

**DOLNY
ŚLĄSK**

—
Zarząd Województwa
Dolnośląskiego
Wrocław, kwiecień 2026 r.

RAPORT

o stanie Województwa
Dolnośląskiego za 2025 rok

2025

I. WPROWADZENIE.....	4
Cel i zakres opracowania.....	5
System zarządzania rozwojem województwa.....	8
II. WYZWANIA ROZWOJOWE.....	11
Najważniejsze uwarunkowania społeczno-gospodarcze.....	12
Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.....	26
III. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO - REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WOJEWÓDZKICH.....	29
Rolnictwo i ochrona środowiska.....	30
Transport.....	43
Ochrona zdrowia.....	56
Wsparcie rozwoju regionalnego.....	77
Integracja społeczna.....	136
Kultura.....	188
Edukacja i nauka.....	196
Kultura fizyczna i turystyka.....	220
IV. REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO.....	236
V. REALIZACJA PROGRAMÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE.....	238
VI. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.....	248
ZAŁĄCZNIKI.....	250

Szanowni Państwo,

przekazujemy Państwu *Raport o stanie Województwa Dolnośląskiego za rok 2025* – dokument podsumowujący działania Samorządu Województwa Dolnośląskiego, realizację przyjętych strategii rozwojowych oraz efekty pracy na rzecz mieszkańców naszego regionu. Raport przedstawia szczegółową analizę realizacji polityk publicznych, programów strategicznych oraz sytuacji społeczno-gospodarczej województwa. Dokument stanowi jednocześnie narzędzie oceny skuteczności podejmowanych działań oraz podstawę do planowania dalszego rozwoju regionu.

Miniony rok był czasem intensywnej realizacji przedsięwzięć wzmacniających potencjał gospodarczy Dolnego Śląska, rozwój nowoczesnej infrastruktury transportowej, poprawę jakości usług publicznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych i kulturalnych. W dalszym ciągu koncentrowaliśmy się na działaniach zwiększających konkurencyjność regionu, dbając jednocześnie o zrównoważony rozwój, ochronę środowiska i poprawę jakości codziennego życia mieszkańców.

Szczególne uwagę poświęciliśmy rozwojowi transportu kolejowego i drogowego, które pozostają jednym z kluczowych filarów integracji komunikacyjnej regionu. Kontynuowano inwestycje w modernizację infrastruktury kolejowej oraz rozwój oferty przewozowej, co przełożyło się na zwiększenie dostępności transportu publicznego oraz poprawę komfortu podróżowania.

Jednym z najważniejszych działań transportowych i komunikacyjnych było uruchomienie odbudowanej linii kolejowej z Jeleniej Góry do Karpacza. W rezultacie, w niewiele ponad pół roku od jej otwarcia, z odbudowanego połączenia do Karpacza skorzystało ponad 205 tys. pasażerów. Jednocześnie regionalny, samorządowy przewoźnik - Koleje Dolnośląskie po raz pierwszy w swojej historii przekroczył liczbę 25 milionów podróżnych, którzy skorzystali z jego usług w 2025 roku. To efekt zarówno otwarć nowych linii kolejowych, jak i polepszenia oferty na istniejących połączeniach. Pociągi przyspieszają, skracając czas przejazdu, a pomiędzy największymi miastami województwa rok w rok kursuje więcej pociągów.

Równolegle realizowano istotne inwestycje drogowe, podnoszące bezpieczeństwo ruchu oraz usprawniające powiązania komunikacyjne pomiędzy subregionami Dolnego Śląska. Wśród nich warto wymienić rozpoczęcie budowy ostatniego etapu Wschodniej Obwodnicy Wrocławia czy remonty zniszczonych przez powódź dróg wojewódzkich w południowej części regionu.

Największą inwestycją infrastrukturalną w regionie jest budowa nowego Szpitala Onkologicznego - Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Budowa jest bardzo zaawansowana, przebiega z wyprzedzeniem zakładanego harmonogramu. Budynek szpitala jest już konstrukcyjnie wykonany, aktualnie prowadzony jest m.in. montaż niezbędnych instalacji wewnątrz obiektu. Pierwszych pacjentów placówka przyjmie już w 2027 roku.

Rok 2025 był również okresem intensywnego wdrażania projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w szczególności w ramach nowej perspektywy finansowej. Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska umożliwiły realizację licznych inwestycji w obszarach infrastruktury, ochrony zdrowia, edukacji, transformacji energetycznej oraz wsparcia przedsiębiorczości i innowacyjności. Wsparcie to stanowi istotny element budowania nowoczesnej i odpornej gospodarki regionalnej.

Nieustannie rozwijaliśmy ofertę edukacyjną, wspierając szkolnictwo zawodowe oraz inicjatywy dostosowujące kompetencje mieszkańców do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy. Równolegle podejmowaliśmy działania wzmacniające system ochrony zdrowia oraz dostępność usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, rodzin oraz mieszkańców obszarów o utrudnionym dostępie do usług publicznych. Istotnym elementem działań samorządu pozostawało także wspieranie kultury, turystyki i dziedzictwa regionalnego. Dolny Śląsk konsekwentnie umacniał swoją pozycję jako region atrakcyjny turystycznie i kulturowo, co przekłada się na rozwój lokalnych społeczności oraz wzrost znaczenia sektora usług i gospodarki czasu wolnego.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom, samorządom lokalnym, instytucjom, organizacjom społecznym oraz przedsiębiorcom za zaangażowanie w rozwój Dolnego Śląska. Wspólne działania i współpraca są fundamentem dalszego wzmacniania potencjału naszego regionu.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Paweł Gancarz

Marszałek Województwa Dolnośląskiego

Wojciech Bochnak

Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego

Michał Rado

Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego

Natalia Gołąb

Członkini Zarządu Województwa Dolnośląskiego

Jarosław Rabczenko

Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego

Część I

WPROWADZENIE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część I - Wprowadzenie

CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Raport o stanie województwa dolnośląskiego za 2025 rok to ósma edycja opracowania, u podstaw którego leży ustawy obowiązek nałożony na Zarząd Województwa na mocy artykułu 34a ustęp 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa.

Zgodnie z ustawą, Zarząd Województwa każdego roku, do 31 maja, przedstawia Sejmikowi Województwa „podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego”¹. Radni Sejmiku, przyjmując podczas głosowania *Raport o stanie województwa*, udzielają Zarządowi Województwa wotum zaufania. Przedmiotowy *Raport* skupia się na zrelacjonowaniu działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego w kontekście realizacji polityk, programów i strategii. Aspekt finansowy zawarty jest w *Sprawozdaniu z realizacji budżetu województwa*², które także przedkładane jest Sejmikowi Województwa. Od jego przyjęcia przez Radnych Sejmiku zależy udzielenie Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium.

Ustawa o samorządzie województwa określa również zakres prowadzonej przez samorząd polityki rozwoju, wachlarz zadań o charakterze wojewódzkim, a także zakres innych zadań nałożonych na Zarząd Województwa. W niniejszym *Raporcie* zostały uwzględnione zarówno działania wynikające bezpośrednio z ustawowego zakresu obowiązków nałożonych na Zarząd Województwa, za które ten jest przede wszystkim oceniany, jak również opis innych działań i aktywności mających znaczący wpływ na rozwój regionu.

Struktura dokumentu została ustalona mocą uchwały Nr XVI/393/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/101/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa dolnośląskiego. Tryb prac nad Raportem ustalony został Uchwałą nr 1958/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 18 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1559/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie trybu opracowania Raportu o stanie województwa.

Zgodnie z przepisami uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustalenia struktury dokumentu, *Raport* obligatoryjnie zawiera:

- I. Wprowadzenie,
- II. Wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego,
- III. Informacje o realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich,
- IV. Informacje o realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej,
- V. Informacje o realizacji budżetu obywatelskiego,
- VI. Informacje o realizacji uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

W części pierwszej, będącej wprowadzeniem do *Raportu*, pokrótce przedstawione zostały podstawy prawne opracowywania dokumentu, struktura dokumentu, a także system zarządzania rozwojem regionu. W części kolejnej, przy wykorzystaniu danych statystycznych publikowanych m.in. przez Główny Urząd Statystyczny, zaprezentowano najważniejsze wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego. Dla zapewnienia ich najlepszej oceny wykorzystano zestaw najaktualniejszych dostępnych danych. W części tej zaprezentowano również macierz najważniejszych wskaźników wynikających bezpośrednio z systemu monitoringu *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*.

W kolejnych częściach opracowania, zawarte zostały informacje pozyskane od jednostek merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz innych jednostek działających w ramach struktur samorządu województwa (Załącznik A). Informacje te dotyczą realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich, realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej, realizacji budżetu obywatelskiego oraz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Część *Raportu o stanie województwa dolnośląskiego za 2025 rok*, odnosząca się do informacji o realizacji polityk, programów oraz Strategii wojewódzkich, oparta została o zapisy *Planu Wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*³ i zaproponowany w nim podział dokumentów wykonawczych na dziedziny oraz przypisanych im koordynatorów.

¹ Art. 34a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

² *Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa* jest sporządzanym co roku, samodzielnym dokumentem, który ze względu na swój charakter można traktować jako komplementarny względem *Raportu o stanie województwa dolnośląskiego*. *Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa* sporządzane jest na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz art. 267 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

³ Przyjęty Uchwałą nr 8657/VI/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 6146/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Planu wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Opracowanie uzupełnione zostało zestawem załączników, do których należą:

- Załącznik A - wykaz jednostek podległych samorządowi województwa,
- Załącznik B - podział środków w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027 na poszczególne Działania w ramach 10 osi priorytetowych programu oraz wykaz projektów Samorządu Województwa Dolnośląskiego wg stanu na dzień 31.12.2025 roku,
- Załącznik C - wykaz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego podjętych w 2025 roku.

Część I - Wprowadzenie

SYSTEM ZARZĄDZANIA ROZWOJEM WOJEWÓDZTWA

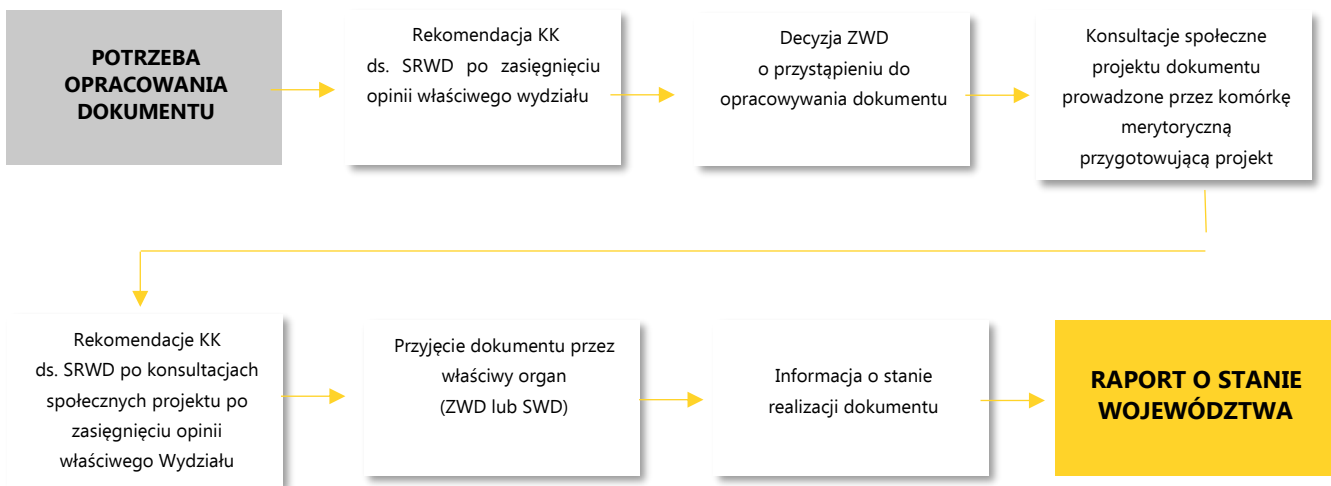

Najważniejszymi dokumentami określającymi politykę rozwoju Dolnego Śląska i wyzwania stojące przed regionem są: *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (SRWD 2030) oraz *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego*. Są one również nadrzędne względem wszystkich pozostałych dokumentów strategicznych, programowych, planistycznych czy finansowych przygotowywanych na poziomie regionalnym.

Docelowy katalog programów rozwoju, polityk i strategii oraz ich zakres tematyczny określa **Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030⁴**, uchwalony przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego. *Plan wykonawczy SRWD 2030* porządkuje działania prowadzące do skutecznej realizacji celów *SRWD 2030*, efektywnego wydatkowania środków krajowych i europejskich oraz ułatwienia monitoringu osiągniętych postępów. W *Planie Wykonawczym SRWD 2030* oprócz katalogu dokumentów wykonawczych wskazani zostali koordynatorzy dziedzin tematycznych, a także jednostki bezpośrednio odpowiedzialne za przygotowanie, realizację oraz monitoring konkretnych programów, polityk czy strategii.

Dla skutecznego uporządkowania działań prowadzących do osiągnięcia celów *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* opracowana została procedura koordynacji procesu planowania strategicznego opisana w *Planie Wykonawczym SRWD 2030*; (rysunek 1).

Rysunek 1. Schemat koordynacji procesu planowania strategicznego wg Planu wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

(**KK ds. SRWD** – Komitet Koordynujący ds. Strategii Rozwoju Regionalnego 2030; **ZWD** – Zarząd Województwa Dolnośląskiego; **SWD** – Sejmik Województwa Dolnośląskiego)

Monitorowanie oraz ewaluacja realizacji działań wynikających z poszczególnych dokumentów wykonawczych odbywa się **corocznie**. Komórki merytoryczne odpowiedzialne za dokument mają obowiązek przekazać sprawozdanie z realizacji zapisów danego dokumentu do końca marca⁵ do jednostki odpowiedzialnej za przygotowywanie *Raportu o stanie województwa*.

Otrzymane z komórek merytorycznych informacje o stanie realizacji poszczególnych dokumentów wykonawczych stanowią merytoryczną podstawę do opracowania niniejszego **raportu o stanie województwa**. Wnioski ze Raportu z realizacji Strategii i raportu rocznego o stanie województwa są podstawą rekomendacji w sprawie realizacji Strategii lub jej aktualizacji; (rysunek 2).

⁴ Przyjęty Uchwałą nr 8657/VI/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 6146/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Planu wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

⁵ W przypadku braku dostępnych danych z realizacji działań poszczególnych dokumentów wykonawczych według stanu na koniec roku, którego dotyczy raport, brane będą pod uwagę ostatnie dostępne dane.

Rysunek 2. Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Podmiotem odpowiedzialnym za proces wdrażania *SRWD 2030* jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego. Zadanie to jest realizowane przez jednostkę pomocniczą - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD), wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne oraz spółki prawa handlowego z udziałem samorządu województwa. W procesie wdrażania *SRWD 2030*, Zarząd Województwa Dolnośląskiego jest również wspierany przez inne podmioty z wiodącą rolą Regionalnego Forum Terytorialnego jako głównego gremium opiniodawczo-doradczego i zarazem zaplecza eksperckiego.

Koncepcja systemu monitorowania i ewaluacji *Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030* jest zgodna z wnioskami i zaleceniami wynikającymi z dokumentów strategicznych i programowych szczebla krajowego oraz europejskiego. Podstawowymi instrumentami monitoringu, służącymi realizacji efektywnej sprawozdawczości są **raporty monitoringowe**. Oprócz corocznych Raportów o stanie województwa, w systemie monitoringu SRWD 2030 przewidziano również dwa raporty opracowywane w cyklu trzyletnim: *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego*⁶ oraz *Raport z realizacji strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030*⁷.

⁶ Najnowszy *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego* przyjęto uchwałą Nr 4517/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2021 roku.

⁷ Najnowszy *Raport z realizacji Strategii Województwa Dolnośląskiego 2030* w czerwcu 2022 r. został przekazany Zarządowi Województwa Dolnośląskiego.

Część II
WYZWANIA ROZWOJOWE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część II - Wyzwania rozwojowe

NAJWAŻNIEJSZE UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

Zaprezentowany w niniejszym rozdziale zakres tematyczny danych statystycznych powiązany jest bezpośrednio z zakresem ujętym w diagnozie prospektywnej będącej częścią *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (SRWD 2030). Dla zapewnienia porównywalności danych (jednolitej metodologii pozyskiwania i obliczania), dane wykorzystywane przy sporządzaniu niniejszego rozdziału pochodzą z tych samych źródeł, które były wykorzystywane podczas prac nad diagnozą prospektywną SRWD 2030. Głównym źródłem informacji są dane udostępniane przez GUS za pomocą Banku Danych Lokalnych, portalu STRATEG oraz tematycznych opracowań statystycznych.

Należy podkreślić, iż celem tego rozdziału nie jest diagnozowanie bieżącej (w 2025 roku) sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie. Roczne przesunięcie danych względem roku raportowania (dane statystyczne za 2024 rok, a podsumowanie działań Zarządu za 2025 rok) pozwala na zaprezentowanie tła społeczno-gospodarczego, na jakim przyszło w 2025 roku działać Zarządowi Województwa Dolnośląskiego. Ponadto, przedstawienie pełnego zakresu danych statystycznych ze wskazanych wcześniej źródeł dla 2025 roku w terminie opracowywania *Raportu* (I kwartał 2026 roku) jest niemożliwe ze względu na ich ograniczoną dostępność.

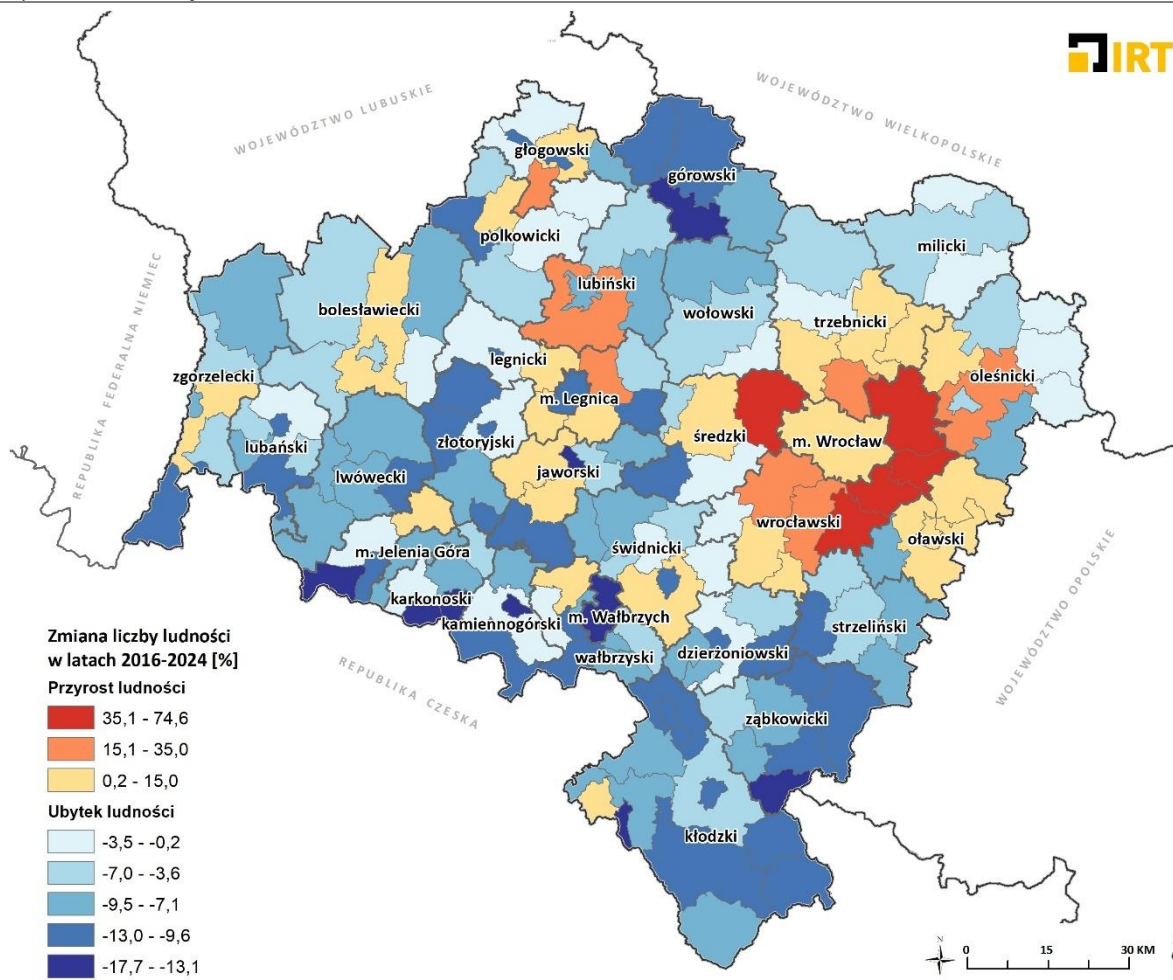
DEMOGRAFIA

Województwo dolnośląskie zamieszkiwało w 2024 roku 2 mln 868 tys. osób, co stanowiło 7,7% ludności Polski, klasyfikując region na 5. miejscu w kraju pod względem zaludnienia. Nieco ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety (52,0% ludności województwa). Gęstość zaludnienia na Dolnym Śląsku wynosiła 144 osób na 1 km² i była wyższa od średniej dla Polski (119 osób na 1 km²), klasyfikując województwo na 4. miejscu w Polsce. Wskaźnik urbanizacji kształtował się na poziomie 67,1% (w Polsce 59,4%) i plasował region na 3. miejscu w kraju za województwami: śląskim i zachodniopomorskim.

Na Dolnym Śląsku w latach 2016-2024 nastąpił spadek liczby mieszkańców – łącznie przez okres 9 lat ubyło 35,5 tys. osób, co stanowiło 1,2% ogółu populacji (w Polsce spadek wynosił 2,5%). Wprawdzie zaobserwowane w województwie procesy demograficzne są zbieżne z przekształceniami ludnościowymi zachodzącymi w większości polskich regionów (aż w 13 z nich zarejestrowano spadek liczby ludności), ale należy zaznaczyć, że w regionach o zbliżonej do województwa dolnośląskiego strukturze funkcjonalno-przestrzennej (z wyraźnie wykształconym obszarem metropolitalnym) zaznaczył się wzrost liczby mieszkańców m.in. w mazowieckim (o 2,6%), pomorskim (1,9%) i małopolskim (1,4%). Fakt ten świadczy o utrwaleniu się niekorzystnej trajektorii zmian demograficznych zachodzących na Dolnym Śląsku.

W przestrzeni województwa dolnośląskiego znaczny wzrost liczby ludności notowany jest w gminach należących do obszarów funkcjonalnych ośrodków miejskich – zwłaszcza Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy położone w powiatach: wrocławskim, średzkim, oleśnickim, trzebnickim i oławskim) oraz Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy zlokalizowane w powiatach: lubińskim, głogowskim, legnickim i jaworskim), a także w gminach stref podmiejskich Bolesławca, Jeleniej Góry, Świdnicy i Zgorzelca. Zjawisko to wskazuje na trwający intensywny proces suburbanizacji wokół najistotniejszych ośrodków miejskich w regionie. Natomiast problem depopulacji występuje wciąż w południowej części Dolnego Śląska (obszary górskie i podgórskie) oraz w części obszaru położonego na północy regionu (powiaty: górowski, wołowski i milicki); (mapa 1).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności [2016-2024].

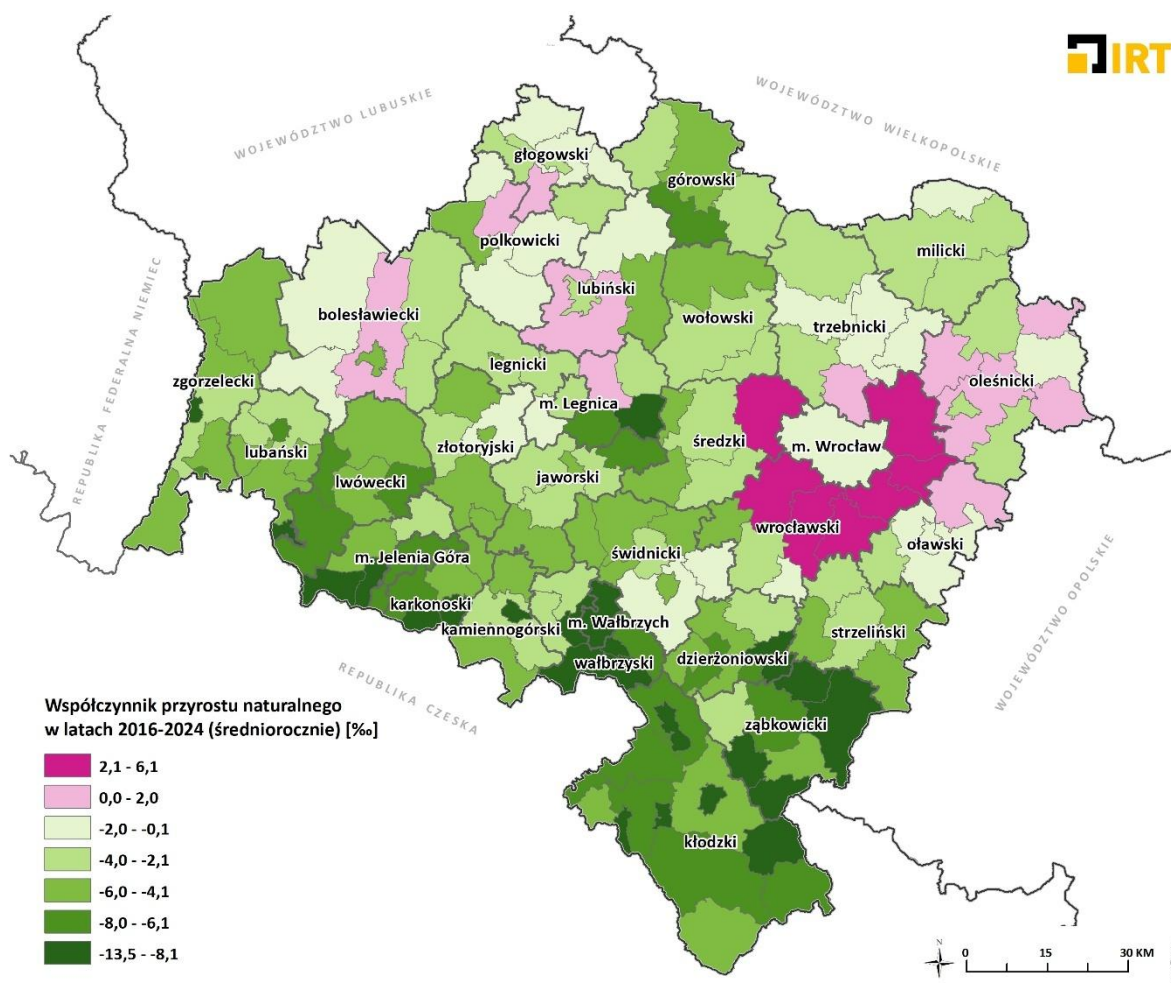
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W województwie dolnośląskim w 2024 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17,0% ogółu mieszkańców (w Polsce 18,0%) i była to jedna z najniższych wartości spośród polskich regionów, klasyfikująca województwo na 12. miejscu w kraju. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 58,3% populacji – 8. miejsce w kraju (58,2%), a ludność w wieku poprodukcyjnym obejmowała aż 24,7% mieszkańców, 7. miejsce w kraju (23,8%). Należy dodać, że trendy zmian liczby ludności według grup wieku zaobserwowane na Dolnym Śląsku w latach 2016-2024 były niekorzystne – liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się aż o 14,8%, populacja mieszkańców w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 7,0%, natomiast grupa ludność w wieku przedprodukcyjnym wzrosła zaledwie o 0,02%. Można zatem stwierdzić, że w regionie wciąż zachodzi proces intensywnego starzenia się społeczeństwa.

O pogarszającej się sytuacji ludnościowej województwa dolnośląskiego świadczy także ujemny przyrost naturalny. W latach 2016-2024 współczynnik przyrostu naturalnego w ujęciu średniorocznym kształtował się na poziomie $-3,3\text{‰}$ (w Polsce $-2,4\text{‰}$), co klasyfikowało region dopiero na 10. miejscu w kraju. Ponadto w badanym okresie zarysowały się silne dysproporcje pod względem analizowanego zjawiska w układzie miasto-wieś. Na obszarach miejskich średnioroczny przyrost naturalny był zdecydowanie niższy (wynosił $-3,9\text{‰}$) niż na obszarach wiejskich ($-1,9\text{‰}$); (wykres 1).

W układzie wewnątrzregionalnym niekorzystna sytuacja demograficzna w zakresie przyrostu naturalnego zaznaczyła się w szczególności w gminach usytuowanych w południowej części województwa (zwłaszcza w gminach podregionu jeleniogórskiego i podregionu wałbrzyskiego), natomiast korzystna sytuacja wystąpiła w gminach położonych wokół ośrodków miejskich: Wrocławia, Oleśnicy, Lubina, Polkowic, Głogowa i Bolesławca; (mapa 2).

Mapa 2. Przyrost naturalny w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2024].

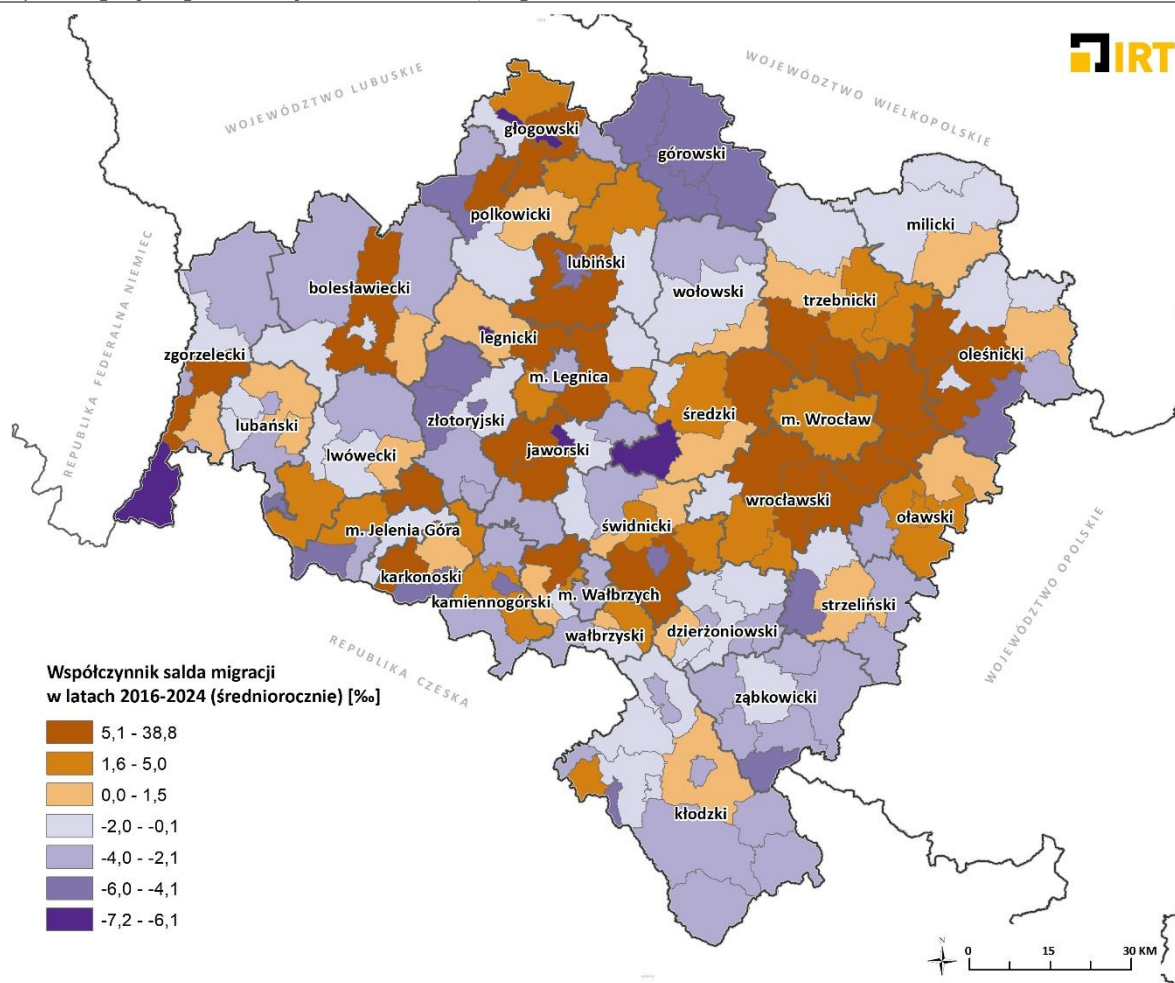

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Dolny Śląsk cechował się korzystnym kierunkiem zmian w zakresie salda migracji. W latach 2016-2024 współczynnik salda migracji w ujęciu średniorocznym wynosił 1,3‰, plasując region na 4. miejscu w Polsce (za województwami: mazowieckim, pomorskim i małopolskim). Podobnie jak w przypadku przyrostu naturalnego, także pod względem salda migracji zaznaczyło się wyraźne zróżnicowanie przestrzenne pomiędzy poszczególnymi typami obszarów. Mianowicie, obszary wiejskie w latach 2016-2024 cechowały się dodatnim saldem migracji (wskaźnik w ujęciu średniorocznym wynosił aż 6,5‰), natomiast obszary miejskie zanotowały ujemne saldo migracji -1,2‰).

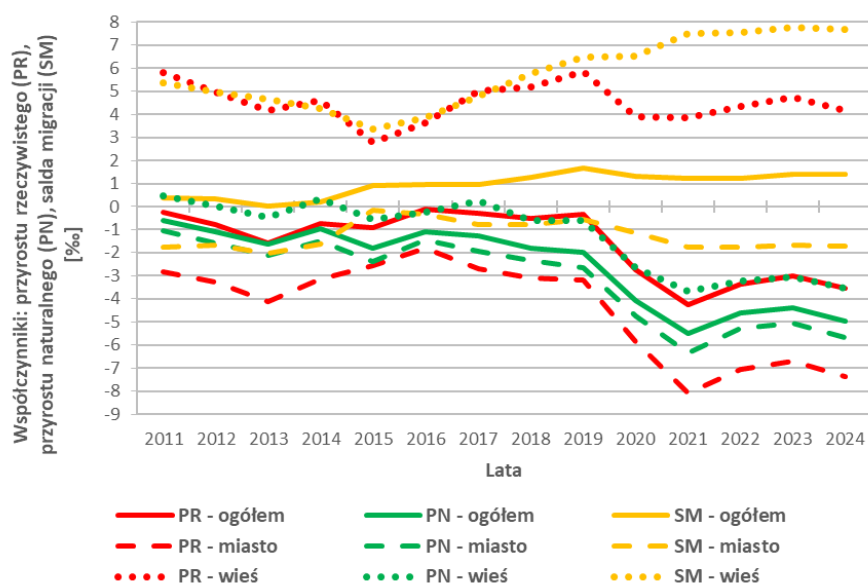
W przestrzeni Dolnego Śląska wyraźnie uwidacznia się tendencja związana z napływem ludności do gmin tworzących bezpośrednie strefy podmiejskie – w szczególności wokół miasta Wrocławia, ale także w otoczeniu innych istotnych ośrodków miejskich tj. Świdnicy, Wałbrzycha, Zgorzelca, Trzebnicy, co potwierdza postępujący proces suburbanizacji o względnie dużej intensywności. Natomiast ubytek liczby ludności na skutek migracji zaznaczył się zwłaszcza w południowo-wschodniej części regionu (powiaty: kłodzki, dzierzoniowski), północno-wschodniej części (powiaty: górowski, milicki, oleśnicki, oławski) oraz w środkowo-zachodniej części województwa (powiaty: bolesławiecki, legnicki, jaworski, lubiński, polkowicki, lubański, lwówecki, karkonoski, kamiennogórski); (mapa 3).

Mapa 3. Migracje w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 1. Przyrost rzeczywisty ludności w województwie dolnośląskim [2011-2024].

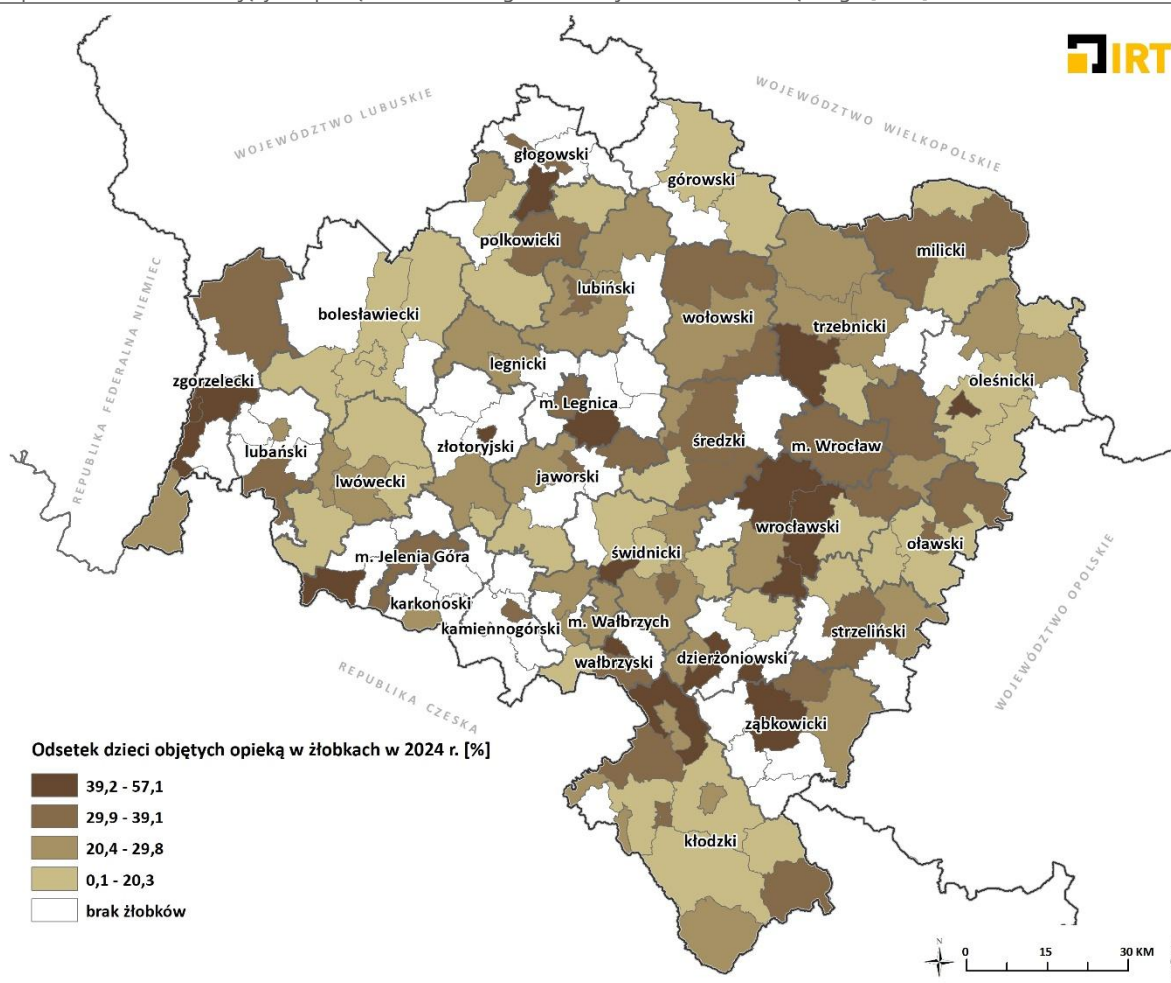

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

KAPITAŁ LUDZKI I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Opieka nad dziećmi do lat 3. Na Dolnym Śląsku w 2024 roku opieką w żłobkach objętych było prawie 29,6% dzieci do lat 3, co stanowiło najwyższą wartość badanego wskaźnika wśród polskich województw. Wartość ta była również wyższa od średniej dla kraju, która wynosiła 21,9%. Co istotne, w latach 2016-2024 aż w 51 gminach regionu, w których dotąd nie działały żłobki lub kluby dziecięce powstały nowe placówki, a w 62 gminach zanotowano wzrost odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach. Łącznie w województwie dolnośląskim żłobki funkcjonowały w blisko 66,0% gmin; (mapa 4).

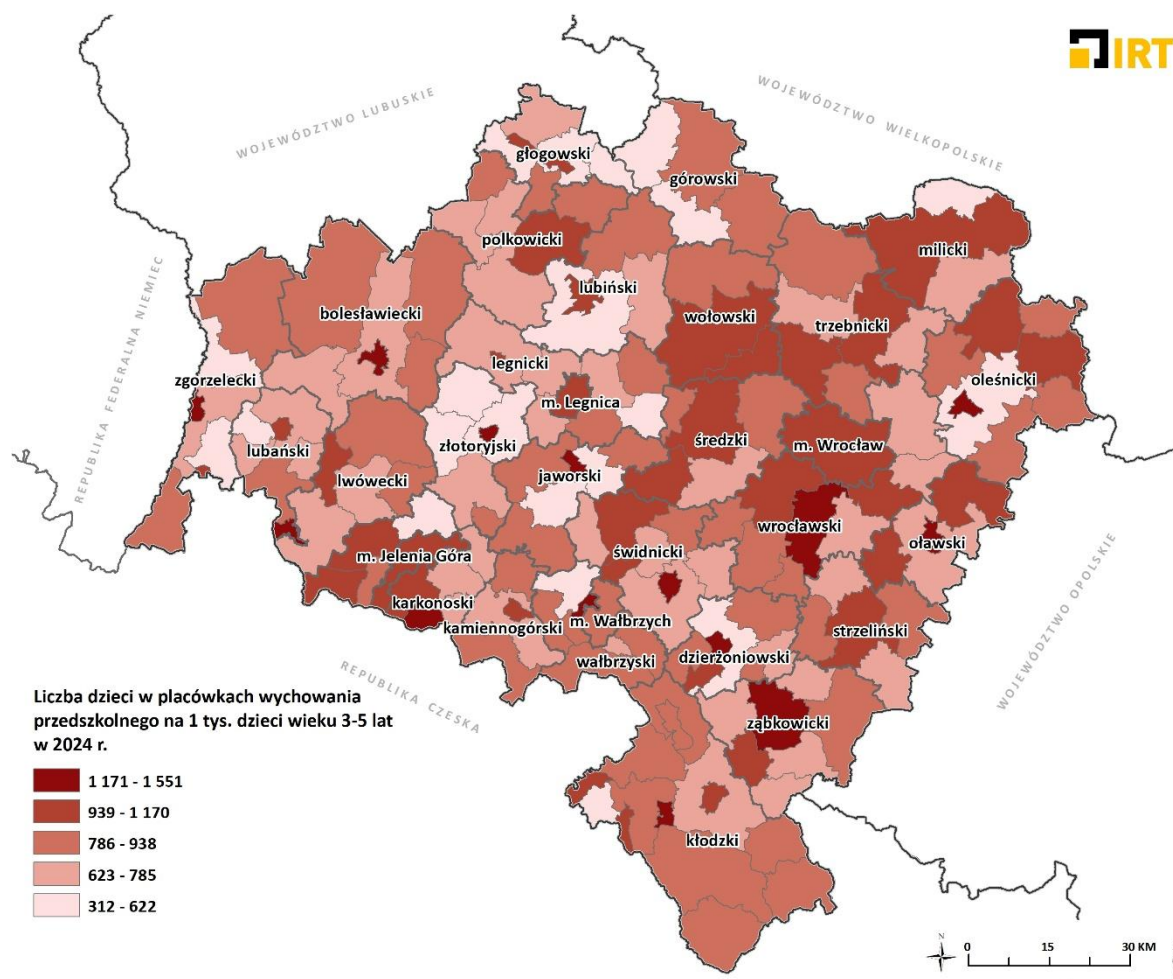
Mapa 4. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w gminach województwa dolnośląskiego [2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Edukacja i wychowanie przedszkolne. W województwie dolnośląskim w 2024 roku na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat przypadało 964 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Względem 2016 roku zaobserwowano w regionie wzrost analizowanego zjawiska o 15,0%. Należy także podkreślić, że wartość miernika dla regionu była wyższa od średniej dla kraju, która wynosiła 954 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat. Najwyższe wartości wskaźnika notowano w gminach miejskich, a także w gminach położonych w otoczeniu większych miast (od 1171 dzieci do maksymalnie 1551 dzieci). Gminy wiejskie lub gminy położone peryferyjnie względem większych aglomeracji miejskich notowały zazwyczaj znacznie niższe wartości wskaźnika (312-622 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat); (mapa 5).

Mapa 5. Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat w gminach województwa dolnośląskiego [2024].

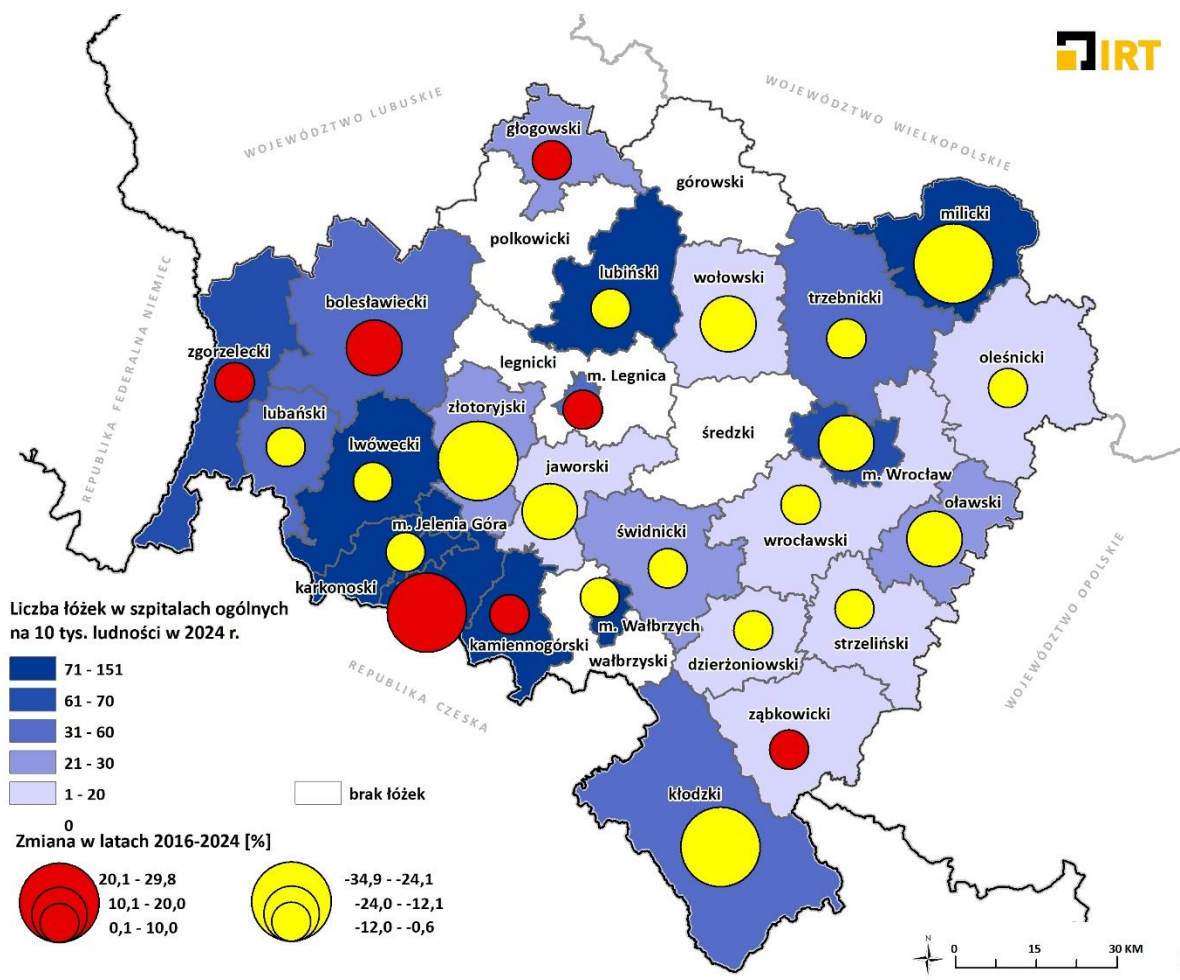

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na Dolnym Śląsku w 2024 roku zdawalność egzaminu maturalnego wynosiła 82,6% (w Polsce 84,1%) i była znacznie wyższa od poziomu osiągniętego w 2016 roku (77,0%). Analizując zmiany wartości wskaźnika w latach 2016-2024 należy zaznaczyć, że największy spadek miernika odnotowano w poprzednim roku – była to wartość zdecydowanie niższa od dotychczasowej wartości minimalnej zanotowanej w 2021 roku (71,6%), powiązanej z negatywnym wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na życie społeczne i gospodarcze Polski, w tym na edukację. Ponadto w 2024 roku wartość odsetka osób, które zdały egzamin maturalny uplasowała województwo dolnośląskie na 14. miejscu wśród polskich regionów.

Ochrona zdrowia. W województwie dolnośląskim w 2024 roku w szpitalach ogólnych dysponowano ponad 43 łóżkami w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Wartość miernika w regionie uległa spadkowi względem roku 2016 o 16,0% (z ponad 80 łóżek), co było trendem ogólnopolskim – średni spadek w kraju wyniósł 12,2%. W badanym okresie (2016-2024) w układzie powiatowym również zanotowano wahania pod względem liczby dostępnych łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. mieszkańców. W 7 powiatach zaobserwowano przyrost liczby łóżek w szpitalach ogólnych w stosunku do liczby mieszkańców (maksymalnie o blisko 130,0% w powiecie karkonoskim), w 21 powiatach zaznaczył się spadek wartości miernika (od -0,6% do -34,9%). Brak szpitali odnotowano w 5 powiatach (górowskim, legnickim, polkowickim, średzkim i wałbrzyskim); (mapa 6).

Mapa 6. Liczba łóżek w szpitalach na 10 tys. mieszkańców [2024] oraz jej zmiana [2016-2024] w powiatach województwa dolnośląskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Marginalizacja i wykluczenie społeczne. Na Dolnym Śląsku rzeczywista liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej w 2024 roku wynosiła 49 084 osób, a w stosunku do 2016 roku ich liczba zmalała o ponad 47,0%. Należy jednak podkreślić, że tożsamy trend uwidocznił się na poziomie krajowym – średnio w Polsce nastąpił spadek rzeczywistej liczby osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej o ponad 48,0%.

W województwie dolnośląskim w 2024 roku, udział ludności zagrożonej ubóstwem po transferach społecznych wynosił 12,2% i była to czwarta najniższa wartość spośród wszystkich województw – po województwach: śląskim (7,6%), mazowieckim (10,2%) i lubuskim (11,9%). Wartość wskaźnika względem roku poprzedniego wzrosła o 1,2 p.p. Na poziomie kraju średnia wartość odsetka osób zagrożonych ubóstwem w 2024 roku była wyższa od regionalnej i wyniosła 13,8% (spadek o 0,2 p.p. względem roku poprzedniego).

Na Dolnym Śląsku wartość wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16-64 lat w 2024 roku wahała się od 36,4% (IV kwartał) do 45,2% (II kwartał). W kraju wartości oscylowały między 30,0% (I kwartał) a 31,3% (III kwartał). W analizowanym okresie (2016-2024) w województwie dolnośląskim wskaźnik przybierał skrajne wartości od 19,1% (I kwartał 2018 r.) do 42,9% (I kwartał 2023 r.). Ogólny trend, jaki zaznaczył się w latach 2016-2024, można uznać za wzrostowy.

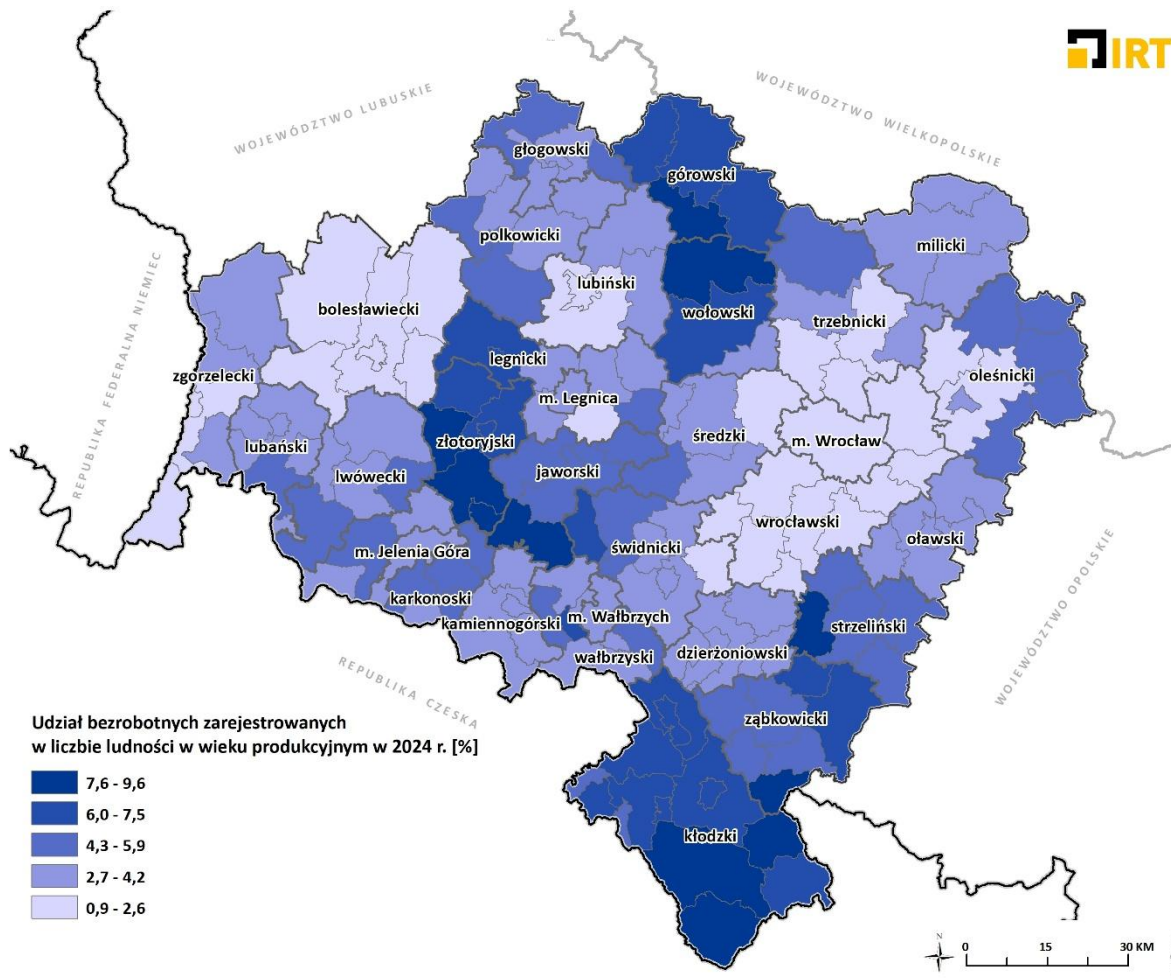
W regionie w 2024 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 4070 osób z niepełnosprawnością, co stanowiło 7,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych na Dolnym Śląsku. W układzie wewnątrzregionalnym najwięcej bezrobotnych z niepełnosprawnościami było zarejestrowanych we Wrocławiu (494 osoby), powiecie kłodzkim (297 osób), świdnickim (230 osób), oleśnickim (226 osób), Wałbrzychu (208 osób), Legnicy (193 osoby), powiecie dzierzoniowskim (186 osób), najmniej natomiast w powiatach: lwóweckim (42 osoby), wołowskim (52 osoby), milickim (61 osób), strzelińskim (69 osób), legnickim (78 osób), kamiennogórskim (81 osób) i bolesławieckim (87 osób). Wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy osób z niepełnosprawnością, w 2024 roku 567 osób posiadało prawo do zasiłku, co stanowiło ponad 45,0% osób mniej niż w 2016 roku. W 2024 roku na 1000

RYNEK PRACY

W województwie dolnośląskim udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2024 roku wyniósł 3,3% (średnio w Polsce było to 3,6%). Od 2016 roku wartość badanego wskaźnika obniżyła się o 1,5 p.p. Wartości poniżej średniej dla województwa w 2024 roku wystąpiły w 48 gminach Dolnego Śląska; (mapa 8). Niskie wartości przyjęły gminy powiatów: wrocławskiego, oleśnickiego, bolesławieckiego, jak i sam Wrocław (1,6%), Jordanów Śląski (0,9%), Kobierzyce, Kąty Wrocławskie (po 1,0%), Długołęka, Czernica (po 1,1%), Żórawina, Siechnice (po 1,3%), Nowogrodziec (1,4%), Wisznia Mała (1,6%), Bolesławiec (1,7%), Sobótka, Lubin (po 1,8%), Zawidów, Osiecznica (po 1,9%), Mietków, Dobroszyce, Gromadka (po 2,0%). Najwyższe wartości wskaźnik przyjął w gminach: Wojcieszów (9,6%), Świerzawa (9,0%), Bolków, Międzylesie, Pielgrzymka (po 8,6%), Złoty Stok (8,5%), Jemielno, Lądek-Zdrój (po 8,4%), Wińsko (8,3%), Bystrzyca Kłodzka (8,1%), Kondratowice (7,7%) oraz Nowa Ruda (7,5%).

Mapa 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminach Dolnego Śląska [2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2024 roku⁹ w województwie dolnośląskim wygenerowano 8,3% produktu krajowego brutto ogółem (302 269 mln zł). Dolny Śląsk zajął pod tym względem 4. miejsce, po województwach: mazowieckim (872 530 mln zł), śląskim (419 348 mln zł) i wielkopolskim (359 824 mln zł). Dynamika PKB ogółem w porównaniu do roku poprzedniego wyniosła ok. 106,0%. Natomiast w przeliczeniu na 1 mieszkańca, z wartością 103,6 tys. zł, tj. 106,5% średniej krajowej, region uplasował się na 2. miejscu w kraju.

Zgodnie z najaktualniejszymi dostępnymi danymi dla podregionów, w 2023 roku, największy udział w generowaniu PKB w regionie miały podregiony: miasta Wrocław (34,9%), wrocławski (22,3%), legnicko-głogowski (16,0%) oraz

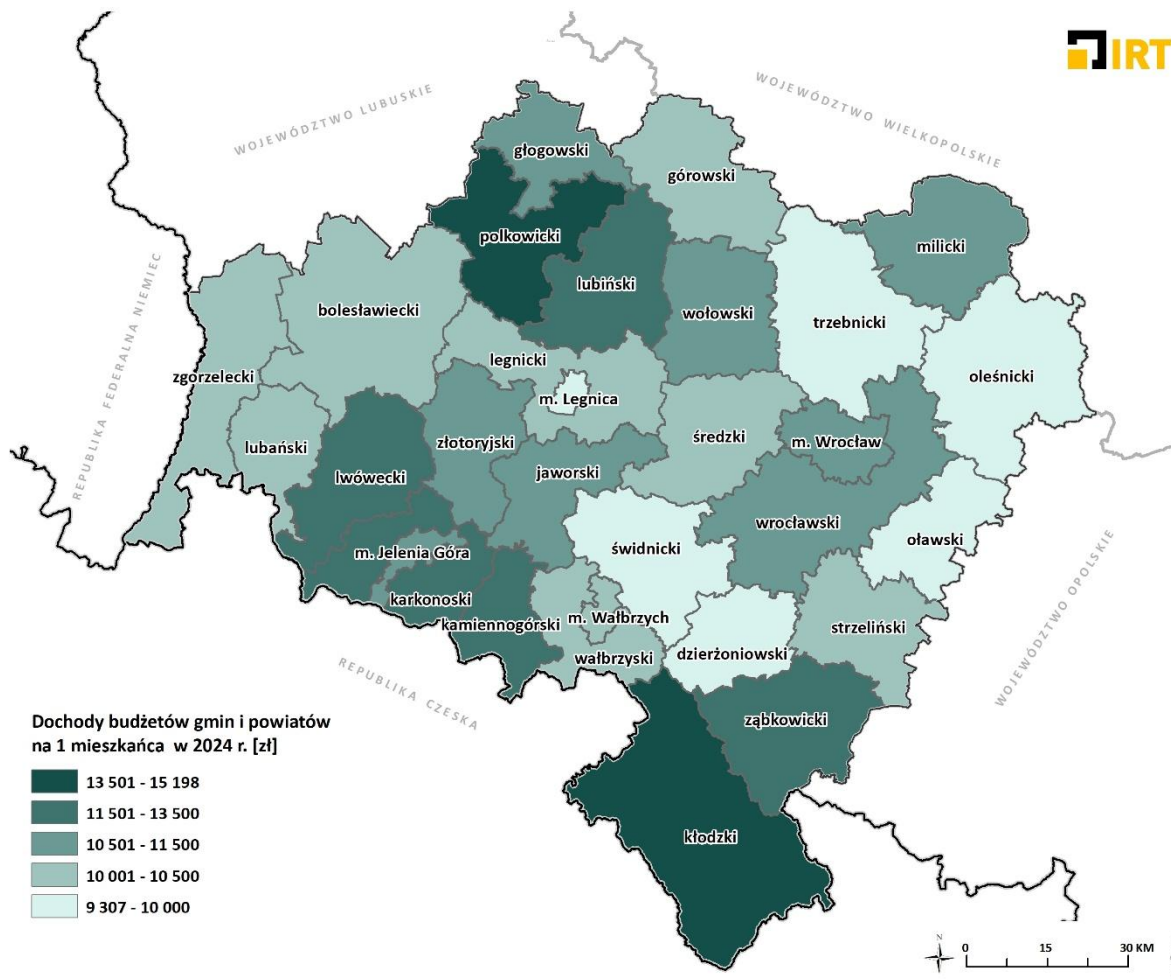
⁹ Dane dla 2024 r. to szacunki wstępne GUS. Brak danych dla 2024 r. na poziomie podregionów.

FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

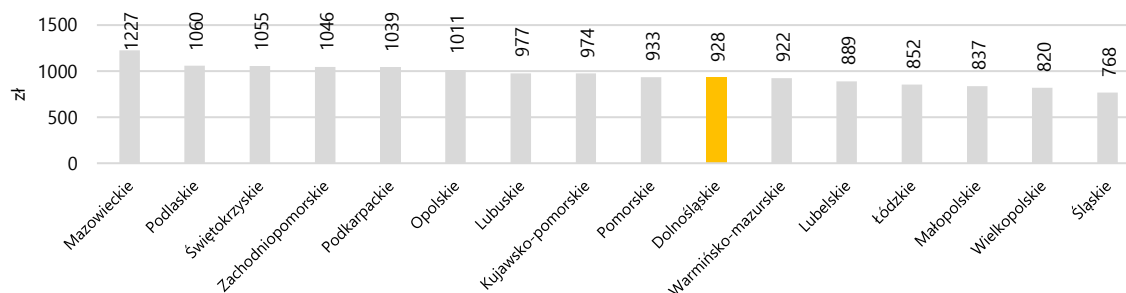
W województwie dolnośląskim dochody budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 roku wyniosły średnio blisko 11 084 zł (w Polsce 10 554 zł). W regionie w latach 2016-2024 odnotowano wzrost dochodów o ponad 111%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniły się powiaty: kłodzki (15 198 zł), polkowicki (13 741 zł), ząbkowicki (13 137 zł), karkonoski (12 925 zł), kamiennogórski (12 489 zł), lubiński (12 204 zł), lwówecki (11 938 zł) oraz Wrocław (11 485 zł). Natomiast najniższą wartość dochodów budżetów samorządów gmin i powiatów cechowały się powiaty: oleśnicki (9 307 zł), dzierzoniowski (9 324 zł), trzebnicki (9 401 zł), świdnicki (9 678 zł), oławski (9 878 zł) oraz Legnica (9 941 zł); (mapa 10).

Mapa 10. Dochody ogółem budżetów gmin i powiatów w województwie dolnośląskim [2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 2. Dochody ogółem budżetów województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca [2024].

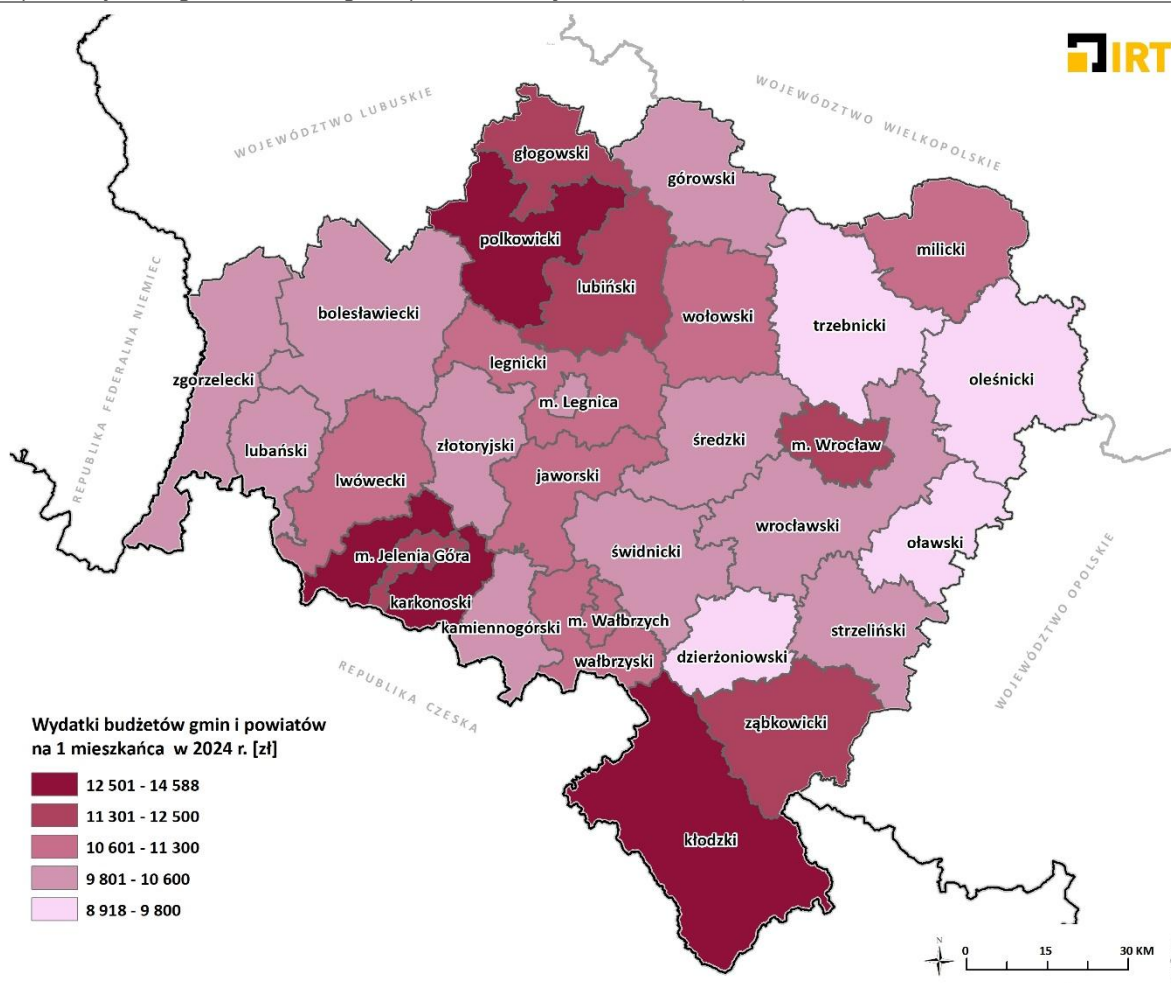

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Dochody budżetowe samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2024 roku wyniosły 2 662 108 582,40 zł, co stanowiło 7,4% wszystkich dochodów w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 roku dochody te osiągnęły poziom 928 zł, co dawało 10. pozycję w kraju. Dochody własne stanowiły 64,6%, co uplasowało Dolny Śląsk na 5. pozycji w Polsce, po samorządzie Województwa Mazowieckiego (87,8%), Wielkopolskiego (72,9%), Śląskiego (70,7%) i Małopolskiego (64,7%).

W województwie dolnośląskim wydatki budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 roku wyniosły średnio 11 005 zł (w Polsce 10 644 zł). W regionie w latach 2016-2024 odnotowano wzrost wydatków o blisko 115%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniły się powiaty: polkowicki (14 588 zł), kłodzki (13 698 zł), karkonoski (12 507 zł), ząbkowicki (11 987 zł), lubiński (11 806 zł), Jelenia Góra (11 594 zł) oraz Wrocław (11 530 zł). Najniższe wartości analizowanych wydatków wystąpiły w powiatach: dzierzoniowski (8918 zł), oleśnickim (9426 zł), oławskim (9551 zł), trzebnickim (9686 zł) oraz świdnickim (9820 zł); (mapa 11).

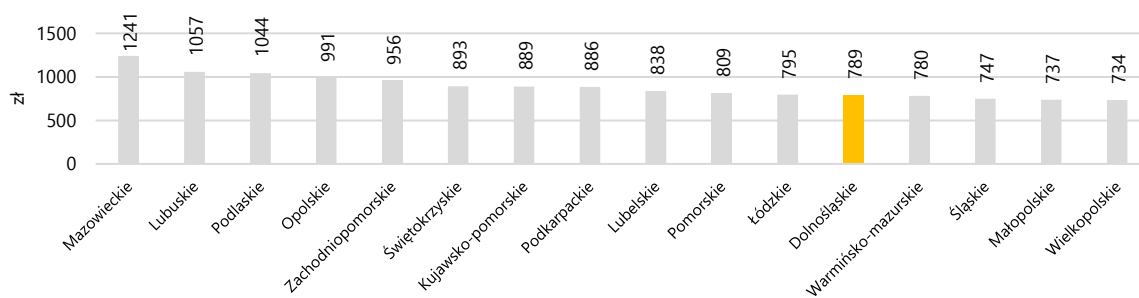
Mapa 11. Wydatki ogółem budżetów gmin i powiatów w województwie dolnośląskim [2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wydatki budżetowe samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2024 roku wyniosły 2 263 307 908,63 zł, co stanowiło 6,8% wszystkich wydatków w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 roku wydatki te osiągnęły poziom 789 zł, co dawało 12. pozycję w kraju.

Wykres 3. Wydatki ogółem budżetów województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca [2024].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Część II - Wyzwania rozwojowe

MONITORING REALIZACJI SRWD 2030

Na potrzeby monitoringu *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (SRWD 2030) stworzona została macierz wskaźników ilościowych, odnoszących się do rezultatów realizacji każdego z jej celów strategicznych.

Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030 stanowi zatem doskonałe uzupełnienie dla wskazania najważniejszych wyzwań rozwojowych stojących przed regionem (tabela 1).

W ramach realizacji celu 1 „Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu” większość wskaźników monitorujących cechuje się wzrostem wartości. Szczególnie korzystna sytuacja uwidacznia się pod względem wartości produktu krajowego brutto per capita (wskaźnik 1.1.), liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON (wskaźnik 1.3.), poziomu nakładów na działalność badawczo-rozwojową (wskaźnik 1.4.) oraz udziału przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (1.6.).

W odniesieniu do realizacji celu 2 „Poprawa jakości i dostępności usług publicznych” prawie wszystkie wskaźniki monitorujące charakteryzują się korzystnym kierunkiem zmian wartości. Szczególnie dobra sytuacja zaznacza się w obszarze opieki nad dziećmi w żłobkach i przedszkolach (wskaźnik 2.2. i 2.4.), w którym to mierniki osiągnęły wartości docelowe nie tylko dla 2020 roku, ale także dla 2030 roku. Niepokojącym zjawiskiem w ramach analizowanego celu są wahania wartości liczby zgonów niemowląt (wskaźnik 2.6.), który wzrósł w 2024 roku względem 2016 roku.

Analizując realizację celu 3 „Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego”, należy stwierdzić, że prawie wszystkie wskaźniki monitorujące wyróżniają się korzystnym trendem zmian wartości. Wyraźne zmiany *in plus* obserwuje się w zakresie aktywności obywatelskiej (wskaźnik 3.1.), odsetka osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (wskaźnik 3.2.), liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (wskaźnik 3.6.), a także w zakresie aktywizacji ludności w wieku 25-64 lata na rynku pracy (wskaźnik 3.7.). W każdym z wymienionych obszarów wartości wskaźników monitorujących osiągnęły stan docelowy przewidziany dla 2020 roku.

W ramach realizacji celu 4 „Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego” większość wskaźników wykazuje pozytywny trend zmian. Korzystna sytuacja występuje m.in. w przypadku wolumenu odpadów komunalnych zebranych selektywnie (wskaźnik 4.5.), czy wzrostu udziału energii z odnawialnych źródeł (wskaźnik 4.2.). Korzystnym zjawiskiem, jest również spadek udziału gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem (wskaźnik 4.1.). W większości przypadków wartości wskaźników osiągnęły zakładane wartości dla 2020 roku.

Odnosząc się do realizacji celu 5 „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu” należy podkreślić, że wszystkie wskaźniki monitorujące cechuje korzystna tendencja zmian ich wartości. W szczególności pozytywne zmiany uwidaczniają się pod względem długości dróg ekspresowych i autostrad (wskaźnik 5.1.), spadku liczby wypadków drogowych (wskaźnik 5.5.), czy liczby miast obsługiwanych regionalnym transportem kolejowym (wskaźnik 5.7.). Widać też wyraźny wzrost wartości wskaźników, charakteryzujących liczbę pasażerów korzystających z transportu kolejowego (wskaźnik 5.3.) oraz pasażerów w transporcie lotniczym (wskaźnik 5.4.).

Tabela 1. Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030.

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2024	Wartości wskaźników w latach			
							2016	2024	2020*	2030*
1.	EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU REGIONU	1.1.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca [zł]	GUS	▲	▲	54 405	103 643 ^(a)	59 000	75 000
		1.2.	Relacja skrajnych wartości (liczona jako iloraz maksymalnej i minimalnej wartości) PKB brutto na 1 mieszkańca [zł] w podregionach	GUS	▲	▼ (2016-2023)	2,23	2,13 (2023)	2,15	2,05
		1.3.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	GUS	▲	▲	1 244	1 589	1 325	1 500
		1.4.	Nakłady na B+R w relacji do PKB oraz nakłady przedsiębiorstw na B+R w relacji do PKB	GUS	▲ ▲	▲ ▲	0,69 0,46	1,42 0,87	1,1 0,7	2,0 1,8
		1.5.	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przedsiębiorstwach przemysłowych na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem [%]	GUS	▲	▼	11,05	2,8	12,4	16,
		1.6.	Udział przedsiębiorstw przemysłowych/usługowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw [%]	GUS	▼ ▼	▲ ▲	6,2 3,3	10,4 11,3	6,4 4,1	7,0 6,0

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2024	Wartości wskaźników w latach			
							2016	2024	2020*	2030*
2.	POPRAWA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH	2.1.	Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji w % ogółu budynków mieszkalnych [%]	GUS	▲	▲	59,2	63,6	63,5	73,0
		2.2.	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach [%]	GUS	▲	▲	12,5	29,6	16,5	20,0
		2.3.	Liczba miejsc w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej [szt.]	GUS	▲	▲	8 223	10 045	8 700	9 800
		2.4.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]	GUS	▲	▲	81,9	96,4	84,0	89,0
		2.5.	Odsetek przedsiębiorstw sektora niefinansowego wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną [%]	GUS	▲	▲ (2016-2017)	95,5	96,5 (2017)	97,0	99,0
		2.6.	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	GUS	▼	▲	3,8	4,5	3,6	3,3
		2.7.	Liczba uczestników imprez masowych ogółem (artystyczno-rozrywkowych, sportowych i interdyscyplinarnych) [tys. os.]	GUS	▼	▲	2 176	2 245	2 220	2 300
3.	WZMOCNIENIE REGIONALNEGO KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO	3.1.	Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura) [%]	GUS	-	▲	44,8 (2014)	50,06	47,0	51,0
		3.2.	Osoby w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu [%]	GUS	▼	▲	4,3	12,7	4,8	5,5
		3.3.	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym [%]	GUS	▼	▼ (2016-2019)	10,5	8,4 (2019)	10,0	9,0
		3.4.	Liczba kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka na 10 tys. mieszkańców [os.]	GUS	▼	▼	43,5	23,5	42,0	39,0
		3.5.	Zdawalność egzaminów maturalnych [%]	GUS	▼	▲	77,0	82,6	78,5	82,0
		3.6.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	GUS	▲	▲	40,4	51	42,5	46,0
		3.7.	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata wg BAEL [%]	GUS	▲	▲	70	80,2	71	73
		3.8.	Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji muzycznych na 1000 mieszkańców (wg miejsca prezentacji)	GUS	▲	▼	716	342	725	750
4.	ODPOWIEDZIALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	4.1.	Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	▼	0,40	0,28	0,35	0,20
		4.2.	Udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem [%]	GUS	▲	▲	6,5	16,0	9,5	22,0
		4.3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych SO ₂ / NO _x [kg na 1 mieszkańca]	GUS	▼ ▼	▼ ▼	6,9 3,8	2,6 3,3	6,0 3,5	4,8 2,9
		4.4.	Klasa stref dla pyłów zawieszonych PM 10 (wartość średniorobowa):	WIOŚ	▼	▲	C	A	B	A
					▼	▲	C	A	B	A
					▼	•	A	A	A	A
					▼	•	C	C	B	A
		4.5.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem [%]	GUS	▲	▲	21,3	38,2	24,5	35,0
		4.6.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	▲	18,6	18,7	18,6	18,8
4.7.	Odpady wytworzone w ciągu roku (nagromadzone z wyłączeniem odpadów komunalnych) [tys. ton]	GUS	▲	▼	35 579	34 705	34 000	32 600		
5.	WZMOCNIENIE PRZESTRZENNEJ SPOJNOŚCI REGIONU	5.1.	Długość dróg ekspresowych i autostrad na 10 tys. ludności [km]	GUS	▲	▲	0,99	1,71	1,05	1,67
		5.2.	Udział mieszkańców w strefie dostępności do 30 minut od węzłów autostrad i dróg ekspresowych w ogólnej liczbie ludności [%]	IRT	▲	▲	63	82	65	79
		5.3.	Liczba pasażerów odprowadzanych w transporcie kolejowym (Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne) [mln os.]	UMW D	▲	▲	19,8	32,4	-	-
		5.4.	Ruch pasażerów w portach lotniczych - przyjazdy i wyjazdy [tys. os.]	GUS	▲	▲	2 371	4 467	2 700	4 000
		5.5.	Wypadki drogowe na 100 tys. ludności [osoba]	GUS	▲	▼	80	65,5	67	50
		5.6.	Długość czynnych linii kolejowych w województwie	GUS	▲	▲	1 750	1 831	1 850	2 050
		5.7.	Liczba miast obsługiwanych regionalnym transportem kolejowym	IRT	▲	▲	59	69	57	83

Oznaczenia: a – szacunki wstępne; * – wartość oczekiwana; kolor szary – tendencja korzystna; kolor czerwony – tendencja niekorzystna.

Część III

REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WOJEWÓDZKICH

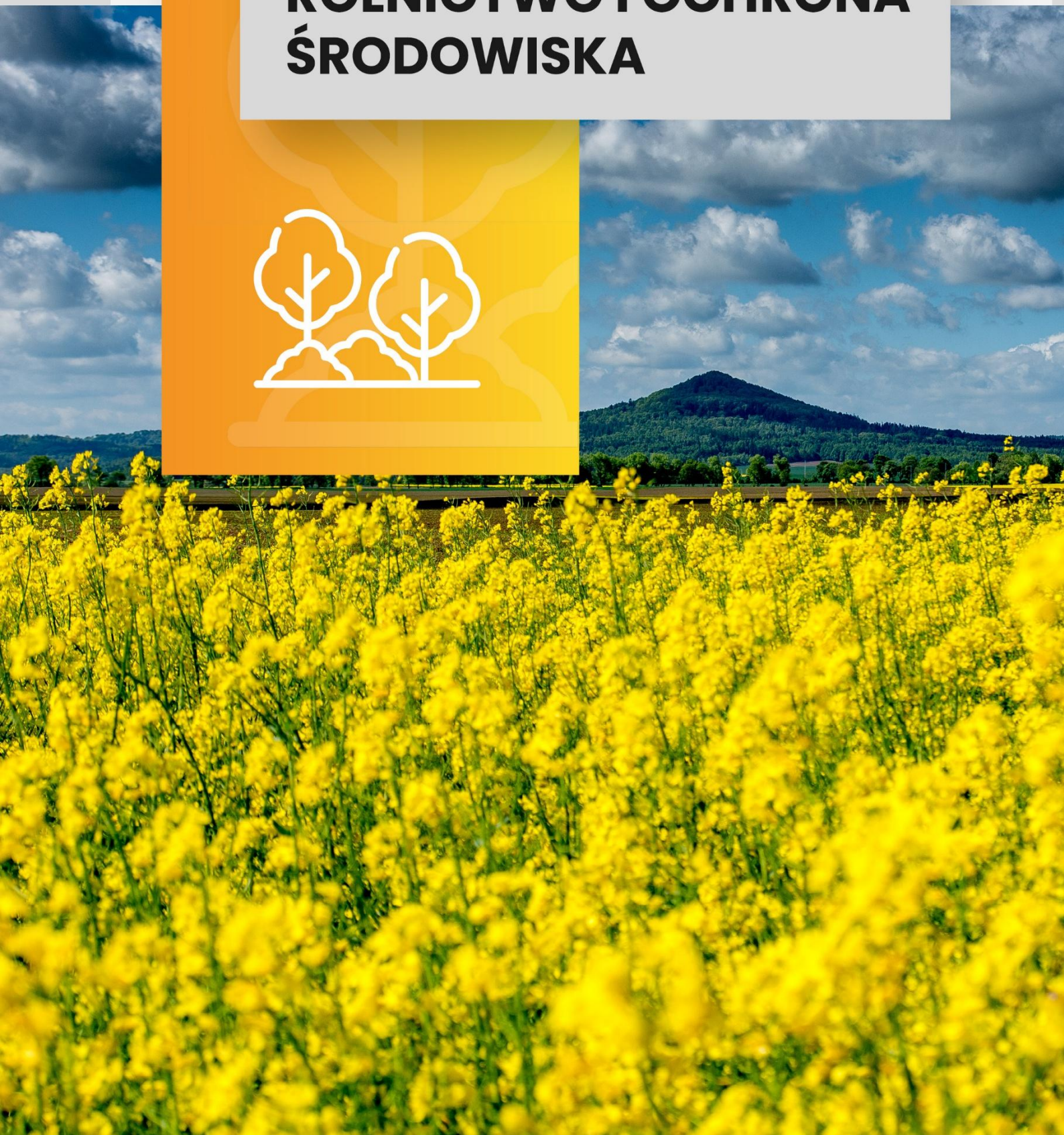

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Ochrony Środowiska**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Informacje podane w sprawozdaniu dotyczące realizacji Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska pochodzą z GUS i na chwilę sporządzania opracowania dostępne były dane wyłącznie do końca roku 2024. Zgodnie z harmonogramem rocznym publikacji GUS, częściowe dane za 2025 rok zostaną udostępnione w czerwcu i sierpniu 2026 roku.

Działania związane z ograniczeniem niskiej emisji realizowane w 2025 roku przez gminy i powiaty wiązały się m.in. z likwidacją konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymianą na inne z zastosowaniem paliwa gazowego lub energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych oraz termomodernizacją budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych.

Na terenie Dolnego Śląska (wg danych GUS) w 2024 roku działało 129 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza – o 3 mniej niż w 2023 roku – co wskazuje na niewielki spadek liczby tych źródeł emisji. 68 zakładów szczególnie uciążliwych dla jakości powietrza wyposażone jest w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, natomiast 22 w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych. Ww. urządzenia to, m.in.: cyklony, multicyklony, filtry tkaninowe, elektrofiltry, urządzenia mokre, z których większość charakteryzuje się wysoką skutecznością działania.

W porównaniu do 2023, w 2024 roku w województwie dolnośląskim odnotowano 6,19% spadek wielkości zanieczyszczeń gazowych emitowanych do powietrza przez ww. zakłady (z 13 161 918 ton na rok do 12 347 238 ton na rok). 96,2% wytworzonych zanieczyszczeń gazowych ogółem zostało zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń (wzrost o ok. 0,2% w stosunku do 2023 roku). Wielkość zanieczyszczeń pyłowych emitowanych przez zakłady do powietrza w 2024 roku spadła o 12,6% w stosunku do roku 2023 (z 962 ton na rok do 841 ton na rok), przy czym 100% wytworzonych pyłów ogółem zostało zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń.

Z dostępnych na stronie GUS danych ujętych w bazie danych lokalnych wynika, że nakłady poniesione w 2024 roku na środki trwałe służące ochronie środowiska związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu na terenie Dolnego Śląska, w stosunku do roku 2023 wzrosły o około 21% i wyniosły 908 952 600 zł, z czego 51 342 800 zł przeznaczono na redukcję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych a 354 283 200 zł na zapobieganie zanieczyszczeniom w tym na wdrażanie nowych technik i technologii spalania paliw wraz z modernizacją kotłowni i ciepłowni.

Programy ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 roku zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z Planem działań krótkoterminowych, przyjęty uchwałą nr XXI/505/20 z dnia 16 lipca 2020 roku* obejmuje działanie „Edukacji ekologicznej (kod działania: DsEdEk)”. W Programie ochrony powietrza zobowiązano samorzady gminne i powiatowe do prowadzenia akcji edukacyjnych, mających na celu uświadamianie społeczeństwa o wpływie jakości powietrza na zdrowie, w jaki sposób poprawić lokalną jakość powietrza, o obowiązkach wynikających z przestrzegania zakazów i nakazów zawartych w uchwałach antysmogowych.

Program ochrony powietrza zobowiązał samorzady gminne i powiatowe do:

- udziału w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych: 2 razy w roku,
- przeprowadzenia akcji edukacyjnej dot. czystości powietrza: 2 razy w roku.

Termin składania sprawozdań z realizacji ww. działania przypada do 15 lutego za poprzedni rok sprawozdawczy.

W 2025 roku, na podstawie sprawozdań złożonych do 5 lutego 2025 roku przez 18 samorządów gminnych i 7 jednostek powiatowych:

- samorzady gminne: wzięły udział w 49 ogólnopolskich akcjach edukacyjnych oraz przeprowadziły 77 akcji edukacyjnych na terenie swoich gmin dot. czystości powietrza;

- samorządy powiatowe: wzięły udział w 4 ogólnopolskich akcjach edukacyjnych oraz przeprowadziły 32 akcje edukacyjnych na terenie swoich powiatów dot. czystości powietrza.

Deklarowany koszt realizacji działania poniesiony w 2025 roku wyniósł: 513 176,41 zł.

* zaktualizowany uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr LVII/1201/23 z dnia 13 lipca 2023 roku – nie zmieniając przedmiotowego zadania.

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Instytut Rozwoju Terytorialnego zrealizował w 2025 roku następujące działania edukacyjno-informacyjne w ramach kampanii „Czyste Zasady” mającej na celu wdrażanie zapisów uchwał antysmogowych oraz informowanie o szkodliwości zanieczyszczonego powietrza na zdrowie ludzi:

1. Organizacja szkolenia pn. „Wdrażanie uchwał antysmogowych – działania w zakresie wymiany pozaklasowych źródeł ogrzewania oraz skutecznego egzekwowania przepisów”. Data i miejsce szkolenia: 09.12.2025 r., Wrocław. Liczba uczestników: łącznie 222 osoby (tryb stacjonarny i zdalny). Źródło finansowania: budżet IRT w kwocie: 53 000,00 zł brutto;

2. Przeprowadzenie akcji „Mobilne Płuca” wraz z jej obsługą techniczną oraz medialną w Jeleniej Górze – Cieplicach-Zdroju i Twardogórze w okresie 03.11-13.12.2025 r. Źródło finansowania: budżet IRT w kwocie: 28 500,00 zł brutto;

3. Adaptacja i emisja audycji pt. „Czyste Zasady” na antenie TVP3 Wrocław w okresie 16 tygodni od 04.11.2024 do 23.02.2025 r. Źródło finansowania: budżet IRT w kwocie: 15 400,00 zł brutto (dotyczy płatności za emisje w styczniu i lutym 2025 r.) Całkowita wartość zadania: 33 661,50 zł (brutto);

4. Produkcja i emisja na antenie Telewizji Echo24 kampanii społecznej z wykorzystaniem spotu video w okresie od 01.12.2024 do 31.03.2025 r. Źródło finansowania: budżet IRT (zgodnie z umową płatności za emisje w 2024 i 2025 roku były zrealizowane w roku 2025. Całkowita wartość zadania: 39 975,00 zł (netto);

5. Pozycjonowanie strony internetowej dedykowanej kampanii edukacyjno-informacyjnej (www.czystezasady.pl) w celu zwiększenia jej dostępności. Źródło finansowania: budżet IRT w kwocie: 17 697,24 zł brutto;

6. Prowadzenie punktu konsultacyjnego w Instytucie Rozwoju Terytorialnego dla pracowników samorządów lokalnych i mieszkańców województwa w zakresie interpretacji zapisów uchwał antysmogowych – praca ciągła. Źródło finansowania: budżet IRT w ramach wynagrodzenia pracowników.

Programy ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr IV/42/24 z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego. Program stanowi istotny element długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem. Celem programu jest określenie działań ograniczających poziom hałasu w środowisku oraz poprawa klimatu akustycznego, w następstwie której polepszy się jakość życia, snu, a także zdrowie mieszkańców województwa poprzez redukcję hałasu i jego szkodliwych skutków.

Monitorowanie realizacji działań określonych w programie odbywa się na podstawie raportów z realizacji sporządzanych przez zarządcę obiektów przekazywanych corocznie do Marszałka Województwa Dolnośląskiego w terminie do 31 marca za rok poprzedni. Termin sprawozdawczy za 2025 rok w tym zakresie przypada na dzień 31 marca 2026 roku.

Działania podejmowane przez Zarządców w 2024 roku zostały wskazane w przekazanych do Marszałka Województwa Dolnośląskiego sprawozdaniach na podstawie programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr IV/42/24 z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego. Niektóre działania podejmowane w programie tj. naprawa uszkodzonej nawierzchni dróg oraz szlifowanie szyn wpisują się działanie strategiczne nr 5.1.1. pn.: Modernizacja dróg i linii kolejowych na terenie WD ze szczególnym uwzględnieniem problematyki transportu ciężkiego.

Podjęte działania w 2024 roku przedstawiono poniżej:

1. Zarządzający drogami krajowymi – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA):
  - A4: budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych wzdłuż autostrady w sąsiedztwie miejscowości Przesieczany,
  - droga krajowa nr 8: przebudowa nawierzchni drogi (na odcinku Bardo – Bardo Przyłęk), doposażenie drogi w niezbędne urządzenia poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego, w miejscowościach: Gumin, Cieszycy, Kobierzyce, Łagiewniki),
  - droga krajowa nr 94: doposażenie drogi w niezbędne urządzenia poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego,

- droga krajowa nr 35: doposażenie drogi w niezbędne urządzenia poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego;
2. Zarządzający drogami na terenie miasta Jelenia Góra – Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Jeleniej Górze: w 2024 roku wykonywano miejscowe naprawy nawierzchni jezdni ulic na terenie miasta, wymieniono uszkodzone wpusty uliczne oraz wymieniono warstwę ścieralną nawierzchni jezdni na ul. Wolności w Jeleniej Górze;
3. Zarządzający drogami na terenie miasta Wałbrzych – Urząd Miejski w Wałbrzychu: w 2024 roku wykonano modernizację nawierzchni w rejonie Placu Grunwaldzkiego wraz z przyległymi do niego ulicami w Wałbrzychu;
4. Zarządzający liniami kolejowymi – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.:
- linia 277: kompleksowa naprawa toru nr 3 w stacji Jelcz-Laskowice,
  - linia 271: montaż absorberów przyszynowych w ciągu linii kolejowej nr 271 w torze nr 1 w km 1,915–1,975 i w torze nr 2 w km 1,921–1,981 oraz w ciągu linii nr 273, w torze nr 2 w km 1,927–1,986 nad ul. Grabiszyńską we Wrocławiu (zadanie zrealizowane w lutym 2025 roku),
  - linia 132: remont przejazdu kolejowego w km 158,049 linii nr 132 w stacji Oława, mechaniczne podbicie torów nr 1 i nr 2 w km 152,900–169,500, regulacja naprężeń z wymianą przekładek podszynowych w km 156,850–157,143 oraz 157,194–157,710, oczyszczenie podsypki, podbicie oraz regulacja torów nr 1 i nr 2 w km 156,924–158,100 w tym budowa stref przejściowych w torze nr 1 i nr 2 w km 157,140–157,160 oraz 157,167–157,187,
  - linia 143: mechaniczne podbicie toru nr 2 w km 141,850–142,850,
  - linia 273: mechaniczne podbicie rozjazdów nr 2,3,4,7,27 oraz toru nr 2 w km 77,700–78,450 w stacji Rudna Gwizdanów, wymiana podrojazdnic w rozjeździe nr 35 w stacji Krzepów, wymiana wstawek szynowych między rozjazdami nr 3 i 7 w stacji Rudna Gwizdanów,
  - linia 275: wymiana podrojazdnic w rozjeździe nr 12 w stacji Miękinia oraz w rozjeździe 8 i 77 w stacji Malczyce, mechaniczne podbicie toru nr 1 w km 33,480–42,420, wymiana szyn w obrębie przejazdu w km 59,090 wraz z podbiciem i regulacją torów nr 1 i nr 2 w km 58,842–59,106,
  - linia 276: kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (m.in. wymiana szyn w km 42,340–90,230, wymiana toru w km 44,400–66,694, remonty torów, mechaniczne podbicie toru i rozjazdów);
5. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei:
- droga wojewódzka 323: przebudowa od granicy województwa dolnośląskiego do obwodnicy m. Góra – budowa ekranów akustycznych,
  - budowa ronda na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich nr 395 i 396,
  - droga wojewódzka nr 387 w miejscowości Kudowa-Zdrój – remont drogi, zastosowanie warstwy ścieralnej na ciągu głównym drogi;
6. Prezydent Wrocławia:
- budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu,
  - przebudowa ul. Pomorskiej na odcinku od ul. Dubois do wiaduktu przy ul. Reymonta we Wrocławiu – wymiana nawierzchni,
  - budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia,
  - budowa rozjazdu w ul. Słowiańskiej przy zajezdni Ołbin rozjazd od strony Jedności Narodowej wraz z siecią trakcyjną,
  - modernizacja torowiska w ul. Szczytnickiej,
  - dostawa i wymiana zwrotnic na pl. Bema, Rondzie Reagana, pętli Księża Małe we Wrocławiu,
  - modernizacja torowiska tramwajowego w ul. Powstańców Śląskich od ul. Piłsudskiego do ul. Zaolziańskiej,
  - wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Kazimierza Wielkiego i Szewskiej, rozjazd od strony ul. Szewskiej wraz z odcinkiem prostym od ul. Świdnickiej do ul. Szewskiej,
  - modernizacja przejazdu na skrzyżowaniu ul. Grabiszyńskiej z ul. Zaporoską,
  - szlifowanie regeneracyjne szyn; korekcja geometrii kół tramwajowych.

Działania naprawcze są finansowane ze środków podmiotów zobowiązanych do ich wykonania.

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W wyniku zakończonej kolejnej tury konsultacji społecznych, projekt Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023–2028 z perspektywą do 2032 roku wraz z projektem Planu Inwestycyjnego, podlegały ponownemu opiniowaniu i uzgadnianiu przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XVII/415/25 z dnia 12 czerwca 2025 roku uchwalił Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 roku.

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 roku wraz z załącznikiem w postaci Planu Inwestycyjnego określa gospodarkę odpadami na terenie województwa dolnośląskiego, zgodną z obowiązującym Krajowym Planem Gospodarki Odpadami. Przedstawiona jest w nim całościowa analiza gospodarki odpadami w województwie dolnośląskim, pozwalająca na wyznaczenie najważniejszych celów i zaplanowanie realizacji inwestycji w latach jego obowiązywania.

Audyt krajobrazowy dla województwa dolnośląskiego

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Kontynuacja prac merytorycznych nad sporządzeniem Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego, realizowanego zgodnie z metodyką oraz zgodnie z trybem określonym w art. 38b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.).

1. Opiniowanie projektu Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego: organizacja spotkań z gminami, które wniosły uwagi do projektu dokumentu. W sumie odbyło się 7 spotkań, w których łącznie wzięło udział 21 gmin.
2. Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego: organizacja spotkań w celu przedstawienia projektu dokumentu. W trakcie wyłożenia projektu do publicznego wglądu zostały zorganizowane spotkania na obszarze województwa dolnośląskiego oraz spotkania online. W sumie zorganizowano 10 spotkań z mieszkańcami oraz zainteresowanymi podmiotami na terenie województwa oraz dodatkowo 2 spotkania w formule online.
3. Geoportale Dolny Śląsk – współpraca z Geodetą Województwa: stworzenie bazy danych z wynikami audytu krajobrazowego, dostępnej dla wszystkich mieszkańców województwa dolnośląskiego. Na portalu zaprezentowano wyniki dokumentu w formie danych przestrzennych oraz umieszczono dane wektorowe do pobrania.
4. Przyjęcie projektu Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego: Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpatrzył uwagi zgłoszone podczas wyłożenia projektu Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego do publicznego wglądu (Uchwała Nr 3283/VII/25 z dnia 17 listopada 2025 r.) oraz przyjął dokument w celu przekazania do uchwalenia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego (Uchwała Nr 3284/VII/25 z dnia 17 listopada 2025 r.).

Zadanie realizowane w ramach budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego i dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Strategia Energetyczna Dolnego Śląska – kierunki wsparcia sektora energetycznego

Wydział Transformacji

Dolnośląska Rada na rzecz Energii i Klimatu

W 2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego powołał Dolnośląską Radę na rzecz Energii i Klimatu – forum doradczo-ekspertskie wspierające Samorząd Województwa w działaniach związanych z transformacją energetyczną i klimatyczną regionu. Rada działa w ramach współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na podstawie porozumienia ramowego z 3 lipca 2025 r.

Celem powołania Rady jest stworzenie stałej platformy dialogu pomiędzy administracją publiczną, środowiskiem naukowym, instytucjami otoczenia gospodarczego oraz innymi interesariuszami transformacji energetycznej. Rada pełni funkcję opiniodawczo-doradczą, wspierając przygotowywanie rekomendacji i analiz dotyczących rozwoju odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej oraz energetyki obywatelskiej.

Do głównych zadań Rady należy opiniowanie i rekomendowanie działań w zakresie rozwoju OZE – w tym energetyki rozproszonej i obywatelskiej – wspieranie wymiany wiedzy między administracją, nauką, biznesem i samorządami oraz monitorowanie procesów transformacji energetycznej wraz z identyfikacją barier wdrożeniowych. W skład Rady weszli przedstawiciele dolnośląskich uczelni wyższych, administracji rządowej i samorządowej, organów regulacyjnych oraz jednostek wspierających rozwój regionalny, co zapewnia interdyscyplinarne podejście do zagadnień energetycznych i klimatycznych.

Inauguracyjne posiedzenie Rady odbyło się 11.09.2025 roku i było poświęcone wyzwaniom transformacji energetycznej Dolnego Śląska, w tym dywersyfikacji źródeł energii oraz rozwojowi energetyki obywatelskiej. Zaprezentowano także założenia programu wsparcia dla spółdzielni energetycznych. Działalność Dolnośląskiej Rady na rzecz Energii i Klimatu wzmacnia regionalny system zarządzania transformacją energetyczną, sprzyjając

lepszej koordynacji działań oraz przygotowywaniu praktycznych rozwiązań dla gmin, przedsiębiorców i mieszkańców województwa.

Wydarzenia wspierające proces transformacji energetycznej organizowane/ współorganizowane przez Wydział

1. Kongres Wrocław Bridge Energy and Industry Dialogue pod hasłem „Gospodarka pod napięciem kosztów energii”

Kongres odbył się 25-26.11.2025 r. w hotelu The Bridge Wrocław. Wydarzenie stanowi cenione międzynarodowe forum dyskusji o najważniejszych wyzwaniach dla polskiej energetyki. Odbywa się co roku z udziałem ekspertów sektora energetycznego z Polski i z zagranicy, naukowców managerów i polityków. Podczas dwóch dni kongresu, interdyscyplinarne grono ekspertów poszukiwało najlepszych rozwiązań dla osiągnięcia celów transformacji energetycznej i zapewnienia bezpieczeństwa systemu energetycznego. Wydarzenie jest współorganizowane z Dolnośląskim Instytutem Studiów Energetycznych. Przedstawiciel Wydziału Transformacji uczestniczył w panelu dotyczącym roli regionu w transformacji energetycznej, a w strefie expo zainteresowani goście mogli uzyskać informacje nt. współpracy z UMWD w obszarze wsparcia dla energetyki w regionie.

Kwota poniesionych wydatków: 50 000,00 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

2. Konferencja „Dolny Śląsk z energią – wspólnoty energetyczne szansą dla rozwoju regionu” (02.12.2025 r.).

Wydarzenie zorganizowano w celu omówienia kierunków transformacji energetycznej regionu oraz praktycznych modeli funkcjonowania wspólnot energetycznych. Wzięło w nim udział około 100 osób, w tym przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, eksperci, reprezentanci uczelni wyższych oraz instytucji finansujących.

Program obejmował trzy panele dyskusyjne:

- transformacja energetyczna Dolnego Śląska,
- spółdzielnie i wspólnoty energetyczne jako lokalne modele współpracy,
- rola biogazowni w systemach energetycznych gmin.

Kwota poniesionych wydatków: 22 401,00 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

3. Udział w XXXIV Forum Ekonomicznym w Karpaczu (02-04.09.2025 r.).

W ramach strefy dolnośląskiej zorganizowano panel dyskusyjny poświęcony wspólnotom energetycznym jako narzędziu budowy lokalnej samowystarczalności, integracji społecznej oraz sposobowi na mitygowanie rosnących kosztów energii. Województwo Dolnośląskie reprezentował pan Paweł Gancarz, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, który zaprezentował główne korzyści z rozwoju wspólnot energetycznych zarówno dla mieszkańców i gmin jak i całego regionu.

Ponadto, we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, przygotowano stoisko informacyjne. Zainteresowani mogli uzyskać szczegółowe informacje na temat wymogów prawnych tworzenia spółdzielni energetycznych oraz dostępnych form wsparcia finansowego. Działanie to było elementem strategii informacyjno-ekspertkiej, ukierunkowanej na rozwój lokalnej energetyki i wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego regionu.

Przygotowywanie opinii dla Zarządu Województwa w zakresie planowania energetycznego

W 2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego wydał 17 opinii w zakresie projektów założeń.

Działanie nie ma odrębnego budżetu w Wydziale.

Realizowane jest bezkosztowo, w ramach wynagrodzeń pracowników.

Instytut Rozwoju Terytorialnego

W 2025 roku kontynuowane były starania o uruchomienie projektu pn. Nowy paradygmat bezemisyjnego postępu i zasobooszczędnego stylu życia (ang.: New Paradigm of Emission-free Advancements and Resourceful Lifestyles in Poland, akronim: PEARL LIFE PL), którego głównym celem jest wdrożenie SEDŚ i realizacja działań wskazanych w tym dokumencie, za pomocą środków finansowych z programu LIFE. Kontynuując prace rozpoczęte w 2024 roku, na podstawie zaproszenia Komisji Europejskiej (KE) do udziału w kolejnym etapie naboru 2024 dla strategicznych projektów zintegrowanych, do 06.03.2025 roku przygotowano i złożono pełny wniosek (Full Proposal – II etap naboru 2024). Pomimo wysokiej oceny KE (pismo KE z dnia 23.06.2025 roku), ze względu na kryterium geograficzne oraz limity budżetowe konkursu, projekt PEARL LIFE PL został umieszczony na liście rezerwowej. W porozumieniu z partnerami projektu, w ramach własnego zaangażowania IRT, podjęto trzecią próbę aplikacyjną. Przygotowano oraz złożono w dniu 04.09.2025 roku, zweryfikowany

i zaktualizowany wniosek koncepcyjny (Concept Note – I etap naboru 2025), którego pozytywna ocena (pismo KE z dnia 21.11.2025 roku) skutkowało zaproszeniem do powtórnego złożenia pełnego wniosku. Projekt został zoptymalizowany, zgodnie z uwagami KE, w tym m.in. zmieniono czas realizacji (skrócenie o rok), zawężono działania projektowe do kluczowych, uwzględniając inicjatywy prowadzone równolegle. Projekt zyskał dzięki temu większą spójność, precyzję i elastyczność, a jednocześnie stał się bardziej realistyczny w zakresie osiągniętych efektów.

Należy dodać również, że w 2025 roku w kontekście celów wyznaczonych w SEDŚ, na podstawie wykonanych na potrzeby SEDŚ map potencjału rozwoju odnawialnych źródeł energii, przygotowana została pogłębiona analiza uwarunkowań dla rozwoju energetyki słonecznej (w ramach zaangażowania własnego IRT). W opracowaniu pt. „Studium uwarunkowań dla lokalizacji wielkopowierzchniowych instalacji fotowoltaicznych na Dolnym Śląsku” zidentyfikowane zostały uwarunkowania przestrzenne oraz sformułowane rekomendacje dotyczące lokalizacji wielkopowierzchniowych instalacji fotowoltaicznych (WFF) o powierzchni powyżej 0,5 ha. Studium uwzględniło potencjalne konflikty przestrzenne oraz wpływ WFF na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo. Dokument został przyjęty przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr 2487/VII/25 z dnia 08.07.2025 roku. Opracowanie jest narzędziem wspomagającym przy podejmowaniu decyzji lokalizacyjnych, a jego zapisy mają jedynie charakter nieobligatoryjnych wytycznych.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Postępowania administracyjne

Wydział Opłat Środowiskowych/ Wydział Instrumentów Środowiskowych

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W 2025 roku przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych, w wyniku których Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał 304 decyzje, w tym 234 z zakresu gospodarki odpadami, a także 50 postanowień o zabezpieczeniu roszczeń.

Przygotowane przez Wydział Instrumentów Środowiskowych ww. rozstrzygnięcia administracyjne obejmowały:

- pozwolenia zintegrowane,
- pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza,
- zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych,
- decyzje ustalające wymagania w zakresie ochrony powietrza dla instalacji niewymagających pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza,
- pozwolenie na wytwarzanie odpadów,
- zezwolenia na zbieranie i/lub przetwarzanie odpadów,
- decyzje zatwierdzające instrukcję prowadzenia składowisk odpadów,
- decyzje udzielające zgody na zamknięcie składowisk odpadów,
- decyzje zatwierdzające programy gospodarowania odpadami wydobywczymi,
- decyzje potwierdzające spełnienie przez produkt lub substancję kryteriów uznania za produkt uboczny.

Wydział Opłat Środowiskowych

- W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 158 decyzji dotyczących opłat recyklingowych, produktowych i opłat przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne z tytułu wprowadzania produktów w opakowaniach, produktów i sprzętu elektrycznego.

- W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 3 decyzje unieważniające dokumenty DPR potwierdzające recykling odpadów opakowaniowych oraz dokumenty EDPR potwierdzające odpowiednio eksport albo wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi.

- Przeprowadzono 10 postępowań w wyniku, których wydano 8 decyzji dotyczących ulg z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska lub opłaty produktowej.

- Rozpatrzone 19 wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej, z czego wydano 9 decyzji.

- Prowadzono 8 postępowań administracyjnych w przedmiocie rozpatrzenia wniosku o wyłączenie z udostępniania informacji zawartych w dokumentach potwierdzających recykling odpadów opakowaniowych.

- Rozpatrzone 3 wnioski o zastrzeżenie informacji zawartych w sprawozdaniu o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami.

- W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących opłat za składowanie odpadów:
  - wydano 5 decyzji (w tym 3 umarzające postępowanie, 2 wymierzające opłatę podwyższoną),
  - 1 postępowanie pozostaje w toku.

Przeprowadzono 110 postępowań wyjaśniających ws. magazynowania odpadów bez wymaganej decyzji określającej sposób i miejsce magazynowania/składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczony (75 zakończono, 35 nadal procedowanych).

Kontrole

Wydział Opłat Środowiskowych/ Wydział Instrumentów Środowiskowych

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W 2025 roku upoważnieni przedstawiciele Marszałka Województwa Dolnośląskiego współuczestniczyli w 73 kontrolach przeprowadzonych wspólnie z Dolnośląskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska na podstawie art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W ramach kompetencji wynikających z art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Marszałek Województwa Dolnośląskiego wszczął 9 postępowań kontrolnych, które objęły w większości instalacje komunalne. Przedmiotem tych kontroli było sprawdzenie zgodności funkcjonowania instalacji z zapisami pozwolenia zintegrowanego wydanego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Wydział Opłat Środowiskowych

W ramach kompetencji wynikających z art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Marszałek Województwa Dolnośląskiego przeprowadził:

- 11 kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza;
- 13 kontroli podmiotów prowadzących recykling odpadów opakowaniowych i eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, wprowadzających baterie, produkty, pojazdy, wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami

Wydział Opłat Środowiskowych

Rozpatrzono 10 896 sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi.

Zaświadczenia o pomocy de minimis

Wydział Opłat Środowiskowych

Wydano 1451 zaświadczeń potwierdzających wysokość udzielonej pomocy de minimis z tytułu opłaty produktowej oraz ulg z tytułu opłat środowiskowych.

Rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami – rejestr BDO

Wydział Opłat Środowiskowych

- Na dzień 31.12.2025 roku w systemie BDO zarejestrowanych było 45 267 podmiotów mających adres zamieszkania lub siedzibę na terenie województwa dolnośląskiego.
- W 2025 roku rozpatrzono 7185 wniosków BDO, w tym: 3567 wnioski o wpis do rejestru BDO, 3068 wnioski o aktualizację wpisu w rejestrze BDO, 550 wnioski o wykreślenie z rejestru BDO.
- Z urzędu wszczęto 1513 postępowań o wykreślenie z rejestru BDO, w sumie wydano 1677 decyzji (wykreślające z rejestru, zmieniające wpis w rejestrze BDO lub umarzające postępowanie).
- Wygenerowano 379 nowych danych dostępowych do rejestru BDO.

Do repozytorium BDO wprowadzono 501 decyzji w zakresie gospodarowania odpadami.

System kontroli opłat za korzystanie ze środowiska

Wydział Opłat Środowiskowych

- Zweryfikowano 4959 wykazów zawierających zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania z środowiska oraz wysokości należnych opłat z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz składowania odpadów.
- Zaopiniowano i wystawiono przedsiębiorcom 852 zaświadczeń o stanie uregulowania zobowiązań sprawozdawczych i finansowych z tytułu opłat środowiskowych.
- Zaewidencjonowano 24 072 wpłaty tytułem opłat za korzystanie ze środowiska, opłat produktowych, opłat za publiczne kampanie edukacyjne, opłat recyklingowych za torby na zakupy z tworzywa sztucznego, opłat rocznych i rejestrowych za wpis do BDO, opłat dot. Dyrektywy SUP (łączna suma zaewidencjonowanych wpłat wyniosła 179 760 375,29 zł).

- Wystawiono 61 upomnień do zaległości dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska i opłat produktowych.
- Wystawiono 1 upomnienie w celu przymuszenia wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym tzn. złożenia sprawozdań o produktach, opakowaniach i gospodarowaniu odpadami z nich powstających w zakresie informacji o torbach na zakupy z tworzywa sztucznego.
- Wystawiono 917 zawiadomień o zadłużeniu wpłat wniesionych po terminie oraz opłat zaległych, postanowień o sposobie zarachowania wpłaty wniesionej po terminie.
- Wystawiono 16 wezwań do złożenia rocznych sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami w zakresie informacji o torbach na zakupy z tworzywa sztucznego.
- Wystawiono 225 tytułów wykonawczych do właściwych terytorialnie urzędów skarbowych do zaległości dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska, opłat produktowych i opłaty recyklingowej za torby na zakupy z tworzywa sztucznego.
- Przygotowano 3524 przelewy dotyczące zwrotu kwot nienależnych lub przeksięgowujących wpłaty na właściwy rachunek bankowy przypisany dla określonego rodzaju opłaty.

Wystawiono 109 wezwań do złożenia wyjaśnień w zakresie wywiązywania się z ustawowych obowiązków dotyczących wprowadzania produktów w opakowaniach, baterii i akumulatorów, sprzętu oraz wezwań do złożenia zaległych rocznych sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi.

Analizy pozwoleń zintegrowanych

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Marszałek Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku wszczął 41 analiz pozwoleń zintegrowanych, które kontynuowane będą w 2026 roku. W 2025 roku zakończono 17 analiz pozwoleń zintegrowanych.

Dowody z oględzin z zakresu gospodarki odpadami

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W 2025 roku upoważnieni przedstawiciele Marszałka Województwa Dolnośląskiego przeprowadzili 26 dowodów z oględzin obejmujących oględziny wybranych instalacji z zakresu gospodarki odpadami. Działania te były podejmowane doraźnie, w miarę bieżących potrzeb wynikających z prowadzonych przez organ postępowań administracyjnych.

Weryfikacja sprawozdań o wytworzonych odpadach i o gospodarowaniu odpadami

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W 2025 roku Marszałek Województwa na podstawie art. 77 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zweryfikował i zatwierdził 17 675 sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami. Organ w wyniku prowadzonej weryfikacji zbieżności z posiadanymi decyzjami w obszarze: gospodarka odpadami lub w oparciu o analizę ewidencji odpadów zobligował do sporządzenia korekt sprawozdań przedkładanych za pośrednictwem platformy BDO w liczbie 3366 sprawozdań.

Weryfikacja sprawozdań wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W 2025 roku Marszałek Województwa na podstawie art. 9r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zweryfikował 634 sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym 465 korekt za lata 2022-2024), z tego 178 sprawozdania mają status „zatwierdzone”. Duża liczba korekt wynika z wielokrotnego korygowania sprawozdań przez poszczególne gminy województwa. Jedno sprawozdanie gminne w roku 2025 nie zostało złożone w terminie. Realizując obowiązek wynikający z art. 9r ust. 3 ww. ustawy o utrzymaniu czystości, Marszałek przesłał do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska 108 zawiadomień o stwierdzonych naruszeniach dotyczących sprawozdań wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2021-2024 (w tym 3 zbiorcze zestawienia dot. nieosiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu w roku 2021 przez 55 gminy województwa, za 2022 rok przez 62 gminy i za 2023 rok przez 53 gminy).

Postępowania administracyjne w zakresie zasobów przyrody

Wydział Zasobów Przyrody

Przeprowadzono postępowania administracyjne, w wyniku których wydano:

- 1589 decyzji i postanowień w sprawach dotyczących udzielenia zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenów nieruchomości oraz wymierzających administracyjne kary pieniężne za nielegalne usuwanie

lub niszczenie zieleni na terenach dolnośląskich miast na prawach powiatu, tj. Wrocławia, Wałbrzycha, Legnicy i Jeleniej Góry,

- 4 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazu płoszenia zwierząt łownych,
- 29 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazu połowu ryb z ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym,

Wizje terenowe i kontrole

Wydział Zasobów Przyrody

Przeprowadzono wizje terenowe, w tym:

- 1064 oględzin drzew lub krzewów,
- 41 wizji w terenie w celu dokonania oględzin związanych z szacowaniem szkód łowieckich.

Przeprowadzono 21 kontrole wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego:

- 1 kontrolę wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie wykonywania decyzji – zezwolenia na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych,
- 20 kontroli wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie wykonywania decyzji – zezwoleń na połów ryb.

Opracowane dokumenty

Wydział Zasobów Przyrody

Opracowanie projektu „Programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników Województwa Dolnośląskiego na lata 2026-2030”.

Otwarty konkurs ofert "Poprawa warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich"

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach otwartego konkursu ofert „Poprawa warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich” w 2025 roku za pośrednictwem Związku Pszczelarzy Ziemi Legnickiej dofinansowano zakup ciasta pszczelego (83 840 kg) i roślin miododajnych, które przekazano 2560 dolnośląskim pszczelarzom oraz promocję pszczelarstwa. W ramach zadania publicznego w dziedzinie rolnictwo i ochrona środowiska na realizację zadania publicznego przekazano 499 999,48 zł. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu zrealizowano zakup i dystrybucję wśród pszczelarzy ciasta pszczelego i sadzonek roślin miododajnych oraz działania promujące pszczelarstwo.

Związek Pszczelarzy Ziemi Legnickiej (subregion legnicko-głogowski) złożył jedną ofertę, dofinansowanie w formie ciasta pszczelego i roślin miododajnych otrzymali pszczelarze z terenu całego Dolnego Śląska.

Łączne środki przekazane na ten cel – 499 999,48 zł.

7. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: 7.2.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wydział Obszarów Wiejskich

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Łączny limit środków 61 911 299 euro pochodzących z EFRROW (limit współdzielony z operacjami: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych/Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego/ Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne i Inwestycje w targowiska) oraz dodatkowe środki w wysokości 38 076 578 euro pochodzące z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy (EURI/EiO).

W 2025 roku w związku z otrzymaniem dodatkowych środków na operacje finansowane z (Eio/EURI), celem pełnego wykorzystania środków na działanie, pracownicy SW weryfikowali kolejne projekty z listy oczekujących na dofinansowanie w ramach działania. Podpisano 15 nowych umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 38 112 278 zł. Zakładane wskaźniki do osiągnięcia w ramach podpisanych umów to: budowa 9,3 km sieci wodociągowych, 32 km systemów kanalizacji, przebudowa 4 km sieci wodociągowych oraz 1 oczyszczalni ścieków.

Rok 2025 zakończył finansową i rzeczową realizację Programu i działania. Trwała w nim jeszcze realizacja projektów z wcześniejszych dwóch naborów, tj. z 2019 roku (EFRROW) i 2022 roku (EiO). DO SW złożonych zostało 44 wnioski o płatność. ARiMR zrealizowała 58 płatności na kwotę dofinansowania 120 793 780,30 zł. Zakończono realizację 47 projektów.

W rezultacie wybudowano 48,5 km sieci wodociągowych 84,4 km sieci kanalizacyjnej, 287 przydomowych oczyszczalni ścieków, 4 oczyszczalnie gminne, powstały 3 podziemne zbiorniki retencyjne o łącznej pojemności co najmniej 100 m³ każdy. Przebudowano ponad 10,6 km sieci wodociągowych, 4 ujęcia wody, 8 stacji uzdatniania oraz 2 oczyszczalnie ścieków.

4. Inwestycje w środki trwałe: 4.3 Scalanie gruntów

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit środków: 36 782 845 euro.

Rok 2025 zakończył finansową i rzeczową realizację Programu i działania. Trwała w nim realizacja rzeczowa i finansowa zadań dla projektów złożonych w naborów z lat 2016-2022. Do SW wpłynęło 10 końcowych wniosków o płatność, po weryfikacji których ARiMR wypłaciła pomoc w wysokości 107 842 958,4 zł. Powierzchnia gruntów objętych postępowaniem scaleniowym 10 zrealizowanych projektów wyniosła 1237 ha. Powierzchnia gruntów objętych postępowaniem scaleniowym to niemal 11 tys. ha. Ogólna liczba działek ewidencyjnych na obiektach scaleniowym została zredukowana z 9650 szt. do 6451 szt., a średnia powierzchnia działki wzrosła z poziomu nieco ponad 13 ha do niemal 22,5 ha. W ramach zagospodarowania poscaleniowego wybudowano 2,3 km nowych dróg dojazdowych do gospodarstwa i przebudowano ponad 30 km; znacznie skrócona została średnia odległość gospodarstwa od działki, wykonano prace rekultywacyjne i zadrzewieniowe terenu.

I.10.8 – Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PS WPR na lata 2023-2027. Limit środków na działanie: 5 993 159 euro (w części dofinansowania z EFRROW).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego ogłosił nabór wniosków od 28.04.2025 do 28.05.2025 roku.

W odpowiedzi na nabór złożone zostały 2 wnioski o pomoc. Podpisano jedną umowę na realizację projektu pn. Scalanie gruntów wsi Gogołów, Pszenno, Miłochów, na kwotę k. kwalifikowalnych ogółem 13 774 850,40 zł w tym wkład UE (EFRROW) 7 620 247,24 zł z Powiatem Świdnickim. Operacja przewiduje m.in. wydzielenie niezbędnych gruntów na cele miejscowej użyteczności publicznej o łącznej powierzchni co najmniej 500 m², budowę 2 urządzeń wodnych mających na celu zwiększenie retencji wód - zbiorników wodnych, przebudowa 2,7 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz zachowanie lub wyznaczenie pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych. Powierzchnia projektowanego obszaru scalenia to 1275,68 ha.

4. Inwestycje w środki trwałe 4.3.1. Zarządzanie zasobami wodnymi w zakresie budowy lub przebudowy otwartych zbiorników retencyjnych służących do gromadzenia wód opadowych lub roztopowych, wód gruntowych lub wód płynących (beneficjent: gmina)

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit środków: 2 174 718 euro.

Rok 2025 zakończył finansową i rzeczową realizację Programu i działania. W 2025 roku zweryfikowano ostatnie wnioski o przyznanie pomocy z naboru z 2024 roku i podpisano 9 umów o przyznanie pomocy na kwotę pomocy 2 838 051 zł. Do SW złożonych zostało 21 Wniosków o płatność, a ARiMR zrealizowała 22 płatności na łączną kwotę pomocy 6 072 388,18 zł. W wyniku zakończenia realizacji 21 projektów wybudowanych zostało 27 otwartych zbiorników retencyjnych o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² i głębokości poniżej 3m/szt.

B3.3.1 „Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich (obszar B)”.

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach KPO. Limit środków: 24 019 425,15 zł.

W 2025 roku w terminach od: 08.04. do 30.04.2025 roku; od 07.07. do 15.07.2025 roku przeprowadzono 2 nabory na działanie. W rezultacie złożone zostały 33 wnioski o przyznanie pomocy na wnioskowaną kwotę pomocy 37 291 871,19 zł. Na dzień 31.12.2025 roku podpisano 17 umów o przyznanie pomocy na kwotę 11 936 650,07 zł, jednak 4 umowy zostały rozwiązane i zostało 13 czynnych umów. Złożono 19 wniosków o płatność na kwotę 11 936 650,07 zł (w tym 6 wniosków o zaliczkę) z czego wypłacono 11 772 649,88 zł, a po uwzględnieniu dokonanych przez beneficjentów zwrotów w wys. 244 565,98 zł, wartość wypłaconej pomocy wyniosła 11 528 083,90 zł.

W rezultacie zrealizowanych 13 projektów osiągnięto następujące wskaźniki: obszar gruntów rolnych / leśnych (w hektarach) korzystających z ulepszonej retencji wody: 354,76 ha - „Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed powodzią, niekontrolowanymi pożarami oraz innymi klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem”: 89 260 osób.

B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”**Wydział Obszarów Wiejskich**

Działanie realizowane w ramach KPO. Limit środków: 118 131 036,00 zł.

W 2025 roku w terminie od: 16.12.2024 do 17.01.2025 roku przeprowadzono 1 nabór na działanie.

W rezultacie złożone zostały 84 wnioski o przyznanie pomocy na wnioskowaną kwotę pomocy 314 015 708,70 zł. Na dzień 31.12.2025 roku podpisano łącznie 20 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 81 097 038,00 zł. Złożono 19 wniosków o płatność na kwotę 37 501 835,00 zł z czego wypłacono 17 864 900,02 zł w postaci zaliczek.

W miesiącach styczeń-luty 2026 roku kontynuowana jest weryfikacja i podpisywanie kolejnych umów w ramach pozostałego limitu środków.

Efekty realizacji dotychczasowych 20 projektów na koniec 31.12.2025 roku:

- liczba podłączeń do nowej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej: 986 szt.,
- długość wybudowanej sieci wodociągowej: 0,9 km,
- długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej: 7,81 km.

Działanie 9.5 Transformacja środowiskowa, Typ projektu 9.5.B Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną budynków infrastruktury publicznej (subregion wałbrzyski) FEDS 2021-2027**Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu**

W ramach priorytetu 9 Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku, działanie 9.5 Transformacja środowiskowa, typ projektu 9.5.B Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną budynków infrastruktury publicznej (subregion wałbrzyski) w 2025 roku realizowany był projekt pn. „Termomodernizacja budynku Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu”.

Projekt jest realizowany na podstawie uchwały nr 481/VII/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu pn. „Termomodernizacja budynku Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu” nr FEDS.09.05-IP.01-0070/23.

Celem projektu jest wykonanie remontu wraz z termomodernizacją budynku, będącego w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu od dnia 01.11.2023 r., mającego być siedzibą filii Urzędu w subregionie wałbrzyskim. Głównym założeniem projektu jest wykonanie niezbędnych prac budowlanych, wskazanych w audycie energetycznym, zapobiegających degradacji obiektu oraz zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej.

Celem projektu jest:

- zwiększenie efektywności energetycznej budynku,
- zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych budynku,
- redukcja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do atmosfery,
- polepszenie komfortu użytkowników.

Wartość całkowita projektu: 10 019 700,00 zł.

Okres realizacji: 01.02.2024 r.–30.06.2026 r.

W 2025 roku w ramach projektu podpisano umowę na wykonanie aktualizacji audytu energetycznego i inwentaryzacji budynku przy ul. Folwarcznej 2 w Świdnicy na potrzeby Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu i dokonano odbioru ww. usługi.

Podmiot realizujący: Wydział Projektów Zewnętrznych, przy współpracy: Wydziału Pomocy Technicznej i Administracji, Wydziału Organizacyjnego, Wydziału Informatyki WUP we Wrocławiu.

Edukacja ekologiczna**Wydział Edukacji**

W ramach działań w zakresie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie zachowań przyjaznych środowisku naturalnemu wśród dzieci i młodzieży z województwa dolnośląskiego, upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, a także przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli/wychowawców wycieczek szkolnych, dotyczących poznawania walorów przyrodniczych i edukacyjnych w terenach trudno dostępnych, Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr 2438/VII/25 z dnia 1 lipca 2025 r. ogłosił otwarty konkurs ofert. W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu zadanie realizowane było przez: Fundację "Na ratunek pszczołom" w Grabczoku, Fundację Karkonoska Szkoła Górską w Sośnicy, Stowarzyszenie Joie De Vie w Sośnicy, Fundację KOM w Miliczu, Fundację Ekorozwoju we Wrocławiu, Fundację Symbioza w Świdnicy.

Przekazana dotacja to 200 000 zł (środki BWD).

Działania w dziedzinie Rolnictwo i ochrona środowiska realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego**Spółki województwa dolnośląskiego****4.2.3 Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu**

W trakcie 2025 roku spółka Stawy Milickie S.A. realizowała następujące zadania:

- ✓ zarybianie stawów na poziomie niezbędnym do zachowania i ochrony siedlisk i gatunków ekosystemów stawowych;
- ✓ ochrona i odtwarzanie miejsc lęgowych dla ptaków;
- ✓ prowadzenie niezbędnych prac konserwacyjnych cieków wodnych, utrzymanie przejezdności dróg na gościach oraz utrzymanie wód i urządzeń wodnych w należyłym stanie technicznym;
- ✓ utrzymanie i odtwarzanie łąk i pastwisk w celu zachowania siedlisk gatunków chronionych ptaków;
- ✓ utrzymanie, remont i budowa urządzeń turystycznych (konserwacja, naprawa elementów infrastruktury, uzupełnianie infrastruktury turystycznej i prowadzenie bieżących prac porządkowych);
- ✓ edukacja przyrodnicza;
- ✓ utrzymanie retencji wodnej dla całego regionu.

W ramach wspierania obszarów cennych przyrodniczo:

- W dniu 29.05.2025 roku spółka złożyła wniosek o płatność za pierwszy rok realizacji wymogów w zakresie działania 2.3 Akwakultura środowiskowa w ramach Priorytetu 2. Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii objętego programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027. Po weryfikacji wniosku o płatność przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w dniu 15.10.2025 r. poinformowano spółkę pismem, że ustalono kwotę do wypłaty w wysokości 8 232 826,92 zł, którą wypłacono w 2025 roku.
- W dniu 06.11.2025 roku spółka złożyła do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu wniosek o udzielenie pomocy finansowej na dofinansowanie realizacji zadania: „Na tropie przyrody – odkrywamy Stawy Milickie. Warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej dla uczniów szkół podstawowych”. Koszt zadania ogółem 58 522,54 zł. Kwota dotacji 49 240,00 zł. Koszty własne pokryto kosztami pracy pracowników spółki przy realizacji szkoleń. Realizację zadania zaplanowano na okres marzec-listopad 2026 roku. Wniosek został zatwierdzony przez WFOŚiGW we Wrocławiu, trwa przygotowanie umowy o dofinansowanie zadania.
- W dniu 17.11.2025 roku został złożony przez spółkę wniosek o dofinansowanie w zakresie działania 2.3 Akwakultura środowiskowa (grupa operacji rekompensaty wodnośrodowiskowe – wyłącznie Pakiet 3 – NATURA 2000) w ramach Priorytetu 2. Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii objętego programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 na łączną kwotę 5 367 914,75 zł (poziom dofinansowania 100%). Kwota rekompensaty będzie wypłacana przez 5 lat, po każdym roku realizacji operacji i złożeniu wniosku o płatność.
- W roku 2025 spółka realizowała projekt w ramach FEDS 2021-2027 pt. „Zachowanie bioróżnorodności obszarów chronionych rezerwatu przyrody „Stawy Milickie” oraz obszaru NATURA 2000”. W ramach składanych okresowo wniosków o płatność o zaliczki i refundację kosztów Departament Funduszy Europejskich UMWD zatwierdził w 2025 roku łącznie do wypłaty kwotę 4 953 010,12 zł. Termin rozliczenia projektu został ustalony na 28.02.2026 roku.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

TRANSPORT

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Infrastruktury**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego – „Plan Transportowy”

Wydział Transportu

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje zadania związane z organizacją publicznego transportu zbiorowego na obszarze województwa dolnośląskiego w ramach Departamentu Infrastruktury, w oparciu o ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz o akt prawa miejscowego, jakim jest „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego”.

DOTACJE

„Dotowanie i organizowanie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich”: zawarto umowy z przewoźnikami kolejowymi tj. Polregio S.A. oraz Kolejami Dolnośląskimi S.A. w sprawie świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie realizowane w terminie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. W roku sprawozdawczym przekazano tym przewoźnikom środki dotacji w kwocie 350 779 392,62 zł, w tym także za realizację przewozów w 2024 roku (rozliczenie umów i rekompensata za m-c grudzień 2024 roku).

PRACA EKSPLOATACYJNA

W ramach organizacji wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w 2025 roku zrealizowana została praca eksploatacyjna w wysokości 17 254 366,221 pockm (pociągokilometrów), co oznacza wzrost wykonanej pracy eksploatacyjnej o około 12% względem roku 2024. W okresie tym przewieziono wojewódzkim transportem kolejowym 34 082 457 pasażerów, co oznacza wzrost o około 4% względem roku 2024. Rosnący popyt jest wynikiem rozbudowy oferty przewozowej oraz dalszego zwiększania pojemności pociągów.

OFERTA PRZEWOZOWA

W rozkładzie jazdy pociągów 2024/2025 obowiązującym przez większą część 2025 roku rozbudowie uległa oferta przewozowa wojewódzkich kolejowych połączeń pasażerskich. W tym roku wznowiono (po zawieszeniu przewozów w roku 2000) przewozy na odcinku Jelenia Góra – Karpacz.

Rozbudowana oferta przewozowa w obrębie aglomeracji wrocławskiej funkcjonuje dzięki współpracy nawiązanej pomiędzy wybranymi gminami i powiatami skupionymi wokół aglomeracji wrocławskiej oraz Samorządem Województwa Dolnośląskiego w zakresie współorganizacji i współfinansowania przewozów.

W celu odbudowy popytu na planowane do wznowienia przewozy kolejowe, dalej realizowano przewozy w ramach Kolejowej Komunikacji Autobusowej na odcinkach Rawicz – Bojanowo – Góra Śląska, Kłodzko – Łądek-Zdrój – Stronie Śląskie oraz Oleśnica – Syców. Działania te prowadzono we współpracy finansowej z samorządami lokalnymi.

Dzięki współpracy z sąsiednimi organizatorami połączeń uruchamiane były połączenia styczne z sąsiednimi województwami (lubuskim, wielkopolskim, opolskim), na liniach:

- Görlitz/Zgorzelec – Węgliniec – Żary/Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Wrocław/Legnica – Żary – Forst (Lausitz) (województwo lubuskie),
- Wrocław – Głogów – Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Głogów – Wschowa – Leszno (województwo lubuskie i wielkopolskie),
- Wrocław – Rawicz – Leszno – Poznań (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Milicz – Krotoszyn (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Ostrów Wielkopolski (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Kluczbork (województwo opolskie),
- Wrocław – Jelcz-Laskowice – Opole (województwo opolskie),
- Wrocław – Oława – Opole/Nysa (województwo opolskie),
- Kłodzko – Kamieniec Żąbkowicki – Nysa (województwo opolskie).

Połączenia transgraniczne realizowane były we współpracy z krajami czeskimi (liberecki, hradecki, pardubicki) i Wolnym Państwem Saksonia w RFN.

W ruchu transgranicznym przewozy odbywały się na liniach:

- Szklarska Poręba Górna – Harrachov – Liberec (Kraj Liberecki),
- Sędziszów – Kamienna Góra – Lubawka – Královec/Trutnov (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław/Wałbrzych – Meziměstí/Adršpach (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław – Kłodzko – Międzyzlesie/Lichkov (– Praga) (Kraj Pardubicki),
- (Wrocław – Legnica –) Węgliniec – Zgorzelec – Görlitz – Drezno (Wolne Państwo Saksonia),
- Jelenia Góra – Lubań Śląski – Zgorzelec – Görlitz (Wolne Państwo Saksonia).

DOLNOŚLĄSKA SŁUŻBA DRÓG I KOLEI WE WROCŁAWIU

Wg stanu na 31.12.2025 roku DSDiK zarządziła 2243 km dróg wojewódzkich, 488 mostami, 61 wiaduktami, 5 kładkami dla pieszych, 1 estakadą, 4 tunelami, 7 przejściami podziemnymi, 2541 przepustami oraz 26 odcinkami linii kolejowych o łącznej długości blisko 377 km, w tym 78,133 km czynnej i zrewitalizowanej infrastruktury kolejowej.

Linie kolejowe czynne obejmują m.in. nr.: 311 odcinek Szklarska Poręba Górna – Granica Państwa; 326 odcinek Wrocław Zakrzów – Trzebnica; 341 odcinek Bielawa Zachodnia – Dzierżoniów; 303 odcinek Duninów – Chocianów; 316 odcinek Chojnów – Rokitki; 317 odcinek Gryfów Śląski – Świeradów-Zdrój, 308 odcinek Jelenia Góra – Mysłakowice i 340 odcinek Mysłakowice - Karpacz.

Linie kolejowe nieczynne o nr.: 283 odcinek Jelenia Góra – Lwówek Śląski; 284 odcinek Jerzmanice-Zdrój – Lwówek Śląski; 291 odcinek Szczawno-Zdrój – Sobięciny; 302 odcinek Strzegom – Marciszów; 303 odcinek Chocianów – Przemków Odlewnia; 308 odcinek Mysłakowice - Pisarzowice ; 310 odcinek Kobierzyce – Piława Górna; 312 odcinek Wojcieszów – Nowy Kościół; 318 odcinek Srebrna Góra – Bielawa Zachodnia; 319 odcinek Strzelin – Łagiewniki; 320 odcinek Ciepłowodny – Ciepłowodny; 322 odcinek Kłodzko Nowe – Stronie Śląskie; 323 odcinek Nowa Wieś Grodziska – Nowa Wieś Grodziska; 327 odcinek Ścinawka Średnia – Radków; 327 odcinek Wolibórz – Nowa Ruda Słupiec; 331 odcinek Rostoka – Rostoka; 335 odcinek Henryków – Ciepłowodny; 345 odcinek Kamienna Góra – Pisarzowice; 372 odcinek Bojanowo – Góra Śląska.

W 2025 roku Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu zrealizowała plan finansowy w Przedsięwzięciu i dziedzinie „Transport” na poziomie 680,9 mln zł, przy utrzymaniu wysokiego udziału wydatków majątkowych (377,9 mln zł). Kluczową pozycję stanowiły zadania w dziale 600 – Transport i łączność, rozdział 60013 „Drogi publiczne wojewódzkie”, gdzie wydatkowano 452,5 mln zł, z czego ok. 242,4 mln zł na wydatki majątkowe finansowane m.in. środkami własnymi województwa (299,8 mln zł) oraz dotacjami z budżetu państwa i funduszy unijnych.

W 2025 roku w zakresie inwestycji drogowych Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu rozpoczęła realizację programu Dolny Śląsk na dobrej drodze, na który w latach 2025-2027 przeznaczony zostanie 225 mln zł. W ramach programu wyremontowano w 2025 roku blisko 60 kilometrów odcinków szlakowych dróg wojewódzkich. W ciągu trzech lat programem objęte zostaną wszystkie powiaty ziemskie na Dolnym Śląsku.

Znaczącą rolę odgrywały również przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury kolejowej (rozdział 60002), wydatkowano 130,6 mln zł w dużej mierze ze środków europejskich na poziomie 59,6 mln zł i środków własnych województwa 64,7 mln zł, które pozwoliły na kontynuację modernizacji i rozwoju infrastruktury kolejowej regionu. W strukturze finansowania widoczny był wyraźny podział na zadania współfinansowane ze środków unijnych (wykonanie 105,8 mln zł), co umożliwiło realizację dużych projektów inwestycyjnych. Jednym z zakończonych zadań kolejowych w 2025 roku była rewitalizacja linii kolejowej nr 308 i 340 z Jeleniej Góry przez Mysłakowice do Karpacza.

W obszarze usuwania skutków klęsk żywiołowych (rozdział 60078) poniesiono istotne nakłady na poziomie 36,9 mln zł, w tym 19,6 mln zł na wydatki majątkowe, przeznaczonych na odbudowę i podniesienie odporności sieci. Wydatki te pozwoliły na przywrócenie sprawności ciągów komunikacyjnych oraz realizację robót zabezpieczających, co miało bezpośrednie znaczenie dla utrzymania ciągłości transportu w regionie, z silnym udziałem środków unijnych (14,9 mln zł). W strukturze finansowania widoczny był wyraźny podział na wydatkowanie środków własnych województwa (22,3 mln zł) oraz środków unijnych (13,1 mln zł). W roku 2025 w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych nie odnotowano udziału środków budżetu Państwa.

Uzupełniająco realizowano mniejsze zadania w zakresie infrastruktury rowerowej (w rozdziale 60095) na poziomie 5,6 mln zł.

W dziale 750 – Administracja publiczna, w rozdziale 75018 „Urzędy Marszałkowskie” na obsługę DSDiK wydatkowano środki na poziomie 51,8 mln zł.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu w roku 2025 realizowała 36 zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (20 drogowych, 14 kolejowych, 1 rowerowe, 1 termomodernizacja budynku należącego do DSDiK). Na ich realizację wydatkowano środki w wysokości 260,6 mln zł, z czego, 109,3 mln zł w ramach środków unijnych, 3,3 mln zł w ramach środków Budżetu Państwa, 6,9 mln zł w ramach pomocy finansowej, 32,3 mln zł w ramach środków Budżetu Państwa – inne źródła, 108,8 mln zł ze środków BWD.

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

- Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa).
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 382 w Piławie Górnej do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 ul. Batalionów Chłopskich w Dzierżoniowie) - etap III.
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 323 pomiędzy drogami S5 i S3 wraz z obwodnicą Góry.
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 382 od m. Świdnica do m. Paczków odcinkami.
- Poprawa stanu technicznego drogi wojewódzkiej nr 346 na odcinku Środa Śląska (DK94) - Kąty Wrocławskie (A-4).
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego DW 346 Stary Śleszów (DW 395) – Godzikowice (DK 94).
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego DW 346 Wierzbice (DK8) – Stary Śleszów (DW395).
- Poprawa stanu technicznego drogi wojewódzkiej nr 324 na odcinku Niechlów - Załęcze (do granicy województwa - węzeł Rawicz S5).
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 340 na odcinku Trzebnica – Oleśnica.
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 na odcinku Lwówek Śląski – Pasiecznik.
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa dolnośląskiego - DW 382 Jawor – Świdnica.
- Poprawa bezpieczeństwa drogowego na przejeździe kolejowym w ciągu drogi wojewódzkiej nr 333 - na ul. Legnickiej w m. Lubin.
- Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 392 na odcinku Żelazno – Łądek-Zdrój - Stronie Śląskie - Bystrzyca Kłodzka.
- Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 396 na odcinku od m. Stary Górnik do m. Janików oraz drogi wojewódzkiej nr 455 na odcinku od m. Jelcz-Laskowice do skrzyżowania z drogą wojewódzką 396.
- Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 385 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 do m. Ząbkowice Śląskie odcinkami.
- Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 390 na odcinku Kamieniec Ząbkowicki - Łądek-Zdrój.
- Usuwanie skutków powodzi na terenie powiatu kamiennogórskiego i karkonoskiego - odcinki dróg wojewódzkich [dawna DK-5, nr 367, 358 i 365].
- Usuwanie skutków powodzi na terenie powiatu złotoryjskiego i lwóweckiego - odcinki dróg wojewódzkich [nr 364, 382, 328 oraz mur oporowy w m. Jerzmanice-Zdrój i Płóczki Dolne].
- Usuwanie skutków powodzi na terenie powiatu zgorzeleckiego - odcinki dróg wojewódzkich [nr 351 i 296].
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 303 Duninów – Chocianów – zakończone w 2025 r.
- Elektryfikacja i zabudowa mijanki kolejowej wraz z zabudową urządzeń sterowania ruchem kolejowym na linii nr 326 Wrocław Psie Pole – Trzebnica.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 na odcinku Kobierzyce - Łagiewniki Dzierżoniowskie - Piława Górna.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 340 i 308 na odcinku Jelenia Góra – Karpacz – zakończone w 2025 r.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 308 na odcinku Mysłakowice – Kowary Górne.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 308 i 345 na odcinku Ogorzelec – Kamienna Góra.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 318 na odcinku Srebrna Góra- Bielawa Zachodnia.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 312 Jerzmanice-Zdrój - Wojcieszów Górny.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 322 na odcinku Kłodzko Nowe - Stronie Śląskie.
- Prace na linii kolejowej 283 na odcinku Jelenia Góra – Lwówek Śląski.
- Rewitalizacja linii kolejowej 284 na odcinku Jerzmanice-Zdrój – Lwówek Śląski.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 303 na odcinku Chocianów – Przemków Odlewnia.

- Termomodernizacja budynku Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu - Obwód Drogowy Olszyniec – zakończone w 2025 roku.
- Budowa Dolnośląskiej Cyklostrady - Trasa Miedziana na terenie Gminy Przemków.

INTERREG Czecho-Polska 2021-2027

- Poprawa dostępności transportowej w Sudetach Wschodnich.
- Odnowa wybranych odcinków linii Tandvald - Korenov - Szklarska Poręba.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

- Rewitalizacja odcinków linii kolejowych 319, 326 i 341 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu w roku 2025 realizowała 35 zadań współfinansowanych ze środków krajowych (22 zadań drogowych, 9 kolejowych, 2 zadania rowerowe, 2 zadania związane z działalnością DSDiK). Na ich realizację wydatkowano środki w wysokości 416,7 mln zł, z czego 6,4 mln zł – dotacja z BP, 23,6 mln zł BP – inne źródła, 12,0 mln zł w ramach pomocy finansowej i 374,7 mln zł ze środków BWD. Ponadto w 2025 roku pozyskano pomoc rzeczową w kwocie 9,5 mln zł w postaci nakładów finansowych.

W roku 2025 realizowano zadania z zakresu:

- Budowa, przebudowa i remonty infrastruktury drogowej – 15 lokalizacji w tym 4 zakończone w 2025 r.
- Budowa, przebudowa i remonty obiektów inżynierskich – 40 lokalizacji w tym 15 zakończonych w 2025 r.
- Budowa, przebudowa i remonty dróg – 60 lokalizacji w tym 31 zakończonych w 2025 r.
- Dokumentacja przyszłościowa – 10 lokalizacji w tym 3 zakończone w 2025 r.
- Budowa obwodnicy m. Boguszów-Gorce.
- Budowa II etapu obwodnicy Bolesławca.
- Skomunikowanie A4-S5. Budowa drogi wojewódzkiej Kąty Wrocławskie – Błonie.
- Skomunikowanie A4 z S5 - budowa obwodnicy Obornik Śląskich.
- Rozbiórka i budowa nowego mostu w ciągu drogi wojewódzkiej 328 w km 81+436 w m. Nowy Kościół/Krzeniów – zakończone w 2025 r.
- Rozbiórka i budowa obiektów inżynierskich w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335 w m. Jaroszkówka.
- Budowa obiektów inżynierskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ciągu drogi wojewódzkiej nr 364 w m. Lwówek Śląski.
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 345 odcinkami wraz z obejściem miejscowości Chełm – zakończone w 2025 r.
- Budowa obejścia m. Złotoryi – etapami.
- Budowa wiaduktu drogowego nad linią kolejową nr 132 w ciągu drogi wojewódzkiej nr 396 ul. Wiejska w m. Oława.
- Regulacje środowiskowe, porealizacyjne, energetyczne i terenowo prawne dla zrealizowanych inwestycji drogowych.
- Poprawa bezpieczeństwa na drogach Dolnego Śląska – 13 lokalizacji w tym 6 zakończonych w 2025 r.
- Program Infrastruktury drogowej – 45 lokalizacji w tym 16 zakończonych w 2025 r.
- Usuwanie skutków klęski żywiołowej na obszarze części Województwa Dolnośląskiego.
- Przebudowa mostów w ciągu DW357 w km 35+104 oraz 35+162 wraz z remontem drogi w m. Nowogrodziec.
- Remont drogi wojewódzkiej nr 346 na odcinku od km 22+940 do km 23+400.
- Remont drogi wojewódzkiej nr 347 na odcinku od km 1+360 do km 1+630.
- Bieżące utrzymanie sieci drogowej województwa dolnośląskiego.
- Przejęcie odcinków linii kolejowych oraz infrastruktury kolejowej na terenie Dolnego Śląska.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 Kobierzyce - Piława Górna na odcinku Łagiewniki Dzierżoniowskie - Piława Górna II etap – zakończone w 2025 r.
- Modernizacja energetyczna dworca kolejowego Przemków Odlewnia.
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 302 Strzegom – Marciszów.
- Utrzymanie sieci kolejowej oraz wydatki związane z funkcjonowaniem linii kolejowych.
- Rządowy Program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów.
- Zarządzanie infrastrukturą kolejową linii nr 326 Wrocław Psie Pole – Trzebnica.
- Zarządzanie infrastrukturą kolejową linii nr 341 Bielawa Zachodnia – Dzierżoniów.
- Zarządzanie lokalami mieszkalnymi i budynkami kolejowymi na terenach kolejowych.
- Budowa Dolnośląskiej Cyklostrady – Trasa Złota na odcinku Oława – Strzelin.
- Prace projektowe sieci tras rowerowych – 12 tras rowerowych.
- Działalność Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu.

- Zakup środków transportu i sprzętu drogowego.

Ponadto jednostki samorządu terytorialnego: Gmina Strzelin, Gmina Węgliniec i Gmina Miejska Legnica w 2025 roku pozyskały od Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań drogowych dróg powiatowych i gminnych pomoc finansową w wysokości 3,6 mln zł.

Dolnośląska Polityka Rowerowa

Instytut Rozwoju Terytorialnego/ Departament Infrastruktury

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Dolnośląska Polityka Rowerowa stanowi jeden z dokumentów wykonawczych SRWD 2030. Jego wdrażanie ma charakter ciągły i obejmuje działania prowadzone głównie przez Instytut Rozwoju Terytorialnego, Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu a także Departament Infrastruktury UMWD oraz Dolnośląską Organizację Turystyczną.

W ramach prac wdrożeniowych DPR w roku 2025, Instytut Rozwoju Terytorialnego koncentrował się głównie na:

- wdrażaniu Standardów projektowych i wykonawczych dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego (opiniowanie projektów budowlanych, koncepcji, programów funkcjonalno-użytkowych, projektów stałej organizacji ruchu, udziale w radach technicznych DSDiK oraz GDDKiA),
- współpracy przy wdrażaniu Koncepcji sieci głównych tras województwa dolnośląskiego - Dolnośląskiej Cyklostrady (min. z DSDiK, Departamentem Infrastruktury i Departamentem Funduszy Europejskich, a także samorządami lokalnymi),
- opiniowaniu projektów budowlanych na potrzeby konkursów FEDŚ 2021 - 2027 w zakresie zgodności z przebiegiem Dolnośląskiej Cyklostrady oraz ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego.

Dział Rozwoju Ruchu Rowerowego/Wydział Transportu/Departament Infrastruktury

- Współpraca z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w zakresie:
  - przygotowania materiałów promocyjnych i ofert oraz obsługa stoisk promocyjnych na imprezach rowerowych:
    - o Bike Brussels (Belgia) marzec,
    - o Bike Festival Wien (Austria) marzec,
    - o Bike Expo (Warszawa) kwiecień,
    - o VeloBerlin (Niemcy) maj;
  - opracowania nowych tras w serwisie dolnyślaskrowerem.pl oraz - współpraca w zakresie aktualizacji danych;
  - promocji tras rowerowych Dolnego Śląska w serwisie dla rowerzystów: Komoot;
  - konsultacji strategii turystyki rowerowej opracowywanej przez Federację Rowerową;
  - organizacji wizyt studyjnych dziennikarzy rowerowych z Kanady i Czech;
  - przygotowania promocyjnych materiałów do transmisji w TV oraz dystrybucji/prezentacji nośników reklamowych województwa podczas imprezy.
- Prowadzenie i koordynacja korespondencji pomiędzy spółkami PKP, Ministerstwem Infrastruktury oraz JST w sprawie przejmowania terenów po zlikwidowanych liniach kolejowych pod infrastrukturę rowerową.
- Prowadzenie uzgodnień i korespondencji z partnerami instytucjonalnymi dotyczących możliwości prowadzenia tras rowerowych w ramach zamierzenia inwestycyjnego Dolnośląska Cyklostrada.
- Prace nad opracowaniem systemu komunikacji wizualnej i logotypu Dolnośląskiej Cyklostrady.
- Współpraca z Kolejami Dolnośląskimi odnośnie optymalizacji oferty przewozowej rowerów w pociągach KD, a także promocji turystyki rowerowej.
- Współpraca z JST i prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie rozwoju ruchu rowerowego, w tym wsparcie informacyjne i promocyjne akcji Rowerowa Stolica Polski.
- Współpraca z DSDiK w zakresie ustalenia priorytetów projektowych oraz rozwiązań koncepcyjnych do realizacji zamierzenia inwestycyjnego Dolnośląska Cyklostrada.
- Reprezentacja województwa dolnośląskiego podczas prac zespołu ds. mobilności rowerowej przy Konwencie Marszałków oraz Związku Województw RP.
- Współpraca z wydziałem sportu, Polskim Związkiem Kolarskim, środowiskiem kolarskim oraz gminą Polanica przy realizacji inwestycji Trasa XC w Polanicy-Zdroju.
- Współpraca z wydziałem sportu, środowiskiem kolarskim oraz JST przy realizacji programu budowy rowerowych parków umiejętności oraz opracowanie dokumentacji fotograficznej i mapy obiektów.

- Współpraca z wydziałem prasowym w zakresie opracowania materiałów informacyjnych dotyczących infrastruktury rowerowej, rozwoju ruchu rowerowego oraz upowszechniania kolarstwa oraz uczestnictwo w wydarzeniach prasowych.
- Współpraca z Wydziałem Geodezji i Kartografii w opracowaniu systemu informacji przestrzennej o inwestycjach rowerowych, wykonanych drogach dla rowerów oraz pracach nad opracowaniem jednolitych standardów opisów tras i infrastruktury rowerowej.

Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim

Instytut Rozwoju Terytorialnego/ Departament Infrastruktury

Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030 stanowi jeden z dokumentów wykonawczych SRWD 2030. Dokument jest spełnieniem warunku podstawowego 3.1 „Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie” przez Województwo Dolnośląskie. KE przeprowadziła ocenę spełnienia tematycznego warunku podstawowego zgodnie z art. 15 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Dokument poza wypełnieniem warunku podstawowego na poziomie regionalnym, stanowi również wypełnienie obowiązku ustawowego nałożonego na Zarząd Województwa Dolnośląskiego wynikający z art. 20 pkt 1 Ustawy o drogach publicznych.

Plan nakreśla kierunki rozwoju sieci transportowej na poziomie regionalnym, definiując inwestycje (kolejowe, drogowe i rowerowe) w perspektywie do 2030 roku. Plan jest podstawą wydatkowania środków finansowych z wielu źródeł, w tym z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz Interreg Czechy-Polska 2021-2027, budżetu województwa dolnośląskiego oraz budżetu państwa (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku oraz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).

Inwestycje wskazane w dokumencie realizowane są przede wszystkim przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kole w Wrocławiu będącą zarządem dróg i zarządcą infrastruktury kolejowej, wykonując obowiązki Zarządu Województwa Dolnośląskiego wynikające z ustaw o drogach publicznych i transporcie kolejowym

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

„Rozwój biletu EURO-NYSA Ticket i możliwości integracji publicznego transportu zbiorowego w dolnośląsko-saksońskim powiązaniu”

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Projekt realizowany jest w ramach Programu współpracy Interreg Polska-Saksonia 2021-2027 (okres realizacji 2025–2027). Działania prowadzone w 2025 roku koncentrowały się głównie na kwestiach organizacyjnych wynikających z założeń Projektu.:

- w dniu 2 czerwca 2025 r. w Zgorzelcu zorganizowana została konferencja otwierająca projekt „Rozwój biletu EURO-NYSA Ticket i możliwości integracji publicznego transportu zbiorowego w dolnośląsko-saksońskim obszarze powiązań”. W wydarzeniu udział wzięło 61 osób, głównie przedstawiciele samorządów gminnych i powiatowych, organizatorzy transportu w obszarze wsparcia oraz eksperci z branży transportowej.
- w dniu 26 listopada 2025 r. w Bautzen zorganizowano warsztaty poświęcone zagadnieniom związanym z biletem ENT+ (EURO-NYSA-Ticket) dla polskich przewoźników autobusowych oraz przedstawiciele JST szczebla gminnego i powiatowego, w warsztatach udział wzięli również przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego WD a także Ministerstwa Infrastruktury.

W dniu 27 listopada 2025 r. zorganizowano wizytę studyjną do niemieckich operatorów transportu zbiorowego działających w strukturze zintegrowanego systemu transportowego Związku Transportowego Górnych Łużyc (VON GmbH). W ramach wizyt uczestnicy odwiedzili siedziby dwóch przedsiębiorstw funkcjonujących w systemie ENT+: Wilhelm GmbH w Großpostwitz (Ebendörfel, w pobliżu Bautzen) oraz GVB GmbH (Görlitzer Verkehrsbetriebe) w Görlitz.

„Rekomendacje dla planowania rozwoju w górskim obszarze funkcjonalnym określonym w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030”

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Przygotowano **Plan Mobilności dla Polany Jakuszyckiej** - opracowanie przedstawia zestaw działań i rekomendacji mających na celu poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru Polany Jakuszyckiej oraz ograniczenie ruchu samochodowego w rejonie o dużym natężeniu ruchu turystycznego.

„Koncepcja lokalizacji nowych przystanków kolejowych na wybranych liniach kolejowych w województwie dolnośląskim”**Instytut Rozwoju Terytorialnego**

W 2025 roku IRT kontynuowało na zlecenie Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego prace nad **Koncepcją lokalizacji nowych przystanków kolejowych na wybranych liniach kolejowych w województwie dolnośląskim**. W związku z pojawiającymi się propozycjami budowy i odbudowy przystanków przy czynnych jak i nieczynnych od lat liniach kolejowych. Instytut Rozwoju Terytorialnego przy współpracy z Departamentem Infrastruktury UMWD przeprowadził analizę czasowo-przestrzenną potencjału poszczególnych lokalizacji w zakresie możliwości pozyskania nowych podróży lub ustalenia optymalnego/nowego położenia w miejscach o najlepszych perspektywach w tym zakresie. Obiektywna ocena poszczególnych lokalizacji jest istotna z uwagi na wysoki koszt budowy i późniejszego utrzymywania oraz istotne wydłużenie czasu przejazdu, ponieważ współcześnie czas przejazdu jest jednym z kluczowych parametrów w zakresie oceny transportu kolejowego wobec usług realizowanych transportem drogowym. Analiza potencjału źródeł ruchu wskazuje liczbę osób w zasięgu przystanku do 10 min. przy założeniu dojścia pieszego, dojazdu rowerem oraz samochodem. Analizy wykonano dla nieczynnych linii kolejowych nr 283 Lwówek Śląski – Jelenia Góra, nr 284 Jerzmanice-Zdrój – Lwówek Śląski, nr 303 odcinek Chocianów – Przemków – Niegosławice, nr 308/345 Pisarzowice – Kowary – Mysłakowice, nr 312 Płonina - Wojcieszów – Nowy Kościół oraz nr 318 Srebrna Góra - Bielawa Zachodnia.

”Prace koncepcyjno-analityczne związane z linią komunikacyjną Wrocław – Bielawa – Srebrna Góra – Ścinawka Średnia – Tłumaczów / Otovice – Broumov, a także rozwiązaniami komunikacyjnymi na obszarze Gór Stołowych i Gminy Radków”

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Udział w spotkaniu roboczym w Radkowie, gdzie pozyskano informacje dot. możliwości i barier rewitalizacji linii kolejowej 327 Radków – Ścinawka Średnia oraz odtworzenia połączenia Otovice (CZ) – Tłumaczów – Ścinawka Średnia. W spotkaniu udział wzięli m.in. przedstawiciele polskich i czeskich JST, Kopalni Melafiru Tłumaczów, UMWD oraz IRT. W trakcie spotkania pozyskano m.in. Studium wykonalności odnowienia połączenia kolejowego Czechy–Polska z informacją strony czeskiej o planach jego aktualizacji.

W ramach prowadzonych prac przeprowadzono ankietę JST, z której pozyskano informacje dot. potencjału rozwoju ruchu turystycznego, a także innych form przemieszczeń w zdelimitowanym obszarze.

Ponadto przygotowano diagnozę stanu obszaru oddziaływania kolei sowiogórskiej m.in. uwarunkowania społeczno–gospodarcze oraz analizę czasowo–przestrzenną potencjału poszczególnych lokalizacji przystanków kolejowych w zakresie możliwości pozyskania nowych podróży.

Udział w spotkaniach i konferencjach branżowych o tematyce rowerowej**Instytut Rozwoju Terytorialnego**

W 2025 roku przedstawiciele IRT brali udział w spotkaniach oraz konferencjach branżowych o tematyce rowerowej, między innymi:

- w ramach prac Zespołu ds. mobilności rowerowej przy Konwencji Marszałków RP, odbyły się dwa spotkania w których uczestniczyli przedstawiciele Instytutu: w dniach 9-11 kwietnia w Krakowie oraz 14-17 października w Łodzi;
- w dniach 10-13 czerwca 2025 roku w Gdańsku miała miejsce międzynarodowa konferencja rowerowa VeloCity, w której uczestniczyli przedstawiciele Instytutu;
- w dniach 21-22 lutego 2025 roku w Szczecinie odbyły się II Polsko-Niemieckie Dni Turystyki Rowerowej, w których brał udział przedstawiciel Instytutu.

Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: 7.2.1. Budowa lub modernizacja dróg lokalnych**Wydział Obszarów Wiejskich**

Łączny limit środków 61 911 299 euro pochodzących z EFRROW (limit współdzielony z operacjami: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych/Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego/ Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne i Inwestycje w targowiska).

Rok 2025 zakończył finansową i rzeczową realizację Programu i działania. W 2025 roku podpisano ostatnią 1 umowę o przyznanie pomocy dla wniosków o pomoc złożonych w drugim naborze konkursowym przeprowadzonym w 2022 roku, dla której kwota dofinansowania wyniosła 3 506 195,88 zł.

Do SW złożonych zostało 23 wnioski o płatność, zakończono weryfikację 36 wniosków, dla których ARiMR zrealizowała płatności na kwotę dofinansowania 60 088 428,06 zł. Zakończono realizację 33 projektów, w wyniku czego wybudowano - 5,85 km i przebudowano - 36,5 km dróg gminnych lub powiatowych na terenach wiejskich.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku dofinansowano 1 projekt w dziedzinie transport. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego. W ramach konkursu zrealizowano montaż oświetlenia ulicznego wzdłuż ciągu pieszego.

Łączne środki przekazane na ten cel 60 000,00 zł, w całości na subregion wrocławski.

Działania w dziedzinie Transport realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

2.3.6 Podejmowanie działań służących poprawie jakości usług publicznego transportu zbiorowego.

W 2025 roku Koleje Dolnośląskie przewiozły 25 625 340 pasażerów (wzrost o 13,7% w stosunku do 2024 roku), przy pracy eksploatacyjnej na poziomie 15 408 462 km (wzrost o 13,6% w stosunku do 2024 roku) osiągając rekordową liczbę przewiezionych pasażerów w ciągu roku kalendarzowego.

5.1.6 Zakup nowoczesnego taboru na potrzeby regionalnego systemu transportu publicznego.

Umowa KD.OZZ.272.U.46.2024 z dnia 26 marca 2025 roku na dostawę dziesięciu nowych, wieloczołowych spalinowych zespołów trakcyjnych z możliwością skorzystania z prawa opcji

Dnia 26.03.2025 roku Spółka zawarła we Wrocławiu umowę nr KD.OZZ.272.U.46.2024 z firmą PESA Bydgoszcz S.A. na dostawę dziesięciu nowych, wieloczołowych spalinowych zespołów trakcyjnych z możliwością skorzystania z prawa opcji w maksymalnym wymiarze dwudziestu nowych spalinowych zespołów trakcyjnych.

Pojazdy zakupione w ramach umowy posłużą do zaspokojenia zwiększonego zapotrzebowania wynikającego z obsługi połączeń na kolejnych otwieranych lub przejmowanych trasach niezelektryfikowanych.

W związku z realizacją umowy KD.OZZ.272.U.46.2024 na zakup 10 nowych wieloczołowych spalinowych zespołów trakcyjnych Spółka 06.03.2025 roku zawarła dwie umowy kredytowe:

- Umowa numer 94 1020 4027 0000 1896 0524 3573 – kredyt inwestycyjny w kwocie 265 000 000,00 zł na finansowanie i/lub refinansowanie zakupu dziesięciu sztuk nowych wieloczołowych spalinowych zespołów trakcyjnych;
- Umowa numer 73 1020 4027 0000 1202 2022 0414 – kredyt obrotowy w kwocie 25 000 000,00 zł na finansowanie podatku VAT w związku z zakupem dziesięciu sztuk nowych wieloczołowych spalinowych zespołów trakcyjnych.

Powyższe kredyty nie zostały uruchomione w 2025 roku.

Umowa KD.OZZ.272.U.19.2024 z dnia 29 sierpnia 2024 roku na dostawę dziesięciu nowych, pięcioczołowych elektrycznych zespołów trakcyjnych z możliwością skorzystania z prawa opcji

W 2025 roku Spółka odebrała w ramach realizacji umowy siedem pojazdów z zamówienia podstawowego.

W związku z realizacją umowy KD.OZZ.272.U.19.2024 na zakup 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych Spółka 27.08.2024 roku zawarła dwie umowy kredytowe:

- Umowa numer 35 1020 5226 0000 6896 0264 0415 – kredyt inwestycyjny w kwocie 400 000 000,00 zł na finansowanie i/lub refinansowanie zakupu dziesięciu sztuk nowych pięcioczołowych elektrycznych zespołów trakcyjnych.
- Umowa numer 40 1020 5226 0000 6902 0863 3663 – kredyt obrotowy w kwocie 80 674 800,00 zł na finansowanie podatku VAT w związku z zakupem dziesięciu sztuk nowych pięcioczołowych elektrycznych zespołów trakcyjnych.

Powyższe kredyty zostały uruchomione w 2025 roku w związku z rozpoczętymi odbiorami pojazdów.

Dnia 20.10.2025 roku Koleje Dolnośląskie S.A. zawarły umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego nr KPOD.09.08-IW.02-0003/25 pn. „Zakup 10 sztuk pięcioczołowych elektrycznych zespołów trakcyjnych” w ramach inwestycji nr E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Dofinansowanie przyznane w łącznej kwocie: 308 791 700,00 zł, tj. 70,42% wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia. Pojazdy wykazane w przedsięwzięciu są dostarczane w ramach realizacji zamówienia podstawowego z umowy KD.OZZ.272.U.19.2024.

Celem realizacji przedsięwzięcia jest zwiększenie jakości oferty przewozowej oraz poprawa komfortu podróżnych, w szczególności w pociągach obsługujących przewozy pasażerskie w godzinach szczytu na terenie woj. dolnośląskiego, a także na wybranych trasach międzywojewódzkich do woj. opolskiego i wielkopolskiego, umożliwiając dojazd do pracy, szkoły czy uczelni.

W 2025 roku Koleje Dolnośląskie S.A. skorzystały z prawa opcji do umowy KD.OZZ.272.U.19.2024 z dnia 29 sierpnia 2024 r. Prawo to obejmuje łącznie 10 pojazdów, z czego 6 pojazdów zostało objętych opcją w dniu 26.06.2025 roku, a pozostałe 4 pojazdy w dniu 27.06.2025 roku.

W związku z realizacją opcji do umowy KD.OZZ.272.U.19.2024 na zakup łącznie 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych Spółka 13.08.2025 roku zawarła dwie umowy kredytowe:

- Umowa numer 15 1020 4027 0000 1196 0543 0220 – kredyt inwestycyjny w kwocie 400 000 000,00 zł na finansowanie i/lub refinansowanie zakupu dziesięciu sztuk nowych pięciocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych. Dnia 29.10.2025 roku Spółka zawarła aneks do umowy kredytu inwestycyjnego zmniejszający kwotę kredytu z 400 000 000,00 zł na 129 693 510,00 zł.
- Umowa numer 54 1020 4027 0000 1502 2058 7948 – kredyt obrotowy w kwocie 80 674 800,00 zł na finansowanie podatku VAT w związku z zakupem dziesięciu sztuk nowych pięciocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych.

Powyższe kredyty nie zostały uruchomione w 2025 roku.

Dnia 22.10.2025 r. Koleje Dolnośląskie S.A. zawarły dwie umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem na zakup taboru elektrycznego:

- Umowa nr KPOD.09.08-IW.02-0004/25 pn. „Zakup 4 sztuk pięciocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych”. Dofinansowanie zostało przyznane w wysokości 123 516 680,00 zł, co stanowi 70,42% wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia.
- Umowa nr KPOD.09.08-IW.02-0005/25 pn. „Zakup 6 sztuk pięciocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych”. Dofinansowanie przyznano w kwocie 185 275 020,00 zł, tj. 70,42% wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

Oba przedsięwzięcia są realizowane w ramach inwestycji E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Pojazdy wykazane w przedsięwzięciu będą dostarczane w ramach realizacji opcji z umowy KD.OZZ.272.U.19.2024.

Umowa KD.OZZ.272.U.9.2025 z dnia 14 listopada 2025 roku na dostawę dziesięciu nowych, wielocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych z możliwością skorzystania z prawa opcji

Dnia 14.11.2025 roku Spółka podpisała z Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz Spółka Akcyjna z siedzibą w Bydgoszczy umowę KD.OZZ.272.U.9.2025 na dostawę dziesięciu nowych, wielocząłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych wraz z możliwością skorzystania z prawa opcji. Wartość umowy (zamówienie podstawowe): 434 850 000,00 zł netto, 534 865 500,00 zł brutto.

Nowy tabor zastąpi pojazdy starszej generacji co umożliwi zwiększenie prędkości eksploatacyjnej i skrócenie czasów przejazdów pomiędzy miastami, a także uruchomienie dodatkowych połączeń.

W związku z podpisaniem umowy KD.OZZ.272.U.9.2025 na zakup 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych Spółka w 2025 roku wnioskuje o kredyt inwestycyjny na finansowanie inwestycji netto oraz kredyt obrotowy na sfinansowanie podatku VAT. Kredyty były procedowane do końca 2025 roku.

Koleje Dolnośląskie S.A. w 2025 roku zakończyły realizację rozpoczętych w latach 2023 oraz 2024 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej na zakup elektrycznego taboru kolejowego.

Na podstawie umowy z dnia 29.03.2024 roku o dofinansowanie projektu pn. „Zakup nowych pięciocząłonowych Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych” nr FEDS.04.01-IZ.00-0001/23 w ramach Priorytetu nr 4 „Fundusze Europejskie na rzecz mobilności Dolnego Śląska” Działania nr 4.1 „Infrastruktura drogowa i kolejowa” Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027 Spółce przekazano dofinansowanie w wysokości 169 325 689,45 zł, co stanowi 67,96% wydatków kwalifikowalnych.

Dnia 11.02.2025 roku podpisano aneks nr FEDS.04.01-IZ.00-0001/23-01 do umowy o dofinansowanie projektu pn. „Zakup nowych pięciocząłonowych Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych” nr FEDS.04.01-IZ.00-0001/23 w ramach Priorytetu nr 4 „Fundusze Europejskie na rzecz mobilności Dolnego Śląska” Działania nr 4.1 „Infrastruktura drogowa i kolejowa” Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Aneks wprowadził m.in. zmianę daty zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków na 24.12.2024 roku.

Dnia 06.02.2025 roku został złożony wniosek końcowy, który został zatwierdzony przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego 21.02.2025 roku.

Na podstawie umowy z dnia 21.06.2024 roku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem nr KPOD.09.08-IW.02-0026/23, dotyczącej projektu pn. „Zakup 10 sztuk pięcioczłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych II”, realizowanego w ramach inwestycji E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Spółce przekazano dofinansowanie w wysokości 209 297 247,03 zł, co stanowi 83,99% wydatków kwalifikowalnych.

Okres kwalifikowalności wydatków zakończył się 31.05.2025 roku, natomiast wniosek końcowy został zaakceptowany przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych 10.10.2025 roku.

Działalność Spółki Port Lotniczy Wrocław S.A.

Rok 2025 był kolejnym rokiem wzrostu ruchu lotniczego. Ruch regularny stanowił łącznie 79,2% ruchu pasażerskiego. Ogółem w roku 2025, w ruchu regularnym, przewieziono około 3,9 mln pasażerów, co stanowiło wzrost o prawie 10% w stosunku do roku 2024. Ruch nieregularny oraz lotnictwo ogólne, stanowiły łącznie 20,8% ruchu pasażerskiego.

Rok 2025 zakończył się wzrostem w ruchu czarterowym. Zwiększono operowanie na kierunkach istniejących, a także uruchomiono nowe, nieobsługiwane w poprzednim roku/sezonie kierunki. To przełożyło się na ilość oferowanych kierunków, w tym nowości. W sezonie zima – 2 nowości: Egipt - Szarm el-Szejk i Oman – Salalah oraz w sezonie lato 5 nowości: Grecja Kawała, Egipt Szarm el-Szejk, Hiszpania Malaga, Menorca oraz Cypr Pafos.

W 2025 roku, w samym ruchu czarterowym, przewieziono 1 000 726 pasażerów, a zatem zanotowano wzrost o 9,3%, w stosunku do roku 2024, przy średnim wypełnieniu w lotach na poziomie 94%. Najchętniej wybierane i obsługiwane kierunki wylotów wakacyjnych ruchu czarterowym to przede wszystkim: Turcja – 34%, Grecja – 22%, Egipt – 15%, Hiszpania – 10%, Tunezja – 6%, Bułgaria – 3%, Albania – 2%, Włochy – 1%, Kenia – 1%, Cypr – 2%, Portugalia – 1%, oraz pozostałe - 3 % ruchu czarterowego. Pozytywny wpływ na ruch czarterowy miało także zwiększenie w rozkładzie zimowym częstotliwości lotów np. do Egiptu oraz uruchomienie kolejnego nowego połączenia długodystansowego do Omanu.

Podsumowując, w roku 2025 z Portu Lotniczego we Wrocławiu skorzystało 4 907 527 pasażerów - o 9,7% więcej niż w roku 2024 i o 38,3% więcej niż w roku 2019, przy czym jednym z najistotniejszych czynników wpływających na pracę portu oraz wielkość ruchu pasażerskiego w 2025 roku było czasowe wstrzymanie operacji lotniczych w okresie 26 października – 4 grudnia. Było to niezbędne ze względu na realizację największej w historii portu inwestycji w części lotniczej lotniska.

Działalność Portu Lotniczego Wrocław S.A. w 2025 roku – współpraca z instytucjami (promocji miasta i regionu).

W celu promocji istniejących połączeń, PLW S.A. prowadzi współpracę z branżowymi organizacjami turystycznymi takimi jak: Polska Organizacja Turystyczna oraz jej zagraniczne ośrodki, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Wrocławska Organizacja Turystyczna, Dolnośląska Izba Turystyki oraz Convention Bureau - Wrocław. Współpraca ta polega na współorganizowaniu wizyt studyjnych, wspólnym organizowaniu stoisk targowych zarówno w kraju jak i poza granicami, czy też współtworzenie materiałów promocyjnych. Współpraca prowadzona jest również bezpośrednio z największymi atrakcjami turystycznymi Wrocławia i regionu takimi jak: Zamek Książ, Huta Julia, ZOO Wrocław, Stadion Wrocław, Narodowe Forum Muzyki, Teatr Polski we Wrocławiu, Teatr Muzyczny Capitol oraz Wrocławski Teatr Współczesny.

Port Lotniczy Wrocław konsekwentnie rozwija swoją działalność edukacyjną, skierowaną do najmłodszych pasażerów. Kontynuowany jest program wycieczek po lotnisku adresowany do różnych grup młodzieży oraz seniorów. Port Lotniczy Wrocław angażował się również w inicjatywy skierowane do lokalnej społeczności, w tym warsztaty prowadzone przez psychologa dla osób zmagających się z lękiem przed lataniem. Wydarzenia te spotkały się z dużym zainteresowaniem, potwierdzając zasadność kontynuowania tego typu działań w przyszłości.

W trakcie 40-dniowej przerwy operacyjnej Port Lotniczy Wrocław pełnił funkcję gospodarza licznych konferencji oraz wydarzeń plenerowych organizowanych na terenie terminala. Ich celem była promocja Portu Lotniczego Wrocław oraz przekazywanie informacji dotyczących realizowanych inwestycji i prowadzonych prac modernizacyjnych. łącznie zrealizowano 18 wydarzeń, z czego dwa miały charakter międzynarodowy i zostały zorganizowane przy współpracy z Honorowym Konsulem Indii oraz przedstawicielami społeczności koreańskiej na Dolnym Śląsku. Część wydarzeń była inicjowana przez podmioty zewnętrzne, natomiast pozostałe realizowano przy współpracy z Urzędem Miasta Gminy Wrocław oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. Największymi wydarzeniami pod względem frekwencji był Dzień Paszportu, w którym

uczestniczyło ok. 2000 osób, Gryfy Dolnośląskie ok. 600 uczestników oraz Kongres Samorządowy ok. 800 uczestników.

Działalność Portu Lotniczego Wrocław S.A. w 2025 roku - realizowane inwestycje i projekty.

W 2025 roku na zadania inwestycyjne wydatkowano kwotę około 254,7 mln zł.

Był to rok szczególny, w którym kontynuowano prace związane z inwestycją w strefie operacyjnej lotniska – projektu współfinansowanego w ramach Instrumentu „Łącząc Europę” (“Connecting Europe Facility” CEF) „Zwiększenie możliwości operacyjnych części lotniczej pod potrzeby operacji wojskowych w Porcie Lotniczym Wrocław S.A.” W 2025 roku zrealizowano kluczową część inwestycji obejmującą wykonanie oraz dopuszczenie do ruchu operacyjnego nowych dróg kołowania oraz nowej płaszczyzny do odladzania statków powietrznych.

W 2025 roku zrealizowano również szereg zadań o charakterze modernizacyjnym, mających istotny wpływ na poprawę jakości obsługi pasażerskiej i komfortu podróży. W szczególności przeprowadzono modernizację systemu parkingowego oraz wprowadzono nowe formy płatności. Zrealizowano przebudowę centralnego punktu kontroli bezpieczeństwa, zwiększając przepustowość i poprawę jakości obsługi pasażerskiej (w tym: instalacja i uruchomienie automatycznych bramek do kontroli kart pokładowych, wejście Fast Track, wejście dla pasażerów o statusie PRM oraz rodzin z dziećmi, itp.) oraz przeprowadzono modernizację strefy komercyjnej w terminalu pasażerskim, zarówno w strefie ogólnodostępnej, jak i hali odlotów.

W trakcie 40-dniowej przerwy operacyjnej wykonano modernizację drogi kołowania, modernizację oświetlenia podejścia do drogi startowej oraz korektę nachyleń drogi startowej. Zrealizowane prace przyczyniły się do dalszego podniesienia poziomu bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz poprawy parametrów eksploatacyjnych infrastruktury portu.

Prowadzono także prace w ramach projektu „Predictable and Environmentally friendly operations of regional Airports with Connectivity and Climate as Keyword”, który otrzymał dofinansowanie w ramach konsorcjum z europejskimi lotniskami i Europejską Organizacją ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol). Testowano moduł usprawniający proces odladzania samolotów, celem rejestracji danych wszystkich przeprowadzonych operacji odladzań w dedykowanej aplikacji Eurocontrol ECRA, kontynuując współpracę lotnisk państw członkowskich i organizacji międzynarodowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa powietrznej żeglugi cywilnej i wojskowej przyjaznej środowisku.

W ramach konsorcjum z Polskie Porty Lotnicze S.A. i Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze, Port Lotniczy we Wrocławiu pozyskał dofinansowanie z Komisji Europejskiej w ramach naboru Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA) dla projektu „Development of alternative fuel infrastructure at airports in Poland” (AFIF_PL_AIRPORTS) w ramach instrumentu CEF – Alternative Fuels Infrastructure Facility. Projekt dotyczy rozwoju zrównoważonej infrastruktury i wpisuje się w strategię redukcji emisji gazów oraz wdrażania paliw alternatywnych w lotnictwie.

W ramach konsorcjum PLW S.A z udziałem firm i instytucji z branży lotniczej i żeglugi powietrznej (INDRA, Airbus, EUROCONTROL) oraz lotnisk przygotowano aplikację w naborze wniosków HORYZONT „Digital European Sky – NEURON NEw aiRport Operational service Network. Projekt ma na celu zaprojektowanie, rozwinięcie i walidację nowej generacji platformy lotniskowej, która zwiększy efektywność operacyjną oraz bezpieczeństwo i zrównoważenie środowiskowe, dzięki zaawansowanej automatyzacji i sztucznej inteligencji.

W grudniu 2025 roku swoją działalność na terenie lotniska rozpoczął hotel Hampton by Hilton Wrocław Airport wybudowany przez Spółkę Wro Airport Development. Hotel dysponuje 122 pokojami, restauracją i salą konferencyjną. Hotel jest uzupełnieniem oferty świadczonych usług na terenie lotniska, wychodząc naprzeciw potrzebom pasażerów. Obiekt został bardzo pozytywnie przyjęty przez gości, uzyskując w systemie booking.com ocenę 9.3/10.

Port Lotniczy Wrocław - siatka połączeń

Połączenia regularne obsługiwało 9 przewoźników, a w dostępnej siatce połączeń było 71 połączeń regularnych i 38 połączeń czarterowych.

Na wielkość ruchu lotniczego miało wpływ: zwiększenie ilości zbazowanych na wrocławskim lotnisku samolotów przez największych przewoźników oraz uruchomienie połączeń do Bazylei, Budapesztu, Bukaresztu, Gran Canaria, Kiszyniowa, Londynu Gatwick, Madrytu i Nicei oraz do Lamezia Terme, Londyn Luton, Pescara, Rijeka i Sewilla.

64 połączenia niskokosztowe:

- Ryanair: Agadir, Alicante, Ateny, Barcelona Girona, Bolonia, Bournemouth, Brindisi, Bristol, Bruksela Charleroi, Chania (Kreta), Dublin, Dubrownik, East Midlands, Edynburg, Gdańsk, Glasgow, Korfu, Lamezia (nowość), Leeds Bradford, Lizbona, Liverpool, Londyn Luton (nowość), Londyn Stansted, Malaga, Malta, Manchester, Marsylia, Mediolan Bergamo, Neapol, Newcastle, Oslo Torp, Pafos, Palermo, Palma, Paryż

Beauvais, Pescara (nowość), Pisa, Podgorica, Porto, Rijeka (nowość), Rzym Ciampino, Sewilla (nowość), Shannon, Sofia, Sztokholm Arlanda, Walencja, Wenecja, Zadar;

- Wizz Air: Barcelona, Bari, Bazylea (nowość), Budapeszt (nowość), Bukareszt (nowość), Eindhoven, Gran Canaria (nowość), Kiszyniów (nowość), Kutaisi, Larnaka, Londyn Gatwick (nowość), Londyn Luton, Madryt (nowość), Malaga, Nicea (nowość), Split, Tirana.

7 połączeń tradycyjnych:

- Air Dolomiti – Frankfurt nad Menem,
- KLM – Amsterdam,
- Lufthansa - Frankfurt nad Menem, Monachium,
- PLL LOT – Warszawa, Seul,
- SAS – Kopenhaga,
- Swiss – Zurych.

38 połączeń czarterowych:

- Albania – Tirana,
- Bułgaria – Burgas, Varna,
- Cypr – Larnaka, Pafos,
- Egipt – Marsa Alam, Hurghada, Szarm el-Szejk (nowość),
- Grecja – Chania, Heraklion, Korfu, Kos, Rodos, Saloniki, Zakynthos, Kavala,
- Hiszpania – Barcelona, Fuerteventura, Gran Canaria, Palma de Mallorca, Teneryfa, Lanzarote, Malaga (nowość), Menorca (nowość),
- Portugalia – Madera,
- Tunezja – Djerba, Enfidha, Monastyr,
- Turcja – Antalya, Bodrum, Dalaman, Izmir,
- Włochy – Lamezia Terme, Olbia,
- Kenia – Mombasa,
- Madagaskar – Nosy Be,
- Oman – Salalah (nowość),
- Dubaj – Dubai World Central.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

OCHRONA ZDROWIA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Zdrowia**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2030

Wydział Zdrowia

Zadanie: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

Źródło finansowania: BWD-cel i BWD.

Wykonanie wydatków: 801 950,00 zł.

a) Zlecono do realizacji **programy superwizji grupowych** dla personelu następujących podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego: Dolnośląskiemu Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze, Dolnośląskiemu Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. - Wojewódzkiemu Ośrodkowi Terapii Uzależnień i Współuzależnienia (WOTUiW), Wojewódzkiemu Szpitalowi Psychiatrycznemu w Złotorzy, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu.

b) Dofinansowano Studium Terapii Uzależnień w ramach programu kształcenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień, akredytowane przez CMKP.

c) Kontynuowano świadczenie usług w powołanym **Dolnośląskim Centrum Diagnostyki i Terapii FAS** Celem zadania było diagnozowanie dzieci ze spektrum płodowego zespołu alkoholowego. Projekt zakładał kompleksowe badania dzieci, z uwzględnieniem aspektów pediatrycznych, psychologicznych, psychiatrycznych oraz logopedycznych. Okres realizacji projektu obejmował cały 2025 rok. W trakcie projektu zostało wystawionych 140 kompleksowych diagnoz dla dzieci. W ramach dotacji sfinansowano koszty pracy psychiatry, pediatry, logopedy, psychologa, konsylium, koordynatora merytorycznego i administracyjnego, obsługę kadrową.

d) Zlecono do realizacji **programy ponadstandardową ofertę** dla pacjentów podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego oraz ich rodzin w tym m. in. Program Terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików, Zjazdy Absolwentów, Programy Rozwoju Osobistego, Sesje Rodzinne, Grupy Wsparcia, Treningi Asertywności, Treningi Umiejętności Społecznych Maratony dla osób współuzależnionych; Wymiar kobiecości, czyli poprawa funkcjonowania w tym obszarze dla kobiet uzależnionych, które utrzymują od miesiąca abstynencję od alkoholu oraz Warsztaty rozwoju kompetencji wychowawczych dla rodzin z problemami uzależnienia. Zorganizowano 1-dniową konferencję „Uzależnienia – nowe wyzwania w XXI wieku”. Programy realizowano w **Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień, Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu.**

e) Utrzymano **ofertę programu leczenia substytucyjnego** na terenie województwa dolnośląskiego. Program pozwolił na zwiększenie dostępności usługi terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji środowiskowej dla osób objętych programem leczenia substytucyjnego, ich rodzin oraz osób oczekujących na terapię. Z programu skorzystały 388 osoby, w tym również obywatele Ukrainy. Odbyło się 434 spotkań z osobami uczestniczącymi w programie leczenia substytucyjnego, 9 spotkań z członami rodzin osób uzależnionych oraz 68 spotkań z osobami oczekującymi na udział w programie leczenia substytucyjnego. Do programu leczenia substytucyjnego przyjęto 332 osób w 2025 roku. Program realizowano w Ośrodku Profilaktyczno-Lecznym Chorób Zakaźnych i Terapii Uzależnień W CZ SP ZOZ.

f) Wspierano rozwój placówek lecznictwa odwykowego, zakupiono sprzęt, wyposażenie istniejących placówek prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i współuzależnionych.

g) Utrzymano **ofertę doradczą** dwóch, z trzech dostępnych na terenie województwa dolnośląskiego **Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych HIV/AIDS**. Dotacja pozwoliła na zwiększenie liczby wykonywanych badań testowych, przyczyniła się ponadto do zwiększenia świadomości dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS.

h) Zlecono zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia dla pełnomocników gminnych. Realizator: ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych.

i) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „Zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji pn. „III Dolnośląskie Forum Trzeźwościowe”. Realizator: Związek Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Dolnego Śląska.

j) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „XXXI Festiwal Muzyczny i Złot Rodzin Abstynenckich Świeradów Zdrój”. Realizator: Lubańskie Stowarzyszenie Abstynentów „Odnowa”.

k) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „Działania streetworkingowe i przedmedyczne wobec osób w kryzysie bezdomności ulicznej we Wrocławiu i na terenie Dolnego Śląska”. Realizator: Fundacja MiserArt

l) Zlecono realizację zadania publicznego pn.: Konkurs na krótki film pod hasłem „HIV i AIDS – Fakty i Mity”. Realizator: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2027

Wydział Zdrowia

a) Zlecono realizację Programu Polityki Zdrowotnej w zakresie zaburzeń psychicznych, w tym depresji oraz zapobiegania samobójstwom dla dzieci i młodzieży na terenie Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2025. Głównym założeniem programu jest wczesna identyfikacja i pomoc osobom w kryzysie psychicznym lub doświadczającym zaburzeń psychicznych oraz u których występują czynniki ryzyka samobójstwa. Założeniami programu objęto dzieci i młodzież w wieku 10–19 lat oraz ich rodziców i opiekunów prawnych. W ramach realizacji zadania uruchomiono infolinię – Triage, powołano koordynatorów regionalnych (po 1 w każdym z 4 regionów), utworzono zespół diagnostyczny (do 3 spotkań po 1,5 h). Łączna kwota poniesionych wydatków w 2025 roku: 825 000,00 zł. BWD.

b) Zlecono realizację kampanii pn. „Kampania promocji zdrowia w grupie mężczyzn po 30 roku życia. Hasło – „Zmień bieg. Zdrowie to siła.” Realizator: Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o. W ramach realizacji zadania przygotowano 34 materiały filmowe, które dostępne są na kanale YouTube (12 podcastów, 12 materiałów realizowanych w formule live oraz 10 krótkich form video). Łączna kwota poniesionych wydatków: 100 000,00 zł. BWD.

c) Zlecono realizację kampanii pn. „Równowaga cyfrowa – profilaktyka e–uzależnień u dzieci i młodzieży. Szkoła dla rodziców dzieci z e-problemem”. Realizator: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego. Działania w ramach zadania obejmowały dwa pełne cykle warsztatów edukacyjno–rozwojowych dla rodziców, w ramach których utworzono cztery grupy szkoleniowe: dwie grupy rodziców młodszych dzieci (6-12 lat) oraz dwie grupy rodziców nastolatków (12+). Warsztaty były przeprowadzane w dwóch etapach: I etap wiosna i II etap jesień. W każdym etapie przeprowadzono 2 pełne cykle warsztatowe, po 10 spotkań w każdym cyklu. Przeprowadzono kampanię informacyjną w mediach społecznościowych, oparta na filmie edukacyjnym zrealizowanym w 2024 roku w ramach pierwszej edycji kampanii (kanały promocji: META, Strona internetowa szpitala, Google ADS, YouTube). Łączna kwota poniesionych wydatków: 74 865,00 zł. BWD.

d) Zlecono realizację kampanii pn. **Kampania w zakresie profilaktyki e-uzależnień “Rodzicielska relacja wzmacnianie więzi w profilaktyce e-uzależnień”**. Realizator: Specjalistyczny Szpital im. dra. Alfreda Sokołowskiego. W ramach zadania przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów ukierunkowane na profilaktykę e-uzależnień poprzez wzmacnianie relacji rodzinnych. W działaniach warsztatowych wzięło udział 61 osób. Łączna kwota poniesionych wydatków 51 480,00 zł. BWD.

e) Wsparto realizację zadania pn.: Organizacja jednodniowej konferencji naukowej pod nazwą: “Między światem realnym a cyfrowym – zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży w świecie pełnym niepewności”. W konferencji wzięło udział 170 osób. W ramach wydarzenia przeprowadzono 14 wykładów merytorycznych. Wydarzenie zostało udokumentowane na zdjęciach. Promowano zapisy w mediach społecznościowych oraz na stronie szpitala. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Komenda na swoich stronach również relacjonowała wydarzenie. Realizator: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego. Kwota wydatkowana 30 000,00 zł. BWD.

f) Wsparto realizację zadania pn. Panel informacyjno–edukacyjny „Choroby otępienne – wsparcie dla pacjentów i rodzin”. W ramach wydarzenia zorganizowano panel dla 300 osób. W panelu wzięło udział 6 prelegentów. Wydarzenia miało na celu zwiększenie społecznej świadomości na temat chorób otępiennych. Dla uczestników przygotowano przerwę kawową z poczęstunkiem sfinansowaną ze środków dotacji. Realizator: Fundacja Polskiego Ośrodka Rozwoju Technologii. Kwota wydatkowana: 8000,00 zł. BWD.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Polityka zdrowotna i promocja zdrowia

Wydział Zdrowia

Wsparto realizację zadania pn. „Bieg Kobiet Zawsze Pier(w)si”.

Zadanie polegało na organizacji wydarzenia, które odbyło się 27.04.2025 roku. W zawodach biegowych wzięło udział 3200 kobiet, którym na mecie wręczono pamiątkowe medale. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu wraz z zespołem medycznym, a także specjaliści z Penth Hospitals, Szpitala Creator oraz dr Wojciech Homoła, którzy przeprowadzili działania edukacyjne i promowali znaczenie badań profilaktycznych. Zgodnie z założeniami część wpływów z pakietów startowych przekazano na wsparcie profilaktyki raka szyjki macicy i bezpłatne testy na HPV dla uczestniczek biegu (130 osób zrealizowało testy na HPV w ramach wydarzenia). Realizator: Fundacja w Biegu. Kwota wydatku 5000,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania polegającego na przygotowaniu spotu wideo promującego kampanię męskiej profilaktyki nowotworowej Złoty Wąs 2025.

Celem stworzenia i publikacji spotu było zwrócenie uwagi mężczyzn na problemy związane z męską profilaktyką nowotworową i zaproszenie na skorzystanie z darmowych ogólnodostępnych badań profilaktycznych. Spot emitowany był w terminie 03–22.11.2025 roku, trwał 40 sekund. Osiągnięty zasięg na Facebook’u to 100 000 obejrzeń i 150 000 wyświetleń, na platformie Youtube 20 000 obejrzeń, ponadto dostępny był na stronie www.zlotywas.pl. Spot został zrealizowany w profesjonalnym studio nagraniowym we Wrocławiu oraz w plenerze na terenie Dolnego Śląska przy udziale aktorów Mariusza Kałamagi i Jarosława Boberka. Realizator – Fundacja Forum Mężczyzn. Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania publicznego pod tytułem: „Biały Tydzień dla Górowian”.

Celem zadania było przeprowadzenie wydarzenia profilaktycznego i edukacyjnego mającego na celu zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych. Działania realizowano w placówkach medycznych na terenie gminy Góra. Przeprowadzono badania diagnostyczne w kierunku osteoporozy (137 osób), USG piersi (49 kobiet), badanie przesiewowe wzroku (60 osób), USG moszny i prostaty (15 mężczyzn), porada psychiatryczna (9 osób), profilaktyka nowotworu skóry (87 osób), spirometria (29 osób) oraz konsultacje kardiologiczne (19 osób). Realizator – Stowarzyszenie Razem PO Zdrowie. Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD.

Wsparto organizację wydarzenia pn. „Europejskie Onkoigrzyska Dzieci i Młodzieży”.

Zorganizowano wydarzenie będące kontynuacją 17-letniej tradycji Dolnośląskich Onkoigrzysk, które odbyło się 07.06.2025 roku na stadionie lekkoatletycznym AWF we Wrocławiu. Po raz pierwszy w wydarzeniu wzięło udział około 200 zawodników z kilkunastu krajów. Celem wydarzenia była promocja aktywności fizycznej jako integralnej części procesu leczenia i rehabilitacji dzieci z chorobami nowotworowymi. Realizator: Fundacja Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową. Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD.

Wsparto organizację wydarzenia pn. „Bieg Ultra Wrocław 5 – przeçoń Raka”.

W dniu 13.09.2025 roku na terenach Stadionu Olimpijskiego odbył się po raz kolejny 12 godzinny bieg – „Ultra Wrocław 5 – Przeçoń Raka” dla biegaczy, którzy nie tylko chcą zmierzyć się z dystansem ultra w miejskich warunkach, ale także pomogą promować profilaktykę nowotworową. W biegu wzięło udział 795 osób. Realizator: Stowarzyszenie Kilometry Pomocy. Kwota wydatku: 10 000,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: Pink Generation – Różowe pokolenie.

Projekt zakłada przeprowadzenie jednodniowych warsztatów edukacyjnych w V LO we Wrocławiu dla uczennic klas 3 i 4 (około 380 uczennic). W ramach zadania odbyły się wykłady oraz warsztaty dotyczące samobadania piersi i profilaktyki nowotworowej. Realizator: Fundacja Onkologika. Kwota wydatku: 8000,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: „Wsparcie dzieci i młodzieży do 18 roku życia z cukrzycą typu 1 oraz ich rodzin i opiekunów”.

W ramach zadania przeprowadzono 6 spotkań informacyjno–edukacyjnych dla rodziców dzieci chorych na cukrzycę typu 1, 12 warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży, 25 szkoleń dla kadr pedagogicznych w placówkach oświatowych na terenie Dolnego Śląska, 20 spotkań i pogadanek z uczniami szkół na temat cukrzycy, 1 piknik integracyjny połączony z edukacją prozdrowotną oraz zapewniono wsparcie 3 specjalistów podczas obozu diabetologicznego dla dzieci i młodzieży z cukrzycą typu 1 z tereny Dolnego Śląska. Realizator: Towarzystwo Wspierania Dzieci i Młodzieży z Cukrzycą. Kwota wydatku: 150 000,00 zł.

Wsparto realizację zadania pn.: Kampania na rzecz zwiększenia uczestnictwa mieszkańców Dolnego Śląska w onkologicznych badaniach profilaktycznych.

W ramach zadania zrealizowano: drukowane materiały informacyjne (ulotki, plakaty), stworzono stronę internetową projektu z materiałami informacyjno–edukacyjnymi, nagrano 15 webinarów (10 ogólnodostępnych dla pacjentów i 5 dla personelu medycznego), stworzono posty z materiałami informacyjno–edukacyjnymi

i promocyjnymi na potrzeby kampanii w social mediach, powołano Dolnośląską Koalicję na Rzecz Profilaktyki Onkologicznej, przeprowadzono certyfikację personelu POZ „Profilaktyka onkologiczna w praktyce POZ”, zorganizowano konkurs internetowy na hasło zachęcające do badań profilaktycznych. Realizator: Fundacja Kreatywnie dla Zdrowia. Kwota wydatku: 250 000,00 zł

Wsparto realizację zadania pn.: „Kampania społeczno–edukacyjna na temat profilaktyki raka piersi, jąder oraz czerniaka pt. Czy ten Pan i Pani są poinformowani?”.

W ramach zadania zespół edukacyjny wraz z koordynatorem uczestniczył w akcjach wyjazdowych w dniach: 31.08., 06.08., 13.09., 29.11.2025 roku. W ramach kampanii obsłużono 1566 osób. Lekarze prowadzili: edukację i podniesienie samoświadomości pacjentów na temat raka piersi i jąder (551 osób); badania mammograficznego (282 osoby); w zakresie monitorowania poziomu cukru we krwi (260 osób) oraz ciśnienia krwi RR (238 osób). Przebadano 80 kobiet – USG piersi, 51 mężczyzn – USG jąder, przebadano również chętnych pod kątem oceny znamion i pieprzyków – 104 osoby. Realizator Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu. Kwota wydatku 70 080,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: Konferencja „Psychoonkologia w praktyce”.

W ramach zadania zorganizowana została konferencja w dniu 22.05.2025 roku na terenie Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu. W wydarzeniu udział wzięło 300 osób. Na warsztaty zapisało 40 osób. Przeprowadzono 13 sesji wykładowych oraz 2 warsztaty rozwijające praktyczne umiejętności z zakresu psychoonkologii. W ramach projektu powstał również filmik promujący zdrowie psychiczne pacjentów oraz normalizujący ich emocje związane z diagnozą nowotworu. Realizator: Dolnośląskie Centrum Onkologii Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Kwota wydatku: 30 000,00 zł.

Wsparto realizację zadania pn.: „Kampania w zakresie profilaktyki nowotworów gruczołu piersiowego”.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono badania profilaktyczne u 200 kobiet wieku 18–40 lat. Wszystkie pacjentki zostały wpisane do Centrum Profilaktyki, Diagnostyki i Leczenia chorób piersi na rok 2026, co zapewniło im ciągłość opieki oraz możliwość kontroli stanu zdrowia w zakresie profilaktyki raka piersi. Każda uczestniczka otrzymała również instruktaż dotyczący prawidłowego samobadania piersi oraz materiały edukacyjne i informacyjne. Realizator Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej. Kwota wydatku: 100 000,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: „Grupy terapeutyczne dla pacjentów onkologicznych”.

W ramach realizacji projektu zorganizowano grupy wsparcia – warsztaty RTZ, DTB, pracy z lękiem oraz dotyczącą tematyki płodności. W trakcie odbywały się warsztaty oraz wykłady rozwijające wiedzę z zakresu psychoonkologii oraz opieki nad pacjentem onkologicznym. Realizator: Dolnośląskie Centrum Onkologii pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Kwota wydatku: 16 900,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: Podcasty profilaktyczne „Porozmawiajmy onkologicznie”. W ramach projektu zrealizowano 8 podcastów profilaktycznych pod wspólną nazwą cyklu „Porozmawiajmy onkologicznie”. Podcasty przyczyniły się do oswojenia pacjentów z poszczególnymi etapami leczenia i pojawiającymi się objawami, specyficznymi dla danego rozpoznania. Realizator: Dolnośląskie Centrum Onkologii pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Kwota wydatku: 29 300,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: „Nie czas na udar”.

Zorganizowano akcję profilaktyczną na terenie powiatu wałbrzyskiego i powiatu kamiennogórskiego w ramach której odbyło się 11 spotkań. W wydarzeniu uczestniczyło 400 osób. Przeprowadzono 90 badań USG Doppler tętnic szyjnych. Pomiar ciśnienia tętniczego oraz przygodnej glikemii wykonano u 75% uczestników spotkań. Realizator: Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu. Kwota wydatku: 23 500,00 zł. BWD.

Wsparto realizację zadania pn.: „Trzecia edycja kampanii społecznej Serce Kobiety”.

Zadanie obejmowało kontynuację kampanii społecznej „Serce Kobiety”, której celem było zwiększenie świadomości społecznej, a przede wszystkim mobilizowanie kobiet z Dolnego Śląska w wieku 50+ do aktywnego zgłaszania się do lekarzy POZ w celu wykonania badań, umożliwiających wychwytywanie czynników ryzyka chorób sercowo–naczyniowych. Przeprowadzono kampanię informacyjną w Internecie, Kampanię edukacyjno–informacyjną w TV, konferencję informacyjno–edukacyjną dla pracowników ochrony zdrowia. Realizator: Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej. Kwota wydatku: 100 000,00 zł BWD.

Wsparto realizacji zadania pn.: „Organizacja jednodniowej konferencji pn. „Cukrzyca typu 1 u dzieci – rodzina i specjaliści wobec wyzwań chorób przewlekłych”.

W ramach zadania zorganizowano konferencję w dniu 05.12.2025 roku. W wydarzeniu wzięło udział 100 osób. Podczas konferencji odbyło się 10 wykładów w 3 sesjach tematycznych. Realizator: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego. Kwota wydatku: 39 150,00 zł.

Wsparto realizację zadania pn.: Kampania społeczna „Ruszamy po zdrowie”.

W ramach kampanii zrealizowano kompleksowe działania profilaktyczne i edukacyjne, przybliżające dzieciom postawy prozdrowotne. Kampanią objęto 3 szkoły podstawowe w Województwie Dolnośląskim. Przeprowadzono przesiewowe badania w kierunku nadwagi i otyłości, analizę składu ciała, konsultacje dietetyczne oraz przeglądy stomatologiczne dla 100 uczniów. Realizator: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego. Kwota wydatku: 50 000,00 zł.

Wsparto realizację zadania pn.: Kampania w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości w grupie dzieci i młodzieży na Dolnym Śląsku”.

Kampania w swoim zasięgu dotarła do ponad 15 000 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, przekaz profilaktyczny dotarł pośrednio do 20 000 rodziców, nauczycieli za pośrednictwem mediów lokalnych, kampanii internetowych oraz wydarzeń stacjonarnych. Opublikowano 8 artykułów tematycznych, przeprowadzono kampanię internetową i promocję działań w mediach, wykonano filmy edukacyjne, kampanię promocyjną w Kolejach Dolnośląskich, zakupiono gadżety oraz przeprowadzono konferencję edukacyjną w której udział wzięło 280 uczestników. Realizator: Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. Kwota wydatku: 299 926,60 zł.

Wsparto realizację zadania pn.: „Profilaktyka wad postawy – Wyprostuj się”.

W ramach realizowanego zadania przeprowadzono kompleksowe badania przesiewowe wad postawy u dzieci w wieku szkolnym, obejmujące zarówno diagnozę lekarską, jak i fizjoterapeutyczną. Uczestnikami programu były dzieci z klas 1-8 szkół podstawowych z Dolnego Śląska. W ramach projektu przebadano 100 dzieci, z czego każde odbyło dwie specjalistyczne konsultacje (lekarz i fizjoterapeuta). Realizator: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego. Kwota wydatku: 74 998,98 zł.

Zadania w zakresie medycyny pracy

Wydział Zdrowia

Udzielono trzech dotacji. Łącznie w 2025 roku wydatkowano 19 530 000,00 zł (źródło finansowania BWD), w tym:

1. na działalność Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu wydatkowano 15 500 000,00 zł.

Obowiązek finansowania z budżetu województwa działalności Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu, określonej w art. 17 pkt 1-8, 11-12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, wynika z dyspozycji art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ww. ustawy.

2. na zakup usług zdrowotnych w zakresie medycyny pracy wydatkowano 4 000 000,00 zł.

Realizacja zadania polegała na:

- wykonywaniu badań lekarskich zakończonych wydaniem orzeczenia stwierdzającego istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych kandydatów do szkół ponadpodstawowych, wyższych, na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół i studentów, słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz uczestnikom studiów doktoranckich, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu, studiów są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Wrocławiu na podstawie zawartych umów z 34 jednostkami medycyny pracy sfinansował badania kandydatów, uczniów i studentów, zakończone wydaniem orzeczeń w ilości 19 471 na kwotę 3 549 409,21 zł;
- prowadzeniu działalności konsultacyjnej, diagnostycznej i orzeczniczej w trybie orzeczniczym II stopnia w stosunku do osób zamieszkałych na obszarze województwa dolnośląskiego. Świadczenia zdrowotne realizował na podstawie umowy zawartej z DWOMP we Wrocławiu - Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi. Świadczeniami objętych zostało łącznie 84 osoby na kwotę 408 050,00 zł.

3. na działalność Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów bieżących powstałych w wyniku realizacji zakończenia prac adaptacyjnych i planowanym przeniesieniem działalności DWOMP do zaadaptowanej siedziby.

Wsparcie działalności inwestycyjnej i bieżącej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej dla których Samorząd Województwa Dolnośląskiego pełni funkcję podmiotu tworzącego oraz innych podmiotów leczniczych

Wydział Nadzoru Finansowego i Restrukturyzacji

1. Działanie obejmujące dotacje udzielone na m.in. finansowanie lub współfinansowanie inwestycji jednorocznych, wieloletnich, nowych i odtworzeniowych, wkładów na zakup aparatury medycznej i sprzętu medycznego oraz wyposażenia, modernizację, dostosowanie jednostek do obowiązujących norm,

standardów i przepisów prawa, a także finansowanie lub współfinansowanie wydatków bieżących, w tym remonty, celem umożliwienia prawidłowego oraz ciągłego prowadzenia działalności leczniczej. Przykłady:

- Modernizacja i dostosowanie budynku do obowiązujących norm i standardów – Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu, 5 977 093,00 zł, źródło BWD;
- Zakup specjalistycznego sprzętu medycznego w celu podniesienia jakości świadczonych usług - Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu 1 285 845,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynku Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Złotorii do obowiązujących norm i standardów, 882 000,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynków Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu do obowiązujących norm i standardów, 4 430 000,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynków Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu do obowiązujących norm i standardów, 1 834 845,00 zł, źródło BWD;
- Zakup ambulansów dla Pogotowia Ratunkowych - Pogotowie Ratunkowe w Legnicy, 6 000 000,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynków do obowiązujących norm i standardów – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy 16 120 571,00 zł, źródło BWD;
- Budowa budynku pediatrycznego Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu 5 000 000,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej – Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka Centrum Medycyny Ratunkowej, 5 472 246,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej - Specjalistyczny Szpital im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu, 6 069 250,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej – Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. E. Biernackiego w Wałbrzychu, 4 264 003,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej – Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej, 5 200 213,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej – Wojewódzki Zespół Opieki Zdrowotnej Dobrzyńska we Wrocławiu, 6 197 057,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej - Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Wrocławiu, 409 379,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynku do obowiązujących norm i standardów – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, 6 362 000,00 zł, źródło BWD;
- Senioralne Centrum Innowacyjnej Rehabilitacji – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, 994 812,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynków do obowiązujących norm i standardów – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu, 5 918 793,00 zł, źródło BWD;
- Modernizacja i dostosowanie budynków Dolnośląskiego Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze do obowiązujących norm i standardów, 538 220,00 zł, źródło BWD;
- Poprawa bazy leczniczej – zakup systemu chirurgii robotycznej, Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, 6 135 497,52 zł, źródło BWD.

- 2. Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu** – priorytetowa, wieloletnia (2020–2027) inwestycja, uzasadniona wysoką dynamiką wzrostu liczby osób chorujących na nowotwory. Choroby nowotworowe stanowią drugą co do wielkości przyczynę zgonów mieszkańców Dolnego Śląska, przy jednoczesnym wyczerpaniu się możliwości modernizacji aktualnej infrastruktury obiektowej Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii, wiodącego w regionie ośrodka diagnostyki i terapii nowotworów.

Zadanie realizowane w formule programu wieloletniego, przy współudziale środków budżetu państwa. Całkowita wartość Programu - 1 490 676 590,00 zł, w tym:

- budżet Samorządu Województwa Dolnośląskiego – 771 883 880,00 zł,
- budżet państwa – 550 000 000,00 zł,
- środki UE – 161 336 000,00 zł,
- środki własne DCOPIH – 7 456 710,00 zł.

Poziom zaawansowania rzeczowo–finansowej inwestycji na koniec 2025 roku – 43%.

W roku 2025 w obrębie inwestycji zrealizowano m.in.:

- wycinkę zieleni kolidującej z projektowanymi obiektami,
- niwelację terenu,

- roboty ziemne związane z kształtowaniem nasypów przy projektowanych zbiornikach retencyjnych,
- budowę sieci: kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wodociągów na całym terenie inwestycji,
- montaż przepompowni i separatorów,
- wykonanie studni zapewniającej własne ujęcie wody,
- wykonanie przyłącza sieci sanitarnej – zgłoszono do odbioru przez MPWiK,
- prace murarskie ścian zewnętrznych i dachowych – CORE (rdzeń) budynku głównego oraz wszystkie skrzydła,
- prace konstrukcyjne związane ze wznoszeniem budynków technicznych.

3. Zadania finansowane z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności – 9 projektów w 3 obszarach zadaniowych (kardiologia, cyfryzacja i geriatrya), realizowanych przez 5 podmiotów leczniczych, dla których SWD pełni funkcję podmiotu tworzącego: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej, Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu oraz Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu. Pokrycie wkładów własnych (wydatków niekwalifikowalnych w tym VAT) dla Szpitali, których zadania finansowane są z Krajowego Planu Odbudowy. Szacunkowy koszt całkowity zadań finansowanych z KPO to 390 449 436,90 zł, z czego kwota finansowania z KPO wynosi 301 676 727,07 zł.

- Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych (kardiologia, szpitale ogólne):
  - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy,
  - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu,
  - Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej,
  - Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu,
  - Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu.
- Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych:
  - Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej,
  - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu,
  - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy.
- Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym:
  - Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu.

Kwota przyznana jednostkom z budżetu Województwa na pokrycie wkładów własnych (z przeznaczeniem wydatków niekwalifikowalnych w tym VAT) wynosi 32 558 427,00 zł.

4. Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska

- Zakup wyposażenia w szpitalu onkologiczno-pulmonologiczno-hematologicznym we Wrocławiu w zakresie AOS i świadczeń jednodniowych – ETAP I - 1 376 536,00 zł.

Zadanie: Polityka zdrowotna i promocja zdrowia

Wydział Zdrowia

W ramach realizacji zadania Polityka zdrowotna i promocja zdrowia zawarto umowy z jednostkami samorządu terytorialnego. W ramach własnych zadań bieżących, łącznie Samorząd Województwa zawarł 19 umów na kwotę 1 052 621,40 zł. Realizowano zadania w zakresie:

-wsparcia rehabilitacyjnego - zawarto 3 umowy na łączną kwotę 302 809,10 zł:

- „Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców Gminy Kostomłoty na lata 2025-2026”; 62 809,10 zł; Gmina Kostomłoty,
- „Rehabilitacja lecznicza mieszkańców Gminy Kunice na lata 2025-2026”; 75 000,00 zł; Gmina Kunice,
- „Gminny program rehabilitacji leczniczej mieszkańców gminy Jerzmanowa”; 165 000,00 zł; Gmina Jerzmanowa;

- profilaktyki cukrzycy – zawarto 1 umowę na kwotę 33 000,00 zł:

- „Program profilaktyki cukrzycy typu 2 dla mieszkańców miasta Legnica w wieku 45-65 lat na lata 2025-2030”; 33 000,00 zł; Gmina Legnica;

- programów szczepień ochronnych - zawarto 5 umów na łączną kwotę 133 202,30 zł:

- „Program polityki zdrowotnej z zakresu szczepień przeciwko meningokokom typu B prowadzonych wśród dzieci w wieku od 2 miesiąca życia do 12 miesiąca życia zamieszkałych na terenie gminy Miękinia na lata 2023-2026”; 38 500,00 zł; Gmina Miękinia,

- b) „Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień ochronnych przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu dla mieszkańców Miasta Dzierżoniowa na 2025 rok”; 8750,00 zł; Gmina Dzierżoniów,
- c) „Becikowe po Grębocicku”; 58 654,30 zł; Gmina Grębocice,
- d) „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób po 60 r.ż.) - "Grypa 60+"-kontynuacja na lata 2024-2026”; 13 480,00 zł; Gmina Wisznia Mała,
- e) „Profilaktyka grypy sezonowej dla mieszkańców gminy Polkowice na lata 2025–2027”; 13 818,00 zł; Gmina Polkowice;

- profilaktyki nowotworowej - zawarto 4 umowy na łączną kwotę 469 320,00 zł:

- a) „Profilaktyka raka piersi u kobiet, mieszkanek Wrocławia”; 250 000,00 zł; Gmina Wrocław,
- b) „Drenaż limfatyczny u mieszkanek Gminy Radków po mastektomii”; 9600,00 zł; Gmina Radków,
- c) „Chronię życie przed rakiem”; 109 920,00 zł; Gmina Polkowice,
- d) „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi dla mieszkańców Powiatu Wrocławskiego na lata 2023-2025”; 99 800,00 zł; Powiat Wrocławski;

- profilaktyki nadwagi i otyłości - zawarto jedną umowę na kwotę 12 880,00 zł:

- a) „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nadwagi i otyłości wśród dzieci w gminie Lubin na lata 2024-2027”; 12 880,00 zł; Gmina Lubin;

- profilaktyki próchnicy - zawarto 2 umowy na kwotę 35 800,00 zł:

- a) „Program polityki zdrowotnej w zakresie próchnicy zębów i higieny jamy ustnej dla dzieci z tereny Gminy Grębocice”; 10 800,00 zł; Gmina Grębocice,
- b) „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki próchnicy zębów u dzieci z terenu Gminy Rudna na 2025 rok”; 25 000,00 zł; Gmina Rudna;

- pierwszej pomocy przedmedycznej - zawarto 1 umowę na kwotę 25 000,00 zł:

- a) „Uczymy się ratować życie – pierwsza pomoc przedmedyczna” – program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Lubińskiego”; 25 000,00 zł; Powiat Lubiński;

- profilaktyki boreliozy i chorób odkleszczowych - zawarto 1 umowę na kwotę 28 960,00 zł:

- a) „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych (boreliozy) na lata 2023-2025 dla mieszkańców Powiatu Wrocławskiego”; 49 980,00 zł; Powiat Wrocławski;

- wczesnego wykrywania wad wzroku - zawarto 1 umowę na kwotę 11 650,00 zł:

- a) „Dobry wzrok-lepszy start”. Program profilaktyki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad wzroku wśród dzieci szkół podstawowych w gminie Środa Śląska”; 11 650,00 zł; Gmina Środa Śląska.

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) dla mieszkańców Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono realizację zadania pn.: Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń brodawczaka ludzkiego (HPV) dla mieszkańców Województwa Dolnośląskiego.

W ramach realizacji programu z darmowych szczepień przeciwko HPV 494 osoby. 1 osoba nie została zakwalifikowana do szczepienia, a 5 osób nie zgłosiło się na przyjęcie 2 dawki szczepionki. Realizator prowadzi zapisy na szczepienia. Program cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. W ramach działań promocyjnych przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię w mediach społecznościowych i mediach lokalnych. Realizator nawiązał współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i aktywnie promował realizację szczepień w gminach.

Realizator: Cogito Med. Kwota wydatku: 1 029 500,00 zł. BWD.

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych u noworodków i niemowląt – poprawa opieki perinatalnej na terenie Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono realizację zadania pn.: Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych u noworodków i niemowląt – poprawa opieki perinatalnej na terenie Województwa Dolnośląskiego

W ramach realizacji programu objęto 1018 dzieci z wadą rozwojową, zaburzeniem neurorozwojowym lub z podejrzeniem wady rozwojowej, wymagających zaawansowanego postępowania diagnostycznego. Przeprowadzono łącznie 130 konsultacji osobistych z lekarzami różnych specjalności oraz przeprowadzono e-konsyliów. Ponadto, program umożliwił wykonanie 728 konsultacji z psychologiem, 138 badań diagnostycznych, 256 konsultacji fizjoterapeutycznych, 11 badań wzroku noworodka, łącznie wykonano 192 badania genetyczne, 10 konsultacji pielęgniarskich.

Realizator Uniwersytecki Szpital Kliniczny. Kwota wydatku: 1 022 000,00 zł. BWD.

Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono realizację zadania pn.: Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Województwa Dolnośląskiego.

Cel główny programu to uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującej zagadnienia teoretyczne i praktyczne wśród 70% wszystkich uczestników programu korzystających z edukacji zdrowotnej.

W programie uczestniczyło: 45 osób w szkoleniach dla personelu medycznego, 2625 osób zostało poddanych działaniom edukacyjno-informacyjnym, 2625 osób zakwalifikowano do pomiarów FRAX i BMD za pomocą DXA, 1123 osoby wzięły udział w lekarskiej wizycie podsumowującej. Rozdystrybuowano ulotki i plakaty, publikowano posty w mediach społecznościowych, prowadzono działania marketingowe.

Realizator Cogito Med. Kwota wydatku: 432 966,00 zł. BWD.

Program polityki zdrowotnej w zakresie zachowania płodności u pacjentów leczonych onkologicznie na terenie województwa dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono realizację zadania pn. „Program polityki zdrowotnej w zakresie zachowania płodności u pacjentów leczonych onkologicznie na terenie województwa dolnośląskiego na lata 2024-2025”.

Celem głównym programu jest ochrona zdrowia prokreacyjnego chorych onkologicznie i hematologicznie, mieszkańców Województwa Dolnośląskiego poprzez rozszerzenie dostępu do specjalistycznej edukacji zdrowotnej z zakresu zachowania płodności, kompleksowego wsparcia specjalistów oraz zastosowania postępowania rekomendowanego przez ONCOFERTILITY. Realizacja programu odbyła się w terminie 01.02.–31.12.2024 roku w siedzibie INVIMED Europejskie Centrum Macierzyństwa Wrocław ul. Dąbrowskiego 44. Działaniami została objęta populacja mężczyzn w wieku 20–37 lat, wyłącznie mieszkańcy województwa dolnośląskiego, ze zdiagnozowaną chorobą onkologiczną bądź hematologiczną. Do programu zgłosiło się 27 mężczyzn, objęto ich opieką psychologiczną i psychoonkologiczną, wykonano 24 procedur kriokonserwacji nasienia. W ramach działań informacyjnych umieszczono artykuł na stronie internetowej Gazety Wrocławskiej, umieszczono post informacyjny na profilu INVIMED na Facebook’u, na stronie www kliniki, zamieszczono reklamy graficzne i tekstowe w wyszukiwarce Google i sieci partnerskiej, zorganizowano webinaria z możliwością zadawania pytań (online), rozdystrybuowano w gabinetach lekarzy onkologów, hematologów, urologów ulotki edukacyjne i plakaty

Realizator Medi Partner Spółka z o.o. Kwota wydatku: 40 499,50 zł. BWD.

Staże podyplomowe lekarzy i lekarzy dentystów

Wydział Zdrowia

Zgodnie z umową nr 1/2025 dnia 31.12.2024 r., zmienioną aneksem nr 1 z dnia 17.10.2025 r., zawartą ze Skarbem Państwa - Wojewodą Dolnośląskim, Marszałek Województwa Dolnośląskiego realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, określone w art. 15i ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Wartość umowy w 2025 roku na organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy i lekarzy dentystów na obszarze województwa dolnośląskiego wynosiła 84 263 334,00 zł (dotacja celowa z budżetu państwa), w tym koszty obsługi zadania w wysokości 123,00 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę wyniosły 145 386,00 zł (w 2025 roku staż odbywało 1182 stażystów). Dysponentem środków jest Sekretarz Województwa Dolnośląskiego – Wydział Kadr. Środki wykorzystane przez Marszałka w okresie sprawozdawczym wyniosły 83 196 261,70 zł (w tym koszty obsługi zadania 145 386,00 zł), zwrot niewykorzystanych w 2025 roku środków – 1 067 072,30 zł.

Marszałek województwa zawarł umowy, na podstawie których przekazuje środki finansowe, zapewniające odbycie stażu osobom mającym stałe zamieszkanie na obszarze województwa:

1. podmiotom uprawnionym, które zawarły z lekarzem lub lekarzem dentystą umowę na odbycie stażu. Umowy obejmują: wynagrodzenia stażystów oraz składki (na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), ryczałt (obejmujący wynagrodzenia koordynatorów, koszty czynności administracyjnych oraz inne koszty wynikające z realizacji przez stażystę programu stażu), w przypadku podmiotu zatrudniającego lekarza dentystę stażystę - również dofinansowanie kosztów materiałowych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w ramach realizacji programu przez tego stażystę. W 2025 roku do

podmiotów zostały przekazane środki w łącznej wysokości 82 413 801,52 zł i na podstawie zawartych umów staż podyplomowy odbywało 1182 stażystów, w tym: 981 lekarzy i 201 lekarzy dentystów.

2. podmiotom prowadzącym szkolenia, które obejmują koszty prowadzenia szkoleń w ramach stażu częstkowego, m.in. z zakresu transfuzjologii klinicznej oraz z zakresu bezpieczeństwa pacjenta, w tym profilaktyki zakażeń, w szczególności HIV, diagnostyki i leczenia AIDS, diagnostyki i leczenia HCV, profilaktyki onkologicznej oraz leczenia bólu, orzecznictwa lekarskiego, bioetyki i prawa medycznego, komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu czy profilaktyki dotyczącej szczyptów ochronnych. W 2025 roku na realizację szkoleń zostały przekazane środki w łącznej kwocie 512 964,18 zł.

3. Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej. Umowa obejmuje pokrycie kosztów czynności administracyjnych za każdego członka izby skierowanego do odbycia stażu podyplomowego w 2025 roku, niezbędnych do realizacji przez okręgową radę lekarską zadań przewidzianych w ustawie w zakresie stażu podyplomowego, przy czym wysokość tych kosztów ustala się jako ryczałt w wysokości 210,00 zł za każdego członka izby skierowanego do odbycia stażu podyplomowego. W 2025 roku opłacono i obsłużono 591 członków izby skierowanych do odbycia stażu i przekazano środki w kwocie 124 110,00 zł.

Działania w dziedzinie Ochrona zdrowia realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

2.3.3 Podejmowanie działań dla poprawy dostępności i podniesienia jakości świadczeń zdrowotnych oraz na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu.

Projekty realizowane przez spółkę DCRO sp. z o.o. w Kamiennej Górze

W 2025 roku Spółka oprócz prowadzenia podstawowej działalności realizowała następujące zadania:

1. Przebudowa Działu Żywnienia – Etap I

Wartość zadania: 1 090 447,44 zł.

W 2025 roku przeprowadzono część robót budowlanych objętych zadaniem. Spółka otrzymała w 2024 roku dokapitalizowanie od Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania w wysokości 3 000 000,00 zł.

Cel: usunięcie zagrożeń, poprawa bezpieczeństwa.

2. Remont i termomodernizacja dachu budynku 1F

Wartość zadania: 1 328 387,84 zł.

Na realizację zadania Spółka otrzymała dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w wysokości 400 000,00 zł, z Województwa Dolnośląskiego – 100 000,00 zł oraz dokapitalizowanie w wysokości 800 000,00 zł na rok 2025 od Województwa Dolnośląskiego.

Cel: modernizacja obiektu, usunięcie zagrożeń budowlanych, przywrócenie wartości historycznej obiektu.

3. Poprawa efektywności operacyjnej i energetycznej Szpitala

27.02.2025 roku przystąpiono do Klastra Energii Ziemi Kamiennogórskiej. Zadania przewidziane do realizacji w ramach klastra to budowa dwóch instalacji fotowoltaicznych o mocy co najmniej 100 kWp wraz z magazynem energii.

Podpisano umowę o współpracy z Tauron Ciepła Sp. z o.o. w zakresie podłączenia budynków DCRO do zbiorczej sieci ciepłowniczej.

Zlecono opracowanie koncepcji przebudowy pawilonów medycznych – wykonano audyt energetyczny, analizę możliwości przebudowy oraz wstępną koncepcję przebudowy.

Cel: poprawa efektywności operacyjnej i energetycznej Szpitala.

4. Przebudowa komina w Pawilonie 2B

Wartość zadania: 61 670,00 zł.

Zadanie zrealizowane ze środków własnych.

Cel: usunięcie zagrożeń, poprawa bezpieczeństwa.

5. Odwodnienie i termomodernizacja ścian fundamentowych w Pawilonie 2A wraz z łącznikiem

Wartość zadania: 1 490 087,47 zł.

W 2025 roku przeprowadzono część robót budowlanych objętych zadaniem – Etap I.

Spółka otrzymała w 2024 roku dokapitalizowanie od Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania w wysokości 3 000 000,00 zł. Na realizację zadania Spółka otrzymała dofinansowanie w ramach programu rządowego „Ochrona zabytków” w wysokości 400 000,00 zł.

Cel: usunięcie zagrożeń, poprawa efektywności energetycznej, poprawa bezpieczeństwa.

6. Odwodnienie i termomodernizacja ścian fundamentowych w Pawilonie 1A

Wartość zadania: 412 057,16 zł.

W 2025 roku przeprowadzono część robót budowlanych objętych zadaniem – Etap I.

Spółka otrzymała w 2025 roku dokapitalizowanie od Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania w wysokości 800 000,00 zł. Na realizację zadania Spółka otrzymała dofinansowanie w ramach programu rządowego „Ochrona zabytków” w wysokości 179 864,00 zł.

Cel: usunięcie zagrożeń, poprawa efektywności energetycznej.

7. Przebudowa łazienek ogólnodostępnych skrzydła wschodniego Pawilonu 2A

Wartość zadania: 974 438,78 zł.

Zadanie zrealizowane ze środków własnych.

8. Przebudowa poradni i izby przyjęć

Wartość zadania: 76 260,00 zł.

W 2025 roku opracowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę – zadanie w toku.

Zadanie zrealizowane ze środków własnych.

9. Zakup sprzętu i aparatury medycznej na oddziały rehabilitacyjne oraz chirurgii urazowo-ortopedycznej

Wartość zadania: 1 333 752,64 zł.

Zadanie zrealizowane ze środków własnych oraz dotacji z rezerwy celowej na działania OC i OL.

Cel: poprawa jakości świadczonych usług medycznych.

10. Zakup urządzeń, programów informatycznych, modernizacja systemów informatycznych, systemów przeciwdziałania cyberzagrożeniom

Wartość zadania: 200 902,92 zł.

Cel: podniesienia poziomu bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz jakości usług medycznych.

11. Pozostałe (wyposażenie, sprzęt techniczny)

Wartość zadania: 107 891,05 zł.

Cel: zapewnienie utrzymania ciągłości działalności.

12. Otrzymanie dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)

Dofinansowanie KFS: 59 720,00 zł.

Szkolenia dla 67 pracowników: pielęgniarek, opiekunek medycznych, fizjoterapeutów.

Kursy m.in. z diagnostyki narządu ruchu, treningu funkcjonalnego, zarządzania cukrzycą.

Organizacja szkoleń, rozliczenie projektu.

13. Udział w projekcie „Seniorzy bez granic” dofinansowanym z Euroregionu Nysa Partnerzy: Janské Lázně (Czechy), Gmina Miejska Kamienna Góra.

Realizator: DCRO Sp. z o.o. (inicjator projektu).

Zakres współpracy: wspólne działania w zakresie fizjoterapii senioralnej. W ramach projektu DCRO zrealizuje 8 spotkań. Celem projektu jest wspieranie zdrowia i aktywności fizycznej osób starszych poprzez cykl 16 spotkań edukacyjno-ruchowych (tematyka: Nordic Walking, zdrowy kręgosłup, relaksacja i gimnastyka oddechowa, zdrowe żywienie) z udziałem łącznie około 480 uczestników z Polski i Czech. Grupa docelowa - seniorzy (55+).

14. Podniesienia funkcjonalności i jakości Wykonywanie zadań w ramach ochrony ludności i obrony cywilnej w 2025 roku

Dotacja: 1,3 mln zł.

Otrzymanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na podstawie umów zawartych pomiędzy Województwem Dolnośląskim a DCRO Sp. z o.o. został zakupiony następujący sprzęt medyczny, wyposażenie i materiały (mobilny aparat RTG, aparaty USG – 3 szt., defibrylatory, kardiomonitor, elektrokardiografy, pompy infuzyjne, wentylatory oddymiające, UPS'y, nagrzewnice olejowe, agregaty prądotwórcze, lodówki kompresorowe akumulatorowe, stacje zasilania, klimatyzatory przenośne, powerbanki, pilarki spalinowe, przecinarka, naświetlacze, krzeselka transportowe, inne sprzęty o charakterze wydatków bieżących).

Projekty realizowane przez Inwestycje Dolnośląskie sp. z o.o.”
(poprzednia nazwa Spółki to: Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.)

W lutym 2025 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z dotychczasowej „Nowy Szpital Wojewódzki” sp. z o.o na Inwestycje Dolnośląskie sp. z o.o. Nie zmieniły się podstawowe cele działalności spółki, są nimi:

- zarządzanie od strony technicznej oraz bezpieczeństwem szpitala im. T. Marciniaka przy ul. Gen A.E. Fieldorfa 2 we Wrocławiu;

- przygotowanie oraz realizacja projektów inwestycyjnych powierzonych spółce do wykonania przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w ramach wykonania zadań własnych Województwa Dolnośląskiego.

Spółka w 2025 roku rozwijała swoją działalność pod kątem przygotowania do realizacji nowych projektów inwestycyjnych na rzecz Województwa Dolnośląskiego.

A. Przebudowa lądowiska dla helikopterów Lotniczego Pogotowia Ratunkowego na terenie szpitala im. T. Marciniaka położonego przy ul. Gen. A.E. Fieldorfa we Wrocławiu

Przebudowę lądowiska wymusiły zmiany w przepisach. Zakres prac obejmował przebrukowanie tzw. opaski bezpieczeństwa, zmiany w oświetleniu nawigacyjnym i zmianę lokalizacji urządzenia HAPI informującego pilota o ścieżce podejścia do lądowania. Prace zakończono w zakładanym terminie. Przebudowa realizowana była w okresie 10.2024-01.2025 roku.

Wszystkie niezbędne instytucje tj. Urząd Lotnictwa Cywilnego, Polska Agencja Żeglugi Powietrznej oraz Lotnicze Pogotowie Ratunkowe zatwierdziły dokumentację powykonawczą. Następnie Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, w ramach przeprowadzonej kontroli, zweryfikowało zgodność dokumentacji powykonawczej ze stanem faktycznym i dopuściło lądowisko do obsługi całodobowego ruchu powietrznego śmigłowców ratowniczych z dniem 01.02.2025 roku.

Koszt przebudowy: 364 166,10 zł brutto.

B. Modernizacja instalacji wodnej w budynku szpitala T. Marciniaka położonego przy ul. Gen. A.E. Fieldorfa we Wrocławiu

Konieczność modernizacji magistralnych części instalacji wody użytkowej wynika z dużego stopnia korozji oraz zakamienienia instalacji. Materiały jakie zostały użyte do budowy instalacji wody w latach 2011-2014 nie są wystarczająco odporne na agresywne środowisko wody podziemnej wykorzystywanej do zasilania instalacji wody w budynku szpitala, w wyniku czego po kilkuletnim użytkowaniu stan techniczny instalacji jest przyczyną częstych awarii, jak również stwarza środowisko korzystne do rozwoju drobnoustrojów.

Poprzedzona pracami projektowymi oraz podziałem na 3 etapy modernizacja instalacji wodnej rozpoczęła się w listopadzie 2024 roku a zakończyła w maju 2025 roku. Pierwszy etap obejmował m. in. prace na Oddziale Neurologii Dziecięcej, w Zakładzie Medycyny Nuklearnej oraz pomieszczeniach administracyjnych i korytarzach na I piętrze.

Koszt realizacji pierwszego zrealizowanego etapu inwestycji: 1 112 000,00 zł brutto.

W 2025 roku spółka pozyskała od organu właścicielskiego dokapitalizowanie na II etap modernizacji. W 2025 roku przygotowano postępowanie przetargowe na jego realizację. Wykonanie całości robót zaplanowano na 2026 rok.

Należy podkreślić, że prace instalacyjne odbywają się w funkcjonującym całodobowo przez wszystkie dni w roku obiekcie szpitalnym, w którym nie tylko nie można wstrzymać dostaw wody, ale też nie można pogorszyć jej jakości.

C. Pełnienie funkcji inwestora zastępczego dla zadania inwestycyjnego pn. Budowa budynku administracyjnego dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

Województwo Dolnośląskie uchwałą nr 1475/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 03.02.2025 roku powierzyło Inwestycjom Dolnośląskim realizację zadania inwestycyjnego, które Inwestycje Dolnośląskie sp. z o.o. zrealizują w imieniu i na rzecz Województwa Dolnośląskiego.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego na posiedzeniu w dniu 08.07.2025 roku zdecydował ostatecznie o lokalizacji nowego budynku na działce położonej u zbiegu ulic Mazowieckiej i Wybrzeża Słowackiego. Sejmik Województwa Dolnośląskiego na sesji w dniu 10.07.2025 roku zadecydował o zmianie zapisów w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Dolnośląskiego, co umożliwiło podpisanie umowy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim a spółką. Dnia 24.07.2025 roku Województwo Dolnośląskie zawarło z Inwestycjami Dolnośląskimi umowę nr DOK-IZ/21/2025 z na pełnienie funkcji inwestora zastępczego dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa budynku administracyjnego, nr DOK-IZ-II.272.18.2025”.

W okresie sprawozdawczym przygotowano i ogłoszono dwuetapowy konkurs na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej budynku administracyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Konkurs został przygotowany i jest realizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich. Konkurs ma zostać rozstrzygnięty w lipcu 2026 roku. Przed ogłoszeniem konkursu spółka zleciła wykonanie szeregu opracowań tzw. przedinwestycyjnych: m.in. sporządzenie operatu dendrologicznego, wykonanie odwiertów służących do oceny warunków gruntowo-wodnych, opracowano Program Użytkowy budynku nowej siedziby, wykonano opracowanie w zakresie zeroemisyjności obiektu, pozyskano mapy do celów projektowych. Wszystkie wyżej wymienione, zlecone przez spółkę opracowania, zostały uzgodnione z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego i posłużyły do opracowania materiałów wyjściowych do prowadzonego konkursu architektonicznego.

Szacowana wartość projektu to ok. 12 421 599 zł brutto.

D. Rozbudowa systemu płatnego parkowania przy szpitalu/modernizacja istniejącego systemu parkingowego przy szpitalu im. T. Marciniaka położonego przy ul. Gen. A.E. Fieldorfa we Wrocławiu

W celu usprawnienia wyjazdu ze szpitala, spółka rozpoczęła działania związane z modernizacją i przebudową istniejącego systemu płatnego parkowania. Zadanie przyjęto do realizacji jako odpowiedź na prośby ze strony personelu szpitala oraz pacjentów. Ze względów organizacyjno-ekonomicznych przedsięwzięcie podzielono na dwa etapy. Pierwsza, zakończona już faza działań, to zmiana geometrii jezdni na wyjeździe ze szpitala. Następny etap prac będzie polegał na wymianie wyeksploatowanych urządzeń, utworzeniu drugiego pasa ruchu wyjazdowego, a następnie objęciu całości systemu nową gwarancją producenta. Realizację zaplanowano na styczeń i luty 2026 roku. Utworzenie drugiego równoległego szlabanu wyjazdowego znacznie usprawni wyjazd z terenu szpitala.

Wartość przedsięwzięcia: 400 000 zł brutto.

*****

Województwo Dolnośląskie cyklicznie obejmuje udziały spółki Inwestycje Dolnośląskie sp. z o.o. W 2025 roku Województwo Dolnośląskie dokapitalizowało spółkę kwotą w wysokości 11 222 000,00 zł. Spółka przeznaczyła pozyskane środki na obsługę zadłużenia związanego z finansowaniem budowy szpitala - nowej siedziby Szpitala im. T. Marciniaka we Wrocławiu przy ul. Gen. Fieldorfa 2.

Projekty realizowane przez DCZP sp. z o.o.

W 2025 roku kontynuowane było prowadzenie programu pilotażowego Centrów Zdrowia Psychicznego dla dwóch dzielnic Wrocławia Psie Pole i Krzyki. Populacja objęta opieką w tej formie leczenia to ponad 260 tysięcy dorosłych mieszkańców Wrocławia. Dobre praktyki w zakresie funkcjonowania Centrum prowadzonego przez Spółkę, w tym przede wszystkim jako wspieranie działalności środowiskowej i leczenia w tej formie zostały opisane i opublikowane w dokumencie naukowym pod redakcją Tomasza Rowińskiego w opracowaniu dla Unii Europejskiej pn. „Środowiskowe Centra Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych: doświadczenia i rekomendacje”. CZP Psie Pole i CZP Krzyki w roku 2025 obsłużyły 11 838 mieszkańców, co daje 4,52% objętej opieką populacji. Założenia programu pilotażowego Spółka przekroczyła o 1,52%.

W roku 2025 roku kontynuowano prace w zakresie realizacji projektu "Stworzenie stref terapeutycznych oraz wypoczynkowych dla pacjentów "Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego" sp. z o.o. oraz wydzielonej strefy rekreacji dla okolicznych mieszkańców". Projekt i prace zostały podzielone na etapy. Do realizacji w kolejnym okresie pozostał ostatni etap inwestycji.

W 2025 roku DCZP sp. z o.o. złożyła wniosek o dofinansowanie inwestycji do Funduszu Medycznego. Projekt został wpisany przez Ministerstwo Zdrowia na listę do realizacji – DCZP sp. z o.o. czeka na formalne podpisanie umowy. Zakres prac obejmuje modernizację i przebudowę jednostek szpitala psychiatrycznego wraz z wyposażeniem, posadowieniem kontenerowej poradni zdrowia psychicznego wraz z wyposażeniem i rewitalizacją przyległego parku w celu poprawy jakości świadczonych usług na kwotę sumaryczną a 45 180 521 zł.

Projekty realizowane przez Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. z siedzibą w Sokołowsku.

Realizacja zadań publicznych w obszarze usług medycznych i społecznych:

1. Dzienny Dom Pomocy w Sokołowsku.

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, nr naboru FEDS.07.07-IP.02-046/23 rozpoczęto realizację projektu pn.: „Utworzenie Dziennego Domu Pomocy w Sokołowsku”. W dniu 26.09.2024 roku spółka zawarła z Województwem Dolnośląskim – Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy umowę nr FEDS.07.07-IP.02-0053/23-00 o dofinansowanie przedmiotowego projektu.

Projekt realizowany jest w terminie: 01.07.2024–28.02.2027. Realizatorem projektu jest spółka Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. z siedzibą w Sokołowsku.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych poprzez wsparcie 20 miejsc deinstytucjonalnej opieki nad 200 osobami zależnymi i rozwój systemu opieki społecznej dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w latach 2024-2027. Czas trwania pobytu pacjenta w DDP nie może być krótszy niż 30 dni kalendarzowych, za korzystanie ze świadczeń DDP uczestnik projektu nie ponosi żadnych opłat.

Świadczenia realizowane w ramach Dziennego Domu Pomocy skierowane są do osób niesamodzielnych, a jednocześnie niewymagających całodobowego nadzoru opiekuńczego, lekarskiego i pielęgniarskiego realizowanego w trybie stacjonarnym. Osobami korzystającymi ze wsparcia w DDP są osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności osoby wykluczone społecznie, samotne, często z niepełnosprawnościami.

Całkowita wartość finansowa projektu to 6 385 524,24 zł (w tym dofinansowanie 6 065 524,24 zł i wkład własny 320 000 zł).

Dzienny Dom Pomocy począwszy od maja 2024 roku realizuje zadania inwestycyjne dostosowując infrastrukturę obiektu, a począwszy od listopada 2024 świadczy usługi opiekuńcze na rzecz podopiecznych. Spółka otrzymała w roku obrotowym dofinansowanie na bieżącą działalność jednostki oraz na roboty budowlane oraz na zakup wyposażenia i środków trwałych w łącznej wysokości 1 504 298,76 zł. Do końca roku 2025 z projektu DDP skorzystało 113 osób.

2. Wsparcie rodzin dotkniętych problemami niepełnosprawności dzieci w ośrodku „Orlik” w Kudowie-Zdroju

Na podstawie umowy współpracy z dnia 29.01.2025 roku zawartej z Fundacją „Suweren”, obowiązującej w okresie 01.02.-31.12.2025 roku spółka realizowała usługi opiekuńcze na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach projektu Województwa Dolnośląskiego o realizację zadania publicznego nr DS-IS/1/2025 pn.: „Wsparcie rodzin dotkniętych problemami niepełnosprawności dzieci w ośrodku „Orlik” w Kudowie-Zdroju”. Usługi wsparcia i przerwy wytchnieniowej realizowane w ramach Ośrodka Czasowego Wsparcia w Kudowie-Zdroju cieszyły się dużym zainteresowaniem, uzyskując pozytywną ocenę jakości usług od rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnością. Wartość zrealizowanych usług wyniosła 700 090,46 zł.

3. Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc w Rościszowie

Realizacja świadczenia z zakresu chorób płuc i gruźlicy w Poradni Przychodni w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie. Poradnia świadczy pełny zakres usług w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów chorych na gruźlicę i inne choroby dolnych dróg oddechowych oraz prowadzi badania profilaktyczne u osób „z kontaktu” z chorym na gruźlicę oraz u osób z dodatnim odczynem próby tuberkulinowej.

4. Pilotażowy program leczenia ambulatoryjnego gruźlicy wielolekoopornej

Realizacja programu pilotażowego, którego celem głównym jest sprawdzenie modelu leczenia pacjentów z gruźlicą wielolekooporną (MDR-TB) w warunkach ambulatoryjnych i jego harmonizacja ze standardami Światowej Organizacji Zdrowia poprzez wypracowanie optymalnego modelu leczenia i nadzoru nad przyjmowaniem leków przez osoby chore na gruźlicę wielolekooporną w systemie ambulatoryjnym w połączeniu z systemem zaopatrywania w leki. Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc w Rościszowie znalazł się w wąskim gronie instytucji, które prowadzą leczenie gruźlicy wielolekoopornej w warunkach ambulatoryjnych (nowatorska usługa medyczna wprowadzona w Polsce). Realizatorem programu pilotażowego leczenia gruźlicy wielolekoopornej jest Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie, jako centralny ośrodek koordynujący, oraz regionalne ośrodki koordynujące - w tym Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc w Rościszowie.

5. Pomoc humanitarna cudzoziemcom w ośrodku „Odrodzenie” w Sokołowsku, którzy zmuszeni byli opuścić terytorium Ukrainy w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego

Na podstawie umowy nr 1/03/2022/u z dnia 12.03.2022 r. ze zm. zawartej z Gminą Mieroszów Spółka w marcu 2025 roku zakończyła realizację usług: zakwaterowania, wyżywienia i zapewnienia warunków socjalno-bytowych dla uchodźców z Ukrainy. Wartość zrealizowanych usług wyniosła 150 046,30 zł.

6. Rozpoczęcie funkcjonowania Ośrodka Wypoczynkowego „Odrodzenie” w Sokołowsku.

Spółka, decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 29.07.2025 r. Nr 3/K/WB/2025 o zaszerogowaniu obiektu hotelarskiego, rozpoczęła działalność hotelarską jako Dom Wycieczkowy „Odrodzenie” w Sokołowsku przy ul. Głównej 15. Obiekt świadczy usługi hotelarskie, wzmacniając ofertę turystyczną regionu oraz potencjał infrastruktury należącej do spółek z udziałem Województwa Dolnośląskiego. Ośrodek po zakończeniu działalności związanej z zakwaterowaniem uchodźców, został odświeżony i doposażony w sprzęt umożliwiający zakwaterowanie i wyżywienie grup turystycznych oraz turystów indywidualnych.

Realizacja zadań inwestycyjnych:

1. Modernizacja i przebudowa budynku „Górnik” w Sokołowsku wraz z zagospodarowaniem terenu.

- Przebudowa i rozbudowa ZOL „GÓRNIK” przy ul. Głównej 22 w Sokołowsku. Inwestycja zakończona w 100%. Nakłady poniesione w latach 2023-2025 wynoszące łącznie 12 757 698,08 zł obejmują środki własne: 1 492 582,03 zł, dokapitalizowanie przez Województwo Dolnośląskie (2023-2024): 9 865 116,05 zł, dotacja DDP: 1 400 000,00 zł. W dniu 30.05.2025 roku Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego (Decyzja Nr 42/2025) udzielił pozwolenia na użytkowanie budynku.

- Zagospodarowanie terenu wokół „GÓRNIKA” w Sokołowsku Etap I, całkowita wartość inwestycji: 1 295 340,77 zł (zrealizowane w 100%).

- Zagospodarowanie terenu wokół „GÓRNIKA” w Sokołowsku Etap II, całkowita wartość inwestycji: 1 201 413,19 zł, w tym tereny zielone 324 000,00 zł (zrealizowane w 100%).

W grudniu 2025 roku obiekt „Górnik” zaczął świadczenie usług jako zakład opiekuńczo–lecniczy. W obiekcie znajduje się ok. 40 miejsc stacjonarnych. Ze względu na doświadczenie podmiotu oraz potrzeby pacjentów i ich rodzin w zakresie świadczeń opieki długoterminowej ośrodki rozpoczął działalność medyczną z pełną kadrą specjalistyczną. Efektem inwestycji było powstanie:

- 14 pokoi z pełnym węzłem sanitarnym oraz instalacją przyzywową dla 42 pacjentów,
- zagospodarowanie terenu zielonego dookoła budynku,
- sali ćwiczeń,
- małej sali kinezyterapii,
- jadalni pełniącej funkcję miejsca spotkań oraz terapii zajęciowej,
- gabinetu lekarskiego,
- gabinetu diagnostyczno–zabiegowego,
- dyżurki pielęgniarskiej,
- werandy,
- pomieszczeń do porcjowania posiłków,
- szeregu gabinetów pomocniczych.

Obiekt wyposażony został także w windę panoramiczną, która jednocześnie zniwelowała bariery wewnątrz obiektu. W zmodernizowanym „Górniku” znajduje się także: pętla indukcyjna dla osób niesłyszących, sieć Wi-Fi umożliwiającą podłączenie nowoczesnych urządzeń zarówno medycznych, jak i urządzeń pacjentów oraz monitoring z kontrolą dostępu z elektronicznym systemem antywłamaniowym i przeciwpożarowym.

2. Przebudowa i modernizacja SU „Azalia” w Szczawnie-Zdroju.

W 2025 roku zakończono inwestycję (całkowita wartość inwestycji 4 840 284,30 zł, nakłady poniesione w latach 2023-2025 obejmowały dokapitalizowanie przez Województwo Dolnośląskie w 2023 roku w kwocie: 1 651 063,47 zł oraz środki własne w kwocie 3 189 220,83 zł). Inwestycja obejmowała przebudowę Zakładu Przyrodoleczniczego, która w znaczący sposób poprawi warunki realizacji ambulatoryjnych usług rehabilitacyjnych oraz leczenia uzdrowiskowego. Przebudowa bazy zabiegowo–balneologicznej jest jednym z etapów dostosowania obiektów SU „Azalia” do obowiązujących wymagań techniczno–prawnych dla tego rodzaju działalności leczniczej. W dniu 22.05.2025 roku Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego (Decyzja Nr 38/2025) udzielił pozwolenia na użytkowanie obiektu.

W wyniku przebudowy oprócz zniwelowania barier architektonicznych wewnątrz budynku, powstały:

- sala gimnastyki zbiorowej,
- sala gimnastyczna do ćwiczeń indywidualnych z krioterapią miejscową,
- dwie wypoczynalnie z szatnią dla kobiet i mężczyzn,
- dodatkowa toaleta przystosowana dla pacjentów niepełnosprawnych ruchowo,
- strefa wypoczynkowo – rekreacyjna w postaci tarasu na dachu łącznika.

Dodatkowo zainstalowana została wentylacja mechaniczna nawiewno–wywiewna.

Rozbudowa bazy zabiegowej i uproszczenie komunikacji w obiekcie przyczyniło się znacznie do wzrostu standardu usług oraz komfortu przyjeżdżających do Sanatorium pacjentów.

3. Remont i odtworzenie konstrukcji drewnianej balkonów na elewacji zachodniej Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie wraz z wykonaniem dokumentów koniecznych do prawidłowego użytkowania obiektu po remoncie.

W 2025 roku zakończono inwestycję pn. „Remont i odtworzenie konstrukcji drewnianej balkonów na elewacji zachodniej Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie wraz z wykonaniem dokumentów koniecznych do prawidłowego użytkowania obiektu po remoncie”. Inwestycja była częścią projektu dostosowania szpitala do wymagań ppoż., w szczególności dla spełnienia norm związanych z ognioodpornością obiektów leczniczych. Całkowita wartość inwestycji to 934 883,95 zł (nakłady poniesione w latach 2024-2025 w całości z dokapitalizowania spółki przez Województwo Dolnośląskie).

4. Dopuszczenie Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie

Zakup wraz z dostawą videobronchoskopu. Wartość inwestycji: 99 360,00 zł.

5. Wymiana stolarki okiennej w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie

Całkowita wartość inwestycji: 65 886,48 zł.

6. Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc w Rościszowie – dostosowanie wymagań ppoż. etap I

Inwestycja dokapitalizowana przez Województwo Dolnośląskie w 2024 roku kwotą: 200 000,00 zł.

Wydatki poniesione w 2025 roku obejmują wykonaną instalację hydrantową wew. – wartość inwestycji 124 200,00 zł oraz aktualizację projektu instalacji hydrantowej zew. – wartość dokumentacji 45 510,00 zł. Zakres robót wynikający ze zaktualizowanej dokumentacji obejmuje wykonanie hydroformi, co znacząco zwiększa wartość inwestycji zaplanowanej w etapie I. Inwestycja będzie kontynuowana w 2026 roku. Całkowita wartość inwestycji po aktualizacji niezbędnego zakresu robót: 1 269 710 zł.

7. Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc w Rościszowie – dostosowanie do wymagań ppoż. etap II

Inwestycja dokapitalizowana przez Województwo Dolnośląskie w 2025 roku kwotą: 1 310 000 zł.

Wydatki poniesione w 2025 roku w wysokości 14 094,00 zł dotyczą częściowej realizacji umowy na wykonanie systemu oddymiania głównej klatki schodowej oraz systemu sygnalizacji pożaru w strefach bezpiecznych (umowa ZP/54/2025 – wartość 93 960,00 zł). Druga część zakresu robót obejmuje zabudowę głównej klatki schodowej i wydzielenie stref ppoż. W postępowaniu przetargowym został wybrany wykonawca i zawarta została umowa ZP/79/2025 – wartość 1 204 900,00 zł. Inwestycja będzie kontynuowana w 2026 roku. Całkowita wartość inwestycji po aktualizacji niezbędnego zakresu robót wynosi: 1 298 960,00 zł.

8. Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc w Rościszowie – budowa instalacji tlenowej

Inwestycja dokapitalizowana przez Województwo Dolnośląskie w 2025 roku kwotą: 190 000,00 zł. Wartość umowy ZP/48/2025 – 118 496,98 zł.

9. ZOL „GÓRNIK” w Sokołowsku – środki trwałe i wyposażenie.

Dostawa i montaż dźwigów kuchennych -76 210,00 zł, zabudowa meblowa i sprzęt AGD- 19 762,00 zł, meble rehabilitacyjne – 10 745,94 zł, wyposażenie NŚT (telewizory, urządzenia biurowe, drobny sprzęt AGD, meble, wyposażenie kuchni) – 397 783,35 zł. Wydatki na zakup i montaż agregatu prądotwórczego zostały wyodrębnione do nowej inwestycji, która zostanie zakończona w 2026 roku.

10. Modernizacja działu transportowego – zakup dostawczych pojazdów elektrycznych do Sokołowska

Wartość inwestycji: 219 315,01 zł. Spółka zakupiła dwa dostawcze pojazdy o napędzie elektrycznym – Renault Kangoo i Melex.

11. Sanatorium Uzdrawiskowe „Azalia” w Szczawnie-Zdroju – środki trwałe i wyposażenie ZPL

Wartość: 166 446,95 zł. Zakup mebli 8898,00 zł, sprzętu rehabilitacyjnego 70 569,75 zł, klimatyzatorów 20 787,00 zł, wyposażenie medyczne 42 855,68 zł, pozostałe NŚT 32 234,52 zł.

12. Sanatorium Uzdrawiskowe „ZIMOWIT” Duszniki-Zdrój – przebudowa pawilonu I (zadaszenie oraz drenaż)

Inwestycja podzielona na dwa zadania. Wydatki na wykonanie zadaszenia poniesione w 2025 roku wyniosły 90 568,38 zł. Odbiór końcowy tej części zadania planowany jest na 30.04.2026 roku. Wartość umowy ZP/07/2025 – 270 162,00 zł. Druga część objęta jest dokapitalizowaniem przez Województwo Dolnośląskie w 2026 roku w wysokości 1 500 000,00 zł

13. Szpital Rehabilitacyjny Hematologiczny dla Dzieci „Orlik” Kudowa-Zdrój – projekt przebudowy i remontu oczyszczalni ścieków.

Zakres robót został zweryfikowany po uzyskanej ekspertyzie. Planowane roboty zostaną wykonane w 2026 roku na podstawie umowy ZP/65/2025. Wartość umowy: 116 850,00 zł.

14. Szpital Rehabilitacyjny Hematologiczny dla Dzieci „Orlik” Kudowa-Zdrój – projekt przebudowy i remontu obiektu domu lekarza

Sporządzono dokumentację projektową w kwocie 6581,95 zł. oraz wykonano prace przygotowawcze w kwocie 46 760,67 zł. Planowane roboty zostaną wykonane w 2026 roku na podstawie umowy ZP/53/2025 o wartości 509 448,79 zł. W 2025 roku spółka Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. poniosła nakłady inwestycyjne na ulepszenie budynków i infrastrukturę techniczną w łącznej wysokości 6 026 631,64 zł, na zakup środków trwałych i wyposażenia wydatkowano 1 599 559,18 zł oraz na WNiP 58 351,20 zł.

Projekty realizowane przez DCM DOLMED S.A.
„Działania pro jakościowe”

W 2025 roku DCM DOLMED S.A. konsekwentnie realizował i rozwijał działania pro jakościowe, ukierunkowane na podnoszenie standardów opieki medycznej, bezpieczeństwa informacji oraz efektywności organizacyjnej.

Obszar działalności leczniczej: w Zakładzie Leczniczym kontynuowano wdrażanie i doskonalenie Standardów Akredytacyjnych dla Podstawowej Opieki Zdrowotnej, potwierdzonych certyfikacją Ministra Zdrowia. Utrzymanie akredytacji stanowi potwierdzenie spełniania wysokich wymagań jakościowych w zakresie organizacji pracy, bezpieczeństwa pacjenta, ciągłości opieki oraz monitorowania efektów leczenia.

Spółka prowadzi działalność w oparciu o Zintegrowany System Zarządzania, zgodny z międzynarodowymi normami: ISO 9001:2015 w zakresie „Świadczenie usług Diagnostyki Obrazowej” – zapewniającej standaryzację procesów, nadzór nad jakością świadczonych usług oraz systematyczne doskonalenie organizacji, ISO/IEC 27001:2022 w zakresie „Świadczenie usług medycznych, w tym także prowadzonych w trybie telemedycyny i wideomedycyny w zakresie: POZ, AOS, diagnostyka obrazowa, diagnostyka laboratoryjna, medycyna pracy, promocja i profilaktyka zdrowia” – gwarantującej wysoki poziom bezpieczeństwa informacji medycznej, ochrony danych osobowych oraz ciągłości działania systemów informatycznych.

Systemowe podejście do zarządzania jakością obejmuje regularne audyty wewnętrzne, analizę ryzyka, monitorowanie wskaźników jakościowych oraz wdrażanie działań korygujących i doskonalących. Szczególny nacisk położono na rozwój kompetencji personelu, standaryzację procedur oraz podnoszenie poziomu satysfakcji pacjentów.

„Obszar profilaktyki i promocji zdrowia”

W 2025 roku DCM DOLMED S.A. zrealizował szeroko zakrojoną kampanię informacyjną w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży na Dolnym Śląsku.

Projekt obejmował kompleksowe działania edukacyjne, informacyjne oraz promocyjne, skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz przedstawicieli samorządów lokalnych. Kampania koncentrowała się na:

- budowaniu świadomości zdrowotnej,
- kształtowaniu prawidłowych postaw prozdrowotnych,
- promowaniu zdrowego stylu życia,
- wzmacnianiu roli środowiska szkolnego i rodzinnego w profilaktyce chorób cywilizacyjnych.

W ramach inicjatywy przygotowano i dystrybuowano nowoczesne, atrakcyjne oraz dostosowane do wieku materiały edukacyjne, wspierające proces kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych oraz codziennej aktywności fizycznej.

Do najważniejszych rezultatów zrealizowanych działań należą:

- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków zdrowotnych nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży,
- promocja zdrowego stylu życia jako kluczowego elementu profilaktyki chorób cywilizacyjnych,
- wsparcie szkół i placówek oświatowych w realizacji programów edukacji zdrowotnej poprzez przekazanie profesjonalnych materiałów dydaktycznych,
- wzmocnienie roli samorządów lokalnych jako istotnych partnerów w działaniach na rzecz zdrowia publicznego,
- zwiększenie zaangażowania rodziców i nauczycieli w proces kształtowania zdrowych nawyków zdrowotnych,
- zainicjowanie i rozwinięcie współpracy z mediami w zakresie długofalowej edukacji zdrowotnej oraz promocji działań profilaktycznych.

Obszar inwestycyjny

W 2025 roku DCM DOLMED S.A. kontynuował realizację inwestycji polegającej na budowie nowej przychodni w Miękinii. Projekt stanowi element długofalowej strategii rozwoju infrastruktury medycznej Spółki oraz zwiększania dostępności świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców regionu.

Planowany obiekt został zaprojektowany zgodnie z aktualnymi wymaganiami i wytycznymi określonymi przez Ministra Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia, a także z uwzględnieniem przepisów wynikających z Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Inwestycja obejmuje dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób o ograniczonej mobilności, w tym zastosowanie rozwiązań architektonicznych i funkcjonalnych zwiększających komfort oraz bezpieczeństwo pacjentów.

Nowa placówka będzie spełniać współczesne standardy organizacyjne, techniczne i sanitarne, zapewniając odpowiednie warunki do realizacji świadczeń medycznych oraz dalszego rozwoju działalności leczniczej.

IV edycja konferencji DOLMED.Tech

IV edycja konferencji DOLMED.Tech odbyła się w dniach 01–03.10.2025 roku. W wydarzeniu uczestniczyło 483 przedstawicieli sektora ochrony zdrowia, administracji publicznej, środowisk naukowych oraz branży nowych technologii. Podczas konferencji ponad 40 firm reprezentujących zarówno sektor publiczny, jak i prywatny, w tym dynamicznie rozwijające się start-upy, zaprezentowało innowacyjne rozwiązania technologiczne dedykowane medycynie i zarządzaniu placówkami ochrony zdrowia. Patronat nad wydarzeniem objęli Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Partnerskie Kluby Biznesu.

Forum Dolnośląskie DOLMED.Tech stanowiło istotną platformę debaty nad kierunkami transformacji cyfrowej w ochronie zdrowia. W centrum uwagi znalazły się zagadnienia związane ze sztuczną inteligencją, telemedycyną, cyfryzacją procesów medycznych oraz innowacyjnymi metodami diagnostycznymi i terapeutycznymi.

Wśród kluczowych wystąpień znalazły się m.in.:

- „Digitalizacja baz danych szpitalnych w oparciu o koncepcję Regionalnych Centrów Medycyny Cyfrowej”;

- „Srebrne tsunami w praktyce: przesuwanie granic w leczeniu pacjentów z rakiem głowy i szyi po 80. roku życia”.

Uczestnicy konferencji debatowali nad wpływem nowoczesnych technologii na efektywność systemu opieki zdrowotnej, zwiększenie bezpieczeństwa pacjentów oraz podnoszenie jakości świadczonych usług medycznych. Szczególną uwagę poświęcono praktycznym aspektom wdrażania innowacji oraz wyzwaniom organizacyjnym i prawnym związanym z cyfryzacją ochrony zdrowia.

HUB – Pomocy dla Powodzian – projekt realizowany przez DPIN S.A.

We wrześniu 2024 roku w wyniku powodzi, z inicjatywy Marszałka Województwa Dolnośląskiego, w DPIN S.A. uruchomiony został HUB Humanitarny pomocy dla poszkodowanych, działający na podstawie porozumienia pomiędzy Województwem Dolnośląskim, Dolnośląskim Parkiem Innowacji i Nauki oraz Dolnośląską Federacją Organizacji Pozarządowych. Do końca marca 2025 roku, w DC3D prowadzono działania związane z rozliczeniem i sprawozdaniem działalności HUBu Humanitarnego, uruchomionego w odpowiedzi na powódź z września 2024 roku. W dniach 18.03.2025 oraz 15.04.2025 roku przekazano przez Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A., który był operatorem zbiórki publicznej nr 2024/3990/OR, kompletną dokumentację rozliczeniową (protokoły oraz dokumenty WZ) do powyższej zbiórki publicznej za 2024 oraz 2025 rok dla Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

Podsumowanie zbiórki:

Zbiórka trwała od dnia 15.09.2024 roku, a zakończyła się 31.03.2025 roku.

łącznie: Wartość darowizny przekazanej w 2024 i 2025 roku- 14 146 475,64 zł.

Liczba podmiotów, której przekazano pomoc m.in. do dalszej dystrybucji w 2024 i 2025 roku: 176.

Projekty realizowane przez Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.

Zadania inwestycyjne Spółki w roku 2025 obejmowały następujące prace:

Termomodernizacja Szpitala Uzdrowskiego „Jubilat” w Łądku-Zdroju – II etap.

W roku 2025 Spółka przystąpiła do przygotowań II etapu prac. Na podstawie opracowanego Programu Funkcjonalno-Użytkowego opracowano zakres kolejnych prac niezbędnych do realizacji. Dotychczasowa wartość zrealizowanej inwestycji wynosi 11 005 932,80 zł. **Opracowanie dokumentacji projektowej dla modernizacji zespołu obiektów projektowanego Centrum Radonowego w kompleksie Zakładu Przyrodoleczniczego „Jerzy” w Łądku-Zdroju** wraz z uzyskaniem pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu oraz ostatecznie pozwolenia na budowę na kwotę 97 849,00 zł (całość zadania 366 668,70 zł). Dokumentacja pozwoli na rozpoczęcie prac budowlanych dotyczących kompleksowej przebudowy obiektu zabytkowego zakładu przyrodoleczniczego, w tym basenu z kąpielami radonowo-siarczkowymi i emenatorium. W roku 2025 ponownie otwarto część zabiegową oraz uruchomiono krenoterapię po kilku latach zamknięcia obiektu.

Odbudowa Sanatorium Uzdrowskiego „Jan” w Łądku-Zdroju. W roku 2025 przygotowano wniosek aplikacyjny na odbudowę obiektu Spółki, który ucierpiał w powodzi z 2024 roku Projekt o wartości 8 845 319,25 zł (w tym dotacja z budżetu państwa 7 076 254,25 zł i wkład własny UMWD 1 769 065,00 zł) obejmuje kompleksową odbudowę obiektu sanatoryjnego wraz z terenem przyległym. Nakłady poniesione na przygotowanie dokumentacji w roku 2025 - 10 455,00 zł.

Remont Zakładu Przyrodoleczniczego „Karol” w Długopolu-Zdroju na kwotę 139 687,83 zł (w tym dotacja z MKiDN 102 002,00 zł). Prace obejmowały usuwanie skutków powodzi w zabytkowym obiekcie przyrodoleczniczym. Wykonano m.in. nowe tynkowanie i malowanie holu głównego, uszkodzonej elewacji oraz wymianę drzwi wejściowych na stolarkę na wzór historyczny.

Ekspertyza techniczna oraz wykonanie dokumentacji projektowej dla modernizacji Domu Zdrojowego w Długopolu-Zdroju na kwotę 150 552,00 zł (w tym dotacja z MKiDN 81 240,00 zł).

Rewitalizacja Parku Uzdrowskiego w Długopolu-Zdroju. Wykonano ekspertyzę techniczną oraz dokumentację projektową na kwotę 159 408,00 zł (w tym dotacja z MKiDN 68 402,00 zł). Projekt pozwoli na odbudowę części zabytkowego parku zdrojowego po powodzi w 2024 roku.

Remont Pijalni w Długopolu-Zdroju na kwotę 183 203,96 zł. Prace polegały na odbudowie po powodzi Centrum Obsługi Kuracjusza i Pijalni znajdujących się w części Domu Zdrojowego. Oficjalne otwarcie po remoncie odbyło się 08.06.2025 roku. Wykonano m.in. nowe elementy drewniane, donice i zabudowę wewnątrz, wymieniono drzwi, odbudowano nitkę ciepłowniczą.

Remont sieci ciepłowniczej zasilającej obiekty Spółki na kwotę 155 703,00 zł. Zadanie polegało na wykonaniu nowego przyłącza ciepłowniczego do obiektu sanatoryjnego „Józef” w Łądku-Zdroju.

Remont bazy zabiegowej w Zakładzie Przyrodolecznictwa „Adam” na kwotę 127 245,59 zł. Zadanie polegało na wymianie posadzek oraz odnowieniu pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi fizykoterapii oraz części basenu leczniczego.

Ponadto, w roku 2025 Spółka zakupiła **urządzenia niezbędne do realizacji świadczeń** medycznych na łączną kwotę 223 064,41 zł, w tym 6 urządzeń do zabiegów wodnych, które pozwoliły na wymianę starego sprzętu, **a także środki trwałe w postaci urządzeń technicznych** na łączną kwotę 229 830,16 zł.

W roku 2025 Spółka realizowała również zadania inwestycyjne dotyczące **Modernizacji systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej** na kwotę 58 771,33 zł oraz rozbudowę serwerowni i systemów informatycznych na kwotę 74 085,36 zł.

W I kwartale 2025 roku Spółka **złożyła wnioski o świadczenie interwencyjne przeznaczone na wsparcie podmiotu poszkodowanego w wyniku powodzi** do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W wyniku podjętych działań pozyskano środki finansowe w wysokości 975 008,76 zł. Na początku 2025 roku złożono również do Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku dwa wnioski pracodawcy dotkniętego skutkami powodzi we wrześniu 2024 roku o zwrot kosztów wynagrodzeń, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników zatrudnionych w trybie prac interwencyjnych na podstawie art. 21 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Pozyskano kwotę w wysokości 1 401 662,84 zł.

Projekty realizowane przez Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

W 2025 roku Spółka realizowała działalność statutową zgodnie z przyjętymi założeniami strategicznymi. W pełni wykonano kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia, a sprzedaż pobytów i usług komercyjnych osiągnęła planowany poziom.

W analizowanym okresie przyjęto łącznie:

- 6245 kuracjuszy w ramach lecznictwa uzdrowiskowego stacjonarnego,
- 104 pacjentów w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego ambulatoryjnego,
- 291 pacjentów w ramach rehabilitacji kardiologicznej,
- 1918 pacjentów objętych fizjoterapią ambulatoryjną,
- 2184 osoby w ramach pobytów komercyjnych.

Zadania inwestycyjne Spółki wykonane w roku 2025 objęły następujące prace:

Kontynuacja remontu elewacji wraz z detalem architektonicznym, balustradami, remontu balkonów i dachu w Domu Zdrojowym w Szczawnie-Zdroju (3 350 000 zł). Prace są kontynuacją rozpoczętego w 2024 roku kompleksowego remontu dachu oraz elewacji obiektu. W 2025 roku realizowano remont elewacji, balkonów, balustrad i detalu architektonicznego. Remont elewacji jest kolejnym, ważnym krokiem w przywróceniu obiektowi dawnej świetności i prestiżu oraz stworzeniu z niego sztandarowego obiektu Spółki. Prace mają na celu zwiększenie estetyki i bezpieczeństwa budynku, a także zabezpieczenie go przed warunkami atmosferycznymi i zwiększenie izolacji termicznej oraz energooszczędności.

Zakończenie rozpoczętej w 2024 roku inwestycji polegającej na wykonaniu zabezpieczeń ppoż. oraz remont elewacji i dachu obiektu Cis w Szczawnie-Zdroju (2 330 000 zł). Realizacja dotyczyła remontu dachu, elewacji oraz wykonania zabezpieczeń ppoż., w tym wykonania wydzieleni pożarowych, okładziny stropów i biegów schodów, impregnację elementów drewnianych i więźby dachowej do wymaganej odporności ogniowej, montażu kłap oddymiających wraz z wpięciem ich do systemu oddymiania, a także wykonania instalacji hydrantowej. Prace miały na celu zwiększenie bezpieczeństwa i dostosowanie obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych a także podniesienie jego standardu, estetyki i zwiększenie izolacji termicznej i energooszczędności budynku.

Opracowanie dokumentacji projektowej i rozpoczęcie remontu i modernizacji dachów oraz wykonania zabezpieczeń przeciwpożarowych wraz z montażem agregatu prądotwórczego w ramach I etapu modernizacji i przebudowy Sanatorium Uzdrowiskowego „Młynarz” w Szczawnie-Zdroju (7 876 000 zł). Zakres obejmuje konieczny przy wykonaniu prac związanych z ochroną przeciwpożarową remont dachu, (impregnacja ogniowa drewnianych stropów i więźby dachowej), wymianę pokrycia dachowego, obróbki blacharskie i wykonanie instalacji odgromowej, a także wykonanie przeciwpożarowych instalacji sanitarnych, układu napowietrzania i oddymiania klatek schodowych, zabezpieczenia przeciwpożarowe w zakresie architektoniczno-budowlanym (drzwi wydzielenia przeciwpożarowego) oraz montaż agregatu prądotwórczego. Prace mają na celu dostosowanie jednego z najważniejszych obiektów Spółki do wymogów ochrony przeciwpożarowej i zwiększenie bezpieczeństwa eksploatacji obiektu oraz przygotowanie go do dalszej modernizacji.

Realizacja programów szkoleniowych dla pracowników Uzdrowiska Szczawno-Jedlina S.A. (537 000 zł) z wykorzystaniem dofinansowania do szkoleń w ramach projektu: „Dotacje na usługi rozwojowe dla dolnośląskich firm” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS; projektu: „Centrum Wsparcia Rozwoju Kompetencji Zawodowych - przygotowanie mieszkańców subregionu do zmian związanych z transformacją” realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Szkolenia obejmowały podniesienie umiejętności zawodowych pracowników Działu Rehabilitacji, zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie zielonej transformacji oraz w zakresie cyfryzacji i umiejętności pracy z AI w ramach Akademii Cyfrowej.

Dodatkowo Spółka przeprowadziła przygotowania pod względem formalnym oraz organizacyjnym do kluczowych przedsięwzięć zaplanowanych na 2026 rok:

- Kompleksowa modernizacja Uzdrowskiego Zakładu Górniczego oraz Rozlewni Wód Mineralnych Uzdrowiska Szczawno-Jedlina dla zwiększenia potencjału wykorzystania zasobów wód mineralnych dla celów leczniczych i balneologicznych (zamiana działek z Gminą Szczawno-Zdrój, wstępne przygotowanie projektu oraz koncepcji modernizacji);
- Rewaloryzacja zabytkowego ogrodu Domu Zdrojowego przy ul. Kolejowej 14 w Szczawnie-Zdroju w celu przywrócenia mu historycznej wartości przy jednoczesnym dostosowaniu go do współczesnych potrzeb użytkowników w celu udostępnienia go lokalnej społeczności i kuracjom (przygotowanie kompleksowego projektu, złożenie wniosku o pożyczkę na ten cel w ramach programu Zielona Transformacja Miast);
- Modernizacja Domu Zdrojowego w Jedlinie-Zdroju obejmująca remont elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianą źródła ciepła i działania w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej (złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku, Działania 9.5 Transformacja środowiskowa).

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

WSPARCIE ROZWOJU REGIONALNEGO

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Gospodarki i Promocji**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia

Wydział Rozwoju Regionalnego

I. Opracowywanie i realizacja projektów zgodnych z założeniami programu DOLNY ŚLĄSK ZIELONA DOLINA ŻYWNOCI I ZDROWIA

W 2025 roku rozliczono pod względem finansowym i merytorycznym poniższą operację:

1. „Innowacyjne metody chowu bydła mięsnego na opas na Przedgórzu Sudeckim w celu wytworzenia wołowiny o unikalnych właściwościach i wprowadzenie jej na rynek”.

Dolnośląska Zielona Dolina Sp. z o.o. jest liderem operacji, która była realizowana wraz Grupą Operacyjną „Wołowina Klasy Premium” (GO). W skład GO wchodzi Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu oraz trzy gospodarstwa hodowlane z Dolnego Śląska.

Wniosek o przyznanie pomocy został złożony w czerwcu 2022 roku, zaś umowa o przyznaniu pomocy została podpisana w maju 2023 roku. Operacja realizowana była w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2024 zrealizowano ostatni etap projektu, zaś w roku 2025 nastąpiło ostateczne rozliczenie finansowe operacji z ARiMR oraz między członkami grupy operacyjnej (po akceptacji przez ARiMR wniosku końcowego o płatność).

Wartość pomocy zewnętrznej wyniosła: 1 326 320,59 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 843 937,79 zł,
- Krajowe środki publiczne: 482 382,80 zł.

Celem głównym projektu jest wzrost rentowności gospodarstw rolnych zajmujących się hodowlą bydła mięsnego prowadzącej do trwałego i zrównoważonego rozwoju sektora wołowiny.

Celami szczegółowymi projektu są:

- osiągnięcie odpowiedniej wagi zwierząt w wieku 18-22 miesiąca życia,
- uzyskanie mięsa o unikalnych właściwościach,
- dokonanie oceny wpływu zastosowanych dawek pokarmowych na wybrane wyróżniki jakości kulinarnej i przerobowej otrzymanego mięsa wołowego,
- opracowanie dawek pokarmowych dostosowanych do potrzeb poszczególnych grup żywieniowych z wykorzystaniem pasz o zmniejszonej emisyjności oraz określenie ich wpływu na wyniki opasowe, rzeźne oraz jakość mięsa.

2. „Innowacyjna technologia wytwarzania i rozlewu wina musującego oraz sposób organizacji produkcji jako czynniki podniesienia jakości produktów winiarskich wytworzonych lokalnie”.

Spółka Dolnośląska Zielona Dolina była liderem operacji realizowanej wraz z Grupą Operacyjną „Frizzy Bubbles”, w skład której wchodzi Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Winnica Niemczańska, Gospodarstwo Rolne Tomasz Pawlaczek, Gospodarstwo Rolne Tomasz Piławka.

Wniosek o przyznanie pomocy został złożony w czerwcu 2022 roku, zaś Umowa o przyznaniu pomocy została podpisana w marcu 2023 roku. Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2024 roku zrealizowano ostatni etap projektu, zaś w roku 2025 nastąpiło ostateczne rozliczenie finansowe operacji z ARiMR oraz między członkami grupy operacyjnej (po akceptacji przez ARiMR wniosku końcowego o płatność).

Wysokość pomocy zewnętrznej wyniosła: 1 064 632,95 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 677 425,95 zł,

- Krajowe środki publiczne: 387 207,00 zł.

W 2025 roku kontynuowano realizację projektu.

3. „Dobre, bo z Dolnego Śląska”.

Dolnośląska Zielona Dolina Sp. z o.o. jest liderem Grupy Operacyjnej pn.: „Zielona Dolina – jakość z Dolnego Śląska” składającej się z 19 podmiotów, z których 18 to wytwórcy - producenci, rolnicy z Dolnego Śląska.

Celem realizowanej operacji jest podjęcie i rozwój współpracy oraz zbiorowe działanie małych gospodarstw rolnych, a także niewielkich przedsiębiorstw skupionych w ramach grupy operacyjnej poprzez utworzenie i rozwijanie kompleksowego Centrum Produktu Lokalnego i Edukacji (CPLiE) - prowadzącego do zacieśnienia relacji geograficznych i społecznych między konsumentami a producentami i podmiotami zajmującymi się przetwórstwem na Dolnym Śląsku.

Realizacja niniejszej operacji polega na uruchomieniu Centrum Produktu Lokalnego i Edukacji opartego na modelu krótkiego łańcucha dostaw w postaci rozwiązania kompleksowego (łączącego różne formy sprzedaży i aktywności).

Niniejsza operacja jest zbieżna z kluczowymi zagadnieniami Programu Rozwoju „Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia”, tj.: uczynienia Dolnego Śląska liderem w zakresie produkcji żywności nowej generacji, w tym żywności funkcjonalnej o znaczeniu profilaktycznym wobec chorób cywilizacyjnych oraz żywności tradycyjnej, ekologicznej, a także zagadnieniem dotyczącym edukacji we wszystkich segmentach wiekowych popularyzujących zachowania prozdrowotne (m.in. dotyczące żywienia), podkreślające walory rodzimych surowców i produktów naturalnego pochodzenia z uwzględnieniem efektów prozdrowotnych.

Umowa na realizację operacji została podpisana w lutym 2022 roku, zaś sam wniosek został przedłożony do ARiMR w kwietniu 2021 roku.

Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wartość przyznanej pomocy wynosi: 280 000,00 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 178 164,00 zł,
- Krajowe środki publiczne: 101 836,00 zł.

Od grudnia 2022 Spółka jako Lider operacji prowadzi w Hali Targowej Punkt sprzedaży produktu lokalnego. W maju 2023 roku uruchomiono platformę sprzedażową <https://produktlokalny.sklep.pl/>.

Statystyki dotyczące Punktu Sprzedaży Produktu Lokalnego w Hali Targowej:

- Liczba grup towarowych (producentów): 49,
- Liczba produktów (stan na 31.12.2025 r.) – 724 (liczba produktów na początku otwarcia sklepu wynosiła 57).

II. Działania promocyjne:

W okresie sprawozdawczym wszystkie działania podejmowane przez Spółkę były promowane i rozpowszechniane za pomocą prowadzonej strony internetowej: <http://www.zielonadolina.biz/>.

Dolnośląska Strategia Innowacji 2030

Wydział Transformacji i Wydział Gospodarki

1. Innowacyjny Dolny Śląsk

W 2025 roku Wydział Gospodarki, odpowiedzialny w systemie wdrażania DSI za koordynowanie tego procesu na poziomie operacyjnym, realizował projekt pozakonkursowy w ramach FEDS 2021-2027 pn. „Innowacyjny Dolny Śląsk”, będący kontynuacją projektu „Rozwój inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska poprzez skoordynowane działania animacyjne w zakresie procesu przedsiębiorczego odkrywania”. Realizowane w ramach projektu „Innowacyjny Dolny Śląsk” działania przyczyniają się do zwiększenia efektywności współpracy podmiotów dolnośląskiego systemu innowacji.

Projekt ma na celu rozbudowę dotychczas istniejącej oferty samorządu województwa w ramach wsparcia współpracy w obszarze tzw. poczwórnej helisy, zintensyfikowania i skupienia działań w ramach zidentyfikowanych inteligentnych specjalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzynarodowej. Jego celem jest wypracowanie i wdrożenie nowych, innowacyjnych instrumentów wsparcia współpracy pomiędzy uczelniami i jednostkami naukowymi, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorcami i samorządem terytorialnym.

Działania podjęte w 2025 roku:

- 1) Przeprowadzone badania:
  - a) Diagnoza weryfikująca obszary Dolnośląskich Inteligentnych Specjalizacji. W wyniku diagnozy, zgodnie z rekomendacjami w niej zawartymi, rozpoczęto konsultacje w sprawie uwzględnienia przy następnej aktualizacji Dolnośląskiej Strategii Innowacji rozwiązań opartych na AI w 3 obecnych inteligentnych specjalizacjach Dolnego Śląska: chemia i medycyna, przemysł 4.0, maszyny i urządzenia.
  - b) W listopadzie 2025 roku rozpoczęto monitoring realizacji celów Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030 za lata 2021-2024. W ramach monitoringu weryfikowany i modyfikowany jest również system monitoringu DSI 2030, a także zbierane i analizowane są dane dotyczące realizacji celów strategii pochodzące z rejestrów statystyki publicznej oraz danych własnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Raport z monitoringu zostanie oddany i opublikowany w kwietniu 2026 roku.
- 2) Prowadzenie procesu przedsiębiorczego odkrywania:
  - a. organizacja i moderacja 2 spotkań Grupy Ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030,
  - b. organizacja i moderacja 7 spotkań Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji,
  - c. produkcja 7 filmów promujących inteligentne specjalizacje Dolnego Śląska (we współpracy z ponad 20 reprezentantami dolnośląskich firm, uczelni oraz samorządów), publikacja i promocja filmów,
  - d. uruchomienie i prowadzenie kanałów promocji dolnośląskiego systemu innowacji pod nazwą „Innowacyjny Dolny Śląsk” na platformach społecznościowych (Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube) z wykorzystaniem informacji pozyskanych od interesariuszy systemu innowacji,
  - e. opracowania merytoryczne na potrzeby procesu przedsiębiorczego odkrywania i publikacja artykułów na stronie innowacje.dolnyslask.pl,
  - f. obsługa techniczna strony internetowej innowacje.dolnyslask.pl,
  - g. wysyłka 4 newsletterów kwartalnych zbierających najważniejsze informacje na temat działań zrealizowanych oraz planowanych w ramach PPO i projektu „Innowacyjny Dolny Śląsk”,
  - h. organizacja Dolnośląskiego Forum Innowacji 2025 – dwudniowego wydarzenia promujące innowacje oraz dolnośląskie inteligentne specjalizacje, które w 2025 roku zostało poświęcone branży kosmicznej oraz jej potencjałowi do współpracy z sektorem obronności; w wydarzeniu wzięło udział ok. 290 osób, w tym ponad 40 ekspertów z branży kosmicznej, obronności i sektora finansów. Wydarzenie objęte było patronatem Ministerstwa Obrony Narodowej RP, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP, Polskiej Agencji Kosmicznej. Podczas forum w strefie wystawienniczej prezentowały się dolnośląskie firmy związane z innowacjami oraz koła naukowe Politechniki Wrocławskiej działające w branży kosmicznej. Pierwszego dnia forum odbył się również lunch roboczy reprezentantów MON z dolnośląską branżą kosmiczną, podczas którego zaprezentowano potencjał dolnośląskich przedsiębiorców i uczelni, a także omówiono możliwe formy współpracy obu sektorów. W ramach wydarzenia miał miejsce także pokaz specjalny pierwodruków Mikołaja Kopernika, Ptolemeusza i Heweliusza w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich oraz wieczór branżowy zorganizowany przez partnera wydarzenia – Polską Agencję Kosmiczną;
  - i. opracowanie koncepcji warsztatów skierowanych do interesariuszy systemu innowacji w regionie (firmy, instytucje otoczenia biznesu, jednostki badawczo-rozwojowej i naukowe, samorządy) wzmacniających kompetencje w zakresie transformacji cyfrowej i zielonej, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowych technologii (w tym AI), zarządzania w warunkach niepewności, rozwoju przedsiębiorczości oraz ekologii oraz ogłoszenie postępowania na organizację warsztatów. Warsztaty odbędą się w pierwszej połowie 2026 roku.
- 3) Współpraca na szczeblu ponadregionalnym:
  - a. Udział w spotkaniu Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji towarzyszącego obradom Konwentu Marszałków Województw RP. Spotkanie odbyło się w Łodzi i było poświęcone roli RIS w polityce rozwoju, perspektywie kolejnej unijnej ramy finansowej, współpracy między specjalizacjami. Prezentowano również przykłady wykorzystania AI w biznesie i edukacji, odbyła się także wizyta studyjna w firmie Airbus Helicopters Polska,
  - b. Udział w licznych spotkaniach konsultacyjnych Ministerstwa Rozwoju i Technologii dotyczących nowych założeń konkursu o akredytację indywidualną ośrodków innowacji i opiniowanie proponowanych rozwiązań.
- 4) Wsparcie internacjonalizacji dolnośląskich przedsiębiorstw:
  - a. Konkurs „Z Dolnego Śląska w Świat” - inicjatywa wspierająca mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z Dolnego Śląska, które rozwijają innowacyjne produkty, usługi lub technologie i planują ekspansję na rynki zagraniczne. W ramach konkursu wybrane firmy przeszły kompleksową ścieżkę wsparcia

obejmującą szkolenia z internacjonalizacji, indywidualne doradztwo eksperckie oraz prezentację projektów przed kapitułą konkursową i środowiskiem biznesowym. Finał konkursu odbył się podczas Dolnośląskiego Forum Innowacji 2025, gdzie nagrodzono najbardziej perspektywiczne rozwiązania o potencjale międzynarodowym. Nagrodami w konkursie były m.in.: indywidualnie opracowana strategia eksportowa, pakiety specjalistycznych konsultacji z zakresu internacjonalizacji, rozwoju i finansowania, a także nagroda finansowa przeznaczona na działania wspierające obecność firm na rynkach zagranicznych, takie jak udział w targach, szkoleniach i wydarzeniach międzynarodowych.

b. Wizyty studyjne:

- i. Francja – dla 12 przedstawicieli dolnośląskiej branży auto-moto-aero-space: wizyta w siedzibie Ariane Group, wizyta w siedzibie Eutelsat, koktajl networkingowy w ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu, udział w Paris Air Show,
- ii. Hiszpania – dla 12 przedstawicieli dolnośląskiej branży medycznej zrealizowana we współpracy z Siecią Badawczą Łukasiewicz – PORT: wizyta w instytucjach: Kataloński Instytut Nauk o Fotonice (ICFO-Catalan Institute of Photonic Sciences), kompleks Szpitala Św. Pawła (Sant Pau Campus Salut Barcelona), Agencja Rozwoju Biznesu ACCIÓ (ACCIÓ - Agency for Business Competitiveness) oraz Szpital i Instytut Badawczy św. Jana Bożego (Hospital and Institut de Recerca Sant Joan de Déu), matchmaking biznesowy z potencjalnymi partnerami Programu Horyzont.

Źródło finansowania: 70% EFRR, 30% BWD. Program: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Kwota poniesionych wydatków: 2 692 684 zł.

2. Going Global 4.0 – Internacjonalizacja Dolnośląskich Przedsiębiorstw

Projekt był realizowany przez dwie komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego - Wydział Współpracy z Zagranicą (lider) i Wydział Rozwoju Regionalnego (od czerwca 2025 roku Wydział Gospodarki) oraz przez partnera zewnętrznego - Dolnośląską Agencję Współpracy Gospodarczej S.A. Jego celem było wsparcie przedsiębiorstw z sektora MŚP w aktywności na zagranicznych rynkach przez organizację misji gospodarczych polegających na udziale w międzynarodowych targach gospodarczych na całym świecie. Głównym wsparciem, jakie otrzymywały firmy zrekrutowane do uczestnictwa w targach było: sfinansowanie kosztów przelotów, noclegów i wyżywienia ich przedstawicieli oraz zakup wejściówek i zapewnienie możliwości pracy na stoisku dedykowanym przedsiębiorstwom. Beneficjenci przechodzili dwuetapowy proces rekrutacji, w trakcie którego musieli m.in. wykazać, że profil ich działalności odpowiada specyfice danego wydarzenia.

Konkretne wydarzenia targowe wybrano z uwzględnieniem ich profilu i poziomu wpisania się w regionalne inteligentne specjalizacje określone w Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030. W 2025 roku zorganizowane zostały następujące misje gospodarcze na targi:

- Beauty Asia Singapur 2025 w Singapurze (17-19.02.2025 r.) – branża kosmetyczna i beauty,
- Medical Japan Osaka 2025 w Osace (04-07.03.2025 r.) – branża medyczna,
- Zuliefermesse Lipsk 2025 w Lipsku (11-14.03.2025 r.) – targi branży poddostawczej i przemysłu ciężkiego,
- Tech Show Londyn 2025 w Londynie (12-13.03.2025 r.) – branża technologiczna i IT,
- Computex Taipei w Tajpei (07-09.04.2025 r.) – technologie informatyczne i elektronika,
- AIM Abu Dhabi 2025 w Abu Dhabi (07-09.04.2025 r.) – branża inwestycyjna, innowacje gospodarcze,
- DMEA Berlin 2025 w Berlinie (08-10.04.2025 r.) branża medyczna i IT – cyfrowa opieka zdrowotna, informatyka medyczna, e-zdrowie, technologie dla systemu ochrony zdrowia,
- Pelene 2025 w Wilnie (11-13.04.2025 r.) – targi branży kosmetycznej i wellness,
- Web Summit Vancouver (11-14.05.2025 r.) – branża nowoczesnych technologii i startupów,
- VIVA Technology Paris 2025 w Paryżu (11-14.06.2025 r.) – targi technologiczne i innowacyjne, sztucznej inteligencji, digitalizacji, inwestycji technologicznych i innowacji biznesowych,
- Beauty & Wellness HongKong 2025 w Hong Kongu (14-18.08.2025 r.) – branża kosmetyczna i wellness,
- Riga Food 2025 w Rydze (04-06.09.2025 r.) – branża spożywcza i technologii produkcji żywności,
- World Summit AI Amsterdam 2025 w Amsterdamie (09-10.10.2025 r.) – branża nowych technologii,
- Hong Kong Electronics Fair 2025 w Hong Kongu (13-16.10.2025 r.) – branża elektroniczna i technologiczna,
- GITEX Global 2025 w Dubaju (13-17.10.2025 r.) – targi technologiczne poświęcone: technologii, sztucznej inteligencji (AI), digitalizacji, startupom, cyberbezpieczeństwu, rozwiązaniom IT, sieciom, chmurom, fintech i innym nowoczesnym technologiom,
- TechCrunch Disrupt San Francisco 2025 w San Francisco (27-29.10.2025 r.) – start up i nowe technologie IT,

- Web Summit w Lizbonie (09-13.11.2025 r.) – technologie internetowe, nowe technologie, marketing, sztuczna inteligencja, Click & Mortar, Crypto, DepTech, dziennikarstwo,
- Space Tech Expo Europe 2025 w Bremie (18-20.11.2025 r.) – branża kosmiczna i technologia kosmiczna,
- EtM Day 2025 w Chile (20-22.11.2025 r.) – sektor FinTech, HealthTech, AgTech, EdTech, Clima Tech i cyberbezpieczeństwo.

Przedsiębiorstwa zrekrutowane do udziału w targach przez Wydział Gospodarki otrzymywały dodatkowe wsparcie pozwalające lepiej przygotować się do konkretnego wydarzenia w postaci spotkań informacyjnych z ekspertami. Cykl spotkań został poświęcony specyfice gospodarczej kraju, w którym organizowano targi. Omówione zostały tematy różnic kulturowych, zasad dotyczących prowadzenia negocjacji, kwestii prawnych i podatkowych oraz lokalnych uwarunkowań gospodarczych.

Poza spotkaniami na stoisku przedstawiciele dolnośląskich firm mieli okazję uczestniczyć w panelach i dyskusjach poświęconych m.in. głównym kierunkom rozwoju i trendom kształtującym reprezentowane przez nich branże.

Projekt zakończył się 31.12.2025 roku.

Źródło finansowania: 70% EFRR, 30% BWD. Program: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Kwota poniesionych wydatków: 21 558 310,00 zł.

Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku

Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Wydział Integracji Społecznej

W 2025 roku w UMWD funkcjonowało 25 zespołów, grup i rad o charakterze doradczym oraz inicjatywnym złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, przedstawicieli administracji publicznej oraz innych podmiotów.

Lp.	Nazwa zespołu, grupy, rady	Ogólna liczba członków	Liczba przedstawicieli Podmiotów Programu	Liczba spotkań, posiedzeń w 2025 r.	Wydział/ Departament obsługujący
1.	Grupa ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030	25	2	2	Wydział Gospodarki, Departament Gospodarki i Promocji
2.	Grupa Robocza ds. Inteligentnych Specjalizacji	70	1	6	Wydział Gospodarki, Departament Gospodarki i Promocji
3.	Grupa Interesariuszy Projektu EMRIE – European Mining Regions Innovation Ecosystems supporting the Circularity and Resource Efficiency	16	4	1	Wydział Transformacji, Departament Gospodarki i Promocji
4.	Grupa Robocza ds. Funduszu Sprawiedliwej Transformacji	74	14	2	Wydział Transformacji, Departament Gospodarki i Promocji
5.	Komitet Monitorujący RPO WD 2014–2020	43	18	0	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
6.	Grupa robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji powołana w ramach KM RPO WD 2014–2020	18	11	0	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
7.	Grupa robocza ds. zrównoważonego rozwoju powołana w ramach KM RPO WD 2014–2020	15	9	0	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
8.	Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027	55	28	5	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
9.	Grupa ad hoc ds. Regulaminu KM FEDS 2021–2027 powołana w ramach KM FEDS 2021–2027	12	9	2	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
10.	Stała grupa robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji powołana w ramach KM FEDS 2021–2027	20	12	2	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
11.	Stała grupa robocza ds. rozwoju społecznego powołana w ramach KM FEDS 2021–2027	21	20	3	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich
12.	Stała grupa robocza ds. sprawiedliwej transformacji (regionu wałbrzyskiego) powołana w ramach KM FEDS 2021–2027	24	18	2	Wydział Zarządzania, Departament Funduszy Europejskich

13.	Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	20	10	8	Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
14.	Rada Seniorów Województwa Dolnośląskiego	25	13 osób zgłoszonych przez NGO	6	Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
15.	Dolnośląska Kapituła Wspierania Uzdolnień	11	1	4	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
16.	Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	7	4	10	Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
17.	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	30	15	5	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
18.	Grupa robocza ds. podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz podmiotów reintegracyjnych	14	11	3	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
19.	Grupa robocza ds. zamówień/zleceń zadań publicznych realizowanych przez PES, w tym zlecenia usług społecznych	8	2	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
20.	Grupa robocza ds. współpracy z biznesem i promocji	11	7	1	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
21.	Grupa robocza ds. przedsiębiorstw społecznych	16	9	1	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
22.	Grupa robocza ds. rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	23	11	1	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Dział Polityki Społecznej
23.	Wojewódzka Rada Rynku Pracy	15	1	2	Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu
24.	Wojewódzka Rada Rynku Pracy (nowa kadencja od 25.09.2025 r.)	18	2	2	Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu
25.	Rada Programowa w ramach projektu „Wsparcie beneficjentów Programu FEDS 2021–2027 EFS+”	8	3	4	Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu
26.	Zespół doradczy ds. Dolnośląskiej Polityki Wodnej	40	3	1	Instytut Rozwoju Terytorialnego

Wskaźniki realizacji „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2025 roku”:

Lp.	Rodzaj wskaźnika realizacji Programu w 2024 r.	Wielkość wskaźnika
1.	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	56
2.	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	1876
3.	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym	798
4.	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w trybie konkursowym	40 154 334,60
5.	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	650
6.	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	210
7.	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	1 719 398,45
8.	Liczba wniosków złożonych przez podmioty Programu na podstawie innych przepisów prawa	351
9.	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym na podstawie innych przepisów prawa	95
10.	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych na podstawie innych przepisów prawa	25 338 145,78
11.	Liczba inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka	229
12.	Liczba dokumentów Samorządu zaopiniowanych przez DRDPP	2
13.	Liczba dokumentów Samorządu skonsultowanych z podmiotami Programu lub z DRDPP	5
14.	Liczba warsztatów, konferencji i innych działań organizowanych przez Urząd dla podmiotów Programu	882
15.	Liczba wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym	25

Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3

Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2025 roku podpisano 10 umów, kwota realizacji 11 427 557,56 zł (środki PFRON).

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.1

Dolnośląski Fundusz Wsparcia – wsparcie realizacji zadań dotyczących utrzymania i rozwoju infrastruktury bazy lokalowej będącej własnością lub w posiadaniu organizacji pozarządowych, działających na terenie Dolnego Śląska i na rzecz jego mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym: w 2025 roku podpisano 11 umów, kwota realizacji 1 263 176,00 zł (środki BWD).

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.5

Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2025 roku: podpisanych 9 umów ze środków PFRON i 9 umów ze środków BWD, kwota 17 632 000,00 zł ze środków PFRON i 1 959 472,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 464 osób z niepełnosprawnościami).

Przedsięwzięcie strategiczne 3.5.2

a) udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa) w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 3, kwota 105 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 4, kwota 3 500 000,00 zł,

b) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby w 2025 roku: podpisanych umów – 9, kwota 249 000,00 zł (PFRON),

c) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji w 2025 roku: podpisanych umów PFRON– 11, kwota 257 778,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 20 000,00 zł,

d) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów – 5, kwota 118 000,00 zł (PFRON),

e) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych; rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną; usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach w 2025 roku: podpisanych umów – 3, kwota 140 000,00 zł (PFRON),

f) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe; przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej; prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów 1, kwota 28 000,00 zł (PFRON),

g) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 93, kwota 4 505 136,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 12 357,00 zł,

h) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 1, kwota 30 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł,

i) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji w 2025 roku: podpisanych umów – 6, kwota 340 176,00 zł (PFRON) oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł,

j) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych: dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością; kierowanych do osób niepełnosprawnych – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania w 2025 roku: podpisanych umów – 2, kwota 55 000,00 zł (PFRON),

k) działania informacyjno-wspierające dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz opiekunów, dotkniętych problemem niepełnosprawności nagłej w 2025 roku: umów - 3, kwota 499 750,00 zł (BWD),

l) wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ze szczególnym ukierunkowaniem na ich samodecyzyjność i umożliwienie szeroko rozumianego rozwoju w 2025 roku: umów – 9, kwota 499 380,00 zł (BWD),

ł) Produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku. W ramach audycji przekazywane są m. in. informacje o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób z niepełnosprawnościami. W 2024 roku zlecono produkcję i emisję audycji radiowych pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” i audycji telewizyjnych pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” w ramach 7 umów. Łączna wartość zawartych i zrealizowanych umów z mediami wyniosła 99 146,50 zł (BWD).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego

Wydział Współpracy z Zagranicą

1.2.3. Wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego wsparł internacjonalizację przedsiębiorstw poprzez następujące działania:

- projekt „Going Global 4.0 – Internacjonalizacja Dolnośląskich Przedsiębiorstw” na lata 2024–2025 zakładający organizację 28 zagranicznych misji gospodarczych dla ok. 300 przedsiębiorców. Projekt finansowany z budżetu województwa dolnośląskiego oraz Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska na lata 2021–2027. Pełna informacja o zakresach targów i ich terminach znajduje się w części dot. projektu Going Global (w pozycji dot. realizacji Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030). Przedsiębiorcy zaprezentowali swój profil działalności, wzięli udział w spotkaniach B2B, oficjalnych sesjach oraz nawiązali kontakty z przedstawicielami firm i instytucji z Europy i ze świata oraz zaprezentowali się na okolicznościowych wieczornych wydarzeniach networkingowych organizowanych przez Wydział Współpracy z Zagranicą przy współpracy z miejscowymi Ambasadami i Konsulatami RP,

- Forum Odbudowy Ukrainy, które umożliwiło wymianę informacji na temat potrzeb i możliwości dotyczących nowych form współpracy gospodarczej oraz do rozszerzenia kontaktów pomiędzy Województwem Dolnośląskim oraz partnerskimi obwodami i miastami w Ukrainie. W czasie Forum odbyło się 70 spotkań B2B z udziałem polskich i ukraińskich firm oraz instytucji okołobiznesowych, miało miejsce również kilkanaście spotkań z prezentacjami projektów rekonstrukcyjnych z miast i regionów Ukrainy. Rozmowy biznesowe i prezentacje projektów dotyczyły takich branż jak: energetyka, budownictwo, służba zdrowia, edukacja, rolnictwo, budowa maszyn i urządzeń infrastruktury krytycznej oraz obrona cywilna. Forum zostało objęte patronatem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Rady Ministrów ds. Współpracy z Ukrainą. Wśród partnerów znalazły się również instytucje otoczenia biznesu oraz Związek Pracodawcy RP, największa instytucja zrzeszająca Polskich liderów biznesu

- wizyta przedstawicieli Dolnego Śląska w Kenii i Ugandzie, która miała na celu rozwój współpracy bilateralnej, wymianę doświadczeń w obszarze gospodarki, rolnictwa, turystyki oraz sektora wydobywczego, a także promocję polskich technologii i know-how w regionie Afryki Wschodniej. W Kenii prowadzono rozmowy nt. kontaktów handlowych w zakresie rolnictwa. W Ugandzie dolnośląska delegacja uczestniczyła w Polsko-Ugandyjskiej Konferencji Sektora Wydobywczego w Kampali. Organizatorem była Polska Agencja Handlu i Inwestycji we współpracy z Ambasadą RP w Nairobi i Państwowym Instytutem Geologicznym. Konferencja zgromadziła przedstawicieli administracji państwowej, nauki i biznesu z Polski (Ministerstwo Klimatu i Środowiska RP, KGHM Polska Miedź SA, Państwowy Instytut Geologiczny) i Ugandy. Program obejmował panele poświęcone współpracy rządowej, edukacji geologicznej i badaniom nad złożami surowców, prezentacje polskich firm oferujących nowoczesne maszyny i technologie górnicze, a także instrumenty finansowe wspierające inwestycje bilateralne,

- wizyta z udziałem dolnośląskich przedsiębiorców w Rabacie (Maroko) i rozmowy z przedstawicielami lokalnego biznesu oraz Izbą Gospodarczą z Casablanki nt. możliwości współpracy z dolnośląskimi firmami. Podczas wizyty odbyła się prezentacja spożywczych produktów regionalnych oraz dolnośląskiego rękodzieła,

- udział w Polsko-Bawarskim Koktajlu Gospodarczym i rozmowy nt. zacieśniania współpracy z Bawarskim Ministerstwem Gospodarki, Rozwoju Regionalnego i Energii oraz Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową w kontekście rozwoju kontaktów gospodarczych z udziałem dolnośląskich przedsiębiorstw,

- organizacja misji gospodarczej przedstawicieli samorządu województwa do Stuttgartu oraz udział w BW Start-up Summit, umożliwiającej zapoznanie się z funkcjonowaniem ekosystemu start-upowego Badenii-Wirtembergii. Wizyta odbyła się na zaproszenie Ministerstwa Gospodarki Badenii-Wirtembergii w ramach współpracy gospodarczej obu regionów.

1.3.6. Tworzenie warunków do współpracy badawczo – rozwojowej o zasięgu międzynarodowym.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego tworzył możliwość rozwoju międzynarodowej współpracy badawczo-rozwojowej poprzez m.in.:

- członkostwo w Europejskiej Sieci Współpracy Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN, stanowiącej platformę wymiany wiedzy i doświadczeń oraz budowania partnerstw do realizacji międzynarodowych projektów i inicjatyw,
- informowanie i wspieranie dolnośląskich uczelni i innych podmiotów w pozyskiwaniu projektów i zaangażowaniu w inicjatywy na poziomie Unii Europejskiej,
- współpracę z brukselskim przedstawicielstwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju działającego w ramach Business & Science Poland i udział w wydarzeniach poświęconych problematyce rozwoju europejskiego sektora badań i innowacji,
- współpracę z Biurem Promocji Nauki „PoISCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli.

5.3.1 Rozwój współpracy międzyregionalnej.

Współpraca międzyregionalna realizowana była m.in. poprzez następujące działania:

- udział przedstawicieli obwodu Dnipropietrowskiego z Ukrainy, Kraju Hradeckiego z Czech oraz Prowincji Gyeonggi z Korei Południowej w Forum Ekonomicznym w Karpaczu. Podczas Forum podjęto decyzję o tworzeniu Dolnośląsko–Dnipropietrowskiego Centrum Gospodarczego,
- organizacja pobytu na Dolnym Śląsku młodzieży z Autonomicznej Republiki Adżarii z Gruzji – laureatów konkursu wiedzy o Polsce i Dolnym Śląsku,
- organizacja wizyty studyjnej przedstawicieli Dolnego Śląska w Seulu oraz pracowników administracji Prowincji Gyeonggi na Dolnym Śląsku. Wizyty służą pogłębieniu współpracy między regionami partnerskimi, zdobyciu wiedzy na temat kompetencji i funkcjonowania administracji regionalnej w Polsce i Korei Płd. oraz zapoznania się z potencjałem naukowym, gospodarczym, turystycznym i kulturowym obu regionów,
- wizyta przedstawicieli samorządu województwa w Gruzji. Delegacja uczestniczyła w spotkaniach m.in. z przedstawicielami Rady Najwyższej Adżarii, Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej a rozmowy dotyczyły m.in. wspólnych projektów w obszarach rolnictwa, opieki zdrowotnej i rozwoju społecznego,
- wizyty przedstawicieli Dolnego Śląska w Afryce:
  - rozmowy w Kenii z władzami hrabstwa Narok w kontekście nawiązania współpracy międzyregionalnej w zakresie rolnictwa, edukacji, turystyki itp.,
  - rozmowy z władzami Rabatu nt. wzajemnej wymiany i kontaktów m.in. w dziedzinie sportu, turystyki,
- przedsięwzięcia w ramach Prezydencji Polski w Radzie UE w I połowie 2025 roku:
  - organizacja konkursu dla młodzieży pn. „Europa w mojej gminie” oraz wizyta laureatów konkursu i przedstawicieli samorządu województwa oraz regionalnych mediów w Brukseli obejmująca spotkania w Parlamencie Europejskim, Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE, Europejskim Komitecie Regionów,
  - wizyta dolnośląskich samorządowców i dziennikarzy w Brukseli, której celem były rozmowy z posłami do Parlamentu Europejskiego nt. rozwoju regionu i wyzwań stojących przed polskimi samorządami terytorialnymi. Delegacja uczestniczyła w inauguracji wystawy „Discover the Mysterious Lower Silesia”, prezentującej zabytki i atrakcje turystyczne Dolnego Śląska w Parlamencie Europejskim,
  - wizyta przedstawicieli Dolnego Śląska w Brukseli przy okazji jednego z wydarzeń kończących Prezydencję Polski w Radzie UE. Województwo Dolnośląskie przygotowało stoisko i zaprezentowało swój potencjał podczas „Dnia Polskiego” w Brukseli - największego wydarzenia promującego polską kulturę i tradycję w Belgii zorganizowanego przez Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, Ambasadę RP w Brukseli.
- liderowanie przez Dolny Śląsk regionalnemu konsorcjum regionów z udziałem Dolnej Saksonii i Północnych Niderlandów i organizacja w Brukseli debaty eksperckiej pn. „Polityka spójności UE: studium doświadczeń regionalnych” w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast. Celem wydarzenia było zaprezentowanie projektów realizowanych w różnych regionach i miastach Unii Europejskiej, finansowanych ze środków polityki spójności, które w istotny sposób przyczyniają się do ich rozwoju społeczno-gospodarczego. Ze strony Dolnego Śląska zaprezentowano projekt BorderLabs CE – inicjatywę realizowaną przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu w ramach programu Interreg Central Europe.

5.3.2 Rozwój współpracy transgranicznej.

- Udział przedstawicieli samorządu województwa w misji gospodarczej do Poczdamu umożliwiającej zapoznanie się z funkcjonowaniem ośrodków naukowych, Uniwersytetu Medycznego oraz Centrum Sportu. Wizyta odbyła się na zaproszenie Ministerstwa Pracy, Energii i Gospodarki Brandenburgii w ramach współpracy partnerskiej obu regionów.

- Współpraca transgraniczna z Saksonią realizowana była m.in. przy udziale Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie, które funkcjonuje, by promować Dolny Śląsk w Niemczech, a także pomagać nawiązywać kontakty partnerom biznesowym, naukowym, kulturalnym z obu regionów. Przykładem działania była wizyta studyjna przedstawicieli urzędów pracy z Dolnego Śląska wraz z pracownikami Służb Mobilności Zawodowej EURES. Wizyta służyła wymianie doświadczeń z przedstawicielami instytucji ds. zatrudnienia i urzędów pracy oraz Służb Mobilności Zawodowej EURES z Saksonii i poznaniu specyfiki i zasad funkcjonowania tych struktur. Biuro gościło też konferencję nt. współpracy samorządów regionalnych, podczas której przedstawicielka samorządu województwa przedstawiła współpracę Dolnego Śląska z obwodami w Ukrainie, w tym zakres pomocy humanitarnej udzielonej partnerom z Ukrainy w związku z agresją Rosji. Działanie zrealizowane zostało we współpracy z Landtagiem Wolnego Państwa Saksonia. Dodatkowo Biuro regularnie przyjmuje przedstawicieli polityki, biznesu i kultury, a także przybliża Dolny Śląsk saksońskim uczniom i studentom oraz mieszkańcom i turystom odwiedzającym jego siedzibę. W 2025 roku na prośbę Ambasady RP w Berlinie siedziba biura została udostępniona jako lokal wyborczy na potrzeby dwóch tur wyborów prezydenckich w Polsce.

- Współpraca z Saksonią obejmowała m.in. spotkanie polityczne z Andreasem Handschuh, saksońskim Szefem Kancelarii Stanu i Sekretarzem Stanu ds. Federalnych i Europejskich i rozmowę nt. wspólnych inicjatyw sportowych, kulturalnych, przyszłych projektów promocyjnych obu regionów oraz wydarzenie promocyjne pn. Canaletto Fest w Dreźnie, podczas którego Dolny Śląsk prezentował swoją ofertę turystyczną.

- Współpraca transgraniczna z regionami czeskimi odbywała się w dziedzinie edukacji, infrastruktury, promocji turystycznej. Delegacje z regionów partnerskich wzięły udział m.in. w Forum Ekonomicznym w Karpaczu, Dożynkach Wojewódzkich. Kontakty dolnośląsko-czeskie rozwijane były również w oparciu o przedsięwzięcia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej NOVUM z o.o.

- Przykładem polsko-czesko-niemieckiej współpracy był 17. Rudawski Jarmark Bożonarodzeniowy w Brukseli organizowany cyklicznie przez przedstawicielstwo Kraju Związkowego Saksonii we współpracy z Dolnym Śląskiem (za pośrednictwem Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Brukseli) i Krajem Libereckim. Celem wydarzenia była promocja współpracy przygranicznych partnerów oraz prezentacja rodzimych twórców zajmujących się rękodzielnictwem artystycznym. Z Dolnego Śląska na Jarmarku prezentowane były wyroby z ceramiki bolesławieckiej oraz wyroby z piernika. Jarmark został uroczystie zainaugurowany przez przedstawicieli trzech partnerskich regionów w obecności posłów do Parlamentu Europejskiego, pracowników instytucji UE, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE, placówek dyplomatycznych, biur regionalnych, przedstawicieli władz regionu i miasta Brukseli oraz jego mieszkańców.

- W ramach działalności Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu prowadzone jest regularne wsparcie dla dolnośląskich oraz czeskich wnioskodawców i beneficjentów w zakresie przygotowania i realizacji transgranicznych projektów w ramach Programu Interreg Czecho-Polska. Odbywały się liczne polsko-czeskie konsultacje oraz wspólne transgraniczne inicjatywy szkoleniowe. Pracownicy Punktu wraz ze swoimi odpowiednikami z krajów hradeckiego, libereckiego czy pardubickiego zajmowali się także kojarzeniem polsko-czeskich partnerstw do projektów w ramach ogłoszonych naborów.

- Dział Współpracy Terytorialnej i Międzynarodowej przygotował i uzyskał wsparcie w ramach Programu Interreg Czecho-Polska dla projektu: Polsko-Czeska Akademia Kadr Turystyki. Partner Wiodący: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Partner Projektu: Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská - Euroregion Glacensis. Dofinansowanie z EFRR: 636 595,39 euro.

Strategia komunikacji wizerunkowej województwa dolnośląskiego w kraju i zagranicą na lata 2021-2030

Wydział Promocji Województwa

Raport z działań promocyjnych Dolnego Śląska w 2025 roku:

1. Kampanie medialne i promocyjne:

- przeprowadzenie działań promujących turystykę na Dolnym Śląsku oraz atrakcje turystyczne regionu w ramach projektu pn. „Dolny Śląsk – atrakcyjny na lato. Atrakcyjny na lata.” oraz akcji promocyjnej „Pocztówki z powodzi” a także w ramach projektu Gazety Wyborczej pn. „Supermiasta i Superregiony”;
- udział i promocja regionu w ramach Wystawy Światowej EXPO w Osace;
- emisja spotów promujących atrakcje turystyczne Dolnego Śląska podczas akcji „Dolnośląska Zima” na antenie telewizji regionalnych (m.in.: ECHO24, Telewizja Sudecka, TV Bolesławiec, TV Regionalna.pl, Telewizja DAMI, TVP Wrocław, TVP Opole, TVP Gorzów Wielkopolski, TVP Łódź, TVP Poznań, TVP Katowice);
- przeprowadzenie działań promujących turystykę na Dolnym Śląsku oraz atrakcje turystyczne regionu podczas akcji pn. „Dolnośląska Zima” z Radiem Wrocław;

- zakup czasu antenowego w celu emisji kampanii informacyjnej nt. atrakcji turystycznych regionu podczas akcji pn. „Dolnośląska Zima” (wejścia pogodowe „na żywo”) w bloku programowym „Pytanie na śniadanie” na antenie TVP 2;
  - emisja spotów promujących Dolny Śląsk i atrakcje turystyczne regionu na antenie programu radiowego ESKA (Wrocław, Małopolska, Kraków, Śląsk, Południe) w ramach akcji „ESKA Summer City” i „Eska Winter City”;
  - opracowanie projektu przewodnika „Dolny Śląsk na zdrowie” poświęconego dolnośląskim miejscowościom posiadającym status uzdrowiska;
  - produkcja cyklu audycji pn. „Górna półka smaku” promujących walory turystyczne regionu i emisja na antenie telewizji TVP 2;
  - produkcja audycji pn. „Lego Masters – kierunek Polska” i emisja na antenie telewizji TVN;
  - przeformatowanie plików publikacji „Dolny Śląsk naturalnie” do standardu WCAG 2.1 (wersja dostępna dla osób z niepełnosprawnościami);
  - produkcja cyklu audycji „na żywo” pn. „Turystycznie z Polsat News” zawierających materiały promujące atrakcje turystyczne Dolnego Śląska i emisja na antenie Polsat News;
  - realizacja i publikacja podcastów promujących walory turystyczne Dolnego Śląska w ramach projektu „Fantastyczny Dolny Śląsk”;
  - druk i dystrybucja podczas wydarzeń promocyjnych publikacji promujących atrakcje turystyczne Dolnego Śląska („Tajemniczy Dolny Śląsk”, „Dolny Śląsk po królewsku”, kolorowanka „Dolny Śląsk jak malowany”, „Dolny Śląsk naturalnie”);
  - przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii billboardowej promującej atrakcje turystyczne regionu;
  - produkcja i emisja na antenie ECHO24 cyklu audycji promujących walory turystyczne Dolnego Śląska;
  - emisja spotów promujących walory turystyczne Dolnego Śląska na antenie telewizji ogólnopolskich (TV Republika, TVN, Polsat) oraz regionalnych (Telewizja Sudecka, Telewizja DAMI, TVP Wrocław);
  - wykonanie materiałów promocyjnych i odzieży sportowej obrandowanej logotypem Dolnego Śląska oraz hasłem promującym atrakcje turystyczne regionu;
  - opracowanie i zamieszczenie artykułu promocyjnego w magazynie „Na szczycie”, na portalach www.magazynnaszcycie.pl, www.niesamowitapolska.eu, w Katalogu Turystycznym dla Biur Podróży oraz w magazynie internetowym konkursu „19thFilmAT Festival”;
  - udział filmu promocyjnego pt. „Wspieraj Dolny Śląsk” w CIFFT Circuit 2025 (cykl 9 międzynarodowych festiwali filmów turystycznych) – wygrana za najlepszy scenariusz (stworzony przez Wydział Promocji Województwa) na festiwalu w Serbii;
  - produkcja cyklu audycji pn. „Polska na weekend” i emisja na antenie TVN;
  - promocja spotu „Tajemniczy Dolny Śląsk”;
  - „Dolny Śląsk po królewsku” – promocja najpiękniejszych zamków i pałaców;
  - Międzynarodowa promocja Dolnego Śląska – udział w targach, warsztatach i wydarzeniach, m.in. w Niemczech, Belgii, Czechach czy Gruzji.
2. Kampanie sezonowe i tematyczne:
- „Dolnośląska Zima 2025” – promocja zimowej turystyki w Karpaczu, Szklarskiej Porębie, Czarnej Górze, Zieleńcu i Świeradowie-Zdroju - emisja w telewizjach ogólnopolskich, promocja kurortów narciarskich oraz atrakcji turystycznych z całego regionu, zachęcanie do zimowego wypoczynku na Dolnym Śląsku;
  - „Ferie na Dolnym Śląsku” – promocja atrakcji regionu i oferty turystycznej w okresie zimowym;
  - „Uzdrowisko dobre na wszystko” – akcja ukazująca walory i promująca spędzanie czasu w dolnośląskich uzdrowiskach, wśród wszystkich kategorii wiekowych;
  - „Znajdź swoją trasę” – kontynuacja akcji promującej sport i trasy rowerowe w regionie (w mediach tradycyjnych i w Internecie);
  - „Góry bez brawury” – kontynuacja akcji promującej bezpieczne zdobywanie dolnośląskich szczytów realizowana corocznie z GOPR;
  - „Wakacje Rekordzistów” – seria warsztatów prowadzonych w Szklarskiej Porębie przez wybitnych instrumentalistów: m.in. Leszka Cichońskiego. Koncert otwarty dla mieszkańców i turystów wieńczący wakacje na Dolnym Śląsku;
  - „Dolnośląski Kalendarz Świąteczny” – konkursy z nagrodami w postaci wejściówek do atrakcji regionu.
3. Współpraca z influencerami i promocja w Internecie:
- Influencers LIVE Wrocław – współorganizacja największej konferencji dla twórców internetowych w Polsce, wycieczka influencerów po Dolnym Śląsku;
  - Influencer’s LIVE Carnival;

- Promocja Dolnego Śląska w social mediach – na kanałach autorskich Wydziału Promocji Województwa.
4. Promocja Dolnego Śląska podczas wydarzeń:
- Święto Województwa Dolnośląskiego – Legnica, prezentacja atrakcji i produktów regionalnych, ukazanie gotowości atrakcji regionu do przyjęcia turystów;
  - Wystawa Światowa EXPO w Osace;
  - Festiwal Tajemnic (Zamek Książ) – jedno z kluczowych wydarzeń promujących historię Dolnego Śląska;
  - Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady – Łądek-Zdrój, prestiżowe wydarzenie gromadzące alpinistów i miłośników gór z całego świata;
  - Festiwal Tradycji Górniczych Barbórka – Wałbrzych, promocja dziedzictwa górniczego regionu;
  - Festiwal Lotniczy w Świebodzicach – wydarzenie o charakterze historycznym i pokazowym;
  - Forum Ekonomiczne w Karpaczu – rekordowa edycja z ponad 6 tysiącami gości;
  - cykl wydarzeń na Zamku Czocha: „Zbrodnia i Zamek”, Festiwal „Bohaterowie i Księżniczki” oraz „Czarodziejem być - Szkoła Magii”;
  - „Keszerskie Przygody”;
  - „Dolnośląski Festiwal Nordic Walking – od gór do morza”;
  - Gala konkursu „Młode talenty”;
  - inscenizacja historyczna „Legnickie Pole 1241”;
  - festiwal biegowy „Izery Ultra-Trail” w Świeradowie-Zdroju;
  - „Festiwal Kwiatów i Sztuki” oraz „Letni Festiwal Tajemnic” na Zamku Książ;
  - cykl wydarzeń na Twierdzy Srebrna Góra: „Silver Run”, „Święto Twierdzy”, „IX Festiwal Piwa i Sera”, „Twierdza Legend”;
  - „Bolesławiecki Run – Europejski Bieg po Zdrowie”;
  - „Międzynarodowe Forum Młodzieży”;
  - Jarmark Bałtycki 2025;
  - „Winiarze i Przyjaciele” na Torze Wyścigów Konnych - Partynice we Wrocławiu;
  - „Wall Street Startupy 2025 – Startupy. Aniołowie Biznesu. Inwestycje. Exity”;
  - „Wrocław Bridge Energy & Industry Dialogue”;
  - koncert Raperów Herez;
  - „Oławski Turniej Tenisowy”;
  - „Koncert muzyki filmowej” w Żmigrodzie;
  - Festiwal „Dzieje się”;
  - „Forum G2 Geopolityka i Gospodarka”;
  - „UltraKotlina – Bieg Dookoła Kotliny Jeleniogórskiej”;
  - seans kina plenerowego i spotkanie z podróżnikiem Dawidem Andersem w Muzeum Motoryzacji Wena w Oławie;
  - „Uliczne Mistrzostwa Polski w jeździe szybkiej na rolkach”;
  - Festiwal „Fotocamp – Fotografia, Podróże, Reportaż”;
  - Spartakiada Osób Niepełnosprawnych w Oławie – wydarzenie sportowe z udziałem osób z niepełnosprawnościami;
  - „Garmin Joy Ride Dolny Śląsk Festiwal 2025”;
  - Dożynki Gminne Stoszowice – Przedborowa;
  - obchody 30-lecia 10 Brygady Kawalerii Pancernej w Świętoszowie,
  - rozgrywki ligowe piłkarzy MKS Parasol;
  - „Piknik ziemniaka”;
  - „Warsztaty z Muzyką Country”;
  - dziecięce i młodzieżowe turnieje piłki nożnej;
  - „JAKUBY – Święto Starego Miasta”;
  - „Gminne Coolturalia – Rytmy Integracji”;
  - „Dożynkowy Festyn Wiejski” w Wójcicach;
  - „Memoriał Janusza Laferi w Piłce Siatkowej Mężczyzn” w Jelczu-Laskowice;
  - Mazowieckie Forum Samorządowe „Wspólnota Bezpieczeństwa”;
  - „Podkarpacki Kalejdoskop Podróżniczy – Festiwal Kultur Świata”;
  - „Mikołajkowy turniej Piłkarski”;
  - „Influencers LIVE Carnival” na zamku Książ;
  - „Zawody Dziennikarzy i Samorządowców na Orientację w Terenie”;
  - Koncert Świąteczny „Kolędy Świata” w Jaczkowicach;

- „Mistrzowska Gala Amatorskiej Ligi Bokserskiej” w Dzierżoniowie;
- rozgrywki ligowe koszykarek Akademii Ślązy Wrocław;
- konferencja naukowa „Maciej Rataj – Demokracja, Państwo, Patriotyzm”;
- „BookSpace” we Wrocławiu;
- dziecięce wydarzenia sportowe;
- „Puchar Ostatniej Śnieżynki” w Karpaczu;
- „Bike Test” w Pałacu Wojnowice, „Bike Fest” na Polanie Jakuszyckiej;
- uroczyste otwarcie Zabytkowej Sztolni Książęcej w Kopalni Złota w Złotym Stoku;
- konferencja „East&West Forum” we Wrocławiu;
- Srebrnogórski Festiwal Piosenki Harcerskiej „Lilijka” w Stoszowicach;
- „Noc Poetów” w Łądku-Zdroju;
- „Maraton dookoła Lubina Pieszko i Rowerem”;
- „Bieg Dinusia” w Lubinie;
- „Polski Rajd Legend”;
- „Oławska niedziela”;
- Festiwal Młodych „Light for Life”;
- Gala Finałowa Dolnośląskiego Plebiscytu Gospodarczego „Gwiazdy Biznesu”;
- Festiwal Jesienny Romans „Barwy Miłości Różnych Narodów”;
- „Akademia Sportowego Wałbrzyska”;
- „Festiwal Zdrowia” w Żernikach Wrocławskich;
- Wrocławski Finał WOŚP;
- „Mistrzostwa Europy U-20 w siatkówce na śniegu” w Karpaczu;
- „Międzynarodowy Turniej w Akrobatyce Sportowej”;
- Rajd Świdnicki;
- Gala Poland 100 Best Restaurants w Pałacu Brunów;
- Mistrzostwa Dolnego Śląska w Jeździectwie na terenie Rancza Gościszów;
- cykl wyścigów kolarskich: „Predator Gravel”;
- „Jaworska Pajda Chleba”;
- „Korona Gór Sowich”;
- „Konferencja MŚP”;
- gala plebiscytu „Sudeckie Kryształ”;
- „Digital Id Forum”;
- warsztaty „Bezpieczni w kryzysie”;
- obchody Dnia Niepodległości w Domasławicach;
- Forum Dolnośląskie DOLMED.Tech;
- ogólnopolska konferencja pn. „Akademia Chirurgii Ręki”;
- Gminne Mikołajki w Prusicach;
- Gala Plebiscytu Instruktorskiego Niestrudzeni;
- Koszykarski Dolnośląski Camp Przyjaźni;
- Międzynarodowy Turniej Golfowy Gradi Polish Open w Brzeźnie;
- „Mikołajkowe Zawody w Akrobatyce Sportowej”;
- Dolnośląskie Forum Gospodarcze w Trzebnicy;
- Dolnośląski Cross. Rodzinny Rajd rowerowo-pieszy;
- charytatywne gale bokserskie Boxing Challenge;
- Gala Szlachetnej Paczki;
- wydarzenia w Parku Wielokulturowym Stara Kopalnia w Wałbrzychu;
- sezon wyścigowy na Torze Wyścigów Konnych – Partynice;
- Wyścigi kolarskie Enduro MTB Series;
- „Rowerowy Dzień Dziecka” na terenie tras Enduro Srebrna Góra;
- event „Beer Geek Madness”;
- „Garmin Iron Triathlon Syców”;
- VIII oraz IX Wielka Gala Biznesu;
- turniej piłki siatkowej Gruszka CUP;
- Bike EXPO na stadionie PGE Narodowy;
- TAURON Giganci Siatkówki;
- Festiwal „Góry Literatury” z Olgą Tokarczuk;

- Lwóweckie Lato Agatowe;
  - Ultramaraton Górski pn. 3xŚnieżka = 1xMont Blanc w Karpaczu;
  - pokazy lotnicze „Ranwers Dolnośląskie Airshow 2025”;
  - „Samorządowy Kongres Internetu i Mediów Społecznościowych Local-SoMe’25” ABSL Summit Kraków;
  - „Międzynarodowy Kongres Miasto-Woda-Jakość Życia”;
  - projekt „Przejście z Karpacza do Szklarskiej Poręby – Karkonosze śladami księżek Sławka Gortycha”;
  - „akcja Relacja – HejTy Reaguj!”;
  - „49 Bieg Piastów” i „13 Letni Bieg Piastów”;
  - „World Championship Firefighter Challenge” w Dallas w USA;
  - obchody 70-lecia sekcji piłki ręcznej Śląska Wrocław (gala oraz mecz Śląska Wrocław - Padwa Zamość);
  - Mistrzostwa Europy IMMAF w Belgradzie;
  - konkurs „Dolnośląski Klucz Sukcesu”;
  - gala „MB Boxing Night 26: Breakthrough” we Wrocławiu;
  - akcja „Świąteczne warsztaty z Hutą”;
  - cykl szosowych wyścigów kolarskich VELOBank Via Dolny Śląsk;
  - rozgrywki ligi futbolu amerykańskiego;
  - „Jeździeckie Mistrzostwa Gwiazd Art Cup”;
  - „Festiwal Pasibrzucha”;
  - cykl górskich zawodów biegowych (Kudowska Sztafeta Górską, Supermaraton Gór Stołowych, Dolnośląski Festiwal Biegów Górskich);
  - Wrocław HIP HOP festiwal 2025;
  - „Sponsor Event 2025”;
  - „Wulkany” w Złotoryi;
  - „AmRace”;
  - Bike Maraton;
  - Super Bieg;
  - Maja Włoszczowska MTB Race;
  - Bike Adventure;
  - Gravel Adventure oraz Uphill Race Śnieżka;
  - rozgrywki żużlowe PGE Ekstraliga na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu;
  - European Peace Ride 2025;
  - 30 Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju;
  - „Wakacje Rekordzistów”;
  - „Influencer Live Wrocław”;
  - Europejski turniej młodzieżowej piłki nożnej Lower Silesia Number One Cup2025.
6. Promocja atrakcji turystycznych:
- Premiera gier terenowych – nowe atrakcje dla turystów;
  - Otwarcie sezonu turystycznego DOT – inauguracja letnich atrakcji Dolnego Śląska;
  - Festiwale w największych atrakcjach turystycznych;
  - Wydarzenia branżowe w atrakcjach turystycznych.
7. Wydarzenia międzynarodowe i targi:
- Targi w Nikozji (Cypr) – promocja regionu na arenie międzynarodowej na zaproszenie Ambasady na Cyprze;
  - Dzień Polski w Brukseli i Pradze – prezentacja walorów Dolnego Śląska w europejskich stolicach;
  - Udział w Polish Day in Brussels – promocja Dolnego Śląska na arenie europejskiej;
  - Forum Regionów – wydarzenie międzynarodowe dotyczące współpracy regionalnej.
8. Nagrody i wyróżnienia:
- „PLNoty lajk” dla profilu „Dolny Śląsk” w kategorii „Najlepsza komunikacja turystyki województwa” na Local SoMe;
  - Nagroda za najlepszy scenariusz na festiwalu w Serbii za film „Wspieraj Dolny Śląsk”.

Działania promocyjne Dolnego Śląska w 2025 roku obejmowały szeroki wachlarz inicjatyw, od kampanii medialnych i turystycznych po wydarzenia sportowe i kulturalne, wśród nich wydarzenia krajowe oraz międzynarodowe. Najważniejszymi pozycjami były kampanie realizowane w ramach Wystawy Światowej EXPO 2025 w Osace oraz kampania „Atrakcyjny na lato. Atrakcyjny na lata.”, które zbudowały wielomilionowe zasięgi w Polsce i poza jej granicami. Region był obecny zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej, angażując

znane osobistości, influencerów i media. Szczególną uwagę poświęcono wspieraniu poczucia lokalnej tożsamości oraz promocji dolnośląskich atrakcji, produktów regionalnych, tradycji i turystyki. Działania prowadzono wielopłaszczyznowo, uwzględniając tradycyjne i nowoczesne środki promocji, komunikacji, współpracy z przedsiębiorcami, stowarzyszeniami, mediami i samorządowcami. Wydział Promocji Województwa aktywnie współpracował z jednostkami organizacyjnymi Województwa, instytucjami, atrakcjami turystycznymi, organizacjami pozarządowymi, partnerami społecznymi oraz mediami, wspierając realizację wydarzeń o charakterze promocyjnym, edukacyjnym i społecznym. W 2025 roku Wydział brał udział w organizacji oraz obsłudze licznych wydarzeń plenerowych, konferencji, akcji tematycznych i inicjatyw specjalnych, wzmacniających pozytywny wizerunek regionu.

Istotnym elementem działań była także koordynacja i realizacja projektów promujących aktywność mieszkańców, inicjatywy lokalne oraz działania sezonowe, w tym wydarzenia o charakterze zimowym i letnim. Wydział zapewniał spójną identyfikację wizualną, materiały promocyjne oraz wsparcie komunikacyjne dla realizowanych przedsięwzięć.

W 2025 roku kontynuowano działania związane z rozwojem i utrzymaniem spójnej identyfikacji wizualnej Województwa, dbając o wysoką jakość materiałów promocyjnych oraz estetykę komunikacji. Wydział prowadził również działania informacyjne i promocyjne wspierające realizację polityk samorządowych oraz inicjatyw strategicznych Województwa.

Podsumowując, działania Wydziału Promocji Województwa UMWD w 2025 roku przyczyniły się do wzmocnienia wizerunku regionu jako miejsca aktywnego, nowoczesnego i otwartego, a także do skutecznej komunikacji z mieszkańcami i partnerami Województwa.

Dolnośląska Polityka Wodna (DPW)

Instytut Rozwoju Terytorialnego

W 2025 roku kontynuowano prace związane z realizacją zadania pod nazwą: Dolnośląska Polityka Wodna (DPW). Należały do nich przede wszystkim:

- wyłonienie wykonawcy i opracowanie Analizy potencjału retencyjnego na obszarze województwa dolnośląskiego, jako ważny etap realizacji Dolnośląskiej Polityki Wodnej, której jednym z celów jest zwiększenie możliwości retencyjnych dorzecza Odry na obszarze województwa dolnośląskiego. Analiza to szerokie studium retencji krajobrazowej i niesterowanej, obejmujące cały obszar województwa zarówno w ujęciu administracyjnym, jak i zlewniowym. Jej wyniki zaprezentowane zostały w ośmiu modułach (https://irt.wroc.pl/aktualnosc-849-analiza_potencjalu_retencyjnego_dla.html):
  - 1) metodyka identyfikacji obszarów retencyjnych,
  - 2) baza danych,
  - 3) struktura bazy danych,
  - 4) słowniczek,
  - 5) analiza dokumentów prawnych od poziomu międzynarodowego po lokalny,
  - 6) 54 karty retencji dla zlewni III rzędu,
  - 7) 169 kart retencji dla dolnośląskich gmin,
  - 8) raport końcowy z rekomendacjami (8a) oraz danymi liczbowymi (8b).
- powołanie Zespołu doradczego ds. Dolnośląskiej Polityki Wodnej (Uchwała nr 1869/VII/25 z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie powołania Zespołu Zespół doradczego ds. Dolnośląskiej Polityki Wodnej) oraz zorganizowano pierwsze spotkania Zespołu (kwiecień 2025 roku),
- prowadzenie dalszych prac nad głównym dokumentem kierunkowym Dolnośląskiej Polityki Wodnej w oparciu o Założenia do Dolnośląskiej Polityki Wodnej (informacja na Zarząd Województwa Dolnośląskiego),
- propagowanie idei zawartych w Założeniach do DPW i Analizie potencjału retencyjnego na obszarze województwa dolnośląskiego na konferencjach, warsztatach, spotkaniach z JST, uczelniami, instytucjami, NGO,
- udział w pracach Grupy ds. Regionalnych Planów Adaptacji do Zmian Klimatu, powołanej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej**Wydział Rozwoju Regionalnego**

W ramach **Dolnośląskiego Funduszu Pomocy Rozwojowej 2025** zrealizowano przedsięwzięcia dotyczące usuwania skutków powodzi, ochrony przed klęskami żywiołowymi oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. Przyznano środki na realizację projektów w gminach Dolnego Śląska objętych stanem klęski żywiołowej w 2024 roku.

W 2025 roku udzielono dotacji 31 gminom Dolnego Śląska i osiągnięto następujące rezultaty:

- Bielawa. W ramach zadania wykonano modernizację infrastruktury turystycznej przy Campingu „Sudety” w Bielawie, uszkodzonej w wyniku powodzi we wrześniu 2024 roku. W efekcie realizacji osiągnięto wskaźniki produktu: powierzchnia zmodernizowanych pomostów – 770,80 m², powierzchnia odgrzybionych elementów drewnianych pomostu – 2066,40 m², ilość wymienionych stopnic schodów drewnianych pomostu – 18 szt. (kwota rozliczonej dotacji: 164 362,00 zł),
- Bolesławiec. W ramach zadania wykonano kompleksowe prace związane z poprawą drożności i funkcjonalności rowu oraz przepustów na terenie gminy Bolesławiec w miejscowościach Bożejowice i Brzeźnik. W wyniku realizacji zadania osiągnięto wskaźniki produktu: długość udrożnionych rowów 1095,00 m.b. (kwota rozliczonej dotacji: 120 000,00 zł),
- Bystrzyca Kłodzka. W ramach zadania wykonano remont uszkodzonych w czasie powodzi schodów terenowych i zabezpieczenie skarpy w obrębie działek nr 529/1, 529/2 w Starym Waliszowie - gmina Bystrzyca Kłodzka, wykonano 23 m.b. nowego muru oporowego (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Chojnów. W ramach zadania wykonano remont mostu drogowego na drodze gminnej nr 104378D ul. Wolności w Chojnowie. Dodatkowo wykonano prace związane z remontem kap chodnikowych na powierzchni 56 m² (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Dzierżoniów m. W ramach zadania wykonano odwodnienie - drenaż budynków mieszkalnych przy ul. Prusa w Dzierżoniowie, który pozwoli na szybkie odprowadzenie wód opadowych z pobliskiego terenu (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Głogów. W ramach zadania wykonano nową konstrukcję nawierzchni jezdni oraz grawitacyjny odpływ wód za pomocą cieku wewnętrznego obniżonego w stosunku do jezdni. Modernizacja objęła odcinek drogi gminnej o łącznej długości 260 m (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Jedlina-Zdrój. W ramach zadania wybudowano garaż dla wozu strażackiego Ochotniczej Straży Pożarnej, który przylega do budynku siedziby OSP (ul. Poznańska 8 w Jedlinie-Zdroju). Garaż jest dobudowany do budynku siedziby OSP i posiada niezbędną infrastrukturę do jego funkcjonowania, w tym w szczególności CO, wod.-kan. Ponadto zagospodarowano (utwardzono) teren wokół garażu (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Kamienna Góra. Zadanie obejmowało wykonanie robót naprawczych i konserwacyjnych w zakresie drogi rowerowej relacji Kamienna Góra - Krzeszów, których przedmiotem było: udrożnienie i naprawa uszkodzonego przepustu drogowego (1 szt.), reprofilacja i udrożnienie rowów przydrożnych oraz skarpy i przeciwskarpy na odcinku o sumarycznej długości 405 m.b. (kwota rozliczonej dotacji: 129 642,00 zł),
- Kąty Wrocławskie. W ramach zadania zakupiono i przekazano jednostkom OSP funkcjonującym na obszarze Gminy Kąty Wrocławskie nowy sprzęt niezbędny do prowadzenia akcji ratowniczych i prewencyjnych (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Kłodzko w. W ramach zadania została wykonana odbudowa i wymiana uszkodzonych elementów mostu dla pojazdów osobowych w ciągu drogi na działce nr 29/10 obręb Młynów i działce nr 40 obręb Ławica nad korytem rzeki Nysa Kłodzka, który został uszkodzony podczas powodzi we wrześniu 2024 roku (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Kowary. W ramach zadania odbudowano mur oporowy przy ul. Sanatoryjnej w Kowarach (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Kudowa-Zdrój. W ramach zadania zmodernizowano 18 punktów świetlnych przy ul. Kościuszki w Kudowie-Zdroju – wymieniono wysoko energochłonne oświetlenie uliczne w postaci lamp sodowych na źródła światła LED (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Lubań w. W ramach zadania wybudowano 19 punktów oświetlenia drogowego w miejscowości Nawojów Śląski przy drodze powiatowej nr 2331D, 5 sztuk oprawy oświetleniowej drogowej ze źródłami światła LED w miejscowości Kościelnik przy drodze wewnętrznej Gminy Lubań, 2 punkty oświetlenia drogowego ze źródłami światła LED w miejscowości Kościelniki Dolne przy drodze wewnętrznej Gminy Lubań, 4 punkty świetlne wyposażone w oprawę oświetleniową LED w miejscowości Radostów Średni (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),

- Malczyce. W ramach zadania na terenie gminy Malczyce zamontowano 20 solarnych latarni drogowych z zasilaniem akumulatorowym, które mogą funkcjonować w obrębie występowania powodzi, podtopień lub innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Latarnie zostały zamontowane w miejscach strategicznych dla mieszkańców (kwota rozliczonej dotacji: 123 000,00 zł),
- Mirsk. W ramach zadania gmina wykonała remont przywracający sprawność techniczną ciągu dróg wewnętrznych nr 573/4 oraz 568 na odcinku 320 m w Przeczniczy (kwota rozliczonej dotacji: 143 115,67 zł),
- Niemcza. W ramach zadania wykonano kompleksową wymianę zespołu studniowo-pompowego, przegląd i modernizację instalacji wodnej, modernizację instalacji elektrycznej oraz remont budynku hydroforni (kwota rozliczonej dotacji: 120 000,00 zł),
- Olszyna. W ramach zadania w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy Olszyna zakupiono 21 szt. zapór przeciwpowodziowych trapezowych o długości 10 m oraz 23 szt. zapór przeciwpowodziowych o długości 5 m (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Oława. W ramach zadania wykonano remont dróg gminnych na długości 2035 m (dz. nr 291/1 i dz. nr 200 i 199) o nawierzchni gruntowej oraz wykonano remont przepustu w drodze (działka nr 291/1). Drogi oraz przepust zostały uszkodzone podczas powodzi we wrześniu 2024 roku (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Pielgrzymka. W ramach zadania wykonano remont i odwodnienie infrastruktury drogowej w miejscowości Wojcieszyn na długości 0,14 km, przeznaczonej na trasę rowerową w ramach Cyklostrady Dolnośląskiej (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Pieńsk. W ramach zadania zakupiono sprzęt przeciwpowodziowy dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Pieńsku i w Bielawie Dolnej, w tym: ubrania specjalne lekkie (20 szt.), buty gumowe (20 szt.), kamizelki asekuracyjne (4 szt.), szelki asekuracyjne (4 szt.), hełmy techniczne (2 szt.), zapora przeciwpowodziowa (rękaw) o długości 10 m i szerokości 80 cm, pompa szlamowa (1 szt.) (kwota rozliczonej dotacji: 67 200,00 zł),
- Pieszycy. Zrealizowane zadanie obejmowało odbudowę dwóch fragmentów muru oporowego, po obu stronach potoku, o łącznej długości 73,7 m (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Stoszowice. W ramach zadania wybudowane zostało oświetlenie w miejscowości Srebrna Góra przy ul. Ogrodowej, składające się z 19 sztuk słupów parkowych z oprawami led (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Stronie Śląskie. W ramach zadania odbudowano skrzyżowanie ul. Kościuszki i Nadbrzeżnej, uszkodzone podczas powodzi oraz wykonano remont mostu na ul. Kościuszki w Stroniu Śląskim (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Strzegom. W ramach zadania wybudowano odcinek kanalizacji deszczowej w skrzyżowaniu ul. Parkowej i ul. Dolnej w Strzegomiu z wpięciem wybudowanego odcinka do rzeki Strzegomki. W zakresie robót wykonano roboty rozbiórkowe i odtworzeniowe nawierzchni bitumicznej. Powierzchnia odtworzonego asfaltu 66 m² (kwota rozliczonej dotacji: 125 000,00 zł),
- Strzelin. W ramach zadania przebudowano 3 rowy melioracyjne o łącznej długości 1220 m oraz wykonano remont z umocnieniem dwóch przepustów zlokalizowanych na wskazanych rowach (kwota rozliczonej dotacji: 126 011,55 zł),
- Świdnica. W ramach zadania wykonano roboty regulacyjne na rowie gminnym w miejscowości Burkatów, na odcinku 417 m.b., które obejmowały wymianę przepustu o średnicy 800 mm i długości 7 m pod drogą gminną wraz z odtworzeniem nawierzchni asfaltowej oraz wymianę zakrytego odcinka rowu na rurociąg o śr. 800 mm wraz z obudową wlotu do rzeki Bystrzycy (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Wądroże Wielkie. W ramach zadania przebudowano teren działek nr 53/3 i nr 53/4 o powierzchni 280 m², na których zlokalizowany jest budynek świetlicy wiejskiej w Skale oraz przystanek autobusowy, a także uregulowano ruch drogowy. Ponadto wybudowano oświetlone i oznakowane przejście dla pieszych (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Wleń. W ramach zadania wykonano remont nawierzchni placu o powierzchni 1100,00 m², zlokalizowanego na działce nr 369/7 obręb 0002 Wleń (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Wojcieszów. W ramach zadania odbudowano zniszczone przez powódź z września 2024 roku mury oporowe podtrzymujące drogę gminną ul. Targową w Wojcieszowie o długości 130,00 m.b. oraz uporządkowano brzegi i uregulowano dno potoku wzdłuż drogi gminnej (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Zagrodno. W ramach zadania wykonano linię oświetleniową obejmującą odcinek ponad 300 m linii kablowej z zamontowaniem 11 opraw typu LED wzdłuż asfaltowej drogi gminnej wraz ze skrzynką sterowniczą oraz dokonano montażu 7 opraw autonomicznych, które dodatkowo wzbogaciły oświetlenie drogowe w miejscach, gdzie montaż konwencjonalnych opraw sieciowych nie był możliwy (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł),
- Złotoryja m. Zadanie obejmowało wykonanie robót budowlanych polegających na utwardzeniu nawierzchni wokół Zalewu kamieniem bazaltowym pod funkcję parkingową oraz przebudowę chodnika przy ulicy Garbarskiej. W ramach realizacji zadania wykonano dwa obiekty infrastruktury miejskiej: utwardzono nawierzchnię przy

Zalawie o powierzchni ok. 2760 m² oraz przebudowano chodnik o długości ok. 100 m.b. (kwota rozliczonej dotacji: 164 363,00 zł).

Kwota poniesionych wydatków: 4 714 303,22 zł.

Źródło finansowania dotacji: Budżet Województwa Dolnośląskiego – 100%.

Realizacja SRWD 2030:

Cel strategiczny: 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.

Cel operacyjny: 2.1. Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej:

Przedsięwzięcie strategiczne: 2.1.2 Wspieranie i rozwój systemów energetycznych oraz eliminowanie zagrożeń powodowanych przez ekstremalne zjawiska atmosferyczne.

Cel operacyjny: 2.3 Rozwój i doskonalenie usług publicznych:

Przedsięwzięcie strategiczne: 2.3.1. Podejmowanie działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa osobistego i publicznego.

Cel strategiczny: 4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego.

Cel operacyjny: 4.1. Poprawa stanu środowiska:

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.1.1. Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach.

Cel operacyjny: 4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi:

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.3.1. Wspieranie systemu rozwoju małej retencji wodnej w regionie (poprawa stanu technicznego i skuteczności zbiorników małej retencji),

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.3.2. Realizacja działań służących minimalizacji zagrożeń wynikających z ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i awarii przemysłowych,

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.3.3. Właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów zagrożonych zjawiskami przyrodniczymi, w tym powodzią i suszami oraz właściwe zarządzanie ryzykiem powodziowym,

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.3.3. Doskonalenie metod szkolenia służb i innych podmiotów ratowniczych oraz poprawa ich wyposażenia w sprzęt ratowniczy.

Cel operacyjny: 4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego:

Przedsięwzięcie strategiczne: 4.4.3. Podejmowanie działań na rzecz oszczędności zużycia energii oraz poprawy efektywności jej wykorzystania.

Dolnośląska OdNowa. Regiony Rewitalizacji.

Wydział Rozwoju Regionalnego

Projekt pn. „**Dolnośląska OdNowa. Regiony Rewitalizacji**” realizowany jest przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD) w latach 2024–2028, w ramach posiadanej etatyżacji. Całkowita wartość projektu wynosi 5 120 000,00 zł (100% dotacja).

Zadanie stanowi kontynuację projektów zrealizowanych w okresie 2015-2017 pn. „Programy rewitalizacji gmin” oraz w okresie 2019-2022 pn. „Programy Rewitalizacji gmin II”.

Główne cele projektu pn. „Dolnośląska OdNowa. Regiony Rewitalizacji” to:

- wzmocnienie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych;
- wsparcie funkcjonowania Zespołów ds. rewitalizacji działających w urzędach marszałkowskich;
- budowanie marki Regiony Rewitalizacji.

W przedmiotowym okresie zrealizowano następujące działania:

- przeprowadzono postępowania o udzielenie zamówień na realizację usług: „Kompleksowa organizacja wydarzenia związanego z 10-leciem wejścia w życie Ustawy o rewitalizacji”, „Usługa szkoleniowa dla uczestników projektu „Dolnośląska. OdNowa. Regiony Rewitalizacji”,

- oceniano projekty gminnych programów rewitalizacji zgodnie z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. A tiret drugie ustawy z dnia 09.10.2015 roku o rewitalizacji,

- Prowadzono regionalny serwis poświęcony rewitalizacji: www.rewitalizacja.dolnyslask.pl oraz profil społecznościowy w social mediach,

- zorganizowano w formule 2-dniowego wydarzenia (30.09-01.10.2025 r.) Konferencję z okazji 10-lecia ustawy o rewitalizacji. Pierwszy dzień wydarzenia odbył się w formule konferencyjnej w Centrum Nauki, Kultury i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu, drugi dzień wydarzenia miał charakter spacerów studyjnych i skierowany był do ekspertów z zakresu rewitalizacji reprezentujących m.in. modelowe miasta, urzędy marszałkowskie, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W części konferencyjnej wydarzenia udział wzięło 150 osób (w tym 59 osób z 36 gmin), natomiast w części studyjnej uczestniczyło 57 osób,

- realizowano na bieżąco wsparcie doradcze, głównie poprzez udzielanie odpowiedzi gminom w formie kontaktu telefonicznego. Przedstawiciele Zespołu brali również udział w spotkaniach stacjonarnych z gminami,
- realizowano wsparcie szkoleniowe dla gmin. Zrealizowano łącznie 4 szkolenia, w tym: 2 szkolenia stacjonarne pn. „Planowanie przestrzenne a rewitalizacja” oraz 2 szkolenia online pn. „Wprowadzenie do rewitalizacji”.

W wymienionych szkoleniach uczestniczyło łącznie 149 osób ze 116 gmin z terenu województwa dolnośląskiego.

- członkowie zespołu odbyli wyjazdy służbowe w ramach: doradztwa dla gmin z Dolnego Śląska, spotkań w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz wizyt studyjnych i konferencji,
- w zakresie planowanego wdrożenia w kolejnym roku budżetowym konkursu dotacji dla gmin – Regionalne Granty na Rewitalizację – członkowie zespołu opiniowali i uczestniczyli w opracowaniu regulaminu i pełnej dokumentacji konkursowej.

Mniejsze wykonanie wydatków wynika głównie z powodu oszczędności poprzetargowych. Należy zaznaczyć, że pomimo wygenerowanych oszczędności, wszystkie zadania zostały zrealizowane zgodnie z planem, a powstałe oszczędności zostaną wykorzystane w kolejnych latach wdrażania zadania.

Kwota poniesionych wydatków: 333 746,90 zł.

Źródło finansowania dotacji: PT FE 2021-2027 – 100%.

Realizacja SRWD 2030:

Cel strategiczny: 1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu.

Cel operacyjny: 1.4 Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich i miejskich:

Przedsięwzięcie strategiczne: 1.4.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich, miejskich, w tym poprzemysłowych.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej / Interreg na Dolnym Śląsku

Wydział Rozwoju Regionalnego

Współpraca transgraniczna – Program Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 oraz Program Interreg Czechi–Polska 2021-2027:

- udział w pracach Komitetu Monitorującego Program,
- udział w pracach Euroregionalnego Komitetu Sterującego Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis;
- udział ekspertów regionalnych w ramach prac Wspólnego Panelu Ekspertów,
- udział w pracach nad perspektywą UE 2028-2034 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi,
- realizacja rzeczowa i finansowa zadań w ramach Pomocy Technicznej,
- prowadzenie Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu (RPK – usługi doradcze dla dolnośląskich Wnioskodawców i Beneficjentów (finansowane w ramach Pomocy Technicznej / zadania budżetowego „Pomoc Techniczna Interreg Czechi–Polska”),
- delegowanie 2 pracowników UMWD do pracy we Wspólnym Sekretariacie Programu Interreg Czechi–Polska w Ołomuńcu (finansowane w ramach Pomocy Technicznej/ zadania budżetowego „Pomoc Techniczna Interreg Czechi–Polska”).

W 2025 roku zrealizowano następujące działania:

- w ramach bieżącej działalności Regionalnego Punktu Kontaktowego (RPK) w Wałbrzychu zrealizowano w sumie 277 konsultacji stacjonarnych, telefonicznych, mailowych i online,
- zorganizowano 10 szkoleń dla wnioskodawców. Szkolenia przeprowadzone zostały w formule stacjonarnej przez pracowników RPK w Wałbrzychu oraz przy współudziale pracowników Wspólnego Sekretariatu. Tematyka szkoleń dotyczyła m.in.: podstawowych założeń Programu, ukierunkowania tematycznego trwających naborów, załączników do wniosku o dofinansowanie, wydatków kwalifikowalnych. Podczas szkoleń prowadzono też konsultacje przygotowywanych wniosków o dofinansowanie oraz propozycji projektowych. Szkolenia odbyły się w następujących terminach:
  - **25.03.2025 roku** Seminarium „Jak aplikować o programy i fundusze międzynarodowe?” – 48 osób,
  - **02-04.04.2025 roku** 3 warsztaty z przygotowania wniosku o dofinansowanie w Priorytecie 2.1 Turystyka (nabór standardowy) oraz w Priorytecie 2.1 Turystyka (kształcenie) – 30 osób,
  - **26.05.2025 roku** Szkolenie „AI w praktyce – narzędzia, techniki i strategię korzystania ze sztucznej inteligencji w promocji i zarządzaniu projektami Interreg Czechi–Polska” – 30 osób,
  - **09.06.2025 roku** Regionalna Konferencja „Interreg Story” – 68 osób,
  - **02.10.2025 roku** Szkolenie dla wnioskodawców z WS – P 1.2, 3.4, 4.2, 5.1 – 87 osób,
  - **02-04.12.2025 roku** 3 warsztaty z przygotowania propozycji i wniosku o dofinansowanie – P 1.2, 3.1, 4.2, 5.1 – 24 osoby.

Ogółem liczba uczestników: **287 osób**.

Ponadto:

- w dniu **18.09.2025 roku** zorganizowano szkolenie dla beneficjentów we współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim pełniącym funkcję Kontrolera Krajowego. W szkoleniu wzięło udział 18 osób,
- pracownicy Regionalnego Punktu Kontaktowego brali udział w spotkaniach organizowanych przez jednostki zewnętrzne, które miały na celu zwiększenie świadomości na temat wpływu środków Programu na codzienne życie mieszkańców:
  - dnia **10.04.2025 roku** odbył się wykład dla studentów i stoisko informacyjne podczas Dnia Kariery EXPO – Targi Innowacji 2025 – Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa – 15 osób/450 uczniów, studentów,
  - dnia **22.11.2025 roku** odbyły się warsztaty dla studentów filologii czeskiej Uniwersytetu Wrocławskiego – 12 osób,
  - dnia **13.12.2025 roku** odbyły się warsztaty dla studentów studiów podyplomowych Język czeski w administracji, turystyce i biznesie – 26 osób.

Pozostałe działania promocyjne w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska–Polska 2014-2020 oraz Programu Interreg Czechi–Polska 2021-2027 zwiększające świadomość opinii publicznej na temat Programu i możliwości korzystania z efektów zrealizowanych projektów:

- aktualizacja strony internetowej www.ewt.dolnyślask.pl oraz profilu na portalu **Facebook Interreg Cz-Pi Dolny Śląsk** ze szczególnym uwzględnieniem promocji rezultatów projektu oraz promocji nowego okresu programowania. Celem działania była prezentacja dobrych praktyk Programu w regionie, korzyści ze współpracy z partnerami czeskimi oraz informowanie o możliwościach i zakresie wsparcia,
- prezentacja wystawy o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów (banery 12 sztuk) m.in. podczas Konferencji Programów Interreg 2021-2027 na Dolnym Śląsku, podczas wydarzenia rocznego oraz podczas organizowanych szkoleń,
- prezentacja panelu wystawowego Wspólnego Sekretariatu dot. dobrych praktyk.

Pomoc Techniczna – zadanie budżetowe „Pomoc Techniczna Interreg Czechi–Polska”:

- prowadzenie Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu (RPK – usługi doradcze dla dolnośląskich Wnioskodawców i Beneficjentów (opisano powyżej),
- delegowanie 2 pracowników UMWD do pracy we Wspólnym Sekretariacie Programu Interreg Czechi–Polska w Ołomuńcu.

Pracownicy delegowani do pracy we Wspólnym Sekretariacie w Ołomuńcu realizują działania Wspólnego Sekretariatu zgodnie ze Strategią Komunikacji Programu, w tym m.in.:

- informacyjno-promocyjne w ramach Programu,
- konsultacje, pomoc w nawiązywaniu partnerstw, szkolenia,
- udział w ocenie wniosków projektowych,
- prowadzenie strony internetowej, profilu w mediach społecznościowych,
- opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych,
- współpraca przy działaniach organizowanych przez Podmioty Regionalne,
- organizacja posiedzeń panelu ekspertów oraz Komitetu Monitorującego.

Źródła finansowania: 80% dofinansowania z EFRR, 15% z budżetu państwa, 5% wkładu własnego.

Kwota poniesionych wydatków w 2025 roku: 1 049 022,25 zł.

Współpraca transgraniczna – Program współpracy Interreg Polska–Saksonia 2021-2027:

- udział w pracach Komitetu Monitorującego Program,
- koordynacja oceny zgodności projektów ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w ramach oceny merytorycznej,
- udział w pracach nad perspektywą UE 2028-2034 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi,
- regionalne działania promujące Program na terenie województwa dolnośląskiego finansowane ze środków budżetu województwa dolnośląskiego (zakres w zależności od dostępności środków), w tym:
  - regionalna strona internetowa Programów Interreg/EWT (www.ewt.dolnyślask.pl), ze specjalną zakładką dedykowaną Programowi Interreg Polska–Saksonia (promowanie oraz rozpowszechnianie informacji nt. Programu oraz o realizowanych projektach),
  - promocja rezultatów projektów współpracy polsko-saksońskiej z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego,
  - organizacja konferencji regionalnej dedykowanej Programom Interreg 2021-2027 wdrażanym na Dolnym Śląsku (09.06.2025 r.).

Współpraca transnarodowa i międzyregionalna – Program Interreg Europa Środkowa, Program Interreg Region Morza Bałtyckiego, Program Interreg Europa 2021-2027:

- udział w pracach Komitetu Konsultacyjnego Programów Współpracy Transnarodowej i Międzyregionalnej, w tym:
  - wkład regionalny do polskiego stanowiska odnośnie oceny i wyboru projektów w ramach prac międzynarodowych Komitetów Monitorujących Programy,
  - udział w przygotowaniu polskiego stanowiska w zakresie dokumentów strategicznych i wdrożeniowych Programów,
  - wymiana opinii dotyczących przyszłości Programów po 2027 roku.
- regionalne działania informacyjno-promocyjne Programów na terenie województwa dolnośląskiego we współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Transnarodowych i Międzyregionalnych, w tym:
  - organizacja regionalnej konferencji Programów Interreg 2021-2027 na Dolnym Śląsku, w której wzięło udział 68 uczestników, w celu przygotowania dolnośląskich instytucji i organizacji do udziału w ostatnich naborach projektów w ramach programów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej oraz promocji dobrych praktyk w zakresie projektów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej realizowanych z udziałem partnerów z Dolnego Śląska,
  - regionalna strona internetowa Programów Interreg – w 2025 roku 22 artykuły dotyczące współpracy transnarodowej i międzyregionalnej,
  - mailing wśród instytucji i organizacji w regionie zainteresowanych współpracą transnarodową i międzyregionalną – w 2025 roku 4 newslettery,
  - promocja działań i rezultatów projektów transnarodowych i międzyregionalnych z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego,
  - usługi informacyjne dla jednostek zainteresowanych w regionie współpracą transnarodową i międzyregionalną,
  - promocja oferty webinarium dla Wnioskodawców organizowanych przez Wspólne Sekretariaty Programów i wydarzeń networkingowych w celu nawiązywania kontaktów partnerskich,
  - współpraca z Krajowym Punktem Kontaktowym przy organizacji webinarium informacyjnych dla polskich Partnerów Projektów w celu przygotowania do udziału w ostatnich naborach projektów w ramach programów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej – w 2025 roku 2 spotkania online, w których wzięło udział 71 uczestników z Dolnego Śląska oraz spotkanie tematyczne w celu propagowania rezultatów projektów Interreg w formule spotkania na miejscu na zaproszenie, w którym wziął udział przedstawiciel UMWD,
  - rozpowszechnianie w regionie informacji o naborach projektów – w 2025 roku 3 zakończone nabory oraz 2 rozstrzygnięte nabory; w naborach rozstrzygniętych w 2025 roku złożono 12 projektów z udziałem 24 partnerów z Dolnego Śląska, a zatwierdzono 3 projekty z udziałem 3 partnerów z Dolnego Śląska,
  - działania wspierające nawiązywanie partnerstw projektowych w regionie, w tym w ramach platform poszukiwania partnerów i naborów kapitalizacyjnych / naborów na platformy projektowe,
  - działania w celu popularyzacji w regionie programów transnarodowych i międzyregionalnych,
  - bieżąca współpraca z Krajowym Punktem Kontaktowym,
  - współpraca z Regionalnymi Punktami Kontaktowymi prowadzonymi przez pozostałe województwa,
  - promocja ogólnoeuropejskiej platformy e-learningowej polityk rozwoju regionalnego,
  - udział w spotkaniach dotyczących przyszłości Programów Interreg po 2027 roku organizowanych przez Program Interact świadczący pomoc ekspercką instytucjom, które realizują Programy Interreg.

Stan realizacji Programów transgranicznych 2021-2027 na dzień 31.12.2025 roku.

Program EWT/ INTERREG	Alokacja środków EFRR (w mln EUR)	Zatwierdzone projekty			
		Ilość		Wartość dofinansowania z EFRR (w mln EUR)*	
		Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego	Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego
PROGRAM INTERREG CZECHY-POLSKA 2021-2027	167,14	83	56	109,93	85,75

PROGRAM WSPÓŁPRACY INTERREG POLSKA-SAKSONIA 2021-2027	56,3	31	26	40,98	35,65
Razem	223,44	114	82	150,91	121,4

* Zgodnie z zasadami Programów EWT/ INTERREG wartość dofinansowania z EFRR w odniesieniu do całości projektu z oddziaływaniem na wszystkich partnerów zaangażowanych w projekt.

Stan realizacji programów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej Interreg na dzień 31.12.2025 roku.

Program EWT/ INTERREG	Realizowane projekty			
	Ilość		Wartość dofinansowania z EFRR (w mln EUR)	
	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego	Z udziałem Województwa Dolnośląskiego	Projekty z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego	Bezpośrednio dla partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego
PROGRAM INTERREG EUROPA ŚRODKOWA 2021-2027	13	3	20,1	2,8
PROGRAM INTERREG REGION MORZA BAŁTYCKIEGO 2021-2027	7	4	13,8	1,1
PROGRAM INTERREG EUROPA 2021-2027	5	2	7,2	0,8
RAZEM	25	9	41,1	4,7

Prace nad aktualizacją SRWD 2030+

Wydział Rozwoju Regionalnego

W 2025 roku trwały prace związane z procesem aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+ (SRWD 2030+). Przeprowadzono postępowanie, w ramach którego wyłoniono firmę odpowiedzialną za wykonanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dla SRWD 2030+. Firma Ekovert przygotowała Prognozę oddziaływania na środowisko projektu SRWD 2030+ i została zobowiązana do jej aktualizacji w związku ze zmianami projektu SRWD 2030+, które nastąpią w wyniku zgłaszania uwag w ramach planowanych konsultacji społecznych oraz w wyniku opinii na temat aktualizowanego dokumentu, które zostaną wydane m.in. przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego, Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz inne właściwe podmioty.

W związku z procesem aktualizacji SRWD 2030+ zostały również zorganizowane warsztaty dla Radnych Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Spotkanie odbyło się w październiku 2025 roku i zostało przeprowadzone przez prof. Bożenę Ryszawską – członka Zespołu Ekspertkiego ds. SRWD 2030+. W trakcie warsztatów omówiony został aktualny stan prac nad Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+, szczególnie zakres celów strategicznych i kierunków działań. Przedstawiony został także plan dalszych prac nad dokumentem. Spotkanie było okazją do poznania opinii uczestników warsztatów na temat przygotowywanego dokumentu oraz wymiany uwag i spostrzeżeń dot. polityki rozwoju województwa.

Kwota poniesionych wydatków: 34 102,80 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

Prezentowanie i upowszechnianie zasad polityki regionalnej w odniesieniu do szeroko pojmowanej kwestii zagospodarowania Odry i dorzecza; inicjowanie działań w zakresie skutecznego zapobiegania powodziom i suszom

Wydział Rozwoju Regionalnego

W 2025 roku współorganizowano dwa wydarzenia skierowane do mieszkańców Dolnego Śląska, zwiększające poziom edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki wodnej:

- 22.03.2025 r. – Światowy Dzień Wody. Samorząd województwa zorganizował stoisko na pl. Solnym we Wrocławiu wraz z innymi partnerami (m.in. Hydropolis, MPWiK S.A. we Wrocławiu, WOPR, Ekosystem Sp. z o.o., Fundacja OnWater.pl). Odwiedzający mogli wziąć udział w konkursach wiedzy o oszczędzaniu wody oraz wygrać nagrody (np. szklane butelki na wodę);

- 24.05.2025 r. – w ramach obchodów Dni Odry zainicjowanych przez Urząd Miejski Wrocławia zaangażowano się w stworzenie stoiska promocyjnego. Do współpracy zaproszono także samorządy nadodrzańskie, dzięki czemu w organizację włączyły się podmioty spoza Wrocławia: Fundacja Viadrus z Głogowa, Gmina Siechnice, Powiat Wrocławski oraz Ośrodek Działań Edukacyjnych i Twórczych "PAŁACYK" ze Ścinawy. Wraz z partnerami przygotowano szereg konkursów i warsztatów o tematyce ekologicznej, pogłębiających wiedzę o Odrze.

Uchwałą nr 1873/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 marca 2025 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego poprzez edukację w sferze gospodarki wodnej w 2025 roku. Na realizację zadań przeznaczono 80 000,00 zł. Oferty w terminie 01-22.04.2025 roku złożyło 5 organizacji pozarządowych, umowy podpisano z 3 podmiotami na zadania: Fundacji Beyond Space „Wodna Ekspedycja – odkrywamy, uczymy, chronimy”, ZHP Chorągiew Dolnośląska „Kropla do kropli” oraz Fundacja OnWater.pl „NAJCENNIEJSZA SUBSTANCJA NA ZIEMI? Czy człowiek jest w stanie uratować lodowce? – pakiet działań edukacyjnych dla mieszkańców DOLNEGO ŚLĄSKA”. Zadania zrealizowane zostały do 31.12.2025 roku.

Przedstawiciel Marszałka Województwa Dolnośląskiego – pracownik Wydziału Rozwoju Regionalnego brał udział w posiedzeniach Komitetu konsultacyjnego Dorzecza Odry, który m.in. opiniuje coroczne sprawozdania z działalności PGW Wody Polskie.

Kwota poniesionych wydatków: 7514,07 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

DISCO - advancing DISTRICT heating and COOLING solutions for efficient waste heat utilization

Wydział Rozwoju Regionalnego

Projekt realizowany w okresie 01.05.2025-30.04.2029 roku w ramach Programu Interreg Europe 2021-2027.

Partner Wiodący: North Sweden Energy Agency (Szwecja).

Partnerzy projektu: Aalborg (Dania), House of Energy (Niemcy), Botosani (Rumunia), Prowincja Drenthe (Holandia), CODEMA (Irlandia), IRENA (Chorwacja), Zrenjanin (Serbia).

Budżet całkowity projektu: 2 226 226,00 euro.

Budżet dla Dolnego Śląska: 171 400,00 euro.

Poziom dofinansowania: 80% EFRR.

Cel projektu: Wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie wykorzystywania ciepła odpadowego w systemowym ciepłownictwie i chłodnictwie.

Projekty Interreg Europe polegają na wzajemnym uczeniu się, wymianie doświadczeń i dobrych praktyk. W ramach projektu DISCO zaplanowane są trzy rodzaje międzynarodowych wydarzeń, które będą służyć temu celowi:

- peer review (oceny wzajemne) - to proces, w którym eksperci lub praktycy z innych organizacji, instytucji lub regionów analizują i oceniają działania, strategie lub dokumenty danego podmiotu — dzieląc się przy tym własnymi doświadczeniami, dobrymi praktykami i konstruktywną krytyką,
- wydarzenia tematyczne – służące pogłębieniu konkretnych tematów, ważnych z punktu widzenia realizacji celu projektu,
- wizyty studyjne – wymiana doświadczeń w praktyce, poznanie dobrych, inspirujących praktyk w regionach partnerskich.

W 2025 roku w ramach projektu zespół projektu oraz przedstawiciele Interesariuszy wzięli udział w:

- peer review i wizycie studyjnej w Aalborgu w Danii – wydarzenie poświęcone aspektom prawnym i legislacyjnym,
- peer review i wizycie studyjnej w Assen w Holandii – wydarzenie poświęcone instrumentom finansowym.

Zorganizowano jedno spotkanie stacjonarne z Interesariuszami projektu.

Działania ewaluacyjne i programowe dot. RPO WD 2014-2020 oraz FEDS 2021-2027

Wydział Rozwoju Regionalnego

I. Badania ewaluacyjne i analizy

W ramach zadania w 2025 roku zostały zrealizowane 2 badania ewaluacyjne dotyczące programu RPO WD 2014-2020 oraz 1 analiza i 1 badanie ewaluacyjne dotyczące perspektywy finansowej 2021-2027 tj.:

1. Badanie ewaluacyjne pn. *„Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego”*. Celem badania była ocena wpływu interwencji na poprawę sytuacji osób pracujących w województwie dolnośląskim dzięki wsparciu EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020.
Źródła finansowania: 70 % EFRR, 30 % BWD.
Kwota poniesionych wydatków: 170 000,00 zł.
2. Badanie ewaluacyjne pn. *„Badanie efektów wsparcia udzielanego za pomocą instrumentów finansowych w ramach RPO WD 2014-2020”*. Celem badania ewaluacyjnego było oszacowanie efektów oraz oceny skuteczności i efektywności wsparcia udzielanego za pomocą instrumentów finansowych udzielanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020.
Źródła finansowania: 70 % EFRR, 30 % BWD.
Kwota poniesionych wydatków: 165 615,00 zł.
3. Analiza dotycząca programu FEDS 2021–2027 pn. *Aktualizacja dokumentu „Ocena ex-ante instrumentów finansowych wdrażanych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” (FEDS) w zakresie celu szczegółowego RSO2.1 EFRR oraz w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (cel szczegółowy JSO8.1) wraz z propozycją zmian do Strategii Inwestycyjnej*. Potrzeba wykonania aktualizacji oceny ex-ante instrumentów finansowych podyktowana była wnioskami płynącymi z przeprowadzonego przeglądu śródkresowego programu FEDS 2021–2027 wskazującymi na zasadność rozważenia zastosowania nowych instrumentów finansowych w wybranych dziedzinach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.
Źródła finansowania: 70 % EFRR, 30 % BWD.
Kwota poniesionych wydatków: 89 913,00 zł.
4. Badanie ewaluacyjne pn. *„Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów FEDS 2021-2027”*. Głównym celem badania była ocena systemu wyboru projektów oraz kryteriów wyboru projektów FEDS 2021–2027 pod kątem spełniania wymagań Rozporządzenia ogólnego (art. 73) oraz wytycznych dot. wyboru projektów na lata 2021–2027, a także zapewnienia skutecznej oraz efektywnej realizacji programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.
Źródła finansowania: 70 % EFRR, 30 % BWD.
Kwota poniesionych wydatków: 213 651,00 zł.

II. Zmiany programu FEDS 2021-2027

28.05.2025 roku Komisja Europejska zatwierdziła pierwsze zmiany programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027 (FEDS), które dotyczyły przede wszystkim przeznaczenia środków UE na nowe cele:

- wprowadzono Działanie 2.11 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom naturalnych, z alokacją UE w wysokości 10 mln euro,
- wprowadzono Priorytet 13 Fundusze Europejskie na rzecz odbudowy i odporności Dolnego Śląska (wsparcie związane z odbudową po powodzi, która wystąpiła w regionie we wrześniu 2024 roku), z alokacją UE w wysokości 82,41 mln euro,
- wprowadzono Priorytet 14 Fundusze Europejskie na rzecz technologii krytycznych Dolnego Śląska (technologie strategiczne), z alokacją w wysokości 20 mln euro.

Środki na nowy zakres wsparcia pochodziły z pozostałych Priorytetów, w ramach budżetu dostępnego w Programie.

W III kwartale 2025 roku przystąpiono do prac nad kolejną zmianą programu FEDS.

Konieczność modyfikacji programu wynikała z przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej pakietu rozporządzeń, które w świetle bezprecedensowej niestabilności geopolitycznej były odpowiedzią na potrzebę zagwarantowania przez Unię Europejską własnej gotowości obronnej i cywilnej, do realizacji inwestycji w zakresie zwiększania bezpieczeństwa i odporności, zdolności obronnych i ochrony ludności cywilnej.

Zmiany programu FEDS 2021–2027 dotyczyły w szczególności:

- Rozszerzenia zapisów już istniejącego w FEDS priorytetu STEP (Priorytet 14 Fundusze Europejskie na rzecz technologii krytycznych Dolnego Śląska), w zakresie wsparcia obszarów związanych z budowaniem bezpieczeństwa i obronności UE,
- Dodania nowych Priorytetów:
  - 15 Fundusze Europejskie na rzecz obronności i odporności Dolnego Śląska;
  - 16 Fundusze Europejskie na rzecz przystępnego i zrównoważonego mieszkalnictwa na Dolnym Śląsku;
  - 17 Fundusze Europejskie dla rozwoju umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i odporności;

- 18 Fundusze Europejskie na rzecz przystępnego i zrównoważonego mieszkalnictwa obszarów górniczych na Dolnym Śląsku.

W zakresie zmian dokonano realokacji finansowych w Programie na nowo utworzone Priorytety na łączną kwotę 202,3 mln euro. Powyższe środki w wysokości 151,5 mln euro pochodzą z EFRR; 25,8 mln euro z EFS+ oraz 25 mln euro z FST.

Przyjęte 18 grudnia 2025 r. przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, uchwałą nr 3465/VII/25, zmiany programu zostały przekazane 22.12.2025 roku do Komisji Europejskiej za pomocą systemu teleinformatycznego SFC do zatwierdzenia.

Ponadto na podstawie art. 24 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego dokonano realokacji środków, w kwocie 1 294 118 euro, do Priorytetu 2, cel szczegółowy 2.1 z Priorytetu 3, cel szczegółowy 2.8, w celu zabezpieczenia realizacji projektów ujętych w strategiach Instrumentów Terytorialnych. Zmiana dotyczyła przesunięcia kwoty nieprzekraczającej 8% początkowej alokacji dla danego priorytetu i nie wyższej niż 4% budżetu programu na rzecz innego priorytetu tego samego Funduszu w ramach tego samego programu. Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, takie przesunięcia nie mają wpływu na poprzednie lata. Przesunięcia i powiązane zmiany uważa się za nieistotne i nie wymagają one decyzji Komisji zatwierdzającej zmianę programu.

III. Realizacja programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

W 2025 roku trwał proces weryfikacji fiszek projektowych oraz dokumentów strategicznych wszystkich instrumentów terytorialnych, utworzonych na terenie Dolnego Śląska, mający na celu praktyczne umożliwienie realizacji podejścia terytorialnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

W 2025 roku trwał proces opiniowania fiszek projektowych w ramach 7 instrumentów terytorialnych. Dotychczas zostały zweryfikowane ponad 544 fiszki projektowe z list podstawowych ujętych w strategiach ZIT/IIIT, z czego 478 zostało ocenionych pozytywnie i ujętych w opiniach oraz aneksach do porozumień terytorialnych oraz 280 fiszek dla projektów rezerwowych, z których 127 zostało ocenionych pozytywnie.

W 2025 roku przeprowadzono ponowny proces oceny 7 zaktualizowanych Strategii ZIT dla instrumentów terytorialnych, zaopiniowano: III wersję Strategii ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego; III wersję Strategii ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego; II oraz III wersję Strategii ZIT Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego; II wersję Strategii ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego, II wersję Strategii ZIT Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego oraz II wersję Strategii IIIT Subregionu Wrocławskiego.

W 2025 roku podpisano 24 aneksy do *Porozumień terytorialnych w sprawie określenia zasad realizacji projektów strategicznych* w ramach 7 instrumentów terytorialnych uwzględniających pozytywnie zaopiniowane fiszki projektowe:

1. ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/53/2023 z dnia 22.08.2023 r. (Aneks 4 z dnia 02.01.2025 r.; Aneks 5 z dnia 25.07.2025 r.);
2. ZIT Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/72/2023 z dnia 13.12.2023 r. (Aneks 4 z dnia 09.04.2025 r.; Aneks 5 z dnia 24.07.2025 r.; Aneks 6 z dnia 19.09.2025 r.; Aneks 7 z dnia 15.12.2025 r.)
3. ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/73/2023 z dnia 14.12.2023 r. (Aneks 3 z dnia 14.04.2025 r.; Aneks 4 z dnia 29.07.2025 r.; Aneks 5 z dnia 02.10.2025 r.);
4. ZIT Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/55/2023 z dnia 10.10.2023 r. (Aneks nr 4 z dnia 13.05.2025 r.);
5. ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/7/2024 z dnia 7.02.2024 r. (Aneks nr 4 z dnia 17.02.2025 r.; Aneks nr 5 z dnia 11.04.2025 r.; Aneks nr 6 z dnia 10.06.2025 r.; Aneks nr 7 z dnia 29.08.2025 r.; Aneks nr 8 z dnia 02.12.2025 r.);
6. ZIT Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego - Porozumienie nr DG-R/3/2024 z dnia 29.01.2024 r. (Aneks nr 3 z dnia 17.04.2025 r.; Aneks nr 4 z dnia 03.06.2025 r.; Aneks nr 5 z dnia 11.07.2025 r.; Aneks nr 6 z dnia 10.09.2025 r.; Aneks nr 7 z dnia 16.12.2025 r.);
7. IIIT Subregionu Wrocławskiego - Porozumienie nr DG-R/54/2023 z dnia 23.09.2023 r. (Aneks nr 3 z dnia 27.01.2025 r.; Aneks nr 4 z dnia 27.03.2025 r.; Aneks nr 5 z dnia 24.07.2025 r.; Aneks nr 6 z dnia 16.10.2025 r.).

W 2025 roku wydano 7 pozytywnych opinii dla kolejnych wersji Strategii ZIT w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz 15 aktualizacji opinii uwzględniających pozytywnie zaopiniowane fiszki projektowe.

1. ZIT Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego

Dnia 24.03.2025 roku uchwałą nr 1808/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała II Strategię ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027. Powyższa opinia była aktualizowana 08.07.2025 roku.

Ponadto dnia 13.10.2025 roku uchwałą nr 3043/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała III Strategię ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027. Powyższa opinia była aktualizowana 08.12.2025 roku.

2. ZIT Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego

W dniu 28.04.2025 roku została zaktualizowana uchwałą nr 8578/VI/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19.04.2024 roku w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała Strategię ZIT Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027.

3. ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego

Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała Strategię ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego uchwałą nr 126/VII/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 18.06.2024 roku w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Powyższa opinia była aktualizowana: 11.02.2025 roku oraz 07.04.2025 roku.

Ponadto dnia 26.05.2025 roku uchwałą nr 2218/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zaopiniowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała II Strategię ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027. Powyższa opinia była aktualizowana 26.08.2025 roku oraz 25.11.2025 roku.

4. ZIT Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego

W dniach 07.04.2025 roku oraz 20.05.2025 roku została zaktualizowana uchwałą nr 440/VI/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 06.08.2024 roku w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Integracji na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Dnia 09.06.2025 roku uchwałą nr 2291/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zaopiniowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała II Strategię ZIT Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027. Powyższa opinia była aktualizowana 26.08.2025 roku.

5. IIT Subregionu Wrocławskiego

Trzykrotnie 24.03.2025 roku, 08.07.2025 roku oraz 30.09.2025 roku zaktualizowano pozytywną opinię i uchwałą nr 439/VII/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 06.08.2024 roku w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Innego Instrumentu Terytorialnego Subregionu Wrocławskiego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Dnia 25.11.2025 roku uchwałą nr 3320/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zaopiniowania Strategii Innego Instrumentu Terytorialnego Subregionu Wrocławskiego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała II Strategię Innego Instrumentu Terytorialnego Subregionu Wrocławskiego.

6. ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego

Dnia 01.07.2025 roku uchwałą nr 2447/VII/25 w sprawie zaopiniowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała III Strategię ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027.

7. ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego

07.04.2025 roku zaktualizowano opinię i uchwałę nr 7947/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 18.12.2023 roku w sprawie wydania opinii w zakresie możliwości finansowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2021-2029 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Dnia 14.07.2025 roku uchwałą nr 2527/VII/25 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zaopiniowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2021-2029 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Instytucja Zarządzająca FEDS pozytywnie zaopiniowała II Strategię ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2021-2029. Powyższa opinia była aktualizowana 15.09.2025 roku.

Projekty niekonkurencyjne

W 2025 roku kontynuowano proces wskazania oraz aktualizacji zakresów projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny w ramach celów szczegółowych programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Projekty te zostały ujęte i wskazane w załączniku 10 do Kontraktu Programowego dla Województwa Dolnośląskiego, jako przedsięwzięcia priorytetowe, finansowane w ramach Programu Regionalnego.

W 2025 roku pozytywnie oceniono 4 aktualizowane fiszki dla projektów z zakresu transportu drogowego i kolejowego. Zaktualizowano zakres danych na listach projektów niekonkurencyjnych stanowiących załączniki do uchwał Zarządu Województwa Dolnośląskiego, tj. uchwały nr 1763/VII/25 z dnia 18 marca 2025 r. oraz uchwały nr 2909/VII/25 z dnia 22 września 2025 r.

W dniu 25.11.2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 3318/VII/25 w sprawie wskazania zakresu projektu niekonkurencyjnego w ramach FEDS 2021-2027. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii złożyło fiszkę dla projektu pn. „Zakup wyposażenia w szpitalu onkologiczno-pulmonologiczno-hematologicznym we Wrocławiu w zakresie AOS i świadczeń jednodniowych – ETAP II”, która została oceniona pozytywnie i w/w projekt został umieszczony na liście projektów niekonkurencyjnych.

W dniu 02.12.2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 3356/VII/25 sprawie rozpoczęcia procesu wskazania zakresu projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, dla projektu Dolnośląskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego pn. „Dolnośląskie Centrum Koordynacji Krajowego Systemu Ratownictwa Wodnego z systemem prewencji przeciwpowodziowej” wskazanego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Dolnośląskiego.

W 2025 roku w związku z powodzią, która miała miejsce w południowo-zachodniej Polsce we wrześniu 2024 roku do programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 wprowadzono zapisy umożliwiające wsparcie w ramach programu projektów z zakresu odbudowy infrastruktury zniszczonej przez powódź. W 2025 roku rozpoczęto proces wskazania zakresów projektów wybieranych w sposób niekonkurencyjny w ramach priorytetu 13. Fundusze Europejskie na rzecz odbudowy i odporności Dolnego Śląska programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027:

- W dniu 03.06.2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 2242/VII/25 w sprawie wskazania projektów uprawnionych do niekonkurencyjnego trybu wyboru w ramach priorytetu 13. Fundusze Europejskie na rzecz odbudowy i odporności Dolnego Śląska programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, w zakresie usunięcia skutków powodzi w ciągu dróg wojewódzkich.
- W dniu 02.12.2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 3355/VII/25 w sprawie wskazania projektów uprawnionych do niekonkurencyjnego trybu wyboru w ramach priorytetu 13. Fundusze Europejskie na rzecz odbudowy i odporności Dolnego Śląska programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 w zakresie dróg wojewódzkich w odcinkach na terenach powiatów.

W dniu 02.12.2025 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę nr 3356/VII/25 w sprawie wskazania projektów uprawnionych do niekonkurencyjnego trybu wyboru w ramach priorytetu 13. Fundusze Europejskie na rzecz odbudowy i odporności Dolnego Śląska programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 w zakresie ochotniczych straży pożarnych.

Wsparcie implementacji Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na terenie Subregionu Wałbrzyskiego

Wydział Rozwoju Regionalnego

Celem projektu jest rozwój sieci współpracy interesariuszy z subregionu wałbrzyskiego, objętych Funduszem na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz wsparcie merytoryczne dla podmiotów aplikujących o środki z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. W roku 2025 zrealizowane zostały następujące zadania:

- Organizacja spotkań Grupy Roboczej ds. Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na terenie subregionu wałbrzyskiego. W skład Grupy wchodziły podmioty kluczowe dla procesu transformacji, w tym przedstawiciele JST, uczelni, instytucji otoczenia biznesu, zrzeszeń przedsiębiorców, związków zawodowych oraz organizacji pozarządowych. W 2025 roku odbyły się dwa wydarzenia: w Świdnicy (29.10.2025 r.) oraz Dobromierzu (19.12.2025 r.). Program spotkań wzbogacono o prelekcje dotyczące transformacji energetycznej, a także budowy i funkcjonowania nowoczesnych instalacji termicznego przekształcania odpadów oraz biogazowni komunalnych. Spotkania służyły wzmocnieniu sieci współpracy oraz wymianie doświadczeń i pomysłów między partnerami;
- Przeprowadzenie analizy i opracowanie raportu dotyczącego ubóstwa energetycznego na terenie wybranych gmin subregionu wałbrzyskiego. Głównym celem podjętych prac było oszacowanie skali tego zjawiska na obszarze objętym wsparciem z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Proces badawczy zrealizowano w trzech gminach regionu: Boguszowie-Gorcach, Ciepłowodach oraz Dusznikach-Zdroju. Raport końcowy stanowi kompleksową diagnozę problemu w wymienionych lokalizacjach, uwzględniając warunki mieszkaniowe, sytuację ekonomiczną mieszkańców, stosowane systemy ogrzewania, a także nawyki energetyczne i skutki zdrowotne;
- Organizacja wyjazdu studyjnego (10-11.12.2025 r.) do kraju karłowarskiego (Czechy) dla 17 przedstawicieli samorządu i ngo z subregionu wałbrzyskiego. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie sprawiedliwej transformacji. Uczestnicy odwiedzili m.in. elektrownię Vresová, kopalnię Jiří oraz przykłady udanych rekultywacji: jezioro Medard i pole golfowe Sokolov (dawna hałda);
- Jednodniowe szkolenie w UMWD dla pracowników wdrażających FST (18.06.2025 r.), poświęcone pomiarowi i analizie ubóstwa energetycznego. Program obejmował metodologię badań oraz praktyczne wykorzystanie wyników w zarządzaniu lokalnym.

Źródło finansowania: 70% Pomoc Techniczna FEDS 2021-2027 FST, 30% BWD. Program: Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Kwota poniesionych wydatków: 320 855,52 zł.

EMRIE

Wydział Rozwoju Regionalnego

Projekt „European Mining Regions Innovation Ecosystems supporting the Circularity and Resource Efficiency” (Ekosystemy innowacji europejskich regionów górniczych wspierające obieg zamknięty i efektywność wykorzystania zasobów), w skrócie EMRIE to projekt finansowany z programu Interreg Europe. Projekt rozpoczął się 01.05.2025 roku i będzie realizowany do 31.07.2029 roku. Partnerem wiodącym w projekcie jest Commission for Regional Development and Coordination of the Alentejo z Portugalii. W projekcie uczestniczą ponadto partnerzy z Hiszpanii, Ukrainy, Grecji, Szwecji i Finlandii. Z Polski w projekcie oprócz Województwa Dolnośląskiego - Wydziału Transformacji UMWD bierze udział Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej. Projekt ma za zadanie rozwijanie współpracy nakierowanej na udoskonalanie polityk i strategii regionalnych, pomiędzy wybranymi europejskimi regionami poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.

W roku 2025 roku zrealizowane zostały następujące zadania:

- a) pierwsze spotkanie partnerów projektu w Castro Verde w Portugalii w dniach 6-7.05.2025 roku. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele jedenastu uczelni, urzędów i organizacji z siedmiu regionów Europy, w tym Województwa Dolnośląskiego oraz Politechniki Wrocławskiej. Spotkanie stanowiło okazję do poznania partnerów, omówienia celów projektu oraz ustalenia harmonogramu i ról poszczególnych uczestników. Uczestnicy projektu mieli również okazję odwiedzić Mina de Sao Domingos – historyczną kopalnię, która stanowi ważny element dziedzictwa przemysłowego regionu.
- b) pierwsze spotkanie grupy interesariuszy projektu EMRIE odbyło się w październiku, we Wrocławiu. W spotkaniu inauguracyjnym prace Grupy wzięli udział eksperci, przedsiębiorcy i przedstawiciele świata nauki z Dolnego Śląska zajmujący się wydobywaniem i przetwórstwem surowców naturalnych, w tym surowców krytycznych, którzy w swojej działalności wdrażają na co dzień postulaty ujęte w unijnym rozporządzeniu o surowcach krytycznych (CRMA) oraz zapisy o gospodarce o obiegu zamkniętym.
- c) V edycja Konferencji Naukowo – Technicznej „Tradycje i Innowacje w Górnictwie”, która odbyła się w dniach 13-14.11.2025 roku na Politechnice Wrocławskiej. W ramach działań prowadzących do ściślejszej integracji sektora górniczego w regionie i kraju realizujących główne założenia projektu EMRIE, przedstawiciele Wydziału Transformacji byli zaangażowani w organizację tego wydarzenia. Główne obszary dyskusji i prezentacji obejmowały ochronę zasobów środowiska, prawo i politykę środowiskową, w tym planowane zmiany prawa

geologicznego i górniczego oraz wpływ tzw. *Nature Restoration Law* na wydobywanie kopalin. Duży nacisk położono na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych w górnictwie, które pozwalają minimalizować negatywny wpływ na środowisko. Omówiono również regulacje prawne związane z rekultywacją terenów pogórnich oraz proces oceny oddziaływania przedsięwzięć wydobywczych na środowisko.

d) IV Surowcowe Śniadanie Biznesowe współorganizowane z Politechniką Wrocławską. 12 grudnia przedstawiciele dolnośląskiego środowiska górniczego spotkali się w Centrum Nauki, Kultury i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu w celu podsumowania 2025 roku. Wydzielona sesja poświęcona była wyłącznie projektowi EMRIE, na której przeprowadzony został warsztat dotyczący analizy SWOT w zakresie surowców krytycznych w regionie.

Program: Interreg Europa 2021-2027. **Nazwa Funduszu:** Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Źródło finansowania: 80% EFRR, 20% BWD.

Kwota poniesionych wydatków: 16 098,55 zł.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Wydział Transformacji

1. Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Wydział Transformacji został zaangażowany w projekcie „Wsparcie Wdrażania Sprawiedliwej Transformacji w Polsce”, ukierunkowanym na wzmocnienie reform instytucjonalnych, administracyjnych i strukturalnych przyczyniających się do wzrostu gospodarczego tych regionów Polski, które są najbardziej narażone na negatywne skutki transformacji. Projekt zrealizowany dla Dyrekcji Generalnej do spraw Reform Strukturalnych Komisji Europejskiej, wpisuje się w dwa główne priorytety Unii Europejskiej: rozwój regionalny oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Działania projektowe dotyczą polskich regionów węglowych, dla których określono zakresy tematyczne studiów przypadków - dla Dolnego Śląska dotyczył on transformacji energetycznej regionu zgorzeleckiego, roli Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i zaangażowania interesariuszy w przyszłej transformacji tego obszaru. Wypracowane zostały plany działań, podręcznik oraz rekomendacje systemowe dla władz regionalnych, JST z tego obszaru, związków zawodowych oraz organizacji pozarządowych. W ramach projektu zostały zorganizowane: wizyta studyjna dla przedstawicieli jst z powiatu zgorzeleckiego w Nadrenii, który jest niemieckim centrum przemysłowym w procesie transformacji energetycznej i odchodzenia od wydobywania i wykorzystania węgla brunatnego, warsztaty nt. transformacji energetycznej i zaangażowania lokalnych interesariuszy w Bogatyni oraz konferencja w Warszawie, na której został zaprezentowany opracowany „Podręcznik dotyczący angażowania interesariuszy w Subregionie Turów w województwie dolnośląskim”.

2. Udział Województwa Dolnośląskiego w europejskich inicjatywach na rzecz sprawiedliwej transformacji

W październiku 2025 roku przedstawiciele Wydziału Transformacji uczestniczyli w konferencji z okazji 5-lecia Platformy Sprawiedliwej Transformacji (Just Transition Platform), zorganizowanej w Brukseli przez Komisję Europejską - DG REGIO. Dolny Śląsk należy do Platformy od początku jej funkcjonowania, aktywnie uczestnicząc w pracach i wymianie doświadczeń pomiędzy regionami objętymi procesami transformacyjnymi. Wydarzenie poświęcone było podsumowaniu postępów we wdrażaniu Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz wymianie doświadczeń pomiędzy regionami realizującymi procesy transformacji gospodarczej.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli regionów górniczych z całej Unii Europejskiej, instytucji unijnych – w tym Europejski Bank Inwestycyjny – a także środowisk akademickich i organizacji eksperckich. W ramach wydarzeń towarzyszących odbył się okrągły stół, poświęcony możliwościom wykorzystania Funduszu Modernizacyjnego jako instrumentu uzupełniającego działania na rzecz transformacji energetycznej i gospodarczej w regionach węglowych nieuwzględnionych w mechanizmie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Udział w pracach Platformy Sprawiedliwej Transformacji oraz w wydarzeniach jej towarzyszących stanowi jeden z elementów aktywnego włączania się regionu w europejską debatę dotyczącą sprawiedliwej, zielonej i konkurencyjnej transformacji, a także sprzyja wymianie doświadczeń i dobrych praktyk z innymi regionami stojącymi przed podobnymi wyzwaniami rozwojowymi.

Misja gospodarcza z Tajwanu na Dolnym Śląsku

Wydział Transformacji

24 września województwo dolnośląskie gościło przedstawicieli misji gospodarczej z Tajwanu, reprezentującej sektor energetyczny i branżę wodorową. Celem misji było nawiązanie kontaktów gospodarczych z dolnośląskimi przedsiębiorstwami oraz poznanie specyfiki polskiego rynku w obszarze technologii wodorowych

i innowacyjnych technologii energetycznych. Spotkanie odbyło się w siedzibie Promet – Plast w Gaju Oławskim, innowacyjnego producenta tworzyw sztucznych dla branży medycznej, inwestującego od lat w odnawialne źródła energii. Przedstawiciele delegacji mogli się zapoznać m.in. z instalacją trigeneracji z wykorzystaniem zielonego wodoru, która stanowi część większej infrastruktury energetycznej zapewniającej firmie zeroemisyjność.

Stronę Tajwańską reprezentowali przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki oraz przedstawicielstwa rządu Tajpej w Polsce, ale również najważniejszych tajwańskich korporacji i instytutów badawczych takich jak: CPC Corporation (CPS), Delta Electronics (DELTA), hiPower Hydrogen Technology Corporation (HHT), Blade Hydrogen Green Technology Corporation, Hydrogen Valley Power Corporation, Industrial Technology Research Institute (ITRI), Metal Industries Research & Development Centre (MIRDC), Taiwan Research Institute (TRI) i Taiwan Institute of Economic Research (TIER).

Województwo Dolnośląskie reprezentował pan Michał Rado, Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, który podkreślił dynamizm i innowacyjność regionu, jego wysokie uprzemysłowienie oraz otwartość na inwestycje zagraniczne.

Wizyta tajwańskiej delegacji na Dolnym Śląsku stanowiła część większej wizyty zorganizowanej przez Polską Agencję Innowacji i Handlu obejmującej spotkania z przedstawicielami administracji rządowej w Warszawie oraz wizytę w przedsiębiorstwach z branży energetycznej w różnych częściach Polski.

Wydarzenia wspierające rozwój gospodarczy organizowane/ współorganizowane przez Wydział

Wydział Transformacji

XVI Polsko-Saksońskie Forum Gospodarcze

Wydarzenie zostało zrealizowane 21-22.10.2025 roku we Wrocławiu. Forum zgromadziło polskich i niemieckich przedstawicieli środowisk naukowych i biznesu, skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii i sztucznej inteligencji w medycynie. W trakcie wydarzenia dyskutowano nad szansami i ryzykiem, jakie daje zastosowanie AI w kontekście poprawy jakości życia pacjenta, ale również przełomowych technologii, które wpływają na nasze codzienne życie. W czasie dyskusji, paneliści i zgromadzeni goście, mieli okazję poznać te rozwiązania, które przy wykorzystaniu dorobku inżynierii materiałowej, mechanicznej czy nauk przyrodniczych przekładają się na nowe metody leczenia.

Forum stanowi cykliczne spotkania sektora biznesu, nauki, otoczenia biznesu i administracji regionalnej, podczas których podejmowane są tematy istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego oraz dwustronnej współpracy dolnośląsko-saksońskiej. W wydarzeniu wzięło udział ok. 100 osób.

Kwota poniesionych wydatków: 45 732,84 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

Przynależność do Stowarzyszenia „Dolnośląska Dolina Wodorowa”

Wydział Transformacji

Dolnośląska Dolina Wodorowa powołana została 25.02.2022 roku przez jednostki rządowe, samorządowe oraz podmioty gospodarcze z terenu Dolnego Śląska i graniczących z nim województw. Celem Stowarzyszenia „Dolnośląska Dolina Wodorowa” jest wspieranie rozwoju gospodarki wodorowej. Stowarzyszenie poprzez swoje działania propaguje postawy proekologiczne i innowacyjne, zwłaszcza wśród przedsiębiorców i społeczności lokalnych. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego jest członkiem wspierającym Stowarzyszenie.

Kwota poniesionych wydatków: 30 000 zł (składka członkowska).

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

Działania informacyjno-promocyjne

Wydział Komunikacji Społecznej

W 2025 roku realizowane były standardowe działania informacyjno-promocyjne, polegające na przekazywaniu opinii publicznej informacji dotyczących bieżących wydarzeń, pracy oraz zadań samorządu województwa. Zorganizowano i przeprowadzono w ponad 200 konferencji prasowych i wydarzeń medialnych, w tym konferencji online. Zrealizowano ponad 60 nagrań materiałów informacyjnych na potrzeby poszczególnych dolnośląskich stacji telewizyjnych i radiowych oraz związanych z wydarzeniami, w których uczestniczył Zarząd Województwa Dolnośląskiego. Ponadto przygotowanych zostało blisko 300 informacji prasowych. Opublikowanych zostało ponad 200 artykułów na łamach dzienników, tygodników lokalnych i ogólnopolskich oraz na regionalnych portalach informacyjnych. Prowadzona była także współpraca z regionalnymi i lokalnymi stacjami radiowymi i telewizyjnymi przy realizacji cyklicznych audycji poświęconych bieżącym wydarzeniom i pracy samorządu województwa oraz jednostek mu podległych. W sumie zrealizowano 387 audycji i 410 minut programów.

Utrzymywany był stały kontakt z przedstawicielami mediów regionalnych, lokalnych i ogólnopolskich. W 2025 roku wpłynęło ok. 200 indywidualnych pytań od dziennikarzy, na które udzielono analogiczną liczbę odpowiedzi.

Wydział Komunikacji Społecznej w 2025 roku po raz kolejny zorganizował również wyjazdowe biura prasowe i plenerowe studia medialne podczas XXXIV Forum Ekonomicznego w Karpaczu oraz podczas XII Dolnośląskiego Kongresu Samorządowego na wrocławskim lotnisku.

Zadania dotyczące informacji i promocji funduszy europejskich – w tym FEDS 2021-2027

Wydział Komunikacji Społecznej

W 2025 roku przeprowadzono kampanię o szerokim zasięgu informującą mieszkańców Dolnego Śląska m.in. o ogłaszanych naborach i korzyściach płynących z efektów wdrażania środków unijnych w regionie. Kampania miała również wzmacniać pozytywny wizerunek funduszy europejskich i instytucji zaangażowanych w ich wdrażanie. W lokalnych stacjach radiowych emitowane były spoty, na profilu FB programu cyklicznie zamieszczane były informacje i posty, w lokalnych portalach internetowych publikowano artykuły. W kampanii emitowano również spoty promujące program w serwisie YouTube, w mediach społecznościowych (TikTok, Instagram, FB), a także na ekranach LCD w większych miastach regionu. Nawiązano współpracę z influencerem Mikołajem Roznerskim - ambasadorem marki Fundusze Europejskie na Dolnym Śląsku, w ramach której powstały najbardziej efektywne formaty: filmy, zdjęcia, relacje, krótsze i dłuższe formy pisane, posty statyczne, instastories, rolki, które cieszyły się dużą popularnością. W stolicy regionu pojawiła się wizytówka FEDS – artystyczny mural prezentujący dziedziny życia społeczno-gospodarczego, które wspierają fundusze unijne. Od jesieni kursują dwa pociągi Kolei Dolnośląskich, oklejone reklamą FEDS, po Wrocławiu tramwaj, a wkrótce podobna promocja znajdzie się na pojazdach komunikacji zbiorowej (autobusy) w wielu dolnośląskich miastach. Kampania jest kontynuowana w 2026 roku.

W maju 2025 roku, w związku z coroczną akcją Dni Funduszy Europejskich, zorganizowano 5 eventów dla mieszkańców województwa u beneficjentów programu: w Twierdzy Srebra Góra, w Arboretum Uniwersytetu Wrocławskiego w Wojsławicach, w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze, na terenie Stawów Milickich w Sułowie oraz przy Hali Stulecia we Wrocławiu. W związku z promocją tych wydarzeń na antenie TVP 3 Wrocław wyemitowano audycje o charakterze audycji „na żywo” z ww. eventów.

W 2025 roku promowano także projekty strategiczne dla województwa: informacje o nich pojawiły się m.in. w audycjach telewizyjnych (TVP 3), radiowych (5 rozgłośni radiowych: Polskie Radio Wrocław, Radio Elka, Radio Rodzina, Muzyczne Radio i Radio Plus Legnica), w artykułach na portalach informacyjnych, itp. Cykl audycji radiowych obejmuje również przygotowanie i emisję odcinków dotyczących innych – ważnych, potrzebnych, atrakcyjnych - projektów dofinansowanych z UE.

W ramach działań promocyjnych marki fundusze europejskie przygotowano także opisy najciekawszych projektów zrealizowanych z programu regionalnego oraz specjalistyczne tłumaczenia tych opisów w języku angielskim.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Działania podjęte w 2025 roku:

- Sporządzanie wniosków do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych gminy, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: 404 wnioski, w tym 52 wnioski do planów ogólnych gmin;
- Sporządzanie uzgodnień do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: 419 uzgodnień;
- Sporządzanie opinii do projektów planów ogólnych gminy: 50 opinii;
- Sporządzanie uzgodnień decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy: 576 uzgodnień;
- Sporządzenie opinii w trybie ustaw szczególnych: 238 opinii;
- Sporządzanie opinii urbanistycznych dla zapytań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa: 22 opinie;
- Sporządzanie opinii do projektów: 44 opinie;
- Prowadzenie rejestru wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim: 1 rejestr;
- Uzgadnianie zintegrowanych planów inwestycyjnych: 6 uzgodnień.

Postępowanie administracyjne w zakresie Geologii**Wydział Geologii**

W ramach realizacji zadań geologicznych, w roku 2025 przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych, które zakończyły się wydaniem 184 decyzji administracyjnych dotyczących zatwierdzenia projektów robót geologicznych i dokumentacji z zakresu geologii inżynierskiej, geologii złożowej i hydrogeologii. W zakresie wydawanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż w roku 2025 wydano 45 decyzji (+16 postanowień). Przy zatwierdzaniu projektów robót geologicznych oraz dokumentacji geologicznych w zakresie geologii inżynierskiej oraz hydrogeologii dla ponadwojewódzkich inwestycji liniowych dotyczących autostrad, dróg krajowych, obwodnic miast, linii energetycznych, linii kolejowych oraz gazociągów w roku 2025 sprawdzono łącznie ponad 4000 otworów geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych. Przeprowadzono 17 kontroli zakładów górniczych w zakresie zgodności prowadzenia eksploatacji z udzieloną koncesją. Zaopiniowano 5 wniosków koncesyjnych na eksploatację kopalin ze złóż dla których organem administracji geologicznej jest starosta.

Dotacje na konserwację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych dla j.s.t.**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach wsparcia melioracji wodnych ogłoszono nabór wniosków na dofinansowanie bieżącego utrzymania urządzeń melioracji wodnych. Przez bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych rozumie się eksploatację, konserwację oraz remont w celu zachowania funkcji tych urządzeń, w tym: wykaszanie roślin, wygrabianie porostów ze skarp i dna rowów, karczowanie lub wycięcie drzew i krzewów, odmulenie dna rowów, czyszczenie i naprawa budowli na rowach, naprawa skarp rowów, usuwanie tzw. „awarii drenarskich”.

Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

Dofinansowano 61 projektów na łączną kwotę 1 778 810,00 zł.

Łączne wydatki w 2025 roku w podziale na subregiony:

- subregion legnicko-głogowski – 192 049,00 zł,
- subregion jeleniogórski – 351 211,00 zł,
- subregion wałbrzyski – 731 052,00 zł,
- subregion wrocławski – 504 498,00 zł.

Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER - 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność:**Wydział Obszarów Wiejskich**

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020. Limit środków: 54 955 500,00 euro.

Rok 2025 zakończył finansową i rzeczową realizację Programu i działania. W 2025 roku SW rozliczył ostatnie wnioski o płatność przekazane przez beneficjentów działania w roku poprzednim. W wyniku ich weryfikacji, ARiMR zrealizowała 116 płatności końcowych na łączną kwotę pomocy 15 991 675,04 zł.

W rezultacie zakończenia ostatnich 116 projektów utworzono m.in. 33 nowe mikroprzedsiębiorstwa, a wsparcie na dalszy rozwój otrzymało 18 istniejących przedsiębiorstw. Nowopowstałe przedsiębiorstwa wraz z tymi, które otrzymały wsparcie na rozwój przyczyniły się do utworzenia co najmniej 61 nowych miejsc pracy. Ponadto wybudowano m.in. 58 nowych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej - a kolejnych 50 obiektów tego typu - zostało przebudowanych, bądź zmodernizowanych. Powstały 4 wiejskie inkubatory przetwórstwa lokalnego produktów rolnych. Pracom konserwatorskim lub restauratorskim poddano 2 zabytkowe obiekty. Sfinansowano ponad 20 wydarzeń/imprez o charakterze lokalnym – promocyjnym, sportowym, kulturowym, społecznym.

Interwencja I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – Komponent Wdrażanie LSR**Wydział Obszarów Wiejskich**

Operacje realizowane w ramach PS WPR na lata 2023-2027. Limit środków: 40 500 000,00 euro.

W 2025 roku SW podpisał pierwsze 91 umów o przyznaniu pomocy w ramach działania na kwotę ogółem 18 906 326,45 zł w tym 11 861 265,89 zł ze środków EFRROW, a ARiMR zrealizowała 66 płatności zaliczkowych i wyprzedzającego finansowania na kwotę pomocy ogółem 6 959 620,89 zł w tym 3 677 684,35 zł ze środków EFRROW.

Zakres realizowanych umów jest bardzo szeroki i wynikają z lokalnych potrzeb, zdiagnozowanych i opisanych w LSR przez Lokalne Grupy Działania (LGD) w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju. 18 podpisanych umów dotyczy rozwoju przedsiębiorczości poprzez START Działalności Gospodarczej, gdzie oczekiwanym rezultatem będzie Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich (co najmniej 1 osoby/projekt). Kolejne

32 umowy z zakresu rozwijania pozarolniczej działalności mają na celu rozwój i dywersyfikację gospodarki wiejskiej. Pozostałe dotyczą Rozwój infrastruktury lokalnej tj. infrastruktura turystyczna i rekreacyjna, mała infrastruktura publiczna, miejsca integracji społecznej, infrastruktura kulturalnej.

Dolnośląska infrastruktura informacji przestrzennej

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 5.2.2. Rozwój Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie zwiększenia dostępności do zasobów informacyjnych o regionie).

W 2025 roku w ramach zadania powstały następujące nowe opracowania wspomagające zarządzanie województwem, będące efektem realizacji zadań publicznych przez jednostki UMWD:

- mapa wraz z aplikacją „Oskarowy Dolny Śląsk”
- projekt Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego - przyjęty przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą Nr 3284/VII/25 z dnia 17 listopada 2025 r. oraz przekazany do uchwalenia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego,
- Panele analityczne:
  1. Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze w latach 2015-2023,
  2. Drogi transportu rolnego współfinansowane z BWD w latach 2011-2023,
  3. Wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej (wg. sprawozdania RRW-11) w latach 2011-2023,
  4. Analiza użytków zalanych podczas powodzi we wrześniu 2024 roku,
  5. Ocena potrzeb w zakresie rekultywacji gruntów rolnych po powodzi we wrześniu 2024 roku,
  6. Dofinansowanie do sprzętu ppoż. i samochodów ratowniczo-gaśniczych dla gmin w latach 2008-2024.

Aktualizacji poddane zostały między innymi następujące przestrzenne bazy danych zasilające Geoportal Dolny Śląsk:

- plany urządzeniowo-rolne gmin – na Geoportalu Dolny Śląsk, obecnie prezentowanych jest 79 planów,
- mapa surowców skalnych i wód leczniczych,
- mapa cyklu radiowo-reporterskiego „Kamienice”,
- mapa zapotrzebowania na prace urządzeniowo-rolne,
- mapa przedstawiająca miejsca pomocy zwierzętom,
- mapa przedstawiająca uzdrowiska dolnośląskie,
- mapa przedstawiająca wypadki drogowe w latach 2016-2024,
- mapa przedstawiająca ewidencję obiektów hotelarskich prowadzoną przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego,
- baza danych ewidencji melioracji wodnych.

Zorganizowana została XI ogólnopolska konferencja pn. „Informacja przestrzenna impulsem do rozwoju lokalnego”, skierowana szczególnie do przedstawicieli jednostek administracji publicznej szczebla lokalnego oraz wszystkich zainteresowanych wykorzystaniem systemów informacji przestrzennej do realizacji zadań z zakresu administracji publicznej. Tematem przewodnim konferencji było wykorzystanie informacji przestrzennej w zarządzaniu kryzysowym i bezpieczeństwie publicznym, kształtowaniu krajobrazu i ochronie przyrody oraz w rozwoju regionów. Odrębna sesja poświęcona była wpływowi sztucznej inteligencji (AI) na geoinformację i możliwościach jej wykorzystania np. w analizach geoprzestrzennych. W ramach konferencji przeprowadzone zostały warsztaty praktyczne z wykorzystania aplikacji mobilnych do aktualizacji danych oraz inwentaryzacji terenowych.

Kontynuowana była również realizacja projektu pn. „Transformacja cyfrowa administracji publicznej szczebla wojewódzkiego poprzez zwiększenie cyfrowych zasobów informacyjnych oraz e-usług publicznych Geoportalu Dolny Śląsk”. W ramach projektu zaktualizowana została baza danych topograficznych w skali 1:10 000 – BDOT10k wraz z rzeźbą terenu dla następujących 10. powiatów (zgorzelecki, lubański, lwówecki, złotoryjski, karkonoski, m. Jelenia Góra, kamiennogórski, m. Wrocław, głogowski, górski). Kontynuowana była realizacja umowy korporacyjnej dla oprogramowania ESRI, zakupionego w ramach projektu. Opracowanych zostało 18 z 25 planowanych nowych baz danych zasilających Geoportal Dolny Śląsk. Całkowita kwota wydatków wykonanych w ramach projektu w 2025 roku wyniosła 4 067 475,65 zł.

Wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

W ramach zadań własnych organu, dla 17 powiatów (oleśnicki, trzebnicki, wrocławski, wałbrzyski, świdnicki, kamiennogórski, jaworski, legnicki, górski, głogowski, bolesławiecki, zgorzelecki, lwówecki, m. Jelenia Góra,

m. Legnica, m. Wałbrzych, m. Wrocław) zaktualizowane zostały wybrane warstwy BDOT10k, a także baza przystanków autobusowych dla powiatu karkonoskiego oraz obiekty kolejowe dla całego województwa.

W ciągu całego roku udostępniany był w postaci cyfrowej i papierowej wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny, zgodnie z zapisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Zrealizowanych zostało 135 wniosków, w tym odpłatnych na kwotę 12 846,20 zł. oraz nieopłatnych o wartości 306 797,07 zł.

Ochrona gruntów rolnych w województwie dolnośląskim

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 4.2.1. Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych)

W 2025 roku w ramach zadania ochrona gruntów rolnych wydatkowano kwotę: 57 008 384,54 zł. Zrealizowano i rozliczono 205 umów z 2025 roku oraz 18 umów przechodzących z 2024 roku (z realizacją w 2025 roku) dla 26 powiatów, 129 gmin oraz 24 jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (w tym osób fizycznych). Wydział Geodezji i Kartografii zrealizował 1 zadanie własne na kwotę 20 000,00 zł.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego została przekazana, w formie dotacji lub pomocy finansowej, kwota 56 988 384,54 zł na realizację prac z zakresu ochrony gruntów rolnych, między innymi:

- drogi dojazdowe do gruntów rolnych – 152 zadania (93,036 km) na łączną kwotę: 54 919 857,55 zł;
- zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania - 21 zadań na łączną kwotę: 1 293 439,16 zł;
- usuwanie kamieni na gruntach ornych – 18 zadań (568,45 ha) na łączną kwotę: 170 535,00 zł;
- zbiorniki wodne służące małej retencji wodnej – 6 zadań (5,74 ha pow. lustra wody) na łączną kwotę: 219 459,17 zł;
- przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych - 18 zadań (1564 szt. drzew) na łączną kwotę: 312 185,46 zł;
- pomiary geodezyjne oraz sprawdzanie klasyfikacji gruntów – 5 zadań (38,42 ha) na łączną kwotę: 50 237,20 zł.

Prace zrealizowane w 2025 roku przez Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 1.4.4. Programowanie i realizacja prac urzędniowo-rolnych, działania na rzecz scalania gruntów rolnych oraz melioracji)

A PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE

W ramach zadania zaktualizowanych zostało 13 planów urzędniowo-rolnych dla gmin: Krotoszyce, Bogatynia, Głogów, Góra, Osiecznica, Sobótka, Stara Kamienica, Warta Bolesławiecka, Jelcz-Laskowice, Bolków, Gromadka, Lwówek Śląski, Ścinawa (łącznie powierzchnia obszaru objętego aktualizacją to ok. 199 103 ha). Realizacja opracowania pt. „Analiza zmian w strukturze agrarnej oraz monitorowanie zmian w sposobie użytkowania gruntów na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego w latach 2014-2023” (łącznie powierzchnia obszarów wiejskich objętych opracowaniem to ok. 1 772 794 ha). Sporządzenie ekspertyz z zakresu ochrony gruntów rolnych obejmujących inwentaryzację i ocenę stopnia degradacji lub dewastacji gleb powstałych w wyniku powodzi (łącznie powierzchnia obszaru objętego ekspertyzami to ok. 787 ha).

B PRACE SCALIENIOWE

Prowadzone były na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów w zakresie:

- zagospodarowania poscaleniowego w 8. lokalizacjach: Luboradz - gmina Mściwojów, powiat jaworski; Piotrowice Świdnickie i część wsi Pastuchów - gmina Jaworzyna Śląska, powiat świdnicki; Brunów - gmina Chocianów, powiat polkowicki; Mokreszów - gmina Świdnica, powiat świdnicki; Rataje oraz części wsi Prawików - gmina Wołów; powiat wołowski, Księżyce - gmina Wiązów, powiat strzeliński; Snowidza - gmina Mściwojów, powiat jaworski; Niedzwiedzice - gmina Chojnów, powiat legnicki;
- założeń do projektu scalenia gruntów w 5. lokalizacjach: Pobiel - gmina Wąsosz, powiat górski; Targoszyn - gmina Mściwojów, powiat jaworski; Różana - obręb Nowy Kościół, gmina Świerzawa, powiat złotoryjski; Taczalin - gmina Legnickie Pole, powiat legnicki; Raczkowa - gmina Legnickie Pole, powiat legnicki.

C OBSŁUGA DOCHODÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

Prowadzona w imieniu Marszałka Województwa Dolnośląskiego jako wierzyciela oraz organu egzekucyjnego, o którym mowa art. 22b ust. 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, uprawnionego do egzekucji należności za zobowiązania z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych.

Kwota dochodów budżetu województwa uzyskanych w 2025 roku z tytułu opłat za wyłączenia z produkcji gruntów rolnych wyniosła 53 996 708,71 zł, w tym 1 215 883,00 zł pozyskano w postępowaniu windykacyjnym oraz 1 130 282,00 zł drogą egzekucji administracyjnej.

D. PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE ORAZ WYCENY NIERUCHOMOŚCI

Realizowane dla zadań leżących w zakresie działania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (Wydział Geodezji i Kartografii, Wydział Mienia Wojewódzkiego, Wydział Zarządzania Środowiskiem, Wydział Obszarów Wiejskich) oraz wojewódzkich jednostek organizacyjnych (Dolnośląska Służba Dróg i Kolei, Instytut Rozwoju Terytorialnego) na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Były to między innymi:

- ustalanie przebiegu granic dróg wojewódzkich oraz granic innych nieruchomości zasobu województwa, dokumentacje do aktualizacji danych bazy danych EGIB, projekty podziałów nieruchomości;
- pomiary oraz dokumentacje filmowe i fotograficzne bezzałogowym statkiem powietrznym (BSP) na potrzeby prac urządzeniowo-rolnych, scaleń gruntów, inwestycji DSDiK na drogach wojewódzkich, do szacowania wielkości szkód spowodowanych przez zwierzynę leśną na obszarach rolnych, inspekcje składowisk odpadów. Zdjęcia sferyczne 360 stopni dla 75 wież widokowych na potrzeby zasilenia bazy informacyjnej w Geoportalu Dolny Śląsk;
- pozyskanie danych ze skanowania mobilnego oraz fotorejestracja dla 2250 km dróg wojewódzkich;
- operaty szacunkowe nieruchomości stanowiących wojewódzki zasób nieruchomości, w tym nieczynnych linii kolejowych przejętych przez Województwo Dolnośląskie od PKP w ramach planu rewitalizacji i przywracania ruchu pasażerskiego;
- aktualizacja bazy danych przystanków komunikacji autobusowej dla powiatu karkonoskiego oraz obiektów kolejowych w województwie dolnośląskim, w bazie danych obiektów topograficznych BDOT10k.

Działanie 7.4.A FEDS

Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu

Działanie 7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy.**Typ 7.4.A Projekty w zakresie Podmiotowego Systemu Finansowania.**

Celem interwencji jest wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw poprzez usługi realizowane w ramach Bazy Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej.

Podpisano jedną umowę na realizację projektu w ramach Działania 7.4 Typ A na kwotę 169 483 032,86 zł.

Projekt skierowany jest do mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw oraz ich pracowników z województwa dolnośląskiego. Projekt ukierunkowany jest na usługi rozwojowe, czyli udzielanie dofinansowania w postaci refundacji kosztów usług rozwojowych odpowiadających na potrzeby przedsiębiorców połączonej z promesą. W przypadku zapotrzebowania - usługa diagnozy i doradztwo w zakresie określenia potrzeb rozwojowych przedsiębiorstwa, poradnictwo w wyborze usług oraz wsparcie w zakresie korzystania z BUR.

Podmiot realizujący: Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A.

Działanie 7.4.B FEDS

Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu

Działanie 7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy.**Typ 7.4.B Projekty w zakresie outplacementu.**

Zaplanowane, kompleksowe działania, których celem jest reorganizacja zatrudnienia ograniczająca proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniające udzielenie pomocy zwalnianym lub zwolnionym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcie osób odchodzących z rolnictwa. W szczególności:

- doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania,
- poradnictwo psychologiczne,
- pośrednictwo pracy,
- szkolenia, kursy, studia podyplomowe,
- staże,
- sfinansowanie kosztów dojazdu lub dodatek relokacyjny.

Podpisano jedną umowę na realizację projektu w ramach Działania 7.4 Typ B na kwotę 13 934 232,40 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.

Działanie 9.1.C FEDS

Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu

Działanie 9.1 Transformacja społeczna.**Typ 9.1.C Podnoszenie i doskonalenie kompetencji w zakresie zielonej transformacji.**

Zakres wsparcia: wsparcie realizowane poprzez usługi w ramach Bazy Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej. Działania ukierunkowane na rozwój w zakresie zielonych umiejętności lub zielonych miejsc pracy oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników, w tym w związku z rozwojem rynku modernizacji energetycznej, GOZ, technologii cyfrowych.

W ramach projektów Typ 9.1.C zostały podpisane 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 35 321 852,50 zł.

Działania podjęte przez Departament Rozwoju Miast i Aglomeracji w 2025 roku

Departament Rozwoju Miast i Aglomeracji

Wybrane i najważniejsze działania dla rozwoju regionalnego: w ramach zadania: Realizacja zadań dotyczących rozwoju aglomeracji w regionie.

Według stanu na dzień 31.12.2025 roku kwota planu wyniosła 489 000,00 zł.

W ramach zadań Departamentu wykonano 327 327,00 zł (67% planu), w tym w ramach zadania:

1. Realizacja zadań dotyczących rozwoju aglomeracji w regionie – 327 327,00 zł.

Ad 1) Środki wydatkowane w ramach zadań Wydziału Badań i Analiz Miast i Aglomeracji.

W okresie kwiecień–sierpień 2025 roku Wydział zawarł trzy umowy o łącznej kwocie 167 900,00 zł na przeprowadzenie eksperckich i niezależnych badań w regionie dotyczących zmian społeczno-gospodarczych.

W ramach powyższego podpisano umowy z:

- Instytutem Rozwoju Miast i Regionów na opracowanie badań i raportu pn. „Przeprowadzenie badań dotyczących miast w regionie tracących funkcje publiczne, tj. miast w kryzysie” – kwota umowy: 123 000,00 zł;
- prof. P. Śleszyńskim z PAN w Warszawie na opracowanie badań i raportu pn. „Wykonanie ekspertyzy, analiz i opinii w zakresie wytypowania (delimitacji) miejskich obszarów funkcjonalnych w regionie” – kwota umowy: 25 000,00 zł;
- prof. R. Szmytkie z Uniwersytetu Wrocławskiego na opracowanie badań i analiz dotyczących przyszłości miast Dolnego Śląska oraz przygotowanie koncepcji w zakresie szans i wyzwań – kwota umowy: 19 900,00 zł.

W trakcie roku kalendarzowego przygotowano i wydano cztery numery reaktywowanego kwartalnika pt. „Studia nad rozwojem Dolnego Śląska”. Łączny koszt umów zlecenia, recenzji autorskich, prac wydawniczych oraz druku periodyku wyniósł 31 580,00 zł.

W dniu 30.10.2025 roku odbyła się konferencja naukowa pn. „Miasta i regiony w procesie zmian. Perspektywa młodych badaczy”. We wrocławskim Hotelu Plaza zebrało się ponad 200 gości i prelegentów z wrocławskich uczelni wyższych. Koszt oprawy medialnej i usługi cateringowej wyniósł 36 470,00 zł.

W dniu 27.11.2025 roku zorganizowano jednodniową konferencję pn. „Współpraca ponadlokalna. Stan i perspektywy”. Miejscem wydarzenia był Port Lotniczy we Wrocławiu. Kwota umowy wyniosła 81 045,00 zł i dotyczyła wynajmu sali, cateringu oraz zakupu materiałów promocyjnych. W konferencji uczestniczyło ponad 100 samorządowców oraz przedstawicieli środowisk politycznych Dolnego Śląska.

W ramach pozostałej kwoty 10 332,00 zł sfinansowano drobne przedsięwzięcia realizowane w ramach bieżącej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, uczelniami wyższymi (m.in. Uniwersytetem Wrocławskim – efektem było dwustronne porozumienie o współpracy naukowo-badawczej z dnia 07.10.2025 roku, Politechniką Wrocławską, Uniwersytetem Przyrodniczym, Uniwersytetem Dolnośląskim DSW we Wrocławiu), instytucjami wsparcia biznesu, jednostkami samorządu województwa (IRT) oraz organizacjami pozarządowymi (m.in. Stowarzyszeniem Rzeczpospolita Samorządna) w zakresie bieżących kwestii aglomeracyjnych.

W okresie marzec–czerwiec 2025 roku prowadzono rozmowy z przedstawicielami JST w sprawie sieciowania samorządów (powiaty: wołowski, oławski, oleśnicki, średzki, wrocławski).

W dniu 27.05.2025 roku w siedzibie UMWD przeprowadzono szkolenie warsztatowe dla JST w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Rozwoju Miast.

W dniu 09.06.2025 roku odbyła się konferencja z okazji 35-lecia samorządu terytorialnego pn. „Dziedzictwo. Transformacja. Perspektywy”. Miejscem konferencji był Uniwersytet Dolnośląski DSW we Wrocławiu. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 70 osób.

Wykonanie budżetu na poziomie 67% było podyktowane niezrealizowaniem projektu z wrocławską uczelnią wyższą pn. „Program innowacyjnych szkoleń z nowych mechanizmów w zakresie rozwoju finansów i edukacji dla JST w regionie, wspierających współpracę między sferą nauki a samorządem”, o wartości 150 000,00 zł. Uczelnia

wycofała się w grudniu 2025 roku z realizacji projektu ze względu na problemy organizacyjno-kadrowe, co skutkowało niemożnością przeprowadzenia szkoleń w tym okresie przez Wydział Wsparcia Doradczego Miast i Aglomeracji.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

Projekty realizowane przez DAWG sp. z o.o.

1.2.2 Wspieranie przedsiębiorczości, rozwój usług otoczenia biznesu oraz rozwój sieci powiązań gospodarczych, w tym inicjatyw klastrowych.

„Dotacje na usługi rozwojowe dla dolnośląskich firm”

Projekt realizowany w partnerstwie z ARR ARLEG S.A., KARR S.A., DARR S.A., DPIN S.A., WARR S.A. DAWG odpowiada za realizację projektu na terenie subregionu: wrocławskiego, legnicko – głogowskiego oraz wałbrzyskiego. Głównym celem projektu jest wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw poprzez usługi realizowane w ramach BUR pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej. Projekt obejmuje rozwój kompetencji pracowników zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców oraz kompleksowe usługi rozwojowe odpowiadające na ich potrzeby. Wsparcie udzielane w projekcie oparte jest na podmiotowym/popytowym mechanizmie finansowania usług rozwojowych realizowanych przez Bazę Usług Rozwojowych. Podejście to gwarantuje pracodawcy możliwość dokonania samodzielnego wyboru usług odpowiadających w największym stopniu na jego aktualne potrzeby. Dofinansowanie usług rozwojowych dla przedsiębiorcy w ramach projektu wynosi od 50% do 70% wartości danej usługi rozwojowej i uzależnione jest od spełnienia przez firmy określonych warunków.

Całkowita wartość: 169 483 032,86 zł.

Czas realizacji: 01.01.2024 r.–31.12.2028 r.

Źródła finansowania: Dofinansowanie 118 638 123,00 zł wkład własny 50 844 909,86 zł. w ramach Działania 7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy, Typ 7.4 A Projekty w zakresie Podmiotowego Systemu Finansowania współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Liczba MSP objętych usługami rozwojowymi w projekcie w roku 2025: 638.

Liczba dużych firm objętych usługami rozwojowymi w projekcie w roku 2025: 29.

Wartość udzielonego wsparcia w projekcie w roku 2025: 6 165 584,49 zł.

„Wsparcie rozwoju kompetencji mieszkańców subregionu wrocławskiego z wykorzystaniem BUR”

Projekt realizowany w partnerstwie z WARR S.A. oraz DPIN S.A., którego głównym celem jest rozwój kompetencji/kwalifikacji dorosłych mieszkańców subregionu wrocławskiego, poprzez realizację usług rozwojowych z wykorzystaniem BUR, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje lub przekwalifikować się, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zielonych i cyfrowych kwalifikacji oraz kwalifikacji zarejestrowanych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji. Projekt ma wspierać uczenie się przez całe życie i rozwijanie umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i mobilności zawodowej. Udział w projekcie ma ułatwić zmianę ścieżki kariery zawodowej i wesprzeć mobilność zawodową mieszkańców Wrocławia i okolicznych powiatów.

Projekt przewiduje wsparcie szkoleniowe z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych dla osób dorosłych zamieszkujących subregion wrocławski, które obejmuje powiaty: milicki, oleśnicki, oławski, strzebiński, średzki, trzebnicki, wołowski, wrocławski oraz miasto Wrocław na prawach powiatu. Maksymalna wartość usługi rozwojowej/usług rozwojowych dla jednej osoby dorosłej korzystającej ze wsparcia nie przekracza kwoty 10 000 zł brutto. W projekcie poziom dofinansowania wynosi 80% do usług rozwojowych realizowanych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych, z możliwością jego zwiększenia do 90% dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy tj.: osób bezrobotnych, osób biernych zawodowo oraz osób z niepełnosprawnościami.

Całkowita wartość: 23 406 555,96 zł.

Czas realizacji: 01.03.2024 r.–31.12.2026 r.

Źródła finansowania: Dofinansowanie 21 065 897,37 zł; wkład własny 2 340 658,59 zł. Działanie 8.2. Uczenie się przez całe życie, Typ 8.2.A Kształcenie osób dorosłych z wykorzystaniem BUR, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027.

„Ścieżki sukcesu: wsparcie osób na rynku pracy”

Projekt realizowany jest w Partnerstwie z DPIN S.A oraz WARR S.A. Głównym celem projektu jest poprawa sytuacji osób na rynku pracy i pomoc w znalezieniu długoterminowej umowy o pracę poprzez podjęcie kształcenia, szkolenia zawodowego lub stażu oraz uzyskanie kwalifikacji/kompetencji. W ramach projektu oferowane jest następujące wsparcie: doradztwo zawodowe zakończone sporządzeniem Indywidualnego Planu działania; szkolenia/kursy zawodowe mające na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji Uczestnika; staże, dzięki którym uczestnik nabeździe praktyczne umiejętności; pośrednictwo pracy przez cały okres udziału Uczestnika w projekcie. Projekt skierowany jest do osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, umów krótkoterminowych, ubogich - pracujących oraz osób odchodzących z rolnictwa. W ramach projektu wsparciem objętych zostanie łącznie 600 osób, z czego 527 uzyska kwalifikacje/kompetencje po opuszczeniu programu, a 120 osób zostanie zatrudnionych na umowę o pracę na czas określony dłuższy niż 1 rok lub czas nieokreślony w wymiarze co najmniej ½ etatu.

Całkowita wartość: 10 223 677,20 zł.

Czas realizacji: 01.02.2025 r.– 30.06.2027 r.

Źródła finansowania: Dofinansowanie z EFS+ (90%) 9 201 309,48 zł; wkład własny 1 022 367,72 zł. Działanie 7.9 Aktywizacja osób na rynku pracy, Typ 7.9.C Projekty skierowane do osób zatrudnionych na podstawie umów krótkoterminowych, umów cywilnoprawnych, ubogich pracujących, odchodzących z rolnictwa, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny PLUS, Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku.

Pożyczki na Rozwój (PnR)

Środki przeznaczone na Pożyczki na Rozwój pochodzą ze środków post-JEREMIE tj. środków publicznych zwróconych z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007-2013 (Inicjatywa JEREMIE).

Instrument realizowany w Konsorcjum, w którym rolę Lidera pełni DAWG sp. z o.o., a Partnerami projektu są DPIN S.A., KARR S.A., WARR S.A., ARLEG S.A. oraz AGROREG S.A. Umowa o Pośrednictwo Finansowe podpisana została 07.12.2022 roku. W ramach PnR udzielane były Pożyczki Inwestycyjne (PI) i Pożyczki Obrotowe (PO). Okres budowy portfela trwał do 07.12.2025 roku. Środki kierowane były do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na obszarze województwa dolnośląskiego zmagających się ze skutkami wywołanymi epidemią COVID-19, w szczególności spadkiem przychodów, zmniejszeniem zatrudnienia, ograniczeniem inwestycji rozwojowych, przerwaniem łańcucha dostaw, zmianą struktury popytu i podaży, inflacją, a w szczególności działających w branżach istotnych dla regionu, m.in. turystyka, usługi noclegowe, gastronomia.

Wartość Umowy: 135 000 000 zł.

Liczba udzielonych pożyczek: 42 szt. o łącznej wartości 25 300 200,00 zł, w tym w 2025 roku 21 szt. o łącznej wartości 13 406 402,00 zł.

Pożyczka Rozwojowa BGK

Pożyczka Rozwojowa jest projektem partnerskim, w którym rolę Lidera pełni DAWG, a Partnerem jest (WARR S.A.). Partnerzy zobowiązali się do realizacji projektu Pożyczka Rozwojowa po 50% każdy. Pożyczka Rozwojowa ma na celu wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw regionu województwa dolnośląskiego, poprzez dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania na preferencyjnych warunkach w celu realizacji:

- 1) przedsięwzięć zwiększających zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach (MŚP),
- 2) przedsięwzięć rozwojowych i inwestycyjnych przedsiębiorstw, przyczyniających się do zwiększenia ich konkurencyjności poprzez inwestycje związane m.in. z:
  - wprowadzeniem przez MŚP innowacyjnych produktów i procesów oraz usług,
  - rozwojem i /lub rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa,
  - inwestycjami w sprzęt produkcyjny, nowoczesne maszyny i urządzenia prowadzące do zwiększenia skali działalności firmy lub wzrostu zasięgu oferty firmy.

Do marca 2023 roku DAWG i WARR udzielił pożyczek na łączną kwotę 55 556 000,00 zł. Do 2032 roku trwa okres wygaszania portfela (OWP)

Całkowita wartość: 50 000 000,00 zł (DAWG + WARR – Konsorcjum), udział DAWG: 25 000 000,00 zł, udział WARR: 25 000 000,00 zł.

Czas realizacji: okres budowy portfela: 03.2020 r.–03.2023 r.; okres wygaszania portfela: 03.2023 r.–12.2032 r.

Źródła finansowania: środki Banku Gospodarstwa Krajowego.

Pożyczka Rozwojowa II BGK

Instrument Finansowy „Pożyczka rozwojowa” jest projektem partnerskim, w którym rolę Lidera pełni AGROREG S.A., a Partnerem jest ARR ARLEG S.A. i DAWG sp. z o.o. na podstawie Umowy Operacyjnej nr 2/FEDS/1724/2024/II/EFRR/092 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w dniu 17 września 2024 r. Nabór na pożyczki rozpoczął się od 17.10.2024 r. Pożyczka Rozwojowa II ma na celu wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz małe spółki o średniej kapitalizacji (tzw. small mid cap) i spółki o średniej kapitalizacji (tzw. mid cap) prowadzące działalność gospodarczą w województwie dolnośląskim poprzez dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania na preferencyjnych warunkach w celu realizacji przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego.

Wartość Projektu pn. „Pożyczki rozwojowe na Dolnym Śląsku 2021-2027” w ramach Umowy Operacyjnej nr 2/FEDS/1724/2024/II/EFRR/092 (dla całego Konsorcjum):

- wkład Funduszy Europejskich: 28 000 000,00 zł (w tym DAWG dysponuje kwotą 10 000 000,00 zł dla zamówienia podstawowego z Prawem Opcji w takiej samej kwocie),
- wkład własny Pośrednika Finansowego: 4 941 176,47 zł (w tym DAWG 1 770 000,00 zł dla zamówienia podstawowego z prawem opcji w takiej samej kwocie).

Całkowita wartość: 28 000 000,00 zł (AGROREG + DAWG + ARLEG – Konsorcjum), udział AGROREG: 11 000 000,00 zł, udział DAWG: 10 000 000,00 zł, udział ARLEG: 7 000 000,00 zł.

Czas realizacji: okres budowy portfela: 17.10.2024 r.–15.12.2025 r., okres wygaszania portfela: do 12.2032 r.

Źródła finansowania: środki Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP

Środki przeznaczone na Dolnośląską Pożyczkę Obrotową dla MŚP pochodzą ze środków post-JEREMIE tj. środków publicznych zwróconych z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007-2013 (Inicjatywa JEREMIE).

Instrument Finansowy Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP realizowany jest w Konsorcjum, w którym rolę lidera pełni DAWG Sp. z o.o., a Partnerami są AGROREG S.A., ARLEG S.A. oraz KARR S.A. Umowa o Pośrednictwo Finansowe podpisana została 09.07.2025 roku. Środki kierowane są do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą i posiadających siedzibę lub oddział, filię, zakład lub przedstawicielstwo na terenie województwa dolnośląskiego, wpisanych do CEIDG lub do rejestru KRS. Środki mogą być wydatkowane na wydatki bieżące związane z prowadzoną działalnością gospodarczą w kwocie brutto (zakup środków obrotowych niezbędnych do prowadzonej działalności, bieżące wydatki firmy związane z funkcjonowaniem, np. energia elektryczna, wynagrodzenia, usługi prawne lub księgowo, itp.).

Wartość Umowy: alokacja podstawowa 30 000 000,00 zł.

Okres Budowy Portfela: do 09.07.2027 r.

Ilość udzielonych pożyczek w 2025 roku: 5 szt. o łącznej wartości 2 885 000,00 zł.

„Usługi rozwojowe dla osób dorosłych z subregionu legnicko-głogowskiego”

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A. od 01.03.2024 roku rozpoczęła realizację projektu „Usługi rozwojowe dla osób dorosłych z subregionu legnicko – głogowskiego”. Projekt nie jest realizowany w formule partnerskiej.

Celem Projektu jest kształcenie osób dorosłych poprzez: usługi rozwojowe w ramach PSF z wykorzystaniem BUR dla osób dorosłych, w tym przede wszystkim dla tych w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje kwalifikacje/ kompetencje lub przekwalifikować się ze szczególnym uwzględnieniem w obszarach zielonej i cyfrowej transformacji.

Projekt jest realizowany w okresie od 01.03.2024 roku do 31.12.2027 roku.

Źródło finansowania: EFS PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027, Priorytet 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działanie 8.2 Uczenie się przez całe życie Typ 8.2.A Kształcenie osób dorosłych z wykorzystaniem BUR.

Wartość dofinansowania projektu: 24 067 488,98 zł.

Wysokość wkładu z Funduszy Europejskich: 16 847 241,66 zł.

Wysokość wkładu z budżetu państwa: 4 813 247,32 zł.

Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi w roku 2025: 604.

Wartość udzielonego wsparcia w projekcie w roku 2025: 1 987 490,70 zł.

Aktywizacja dolnośląskiego rynku pracy” – IV EDYCJA

Projekt realizowany przez DAWG sp. z o.o. w partnerstwie z ARR ARLEG S.A., KARR S.A., WARR S.A., DPiN S.A. W ramach Projektu kierowane jest wsparcie do przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne oraz ich pracowników. Projekt realizowany jest na terenie województwa dolnośląskiego. Przewiduje zaplanowane, kompleksowe działania, które pozwolą na reorganizację zatrudnienia ograniczając proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniając udzielenie pomocy osobom zwalnianym lub zwolnionym w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej. Głównym celem projektu jest aktywizacja zawodowa i powrót do zatrudnienia osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn nie dotyczących pracownika, utrzymanie zatrudnienia przez pracowników zagrożonych lub przewidzianych do zwolnienia oraz osób odchodzących z rolnictwa. Celem działań w projekcie jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych do zmian zachodzących w gospodarce Dolnego Śląska.

Całkowita wartość: 13 934 232,40 zł.

Czas realizacji: 01.03.2024 r.–31.12.2026 r.

Źródła finansowania: Dofinansowanie z EFS+BP (85%+10%) 13 237 520,78 zł wkład własny (5,0%) 696 711,62 zł, w ramach Działania 7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy, Typ 7.4.B Projekty w zakresie outplacementu, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

„Going Global 4.0 – Internacjonalizacja Dolnośląskich Przedsiębiorstw”

Projekt realizowany w okresie 03.03.2024 r.–01.12.2025 r. przez Wydział Współpracy z Zagranicą UMWD wraz z Wydziałem Rozwoju Regionalnego UMWD oraz Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej sp. z o.o., odpowiadający potrzebom, wyzwaniom i oczekiwaniom dolnośląskich MMŚP. Wartość projektu wynosi ponad 21,5 mln zł (przy 70% udziale środków europejskich), które samorząd województwa przeznacza na organizację i pokrycie kosztów udziału dolnośląskich przedsiębiorstw w międzynarodowych misjach gospodarczych, targach. Celem projektu jest:

- 1) krajowa i międzynarodowa promocja gospodarcza przedsiębiorstw i gospodarki Dolnego Śląska dla pozyskania nowych rynków zbytu, i nowych inwestorów,
- 2) wsparcie procesów inwestycyjnych dolnośląskich MMŚP (badania i rozwój, skuteczne wdrażanie wewnętrznych polityk internacjonalizacji przedsiębiorstw),
- 3) wspieranie praktyk informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym w MMŚP.

W 2025 r. DAWG zorganizował:

- misję gospodarczą do Singapuru (15-21.02.2025 r.) na targi BeautyAsia, z udziałem 10 przedsiębiorców z branży beauty,
- misję gospodarczą do Berlina (07-11.04.2025 r.) na targi DMEA, z udziałem 10 firm z branży medycznej i informatycznej.
- misję gospodarczą do Hongkongu (13–19.08.2025 r.) na targi Hong Beauty & Wellness Expo, z udziałem 10 przedsiębiorców z branży beauty,
- misję gospodarczą do Amsterdamu (07-10.10.2025 r.) na targi World Summit AI, z udziałem 15 firm z branży informatycznej.

Przedsiębiorcy prezentowali swoje produkty i usługi na wspólnym stoisku pod marką Dolnego Śląska oraz uczestniczyli w spotkaniach B2B, seminariach i panelach dyskusyjnych.

W 2025 roku zakupiono gadzety promocyjne przeznaczone do dystrybucji podczas wydarzeń targowych i misji gospodarczych.

Wizyta studyjna „MinGenTec Experience: Zielona energia i innowacje technologiczne”

3-4.06.2025, Cottbus

Budżet KARR: 12 595,00 zł; sfinansowany w całości ze środków własnych.

W dniach 03–04.06.2025 roku odbyła się wizyta studyjna polskiej delegacji w regionie Łużyc, zorganizowana przez MinGenTec oraz IHK Cottbus. W wizycie uczestniczyli przedstawiciele Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. wraz z delegacją przedsiębiorstw.

Pierwszego dnia wizyty zorganizowano spotkanie w siedzibie IHK Cottbus, w którym udział wzięli przedstawiciele IHK Cottbus, Kancelarii Stanu Kraju Związkowego Brandenburgia oraz KARR S.A. Spotkanie poświęcone było prezentacji potencjału gospodarczego południowej Brandenburgii oraz omówieniu możliwości współpracy transgranicznej. Przedstawiono również przykłady dobrych praktyk w zakresie transformacji energetycznej, zaprezentowane przez ekspertów z Polski i Niemiec.

W dalszej części dnia delegacja odwiedziła Centrum Hybrydowych Systemów Elektrycznych (CHESCO) w Cottbus oraz Uniwersytet Techniczny w Cottbus-Senftenberg (BTU), gdzie zaprezentowano lokalne projekty badawczo-rozwojowe oraz modele współpracy pomiędzy nauką a przemysłem. Po południu odbyło się Polsko-Niemieckie Forum Innowacji, podczas którego przedsiębiorstwa z obu krajów zaprezentowały profile swojej działalności oraz nawiązały kontakty biznesowe.

Drugiego dnia wizyty delegacja udała się do Schwarze Pumpe, gdzie przedstawiono innowacyjne rozwiązania przemysłowe opracowywane przez Fraunhofer IWU oraz zaprezentowano interaktywną mapę zmian strukturalnych regionu. Wizyta zakończyła się prezentacją technologii dronowych przygotowaną przez Drohnen Expertise GmbH, obejmującą część teoretyczną oraz demonstrację praktyczną.

Wizyta studyjna umożliwiła wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami, zapoznanie się z aktualnymi trendami technologicznymi oraz wzmocnienie współpracy polsko-niemieckiej w obszarze transformacji energetycznej i rozwoju gospodarczego regionu Łużyc.

Prowadzenie Inkubatora Przedsiębiorczości przez ARR ARLEG S.A.

Inkubator Przedsiębiorczości położony w Legnicy przy Placu Wolności 4 to nowoczesny kompleks biurowy (budynek AB i budynek C) o łącznej powierzchni użytkowej 3743 m², który oferuje do wynajęcia 66 pomieszczeń biurowych o łącznej powierzchni 1806,75 m² oraz dwie sale szkoleniowo-konferencyjne (max do 170 osób).

KARR S.A. – realizacja umowy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii

KARR S.A. dnia 07.01.2025 roku podpisał dwie umowy dotacyjne z Ministerstwem Rozwoju i Technologii w celu udzielania wsparcia finansowego przedsiębiorcom, którzy ucierpieli wskutek powodzi w 2025 roku.

Umowa dotacyjna numer II/3/P/15078/2830/25/DMP (wsparcie przedsiębiorców z województwa dolnośląskiego), środki przekazane na realizację projektu z MRiT to 77 500 000,00 zł.

- ✓ Dodatkowo dnia 28.04.2025 roku został podpisany aneks z MRiT na przekazanie do KARR S.A. dodatkowych środków na realizację ww. umowy na kwotę 9 278 059 zł.
- ✓ W związku z wydłużeniem składania wniosków o udzielenie pożyczki na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2025 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi Ministerstwo Rozwoju i Technologii przekazało dodatkowe środki w wysokości 21 000 000 zł.

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Jeleniej Górze łącznie dysponowała środkami w kwocie 107 778 059 zł na realizację powierzonych jej działań w roku 2025.

Umowa dotacyjna numer II/4/P/15078/2830/25/DMP (wsparcie przedsiębiorców z województwa lubuskiego) środki przekazane na realizację projektu z MRiT to 2 500 000,00 zł.

Pożyczkę mogą uzyskać przedsiębiorcy, którzy:

- zatrudniali **nie więcej niż 50 osób**,
- w czasie trwania powodzi wykonywali lub mieli zawieszoną działalność gospodarczą na obszarach objętych stanem klęski żywiołowej zgodnie ze stosownymi rozporządzeniami Rady Ministrów

Pożyczka **w wysokości do 200 000,00 zł** może być udzielona przedsiębiorcy **jednokrotnie**, w związku z powodzią, o której mówi rozporządzenie Rady Ministrów. **Wysokość pożyczki** ustalana jest na podstawie **oszacowania** szkód poniesionych przez przedsiębiorcę.

Pożyczkę przedsiębiorca przeznacza na **usuwanie szkód w rzeczowych aktywach trwałych lub obrotowych powstałych w wyniku powodzi w miejscu faktycznego wykonywania działalności gospodarczej**.

Możliwe jest także przeznaczenie jej na:

- usuwanie szkód w środkach trwałych oddanych przedsiębiorcy do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze;
- remont lub przystosowanie do prowadzenia działalności gospodarczej innego lokalu lub budynku, w sytuacji, gdy usuwanie szkód w dotychczasowym miejscu jej prowadzenia wiązałoby się ze zwiększonym ryzykiem powtórzonego zniszczenia przez powódź w przyszłości;
- wynagrodzenie wypłacane podmiotom za wykonanie oszacowania szkód poniesionych w wyniku powodzi stanowiącego podstawę obliczenia kwoty pożyczki.

W roku 2025 Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. udzieliła wsparcia 629 przedsiębiorcom z woj. dolnośląskiego na łączną kwotę 86 736 705,71 zł, natomiast w woj. lubuskim na kwotę 443 397,00 zł zawierając 3 umowy z poszkodowanymi przedsiębiorcami.

**Projekty realizowane przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. wspólnie z innymi spółkami
WD będącymi pośrednikami finansowymi.**

Zadania realizowane przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.

Do zadań realizowanych przez DFR sp. z o.o. należy rozwój oraz wdrażanie programów wsparcia dolnośląskich mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) z wykorzystaniem zwrotnych instrumentów finansowanych ze środków post-JEREMIE, tj. środków zwróconych z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007–2013 (Inicjatywa JEREMIE). Od 2024 roku spółka realizuje zadania związane z rozwojem i wdrażaniem programu wsparcia Ostatecznych Odbiorców (MŚP, JST itd. zgodnie z uchwałą nr 8567/VI/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego) z wykorzystaniem instrumentów finansowanych ze środków Zasobów Zwróconych 14-20, tj. środków z instrumentów finansowych wdrażanych w ramach RPO WD 2014–2020. DFR sp. z o.o. realizuje zadania w modelu pośrednim, poprzez sieć Pośredników Finansowych wybieranych w procedurach konkurencyjnych. W efekcie zawartych umów podmioty te udzielają wsparcia przedsiębiorcom we własnym imieniu, lecz na rachunek DFR. Pośrednikami finansowymi są m.in. spółki z udziałem Województwa Dolnośląskiego.

W ofercie DFR sp. z o.o. znalazły się również produkty wdrażane w modelu bezpośrednim, tj. Linia Finansowa (trzy edycje), która stanowi uzupełnienie środków własnych Pośredników Finansowych do instrumentów finansowych realizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 i FEDS 2021-2027, z którymi Bank Gospodarstwa Krajowego zawarł umowy o pośrednictwo finansowe.

I. Produkty finansowe udzielone ze środków DFR sp. z o.o.: post-JEREMIE:

1. Produkty pożyczkowe

W 2025 roku kontynuowano realizację podpisanej w grudniu 2022 roku, Umowy o Pośrednictwo Finansowe – Pożyczki na Rozwój. Produkt skierowany był do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, odczuwających negatywne skutki gospodarcze wywołane pandemią COVID-19 oraz stojących przed nowymi wyzwaniami ekonomicznymi, takimi jak wzrost kosztów prowadzenia działalności, inflacja, zmiany w strukturze popytu i podaży, a także utrudnienia w łańcuchach dostaw.

Umowa o Pośrednictwo Finansowe realizowana jest przez konsorcjum złożone z pośredników finansowych: DAWG sp. z o.o., WARR S.A., ARLEG S.A., DPIN S.A., KARR S.A., AGROREG S.A.

Alokacja środków przeznaczona na realizację produktu to 135 000 000,00 zł. Okres Budowy Portfela zakończył się 07.12.2025 roku. Stan realizacji umowy na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
Pożyczka Obrotowa	220	82 471 801,00 zł
Pożyczka Inwestycyjna	31	52 528 199,00 zł
Razem	251	135 000 000,00 zł

W związku z dużym zainteresowaniem wśród mikro, małych i średnich przedsiębiorców z województwa dolnośląskiego produktami pożyczkowymi, przeznaczonymi na finansowanie bieżących wydatków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, DFR uruchomił pożyczkę obrotową pod nazwą „Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania, składającego się z dwóch części, dokonano wyboru Pośredników Finansowych. W dniu 08.08.2025 roku została podpisana umowa o pośrednictwo finansowe z konsorcjum, w skład którego wchodzi: Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A. (jako lider), Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Fundusz Regionu Wałbrzyskiego. Dla II części zamówienia umowa o pośrednictwo finansowe została podpisana w dniu 09.07.2025 r. z konsorcjum, w skład którego wchodzi: Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o. (jako lider), Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A. oraz Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie. Okres Budowy Portfela trwa 2 lata dla każdej z zawartych umów. Stan realizacji umowy na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
1/07/2025/PJ/DPO/UI	4	1 610 000,00 zł
2/07/2025/PJ/DPO/UIII	9	4 625 000,00 zł
Razem	13	6 235 000,00 zł

Podsumowanie instrumentów pożyczkowych:

Od 2016 roku Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o., w oparciu o Strategię Inwestycyjną zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z wkładu wniesionego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 do Instrumentu Inżynierii Finansowej „Dolnośląski Fundusz Powierniczy” zaangażowanymi i niezaangażowanymi w umowy z mikro, małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP) oraz pochodzącymi ze zwrotów od MŚP, opracował 9 produktów o charakterze zwrotnym. Pośrednicy Finansowi realizujący wszystkie Umowy o Pośrednictwo Finansowe zawarte z DFR sp. z o.o. (33 umowy), udzieliłi wg. stanu na 31.12.2025 roku łącznie 1951 pożyczek na kwotę 655 196 089,94 zł w ramach produktów finansowych:

1. Pożyczka obrotowa,
2. Regionalna Pożyczka Hipoteczna,
3. Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna,
4. Regionalna Pożyczka Obrotowa,
5. Pakiet Pożyczek 2RPH/2DRPI/2RPO (Regionalna Pożyczka Hipoteczna/Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna/Regionalna Pożyczka Obrotowa),
6. Pożyczka Płynnościowa,
7. Pożyczka Branżowa,
8. Pożyczki na Rozwój,
9. Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP.

W 2025 roku pożyczki udzielane były w ramach produktu Pożyczki na Rozwój oraz nowego produktu pn. Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP. Pozostałe, wcześniej uruchomione produkty, są w fazie wygaszania, tj. następuje spłata udzielonych pożyczek.

2. Linia Finansowa dla Pośredników Finansowych:

Uruchomiono dwie edycje produktu. W ramach pierwszej, w latach 2020-2021 podpisano 9 umów na łączną wartość 18 894 000,00 zł. W 2022 roku uruchomiona została druga edycja produktu, podpisano 3 umowy na łączną wartość 1 996 486,48 zł. Łącznie w ramach Linii Finansowej zostało podpisanych 12 umów na łączną kwotę 20 890 486,48 zł. Aktualnie następuje spłata udzielonych pożyczek.

3. Produkty poręczeniowe

Spółka odpowiadając na rynkowe zapotrzebowanie na produkty gwarancyjne opracowała:

1. Regionalne Reporęczenie,
2. Reporęczenie – edycja II (REPO2),
3. Reporęczenie – REPO pomoc.

Produkty te wdrażane są również w modelu pośrednim – przez Pośrednika finansowego. W ramach 4 Umów o Pośrednictwo Finansowe udzielono łącznie 2960 reporęczeń ze środków post-JEREMIE na kwotę 140 601 410,87 zł.

W 2025 roku poręczenia udzielane były w ramach produktu REPO2 na podstawie Umowy o Pośrednictwo Finansowe podpisanej w grudniu 2023 roku z Dolnośląskim Funduszem Gospodarczym sp. z o.o. Produkt przeznaczony jest dla wszystkich MŚP, bez względu na okres prowadzenia działalności i na obejmuje poręczenia kredytów, pożyczek, leasingów, należytego wykonania umowy i/lub rękojmię za wady i/lub gwarancje jakości i/lub zwrotu zaliczki oraz poręczenia wadialne. Okres Budowy Portfela trwa do 20.12.2026 roku, a całkowita wartość Kapitału Reporęczeniowego wynosi 20 000 000,00 zł, co umożliwi udzielenie poręczeń na łączną wartość 80 000 000,00 zł. Stan realizacji umowy na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Liczba reporęczeń udzielonych MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporęczeń ze środków DFR sp. z o.o.
REPO2	1097	105 907 902,72 zł	74 028 847,72 zł	58 607 093,65 zł

Rodzaje zabezpieczanych umów dla MŚP:

Ip.	Rodzaj zobowiązania	Liczba reporęczeń dla MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporęczeń ze środków DFR sp. z o.o.	Średnia wartość reporęczenia
1.	e-wadium	195	2 075 250,00 zł	2 075 250,00 zł	1 660 200,00 zł	8 513,85 zł
2.	kredyt/pożyczka inwestycyjny	26	21 899 500,00 zł	6 705 600,00 zł	5 364 480,00 zł	206 326,15 zł
3.	kredyt/pożyczka obrotowy	131	52 750 000,00 zł	36 064 845,00 zł	28 235 891,50 zł	215 541,16 zł
4.	należyte wykonanie umowy/rękojmia za wady/gwarancja jakości	68	4 612 651,89 zł	4 612 651,89 zł	3 690 121,48 zł	54 266,49 zł
5.	wadium	677	24 570 500,83 zł	24 570 500,83 zł	19 656 400,67 zł	29 034,57 zł
	Razem	1097	105 907 902,72 zł	74 028 847,72 zł	58 607 093,65 zł	53 424,88 zł

W dniu 18.12.2024 roku podpisana została Umowa o Pośrednictwo Finansowe w ramach produktu REPO pomoc. Produkt przeznaczony jest dla MŚP, które prowadziły działalność gospodarczą przed 01.09.2024 roku i ucierpiały na skutek powodzi oraz dla podmiotów, które będą uczestniczyły lub uczestniczą w odbudowie Dolnego Śląska po powodzi w roku 2024. Okres Budowy Portfela trwa do 18.12.2026 roku. Całkowita wartość Kapitału Reporęczeńiowego wynosi 10 000 000,00 zł, co umożliwi udzielenie poręczeń na łączną wartość 40 000 000,00 zł. Stan realizacji umowy na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Liczba reporęczeń udzielonych MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporęczeń ze środków DFR sp. z o.o.
REPO pomoc	86	6 138 721,51 zł	6 138 721,51 zł	4 910 977,22 zł

Rodzaje zabezpieczanych umów dla MŚP:

Ip.	Rodzaj zobowiązania	Liczba reporęczeń dla MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporęczeń ze środków DFR sp. z o.o.	Średnia wartość reporęczenia
1.	wadium	72	4 959 610,00 zł	4 959 610,00 zł	3 967 688,00 zł	55 106,78 zł
2.	należyte wykonanie umowy/rękojmia za wady/gwarancja jakości	14	1 179 111,51 zł	1 179 111,51 zł	943 289,22 zł	67 377,80 zł
	Razem	86	6 138 721,51 zł	6 138 721,51 zł	4 910 977,22 zł	57 104,39 zł

Podsumowanie produktów finansowych.

Według stanu na dzień 31.12.2025 roku ze środków DFR sp. z o.o. (środki post-JEREMIE) udzielonych zostało łącznie 4911 pożyczek i reporęczeń na kwotę 795 797 500,81 zł (1951 pożyczek na kwotę 655 196 089,94 zł oraz 2960 reporęczeń na kwotę 140 601 410,87 zł). Wartość wsparcia MŚP przy uwzględnieniu środków wypłaconych w ramach Linii Finansowej jest odpowiednio wyższa o udział tych środków w Pożyczkach Rozwojowych (Instrument finansowy – Pożyczka Rozwojowa realizowany na Dolnym Śląsku w ramach RPO WD 2014-2020).

III. Wdrażanie instrumentów quasi-kapitałowych i kapitałowych.

Fundusz Lowercap sp. z o.o. DFR ASI spółka komandytowo-akcyjna (dalej: DFR ASI lub Fundusz) jest następcą prawnym funduszu DFR Inwestycyjny sp. z o.o., w ramach którego w latach 2019-2024 zostały zainwestowane środki w wysokości ponad 23 mln zł w 9 spółek należących do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. DFR Inwestycyjny sp. z o.o. była inwestycyjną spółką celową powołaną przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju (DFR), której zadaniem, w ramach zatwierdzonych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Strategii Inwestycyjnej i Planów Finansowych było wdrażanie instrumentów quasi-kapitałowych oraz kapitałowych.

Na bazie rezultatów inwestycyjnych pierwszego funduszu, Dolnośląski Fundusz Rozwoju podjął decyzję o uruchomieniu drugiego funduszu typu Venture Capital, który w kolejnej perspektywie inwestycyjnej zainwestuje w ramach inwestycji kapitałowych i mieszanych 45 mln zł.

17.07.2025 roku doszło do połączenia spółki Lowercap sp. z o.o. DFR ASI S.K.A. (spółka przejmująca) ze spółką DFR Inwestycyjny sp. z o.o. (spółka przejmowana) w trybie art. 492 § 1 pkt 1) ksh, tj. poprzez przejęcie spółki przejmowanej przez spółkę przejmującą, w zamian za akcje, które spółka przejmująca wydaje jednemu wspólnikowi spółki przejmowanej (połączenie przez przejęcie).

Narastająco do dnia 31.12.2025 roku DFR ASI dokonał wyjść z inwestycji na łączną kwotę 15 455 035 zł, w tym w samym 2025 roku dokonano wyjścia z inwestycji na kwotę 12 888 642 zł.

Na potrzeby badania sprawozdania finansowego spółki za rok obrotowy 2025 zlecona została wycena portfela inwestycji DFR ASI, w wyniku której wartość portfela w grudniu 2025 roku została oszacowana przez zewnętrzny podmiot wyceniający na 49 080 275 zł.

Działania realizowane przez DFR Inwestycyjny sp. z o.o. oraz po połączeniu spółek DFR ASI w 2025 roku:

- Spółka w 2025 roku aktywnie uczestniczyła w organizacji wydarzenia "Dolny Śląsk. Mikrokosmos inwestycji. Edycja III", które to wydarzenie odbyło się w dniu 09.12.2025 roku. W konferencji udział wzięło łącznie ponad 100 gości reprezentujących rynek inwestycyjny oraz przedsiębiorstwa z Dolnego Śląska i całej Polski.
- Wsparcie w realizacji kolejnej edycji konkursu „Level Up – Wielka bitwa o start-up”. Konkurs realizowany jest we współpracy z największymi dolnośląskimi uczelniami (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Bankowa, Wrocławski Uniwersytet Medyczny, SWPS, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocławska Akademia Biznesu), a jego celem jest pobudzanie przedsiębiorczości wśród studentów, absolwentów oraz pracowników naukowych.
- Spółka rozbudowywała sieć kontaktów wśród uczelni wyższych, instytucji otoczenia biznesu, inwestorów instytucjonalnych oraz indywidualnych. Ww. sieć kontaktów stanowi źródło pozyskiwania celów inwestycji oraz bazę potencjalnych koinwestorów.
- Spółka rozpoczęła wdrażanie Polityki Inwestycyjnej, w tym założenia sposobu realizacji procesu inwestycyjnego. Spółka przygotowała założenia budżetowe, realizowała budżet i związane z nim wskaźniki realizacji celów (KPI).
- Spółka podjęła działania związane z analizą i oceną celów inwestycji, które w omawianym okresie wyraziły zainteresowanie inwestycją ze strony Spółki.

IV. Produkty finansowe udzielone ze środków DFR sp. z o.o.: Zasoby Zwrócone 14-20:

W 2025 roku uruchomiono pierwsze produkty finansowe ze środków Zasobów Zwroconych 14-20, tj. środków zwroconych do Instrumentu Finansowego wdrażanego w ramach RPO WD 2014–2020.

Pierwszym jest Linia Reporęczeńowa skierowana do funduszy poręczeniowych. Celem instrumentu jest zwiększenie dostępności poręczeń zabezpieczających transakcje dokonywane w ramach działalności gospodarczej dolnośląskich przedsiębiorstw. W wyniku prowadzonego naboru, w dniu 29.08.2025 roku została zawarta pierwsza Umowa Operacyjna I stopnia z Funduszem Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. Maksymalna wartość Kapitału Reporęczeniowego wynikająca z umowy wynosi 10 000 000,00 zł. Stan realizacji umowy na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela:

lp.	Rodzaj zobowiązania	Liczba reporeczeń dla MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporeczeń ze środków DFR sp. z o.o.	Średnia wartość reporeczenia
1.	wadium	8	209 000,00 zł	209 000,00 zł	167 200,00 zł	20 900,00 zł
2.	Zabezpieczenie należytego wykonania umowy	3	330 376,00 zł	123 879,50 zł	99 103,60 zł	33 034,53 zł
3.	Zabezpieczenie usunięcia wad i usterek	1	74 587,50 zł	74 587,50 zł	59 670,00 zł	59 670,00 zł
	Razem	12	613 963,50 zł	407 467,00 zł	325 973,60 zł	27 164,47 zł

Kolejnym produktem finansowym uruchomionym ze środków Zasobów Zwroconych 14-20 jest Linia Finansowa 3 skierowana do Partnerów Finansujących. Produkt stanowi uzupełnienie środków własnych Partnerów Finansujących, niezbędnych do wniesienia do Instrumentów Finansowych realizowanych w ramach Programu

FEDS 2021–2027, zgodnie z umową zawartą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Do końca 2025 roku zawarto dwie umowy o łącznej wartości 3 670 373,05 zł.

3. Działania informacyjne i promocyjne

W 2025 roku Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. (DFR) aktywnie realizował szerokie działania informacyjne i promocyjne, ukierunkowane na wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz budowanie rozpoznawalności oferty finansowej Spółki. Aktywności te były prowadzone we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego i obejmowały zarówno autorskie inicjatywy DFR, jak i obecność na kluczowych wydarzeniach gospodarczych w regionie oraz w skali ogólnopolskiej.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć zrealizowanych w 2025 roku był Kongres MŚP – premierowe, flagowe wydarzenie Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju, które zgromadziło około 650 uczestników reprezentujących sektor biznesu, samorządy oraz instytucje otoczenia biznesu. Wydarzenie miało charakter kompleksowy i integracyjny, łącząc intensywny networking, prelekcje eksperckie, panele dyskusyjne oraz rozbudowaną strefę EXPO. Kongres stał się przestrzenią dialogu pomiędzy przedsiębiorcami a administracją publiczną oraz okazją do prezentacji raportu gospodarczego poświęconego sektorowi MŚP na Dolnym Śląsku. Skala wydarzenia oraz jego merytoryczny charakter potwierdziły zapotrzebowanie na tego typu inicjatywy integrujące środowisko gospodarcze regionu.

Równoległe DFR był obecny z ofertą produktową na licznych spotkaniach i wydarzeniach branżowych, w tym m.in. na Forum Ekonomicznym, forach gospodarczych oraz konferencjach o charakterze regionalnym i ogólnopolskim. Istotnym elementem działań promocyjnych było także wyróżnianie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inicjatywy, w tym nagrodę Złota Setka, podkreślającą rolę MŚP w rozwoju gospodarczym regionu oraz ich wkład w budowanie konkurencyjności Dolnego Śląska.

W 2025 roku DFR zorganizował również cykl Dolnośląscy Liderzy Biznesu, który objął 10 miast regionu i zgromadził łącznie blisko 2000 uczestników. Cykl spotkań miał charakter ekspercko-networkingowy i obejmował prelekcje specjalistów, strefę EXPO oraz networking pomiędzy przedsiębiorcami, przedstawicielami samorządów i instytucji otoczenia biznesu. Inicjatywa ta stała się jedną z kluczowych platform dialogu gospodarczego w regionie, wzmacniając pozycję DFR jako instytucji aktywnie wspierającej rozwój MŚP.

DFR był także współorganizatorem konferencji Mikrokosmos Inwestycji w nowej formule, obejmującej panele dyskusyjne oraz prezentacje spółek, w które możliwe było bezpośrednie inwestowanie. Wydarzenie to pełniło jednocześnie funkcję inauguracji działalności Lowercap DFR ASI, podkreślając zaangażowanie Spółki w rozwój rynku inwestycyjnego oraz wsparcie innowacyjnych projektów biznesowych.

Działania informacyjno-promocyjne realizowane w 2025 roku koncentrowały się konsekwentnie na promocji kluczowych produktów finansowych DFR, w szczególności nowego produktu – Dolnośląskiej Pożyczki Obrotowej dla MŚP, a także instrumentów dostępnych w portfelu Spółki, takich jak, Pożyczki na Rozwój, Poręczenia REPO2 oraz Poręczenia REPO Pomoc. Komunikacja produktowa była prowadzona w sposób zintegrowany i obejmowała materiały drukowane, publikacje w mediach tradycyjnych i cyfrowych oraz bezpośrednie działania informacyjne podczas wydarzeń gospodarczych.

Punkty informacyjno-produktowe DFR stanowiły integralną część największych wydarzeń gospodarczych, umożliwiając bezpośredni kontakt z przedsiębiorcami oraz prezentację dostępnych form wsparcia. Spółka była obecna m.in. na Forum Ekonomicznym w Karpaczu, East & West Summit we Wrocławiu oraz Dolnośląskim Forum Gospodarczym w Trzebnicy, gdzie funkcjonowały dedykowane stoiska informacyjno-promocyjne, a uczestnicy mogli uzyskać szczegółowe informacje na temat oferty finansowej DFR.

W 2025 roku została także zrealizowana Szkoła Liderów Lokalnych – inicjatywa skoncentrowana na budowaniu kompetencji przywódczych młodych ludzi oraz wspieraniu dolnośląskich gmin w rozwiązywaniu lokalnych wyzwań rozwojowych. Projekt oparty był na współpracy środowiska akademickiego, samorządów i praktyków biznesu, a jego efektem były konkretne rekomendacje i rozwiązania odpowiadające na rzeczywiste potrzeby lokalnych społeczności. Szkoła Liderów Lokalnych stanowiła jednocześnie narzędzie wzmacniania kapitału społecznego regionu oraz przygotowania przyszłych liderów do aktywnego udziału w życiu gospodarczym i społecznym Dolnego Śląska.

W 2025 roku uruchomiono projekt Wielka Bitwa o Start-up, skierowany do studentów oraz absolwentów dolnośląskich uczelni, którego finał zaplanowano na 11.03.2026 roku. Celem inicjatywy jest rozwój przedsiębiorczości wśród młodych osób, promocja Dolnego Śląska jako regionu otwartego na biznes i nowe technologie, wsparcie młodych innowatorów w procesie tworzenia i skalowania firm oraz budowanie trwałych relacji pomiędzy środowiskiem akademickim, biznesem i inwestorami. Projekt opiera się na modelu praktycznej

weryfikacji pomysłów biznesowych, umożliwiając uczestnikom prezentację koncepcji przed ekspertami rynkowymi i potencjalnymi inwestorami, co wzmacnia regionalny ekosystem start-upowy oraz wpisuje się w długofalową strategię rozwoju innowacyjnej przedsiębiorczości na Dolnym Śląsku.

Projekty realizowane przez DFG sp. z o.o.

Dolnośląski Fundusz Gospodarczy spółka z o.o. we Wrocławiu (dalej jako DFG) w 2025 roku udzielił wsparcia MŚP w łącznej wysokości **44 858 967,67 zł**, udzielając **667** poręczeń:

- **kredytów (pożyczek)**: DFG udzielił przedsiębiorcom **89** poręczeń kredytów (pożyczek) w kwocie **21 108 800,00 zł**, co pozwoliło im pozyskać finansowanie w łącznej wysokości **41 792 000,00 zł**;
- **zapłaty wadium**: DFG udzielił wsparcia przedsiębiorcom w postaci **42** pakiety wadium na kwotę **34 150 000,00 zł**, w ramach których udzielono **514** indywidualnych poręczeń zapłaty wadium w kwocie **19 252 233,16 zł**, co pozwoliło im na uczestnictwo w postępowaniach o zamówienia publiczne o łącznej wartości ok. **642** mln zł;
- **należytego wykonania umowy i/lub rękojmi i/lub gwarancji jakości**: DFG udzieliła przedsiębiorcom wsparcia w postaci **39** przedmiotowych linii poręczeniowych na kwotę **14 150 000,00 zł**, w ramach których udzielono **64** indywidualnych poręczeń należytego wykonania umowy i/lub rękojmi i/lub gwarancji jakości w kwocie **4 497 934,51 zł**, co pozwoliło MŚP na zabezpieczenie realizacji kontraktów o łącznej wartości ok. **90** mln zł.

W roku 2025 DFG realizował następujące projekty:

- Umowę z dnia 20 grudnia 2023 roku o Pośrednictwo Finansowe nr 1/11/2023/PJ/REPO2 zawartą z Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. W analizowanym roku w ramach realizacji umowy o pośrednictwo finansowe DFG udzielił przedsiębiorcom wsparcia o łącznej wartości 37 211 446,16 zł, udzielając 573 poręczeń, w tym:
  - 1) 85 poręczeń kredytów i pożyczek w kwocie 20 070 000,00 zł, co pozwoliło im pozyskać kredyty i pożyczki w łącznej wartości 38 110 000,00 zł – stanowiły one 53,93% wartości wszystkich poręczeń,
  - 2) 438 indywidualnych poręczeń zapłaty wadium w kwocie 13 822 623,16 zł, co pozwoliło im na uczestnictwo w postępowaniach o zamówienia publiczne o łącznej wartości ok. 461 mln zł – stanowiły one 37,15% wartości wszystkich poręczeń,
  - 3) 50 indywidualnych poręczeń należytego wykonania umowy i/lub rękojmi i/lub gwarancji jakości w kwocie 3 318 823,00 zł, co pozwoliło MŚP na zabezpieczenie realizacji kontraktów o łącznej wartości ok. 66 mln zł - stanowiły one 8,92% wartości wszystkich poręczeń;
- Umowę z dnia 18 grudnia 2024 roku o Pośrednictwo Finansowe Nr 1/11/2024/PJ/REPO pomoc zawartą z Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. W analizowanym roku w ramach realizacji umowy o pośrednictwo finansowe DFG udzielił przedsiębiorcom wsparcia o łącznej wartości 6 138 721,51 zł, udzielając 86 poręczeń, w tym:
  - 1) 72 indywidualnych poręczeń zapłaty wadium w kwocie 4 959 610,00 zł, co pozwoliło im na uczestnictwo w postępowaniach o zamówienia publiczne o łącznej wartości ok. 165 mln zł – stanowiły one 80,79% wartości wszystkich poręczeń,
  - 2) 14 indywidualnych poręczeń należytego wykonania umowy i/lub rękojmi i/lub gwarancji jakości w kwocie 1 179 111,51 zł, co pozwoliło MŚP na zabezpieczenie realizacji kontraktów o łącznej wartości ok. 24 mln zł - stanowiły one 19,21% wartości wszystkich poręczeń.

Dodatkowo ze środków własnych DFG udzieliła 8 poręczeń na łączną kwotę 1 508 800,00 zł, w tym:

- 4 poręczeń kredytów i pożyczek w kwocie 1 038 800,00 zł, co pozwoliło przedsiębiorcom pozyskać finansowanie w łącznej wysokości 3 682 000,00 zł;
- 4 indywidualnych poręczeń zapłaty wadium w kwocie 470 000,00 zł, co pozwoliło przedsiębiorcom na uczestnictwo w postępowaniach o zamówienia publiczne o łącznej wartości ok. 16 mln zł.

KARR S.A. – produkty pożyczkowe

W roku 2025 KARR S.A. realizował umowy zawarte z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, w ramach których udzielane były produkty pożyczkowe skierowane do przedsiębiorców oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rozwojowe.

Na podstawie zawartych umów KARR S.A. pełnił rolę pośrednika finansowego, odpowiedzialnego za wdrażanie instrumentów finansowych współfinansowanych ze środków publicznych, w tym funduszy europejskich oraz środków krajowych zarządzanych przez BGK. W ramach tych działań oferowane były preferencyjne produkty

pożyczkowe, dostosowane do potrzeb mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a także – w zależności od zakresu danej umowy – innych uprawnionych beneficjentów.

Realizacja umów z BGK w 2025 roku stanowiła istotny element działalności KARR S.A., przyczyniając się do zwiększenia dostępności finansowania dla przedsiębiorców, wspierania inwestycji rozwojowych oraz wzmocnienia konkurencyjności regionalnej gospodarki.

Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie

Projekt realizowany w partnerstwie z KARR S.A. jako liderem Konsorcjum. Przetarg rozstrzygnięty przez BGK w ramach przetargu na „Wybór Partnerów Finansujących w celu zarządzania funduszem pożyczkowym w obszarze samozatrudnienia (założenie działalności gospodarczej) – sygnatura postępowania: DZZK/2/DPE/2024. Celem Projektu jest zapewnienie wsparcia finansowego, szkoleniowego i doradczego dla osób planujących podjęcie działalności gospodarczej na obszarze województwa dolnośląskiego. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, nie zatrudnionych i niewykonujących innej pracy zarobkowej, studentów ostatniego roku studiów. Umowa Operacyjna nr 2/WWS/224/2024/VI/EFS/045 została podpisana 01.07.2024 roku. Alokacja podstawowa 6 000 000,00 zł oraz zrealizowanie wskaźnika udzielonych w ramach Projektu pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej w liczbie – 82 w ramach Konsorcjum.

Całkowita wartość: Alokacja podstawowa: 6 000 000,00 zł (dla Konsorcjum – 2 Pośredników: KARR -Lider, DAWG - Partner), środki do wykorzystania przez partnerów po 3 000 000,00 zł, Prawo Opcji: 6 000 000,00 zł (dla Konsorcjum – 2 Pośredników: KARR -Lider, DAWG - Partner), środki do wykorzystania przez partnerów po 3 000 000,00 zł.

Czas realizacji: okres budowy portfela: 24 miesiące od daty podpisania umowy, okres wygaszania portfela: do 30.06.2034 roku.

Źródła finansowania: środki Banku Gospodarstwa Krajowego

Pożyczka rozwojowa

Instrument Finansowy „Pożyczka rozwojowa” realizowany jest przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. (lider), Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości oraz Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości na podstawie Umowy Operacyjnej nr 2/FEDS/1724/2024/VI/EFRR/065 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w dniu 19 lipca 2024 roku.

Umowa dotyczy powierzenia KARR S.A., SOCWP oraz SOCP finansowania w ramach Projektu pn. „Pożyczki rozwojowe na Dolnym Śląsku 2021-2027” realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytetu FEDS.01 Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Dolnego Śląska, Działanie FEDS.01.05 Instrumenty finansowe dla MŚP.

W ramach Umowy Operacyjnej nr 2/FEDS/1724/2024/VI/EFRR/065 Instrument Finansowy – Pożyczka rozwojowa – 12 umów pożyczkowych na łączną kwotę 4 887 414,00 zł.

Pożyczka na rozwój MSP

Instrument Finansowy „Pożyczka na rozwój MŚP” realizowany jest przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Fundację „Przedsiębiorczość” (lider), na podstawie Umowy Operacyjnej nr 2/FELB/2824/2024/II/EFRR/104 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w dniu 03 października 2024 roku.

Pożyczka na rozwój MŚP jest udzielana ze środków Funduszu Powierniczego Województwa Lubuskiego w Programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Działanie 1.6 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne.

W ramach Umowy Operacyjnej nr 2/FELB/2824/2024/II/EFRR/104 Instrument Finansowy – Pożyczka na rozwój MSP – 1 umowę pożyczki na kwotę 377 000,00 zł.

Pożyczka na Rozwój

Umowa o Pośrednictwo Finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR – Instrument finansowy realizowany jest przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w konsorcjum – Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o., Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A., Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A. na podstawie Umowy o pośrednictwo finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR z dnia 07.12.2022 roku.

W ramach Umowy o Pośrednictwo Finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR – Pożyczka na Rozwój – 16 umów pożyczkowych na łączną kwotę 9 368 000,00 zł.

Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP.

Umowa o pośrednictwo finansowe 2/07/2025/PJ/DPO/UII – Produkt realizowany jest przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w konsorcjum z Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej sp. z o.o., Agencją Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A., Agencją Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A. na podstawie Umowy o pośrednictwo finansowe nr 2/07/2025/PJ/DPO/UII z dnia 09.07.2025 roku.

W ramach Umowy o pośrednictwo finansowe 2/07/2025/PJ/DPO/UII – Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP - 3 umowy pożyczkowe na łączną kwotę 1 150 000,00 zł.

Pożyczka powodziowa dla przedsiębiorstw poszkodowanych w powodzi na terenie województwa dolnośląskiego

Umowa operacyjna 2/POW/725/2025/II/BP/196 — realizowana w konsorcjum ze spółką AGROREG S.A. z Nowej Rudy. Niniejsza Umowa realizowana jest w ramach Instrumentu finansowego na rzecz wsparcia przedsiębiorców odczuwających skutki powodzi na terenie kraju, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, ze środków pochodzących z Instrumentu Finansowego - Fundusz wsparcia przedsiębiorstw dotkniętych powodzią, na podstawie Umowy o Finansowaniu nr 1/POIR/ZZ/2025, zawartej w dniu 28.01.2025 roku, pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

W ramach Umowy operacyjnej 2/POW/725/2025/II/BP/196 – pożyczka powodziowa dla przedsiębiorstw poszkodowanych w powodzi na terenie województwa dolnośląskiego – 12 umów pożyczkowych na łączną kwotę 19 400 676,32 zł.

Projekty pożyczkowe realizowane przez WARR S.A.**1. Instrument Finansowy „Pożyczka Rozwojowa”**

Instrument realizowany jest na podstawie wygranych postępowań przetargowych oraz umów zawartych w dniach 19.07.2024 i 28.08.2024 roku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na wdrażanie w województwie dolnośląskim Instrumentu Finansowego „Pożyczka rozwojowa”.

Zamówienie finansowane jest ze środków programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz ze środków krajowego współfinansowania, zgodnie z Umową nr FEDS.01.05-IZ.00-0001/23-00 z 28 listopada 2023 roku, zawartą pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Zakres finansowania

Jednostkowe Pożyczki mogą finansować następujące typy inwestycji:

1. **Wdrożenia wyników prac badawczo-rozwojowych** (wypracowanych samodzielnie lub nabytych);
2. **Inwestycje w sektorze produkcyjnym i usługowym**, przyczyniające się do zwiększenia produktywności i konkurencyjności przedsiębiorstw, obejmujące m.in.: zakup maszyn i sprzętu, rozbudowę przedsiębiorstwa, zakup własności intelektualnej;
3. **Inwestycje zgodne z modelem „Przemysł 4.0”**, przyspieszające automatyzację i robotyzację procesów w przedsiębiorstwach (produkcja, obsługa klienta, procesy pomocnicze, cyfryzacja);
4. **Innowacje produktowe i procesowe**, w tym wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług lub zmiany w procesie produkcyjnym bądź sposobie świadczenia usług;
5. **Inwestycje prośrodowiskowe**, ograniczające wpływ przedsiębiorstw na środowisko, obejmujące rozwój technologii efektywnego gospodarowania energią i wodą, technologie obiegu zamkniętego dla odpadów, ekoinnowacje i działania na rzecz gospodarki zasobooszczędnej (np. programy czystszej produkcji, Ecolabel).

Wartość Umów Operacyjnych

Umowa Operacyjna nr 2/FEDS/1724/2024/I/EFRR/063 z dnia 19.07.2024 r.

Łączna wartość umowy: 34 090 909,09 zł, w tym:

Wkład Menadżera 30 000 000,00 zł.

Wkład Partnera Finansującego: 4 090 909,09 zł.

Umowa Operacyjna nr 2/FEDS/1724/2024/V/EFRR/069 z dnia 28.08.2024 r.

Łączna wartość umowy: 22 222 222,22 zł, w tym:

Wkład Menadżera 20 000 000,00 zł.

Wkład Partnera Finansującego: 2 222 222,22 zł.

Dane dotyczące realizacji Umów Operacyjnych w 2025 roku:

Umowa	Liczba podpisanych umów pożyczek	Wartość udzielonych pożyczek
063	14	5 976 854,00 zł
069	22	10 611 111,12 zł

2. Projekt „Europejskie instrumenty zwrotne na rzecz rozwoju ekonomii społecznej”

Projekt realizowany jest na podstawie wygranego postępowania przetargowego i umowy zawartej 12 grudnia 2024 roku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz konsorcjum Partnerów Finansujących.

Skład konsorcjum:

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (Bielsko-Biała),
- Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.,
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości,
- Fundacja Rozwoju Śląska,
- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
- Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju” w Suchej Beskidzkiej,
- Fundacja Rozwoju Regionu Rabka,
- **Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.**,
- Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”,
- Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa.

Projekt jest realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Dofinansowanie z UE: 147 634 437,00 zł.

Fundusz Szczegółowy: 16 800 000,00 zł.

Umowa Operacyjna: nr 2/PES/6423/2024/1/EFS/130.

Zakres finansowania

Instrumenty finansowe w ramach projektu są skierowane na tworzenie i rozwój Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES) na różnych etapach działalności.

Zakładają udzielanie:

- **„Pożyczki na Start”** – dla PES w początkowym okresie działalności, na pokrycie kosztów funkcjonowania w pierwszej fazie działalności gospodarczej.
- **„Pożyczki na Rozwój”** – dla PES umożliwiającej rozwój działalności i zwiększenie przychodów.

Pożyczki mogą być przeznaczone m.in. na:

- wzrost aktywów (majątku),
- rozszerzenie działalności lub rozpoczęcie nowej linii działalności,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych,
- inne cele gospodarcze wspierające rozwój PES.

Dopuszczalne jest **umorzenie pożyczki do 40% wartości wypłaconego kapitału.**

Uprawnione do ubiegania się o Jednostkową Pożyczkę są podmioty zdefiniowane w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o ekonomii społecznej.

Dane dotyczące realizacji Umowy Operacyjnej 2/PES/6423/2024/1/EFS/130 w 2025 roku:

Wskaźnik	Wartość
Liczba podpisanych umów o pożyczkę	4
Wartość udzielonych pożyczek (zł)	1 250 000,00

3. Instrument Finansowy „Pożyczka na Odnawialne Źródła Energii (OZE)”

Instrument realizowany jest na podstawie wygranego postępowania przetargowego i umowy podpisanej 19 marca 2025 roku z Bank Gospodarstwa Krajowego. Finansowanie pochodzi ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz krajowego współfinansowania, zgodnie z Umową nr FEDS.02.05-IZ.00-0001/23-00 z dnia 28 listopada 2023 r. pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego, który pełni rolę Funduszu Powierniczego w rozumieniu art. 2 pkt 20 Rozporządzenia (UE) nr 2021/1060.

Zakres finansowania: Pożyczka może być przeznaczona na następujące typy inwestycji:

1. **Budowa i rozbudowa instalacji wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepłą z odnawialnych źródeł energii**, w tym instalacje kogeneracyjne (np. biogazownie):
  - promieniowanie słoneczne,
  - geotermia,

- o aerotermia/ energia otoczenia (w tym pompy ciepła),
  - o biomasa i biogaz.
2. **Do 49% wydatków kwalifikowalnych Jednostkowej Pożyczki może być przeznaczona na:**
- o budowę magazynów energii dla danego źródła OZE,
  - o przyłączenie źródeł OZE do sieci energetycznych lub ciepłowniczych,
  - o budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych wraz z infrastrukturą, wykorzystujących energię z danego źródła/magazynu energii,
  - o budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci wewnątrz wspólnot mieszkaniowych oraz społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej.

Wartość Jednostkowej Pożyczki:

- do 5 000 000,00 zł – dla instalacji z promieniowania słonecznego, geotermii, aerotermii/ energii otoczenia,
- do 8 000 000,00 zł – dla instalacji z biomasy i biogazu.

Możliwość umorzenia: do 30% kwoty pożyczki.

Umowa Operacyjna nr 2/FEDS/6924/2025/II/EFRR/178.

Łączna wartość umowy: 26 881 720,43 zł, w tym:

Wkład Menadżera 25 000 000,00 zł,

Wkład Partnera Finansującego: 1 881 720,43 zł.

4. Instrument Finansowy „Ekopożyczka dla przedsiębiorstw”

Instrument realizowany jest na podstawie wygranego postępowania przetargowego i umowy podpisanej 30 lipca 2025 roku z Bank Gospodarstwa Krajowego. Zamówienie finansowane jest ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, w ramach Działania FEDS.02.03 „Instrumenty finansowe na efektywność energetyczną – ekopożyczka dla przedsiębiorców”. Umowa nr FEDS.02.03-IZ.00-0001/23-00 została zawarta w dniu 28 listopada 2023 r. pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Bankiem Gospodarstwa Krajowego, pełniącym rolę Funduszu Powierniczego w rozumieniu art. 2 pkt 20 Rozporządzenia (UE) nr 2021/1060.

Zakres finansowania

Jednostkowa pożyczka może być przeznaczona na finansowanie Inwestycji Końcowych polegających na poprawie efektywności energetycznej w mikro- i małych przedsiębiorstwach poprzez zastosowanie energooszczędnych technologii i modernizację:

Typy inwestycji finansowanych:

- modernizacja energetyczna budynków,
- modernizacja instalacji grzewczych/chłodzących,
- wymiana lub modernizacja nieefektywnych źródeł ciepła,
- zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji (w tym modernizacja linii produkcyjnych),
- odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym (w tym ciepło odpadowe),
- wymiana oświetlenia na energooszczędne,
- montaż instalacji OZE wraz z magazynem energii (jeżeli produkcja energii elektrycznej nie jest podstawową działalnością przedsiębiorstwa),
- inne wydatki wskazane w audycie wpływające na wzrost efektywności energetycznej.

Dodatkowe możliwe finansowanie:

- koszty przygotowania audytu energetycznego,
- powstanie lub zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany),
- rozwiązania wspierające gospodarkę obiegu zamkniętego (GOZ),
- infrastruktura dostępności,
- rozwiązania w zakresie cyrkularności, elektromobilności, adaptacji do zmian klimatu i efektywnego wykorzystania zasobów wodnych.

Warunki finansowe

Parametr	Wartość
Wysokość wsparcia	do 5 000 000,00 zł
Oprocentowanie	1,00% w skali roku
Okres spłaty	do 15 lat (w zależności od rodzaju inwestycji)
Możliwość umorzenia	do 20% kwoty pożyczki

Dane dotyczące Umowy Operacyjnej 2/FEDS/9924/2025/II/EFRR/247.

Łączna wartość umowy: 16 853 932,58 zł, w tym:

Wkład Menadżera 15 000 000,00 zł,

Wkład Partnera Finansującego: 1 853 932,58 zł.

5. Instrument Finansowy „Dolnośląska Pożyczka Obrotowa dla MŚP”

Instrument realizowany jest na podstawie Umowy o Pośrednictwo Finansowe nr 1/07/2025/PJ/DPO/UI zawartej 8 sierpnia 2025 r. pomiędzy Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. (DFR) a konsorcjum: Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A. (lider), Fundusz Regionu Wałbrzyskiego.

Środki przeznaczone na Dolnośląską Pożyczkę Obrotową dla MŚP pochodzą ze środków post-JEREMIE tj. środków publicznych zwróconych z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007-2013 (Inicjatywa JEREMIE). Środki te przekazane zostały przez Województwo Dolnośląskie w zarządzanie do DFR. Pożyczka obrotowa dla MŚP finansuje wydatki bieżące związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym m.in.:

- zakup środków obrotowych niezbędnych do działalności,
- bieżące koszty funkcjonowania firmy (energia elektryczna, wynagrodzenia, usługi prawne lub księgowe itp.).

Limit pożyczki dla jednego MŚP: do 600 000,00 zł.

Warunki finansowe

Parametr	Wartość
Wartość Umowy o Pośrednictwo Finansowe	30 000 000,00 zł
Alokacja WARR	10 000 000,00 zł

6. Instrument Finansowy „Pożyczki na Rozwój”

Instrument realizowany jest na podstawie Umowy o Pośrednictwo Finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR, zawartej 7 grudnia 2022 r. pomiędzy Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. (DFR) a konsorcjum: Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o. (lider), Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A., Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A.

Środki przeznaczone na Pożyczki na Rozwój pochodzą ze środków post-JEREMIE tj. środków publicznych zwróconych z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007-2013 (Inicjatywa JEREMIE). Środki te przekazane zostały przez Województwo Dolnośląskie w zarządzanie do DFR.

Przeznaczenie pożyczki:

- Pożyczka Inwestycyjna (PI):

Środki mogą zostać przeznaczone na finansowanie wydatków inwestycyjnych, w szczególności:

- nakłady na rzeczowe aktywa trwałe,
- wartości niematerialne i prawne,
- inwestycje związane z prowadzeniem i rozwojem działalności gospodarczej.

- Pożyczka Obrotowa (PO):

Środki przeznaczone są na finansowanie wydatków bieżących związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym m.in.:

- zakup środków obrotowych,
- pokrycie kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa (np. energia elektryczna, wynagrodzenia, usługi prawne, księgowe itp.).

Wartość środków przekazanych przez DFR w ramach Umowy nr 1/12/2022/PJ/PNR wynosi:

- 75 000 000,00 zł – wartość podstawowa,
- 60 000 000,00 zł – dodatkowe środki w ramach Prawa Opcji,
- w tym wartość alokacji dla WARR S.A.: 32 500 000,00 zł.

Dane dotyczące realizacji Umowy nr 1/12/2022/PJ/PNR przez WARR w 2025 r.

Rodzaj pożyczki	Liczba udzielonych pożyczek	Wartość
PI	4	8 739 000,00 zł
PO	8	3 100 000,00 zł

Projekty pożyczkowe realizowane przez DPIN S.A.

Od 2018 roku Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A. (dalej DPIN S.A.) zawarł 27 Umów Operacyjnych (dalej UO) w ramach, których udziela wsparcia przedsiębiorcom w postaci pożyczek na preferencyjnych warunkach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. 21 UO objętych jest okresem wygaszania portfela, 5 UO znajduje się w okresie budowy portfela, 1 UO została zawarta, a okres budowy portfela rozpocznie się w 2026 roku. W tym okresie (2018 r.–31.12.2025 r.) udzielono łącznie 518 pożyczek na łączną kwotę 232 993 128,00 zł.

Produkty finansowe w ramach zawartych UO: 1. Pożyczka Hipoteczna, 2. Pożyczka Obrotowa, 3. Pożyczka Hipoteczna, 4. Mała Pożyczka Inwestycyjna, 5. Pożyczka Rozwojowa, 6. Pożyczka Płynnościowa, 7. Pożyczka Płynnościowa, 8. Pożyczka Płynnościowa, 9. Pożyczka Płynnościowa, 10. Pożyczka Inwestycyjna, 11. Pożyczka Branżowa, 12. Mała Pożyczka Inwestycyjna, 13. Pożyczka Branżowa, 14. Fundusz Dostępności, 15. Pożyczka Rozwojowa II, 16. Pożyczka Rozwojowa II, 17. Pożyczka Inwestycyjna, 18. Pożyczka Inwestycyjna, 19. Pożyczka Inwestycyjna, 20. Pożyczka POIR, 21. Pożyczka na Rozwój, 22. Pożyczka EKOenergetyczna III, 23. Mała Pożyczka Rewitalizacyjno-Inwestycyjna, 24. Dolnośląska Pożyczka Obrotowa, 25. Pożyczka dla MŚP – OZE i energetyka, 26. Fundusz Dostępności, 27. Pożyczka na poprawę efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego.

W 2025 roku DPIN S.A. kontynuował udzielanie pożyczek w ramach 3 UO oraz pozyskał 4 nowe produkty finansowe w ramach wygranych procedur przetargowych.

I Projekty kontynuowane w 2025 r. (w okresie budowy portfela):

1. Pożyczki Na Rozwój – Umowa o Pośrednictwo Finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR zawarta z Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. w dniu 7 grudnia 2022 r. (w konsorcjum z Agencją Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A., Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej sp. z o.o., Karkonoską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., Wrocławską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Agencją Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A.).

Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **31 424 000,00 zł**. Okres budowy portfela został zakończony 7 grudnia 2025 roku. W okresie budowy portfela DPIN S.A. udzieliła 59 pożyczek na łączną kwotę 31 424 000,00 zł.

2. Pożyczka EKOenergetyczna III (woj. wielkopolskie) - Umowa Pośrednika I stopnia. Instrument Finansowy Pożyczka EKOenergetyczna III, nr Umowy 3/2023/PEKOOIII zawarta z Wielkopolskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. w dniu 21 grudnia 2023 r. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **10 526 315,79 zł**

3. Mała Pożyczka Rewitalizacyjno-Inwestycyjna (woj. zachodniopomorskie) - Produkt Finansowy Mała Pożyczka Rewitalizacyjno-Inwestycyjna (Umowa Operacyjna I Stopnia). Umowa nr 3.6/2024/ZFR/3 zawarta z Zachodniopomorską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w dniu 9 grudnia 2024 r. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **10 526 315,79 zł**

II Projekty rozpoczęte w 2025 roku:

1. Dolnośląska Pożyczka Obrotowa – Umowa Operacyjna nr 1/07/2025/PJ/DPO/UI zawarta z Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. w dniu 8 sierpnia 2025 r. w ramach Konsorcjum z Wrocławską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. i Funduszem Regionu Wałbrzyskiego. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **10 200 000,00 zł**, natomiast przez WARR S.A. 10 000 000 zł

2. Pożyczka dla MŚP – OZE i energetyka – Umowa nr 2/FEOP/2025/2025/1/EFRR/249 zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 18 sierpnia 2025 r. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **21 505 376,34 zł**.

3. Fundusz Dostępności – Umowa nr 2/FD/3925/2025/II/BP/297 zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 13 października 2025 r. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **15 000 000,00 zł**.

4. Pożyczka na poprawę efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego – Umowa Operacyjna nr 2/FEDS/3625/2025/III/EFRR/285 zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 26 listopada 2025 r. Do realizacji przez DPIN S.A. przypada **53 191 489,36 zł**.

Zestawienie liczby zawartych Umów o Pożyczkę oraz łączne kwoty.

Umowa	Liczba zawartych umów w 2025 r.	Kwota udzielonych pożyczek w 2025 r.
Pożyczka na Rozwój	23	16 023 000,00zł
Pożyczka EKOenergetyczna III	4	1 622 000,00 zł
JPRIMA	-	-
OZE i energetyka	-	-
Dolnośląska Pożyczka Obrotowa	4	1 610 000,00 zł
Fundusz Dostępności	-	-
Poprawa efektywności energetycznej budynków i oświetlenia ulicznego	-	-
Razem	31	19 255 000,00 zł

1.3.3 Stymulowanie współpracy sfer biznesu, nauki i edukacji.

ARLEG – produkty pożyczkowe

W dniu 17.09.2024 roku została podpisana Umowa Operacyjna nr 2/FEDS/1724/2024/II/EFRR/092 Instrument Finansowy – Pożyczka rozwojowa - udzielana jest w ramach Konsorcjum w składzie: Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie – Lider Konsorcjum, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o. we Wrocławiu – Partner Konsorcjum i Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A. – Partner Konsorcjum ze środków w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytetu FEDS.01 Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Dolnego Śląska, Działanie FEDS.01.05 Instrumenty finansowe dla MŚP oraz obowiązkowego Wkładu Partnera Finansowego, z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych kwalifikowalnych przedsiębiorstw.

W ramach Funduszu Pożyczkowego przedsiębiorstwa MMŚP z obszaru województwa dolnośląskiego otrzymują wsparcie w kwocie: 32 941 176,47 zł, z czego:

- wkład Funduszu Powierniczego: 28 000 000,00 zł., na który składają się:
  - a) wkład UE w kwocie 19 600 000,00 zł;
  - b) wkład Funduszu Powierniczego KW_FP w kwocie 8 400 000,00 zł;
- wkład własny Partnerów Finansowych: 4 941 176,47 zł.

Całkowita wartość projektu: 28 000 000,00 zł (AGROREG + DAWG + ARLEG – Konsorcjum), udział AGROREG: 11 000 000,00 zł, udział DAWG: 10 000 000,00 zł, udział ARLEG: 7 000 000,00 zł.

Czas realizacji: okres budowy portfela: 17.10.2024 r.–15.12.2025 r., okres wygaszania portfela: do 12.2032 roku.

Wartość Jednostkowej Pożyczki wynosi do 2 000 000,00 zł. Okres spłaty poza obszarem preferencji do 72 miesięcy, karencja w spłacie kapitału do 6 miesięcy.

Preferencje:

Pożyczki udzielone na inwestycje ograniczające wpływ przedsiębiorstw na środowisko, w ekoinnowacje i w zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej – okres spłaty do 84 miesięcy, karencja w spłacie kapitału do 12 miesięcy.

Przeznaczenie:

Wsparcie Inwestycji Końcowych realizowanych przez Odbiorców Ostatecznych.

Jednostkowe Pożyczki mogą finansować następujące typy Inwestycji Końcowych:

- 1) inwestycje związane z wdrożeniami wyników prac badawczo-rozwojowych (wypracowanych samodzielnie lub nabytych);
- 2) inwestycje w sektorze produkcyjnym i usługowym, przyczyniające się do zwiększenia produktywności przedsiębiorstw i konkurencyjności ich usług, obejmujące m.in. zakup maszyn i sprzętu, rozbudowę przedsiębiorstwa, zakup własności intelektualnej itp.
- 3) inwestycje mające na celu wdrożenie modelu biznesowego zgodnego ze specjalizacją horyzontalną „Przemysł 4.0”, tj. prowadzące do przyspieszenia procesów automatyzacji i robotyzacji przedsiębiorstw (np. automatyzacji produkcji, procesów obsługi klienta i świadczenia usług, procesów pomocniczych oraz cyfryzacji);
- 4) inwestycje prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych wyrobów/ usług lub dokonania zasadniczych zmian w sposobie świadczenia usług lub procesie produkcyjnym (innowacje produktowe lub procesowe);
- 5) inwestycje ograniczające wpływ przedsiębiorstw na środowisko (m. in. rozwój technologii racjonalnego gospodarowania energią, wodą, technologii obiegu zamkniętego dla odpadów), w ekoinnowacje i w zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej (np. programy czystszej produkcji, Ecolabel).

Jednostkowe Pożyczki mogą finansować Inwestycje Końcowe zlokalizowane na terenie województwa dolnośląskiego.

W roku 2025 podpisano 19 umów pożyczkowych na łączną kwotę 7 015 294,12 zł.

Liczba zaangażowania pożyczek na dzień 31.12.2025 r: 23 na łączną kwotę 7 908 561,82 zł.

2. Pożyczki na Rozwój – Umowa o Pośrednictwo Finansowe nr 1/12/2022/PJ/PNR zawarta z Dolnośląskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. w dniu 7 grudnia 2022 r. (w konsorcjum z DAWG sp. z o.o. (lider), DPIN S.A., KARR S.A., WARR S.A. oraz ARRAGROREG S.A.).

Podpisano 23 umowy o łącznej wartości 13 500 000,00 zł.

Centrum druku 3D przy ul. E. Kwiatkowskiego we Wrocławiu

Dolnośląskie Centrum Druku 3D zarządzane przez DPIN S.A. prowadzi działalność, angażując się w edukację, naukę oraz realizację zaawansowanych projektów z zakresu druku 3D. Jednocześnie utrzymuje wysoki poziom wynajmu powierzchni, wynoszący 92% dla hal produkcyjno-magazynowych oraz 100% dla biur.

W DCD 3D działają firmy z branż: automatyki, telekomunikacji oraz doradztwa w zakresie opakowań dla kosmetyków i chemii gospodarczej.

Kluczowe aktywności DCD3D w 2025 roku:

- Realizacja warsztatów pod nazwą „Trzeci wymiar druku” podczas ferii zimowych oraz roku szkolnego, organizowane zarówno w siedzibie DCD3D, jak i poza nią, skierowane do dzieci i młodzieży.
- Przygotowanie i realizacja specjalistycznych szkoleń z technologii przyrostowych, m.in. dla 16. Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej.
- Przygotowanie nowej oferty szkoleniowej oraz realizacja pierwszego szkolenia dla nauczycieli, dotyczącego wykorzystania technologii addytywnych w edukacji.
- Aktywna promocja oferty DCD3D oraz jego możliwości podczas inicjatyw i wydarzeń, takich jak m.in.:
- Dolnośląskie Forum Gospodarcze DFOG 2025 w Trzebnicy, gromadzące przedstawicieli samorządów, biznesu i ekspertów, którzy wspólnie omawiali kluczowe wyzwania i szanse związane z inwestycjami w Dolnym Śląsku;
- Dolnośląskie Forum Odbudowy Ukrainy (DFOU), organizowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz Gminę Wrocław – które było okazją do nawiązania kontaktów biznesowych z przedstawicielami władz, instytucji i firm z Ukrainy;
- Dolnośląscy Liderzy Biznesu - cykl spotkań skierowanych do przedsiębiorców z Dolnego Śląska, organizowany przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. Spotkania te miały na celu integrację lokalnego środowiska biznesowego, dostarczanie wiedzy i narzędzi do rozwoju firm oraz ułatwianie nawiązywania kontaktów biznesowych;
- Złot Chorągwi Dolnośląskiej ZHP z okazji 80-lecia harcerstwa na Dolnym Śląsku – edukacja oraz przedstawienie innowacyjnych technologii dzieciom i młodzieży;
- Organizacja pierwszej edycji wydarzenia „Common Day w DCD3D – Wspólna przestrzeń, większe możliwości” – biznesowego networkingu dla MŚP w ramach otwartego dnia dla najemców i partnerów parku;
- Uczestnictwo w spotkaniach networkingowych środowisk przedsiębiorców, targach branżowych (Kielce 2025) i eventach outdoorowych;
- Nawiązanie współpracy z Wrocławską Organizacją Turystyczną w zakresie innowacyjnych metod druku oraz promocji wrocławskich krasnali;
- Nawiązanie współpracy z firmami One3D oraz SPES 3D obejmującej wzajemną promocję, wsparcie eksperckie oraz wspólne działania na rzecz promocji Przemysłu Przyszłości;
- Podjęcie współpracy z ZOO Wrocław w zakresie edukacji (m.in. wykonując repliki łap małp człekokształtnych do celów dydaktycznych);
- W ramach współpracy z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu, przygotowanie komponentów treningowych do medycznego fantomu szkoleniowego, wykorzystywanego w ćwiczeniach symulacyjnych dla studentów i lekarzy;
- Nawiązanie współpracy z Wojskowymi Zakładami łączności celem opracowania prototypu obudowy;
- Kontynuacja wsparcia osób z niepełnosprawnościami m.in. wykonanie projektu oraz wydruk 3D spersonalizowanego siedziska wioślarskiego dla zawodnika startującego w Mistrzostwach Europy w parakajakarstwie;
- Współorganizacja Mistrzostw Dronowych „Whoop of Poland 3/2025” w kategorii Open;
- Organizacja mniejszych wydarzeń otwartych jak m.in. wydarzenie edukacyjno-turniejowe „Szachy w DCD3D”;
- Kontynuacja współpracy z Fundacją Cancer Fighters, prowadząc dedykowane warsztaty i pokazy druku 3D dla dzieci hospitalizowanych w Przylądku Nadziei;
- Przygotowanie i wdrożenie oferty sprzedażowej gadżetów 3D dla dzieci;
- Opracowanie oferty spersonalizowanych produktów oraz prototypów dla klientów biznesowych.

Centrum prezentowało swoje kompetencje m.in. podczas Forum Ekonomicznego w Karpaczu, cyklu wydarzeń Dolnośląscy Liderzy Biznesu, Made in Wrocław, Dolnośląskiej Gali Biznesu, Dolnośląskiego Kongresu Samorządowego oraz targów i forów innowacji. W ramach tych wydarzeń prowadzone były stoiska promocyjne, prezentacje technologii druku 3D oraz działania networkingowe.

Dolnośląskie Centrum Druku 3D po raz kolejny, zorganizowało Dzień Innowacji oraz Mikołajkową Noc Innowacji, pełniąc rolę lidera koncepcyjnego i operacyjnego tych wydarzeń. Ponadto Centrum aktywnie wspierało organizację wydarzenia Smart City Day, współtworząc program technologiczny oraz prezentując rozwiązania z zakresu druku 3D, robotyki i nowoczesnych technologii.

5.3 Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej

Projekt Zielona Przyszłość Pogranicza realizowany przez spółkę KARR S.A.

Numer i nazwa osi priorytetowej: Priorytet III „Pogranicze otwarte na dialog mieszkańców i instytucji”

Okres realizacji: 01.01.2024 r.–31.12.2026 r.

Całkowity budżet projektu: 1 153 984,38 euro.

Budżet KARR S.A.: 338 625,00 euro.

Partner wiodący projektu: Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Partnerzy projektu:

- Technologie- und Gründerzentrum Bautzen Gesellschaft mit beschränkter Haftung,
- Hochschule Zittau/Görlitz.

Cel projektu: wykorzystanie szans i możliwości wynikających ze zmian strukturalnych w zakresie transformacji energetycznej do pogłębienia współpracy transgranicznej na polsko-niemieckim pograniczu.

Opis projektu:

Projekt koncentruje się na współpracy transgranicznej na polsko-saksońskim pograniczu w obliczu przystosowania do zachodzących zmian strukturalnych w zakresie transformacji energetycznej. Działania projektu umożliwią nawiązanie kontaktów biznesowych na pograniczu oraz na informowanie o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Innowacyjnym rozwiązaniem będzie organizacja transgranicznego hackathonu.

Planowane działania w projekcie:

- Badanie skupiające się na transgranicznych potrzebach w zakresie zrównoważonego rozwoju i efektywności energetycznej saksońskich i polskich przedsiębiorstw.
- Transgraniczne wydarzenia informacyjno-kooperacyjne - po saksońskiej stronie obszaru wsparcia: Wschodniosaksońskie Dni Budowy Maszyn (2 edycje), Forum Energetyczne, Konferencja Przemysłu Tworzyw Sztucznych i Budownictwa Lekkiego (2 edycje), oraz po stronie polskiej: Polsko-Niemiecko-Czeskie Forum Kooperacji Firm (3 edycje).
- Transgraniczny hackathon.

Działania zrealizowane w 2025 roku:

1. **Konferencja Przemysłu Tworzyw Sztucznych i Budownictwa Lekkiego** – 29.01.2025 roku, Zittau Wydarzenie zostało zorganizowane przez Hochschule Zittau/Görlitz, przy współudziale KARR S.A. Konferencja zgromadziła ponad 140 uczestników oraz personel projektu (138 osób z Niemiec i 14 z Polski). Tematyka wydarzenia obejmowała innowacje oraz dobre praktyki w przetwórstwie tworzyw sztucznych i w zakresie lekkich konstrukcji kompozytowych. Uczestnicy mieli również możliwość zwiedzenia laboratoriów tworzyw sztucznych HSZG oraz Instytutu Fraunhofera.

2. **Transgraniczny hackathon** – 09–11.05.2025 roku, Hochschule Zittau/Görlitz Na kampusie Hochschule Zittau/Görlitz odbył się transgraniczny hackathon z udziałem 43 osób z Polski, Niemiec i Czech, w tym studentów, wykładowców, przedsiębiorców oraz przedstawicieli administracji publicznej. Podczas wydarzenia zaprezentowano 8 studiów przypadków, spośród których uczestnicy wybrali 6 projektów do dalszej realizacji. Podczas ceremonii zakończenia wyróżniono m.in. aplikację edukacyjną poświęconą biegowi rzeki w regionie przygranicznym (z funkcją ostrzegania przeciwpowodziowego), koncepcję integracji instalacji fotowoltaicznych z dachami zabytkowych budynków w Zittau oraz narzędzie wspierające rolnictwo w zakresie prognozowania zużycia energii z PV.

3. **Forum Energetyczne w Bautzen** – 24.06.2025 roku, Bautzen Wydarzenie zostało zorganizowane przez TGZ Bautzen, przy współudziale KARR S.A., we współpracy z partnerami projektu oraz lokalnymi instytucjami: Dualną Szkołą Wyższą Saksonii (DHSN) oraz Zakładem Energetyki i Wodociągów w Bautzen (EWB). W forum wzięło udział 71 osób, w tym 16 uczestników z Polski oraz personel projektu. Tematyka wydarzenia obejmowała kompleksowy przegląd aktualnego stanu transformacji energetycznej w regionie przygranicznym Saksonii i Polski, wzbogacony o liczne przykłady praktycznych rozwiązań z obu krajów.

4. **32. Polsko-Niemiecko-Czeskie Forum Kooperacji Firm** – 06.11.2025 roku, Karpacz Forum zostało zorganizowane przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. W wydarzeniu wzięły udział łącznie 302 osoby, w tym 200 uczestników z Polski, 50 z Niemiec oraz 57 z Czech. Program wydarzenia obejmował panel

dyskusyjny poświęcony transformacji energetycznej oraz wystąpienia dotyczące przemian w sektorze energetycznym i rozwoju społeczności energetycznych, wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w małych i średnich przedsiębiorstwach oraz kierunków rozwoju gospodarki wodorowej. Po części merytorycznej uczestnicy wzięli udział w Giełdzie Kooperacji B2B, która – jak co roku – cieszyła się dużym zainteresowaniem.

5. Przeprowadzono transgraniczne badanie potrzeb saksońskich i polskich przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz efektywności energetycznej. Wyniki badania zostały opublikowane na stronie internetowej projektu oraz stronach partnerów.

**Projekt 3P4SSE - PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE NA RZECZ
EKONOMII SPOŁECZNEJ I SOLIDARNEJ realizowany przez spółkę ARLEG S.A.**

Cel projektu: Promowanie i testowanie wspólnych modeli zarządzania w obszarze ekonomii społecznej i solidarnej w celu wzmocnienia rozwoju terytorialnego

W kwietniu 2023 roku spółka ARR ARLEG S.A. rozpoczęła realizację międzynarodowego projektu 3P4SSE w ramach programu INTERREG Europa Środkowa, jako partner z 12 partnerów z 6 krajów europejskich: Włochy, Austria, Chorwacja, Polska, Węgry i Słowenia. Liderem projektu jest Autonomiczna Prowincja Trydent we Włoszech.

Celem 3P4SSE jest niwelowanie różnic społecznych i ekonomicznych w regionach objętych projektem. Partnerzy w projekcie skupiają się na podejściu klastrowym w odniesieniu do konkretnych wyzwań związanych z gospodarką społeczną i solidarną. Działania w projekcie oparte są na podejściu promującym współpracę pomiędzy podmiotami publicznymi i sektorem prywatnym (nastawionym na zysk i nienastawionym na zysk) i mają na celu zdefiniowanie wspólnych modeli zarządzania w dziedzinie ekonomii społecznej i solidarnej przy zaangażowaniu w akcje pilotażowe projektu lokalnych interesariuszy (przedsiębiorstwa społeczne, NGO's, spółdzielnie socjalne, klastry ekonomii społecznej, MSP, regionalne i lokalne władze publiczne).

Lider projektu: Provincia AUTONOMA DI TRENTO, Włochy.

Okres realizacji projektu: 01.04.2023 r.-31.03.2026 r. (36 miesięcy).

Budżet ARR „ARLEG” SA (100%): 112 000,00 euro.

Wkład własny (20%): 22 400,00 euro.

Źródło finansowania: Interreg Central Europe Europa Środkowa.

Priorytet: P4 Zarządzanie.

Cel 4.1: Wzmocnienie zarządzania na rzecz zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

W 2025 roku w ramach projektu realizowane były działania mające na celu sfinalizowanie we współpracy z regionalnymi interesariuszami terytorialnych planów działań i narzędzi zarządzania na rzecz budowania potencjału, rozwoju i promocji ekonomii społecznej i solidarnej na Dolnym Śląsku oraz budowanie europejskiej sieci ekonomii społecznej.

W I kwartale 2025 przedstawiciele ARLEG wzięli udział w wizytach (Peer review visit) polegających na wzajemnej ocenie wdrażanych Lokalnych Planów Działania przez partnerów projektu. Arleg uczestniczył w dwóch wizytach w Mariborze w Słowenii oraz w Szombathely na Węgrzech.

W lutym 2025 roku wspólnie z DOPS zorganizowano wizytę (Peer review visit) w Legnicy w Inkubatorze Przedsiębiorczości ARLEG, w której uczestniczyli partnerzy z Włoch, Słowenii oraz lokalni interesariusze – przedstawiciele: UM Legnicy, OWES, ZAZ z Wrocławia oraz lokalnych przedsiębiorstw społecznych, którzy zaprezentowali potencjał Dolnego Śląska w obszarze ekonomii społecznej.

Wspólnie z DOPS opracowano ostateczną wersję LAP 2.0. „Lokalnego Planu Działania dla Dolnego Śląska”, jako jednego z rozwiązań wypracowanych w projekcie w celu poprawy i promowania lepszych modeli zarządzania regionalnego dla ekonomii społecznej i solidarnej na obszarze Europy Środkowo-Wschodniej.

W lipcu 2025 podpisano list intencyjny pomiędzy sygnatariuszami ARLEG, DOPS i lokalnymi interesariuszami, deklarujący wolę utworzenia partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej Dolnego Śląska.

ARLEG wraz z DOPS jako liderzy działania związanego z budowaniem europejskiej sieci ESS (działanie 3.2) przeprowadził sesje warsztatowe z partnerami projektu w celu opracowania dokumentów statutowych tworzonej sieci (struktura organizacyjna, ramy zarządzania, cele strategiczne i zasady działania sieci).

W IV kwartale 2025 przedstawiciele ARLEG uczestniczyli w międzynarodowych warsztatach online dotyczących budowania potencjału lokalnych trenerów dot. treści i metod programu nauczania wypracowanego w projekcie. W grudniu 2025 zorganizowano warsztaty dla lokalnych interesariuszy działających w obszarze ekonomii społecznej na Dolnym Śląsku.

Działania projektu refundowane są w ramach umowy partnerskiej Partnership Agreement na realizację projektu Interreg EUROPA ŚRODKOWA zawartej pomiędzy partnerem wiodącym (Liderem z Włoch) i pozostałymi partnerami.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

INTEGRACJA SPOŁECZNA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Zgodnie z przyjętą w 2025 roku ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.) nie sporządza się już regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia.

Podstawowymi źródłami finansowania zadań realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia w województwie są: Fundusz Pracy, środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Wszystkie działania wynikające z ustawy na rzecz tych grup prowadzone są przez powiatowe urzędy pracy – podlegające poszczególnym samorządom powiatów.

Na realizację w 2025 roku w województwie dolnośląskim tych zadań przeznaczona została z Funduszu Pracy decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kwota 236 105 941,38 zł (w tym 100 315 220,00 zł na współfinansowanie programów z EFS+ i 16 105 057,97 zł na zadania fakultatywne).

Niezależnie od powyższego, powiatowe urzędy pracy województwa dolnośląskiego pozyskały dodatkowe środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo naborów. Kwota ta wyniosła 21 444 203,86 zł.

Według stanu na 31.12.2025 roku na realizację programów aktywizacji bezrobocia i łagodzenia skutków powodzi wydatkowano 251 446 718,02 zł.

Kolejnym źródłem finansowania są środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Rada Rynku Pracy dokonała podziału pomiędzy województwa limitu tych środków na rok 2025. Kwota dla powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego wyniosła 25 435 000,00 zł.

Analogicznie do lat ubiegłych urzędy aplikowały o środki z rezerwy KFS, która dla Dolnego Śląska wyniosła 4 620 000,00 zł. Na dzień 31.12.2025 roku dolnośląskie powiaty wydatkowały kwotę 28 921 275,21 zł, co stanowi 96,23% przyznaných środków na 2025 rok.

FEDS 2021-2027

W ramach Priorytetu 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku w 2025 roku były realizowane projekty z następujących Działań:

Działanie 7.1 Projekty Powiatowych Urzędów Pracy – projekty niekonkurencyjne na 2025 rok

Celem interwencji jest poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, a także poprzez promowanie samozatrudnienia. Grupę docelową stanowią osoby bezrobotne, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy/ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, w szczególności:

a) osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. kobiety, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach;

b) osoby młode w wieku 18-29 lat, zwłaszcza: z grupy NEET.

Projekty PUP są prefinansowane wyłącznie ze środków Funduszu Pracy w ramach przyznanego limitu środków Funduszu Pracy dla województwa, określonego przez dysponenta Funduszu Pracy w decyzji limitowej na dany rok. Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie to 70%. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję) to 100%.

Łączna wartość alokacji na 2025 rok na realizację projektów PUP wynosiła 100 315 220,00 zł, z czego kwota w części EFS+: 70 220 654,00 zł (70%), a kwota w części wkładu krajowego: 30 094 566,00 zł (30%).

W marcu 2025 roku zostało podpisanych 26 umów o dofinansowanie projektów niekonkurencyjnych PUP na łączną kwotę 100 315 220,00 zł.

W miesiącach sierpień-wrzesień 2025 roku zostały podpisane aneksy do umów PUP w związku z dostosowaniem zapisów umowy do przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia obowiązującej od 1 czerwca 2025 roku oraz w związku ze zmianą nazwy i adresu Strony umowy, tj. Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy na Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu od dnia 01.07.2025 roku.

Działanie 7.2 Rozwój instytucji rynku pracy.

Typ 7.2.A Obserwatorium rynku pracy – projekt niekonkurencyjny własny WUP.

Celem wsparcia jest dostarczenie rzetelnych informacji w różnych obszarach rynku pracy i edukacji, które przyczynią się do zwiększenia zatrudnienia oraz ograniczenia i zapobiegania bezrobociu na Dolnym Śląsku, a także pozwolą na wypracowanie nowych rozwiązań dla pracodawców oraz dolnośląskiego rynku pracy.

Wartość całkowita projektu: 2 399 912,00 zł. Okres realizacji: 30.06.2023 r.–31.12.2027 r.

W ramach projektu w 2025 roku przeprowadzono trzy badania tematyczne:

1. „Podejście do pracy przedstawicieli młodego pokolenia na Dolnym Śląsku – perspektywa młodzieży i pracodawców”;
2. „Mobilność pracowników na dolnośląskim rynku pracy”;
3. „Sytuacja osób z niepełnosprawnością na regionalnym rynku pracy”.

W ramach działań upowszechniających zorganizowano łącznie 8 briefingów, w tym 4 briefingi, na których przedstawiono wyniki badania „Podejście do pracy przedstawicieli młodego pokolenia na Dolnym Śląsku – perspektywa młodzieży i pracodawców” (Wrocław 12.03.2025 r., Jelenia Góra 13.03.2025 r., Legnica 19.03.2025 r. i Wałbrzych 20.03.2025 r.) oraz 4 briefingi, na których przedstawiono wyniki badań: „Mobilność pracowników na dolnośląskim rynku pracy” oraz „Sytuacja osób z niepełnosprawnością na regionalnym rynku pracy” (Wrocław 28.10.2025 r., Legnica 29.10.2025 r., Wałbrzych 05.11.2025 r. i Jelenia Góra 06.11.2025 r.).

Osiągnięte wskaźniki w 2025 roku:

Wskaźnik produktu: liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym – 27 podmiotów.

Wskaźnik rezultatu: liczba podmiotów, którym przekazano/udostępniono wyniki badań – 90 podmiotów.

Podmiot realizujący: Wydział Rynku Pracy przy współpracy: Wydziału Projektów Zewnętrznych i Wydział Promocji WUP we Wrocławiu.

Typ 7.2.B Modernizacja i wsparcie regionalnych instytucji rynku pracy w tym EURES – projekt niekonkurencyjny własny WUP.

Projekt pn.: „Modernizacja instytucji i służb regionalnego rynku pracy”.

Celem wsparcia jest podnoszenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ) i instytucji rynku pracy w celu poprawy świadczenia usług i ich dostosowania do zmieniającego się rynku pracy, wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES.

Wartość całkowita projektu: 5 200 000,00 zł. Okres realizacji: 30.06.2023 r.–31.12.2027 r.

W 2025 roku w ramach zadania 1 „Działania rozwojowe” zorganizowano:

1. Dwa 2-dniowe szkolenia pn. „Nowa ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia – rola i zadania publicznych służb zatrudnienia, wyzwania i możliwości dla dolnośląskiego rynku pracy”, Jakuszyce 28-29.05.2025 r. i 02-03.09.2025 r. (łącznie 61 uczestników);
2. Trzy 2-dniowe szkolenia pn. „Wykorzystanie sztucznej inteligencji w funkcjonowaniu publicznych służb zatrudnienia i OHP”, Zagórze Śląskie 16-17.06.2025 r., 23-24.06.2025 r. i 26-27.06.2025 r. (łącznie 75 uczestników);
3. Cztery 2-dniowe szkolenia pn. „Certyfikacja DISC dla publicznych służb zatrudnienia i OHP z Dolnego Śląska – praktyczne zastosowanie w pracy z klientem”, Wałbrzych 23-24.10.2025 r., Wrocław 28-29.10.2025 r., 12-13.11.2025 r. i 20-21.11.2025 r. (łącznie 58 uczestników);
4. Trzy 2-dniowe szkolenia pn. „Organizacja targów i giełd pracy - planowanie, realizacja i promocja wydarzeń publicznych służb zatrudnienia i OHP” Wrocław 01-02.10.2025 r. i 09-10.10.2025 r., Wałbrzych 12-13.11.2025 r. (łącznie 74 uczestników);
5. Cztery 2-dniowe szkolenia pn. „Media społecznościowe z elementami sztucznej inteligencji (AI)”, Wrocław 22-23.10.2025 r., 06-07.11.2025 r. i 12-13.11.2025 r., Wałbrzych 30-31.10.2025 r., (łącznie 100 uczestników);
6. Jedno 2-dniowe szkolenie pn. „Skuteczne zarządzanie zespołem w publicznych służbach zatrudnienia z Dolnego Śląska”, Zagórze Śląskie 08-09.12.2025 r. (łącznie 40 uczestników).

Natomiast w ramach zadania 2 „Działania EURES” zrealizowano:

1. Międzynarodowe Targi Pracy „With EURES to Europe!”, Wrocław 15.05.2025 roku (100 wystawców, 2 tys. odwiedzających);
2. Warsztaty dla pracowników EURES z PUP dotyczące prezentacji i dystrybucji autorskiej EURES-owej gry planszowej (wg pomysłu WUP we Wrocławiu) jako narzędzia edukacyjnego rekomendowanego przez MRPiPS do prowadzenia zajęć z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, w szczególności z osobami młodymi wchodzącymi na polski i europejski rynek pracy (Legnica 29.05.2025 r., Wrocław 04-05.06.2025 r. – łącznie 52 uczestników; 03-04.09.2025 r. – łącznie 60 uczestników; 06.10.2025 r. – 20 uczestników);
3. Wizytę studyjną dla pracowników PUP i WUP we Wrocławiu realizujących usługi sieci EURES (Niemcy, Holandia 22-26.09.2025 r. – 24 pracowników z PUP z Dolnego Śląska, 6 pracowników WUP we Wrocławiu). Spotkania merytoryczne odbyły się z następującymi partnerami EURES: Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie, Poradnia dla zagranicznych pracowników w Saksonii-BABS w Dreźnie, Pracodawca – ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy Schloss Dankern w Haren (Ems) w Niemczech, Fundacja Pomocy Wzajemnej BARKA-Utrecht w Holandii, niderlandzka kadra EURES w Amsterdamie, biuro obsługi klienta w lokalnym urzędzie pracy (PES) w Holandii w Amsterdamie;
4. Rozmowy rekrutacyjne dla kandydatów na praktyki zawodowe mające charakter stosunku pracy i do pracy sezonowej w Austrii, we współpracy z doradcami EURES z Austrii, we Wrocławiu w dniu 09.10.2025 roku. Zrekrutowano łącznie 56 osób, w tym 23 praktykantów, m.in uczniów ze szkół na terenie województwa dolnośląskiego: Zespołu Szkół w Chocianowie, Technikum Gastronomicznego nr 9 we Wrocławiu oraz Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej w Lubaniu;
5. Jedno 2-dniowe szkolenie pn. „Sztuczna inteligencja w doradztwie w zakresie mobilności na rynku pracy - AI i usługi sieci EURES w praktyce” dla kadry EURES z PUP i WUP we Wrocławiu w terminie 03-04.12.2025 roku (łącznie 55 uczestników);
6. Spotkanie robocze pn. „Współpraca WUP i PUP przy realizacji działań EURES na Dolnym Śląsku” we Wrocławiu w dniu 02.12.2025 roku. Celem spotkania było włączenie PUP z Dolnego Śląska w planowanie i późniejszą wspólną realizację najważniejszych wydarzeń zaplanowanych przez Wydział EURES WUP we Wrocławiu na 2026 rok. Udział wzięło 18 osób z PUP;
7. Spotkania rekrutacyjne i informacyjne dla pracodawców, bezrobotnych, poszukujących pracy we współpracy z kadrami EURES z PUP – wg zapotrzebowania;
8. Udział w targach pracy na terenie Dolnego Śląska i za granicą oraz w wydarzeniach krajowych i zagranicznych dotyczących rynku pracy, sieci EURES – na zaproszenia.

Osiągnięte wskaźniki w 2025 roku:

Wskaźniki produktu: liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie – 345 osób; liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym – 28 podmiotów.

Wskaźniki rezultatu: liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 345 osób.

Podmiot realizujący: Wydział Projektów Zewnętrznych, komponent EURES - Wydział EURES WUP we Wrocławiu.

Działanie 7.3 Równe szanse – projekty konkurencyjne.

Celem interwencji jest wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach Działania 7.3 w 2025 roku zostało podpisanych 19 umów na kwotę 23 138 472,01 zł.

Działanie 7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy

Typ 7.4.A Projekty w zakresie Podmiotowego Systemu Finansowania – projekt konkurencyjny Celem interwencji jest wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw poprzez usługi realizowane w ramach Bazy Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej.

Podpisano jedną umowę na realizację projektu w ramach Działania 7.4. Typ A na kwotę 169 483 032,86 zł. Projekt realizowany w latach 2024-2028.

Podmiot realizujący: Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A.

Typ 7.4.B Projekty w zakresie outplacementu – projekt konkurencyjny.

Zaplanowane, kompleksowe działania, których celem jest reorganizacja zatrudnienia ograniczająca proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniające udzielenie pomocy zwalnianym lub zwolnionym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcie osób odchodzących z rolnictwa. W szczególności:

- doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania,
- poradnictwo psychologiczne,
- pośrednictwo pracy,
- szkolenia, kursy, studia podyplomowe,
- staże,
- sfinansowanie kosztów dojazdu lub dodatek relokacyjny.

Podpisano jedną umowę na realizację projektu w ramach Działania 7.4 Typ B na kwotę 13 934 232,40 zł. Projekt realizowany w latach 2024-2026.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.

Typ 7.4.E Wsparcie dialogu społecznego i budowanie zdolności partnerów społecznych – projekty konkurencyjne.

Zakres wsparcia:

- wsparcie dialogu międzysektorowego i budowa potencjału partnerów społecznych,
- edukacja liderów lokalnych poprzez szkolenia, mentoring, coaching, studia podyplomowe, przeciwdziałanie wypaleniu społecznikowskiemu,
- sieciowanie i budowanie partnerstw, w tym partnerstw międzysektorowych i branżowych,
- udzielanie partnerom społecznym usług doradczych, prawnych, księgowych,
- wzmacniania przedstawicieli partnerów społecznych w strukturach dialogu społecznego,
- profesjonalizacja partnerów społecznych i działań przez nich prowadzonych,
- zwiększanie dostępności partnerów społecznych i ich działań.

W ramach Działania 7.4 Typ E w 2025 roku podpisano 10 umów na kwotę 20 181 917,23 zł.

Działanie 7.6 Integracja migrantów – projekty konkurencyjne.

Typ 7.6.A Integracja społeczna i zawodowa obywateli państw trzecich oraz Typ 7.6.B Budowanie potencjału instytucjonalnego i wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz migrantów OPT.

Zakres wsparcia dla Typu 7.6.A: działania wspierające integrację społeczną oraz zawodową obywateli państw trzecich (OPT - obywatele państw trzecich).

Zakres wsparcia dla Typu 7.6.B: budowanie potencjału instytucjonalnego i wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej struktur np. pomocy społecznej, usług medycznych, wsparcia psychologicznego, rynku pracy oraz systemu edukacji, a także organizacji społeczeństwa obywatelskiego w celu świadczenia przez te podmioty usług wysokiej jakości na rzecz migrantów OPT.

W ramach projektów konkurencyjnych Typ 7.6.A i 7.6.B zostało podpisanych 55 umów o dofinansowanie na kwotę 45 646 282,34 zł.

Działanie 7.9 Aktywizacja osób na rynku pracy.

Typ 7.9.A Projekty Ochotniczych Hufców Pracy – projekt niekonkurencyjny OHP.

Projekty OHP są realizowane zgodnie z ustawą z dnia 20.03.2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Celem głównym projektu jest udzielenie wsparcia dla młodych osób w wieku 15-24 lat prowadzącego do nabycia kwalifikacji lub kompetencji kluczowych na rynku pracy w trakcie trwania projektu oraz poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla uczestników OHP znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, dla osób młodych oraz biernych zawodowo poprzez wdrażanie Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce oraz integracji społeczno-zawodowej ludzi młodych. Projekt obejmuje kompleksową aktywizację 270 uczestników Ochotniczych Hufców Pracy (między 15 a 24 rokiem życia), będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z Ustawą z dnia 20 marca 2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia, jednocześnie będących adresatami Planu Realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce.

W dniu 18.10.2024 roku zostało zawarte Porozumienie z Dolnośląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy o dofinansowanie projektu na kwotę 5 500 000,00 zł. Projekt realizowany w latach 2024-2028.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy.

Typ 7.9.C Projekty skierowane do osób zatrudnionych na podstawie umów krótkoterminowych, umów cywilnoprawnych, ubogich pracujących, odchodzących z rolnictwa – projekty konkurencyjne.

Zakres wsparcia:

- doradztwo zawodowe wraz z przygotowaniem Indywidualnych Planów Działania (obligatoryjne),
- pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby,
- nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia i kursy (w tym kwalifikacje rynkowe włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji),
- nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże.

W ramach projektów konkurencyjnych Typ 7.9.C zostało podpisanych 38 umów o dofinansowanie na kwotę 81 685 087,17 zł. Rozwiązano 3 umowy.

Działanie 8.2 Uczenie się przez całe życie.

Typ 8.2.A Kształcenie osób dorosłych z wykorzystaniem BUR – projekty konkurencyjne.

Zakres wsparcia:

- usługi rozwojowe w ramach PSF z wykorzystaniem BUR dla osób dorosłych, w tym przede wszystkim dla tych w niekorzystnej sytuacji, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje kwalifikacje/kompetencje lub przekwalifikować się ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zielonej i cyfrowej transformacji,
- zbudowanie motywacji do rozwoju umiejętności/kompetencji lub nabycia kwalifikacji,
- wsparcie w analizie potrzeb rozwojowych, w tym z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji,
- wsparcie w wyborze odpowiednich usług rozwojowych w BUR,
- identyfikacja nabytych umiejętności/kompetencji oraz wsparcie w ich walidacji i certyfikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass.

W ramach projektów konkurencyjnych Typ 8.2.A zostały podpisane 4 umowy o dofinansowanie na kwotę 95 267 569,79 zł. Projekty realizowane w latach 2024-2026/2027.

Działanie 9.1 Transformacja społeczna.

Typ 9.1.C Podnoszenie i doskonalenie kompetencji w zakresie zielonej transformacji – projekty konkurencyjne.

Zakres wsparcia: wsparcie realizowane poprzez usługi w ramach Bazy Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej. Działania ukierunkowane na rozwój w zakresie zielonych umiejętności lub zielonych miejsc pracy oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników, w tym w związku z rozwojem rynku modernizacji energetycznej, GOZ, technologii cyfrowych.

W ramach projektów konkurencyjnych Typ 9.1.C zostały podpisane 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 35 321 852,50 zł. Projekty realizowane w latach 2024-2027.

W ramach Priorytetu 11 Pomoc techniczna EFS+ FEDS 2021-2027 w 2025 roku był realizowany i rozliczany projekt z następującego Działania:

Działanie 11.1 Pomoc techniczna EFS+.

Projekt pn.: „Wsparcie beneficjentów Programu FEDS 2021-2027 EFS+” – projekt partnerski - Lider: WUP we Wrocławiu, Partnerzy: Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych i Dolnośląscy Pracodawcy.

Celem projektu jest zapewnienie efektywnego wsparcia beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu FEDS 2021-2027 poprzez rozwój kompetencji niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE oraz właściwego prowadzenia i rozliczania projektów.

Grupa docelowa: wsparcie jest kierowane do przedstawicieli, pracowników i wolontariuszy organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerów społecznych działających na terenie Dolnego Śląska.

Rezultat projektu: rezultatem działań w projekcie będzie wzmocnienie potencjału beneficjentów (w tym potencjalnych) poprzez zwiększenie wiedzy na temat FEDS 2021-2027.

Wartość całkowita projektu: 2 492 457,00 zł.

Okres realizacji: 01.09.2024 r.–31.12.2026 r.

W 2025 roku w ramach projektu zorganizowano:

1. Konferencję otwierającą, na której został przedstawiony projekt i jego założenia. Swoje wystąpienia mieli również zaproszeni eksperci z tematyki Funduszy Europejskich: Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, BGK Region Dolnośląski, Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej (Wałbrzych 29.01.2025 r.);
2. Spotkanie Rady Programowej wraz z Partnerami projektu, na którym opracowano ofertę szkoleniową (12.02.2025 r.);
3. Spotkanie on-line Rady Programowej wraz z Partnerami projektu, na którym ustalono harmonogram szkoleń, omówiono warunki i zasady udziału w szkoleniach (23.06.2025 r.);
4. Spotkanie Rady Programowej wraz z Partnerami projektu, na którym przedstawiono wykonawcę szkoleń, zatwierdzono harmonogram szkoleń, zaprezentowano wyniki ankiet (11.09.2025 r.);
5. Pierwsze z cyklu 2-dniowych szkoleń „Jak wykorzystać sztuczną inteligencję przy tworzeniu i rozliczaniu projektów finansowanych ze środków UE”, Wałbrzych 13-14.10.2025 r. (liczba uczestników – 29 osób);
6. Dwa pierwsze z cyklu 3-dniowych szkoleń „Jak dobrze przygotować się do pozyskania środków na realizację projektu w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021–2027 (FEDS)” (liczba uczestników – 11 osób) oraz „Jak prawidłowo zrealizować projekt dofinansowany ze środków FEDS?” (liczba uczestników – 13 osób), Wrocław 27-29.10.2025 r.;
7. Spotkanie on-line Rady Programowej wraz z Partnerami projektu, na którym omówiono przebieg i realizację pierwszych szkoleń oraz omówiono plan działań na 2026 rok (07.11.2025 r.);
8. Szkolenie 3-dniowe „Aplikowanie o środki z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska w praktyce”, Wrocław 17-19.11.2025 r. (liczba uczestników – 25 osób);
9. Szkolenie „Zamówienia publiczne – zasada konkurencyjności”, Wałbrzych 25-26.11.2025 r. (liczba uczestników – 28 osób);
10. Szkolenie „Pomoc publiczna” (liczba uczestników – 15 osób, Wałbrzych 04-05.12.2025 r. (liczba uczestników – 15 osób);
11. Szkolenie 3-dniowe „Aplikowanie o środki z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska w praktyce” (liczba uczestników – 6 osób) oraz „Jak prawidłowo zrealizować projekt dofinansowany ze środków FEDS?” (liczba uczestników – 15 osób), Wrocław 08-10.12.2025 r.;
12. Szkolenie „Prawo zamówień publicznych”, Wałbrzych 15-16.12.2025 r. (liczba uczestników – 14 osób).

Osiągnięte wskaźniki w 2025 roku:

Wskaźniki produktu: średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej - 2,5 szt.; liczba zakupionych komputerów – 2 szt.

Wskaźniki rezultatu: liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów – 155 osób.

Podmiot realizujący: Wydział Projektów Zewnętrznych WUP we Wrocławiu.

Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Dolnośląskim

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

1. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 1/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 07.01.2025 roku w sprawie zaopiniowania projektu „Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2027”.
2. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 2/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 14.01.2025 roku w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 roku.
3. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 3/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 03.06.2025 roku w sprawie zaopiniowania projektu „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2030”.
4. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 4/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 13.08.2025 roku w sprawie kandydatury członkini Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej do Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy na lata 2025-2029.
5. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 5/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 01.09.2025 roku w sprawie zgłoszenia uwag i propozycji do projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2026 roku”.
6. Opracowanie i przyjęcie uchwały nr 6/2025 Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z dnia 16.10.2025 roku w sprawie zaopiniowania projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa

Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2026 roku”.

7. Opracowano aktualizację REGIONALNEGO PLANU ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJI DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2027 (RPDI), który 07.01.2025 roku został pozytywnie zaopiniowany przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej. W dniu 21.01.2025 roku RPDI na lata 2025-2027 został przyjęty Uchwałą nr 1393/VII/25 przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

8. Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3. Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2025 roku podpisano umów – 10, kwota realizacji 11 427 557,56 zł (środki PFRON).

9. Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.1. Dolnośląski Fundusz Wsparcia – wsparcie realizacji zadań dotyczących utrzymania i rozwoju infrastruktury bazy lokalowej będącej własnością lub w posiadaniu organizacji pozarządowych, działających na terenie Dolnego Śląska i na rzecz jego mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym: w 2025 roku podpisano umów – 11, kwota realizacji 1 263 176,00 zł (środki BWD).

10. Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.5. Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2025 roku: podpisanych umów – 9 ze środków PFRON i 9 umów ze środków BWD, kwota 17 632 000,00 zł ze środków PFRON i 1 959 472,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 464 osób z niepełnosprawnościami).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2021-2030

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.

1. Realizacja Wojewódzkiego Programu „Nestor” (działania na rzecz wsparcia i aktywizacji dolnośląskich seniorów) – 791 480,21 zł (finansowanie BWD):

- Dolnośląska Inicjatywa Międzypokoleniowa

Uchwałą nr 1557/VII/25 z dnia 18 lutego 2025 roku Zarząd Województwa przyjął regulamin pilotażowego Funduszu Wsparcia Klubów Seniora pt. „Dolnośląska Inicjatywa Międzypokoleniowa” realizowanego w ramach zadania Wojewódzki Program Nestor. Celem Funduszu jest integracja dzieci, młodzieży i osób starszych, a w konsekwencji zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów. W ramach pilotażu gminne i powiatowe jednostki samorządu terytorialnego, które prowadzą Klub Seniora, mogły starać się o sfinansowanie zadań międzypokoleniowych. Dotacja mogła wynieść do 10 000,00 zł z przeznaczeniem na działania międzypokoleniowe, na przykład na naukę, sport, zabawę czy wspólnie spędzony czas seniorów oraz dzieci i młodzieży. Nabór trwał między 10-21.03.2025 roku. W ramach pilotażu złożonych zostało 39 wniosków. Po ocenie formalnej i merytorycznej, środki zostały przyznane wszystkim gminom, które o nie aplikowały. Łączna kwota dofinansowania wynosiła: 362 170,21 zł.

- Konferencja podsumowująca Dolnośląską Inicjatywę Międzypokoleniową w Łądku-Zdroju

Konferencja zorganizowana dla Klubów Seniora i jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa dolnośląskiego biorących udział w DIM. W konferencji uczestniczyło 110 osób. Wydatkowana kwota: 68 190,00 zł.

- Koncerty muzyki klasycznej organizowane dla dolnośląskich seniorów DOPS zorganizował dwa koncerty muzyki klasycznej dla dolnośląskich seniorów:

- koncert pt.: „Muzyczna podróż dookoła świata” odbył się 30.08.2025 roku o godz. 18:30 w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego (200 miejsc);

- koncert pt.: „Gala wiedeńskiej Operetki z Królową Wiednia” odbył się 04.09.2025 roku o godz. 18:00 w Sali koncertowej Radia Wrocław (500 miejsc).

Kwota wydatkowana w ramach działania: 120 000,00 zł.

- Bilety do instytucji kultury dla dolnośląskich seniorów (łącznie – 2628 biletów):

- Wrocław: Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego – 454 bilety, Teatr Polski – 400 biletów, Dolnośląskie Centrum Filmowe – 1074 biletów, Teatr Kambak – 100 biletów;

- Legnica: Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy – 200 biletów;

- Wałbrzych: Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego – 100 biletów, Filharmonia Sudecka im. Józefa Wiłkomirskiego – 100 biletów;

- Jelenia Góra: Filharmonia Dolnośląska – 200 biletów.

Wydatkowana kwota: 111 580,00 zł.

- Wejściówki na aktywności fizyczne dla dolnośląskich seniorów (łącznie – 3496 wejściówek):

- Legnica (1140 wejściówek): Basen Bąbelek w Legnicy (200 wejściówek), Basen Delfinek w Legnicy (200 wejściówek), Aqua aerobik na Bąbelku (320 wejściówek), Zajęcia dla Seniora w sali Avatara (200 wejściówek), Chodzę z kijami Nordic Walking (120 wejściówek), Joga pod chmurką – zajęcia na świeżym powietrzu (100 wejściówek);

- Wrocław: Aquapark (856 wejściówek);

- Wałbrzych: Aquazdrój (1000 wejściówek);

- Jelenia Góra: Termy Cieplickie (500 wejściówek).

Wydatkowana kwota: 129 540,00 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

2. Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – (finansowanie 319 998,00 zł - dotacja z budżetu państwa, BWD). Dotacja rządowa – 199 999,00 zł.

W ramach dotacji rządowej realizujemy szkolenie i supervizje dla kadr pomocy społecznej pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej: pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, Policji i organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości (Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Miejskiej, Służby Więziennej, prokuratorzy, sędziowie, zawodowi kuratorzy sądowi, społeczni kuratorzy sądowi itd.), ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz ochrony środowiska domowego, a także instytucji, kościołów i związków wyznaniowych.

a) Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust.5a o obowiązku przeszkolenia członków zespołów interdyscyplinarnych. Wykonawca: Kancelaria Radcy Prawnego Michał Soćko. Edycja I-IV.

Uczestnikami szkolenia byli członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będący pracownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, Policji i organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości (Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Miejskiej, Służby Więziennej, prokuratorów, sędziów, zawodowych kuratorów sądowych, społecznych kuratorów sądowych itd.), ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz ochrony środowiska domowego, a także instytucji, kościołów i związków wyznaniowych. Szkolenie obejmowało 3 dni szkoleniowe, po 8 h każdego dnia. Pierwszy dzień stanowił część teoretyczną, drugi i trzeci dzień miał charakter warsztatowy. Łącznie 400 osób. Wydatkowana kwota: 35 949,00 zł.

Zagadnienia w ramach szkolenia.

Część teoretyczna (prawna) dla 4 grup po 100 osób:

- uprawnienia i granice działania zespołu interdyscyplinarnego w odniesieniu do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- aspekty prawne dotyczące przemocy domowej. Omówienie i interpretacja. Definicja przemocy domowej, rodzaje przemocy domowej, skala zjawiska, cykle przemocy, czynniki ryzyka w tym szczególnie: płeć, wiek, stan zdrowia, pojawienie się uzależnień zwłaszcza od alkoholu, narkotyków, środków odurzających, uzależnień behawioralnych itd.;
- podstawy prawne realizowanych działań na rzecz osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc, w szczególności dotyczące zakresu współpracy międzyinstytucjonalnej i identyfikowania podmiotów udzielających pomocy i wsparcia;
- omówienie procedury Niebieskie Karty – typy formularzy, podstawy prawne prowadzenia i zakończenia;
- omówienie roli członków w zespole interdyscyplinarnym, ustalenie zasad organizacji pracy;
- omówienie i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych ich rola w procedurze Niebieskie Karty i uprawnienia;
- dokumentacja prowadzonej procedury Niebieskie Karty.
- współpraca lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z organami ścigania i wymiarem sprawiedliwości w zakresie wspierania osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy domowej.

Część praktyczna - warsztaty (2 dni szkoleniowe dla 20 grup):

- charakterystyka przemocy i konfliktu (różnice) w środowisku domowym; przyczyny i skutki przemocy domowej;
- ocena sytuacji domowej, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową;
- formy pracy i pomoc osobom doznającym przemocy domowej (wyróżnienie etapów pomagania: interwencja, zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, pomoc psychospołeczna, interwencja kryzysowa, terapia itd.);

- konsekwencje doznawania przemocy domowej – portret psychologiczny osób doznających przemocy domowej (omówienie procesu wtórnej wiktyimizacji, syndromu wyczonej bezradności PTSD – przyczyny, objawy i leczenie zespołu stresu pourazowego);
- strategię postępowania osób stosujących przemoc domową zmierzające do usprawiedliwienia swego zachowania, źródła przemocy, psychologia osób stosujących przemoc domową;
- działania wobec osób stosujących przemoc domową (programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, terapia uzależnień, działania karne itd.);
- diagnoza sytuacji dziecka/dzieci doznającego przemocy domowej;
- pomoc psychologiczna, psychiatryczna, pedagogiczna i prawna dziecku krzywdzonemu;
- czynniki ryzyka i czynniki ochronne stosowania przemocy domowej wobec dziecka;
- metody interwencji w przypadku przemocy stosowanej wobec dzieci przez osoby najbliższe;
- metody pracy z dzieckiem krzywdzonym;
- umiejętności prowadzenia rozmowy z dzieckiem krzywdzonym;
- postępowanie z rodzicami i innymi osobami dorosłymi stosującymi przemoc wobec dzieci;
- reprezentacja dziecka w procedurze „Niebieskie Karty”.

b) Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust.5a o obowiązku przeszkolenia członków zespołów interdyscyplinarnych. Edycja V-VIII. Wykonawca: Melioratio Contina Leszek Underowicz. Łącznie: 400 osób. Wydatkowana kwota: 38 920,00 zł.

Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania grupy diagnostyczno-pomocowej oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust. 12a. I edycja dla 100 osób. Kwota: 21 826,00 zł. Wykonawca: Karina Lniska.

c) Szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”. Szkolenie prowadzone zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową”. Wydatkowana kwota: 40 600,00 zł. Szkolenie dla 15 osób. Wykonawca: Pracownia z Oknem na Świat – Edukacja i Rozwój Marta Hendzel.

d) Catering na szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”. Kwota: 780,00 zł.

e) Superwizje grupowe dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Superwizje prowadzili certyfikowani superwizorzy. W wyniku naboru przeprowadzonego przez DOPS, chęć udziału w superwizjach zgłosiło 31 OPS-ów. W 2025 roku zapewniłmy superwizje wszystkim OPS-om, które wyraziły chęć udziału w spotkaniach. 32 grupy (2 grupy z Kłodzka), w każdej maksymalnie po 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne trwało 5h. Łączna kwota wydatkowana na superwizje grupowe: 60 500,00 zł.

f) Superwizje dla trenerów programów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych – 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne: 1425,00 zł. Środki z budżetu województwa dolnośląskiego: 119 999,75 zł

g) Superwizje grupowe dla kadry zarządzającej – 60 osób. Kwota: 12 000,00 zł.

h) Superwizje dla trenerów programów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych – 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne: 1425,00 zł.

i) Superwizje grupowe dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Superwizje prowadzili certyfikowani superwizorzy. W każdej grupie superwizyjnej uczestniczyło maksymalnie 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne trwało 5h. Łączna kwota wydatkowana na superwizje grupowe: 27 500,00 zł.

j) Aktualizacja przyjętego Uchwałą nr 4708/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2021 roku Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030.

Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2030 była podyktowana wejściem w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535) wraz z aktami wykonawczymi. W zaktualizowanym dokumencie dostosowano nazewnictwo, pojęcia i definicje do zmian wprowadzonych nowelizacją. Zaktualizowano również dane statystyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Program określa i wytycza kierunki działań strategicznych Samorządu Województwa Dolnośląskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie województwa

dolnośląskiego, uzupełniając i wspierając działania podejmowane na poziomie gminnym i powiatowym. Wydatkowana kwota: 9000,00 zł.

k) Broszury edukacyjne dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych, których głównym celem jest dostarczenie praktycznej wiedzy i wskazówek interwencyjnych w zakresie wsparcia dziecka doświadczającego przemocy domowej, znajdującego się w rodzinie objętej procedurą Niebieskich Kart – 6000 broszur. Kwota: 46 551,00 zł.

l) Współorganizacja z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu konferencji pt.: „Niemy krzyk ciszy”. W ramach konferencji DOPS zapewnił prelegenta, który wygłosił wykład pod tytułem „Hejt, przemoc, wykluczenie – jak reagować, zanim będzie za późno”. Wydatkowana kwota: 2000,00 zł.

m) Przygotowanie 3 filmów edukacyjnych: „Cisza to też przemoc”, „Klucze”, „Znikanie”. Filmy dotyczą: przemocy przez zaniedbanie, hejtu rówieśniczego, problemu bezdomności. Wydatkowana kwota: 4000,00 zł.

n) Catering na szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”. Kwota: 2764,00 zł.

o) Zakup sprzętu AGD na potrzeby organizacji szkoleń na rzecz kadry pomocy społecznej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 7141,90 zł.

p) Dostęp do platformy wideokonferencyjnej ZoomPRO. Wydatkowana kwota: 4667,85 zł.

q) Zakup środków żywności na potrzeby organizacji poczęstunku dla kadry pomocy społecznej podczas organizowanych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 2000,00 zł.

r) Zakup branżowych publikacji książkowych w tematyce przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 950,10 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

3. Upowszechnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego jako formy wsparcia, rozwój i wsparcie systemu adopcji 6 424 507,02 zł (finansowane dotacja z budżetu państwa, BWD).

Organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

W okresie od dnia 01.01.2025 roku do dnia 31.12.2025 roku Ośrodek Adopcyjny Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu zrealizował następujące zadania:

W zakresie kwalifikacji dzieci do przysposobienia Ośrodek:

- przyjął 844 zgłoszeń dzieci do dokonania ich kwalifikacji do przysposobienia, z czego: zakwalifikował do przysposobienia 264 dzieci (kwalifikacja 244 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 20 dzieci, które zostały zgłoszone w 2024 roku);
- dla 137 dzieci wskazał rodziny przysposabiające (dla 123 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 12 dzieci zgłoszonych w 2024 roku), dla 159 dzieci ośrodek nadal poszukuje kandydatów na rodziców adopcyjnych w ramach współpracy z Wojewódzkimi Bankami Danych (150 dzieci zgłoszonych w 2025 roku i 9 dzieci zgłoszonych w 2024 roku, ale zakwalifikowanych w 2025 roku);
- wskazał kandydatów na rodziców zastępczych (preadopcyjnych) dla 17 dzieci zgłoszonych przez oddziały noworodkowe. W przypadku pozostałych 16 zgłoszonych noworodków ośrodek nie wskazał kandydatów na rodziców zastępczych ze względu na wycofanie zgody blankietowej rodziców biologicznych lub sytuację rodzinną lub medyczną dziecka;
- w wyniku ustaleń w trakcie diagnozy dziecka nie zakwalifikował, bądź odstąpił od kwalifikacji 503 dzieci (477 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 26 dzieci zgłoszonych w 2024 roku) ze względu na brak możliwości nawiązania przez dziecko więzi w nowej rodzinie, brak zgody dzieci posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych, toczące się postępowania sądowe w sprawie tych dzieci lub z uwagi na dobro dziecka, dla którego zmiana środowiska rodzinnego nie jest wskazana (dotyczy zwykle spokrewnionych rodzin zastępczych);
- w przypadku 35 dzieci ośrodek nie mógł podjąć decyzji kwalifikacyjnej ze względu na brak właściwych opinii organizatora pieczy zastępczej, brak możliwości przeprowadzenia diagnozy (dziecko przebywało na ucieczce, na leczeniu lub wyjeździe), dzieci nie posiadają obywatelstwa polskiego, matka wycofała zgodę na adopcje i inne;
- wobec 38 dzieci Ośrodek nie wszczął procedury poszukiwania kandydatów do przysposobienia ze względu na gotowość rodziny zastępczej do przysposobienia tych dzieci (wobec 32 dzieci zgłoszonych w 2025 roku i 6 dzieci zgłoszonych w 2024 roku);

W zakresie doboru rodzin przysposabiających i prowadzenia procedur adopcyjnych w omawianym okresie Ośrodek prowadził 221 procedur adopcyjnych dla 244 dzieci (dobór na komisji kwalifikacyjnej, sporządzenie opinii kwalifikacyjnej, omówienie sytuacji dziecka z rodziną, uczestnictwo w pierwszym kontakcie z dzieckiem, przygotowanie wniosku i dokumentacji rodziny do sądu, nadzór nad okresem osobistej styczności, sporządzenia sprawozdania z tego okresu,

uczestnictwo w sprawie o przysposobienie, poradnictwo i wsparcie), z czego 158 procedur wobec 174 dzieci zakończyły się prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego, w pozostałych przypadkach toczy się dalsze postępowanie.

W zakresie funkcjonowania Wojewódzkiego Banku Danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie Ośrodek:

- przyjął 1067 zgłoszeń - informacji o dzieciach, w tym 189 zgłoszeń pochodziło z ośrodków adopcyjnych z terenu województwa dolnośląskiego (166 zgłoszeń z OA DOPS i 23 zgłoszenia z AOA), zaś pozostałe 878 dzieci – z pozostałych ośrodków adopcyjnych z terenu całego kraju;
- WBD Ośrodków funkcjonujących na terenie kraju wskazały rodziny dla 45 dzieci (dla 42 dzieci z OA DOPS oraz 3 dzieci z AOA), które zakończyły się prawomocnym przysposobieniem tych dzieci;
- Katolicki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie wskazał rodziny dla 6 zgłoszonych dzieci, w ramach adopcji zagranicznej, które zakończyły się prawomocnym orzeczeniem przysposobienia (5 dzieci z OA DOPS, 1 dziecko z AOA);
- WBD OA DOPS w 19 przypadkach wystosował zapytanie do sądów rodzinnych o informację na temat sytuacji prawnej zgłoszonych do ośrodków dzieci, w przypadku 33 innych zapytań WBD OA DOPS przesłał ośrodkom otrzymane wcześniej od sądów postanowienia;
- W ramach współpracy pomiędzy WBD na terenie Polski poszukiwano 61 razy informacje dotyczące rodzeństw dzieci zgłoszonych do poszczególnych ośrodków (11 zapytań z OA DPS do WBD w Polsce, 7 zapytań z AOA do WBD w Polsce, 43 odpowiedzi OA DOPS na zapytania z Polski).

Ośrodek otrzymał 210 wniosków sądów rejonowych o wydanie sprawozdań z okresów osobistej styczności oraz opinii kwalifikacyjnych i opinii w sprawach o przysposobienie wewnątrzrodzinne i przysposobienie prowadzone w ramach działalności Ośrodka.

W zakresie przygotowania kandydatów do przysposobienia dziecka Ośrodek:

- przyjął 149 zgłoszeń rodzin (131 par i 15 osób samodzielnie funkcjonujących) – kandydatów do przysposobienia dziecka, z czego 39 wniosków zostało złożonych przez funkcjonujące już rodziny zastępcze, które deklarują chęć adopcji umieszczonych wcześniej u nich dzieci;
- przeszkolił 110 osób w 11 grupach szkoleniowych autorskim programem szkolenia kandydatów do przysposobienia dziecka Kochania Godne;
- kontynuuje szkolenie 1 grupy dla kandydatów do przysposobienia dziecka - 14 osób, grupa zakończy swoje spotkania w lutym 2026 roku;
- przygotowuje 2 grupy szkoleniowe (wydanie wstępnej oceny i skierowanie na szkolenie), które rozpoczną swoje spotkania od stycznia 2026 roku – dla 28 osób.

W zakresie prowadzenia szkoleń dla kandydatów na opiekunów zastępczych: ośrodek przeszkolił 18 kandydatów na opiekunów zastępczych (w 2 grupach szkolonych było 10 osób – 5 par małżeńskich, pozostałe 4 pary kandydatów przeszkolone zostały w trybie indywidualnym). Kandydaci przeszkoleni przez Ośrodek Adopcyjny DOPS na rodziców zastępczych preadopcyjnych, we współpracy z organizatorami pieczy zastępczej, wskazywani są na opiekunów dzieci pozostawianych przez matki w szpitalach oraz dla dzieci, które po umieszczeniu we wskazanych rodzinach, oczekują na możliwość wystąpienia z wnioskiem o ich przysposobienie (okres regulacji sytuacji prawnej dziecka).

Realizując obowiązek udziału w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka Ośrodek uczestniczył w 92 posiedzeniach zespołów, na których omawianych było 521 dzieci.

W zakresie wsparcia psychologicznego – pedagogicznego oraz prawnego Ośrodek udzielił:

- 4613 porad rodzinom przysposabiającym dziecko;
- 246 porad rodzinom biologicznym (rodzinom naturalnym zgłoszonych do ośrodka dzieci oraz pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych, które sygnalizowały zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu);
- 2046 konsultacji i porad na wniosek funkcjonujących już rodzin adopcyjnych (wsparcie postadopcyjne);
- w okresie sprawozdawczym odbywały się comiesięczne spotkania 3 różnych grup wsparcia dla rodziców adopcyjnych (po przysposobieniu), w których uczestniczyło do 12 osób zainteresowanych każdym spotkaniem.

W zakresie promowania idei adopcji i poszukiwania kandydatów do przysposobienia dziecka:

- Uruchomiona została dedykowana strona internetowa Ośrodka Adopcyjnego www.adopcje.dolnyslask.pl, dzięki której OA może w szybszy i łatwiejszy sposób dotrzeć do kandydatów na rodziców adopcyjnych, a także do ogółu społeczeństwa;
- Uruchomiony został fanpage na Facebook'u o nazwie „Kochania Godne”, za którego pośrednictwem przekazywane są informacje o dzieciach, dla których nie udało się znaleźć rodzin adopcyjnych. Jest to sposób wykorzystania przez OA DOPS mediów społecznościowych do próby znalezienia rodzin dla dzieci zakwalifikowanych przez nasz Ośrodek;
- Ośrodek Adopcyjny DOPS zorganizował konferencję pn. „Droga do domu. Adopcja w obecnej rzeczywistości oraz w świetle zmian legislacyjnych” poświęconej tematyce zagadnieniu władzy rodzicielskiej, orzecznictwu w postępowaniach o przysposobienie, planowanych zmianach legislacyjnych skierowanej do sędziów orzekających

w sprawach rodzinnych, organizatorów pieczy zastępczej, kuratorów i pracowników ośrodków adopcyjnych (w dniu 15 października);

- OA zorganizował ogólnopolskie spotkanie z przedstawicielami ośrodków adopcyjnych funkcjonujących na terenie kraju oraz z przedstawicielami Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (w dniu 16.10.2025 r.), którego celem było omówienie bieżących spraw wspólnych i wypracowanie odpowiednich standardów pracy ośrodków;
- OA zlecił wykonanie spotu promującego rodzicielstwo adopcyjne pn. „Twoja rodzina może zacząć się dziś”, który będzie prezentowany w mediach lokalnych i ogólnopolskich;
- OA DOPS otrzymał od Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz od Marszałka województwa dolnośląskiego zgodę na objęcie honorowym patronatem czynności promocyjnych Ośrodka, tj. reklamy społecznej;
- Pracownicy OA DOPS uczestniczyli w zajęciach Wydziału Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego celem promowania rodzicielstwa adopcyjnego (09.12.2025 r.);
- Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w konferencji pn.: "Dać oparcie - rola dorosłego w stabilizowaniu dziecka w pieczy zastępczej i adopcji", Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ośrodka Adopcyjnego Łódzkiego Oddziału Regionalnego w Łodzi (12.12.2025 r.).

Ponadto Ośrodek:

- OA czynnie uczestniczył w pracach nad systemem Adopcja poprzez udział w konferencjach i spotkaniach Rady Użytkowników Systemu Adopcja organizowanych przez MRPiPS;
- OA czynnie uczestniczył w pracach legislacyjnych dotyczących nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez udział w prekonsultacjach w MRPiPS;
- OA czynnie współpracuje z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim biorąc udział w spotkaniach DUW z organizatorami pieczy zastępczej;
- OA uczestniczył w konferencji „Cięża bez alkoholu- życie bez FASD” na Uniwersytecie Łódzkim zorganizowanej przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi;
- OA uczestniczył w konferencji powiatu Wałbrzyskiego dotyczącego procedur adopcyjnych;
- OA zorganizował webinary dla kandydatów na rodziców adopcyjnych i funkcjonujących już rodzin – przeprowadzono 12 webinarów po 1,5 godziny dla 100 połączeń – w webinarach czynnie uczestniczyć mogło do 200 osób (współpraca z działem funduszy unijnych: Projekt współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS i realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej);
- podnosił kompetencje kadry OA poprzez szkolenie z programów umożliwiających diagnozę rozwoju psychoruchowego dzieci KORP-KOZE (współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS i realizowane w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej)."

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

4. Projekt „Podnoszenie kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej”.

Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.06.2023 r.– 31.12.2027 r. Kwota projektu: 8 032 500,00 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8 F Podnoszenie kompetencji kadr. Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr zatrudnionych w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej poprzez udział w szkoleniach oraz innych formach wsparcia realizowanych na terenie Dolnego Śląska. Od stycznia do grudnia 2025 roku zorganizowano w Inkubatorze Przedsiębiorczości triQube (DAWG) we Wrocławiu sześć 2-dniowych szkoleń z SUO oraz 2 szkolenia 2-dniowe wyjazdowe (jedno we Wrocławiu, drugie w Karpaczu):

- „Prowadzenie dokumentacji oraz wydawanie decyzji administracyjnych dot. przyznawania specjalistycznych usług opiekuńczych” w dniach 06-07.10.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 18 osób. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 16 uczestników (14 kobiet i 2 mężczyźni);

- „Prowadzenie dokumentacji oraz wydawanie decyzji administracyjnych dot. przyznawania specjalistycznych usług opiekuńczych” w dniach 08-09.10.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 18 osób. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 17 uczestników (15 kobiet i 2 mężczyzn);
- „Specjalistyczne usługi opiekuńcze” w dniach 28-29.10.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 14 uczestników. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 11 uczestników (11 kobiet);
- „Specjalistyczne usługi opiekuńcze” w dniach 30-31.10.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 13 uczestników. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 13 uczestników (13 kobiet);
- „Jak organizować usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze” w dniach 03-04.11.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 17 uczestników. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 14 uczestników (14 kobiet);
- „Jak organizować usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze” w dniach 05-06.11.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 18 uczestników. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 18 uczestników (18 kobiet);
- „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – metodyka, uprawnienia i dokumentacja” w dniach 01-02.12.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 18 osób. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 17 uczestników (16 kobiet i 1 mężczyzna);
- „Diagnoza i plan pracy z rodziną dysfunkcyjną. Procedury i standardy ochrony małoletnich w celu skutecznego przeciwdziałania krzywdzeniu” w dniach 10-11.12.2025 roku. Na szkolenie zrekrutowano 18 osób. Szkolenie rozpoczęło i zakończyło 17 uczestników (15 kobiet i 2 mężczyzn).

Łącznie zostało przeszkolonych 123 osoby (116 kobiet i 7 mężczyzn).

Ogłoszenie o rekrutacji na szkolenia każdorazowo zamieszczane były na stronie internetowej Beneficjenta, na profilu społecznościowym Facebook Beneficjenta, a także wykonywano mailing do instytucji zatrudniających pracowników w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej (m.in. OPS-ów społecznej, CUS-ów, PCPR-ów, ośrodków interwencji kryzysowej).

W okresie sprawozdawczym na platformie zakupowej zostało opublikowane postępowanie przetargowe na:

- kompleksową usługę w zakresie organizacji i przeprowadzenia dwudniowych szkoleń specjalistycznych w podziale na 12 zadań wraz z zapewnieniem sal szkoleniowych, zakwaterowania wraz z usługą gastronomiczną na potrzeby realizacji form wsparcia dla uczestników projektu (na terenie miasta Wrocław lub w powiecie wrocławskim i na terenie miasta Jelenia Góra lub w powiecie karkonoskim);
- przygotowanie i przeprowadzenie 6 szkoleń 2-dniowych ze Specjalistycznych Usług Opiekuńczych (SUO);
- zapewnienie usługi cateringowej (przerwa kawowa i obiad) wraz z wynajmem sali szkoleniowej podczas organizacji 12 dni szkoleniowych dla szkoleń z SUO.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

5. Projekt „Działania ośrodka adopcyjnego na rzecz dolnośląskich rodzin”:

Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.01.2024 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 1 147 500,00 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej. Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr realizujących działania w obszarze usług społecznych z terenu województwa dolnośląskiego poprzez organizację szkoleń, webinarów i konferencji.

Grupę docelową stanowią:

- przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości (sędziowie orzekający w sprawach rodzinnych, kuratorzy zawodowi i społeczni z wydziału rodzinnego);
- przedstawiciele Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
- przedstawiciele Placówek Opiekuńczo–Wychowawczych;
- pracownicy Ośrodków Adopcyjnych;
- kandydaci na rodziców adopcyjnych;
- rodziny adopcyjni;
- rodziny preadopcyjne;
- kandydaci na rodziców zastępczych;
- rodziny zastępcze.

W okresie sprawozdawczym zostały zrealizowane następujące działania:

- 3 szkolenia on-line dla pracowników OA DOPS:
  - „Diagnoza wraz z Kartami Oceny Rozwoju Psychoruchowego (KORP)”,
- szkolenie ukończyło 20 osób (20 kobiet):
  - „KORP – Programy terapii” – szkolenie ukończyło 19 osób (19 kobiet),
  - „Karty Oceny Zachowania i Emocji (KOZE)” – szkolenie ukończyło (19 kobiet),
  - 4 cykle webinarów z dr Teresą Jadczyk-Szumiło (psycholog, psychoterapeuta), każdy webinar składał się z 4 spotkań po 1,5 godziny.

Tematyka webinarów:

- I cykl webinarów pn. „Adopcja i co dalej?” (czerwiec 2025 roku):
  - „Staliśmy się rodzicami” (3.06.2025 r.) – 66 uczestników (w tym 3 mężczyźni),
  - „Moje dziecko i jego historia” (17.06.2025 r.) – 65 uczestników (w tym 2 mężczyźni),
  - „Miłość od pierwszego wejrzenia i depresja po adopcji” (22.06.2025 r.) – 44 uczestników (w tym 2 mężczyźni),
  - „Co oznacza dobre i wspierające środowisko rodzinne dla dziecka?” (23.06.2025 r.) – 55 uczestników (w tym 4 mężczyźni).
- II cykl webinarów pn. „Diagnoza rozwojowa dziecka adoptowanego” (wrzesień 2025 roku):
  - „Współregulacja – bezpieczne przywiązanie dziecka w rodzinie adopcyjnej” (2.09.2025 r.) – 48 uczestników (w tym 4 mężczyźni);
  - „Wczesne doświadczenia opiekuńcze a przywiązanie” (3.09.2025 r.) – 52 uczestników (w tym 4 mężczyźni);
  - „Co to znaczy, że adoptowane dziecko się przywiązuje?” (23.09.2025r.) – 49 uczestników (w tym 4 mężczyźni);
  - „Reaktywne zaburzenia więzi” (30.09.2025 r.) – 49 uczestników (w tym 3 mężczyźni).
- III cykl webinarów pn. „Skutki traumy relacyjnej” (październik 2025 roku):
  - „Kiedy mówimy o traumie w przypadku małych dzieci?” (3.10.2025 r.) – 32 uczestników (w tym 1 mężczyźni);
  - „Linia życia” (10.10.2025 r.) – 49 uczestników (w tym 1 mężczyźni);
  - „Jak leczyć traumę relacyjną? Część I” (14.10.2025 r.) – 46 uczestników (w tym 2 mężczyźni);
  - „Jak leczyć traumę relacyjną? Część II” (15.10.2025 r.) – 51 uczestników (w tym 4 mężczyźni).
- IV cykl webinarów pn. „Zranione dzieci uzdrawiające relacje” (listopad 2025 roku):
  - „Bezpieczeństwo, stałość i dobrostan w praktyce” (4.11.2025 r.) – 54 uczestników (w tym 3 mężczyźni);
  - „Regulacja emocji – część I” (17.11.2025 r.) – 54 uczestników (w tym 2 mężczyźni);
  - „Regulacja emocji – część II” (25.11.2025 r.) – 44 uczestników (w tym 3 mężczyźni);
  - „Do czego zmierzamy w rozwoju?” (26.11.2025 r.) – 52 uczestników (w tym 3 mężczyźni).

15 października 2025 roku Konferencja zorganizowana w Hotelu Mercure Wrocław pn. „Droga do domu. Adopcja w obecnej rzeczywistości oraz w świetle zmian legislacyjnych”. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego i wzięło w nim udział 110 osób.

Program konferencji obejmował cztery bloki eksperckie: „Władza czy odpowiedzialność rodzicielska. Semantyka czy praktyka” (prof. ucz. dr hab. Magdalena Szafranek); „Rodzina adopcyjna czy piecza zastępcza” (Iwona Podsiadła, Sędzia Sądu Okręgowego Warszawa Praga); „Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – główne zagadnienia” (Paulina Wójcicka, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej); „Linie życia dzieci adopcyjnych w oparciu o autentyczne historie” (pracownicy Ośrodka Adopcyjnego DOPS).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

6. „Projekt w zakresie rozwoju interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie”.

Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.06.2023 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 1 721 250,00 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8 C Rozwój usług społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy. Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr zatrudnionych w obszarze interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego poprzez organizację szkoleń i studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2025 roku zrealizowane zostały następujące działania:

1. Zorganizowano i zrealizowano Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I stopnia. Studium jest specjalistycznym 120-godzinnym szkoleniem, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w tym w szczególności: zwiększenie wśród uczestników wiedzy na temat rozpoznawania przypadków przemocy domowej, dostarczenie umiejętności potrzebnych do pracy w zespole

interdyscyplinarnym i grupach roboczych, zdobycie umiejętności potrzebnych w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy i osobą stosującą przemoc. Studium ma na celu dostarczenie specjalistycznej wiedzy i kompetencji niezbędnych do pracy z uczestnikami sytuacji przemocy.

Program Studium odpowiada wytycznym Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, dotyczącym prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz dostosowany jest do aktualnych aktów prawnych: ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, znowelizowanej w 2023 roku. Ramowy program Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I stopnia, zrealizowany przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej w 2024 roku, uwzględniał następujące, główne bloki tematyczne: Pierwszy kontakt i praca z osobą doznającą przemocy, Diagnoza przemocy wobec dzieci i praca z systemem rodzinnym dziecka, Aspekty prawne i proceduralne dotyczące przemocy domowej, Pierwszy kontakt i praca z osobą stosującą przemoc.

Powyższe główne bloki tematyczne podzielone były na szereg zagadnień szczegółowych. Studium obejmowało łącznie 120h dydaktycznych, w podziale na 3 sesje po 4 dni szkoleniowe i zostało zrealizowane w następujących terminach: pierwsza sesja: 08-11.09.2025 r.; druga sesja: 06-09.10.2025 r. trzecia sesja: 03-06.11.2025 r.

Wykonawcą Studium była firma: Karina Lniska z Kartuz, zaś zajęcia prowadził wykwalifikowany 4-osobowy zespół trenerski, składający się z następujących specjalistów: Agnieszka Kaczmarek, Teresa Wagner-Tomaszewska, Danuta Poważa, Jerzy Parzych (blok prawny). Przed rozpoczęciem Studium, przeprowadzona została rekrutacja uczestników, zgodnie z Regulaminem rekrutacji i uczestnictwa w projekcie. W procesie rekrutacji w ciągu jednego dnia wpłynęło łącznie 49 formularzy zgłoszeniowych, które zostały sprawdzone pod względem formalnym oraz ocenione pod względem merytorycznym. Wyłoniono 18 uczestników Studium, z czego: 18 kobiet i 0 mężczyzn. Studium ukończyło łącznie 18 uczestników (18 kobiet, 0 mężczyzn), zaliczając test wiedzy i zdobywając zaświadczenie o ukończeniu Studium.

Zajęcia w ramach Studium realizowane były w budynku Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej. Uczestnikom zapewniony został catering, który dostarczała Fundacja Znacznie Więcej z Wrocławia.

2. W okresie sprawozdawczym zrealizowano łącznie 4 szkolenia 3-dniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy. Tematyka szkoleń oraz ich programy zostały opracowane zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu oraz zgodnie z wytycznymi ministra do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 30.10.2023 roku do prowadzenia szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy. Wykonawcą szkoleń była firma Oficyna Profilaktyczna z Krakowa. Szkolenia prowadziło dwóch trenerów wskazanych przez Wykonawcę, tj.: p. Danuta Poważa oraz p. Beata Turzańska-Szacón – prawnik.

Zrealizowano następujące szkolenia 3-dniowe:

- „Praca z osobą doznającą przemocy” (10-14.10.2025 r.);
- „Przemoc wobec dzieci i przemoc rówieśnicza. Kryzysy emocjonalne i interwencja kryzysowa” (29-31.10.2025 r.);
- „Praca z osobą stosującą przemoc” (12-16.12.2025 r.);
- „Interwencja kryzysowa w rodzinie dotkniętej przemocą” (16-18.12.2025 r.).

Szkolenie 29-31.10.2025 roku dedykowane było w głównej mierze pracownikom oświaty. Każde szkolenie trwało 24h dydaktyczne i poprzedzone było rekrutacją. Ogłoszenia o rekrutacji zamieszczano na stronie internetowej Beneficjenta, na profilu społecznościowym Facebook Beneficjenta a także wykonywano mailing do instytucji zatrudniających potencjalnych uczestników, tj. do OPS-ów, PCPR-ów, OIK-ów, kuratorium oświaty oraz przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych.

W ramach rekrutacji na cztery szkolenia realizowane w październiku i grudniu 2025 roku, wpłynęło łącznie 111 formularzy zgłoszeniowych. W szkoleniach łącznie wzięło udział 58 uczestników (50 kobiet i 8 mężczyzn). Nie wszyscy uczestnicy zakwalifikowani, wzięli udział w danym szkoleniu. Spośród 58 uczestników, 5 osób brało korzystano już ze wsparcia w ramach projektu (3K i 2M), co oznacza, że w okresie sprawozdawczym 53 nowe osoby skorzystały ze wsparcia (47 kobiet i 6 mężczyzn).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

7. Projekt „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej w województwie dolnośląskim”.

Projekt jest dofinansowany z Unii Europejskiej w ramach Działania 4.13 Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). Okres realizacji projektu: 01.09.2023 r.–31.12.2028 r. Kwota całkowita projektu: 26 639 887,31 zł. Środki europejskie: 21 983 235,00 zł.

Cel projektu: uspołnienie polityki włączenia społecznego realizowanej w województwie, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy poziomem krajowym

i regionalnym oraz między różnymi podmiotami działającymi na terenie województwa dolnośląskiego. Okres realizacji: 1.09.2023 r.-31.12.2028 r.

Projekt zakłada szereg działań w ramach zadań w obszarach:

Działanie 1: Badania, analizy i programowanie regionalnej polityki społecznej.

- Opracowano aktualizację REGIONALNEGO PLANU ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJI DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2027 (RPDI), który 07.01.2025 roku został pozytywnie zaopiniowany przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej. W dniu 21.01.2025 roku RPDI na lata 2025-2027 został przyjęty Uchwałą nr 1393/VII/25 przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

- Przeprowadzono następujące działania wynikające z realizacji celów projektu:

a. W ramach realizacji zadania 1. projektu „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej w województwie dolnośląskim” w okresie maj-czerwiec-lipiec 2025 roku przeprowadzono badanie potrzeb szkoleniowych, doradczych oraz innych form wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w regionie. Wyniki prac przedstawiono w raporcie z analizą (część 1). Równoległe zrealizowano badanie potrzeb szkoleniowych i doradczych podmiotów ekonomii społecznej, którego rezultaty ujęto w raporcie i analizie (część 2);

b. W grudniu 2025 roku wykonano badanie potrzeb szkoleniowych kadr w obszarze podnoszenia kwalifikacji zawodowych z zakresu pracy socjalnej. Była to trzecia edycja badań, zogniskowana na pracownikach jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, takich jak: ośrodki pomocy społecznej (OPS, MOPS, GOPS, MGOPS), powiatowe centra pomocy rodzinie oraz domy pomocy społecznej. Opracowano raport zawierający analizę potrzeb szkoleniowych tej grupy zawodowej. Zestaw tych trzech badań umożliwił kompleksową diagnozę zapotrzebowania szkoleniowego i doradczego kluczowych kategorii docelowych projektu strategicznego;

c. W 2025 roku realizowano także działania dotyczące analizy sytuacji osób w kryzysie suicydalnym na Dolnym Śląsku. Powołano radę doradczą, w skład której weszli praktycy i teoretycy specjalizujący się w suicydologii oraz problematyce społecznej, a także zespół merytoryczny odpowiedzialny za przygotowanie badań. Opracowano wstępny zakres tematyczny, opierając się na kwerendzie publikacji naukowych, artykułów publicystycznych oraz różnorodnych raportów badawczych;

d. W obszarze prac badawczo-analitycznych w 2025 roku przygotowano publikację pt. „Deinstytucjonalizacja — status obecny i perspektywy rozwoju”, wydaną jako monografia naukowa przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. Publikacja dostępna jest pod adresem: <https://uwur.eu/produkt/deinstytucjonalizacja-status-obecny-i-perspektywy-rozwoju/>;

e. Realizowano także prace nad Przewodnikiem/Narzędziownikiem dla jednostek samorządu terytorialnego, dotyczącym samodzielnego przygotowania diagnoz do Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji (LPDI). Opracowano zestaw narzędzi badawczych i diagnostycznych obejmujący techniki badań ilościowych i jakościowych, w tym: desk research, metodę world café oraz kwestionariusze ankietowe.

- Przygotowano wstępny plan działania dla Dolnego Śląska w aspekcie rozwoju Ekonomii Społecznej (ES), uwzględniający kontekst terytorialny oraz cele strategiczne polityki dla rozwoju ES z określeniem działań umożliwiających „budowanie potencjału” polegającego na zwiększeniu umiejętności, zasobów i możliwości osób, organizacji i społeczności. Analiza w tym zakresie będzie kontynuowana w kolejnym okresie sprawozdawczym.

- Przeprowadzono analizę danych zawartych w Centralnej Aplikacji Statystycznej dotyczących m.in. usług społecznych realizowanych przez gminy i powiaty Dolnego Śląska, działania w obszarze zatrudniania socjalnego oraz współpracy OPS z organizacjami pozarządowymi. Wnioski z powyższej analizy zwróto w dokumencie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w Gminach i Powiatach Województwa Dolnośląskiego w roku 2024.

Zespół pracowników projektu opracował Standardy usług w mieszkaniach z usługami/mieszkaniach ze wsparciem, które zostaną wykorzystane na potrzeby konkursów realizowanych w ramach FEDS 2021-2027.

Prowadzono mapowanie zasobów na terenie całego województwa w obszarze usług społecznych, ze szczególnym naciskiem na usługi kierowane dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Pozyskane dane wykorzystano do bieżącej aktualizacji katalogu dostępnego na portalu www.dmws.pl.

Działania 2: Rozwój usług społecznych (szkolenia, doradztwo, sieciowanie i inne działania na rzecz instytucji integracji i pomocy społecznej podmiotów świadczących usługi społeczne, a także organizujących system wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji oraz jego otoczenia).

1. W celu pogłębienia tematyki związanej z rozwojem usług społecznych zrealizowano cykl spotkań upowszechniająco – informacyjnych:

a) 10.01.2025 roku odbyło się spotkanie online na temat usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji w obszarze pieczy zastępczej. Na spotkanie zakwalifikowano 25 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;

- b) 12.06.2025 roku odbyło się spotkanie upowszechniająco-informacyjne pn.: Nowe technologie asystujące (dedykowane osobom z niepełnosprawnościami i starszym); zdalne usługi opiekuńcze/teleopieka oraz systemy wsparcia usług opiekuńczych opartych na rozwiązaniach IT – przegląd dostępnych rozwiązań. Na spotkanie zakwalifikowano 23 pracowników z 17 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego;
- c) 13.06.2025 roku odbyło się spotkanie warsztatowe i informacyjne dot. współpracy OWES z PZS. W spotkaniu wzięło udział 10 podmiotów, w tym przedstawiciele: 2 OWES (4 osoby) oraz 8 PZS (8 osób);
- d) 24.06.2025 roku odbyło się spotkanie upowszechniająco-informacyjne pn.: Nowe technologie asystujące (dedykowane osobom z niepełnosprawnościami i starszym); zdalne usługi opiekuńcze/teleopieka oraz systemy wsparcia usług opiekuńczych opartych na rozwiązaniach IT – przegląd dostępnych rozwiązań. Na spotkanie zakwalifikowano 22 pracowników z 21 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego;
- e) 27.06.2025 roku odbyło się spotkanie upowszechniająco-informacyjne pn.: Nowe technologie asystujące (dedykowane osobom z niepełnosprawnościami i starszym); zdalne usługi opiekuńcze/teleopieka oraz systemy wsparcia usług opiekuńczych opartych na rozwiązaniach IT – przegląd dostępnych rozwiązań. Na spotkanie zakwalifikowano 18 osób z 13 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego.
2. Szkolenia dla kadr CUS (zrealizowane w formule on-line, za pośrednictwem platformy zoom). Szkolenia zostały zrealizowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrów usług społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 664) dla uczestników projektu:
- a) 05-25.02.2025 r. III Moduł (1 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- b) 05-26.03.2025 r. III Moduł (2 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- c) 11.03.-18.04.2025 r. II Moduł (1 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- d) 02-25.04.2025 r. I Moduł (2 edycja) w zakresie zarządzania i organizacji usług społecznych (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- e) 10.06.-02.07.2025 r. II Moduł (2 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- f) 07-30.05.2025 r. III Moduł (3 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- g) 03-30.06.2025 r. III Moduł (4 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- h) 04.07.-21.08.2025 r. I Moduł (3 edycja) w zakresie zarządzania i organizacji usług społecznych (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy.
- i) 01.08.-29.09.2025 r. I Moduł (4 edycja) w zakresie zarządzania i organizacji usług społecznych (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- j) 09-18.07.2025 r. II Moduł (3 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- k) 02-22.10.2025 r. III Moduł (5 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- l) 29.10.-12.12.2025 r. I Moduł (5 edycja) w zakresie zarządzania i organizacji usług społecznych (łącznie 7 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- m) 12-27.11.2025 r. II Moduł (4 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- n) 20-11.12.2025 r. III Moduł (6 edycja) w zakresie: organizacji społeczności lokalnej (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- o) 28.11.-09.12.2025 r. II Moduł (5 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy;
- p) 10-22.12.2025 r. II Moduł (6 edycja) w zakresie: opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (łącznie 6 dni). W szkoleniu wzięło udział 20 osób będących pracownikami jednostek pomocy społecznej na poziomie gminy.

3. Forum Centrów Usług Społecznych:

- a) 05.06.2025 r. Spotkanie Forum Centrów Usług Społecznych zorganizowano w Wrocławskim Zakładzie Aktywności Zawodowej (WZAZ). W spotkaniu udział wzięło 46 osób z 19 podmiotów;
- b) 27.10.2025 r. Spotkanie Forum Centrów Usług Społecznych zorganizowano stacjonarnie w siedzibie Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej. W spotkaniu udział wzięło 40 osób z 11 podmiotów.

4. Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej:

27.11.2025 r. Spotkanie Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej zorganizowano w Sycowie. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 30 podmiotów (łącznie 54 osoby) oraz goście i paneliści, w tym 3 osoby z PES, łącznie 54 osoby.

5. Spotkanie upowszechniające tworzenie Centrów Usług Społecznych:

06.06.2025 r. Spotkanie upowszechniające tworzenie Centrów Usług Społecznych zorganizowano w Wrocławskim Zakładzie Aktywności Zawodowej (WZAZ). W spotkaniu udział wzięło 30 osób z 23 podmiotów.

6. Seminaria LPDI:

03.06.2025 r. i 04.06.2025 r. zorganizowano 2 seminaria dotyczące Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji (LPDI) – pn. Lokalne planowanie interwencji w zakresie rozwoju usług społecznych; „Rozumiemy globalnie – planujemy lokalnie. Seminaria zorganizowano we Wrocławiu i w Legnicy. W spotkaniu udział wzięli:

- we Wrocławiu: 03.06.2025 r. pracownicy dolnośląskich samorządów lokalnych (41 osób),
- w Legnicy: 04.06.2025 r. pracownicy dolnośląskich samorządów lokalnych (37 osób) oraz z PES (2 osoby).

7. Spotkania sieciujące:

- 25.03.2025 r. Spotkanie sieciujące dla dolnośląskich kadr Warsztatów Terapii Zajęciowej zorganizowano w formule stacjonarnej w Legnicy. Uczestnikom zapewniono catering. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 17 warsztatów terapii zajęciowej (łącznie 23 osoby);
- 30.06.2025 r. Spotkanie sieciujące dla podmiotów realizujących lub planujących realizować Usługi sąsiedzkie w społeczności lokalnej, jako zadanie własne gminy – o charakterze obowiązkowym. Do spotkania zostało zakwalifikowanych 22 uczestników z 18 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego.

8. Szkolenia 1–dniowe:

- 31.03.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Asystentura dla osoby z niepełnosprawnością, starszej oraz opieka wytchnieniowa. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 17 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 08.04.2025 r. Nowelizacja z dnia 28.07.2023 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 17 uczestników z 7 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 09.04.2025 r. Zadania z zakresu pomocy społecznej w kontekście ośrodków wsparcia - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 12 uczestników z 4 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 10.04.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Asystentura dla osoby z niepełnosprawnością, starszej oraz opieka wytchnieniowa. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 10 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 23.04.2025 r. Rola gmin i powiatów w świetle przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 9 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 24.04.2025 r. Nowelizacja z dnia 28.07.2023 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 07.05.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 9 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 07.05.2025 r. Przygotowanie projektów ze środków zewnętrznych w obszarze pomocy i integracji społecznej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 08.05.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej jako formy deinstytucjonalizacji pieczy instytucjonalnej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 14 uczestników z 7 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;

- 12.05.2025 r. Nowelizacja z dnia 28.07.2023 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 13.05.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi: Środowiskowe Domy Samopomocy oraz Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Omówienie Ustawy o Pomocy Społecznej przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 20.05.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej jako formy deinstytucjonalizacji pieczy instytucjonalnej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 16 uczestników z 9 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 21.05.2025 r. Rola gmin i powiatów w świetle przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 10 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 22.05.2025 r. Zadania z zakresu pomocy społecznej w kontekście ośrodków wsparcia - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 10 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 27.05.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 27.05.2025 r. Przygotowanie projektów ze środków zewnętrznych w obszarze pomocy i integracji społecznej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 04.06.2025 r. Aspekty społeczne, klauzule społeczne w zamówieniach publicznych - w tym włączenie podmiotów ekonomii społecznej w realizację zamówień. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 04.06.2025 r. Usługi sąsiedzkie w społeczności lokalnej, jako zadanie własne gminy – o charakterze obowiązkowym. Do spotkania zostało zakwalifikowanych 25 uczestników z 9 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego;
- 09.06.2025 r. Aspekty społeczne, klauzule społeczne w zamówieniach publicznych - w tym włączenie podmiotów ekonomii społecznej w realizację zamówień. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 17 uczestników z 10 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 11.06.2025 r. Aspekty społeczne, klauzule społeczne w zamówieniach publicznych - w tym włączenie podmiotów ekonomii społecznej w realizację zamówień. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 16 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 11.06.2025 r. Usługi sąsiedzkie w społeczności lokalnej, jako zadanie własne gminy – o charakterze obowiązkowym. Do spotkania zostało zakwalifikowanych 29 uczestników z 16 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego;
- 25.06.2025 r. Usługi sąsiedzkie w społeczności lokalnej, jako zadanie własne gminy – o charakterze obowiązkowym. Do spotkania zostało zakwalifikowanych 27 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego;
- 26.06.2025 r. Aspekty społeczne, klauzule społeczne w zamówieniach publicznych - w tym włączenie podmiotów ekonomii społecznej w realizację zamówień. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 25.08.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 15 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 26.08.2025 r. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów w obszarze pomocy i integracji społecznej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 14 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 12.09.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej jako formy deinstytucjonalizacji pieczy instytucjonalne. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 15.09.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 14 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;

- 16.09.2025 r. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów w obszarze pomocy i integracji społecznej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 12.11.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Asystentura dla osoby z niepełnosprawnością, starszej oraz opieka wytchnieniowa. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 13.11.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowe Domy Samopomocy oraz ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Omówienie ustawy o pomocy społecznej, innych przepisów ustawowych oraz aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 27.11.2025 r. Rola gmin i powiatów w świetle przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 11.12.2025 r. Zadania z zakresu pomocy społecznej w kontekście ośrodków wsparcia - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 12 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 12.12.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych: Asystentura dla osoby z niepełnosprawnością, starszej oraz opieka wytchnieniowa. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 19.12.2025 r. Nowelizacja z dnia 28.07.2023 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 23.12.2025 r. Nowelizacja z dnia 28.07.2023 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 13 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 29.12.2025 r. Zadania z zakresu pomocy społecznej w kontekście ośrodków wsparcia - wykładnia prawnicza przepisów ustawowych i aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 10 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 30.12.2025 r. Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowe Domy Samopomocy oraz ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Omówienie ustawy o pomocy społecznej, innych przepisów ustawowych oraz aktów wykonawczych. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 18 uczestników z 14 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego.

9. Spotkania 2-dniowe:

- 3 edycje spotkań 2-dniowych na temat: usługi Mieszkania treningowe, wspomagane, jako zadanie własne gminy – o charakterze obowiązkowym i inne formy mieszkalnictwa z usługami i ze wspomaganiami;
- 16 szkoleń 2-dniowych na temat: Wypalenie zawodowe i długotrwały stres – skutki i metody przeciwdziałania w formie stacjonarnej w Szklarskiej Porębie i Jeleniej Górze w powiecie karkonoskim. Szkolenie w szczególności było adresowane dla: jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji;
- 08-09.12.2025 r. szkolenie dwudniowe nt.: „Kompetencje interpersonalne w pracy zawodowej. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Zarządzanie zmianą”. Szkolenie było adresowane do pracowników DOPS. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 12 pracowników z kadry DOPS;
- 13-14.10.2025 r. szkolenie dwudniowe nt. „Wypalenie zawodowe i długotrwały stres – skutki i metody przeciwdziałania” adresowane do kadr podmiotów reintegracyjnych tj. WTZ i ZAZ. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 13 uczestników z 8 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego;
- 15-16.10.2025 r. szkolenie dwudniowe nt. „Wypalenie zawodowe i długotrwały stres – skutki i metody przeciwdziałania” adresowane do kadr OWES. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 13 uczestników z 5 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego (OWES).

10. Spotkania 3-dniowe:

1 edycja spotkań 3-dniowych na temat: Usługi realizowanej przez domy pomocy w społeczności lokalnej, jako zadanie własne gminy. Spotkania odbyły się w dniach: 23.05.2025 r., 29.05.2025 r. i 10.06.2025 r. Do spotkania zostało zakwalifikowanych 25 uczestników z 11 dolnośląskich instytucji/podmiotów działających w obszarze włączenia społecznego.

11. 15-16.05.2025 r. Ogólnopolskie Spotkanie Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej.

Spotkanie stacjonarne podzielone na dwa równocześnie trwające spotkania Dyrektorów i Koordynatorów/Kierowników projektów. Do spotkania Koordynatorów/Kierowników projektów zostało zakwalifikowanych 28 uczestników. Do spotkania Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej zostało zakwalifikowanych 13 uczestników.

12. Konferencje regionalne z cyklu „Dolnośląskie Usługi Społeczne”:

- 16.05.2025 r. Konferencja regionalna pn.: „Dolnośląskie usługi społeczne – perspektywy i wyzwania dolnośląskiej polityki społecznej”. Konferencja została zorganizowana wspólnie z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim i objęta patronatem honorowym Wojewody Dolnośląskiej i Marszałka Województwa Dolnośląskiego. W konferencji udział wzięło 90 pracowników dolnośląskich samorządów lokalnych oraz 10 osób z PES (łącznie 100 przedstawicieli dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego);
- 17.06.2025 r. Konferencja regionalna pn.: „Dolnośląskie Usługi Społeczne – perspektywy i wyzwania stojące przed dolnośląską kadrą pomocy społecznej”. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Wojewoda Dolnośląska i Marszałek Województwa Dolnośląskiego. W konferencji udział wzięło 55 pracowników administracji (w tym 54 pracowników dolnośląskich samorządów lokalnych i 1 pracownik administracji rządowej) z 24 dolnośląskich instytucji i podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego.

13. Doradztwo/asysta dla JST w procesie tworzenia i funkcjonowania Centrum Usług Społecznych:

Za realizację doradztwa odpowiada Firma Szczotkowski & Lewicki sp. z o. o. Do udziału w doradztwie zostało zakwalifikowanych w ramach otwartej rekrutacji 15 podmiotów (CUS w Pieszycach, CUS w Siechnicach, CUS w Sycowie, GOPS w Długołęce, GOPS w Bolesławcu, GOPS w Czernicy, GOPS w Gromadce, CUS w Jedlinie-Zdrój, CUS Gminy Radków, OPS w Świebodzicach, MOPS w Wołowie, MOPS w Kowarach), które wskazały do objęcia wsparciem swoich pracowników.

Działanie 3: Koordynacja działań w obszarze Ekonomii Społecznej. W 2025 roku Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej organizował posiedzenia Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (DKRES).

Cyklicznie organizowano spotkania Komitetu oraz działających przy nim grup roboczych:

- 7.01.2025 r. posiedzenie Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej z Dolnośląską Radą Działalności Pożytku Publicznego w sprawie RPDI (Regionalnego Planu Deinstytucjonalizacji) miało charakter hybrydowy - stacjonarny i zdalny. W posiedzeniu udział wzięło 12 osób z DKRES oraz 3 osoby z DOPS;
- 16.01.2025 r. (on-line) posiedzenie Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Członków Grup roboczych z MRiPS i KKRES;
- 18.02.2025 r., stacjonarne posiedzenie Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej w siedzibie DOPS;
- 03.06.2025 r. stacjonarne posiedzenie Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej w siedzibie DOPS. W spotkaniu wzięło udział wzięło 19 osób z DKRES, w tym 17 członków i 2 obserwatorów wyznaczonych przez członków oraz dodatkowo 1 gość (Dyrektor CUS w Sycowie);
- 28.08.2025 r. zdalne posiedzenie Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej i grupy roboczej ds. zamówień/zleceń zadań publicznych realizowanych przez PES, w tym zlecenia usług społecznych. W posiedzeniu udział wzięło 14 osób z DKRES oraz 2 osoby z DOPS;
- 18.12.2025 r. zorganizowano spotkanie wspólne Dolnośląskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (DKRES) oraz 5 grup roboczych działających przy Komitecie. Spotkanie zorganizowano w formule niestacjonarnej za pośrednictwem platformy Zoom. W spotkaniu wzięło udział: 22 członków DKRES i łącznie 36 członków grup roboczych;
- 20.02.2025 r. Spotkanie grupy roboczej ds. zamówień/zleceń zadań publicznych realizowanych przez PES, w tym zlecenia usług społecznych. W spotkaniu uczestniczyło 6 członków grupy roboczej i 2 pracowników DOPS;
- 14.03.2025 r. spotkanie stacjonarne grupy roboczej ds. reintegracji podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz podmiotów reintegracyjnych. W spotkaniu uczestniczyło 8 członków grupy roboczej i 1 pracownik DOPS;
- 27.06.2025 r. Spotkanie grupy roboczej ds. zamówień/zleceń zadań publicznych realizowanych przez PES, w tym zlecenia usług społecznych. W spotkaniu wzięło udział: 12 osób, w tym 5 członków grupy oraz 3 pracowników DOPS, 3 pracowników Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu i jeden przedstawiciel OWES;
- 26.09.2025 r. Spotkanie stacjonarne grupy roboczej ds. reintegracji podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz podmiotów reintegracyjnych. W spotkaniu uczestniczyło 8 członków grupy roboczej i 3 pracowników DOPS;
- 08.10.2025 r. spotkanie w formule zdalnej grupy roboczej ds. zamówień/zleceń zadań publicznych realizowanych przez PES, w tym zlecenia usług społecznych. W spotkaniu uczestniczyło 4 członków grupy roboczej.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizował szereg działań związanych ze sieciowaniem i współpracą z dolnośląskimi Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej w celu rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, a w szczególności przedsiębiorstw społecznych:

- 19.03.2025 r. Spotkanie warsztatowe i informacyjne dot. współpracy OWES z operatorami BUR (Bazy Usług Rozwojowych). W spotkaniu wzięło udział 18 osób, w tym przedstawiciele 4 OWES oraz 14 przedstawicieli BUR;

- 27.05.2025 r. Spotkanie sieciujące OWES. W spotkaniu udział wzięło 13 osób, 11 osób z Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz 1 przedstawiciel DWUP i 1 przedstawiciel DOPS;
- 20.10.2025 r. Spotkanie sieciujące OWES. Spotkanie zostało zorganizowane stacjonarnie w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej. W spotkaniu udział wzięło 15 osób – 11 przedstawicieli wszystkich OWES działających na Dolnym Śląsku, 1 przedstawicielka DWUP we Wrocławiu oraz 3 pracowników DOPS;
- 01.12.2025 r. Spotkanie sieciujące OWES. Spotkanie zostało zorganizowane stacjonarnie w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej. W spotkaniu wzięło udział łącznie 31 osób – 10 przedstawicieli wszystkich OWES działających na Dolnym Śląsku, 1 przedstawiciel DWUP we Wrocławiu oraz 20 pracowników DOPS;
- 19.12.2025 r. Spotkanie sieciujące OWES zrealizowane w formule on-line za pośrednictwem platformy ZOOM. W spotkaniu wzięło udział łącznie 15 osób – 13 przedstawicieli wszystkich OWES działających na Dolnym Śląsku, 1 przedstawiciel DWUP we Wrocławiu oraz 1 pracownik DOPS.

Podczas wymienionych spotkań omawiane były bieżące tematy związane z funkcjonowaniem OWES, a także dotyczące opracowania dokumentacji, w tym w szczególności aktualizacji Regulaminu wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS w ramach projektów OWES zgodnie z zapisami wytycznych w EFS+ finansowanych z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska. Spotkania odbywały się zarówno w formie zdalnej jak i stacjonarnej. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele 4 Akredytowanych OWES oraz DWUP i DOPS.

Realizowany był stały kontakt DOPS z OWES w celu weryfikacji, realizacji i planowania wspólnych działań.

Na początku 2025 roku została wysłana ankieta do wszystkich OWES działających na Dolnym Śląsku, w celu zbadania sytuacji podmiotów ekonomii społecznej w związku z wytycznymi Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do roku 2030 oraz realizacją obowiązków wynikających ze Standardów Działania Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. Badanie służyło monitorowaniu kondycji sektora ekonomii społecznej i jego znaczenia w gospodarce narodowej. Zgromadzone dane będą służyć do planowania i ewaluacji krajowych i regionalnych polityk publicznych prowadzonych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. W dniu 20.10.2025 roku zostały przekazane wszystkim OWES na Dolnym Śląsku protokoły pomonitoringowe z realizowanego badania.

Nawiązana została współpraca z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim w celu wypracowania sposobów komunikacji w procesie przyznawania statusu przedsiębiorstwa społecznego. 24.01.2025 roku odbyło się pierwsze spotkanie DUW/OWES/DOPS/DWUP zrealizowane w DUW pt. PRZEDSIĘBIORSTWO SPOŁECZNE - wybrane zagadnienia dotyczące: uzyskania statusu oraz realizacji kontroli, w którym udział wzięli przedstawiciele wszystkich akredytowanych OWES oraz przedstawiciele Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej.

Działania związane z rozwojem dolnośląskich podmiotów zatrudnienia socjalnego:

- 23.04.2025 r. spotkanie sieciujące (stacjonarne) Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej. W spotkaniu udział wzięło 7 pracowników dolnośląskich PZS, w tym 3 CIS (3 osoby) oraz 4 KIS (4 osoby);
- 13.06.2025 r. spotkanie sieciujące (stacjonarne) Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej. W spotkaniu udział wzięło 8 pracowników z 8 dolnośląskich PZS, w tym 5 CIS (5 osób) oraz 3 KIS (3 osoby);
- 10.10.2025 r. spotkanie sieciujące dla przedstawicieli dolnośląskich podmiotów zatrudnienia socjalnego (CIS i KIS). Spotkanie sieciujące zostało zorganizowane we współpracy z OWES subregionu jeleniogórskiego, w siedzibie Stowarzyszenia FRES w Wałbrzychu. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 4 podmiotów (łącznie 5 osób).

W 2025 roku zrealizowano kolejną edycję programu „Współ wspieramy ekonomie społeczną”, który jest realizowany we współpracy DOPS, RCWIP i UBS (fundator programu). W 2025 roku firma UBS przekazała 40 tys. zł na realizację projektów na działania społeczne i ekologiczne. Informacja o projekcie:

<https://www.facebook.com/DolnoslaskaES/posts/pfbid02AY6Qu6UegV6NhpssKQ5adp5Lh6vEfhvzv2MCznvsuQJj8xL2AVx46KRKx7WPn6KRI>

Informacja o zwycięzcach:

<https://www.facebook.com/DolnoslaskaES/posts/pfbid0s3K9suUpGbqhK3SAMZreWDhb5XhMb74DbahALotkXDUHeeB5jhdd5qGYBLT2ryV8l>

25.12.2025 roku we Wrocławskim oddziale UBS zorganizowane zostało spotkanie z przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej, które połączyło praktykę z inspiracją. Wydarzenie zostało zorganizowane przez wolontariuszy UBS we współpracy z inicjatywą „wEspół”, w której na Dolnym Śląsku partnerami są: Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej. Projekt „wEspół – wspieramy ekonomie społeczną”, którego fundatorem i patronem jest firma UBS, realizowany jest w trzech województwach: dolnośląskim, małopolskim i mazowieckim. Podczas wydarzenia cztery dolnośląskie organizacje pozarządowe z sektora ekonomii społecznej otrzymały eksperckie wsparcie konsultantów UBS.

W pierwszym półroczu 2025 roku zrealizowano VII edycję Akademii BIZnES CLASS. Jest to działanie adresowane do dolnośląskich podmiotów ekonomii społecznej, które dzięki współpracy DOPS z przedstawicielami biznesu oraz

nauki (Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta) zyskują wsparcie w zakresie mentoringu biznesowego oraz opracowania graficznego swoich produktów.

W 2025 roku w Akademii BIZnES Class wzięło udział 7 podmiotów (organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych). 14.03.2025 roku w formule hybrydowej odbyła się inauguracja programu, w której udział wzięli przedstawiciele zrekrutowanych podmiotów, mentorzy oraz studenci Akademii Sztuk Pięknych.

W ramach 7. Edycji ABC zorganizowano 3 warsztaty tematyczne w formule on-line:

- 13.05.2025 r. - "Współpraca P.E.S. z biznesem", które poprowadzili specjaliści z firmy PricewaterhouseCoopers Polska sp. z o. o. (PwC),
- 14.05.2025 r. „Wykorzystanie narzędzia LinkedIn w komunikacji P.E.S.”, które poprowadzili specjaliści z firmy PwC,
- 13.06.2025 r. „Cyberbezpieczeństwo.: P.E.S. a bezpieczeństwo w sieci”, które poprowadzili specjaliści z firmy Union Bank of Switzerland (UBS).

W dniu 23.06.2025 roku w Auli Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu odbyła się uroczysta finałowa gala VII Akademii BIZnES Class. Uczestnicy Akademii – wraz z mentorami biznesu i designu – zaprezentowali publiczności efekty swojej kilkumiesięcznej pracy. Przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej otrzymali certyfikaty uczestnictwa, a mentorzy podziękowania. W spotkaniu udział wzięło 47 osób, w tym: przedstawiciele NGO/PES (22 osoby), ASP (12 osób), UBS (1 osoba), PwC (7 osób), DOPS (5 osób). Za organizację spotkania odpowiadał Piotr Czyszkowski – specjalista ds. budowania marki ES w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej.

W ramach projektu prowadzono także działania upowszechniająco-informacyjne polegające na umieszczaniu bieżących informacji na portalu internetowym Dolnośląska Mapa Wsparcia Społecznego (www.dmws.pl) promuje usługi społeczne na Dolnym Śląsku oraz portalu internetowym www.dops.wroc.pl - promuje działalność statutową i projektową Zespołu DOPS i Zespołu Ośrodka Adopcyjnego. Informuje o wydarzeniach, szkoleniach, spotkaniach upowszechniająco-informacyjne.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE:

- FB DOLNOŚLĄSKA EKONOMIA SPOŁECZNA (promuje aktualne wydarzenia (konferencje, fora, seminaria), szkolenia, spotkania, projekty oraz konsultacje społeczne realizowane w obszarze ekonomii społecznej na Dolnym Śląsku, w Polsce i w Europie),
- FB DOLNOŚLĄSKI OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ (promuje aktualne wydarzenia (konferencje, fora, seminaria), szkolenia, spotkania, projekty oraz konsultacje społeczne realizowane przez Zespół DOPS),
- FB AKADEMIA BIZnES Class (promuje aktualne wydarzenia związane z realizacją Akademii BIZnES Class).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

8. Projekt: „Partnerstwo publiczno-prywatne na rzecz ekonomii społecznej i solidarnej”

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej wspólnie z 12 instytucjami z Europy Centralnej od 01.04.2023 roku realizuje projekt, który ma na celu zniwelowanie różnic w Unii Europejskiej w podejściu instytucjonalnym do spójności społecznej i regionalnej. Czas trwania projektu: 04.2023 roku do 03.2026 roku. Całkowita wartość projektu: 2 116 156,00 zł. Środki europejskie: 1 692 924,80 zł. Oryginalna nazwa projektu: 3P4SSE – Public-private-partnership for Social and Solidarity Economy. Program: Interreg Central Europe 2021–2027.

Projekt zakłada stworzenie europejskiej wielopoziomowej sieci wielu interesariuszy funkcjonujących w obszarze ekonomii społecznej i solidarnej, wymianę najlepszych praktyk, transfer umiejętności w zakresie wdrażania i zarządzania inicjatywami zintegrowanymi terytorialnie, zaprojektowanie innowacyjnych metodologii zarządzania i strategii skoncentrowanych na ekonomii społecznej i solidarnej oraz testowanie modeli zarządzania za pomocą działań pilotażowych.

Projekt 3P4SSE pn. „Partnerstwo publiczno-prywatne na rzecz ekonomii społecznej i solidarnej” jest realizowany w ramach Programu Interreg Central Europe, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Liderem projektu jest Autonomiczna Prowincja Trento (Provincia Autonoma di Trento), a partnerami 11 podmiotów reprezentujących Włochy, Chorwację, Słowenię, Austrię i Węgry.

Partnerzy projektu: Autonomous Province of Trento (IT; główny partner), National Foundation for Civil Society Development (HR), Regional Development Agency ARLEG SA (PL), Foundation for Improvement of Employment Possibilities PRIZMA, an institution (SL), FAB – Vocational Support Association (AT), Pannon Business Network Association (HU), LINKS Foundation (IT), ALDA+ (IT), Regional Development Agency for Podravje – Maribor (SL), Trentino Federation of Cooperation (IT), Lower Silesian Center for Social Policy (PL), Split-Dalmatia County (HR), Associated Partner - Municipality of Szombathely city (HU).

Oczekiwane rezultaty projektu:

- wspólna strategia i plany działań podejmowane na rzecz zrównoważonego rozwoju terytorialnego na obszarze Europy Środkowej,

- transgraniczna współpraca organizacji nawet po zakończeniu projektu, poprzez utworzenie sieci współpracy,
- stworzenie platformy wymiany wiedzy.

Działania w 2025 roku:

Pracownicy projektu odbyły trzy peer review visits:

- 19–20.02.2025 roku w Split Dalmatia County (SDC) w Chorwacji - gospodarz wizyty. Celem wizyty była ocena wdrażania chorwackiego Lokalnego Planu Działania oraz wymiana doświadczeń dotyczących rozwoju ekonomii społecznej w regionie. W trakcie spotkań zaprezentowano: działania pilotażowe i lokalne inicjatywy SSE w regionie Splitu, omówiono rozwiązania wspierające współpracę publiczno-prywatną, dyskutowano nad wyzwaniami we wdrażaniu LAP oraz na temat roli lokalnych centrów wsparcia SSE, nastąpiła wymiana dobrych praktyk i elementów możliwych do adaptacji w innych regionach;
- 11–12.02.2025 roku – Trentino (IT) – gospodarz wizyty FTC / Provincia Autonoma di Trento (Włochy). Celem wizyty było zapoznanie się z włoskimi rozwiązaniami w zakresie zarządzania ekosystemem ekonomii społecznej, w tym z funkcjonowaniem lokalnych modeli DES (Districts of Social Economy). W trakcie spotkań: nastąpiło szczegółowe omówienie lokalnego modelu DES (Districts of Social Economy) oraz ich roli w systemie SSE Trentino, Zaprezentowano działania pilotażowych prowadzonych w regionie i metody wzmacniania współpracy interesariuszy, przeanalizowano lokalne strategie zarządzania oraz procesy integracji aktorów SSE, zidentyfikowano rekomendacje dotyczące usprawnienia komunikacji, ról i koordynacji w ekosystemie społeczno-gospodarczym;
- 25.02.2025 roku – Dolny Śląsk (PL, ARLEG/DOPS) – gospodarze wizyty. Wizyta była poświęcona ocenie wdrażania Lokalnego Planu Działania dla Dolnego Śląska. Partnerzy analizowali współpracę międzysektorową, zadania DOPS i ARLEG oraz działania pilotażowe realizowane w regionie. W trakcie wizyty DOPS wraz z ARLEG: zaprezentował działania wdrażane w ramach Lokalnego Planu Działania dla Dolnego Śląska, omówił model partnerstwa międzysektorowego rozwijanego przez DOPS i ARLEG, przedstawił lokalnych inicjatyw, potrzeb i barier w funkcjonowaniu ekonomii społecznej w regionie, przeprowadził merytoryczną dyskusję z partnerami projektu nad możliwościami dalszego rozwoju LPD oraz rekomendacjami wynikającymi z wizyty;
- 11.03.2025 roku – odbyło się kolejne Steering Committee - spotkanie projektowe, podczas którego omówiono m.in.: wyniki zewnętrznej ewaluacji, postęp działań i deliverables, przygotowania do peer review 16.04.2025 roku (on-line). Odbywały się regularne spotkania zespołów projektowych DOPS i ARLEG, których efektem było opracowanie Lokalnego Planu Działania dla Dolnego Śląska (LAP2.) oraz „Rozwiązania” Solution5, które stanowi jeden z rezultatów lokalnych działań w ramach projektu 3P4SSE. Jest to zestaw praktycznych rekomendacji i usprawnień wynikających z peer review Lokalnych Planów Działania (LAP) przeprowadzonych u partnerów, w tym na Dolnym Śląsku. Solution 5 obejmuje działania ułatwiające wdrażanie LAP wzmacniające lokalne partnerstwa i poprawiające jakość usług społecznych poprzez wymianę dobrych praktyk i analizę mocnych stron, wyzwań oraz potrzeb w regionie. W trakcie dwudniowego spotkania partnerów poświęcone finalizacji działań, współpracy i pracom nad efektami końcowymi projektu;
- 15–16.05.2025 roku – 5th Steering Committee w Splicie, pracownicy DOPS poprowadziły sesję plenarną wraz z warsztatami dotyczącymi budowania sieci. W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele wszystkich partnerów projektu. Efektem tych działań było stworzenie Biznes Planu dla sieci „CENSE”, która jest rozwijaną w ramach projektu 3P4SSE regionalną siecią interesariuszy ekonomii społecznej, opartą na modelu partnerstwa publiczno-prywatno-społecznego (3Ps). Jej celem jest łączenie instytucji, organizacji i podmiotów działających w obszarze ekonomii społecznej, umożliwiając wymianę wiedzy, współpracę, wspólne planowanie działań oraz rozwijanie ekosystemu SSE na Dolnym Śląsku. Takie sieci są zgodne z założeniami projektu, który zakłada tworzenie wielopoziomowych struktur współpracy oraz międzynarodowych i lokalnych sieci SSE;
- 27.08.2025 roku nastąpiła inauguracja i utworzenie międzysektorowego partnerstwa w siedzibie DOPS odbyła się oficjalna inauguracja międzysektorowego partnerstwa wspierającego rozwój ekonomii społecznej i solidarnej na Dolnym Śląsku. Nastąpiło oficjalne ogłoszenie rozpoczęcia stałej współpracy sektorów: publicznego, prywatnego i społecznego;
- w grudniu 2025 roku przeprowadzono job shadowing w siedzibie DOPS zgodnie z założeniami projektu 3P4SSE.

Wszystkie zaplanowane działania zostały przeprowadzone z poszanowaniem terminów określonych w narzędziu monitorowania dzięki dobrej i skutecznej współpracy między partnerami. Partnerzy odpowiedzialni za prowadzenie konkretnych działań lub raportowanie wyników w projekcie wykonali swoje zadania i udało im się aktywnie zaangażować wszystkich zarówno w spotkania online, jak i udostępnianie dokumentów lub szablonów do wspólnego zaprojektowania lub zmiany. Projekt był promowany podczas wydarzeń publicznych, takich jak targi, konferencje (Włochy, Polska) oraz w formule newslettera i informacji na stronach www i social mediach. Strona www DOPS: <https://dops.wroc.pl/category/interreg/>.

9. Projekt: Dolnośląskie Centrum Kultury Polskiej.

Finansowanie: Funduszu Azylu, Migracji i Integracji 2021-2027. Okres realizacji projektu: 01.11.2024 r.–31.06.2029 r. Kwota projektu: 43 358 126,90 zł, w tym dla DOPS 9 805 117,00 zł.

Celami projektu są:

- zapewnienie cudzoziemcom dostępu do fachowej wiedzy i poradnictwa z zakresu funkcjonowania w Polsce (głównie prawnego, społecznego i kulturowego), podwyższenie poziomu znajomości języka polskiego wśród cudzoziemców oraz stopnia ich integracji ze społecznością lokalną,
- poprawa sytuacji szkolnej dzieci cudzoziemców w szkołach oraz zwiększenie poziomu ich integracji z rówieśnikami,
- zwiększenie poziomu świadomości społeczeństwa przyjmującego na temat cudzoziemców zamieszkujących na terenie Dolnego Śląska.

Projekt realizowany w formie partnerskiej. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej pełni funkcję lidera, natomiast partnerami są, Dolnośląski Urząd Wojewódzki, Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego Językowego Kadr w Legnicy, Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu oraz wybrany w drodze konkursu partner spoza sektora finansów publicznych – Fundacja Ukraina.

Działania realizowane w ramach projektu w 2025 roku:

- prowadzono 2 Centra Kultury Polskiej realizowane od 2024 roku we Wrocławiu i Wałbrzychu;
- powstały dwa Centra Kultury Polskiej - otwarcie 29.09.2025 roku w Legnicy i 2.10.2025 roku w Jeleniej Górze;
- nauka języka polskiego jako obcego stacjonarnie i on-line na poziomie A1/A2, w tym dla dzieci – podmiot odpowiedzialny – Fundacja Ukraina, Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego Językowego Kadr w Legnicy – zorganizowano 10 kursów, w których wzięło udział 159 osób;
- punkt informacyjno-doradczy zapewniający konsultacje ogólne, w tym z zakresu załatwiania spraw administracyjnych, spraw rodzinnych i meldunkowych, dostępu do opieki zdrowotnej, nauki, wynajmu mieszkań - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina – odbyło się łącznie 11 374 konsultacji w 4 Centrach dla 4833 osób;
- opieka psychologiczna dla dzieci - podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej – ogłoszono przetarg na usługę wsparcia psychologicznego dla dzieci, umowa została podpisana w styczniu 2026 roku;
- wsparcie w zakresie legalizacji pobytu zapewniane przez Wojewodę jako partnera – podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Urząd Wojewódzki – DUW zatrudnił w 2025 roku 2 specjalistów do Centrum w Wałbrzychu, gdzie prowadzono konsultacje, w pozostałych centrach trwa nabór na specjalistów;
- wsparcie prawne w zakresie zatrudnienia i praw pracowniczych zapewniane przez Państwową Inspekcję Pracy lub radcę prawnego/adwokata - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina - Liczba konsultacji w zakresie zatrudnienia i praw pracowniczych 5184;
- przeciwdziałanie handlowi ludźmi - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina – utworzono infolinię dotyczącą wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i przeciwdziałania handlowi ludźmi;
- szkolenia dla pracowników oświaty, administracji publicznej oraz personelu projektu z zakresu integracji i pracy ze społeczeństwem wielokulturowym – w zakresie szkoleń dla pracowników oświaty - podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu - zorganizowano 8 kursów adaptacyjnych po 2 w każdym centrum;
- działania mające na celu wsparcie współpracy organów administracji publicznej świadczących usługi i wsparcie dla obywateli państw trzecich. Działania te mogą również obejmować inne podmioty ważne dla realizacji tych usług i wsparcia - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina – zorganizowano 2 spotkania;
- strona internetowa i konta w mediach społecznościowych informujące o działaniach projektowych CIC i promujące wsparcie, służące rekrutacji na poszczególne wydarzenia - podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej. Strona internetowa projektu jest w trakcie tworzenia. Utworzono profil projektowy na Facebooku;
- nauka języka polskiego jako obcego na poziomie B1/B2, a także kursy języka polskiego branżowego - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina/Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego Językowego Kadr w Legnicy. Zrekrutowana została 1 grupa, szkolenie odbędzie się w 2026 roku;
- prawo rodzinne – wsparcie świadczone przez radcę prawnego/adwokata - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina-Liczba konsultacji z zakresu prawa rodzinnego 519;
- opieka psychologiczna dla dorosłych – podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej – ogłoszono przetarg na usługę wsparcia psychologicznego dla dzieci, umowa została podpisana w styczniu 2026 roku;
- działania dla społeczeństwa przyjmującego w formie warsztatów, szkoleń, debat - podmiot odpowiedzialny Fundacja Ukraina - Liczba klas, które wzięły udział w warsztatach (warsztaty integracyjno-antydyskryminacyjnych - LEGO Serious Play) 12;

- kampanie informacyjne czy to skierowane do cudzoziemców, czy do społeczeństwa przyjmującego - podmiot odpowiedzialny Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej – opracowano postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy do przeprowadzenia kampanii. Przetarg ogłoszony będzie w lutym 2026 roku;

Idea Centrów Kultury Polskiej zakłada nie tylko świadczenie w tym miejscu usług dla cudzoziemców i społeczeństwa przyjmującego w ramach projektu. Centrum ma też stanowić przestrzeń dla innych inicjatyw dotyczących integracji cudzoziemców, która może być nieodpłatnie udostępniana np.:

- organizacjom pozarządowym;
- podmiotom realizującym inne projekty, w tym z EFS+;
- grupom nieformalnym;
- urzędowi publicznym, np. Powiatowym Urzędowi Pracy, Wojewódzkim Urzędowi Pracy, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

10. Projekt: Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń”

Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.05.2024 r.–31.08.2026 r. Kwota projektu: 8 426 731,43 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działanie 8.1 Dostęp do edukacji. Celem projektu jest zmiana postrzegania uczniów z niepełnosprawnością przez umożliwienie im realizacji obowiązku nauki lub obowiązku szkolonego w sposób jak najbardziej zbliżony do uczniów w pełni sprawnych oraz umożliwienie autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. Projekt jest adresowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności/orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności – orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno–wychowawczych, wydanego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Projekt zakłada udzielenie jednorazowych stypendiów 1266 dolnośląskim uczniom z niepełnosprawnością. Stypendia będą udzielane dwukrotnie, w ramach dwóch edycji projektu.

Projekt jest realizowany w szerokim partnerstwie – Województwa Dolnośląskiego reprezentowanego przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej z wszystkimi samorządami szczebla powiatowego. W 2025 roku do 29 partnerów – 26 powiatów ziemskich oraz 3 miast na prawach powiatu (Jeleniej Góry, Legnicy i Wrocławia) dołączyło miasto Wałbrzych, co pozwoliło na objęcie wsparciem uczniów z niepełnosprawnością z całego województwa Dolnośląskiego. W kwietniu 2025 roku zawarto aneks do umowy partnerstwa formalnie włączając Miasto Wałbrzych do realizacji projektu. Włączenie kolejnego partnera (Miasta Wałbrzych) wymagało zwiększenia wartości projektu o 248 160,00 zł oraz spowodowało objęcie wsparciem o 48 stypendystów więcej.

W 2025 roku kontynuowano realizację I edycji projektu, co obejmowało: Rozliczenie stypendystów, którzy zawarli umowy stypendialne i wypłacono stypendia w 2024 roku. 2 partnerów zawarło umowy z uczestnikami I edycji projektu, wypłacono im I transzę stypendium (po 2500,00 zł), a tym stypendystom, którzy rozliczyli prawidłowo środki – także drugą transzę stypendiów (do 1000,00 zł) – dotyczy Miasta Wrocław (które objęło wsparciem 115 stypendystów I edycji) oraz Powiatu Głogowskiego (który objął wsparciem 20 stypendystów I edycji) Kilku partnerów kontynuowało zawieranie umów ze stypendystami I edycji projektu –Powiaty Bolesławiecki oraz Powiat Lwówecki zawarły po 1 stypendialnej z uczestnikami I edycji, Powiat Trzebnicki- zawarł 4 umowy stypendialne z uczestnikami I edycji, a Powiat Wałbrzyski zawarł 8 umów stypendialnych z uczestnikami I edycji projektu Wszyscy partnerzy kontynuowali działania związane z rozliczeniem stypendystów I edycji projektu i wypłaty stypendiów.

W ramach I edycji projektu wsparciem stypendialnym objęto 611 uczniów z niepełnosprawnością – 604 osoby rozliczyły stypendia i zakończyły udział w projekcie, natomiast 7 osób nie rozliczyło stypendiów. W I edycji projektu uczestniczyło 29 partnerów (bez Miasta Wałbrzych). Rozpoczęto realizację II edycji projektu, w ramach której zaplanowano objęcie wsparciem co najmniej 657 niepełnosprawnych uczniów dolnośląskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Partnerzy przeprowadzili rekrutację uczestników II edycji: – w październiku 2025 roku opublikowano dokumenty rekrutacyjne i ogłoszono rekrutację. W ramach II edycji projektu wpłynęło łącznie ponad 1400 wniosków o przyznanie stypendiów. Po zakończeniu naboru partnerzy projektu dokonali oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków. Po zakończeniu oceny partnerzy opublikowali listy rankingowe stypendystów na swoich stronach internetowych oraz w siedzibie podmiotów udzielających stypendiów. Osoby zakwalifikowane poinformowano o wynikach także telefonicznie lub mailowo. Następnie, w ramach drugiego etapu rekrutacji, kandydaci umieszczeni na liście rankingowej dostarczali oryginały dokumentów potwierdzające spełnianie kryteriów formalnych i dodatkowych (jeśli dotyczyło).

W przypadku niedostarczenia wymaganych dokumentów kandydat podlegał skreśleniu z listy rankingowej, a w jej miejsce kwalifikowano osobę z listy rezerwowej.

Po skompletowaniu niezbędnej dokumentacji partnerzy zawierali z osobami zakwalifikowanymi do udziału w projekcie umowy stypendialne i wypłacali pierwszą transzę stypendium w wysokości 2500,00zł. Druga transza stypendium (1000,00 zł zostanie wypłacona stypendystom po zatwierdzeniu sprawozdania z wydatkowania stypendium). Partnerzy mogli, w przypadku posiadania oszczędności, zwiększyć liczbę udzielanych stypendiów.

W listopadzie i grudniu 2025 roku Partnerzy zawierali umowy stypendialne z uczestnikami II edycji projektu, a następnie wypłacili pierwszą transzę stypendiów (po 2500,00zł). DOPS przekazał partnerom projektu środki na realizację wypłat stypendiów oraz wynagrodzenia personelu realizującego działania projektu w poszczególnych powiatach.

Wspólnie z partnerami DOPS opracowywał zmiany w dokumentach niezbędnych do przeprowadzenia naboru wniosków tj.: Regulamin przyznawania stypendiów, wzór wniosku o przyznanie stypendium, wzór sprawozdania, Umowę o przyznanie stypendium wraz z załącznikami. W tym celu powołano zespoły robocze złożone z przedstawicieli poszczególnych dokumentów. DOPS odpowiadał za spójność opracowanych treści oraz finalny kształt dokumentacji. Regulamin przyznawania stypendiów został zmieniony uchwałą nr XIX/452/25 Sejmiku Województwa Powiatowego w Bolesławcu, w 2025 roku przyznał i wypłacił 18 stypendiów; Dolnośląskiego z dnia 25 września 2025 roku w sprawie zmiany uchwały VII/128/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów z niepełnosprawnościami w ramach projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń”. Wzory dokumentów opublikowano na stronie DOPS (<https://dops.wroc.pl/sprawny-uczen/rekrutacja/>) oraz na stronach partnerów projektu. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, za pośrednictwem Dolnośląskiego Kuratorium Oświaty przekazał informacje o naborze wniosków w ramach II edycji do wszystkich dolnośląskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

11. Realizacja zadania pt. „Działania na rzecz rodziny” (46 856,00 zł -finansowanie BWD).

Superwizje grupowe dla asystentów rodziny. W wyniku naboru przeprowadzonego przez DOPS, chęć udziału w superwizjach zgłosiły 23 OPS-y. W 2025 roku zapewniliśmy superwizje wszystkim asystentom rodziny (39 osób) zgłoszonym przez OPS-y. Wydatkowana kwota: 11 400,00 zł.

Cele superwizji grupowej dla asystentów rodziny to m.in.:

- dbałość o utrzymywanie profesjonalnych standardów praktykowania pracy socjalnej z rodziną, przy jednoczesnym nastawieniu na zdobywanie i rozwijanie kompetencji i umiejętności, pozwalających na prawidłowe identyfikowanie trudności w pracy, ich źródeł oraz sposobów rozwiązywania;
- wsparcie, sprzyjające rozwojowi zawodowemu oraz zapobiegające wypaleniu zawodowemu wobec całokształtu zadań realizowanych przez asystentów rodziny;
- poprawa kondycji psychicznej uczestnika superwizji grupowej poprzez wzrost świadomości potrzeby autokontroli pracy własnej w celu świadomego i profesjonalnego świadczenia pomocy rodzinie.

Cele te mogą być osiągnięte poprzez diagnozę stylów pracy, standardów, konfrontacji z oczekiwaniami, schematami postępowania i analizę przypadków z życia zawodowego osób, pełniących funkcje asystentów rodziny.

- Szkolenie dla asystentów rodziny pt. Dialog motywujący w pracy z rodziną z elementami warsztatu pracy z rodziną z problemami niepełnosprawności, uzależnień i przemocy. Liczba osób – 40. Wydatkowana kwota – 3380,00 zł
- Przygotowanie 3 filmów edukacyjnych: „Cisza to też przemoc”, „Klucze”, „Znikanie”. Filmy dotyczą: przemocy przez zaniechanie, hejtu rówieśniczego, problemu bezdomności. Wydatkowana kwota: 30 000, 00 zł.
- Wydruk broszur skierowanych do uczniów szkół podstawowych pt.: „Jestem cyberbezpieczny”. Broszury są uzupełnieniem filmu „Cyberlekcja” i są wykorzystywane przez nauczycieli podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych i wychowawczych. Wydatkowana kwota: 2706, 00 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

12. Realizacja działań na rzecz grup defaworyzowanych – 49 560,00 zł (finansowanie BWD)

Szkolenia dla pracowników Domów Pomocy Społecznej: Szkolenie specjalistyczne w zakresie nadmiernej agresji wśród mieszkańców DPS. Przeszkoliliśmy pracowników z 17 DPS-ów, które wyraziły chęć udziału w szkoleniu. Przeszkolonych zostało 510 pracowników DPS. Szkolenia odbyły się w siedzibach DPS. Szkolenia mają na celu wyposażenie pracowników DPS w umiejętności oraz wiedzę niezbędną do radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi wśród podopiecznych. Podopieczni DPS to głównie osoby starsze, często z różnymi niepełnosprawnościami, również z zaburzeniami psychicznymi. Szkolenie wyposażało pracowników DPS w wiedzę i narzędzia do radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, co przyczyniło się do poprawy jakości życia oraz bezpieczeństwa podopiecznych. Szkolenie pozwoliło zapoznać się ze schematem budzenia się agresji, a także z procesami, które mogą ją zarówno osłabiać, jak

i wzmacniać. Dzięki kompleksowemu podejściu, obejmującemu zarówno teorię, jak i praktykę, uczestnicy szkoleń są lepiej przygotowani do radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami i zapewnienia wysokiej jakości opieki nad podopiecznymi.

Zagadnienia poruszane podczas szkolenia:

- Podopieczny agresywny – kto to taki,
- Agresja i autoagresja, formy, przejawy, przyczyny,
- Zasady postępowania w przypadku agresji, jak reagować na zachowania agresywne, agresję słowną i fizyczną,
- Prawne aspekty – co wolno opiekunowi,
- Propozycje zajęć dla podopiecznych,
- Trening dla pracowników. Diagnoza przypadków agresywnych,
- Profilaktyka antystresowa, jak radzić sobie z własnym stresem,
- Warsztaty.

Kwota wydatkowana na szkolenie: 28 560,00 zł. Łączna ilość osób: 425.

Przygotowanie 3 filmów edukacyjnych: „Cisza to też przemoc”, „Klucze”, „Znikanie”. Filmy dotyczą: przemocy przez zaniedbanie, hejtu rówieśniczego, problemu bezdomności. Wydatkowana kwota: 21 000,00 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

13. Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu asystentury osób starszych

W ramach konkursu realizowane były zadania polegające na udostępnieniu usług asystenckich, tj. wsparcie seniorów w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego oraz opieki wychnieniowej, tj. czasowa usługa opiekuńcza nad osobą niesamodzielną, świadczona w zastępstwie za opiekuna faktycznego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, potrzebą załatwienia spraw dnia codziennego lub odpoczynkiem opiekuna faktycznego, pomoc w drobnych pracach domowych. Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 1 500 000,00 zł. W ramach konkursu odbył się jeden nabór ofert, w którym złożono 30 ofert, dotację otrzymało 8 ofert.

Podmiot realizujący: Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

14. Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „Dolnośląska Akademia Kompetencji Seniora” w 2025 roku.

W ramach konkursu zlecone były zadania polegające na: prowadzeniu działań zapewniających wsparcie psychologiczne i środowiskowe seniorów, w tym wsparcie seniorów w sytuacjach kryzysowych, jako formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu; wzmacnianiu różnych form aktywności i kompetencji seniorów, w tym również działań mających na celu przeciwdziałanie defaworyzacji oraz działań międzypokoleniowych; działaniach edukacyjnych mających na celu wykształcenie zachowań i postaw prozdrowotnych seniorów, poszerzenie wiedzy o bezpiecznym stosowaniu leków w wieku senioralnym, promocję aktywnego i zdrowego stylu życia; zdobyciu oraz podnoszeniu kompetencji cyfrowych, zwiększaniu wiedzy w zakresie bezpiecznego poruszania się i komunikacji w sieci, w tym korzystaniu z usług e-administracji. Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 1 000 000,00 zł. Na konkurs złożonych zostało 96 ofert, dotację otrzymało 22 oferty.

Podmiot realizujący: Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

15. Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w 2025 roku na rzecz osób w wieku emerytalnym poprzez podniesienie kompetencji środowisk senioralnych z zakresu tworzenia i funkcjonowania ciał doradczych.

Na realizację konkursu z budżetu Województwa Dolnośląskiego przeznaczono kwotę 40 000,00 zł. Dotację otrzymała 1 oferta.

Podmiot realizujący: Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

16. Działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień: 801 950,00 zł (BWD).

a) Zlecono do realizacji programy superwizji grupowych dla personelu następujących podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego: Dolnośląskiemu Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze, Dolnośląskiemu Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. - Wojewódzkim Ośrodkowi Terapii Uzależnień i Współuzależnienia (WOTUiW), Wojewódzkim Szpitalowi Psychiatrycznemu w Złotorzy, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu.

b) Dofinansowano Studium Terapii Uzależnień w ramach programu kształcenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień, akredytowane przez CMKP.

c) Kontynuowano świadczenie usług w powołanym Dolnośląskim Centrum Diagnostyki i Terapii FAS Celem zadania było diagnozowanie dzieci ze spektrum płodowego zespołu alkoholowego. Projekt zakładał kompleksowe badania dzieci, z uwzględnieniem aspektów pediatrycznych, psychologicznych, psychiatrycznych oraz logopedycznych. Okres realizacji projektu obejmował cały 2025 rok.

W trakcie projektu zostało wystawionych 140 kompleksowych diagnoz dla dzieci. W ramach dotacji sfinansowano koszty pracy psychiatry, pediatry, logopedy, psychologa, konsylium, koordynatora merytorycznego i administracyjnego, obsługę kadrową.

d) Zlecono do realizacji programu ponadstandardową ofertę dla pacjentów podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego oraz ich rodzin w tym m. in. Program Terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików, Zjazdy Absolwentów, Programy Rozwoju Osobistego, Sesje Rodzinne, Grupy Wsparcia, Treningi Asertywności, Treningi Umiejętności Społecznych Maratony dla osób współuzależnionych; Wymiar kobiecości, czyli poprawa funkcjonowania w tym obszarze dla kobiet uzależnionych, które utrzymują od miesiąca abstynencję od alkoholu oraz Warsztaty rozwoju kompetencji wychowawczych dla rodzin z problemami uzależnienia. Zorganizowano 1-dniową konferencja „Uzależnienia – nowe wyzwania w XXI wieku”.

Programy realizowano w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień, Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu.

e) Utrzymano ofertę programu leczenia substytucyjnego na terenie województwa dolnośląskiego. Program pozwolił na zwiększenie dostępności usługi terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji środowiskowej dla osób objętych programem leczenia substytucyjnego, ich rodzin oraz osób oczekujących na terapię. Z programu skorzystały 388 osoby, w tym również obywatele Ukrainy. Odbyło się 434 spotkań z osobami uczestniczącymi w programie leczenia substytucyjnego, 9 spotkań z członkami rodzin osób uzależnionych oraz 68 spotkań z osobami oczekującymi na udział w programie leczenia substytucyjnego. Do programu leczenia substytucyjnego przyjęto 332 osób w 2025 roku. Program realizowano w Ośrodku Profilaktyczno-Lecznicznym Chorób Zakaźnych i Terapii Uzależnień W CZ SP ZOZ.

f) Wspierano rozwój placówek leczenia odwykowego, zakupiono sprzęt, wyposażenie istniejących placówek prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i współuzależnionych.

g) Utrzymano ofertę doradczą dwóch, z trzech dostępnych na terenie województwa dolnośląskiego Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych HIV/AIDS. Dotacja pozwoliła na zwiększenie liczby wykonywanych badań testowych, przyczyniła się ponadto do zwiększenia świadomości dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS.

h) Zlecono zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia dla pełnomocników gminnych. Realizator: ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych.

i) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „Zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji pn. „III Dolnośląskie Forum Trzeźwościowe”. Realizator: Związek Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Dolnego Śląska.

j) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „XXXI Festiwal Muzyczny i Złot Rodzin Abstynenckich Świeradów-Zdrój”. Realizator: Lubańskie Stowarzyszenie Abstynentów „Odnowa”.

k) Zlecono realizację zadania publicznego pn. „Działania streetworkingowe i przedmedyczne wobec osób w kryzysie bezdomności ulicznej we Wrocławiu i na terenie Dolnego Śląska”. Realizator: Fundacja MiserArt

l) Zlecono realizację zadania publicznego pn.: Konkurs na krótki film pod hasłem „HIV i AIDS – Fakty i Mity”. Realizator: Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna.

Podmiot realizujący: Wydział Zdrowia, Departament Zdrowia

17. Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3.

Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2025 roku podpisano umów – 10, kwota realizacji 11 427 557,56 zł (środki PFRON).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

18. Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.1.

Dolnośląski Fundusz Wsparcia – wsparcie realizacji zadań dotyczących utrzymania i rozwoju infrastruktury bazy lokalowej będącej własnością lub w posiadaniu organizacji pozarządowych, działających na terenie Dolnego Śląska i na rzecz jego mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym: w 2025 roku podpisano umów – 11, kwota realizacji 1 263 176,00 zł (środki BWD).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

19. Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.5.

Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2025 roku: podpisanych umów – 9 ze środków PFRON i 9 umów ze środków BWD, kwota 17 632 000,00 zł ze środków PFRON i 1 959 472,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 464 osób z niepełnosprawnościami).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

20. Przedsięwzięcie strategiczne 3.5.2.

a) udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa) w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 3, kwota 105 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 4, kwota 3 500 000,00 zł.

b) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby w 2025 roku: podpisanych umów – 9, kwota 249 000,00 zł (PFRON).

c) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji w 2025 roku: podpisanych umów PFRON– 11, kwota 257 778,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 20 000,00 zł.

d) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów – 5, kwota 118 000,00 zł (PFRON).

e) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które: mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych; rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną; usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach w 2025 roku: podpisanych umów – 3, kwota 140 000,00 zł (PFRON).

f) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe; przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej; prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów 1, kwota 28 000,00 zł (PFRON).

g) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 93, kwota 4 505 136,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 12 357,00 zł.

h) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 1, kwota 30 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł.

i) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji w 2025 roku: podpisanych umów – 6, kwota 340 176,00 zł (PFRON) oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł.

j) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych: dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością; kierowanych do osób niepełnosprawnych – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania w 2025 roku: podpisanych umów – 2, kwota 55 000,00 zł (PFRON).

k) działania informacyjno-wspierające dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz opiekunów, dotkniętych problemem niepełnosprawności nagłej w 2025 roku: umów – 3, kwota 499 750,00 zł (BWD)

l) wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ze szczególnym ukierunkowaniem na ich samodecyzyjność i umożliwienie szeroko rozumianego rozwoju w 2025 roku: umów – 9, kwota 499 380,00 zł (BWD)

m) produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku. W ramach audycji przekazywane są m. in. informacje o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób z niepełnosprawnościami. W 2024 roku zlecono produkcję

i emisję audycji radiowych pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” i audycji telewizyjnych pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” w ramach 7 umów. Łączna wartość zawartych i zrealizowanych umów z mediami wyniosła 99 146,50 zł (BWD).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

21. Przedsięwzięcie strategiczne: 3.2.2.

Numer projektu: FEDS.07.08-IP.02-0001/23.

Tytuł: Podnoszenie kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej.

Beneficjent: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Finansowanie: Priorytet nr 7 „Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku”, Działanie nr 7.8 „Wspieranie włączenia społecznego”, Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Okres realizacji projektu 01.06.2023 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 8 032 500,00 zł (ogółem).

Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr zatrudnionych w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej poprzez udział w szkoleniach oraz innych formach wsparcia, zgodnie z regulaminem przedmiotowego naboru, realizowanych na terenie woj. dolnośląskiego.

Grupę docelową będzie stanowiła kadra realizująca działania w obszarze usług społecznych z: Ośrodków Pomocy Społecznej/Centrów Usług Społecznych, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Podmiotów Ekonomii Społecznej, podmiotów reintegracyjnych oraz organizacji pozarządowych.

Ogółem wsparciem zostanie objętych min. 680 osób, w tym 646 kobiet (95%) i 34 mężczyzn (5%).

Bloki tematyczne realizowane w ramach projektu będą obejmowały następujące zagadnienia:

- Szkolenia na temat budowania lokalnego systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- Szkolenia z zakresu stosowania prawa,
- Szkolenia kompetencji osób bezpośrednio pracujących z dziećmi i rodzinami,
- Szkolenia dla służb współpracujących i tworzących system wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz adopcji,
- Szkolenia dla osób realizujących zadania w obszarze pomocy i integracji społecznej,
- Szkolenia z zakresu deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Działania realizowane w 2024 i 2025 roku:

Zadanie 1. Szkolenia na temat budowania lokalnego systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,

Zadanie 2. Szkolenia z zakresu stosowania prawa,

Zadanie 3. Szkolenia kompetencji osób bezpośrednio pracujących z dziećmi i rodzinami,

Zadanie 4. Szkolenia dla służb współpracujących i tworzących system wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz adopcji,

Zadanie 5. Szkolenia dla osób realizujących zadania w obszarze pomocy i integracji społecznej,

Zadanie 6. Szkolenia z zakresu deinstytucjonalizacji usług społecznych,

Zadanie 7. Obsługa merytoryczna projektu.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

22. Przedsięwzięcie strategiczne: 3.2.2.

Numer projektu: FEDS.07.08-IP.02-0002/23.

Tytuł: Projekt w zakresie rozwoju interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie.

Beneficjent: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Finansowanie: Priorytet nr 7 „Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku”, Działanie nr 7.8 „Wspieranie włączenia społecznego”, Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Okres realizacji projektu 01.06.2023 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 1 721 250,00 zł (ogółem).

Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr zatrudnionych w obszarze interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby w zakresie udziału osób zatrudnionych w obszarze interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie na terenie województwa dolnośląskiego w szkoleniach i studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wsparciem w projekcie objęte zostaną osoby realizujące działania w obszarze usług społecznych, w tym z obszaru interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa dolnośląskiego.

Grupą docelową będzie kadra realizująca działania w obszarze usług społecznych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, Ośrodkach Interwencji Kryzysowej, Zespołach i Grupach diagnostyczno-pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, wymiarze sprawiedliwości, oświacie, ochronie zdrowia i organizacjach pozarządowych.

Ogółem wsparciem zostanie objętych min. 450 osób, w tym sytuacja społeczna 410 ulegnie poprawie po opuszczeniu programu.

Realizowane bloki tematyczne szkoleń będą obejmowały m.in. takie zagadnienia jak:

- profilaktykę przemocy, zasady prowadzenia oddziaływań poprzedzających wystąpienie zjawiska przemocy;
- zjawisko przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób doznających przemocy, zachowania osób stosujących przemoc w rodzinie i możliwość pomocy;
- etapy pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie i stosującymi przemoc w rodzinie;
- przemoc wobec dziecka;
- przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych;
- współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych;
- prawne aspekty przeciwdziałania przemocy itp.

Działania realizowane w 2024 i 2025 roku:

Zadanie nr 1 - Podniesienie kompetencji w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy,

Zadanie nr 2 - Obsługa merytoryczna projektu.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

23. Przedsięwzięcia strategiczne 3.2.2, 3.2.4, 3.2.5, 3.5.2.

Realizacja Funduszy Europejskich na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku 2021-2027.

W ramach Priorytetu 7 realizowane są następujące działania:

- a) Działanie 7.5 Aktywna integracja; Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczonych społecznie oraz osób biernych zawodowo; Wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania podmiotów reintegracyjnych; Projekty Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej; Wsparcie na rzecz społeczności romskiej; Inicjatywy lokalne w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
- b) Działanie 7.7 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych; Rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej; Tworzenie i rozwój CUS; Rozwój mieszkalnictwa; Wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej oraz systemu opieki długoterminowej; Wsparcie z zakresu zdrowia psychicznego dla dorosłych; Programy profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; Wsparcie dialogu społecznego i budowania zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
- c) Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego; Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny; Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej; Rozwój usługi społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy; Rozwój usług społecznych w zakresie profilaktyki jak i wsparcia osób w kryzysie bezdomności; Wsparcie usług dla uzależnionych i na rzecz profilaktyki uzależnień; Podnoszenie kompetencji kadr (sposób niekonkurencyjny); Integracja osób przebywających w ośrodkach dla nieletnich.
- d) Działanie 7.10 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – ZIT; Rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej; Tworzenie i rozwój CUS; Rozwój mieszkalnictwa; Wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej oraz systemu opieki długoterminowej; Wsparcie dialogu społecznego i budowania zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach Priorytetu 9 realizowane są następujące działania:

- a) Działanie 9.1. Transformacja społeczna; Zapobieganie wykluczeniu z rynku pracy; Usługi społeczne w zakresie mieszkalnictwa.

W ramach w/w Działań w 2025 roku podpisano 98 umów na kwotę 296 324 941,72 zł w tym:

- 7.5 – 50 umów na kwotę 104 556 619,94 zł,
- 7.7 – 11 umów na kwotę 34 673 952,84 zł,
- 7.8 – 8 umów na kwotę 31 360 358,38 zł,
- 7.10 – 8 umów na kwotę 56 908 281,50 zł,
- 9.1 – 21 umów na kwotę 68 825 729,06 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

24. Program Stypendialny „zDolny Śląsk”.

Program został zainicjowany w 2001 roku przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz Fundację Edukacji Międzynarodowej (FEM) w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień. Działania wspierające dzieci

i młodzież w zakresie edukacji szkolnej i pozaszkolnej. Niwelowanie nierówności w edukacji (duże ośrodki miejskie, gminy i powiaty w województwie). Źródło finansowania: BWD- Wydatkowana kwota to 240 000,00 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

25. Projekt – konkurs „Gruzja fascynująca podróż”

Wyjazd laureatów do Gruzji. Celem konkursu było propagowanie wiedzy o Gruzji, w tym o partnerskiej Adżarskiej Republice Autonomicznej. Uczestnikami konkursu byli uczniowie z dolnośląskich szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Nagrodą dla laureatów był wyjazd do Gruzji. Laureaci tożsamy konkursów przeprowadzonych w szkołach w Gruzji, w ramach nagrody przyjeżdżają do Polski, w celu poznania tradycji, kultury i historii naszego kraju, a także biorą udział w lekcjach języka polskiego. Źródło finansowania: BWD - Wydatkowana kwota to 138 383,02 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

26. Projekt pn. "Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna"

Działania wspierające integrację społeczną jak również edukację promującą zdrowy styl życia w wymiarze psychologicznym. Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji oraz przemocy. Projekt polegający na przeprowadzeniu szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i wychowawców, z zakresu rozpoznawania problemów emocjonalnych i psychicznych uczniów oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz projekt „Polityka ochrony dzieci w placówkach oświatowych” polegający na przeprowadzeniu warsztatów dla nauczycieli przez zewnętrznych specjalistów. Źródło finansowania: BWD- Wydatkowana kwota to 227 508,47 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

27. Dolnośląski Program Wspierania Talentów.

Program, który jest odpowiedzią na potrzeby uczniów oraz studentów w zakresie umożliwienia im startu w prestiżowych międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach. Działania wspierające młodzież uzdolnioną. Źródło finansowania: BWD - Wydatkowana kwota 100 000,00 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

28. Konkursy przedmiotowe „zDolny Ślązak”

Konkursy „zDolny Ślązak” są konkursami wojewódzkimi, skierowanymi do wszystkich uczniów szkół podstawowych z terenu województwa dolnośląskiego. Laureaci konkursów otrzymują najwyższą pozytywną roczną oceną z zajęć edukacyjnych, z których uczeń otrzymał tytuł laureata, zwolnienie z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu ósmoklasisty, przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej. Źródło finansowania: BWD - Wydatkowana kwota 64 202,71 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

29. Dolny Śląsk PLUS 2.0” oraz „Dolny Śląsk PLUS 3.0”

Projekty realizowane są na podstawie Akredytacji w sektorze Kształcenie i szkolenie zawodowe Programu Erasmus+, przyznanej dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Akredytacja jest przyznana przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na okres 1.02.2022 r.-31.12.2027 r.

Z możliwości jakie daje akredytacja korzysta konsorcjum składające się z 14 szkół specjalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego pełni rolę koordynatora działań. Projekt konsorcjum zakłada udział wyłącznie uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (np. uczniowie z niepełnosprawnościami intelektualnymi, uczniowie z wadami słuchu, uczniowie z wadami wzroku oraz sprzężeniami). Program ma się przyczynić do rozwijania umiejętności jego uczestników oraz zwiększania ich szans na zatrudnienie. Realizatorem projektu pn.: „Dolny Śląsk Plus” jest Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Z projektów skorzystało dotąd ponad 100 uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Całkowita wartość budżetu: Dolny Śląsk PLUS 2.0: 731 836,00 zł, Dolny Śląsk PLUS 3.0: 648 600,00 zł.

Podmiot realizujący: Dział Wdrażania i Realizacji Projektów, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

30. Erasmus – Edukacja szkolna.

Projekt realizowany jest na podstawie Akredytacji w sektorze Edukacja szkolna Programu Erasmus+ przyznanej dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Akredytacja jest przyznana przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na okres 1.02.2023 r.-31.12.2027 r.

Celem projektu jest wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli, członków kadry kierowniczej szkół i innych pracowników szkół, promowanie wykorzystania nowych technologii i innowacyjnych metod nauczania, poprawę uczenia się języków i zwiększanie różnorodności językowej w szkołach, wspieranie wymiany i przekazywania najlepszych praktyk w dziedzinie nauczania i rozwoju szkół. W ramach projektu odbywają się mobilności do krajów będących

członkiem Unii Europejskiej w celu podniesienia kompetencji zawodowych w tym realizację kursów językowych, kursów specjalistycznych w zakresie praktycznej nauki zawodu, obserwację pracy w ośrodkach zagranicznych o podobnym profilu nauczania. Realizatorem projektu pn.: „Erasmus – Edukacja szkolna” jest Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Całkowita wartość budżetu: 610 560,00 zł.

Podmiot realizujący: Dział Wdrażania i Realizacji Projektów, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

31. „Wspólnie chronimy dzieci przed przemocą”.

Projekt realizowany w ramach programu Interreg Czecho-Polska 2021–2027. Stanowi odpowiedź na realną i rosnącą potrzebę rozwoju współpracy transgranicznej w zakresie zapobiegania wszelkim formom przemocy wobec dzieci na obszarze objętym Programem. W ramach projektu zaplanowano szereg działań o charakterze edukacyjnym i sieciującym, których celem jest zwiększenie skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych podejmowanych w sytuacjach zagrożenia dzieci przemocą.

Kluczowymi działaniami w projekcie są polsko-czeskie:

- spotkania w formule okrągłych stołów, ukierunkowane na wymianę doświadczeń, dobrych praktyk oraz procedur w obszarze profilaktyki przemocy wobec dzieci i interwencji w przypadku jej wystąpienia;
- warsztaty dla pracowników terenowych w tym m.in. organizacji pozarządowych, pracowników socjalnych, przedstawicieli zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno-pomocowych, kuratorów;
- wizyty studyjne w organizacjach i instytucjach wsparcia dzieci w Czechach i w Polsce.

W projekcie przewiduje się ponadto przeprowadzenie badań ilościowych i jakościowych zjawiska przemocy po obu stronach granicy. W wyniku realizacji projektu powstanie długofalowy ukierunkowany na przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci plan wzajemnej współpracy i wzajemnej wymiany informacji i wiedzy. Całkowita wartość budżetu: 995 960,00 zł.

Podmiot realizujący: Dział Wdrażania i Realizacji Projektów, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej jest dokumentem wykonawczym do Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej; realizując zadania w ramach Programu realizowane są jednocześnie zapisy Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej. W związku z powyższym informacje zawarte w opisie działań realizowanych w ramach Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej w obszarze wsparcia rodziny oraz działań Programu są tożsame treściowo. Dokument określa i wytycza kierunki działań strategicznych Samorządu Województwa Dolnośląskiego w obszarze wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie województwa dolnośląskiego, uzupełniając i wspierając działania podejmowane na poziomie gminnym i powiatowym. Celem głównym Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031 jest: Wzmocnienie potencjału rodziny dolnośląskiej poprzez budowę i udoskonalanie rozwiązań systemowych na rzecz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. W ramach Programu wyodrębniono cztery obszary problemowe, które stanowić będą przedmiot działań Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

Są to obszary:

1. KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ. INFORMACJA
2. ROZWÓJ
3. WSPARCIE
4. WZMACNIANIE SYSTEMU WSPARCIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ

W każdym z powyższych obszarów wskazano szczegółowe cele operacyjne, służące realizacji celu głównego. Ponadto Program zawiera informację o systemie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, uregulowania prawne odnoszące się do tej kwestii, diagnozę istotnych zjawisk i problemów społecznych, mających wpływ na kondycję rodziny dolnośląskiej oraz diagnozę systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na Dolnym Śląsku, informację o realizatorach programu, jego finansowaniu, monitorowaniu i ewaluacji. Zapisy zawarte w Wojewódzkim Programie Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031 uwzględniają ustawodawstwo krajowe oraz zapisy strategicznych dokumentów regionalnych, szczególnie zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 oraz Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030. Zapisy Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031 obowiązują do czasu przyjęcia nowego dokumentu wdrożeniowego w tym obszarze.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek polityki Społecznej.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.

1. Upowszechnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego jako formy wsparcia, rozwój i wsparcie systemu adopcji 6 424 507,02 zł (finansowane dotacją z budżetu państwa, BWD).

Organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych. W okresie 01.01-31.12.2025 r. Ośrodek Adopcyjny Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu zrealizował następujące zadania:

W zakresie kwalifikacji dzieci do przysposobienia Ośrodek:

- przyjął 844 zgłoszeń dzieci w celu dokonania ich kwalifikacji do przysposobienia, z czego: zakwalifikował do przysposobienia 264 dzieci (kwalifikacja 244 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 20 dzieci, które zostały zgłoszone w 2024 roku), dla 137 dzieci wskazał rodziny przysposabiające (dla 123 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 12 dzieci zgłoszonych w 2024 roku), dla 159 dzieci ośrodek nadal poszukuje kandydatów na rodziców adopcyjnych w ramach współpracy z Wojewódzkimi Bankami Danych (150 dzieci zgłoszonych w 2025 roku i 9 dzieci zgłoszonych w 2024 roku, ale zakwalifikowanych w 2025 roku);
- wskazał kandydatów na rodziców zastępczych (preadopcyjnych) dla 17 dzieci zgłoszonych przez oddziały noworodkowe. W przypadku pozostałych 16 zgłoszonych noworodków ośrodek nie wskazał kandydatów na rodziców zastępczych ze względu na wycofanie zgody blankietowej rodziców biologicznych lub sytuację rodzinną lub medyczną dziecka;
- w wyniku ustaleń w trakcie diagnozy dziecka nie zakwalifikował, bądź odstąpił od kwalifikacji 503 dzieci (477 dzieci zgłoszonych w 2025 roku oraz 26 dzieci zgłoszonych w 2024 roku) ze względu na brak możliwości nawiązania przez dziecko więzi w nowej rodzinie, brak zgody dzieci posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych, toczące się postępowania sądowe w sprawie tych dzieci lub z uwagi na dobro dziecka, dla którego zmiana środowiska rodzinnego nie jest wskazana (dotyczy zwykle spokrewnionych rodzin zastępczych);
- w przypadku 35 dzieci ośrodek nie mógł podjąć decyzji kwalifikacyjnej ze względu na brak właściwych opinii organizatora pieczy zastępczej, brak możliwości przeprowadzenia diagnozy (dziecko przebywało na ucieczce, na leczeniu lub wyjeździe), dzieci nie posiadają obywatelstwa polskiego, matka wycofała zgodę na adopcję i inne;
- wobec 38 dzieci Ośrodek nie wszczął procedury poszukiwania kandydatów do przysposobienia ze względu na gotowość rodziny zastępczej do przysposobienia tych dzieci (wobec 32 dzieci zgłoszonych w 2025 roku i 6 dzieci zgłoszonych w 2024 roku).

W zakresie doboru rodzin przysposabiających i prowadzenia procedur adopcyjnych w omawianym okresie Ośrodek prowadził 221 procedur adopcyjnych dla 244 dzieci (dobór na komisji kwalifikacyjnej, sporządzenie opinii kwalifikacyjnej, omówienie sytuacji dziecka z rodziną, uczestnictwo w pierwszym kontakcie z dzieckiem, przygotowanie wniosku i dokumentacji rodziny do sądu, nadzór nad okresem osobistej styczności, sporządzenia sprawozdania z tego okresu, uczestnictwo w sprawie o przysposobienie, poradnictwo i wsparcie), z czego 158 procedur wobec 174 dzieci zakończyło się prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego, w pozostałych przypadkach toczy się dalsze postępowanie.

W zakresie funkcjonowania Wojewódzkiego Banku Danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie Ośrodek:

- przyjął 1067 zgłoszeń - informacji o dzieciach, w tym 189 zgłoszeń pochodziło z ośrodków adopcyjnych z terenu województwa dolnośląskiego (166 zgłoszeń z OA DOPS i 23 zgłoszenia z AOA), zaś pozostałe 878 dzieci – z pozostałych ośrodków adopcyjnych z terenu całego kraju,
- WBD Ośrodków funkcjonujących na terenie kraju wskazały rodziny dla 45 dzieci (dla 42 dzieci z OA DOPS oraz 3 dzieci z AOA), które zakończyły się prawomocnym przysposobieniem tych dzieci,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie wskazał rodziny dla 6 zgłoszonych dzieci, w ramach adopcji zagranicznej, które zakończyły się prawomocnym orzeczeniem przysposobienia (5 dzieci z OA DOPS, 1 dziecko z AOA),
- WBD OA DOPS w 19 przypadkach wystosował zapytanie do sądów rodzinnych o informację na temat sytuacji prawnej zgłoszonych do ośrodków dzieci, w przypadku 33 innych zapytań WBD OA DOPS przesłał ośrodkom otrzymane wcześniej od sądów postanowienia,
- w ramach współpracy pomiędzy WBD na terenie Polski poszukiwano 61 razy informacje dotyczące rodzeństw dzieci zgłoszonych do poszczególnych ośrodków (11 zapytań z OA DPS do WBD w Polsce, 7 zapytań z AOA do WBD w Polsce, 43 odpowiedzi OA DOPS na zapytania z Polski).

Ośrodek otrzymał 210 wniosków sądów rejonowych o wydanie sprawozdań z okresów osobistej styczności oraz opinii kwalifikacyjnych i opinii w sprawach o przysposobienie wewnątrzrodzinne i przysposobienie prowadzone w ramach działalności Ośrodka.

W zakresie przygotowania kandydatów do przysposobienia dziecka Ośrodek:

- przyjął 149 zgłoszeń rodzin (131 par i 15 osób samodzielnie funkcjonujących) – kandydatów do przysposobienia dziecka, z czego 39 wniosków zostało złożonych przez funkcjonujące już rodziny zastępcze, które deklarują chęć adopcji umieszczonych wcześniej u nich dzieci;
- przeszkolił 110 osób w 11 grupach szkoleniowych autorskim programem szkolenia kandydatów do przysposobienia dziecka Kochania Godne;
- kontynuuje szkolenie 1 grupy dla kandydatów do przysposobienia dziecka - 14 osób, grupa zakończy swoje spotkania w lutym 2026 roku;
- przygotowuje 2 grupy szkoleniowe (wydanie wstępnej oceny i skierowanie na szkolenie), które rozpoczną swoje spotkania od stycznia 2026 roku – dla 28 osób.

W zakresie prowadzenia szkoleń dla kandydatów na opiekunów zastępczych: ośrodek przeszkolił 18 kandydatów na opiekunów zastępczych (w 2 grupach szkolonych było 10 osób – 5 par małżeńskich, pozostałe 4 pary kandydatów przeszkolone zostały w trybie indywidualnym). Kandydaci przeszkoleni przez Ośrodek Adopcyjny DOPS na rodziców zastępczych preadopcyjnych, we współpracy z organizatorami pieczy zastępczej, wskazywani są na opiekunów dzieci pozostawianych przez matki w szpitalach oraz dla dzieci, które po umieszczeniu we wskazanych rodzinach, oczekują na możliwość wystąpienia z wnioskiem o ich przysposobienie (okres regulacji sytuacji prawnej dziecka).

Realizując obowiązek udziału w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka Ośrodek uczestniczył w 92 posiedzeniach zespołów, na których omawianych było 521 dzieci.

W zakresie wsparcia psychologicznego–pedagogicznego oraz prawnego Ośrodek udzielił:

- 4613 porad rodzinom przysposabiającym dziecko,
- 246 porad rodzinom biologicznym (rodzinom naturalnym zgłoszonych do ośrodka dzieci oraz pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych, które sygnalizowały zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu),
- 2046 konsultacji i porad na wniosek funkcjonujących już rodzin adopcyjnych (wsparcie postadopcyjne),
- w okresie sprawozdawczym odbywały się comiesięczne spotkania 3 różnych grup wsparcia dla rodziców adopcyjnych (po przysposobieniu), w których uczestniczyło do 12 osób zainteresowanych każdym spotkaniem.

W zakresie promowania idei adopcji i poszukiwania kandydatów do przysposobienia dziecka:

- Uruchomiona została dedykowana strona internetowa Ośrodka Adopcyjnego www.adopcje.dolnyslask.pl, dzięki której OA może w szybszy i łatwiejszy sposób dotrzeć do kandydatów na rodziców adopcyjnych, a także do ogółu społeczeństwa,
- Uruchomiony został fanpage na Facebook'u o nazwie „Kochania Godne”, za którego pośrednictwem przekazywane są informacje o dzieciach, dla których nie udało się znaleźć rodzin adopcyjnych. Jest to sposób wykorzystania przez OA DOPS mediów społecznościowych do próby znalezienia rodzin dla dzieci zakwalifikowanych przez nasz Ośrodek,
- Ośrodek Adopcyjny DOPS zorganizował konferencję pn. „Droga do domu. Adopcja w obecnej rzeczywistości oraz w świetle zmian legislacyjnych” poświęconej tematyce zagadnieniu władzy rodzicielskiej, orzecznictwu w postępowaniach o przysposobienie, planowanych zmianach legislacyjnych skierowanej do sędziów orzekających w sprawach rodzinnych, organizatorów pieczy zastępczej, kuratorów i pracowników ośrodków adopcyjnych (w dniu 15.10.2025 roku),
- OA zorganizował ogólnopolskie spotkanie z przedstawicielami ośrodków adopcyjnych funkcjonujących na terenie kraju oraz z przedstawicielami Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (w dniu 16 października), którego celem było omówienie bieżących spraw wspólnych i wypracowanie odpowiednich standardów pracy ośrodków,
- OA zlecił wykonanie spotu promującego rodzicielstwo adopcyjne pn. „Twoja rodzina może zacząć się dziś”, który będzie prezentowany w mediach lokalnych i ogólnopolskich,
- OA DOPS otrzymał od Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz od Marszałka województwa dolnośląskiego zgodę na objęcie honorowym patronatem czynności promocyjnych Ośrodka, tj. reklamy społecznej,
- pracownicy OA DOPS uczestniczyli w zajęciach Wydziału Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego celem promowania rodzicielstwa adopcyjnego (09.12.2025 roku),
- Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w konferencji pn.: "Dać oparcie - rola dorosłego w stabilizowaniu dziecka w pieczy zastępczej i adopcji", Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ośrodka Adopcyjnego Łódzkiego Oddziału Regionalnego w Łodzi (1.12.2026 roku).

Ponadto Ośrodek:

- OA czynnie uczestniczył w pracach nad systemem Adopcja poprzez udział w konferencjach i spotkaniach Rady Użytkowników Systemu Adopcja organizowanych przez MRPiPS,
- OA czynnie uczestniczył w pracach legislacyjnych dotyczących nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez udział w prekonsultacjach w MRPiPS,
- OA czynnie współpracuje z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim biorąc udział w spotkaniach DUW z organizatorami pieczy zastępczej,
- OA uczestniczył w konferencji „Cięża bez alkoholu- życie bez FASD” na Uniwersytecie Łódzkim zorganizowanej przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi,
- OA uczestniczył w konferencji powiatu Wałbrzyskiego dotyczącego procedur adopcyjnych,
- OA zorganizował webinary dla kandydatów na rodziców adopcyjnych i funkcjonujących już rodzin – przeprowadzono 12 webinarów po 1,5 godziny dla 100 połączeń – w webinarach czynnie uczestniczyć mogło do 200 osób (współpraca z działem funduszy unijnych: Projekt współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS i realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej),
- podnosił kompetencje kadry OA poprzez szkolenie z programów umożliwiających diagnozę rozwoju psychoruchowego dzieci KORP-KOZE (współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS i realizowane w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

2. Projekt „Działania ośrodka adopcyjnego na rzecz dolnośląskich rodzin”

Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.01.2024 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 1 147 500,00 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 z zakresu Osi Priorytetowej 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8A Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny oraz 7.8 typ B Rozwój usług społecznych na rzecz systemu pieczy zastępczej. Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr realizujących działania w obszarze usług społecznych z terenu województwa dolnośląskiego poprzez organizację szkoleń, webinarów i konferencji.

Grupę docelową stanowią przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości (sędziowie orzekający w sprawach rodzinnych, kuratorzy zawodowi i społeczni z wydziału rodzinnego), przedstawiciele Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, przedstawiciele Placówek Opiekuńczo–Wychowawczych, pracownicy Ośrodków Adopcyjnych; kandydaci na rodziców adopcyjnych, rodzice adopcyjni, rodziny preadopcyjne, kandydaci na rodziców zastępczych i rodziny zastępcze.

W okresie sprawozdawczym zostały zrealizowane następujące działania:

- 4 szkolenia on-line dla pracowników OA DOPS:
  - „Diagnoza wraz z Kartami Oceny Rozwoju Psychoruchowego (KORP)” – szkolenie ukończyło 20 osób (20 kobiet),
  - „KORP – Programy terapii” – szkolenie ukończyło 19 osób (19 kobiet),
  - „Karty Oceny Zachowania i Emocji (KOZE)” – szkolenie ukończyło (19 kobiet),
  - 4 cykle webinarów z dr Teresą Jadczak–Szumiło (psycholog, psychoterapeuta, każdy webinar składał się z 4 spotkań po 1,5 godziny).

Tematyka webinarów:

I cykl webinarów pn. „Adopcja i co dalej?” (czerwiec 2025 roku):

„Staliśmy się rodzicami” (03.06.2025 r.) – 66 uczestników (w tym 3 mężczyźni),

„Moje dziecko i jego historia” (17.06.2025 r.) – 65 uczestników (w tym 2 mężczyźni),

„Miłość od pierwszego wejrzenia i depresja po adopcji” (22.06.2025 r.) – 44 uczestników (w tym 2 mężczyźni),

„Co oznacza dobre i wspierające środowisko rodzinne dla dziecka?” (23.06.2025 r.) – 55 uczestników (w tym 4 mężczyźni);

II cykl webinarów pn. „Diagnoza rozwojowa dziecka adoptowanego” (wrzesień 2025 roku):

„Współregulacja – bezpieczne przywiązanie dziecka w rodzinie adopcyjnej” (02.09.2025 r.) – 48 uczestników (w tym 4 mężczyźni),

„Wczesne doświadczenia opiekuńcze a przywiązanie” (03.09.2025 r.) – 52 uczestników (w tym 4 mężczyzn),
 „Co to znaczy, że adoptowane dziecko się przywiązuje?” (23.09.2025 r.) – 49 uczestników (w tym 4 mężczyzn),
 „Reaktywne zaburzenia więzi” (30.09.2025 r.) – 49 uczestników (w tym 3 mężczyzn);

III cykl webinarów pn. „Skutki traumy relacyjnej” (październik 2025 r.):

„Kiedy mówimy o traumie w przypadku małych dzieci?” (03.10.2025 r.) – 32 uczestników (w tym 1 mężczyzna),
 „Linia życia” (10.10.2025 r.) – 49 uczestników (w tym 1 mężczyzna),

„Jak leczyć traumę relacyjną? Część I” (14.10.2025 r.) – 46 uczestników (w tym 2 mężczyzn),

„Jak leczyć traumę relacyjną? Część II” (15.10.2025 r.) – 51 uczestników (w tym 4 mężczyzn);

IV cykl webinarów pn. „Zranione dzieci uzdrawiające relacje” (listopad 2025 roku):

„Bezpieczeństwo, stałość i dobrostan w praktyce” (04.11.2025 r.) – 54 uczestników (w tym 3 mężczyzn),

„Regulacja emocji – część I” (17.11.2025 r.) – 54 uczestników (w tym 2 mężczyzn),

„Regulacja emocji – część II” (25.11.2025 r.) – 44 uczestników (w tym 3 mężczyzn),

„Do czego zmierzamy w rozwoju?” (26.11.2025 r.) – 52 uczestników (w tym 3 mężczyzn).

15 października 2025 roku Konferencja zorganizowana w Hotelu Mercure Wrocław pn. „Droga do domu. Adopcja w obecnej rzeczywistości oraz w świetle zmian legislacyjnych”. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego i wzięło w nim udział 110 osób.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

3. Realizacja zadania pt. „Działania na rzecz rodziny” (46 856,00 zł - finansowanie BWD).

Superwizje grupowe dla asystentów rodziny. W wyniku naboru przeprowadzonego przez DOPS, chęć udziału w superwizjach zgłosiły 23 OPS-y. W 2025 roku zapewniliśmy superwizje wszystkim asystentom rodziny (39 osób) zgłoszonym przez OPS-y, Wydatkowana kwota: 11 400,00 zł.

Cele superwizji grupowej dla asystentów rodziny to m.in.:

- dbałość o utrzymywanie profesjonalnych standardów praktykowania pracy socjalnej z rodziną, przy jednoczesnym nastawieniu na zdobywanie i rozwijanie kompetencji i umiejętności, pozwalających na prawidłowe identyfikowanie trudności w pracy, ich źródeł oraz sposobów rozwiązywania;
- wsparcie, sprzyjające rozwojowi zawodowemu oraz zapobiegające wypaleniu zawodowemu wobec całokształtu zadań realizowanych przez asystentów rodziny;
- poprawa kondycji psychicznej uczestnika superwizji grupowej poprzez wzrost świadomości potrzeby autokontroli pracy własnej w celu świadomego i profesjonalnego świadczenia pomocy rodzinie.

Cele te mogą być osiągnięte poprzez diagnozę stylów pracy, standardów, konfrontacji z oczekiwaniami, schematami postępowania i analizę przypadków z życia zawodowego osób, pełniących funkcje asystentów rodziny. Szkolenie dla asystentów rodziny pt. Dialog motywujący w pracy z rodziną z elementami warsztatu pracy z rodziną z problemami niepełnosprawności, uzależnień i przemocy. Liczba osób – 40. Wydatkowana kwota – 3380,00 zł.

Przygotowanie 3 filmów edukacyjnych: „Cisza to też przemoc”, „Klucze”, „Znikanie”. Filmy dotyczą: przemocy przez zaniedbanie, hejtu rówieśniczego, problemu bezdomności. Wydatkowana kwota: 30 000,00 zł.

Wydruk broszur skierowanych do uczniów szkół podstawowych pt.: „Jestem cyberbezpieczny”. Broszury są uzupełnieniem filmu „Cyberlekcja” i są wykorzystywane przez nauczycieli podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych i wychowawczych. Wydatkowana kwota: 2706,00 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest dokumentem wykonawczym do Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej; realizując zadania w ramach Programu realizowane są jednocześnie zapisy Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej. W związku z powyższym informacje zawarte w opisie działań realizowanych w ramach Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań Programu są tożsame treściowo.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.

1. Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – (finansowanie 319 998,00 zł - dotacja z budżetu państwa, BWD). Dotacja rządowa – 199 999,00 zł.

W ramach dotacji rządowej realizujemy szkolenia i superwizje dla kadr pomocy społecznej pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej: pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, Policji i organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości (Policji,

Żandarmerii Wojskowej, Straży Miejskiej, Służby Więziennej, prokuratorzy, sędziowie, zawodowi kuratorzy sądowi, społeczni kuratorzy sądowi itd.), ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz ochrony środowiska domowego, a także instytucji, kościołów i związków wyznaniowych.

a) Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust.5a o obowiązku przeszkolenia członków zespołów interdyscyplinarnych. Wykonawca: Kancelaria Radcy Prawnego Michał Soćko. Edycja I-IV.

Uczestnikami szkolenia byli członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będący pracownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, Policji i organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości (Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Miejskiej, Służby Więziennej, prokuratorów, sędziów, zawodowych kuratorów sądowych, społecznych kuratorów sądowych itd.), ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz ochrony środowiska domowego, a także instytucji, kościołów i związków wyznaniowych. Szkolenie obejmowało 3 dni szkoleniowe, po 8 h każdego dnia. Pierwszy dzień stanowił część teoretyczną, drugi i trzeci dzień miał charakter warsztatowy. Łącznie 400 osób. Wydatkowana kwota: 35 949,00 zł.

b) Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust.5a o obowiązku przeszkolenia członków zespołów interdyscyplinarnych. Edycja V-VIII. Wykonawca: Melioratio Contina Leszek Underowicz. Łącznie: 400 osób. Wydatkowana kwota: 38 920,00 zł.

c) Szkolenie online pt. Podstawy prawne działania grupy diagnostyczno-pomocowej oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawcy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust. 12a. I edycja dla 100 osób. Kwota: 21 826,00 zł. Wykonawca: Karina Lniska.

d) Szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”. Szkolenie prowadzone zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową”. Wydatkowana kwota: 40 600,00 zł. Szkolenie dla 15 osób. Wykonawca: Pracownia z Oknem na Świat – Edukacja i Rozwój Marta Hendzel.

e) Catering na szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”, 780,00 zł.

f) Superwizje grupowe dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych Superwizje prowadzili certyfikowani superwizorzy. W wyniku naboru przeprowadzonego przez DOPS, chęć udziału w superwizjach zgłosiło 31 OPS-ów. W 2025 roku zapewniłmy superwizje wszystkim OPS-om, które wyraziły chęć udziału w spotkaniach. 32 grupy (2 grupy z Kłodzka), w każdej maksymalnie po 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne trwało 5h. Łączna kwota wydatkowana na superwizje grupowe: 60 500,00 zł.

g) Superwizje dla trenerów programów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych – 10 osób, jedno spotkanie superwizyjne, 1425,00 zł. Środki z budżetu województwa dolnośląskiego – 119 999,75 zł.

h) Superwizje grupowe dla kadry zarządzającej – 60 osób, 12 000,00 zł.

i) Superwizje dla trenerów programów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych – 10 osób, jedno spotkanie superwizyjne, 1425,00 zł.

j) Superwizje grupowe dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Superwizje prowadzili certyfikowani superwizorzy. W każdej grupie superwizyjnej uczestniczyło maksymalnie 10 osób. Jedno spotkanie superwizyjne trwało 5h. Łączna kwota wydatkowana na superwizje grupowe: 27 500,00 zł

k) Aktualizacja przyjętego Uchwałą nr 4708/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2021 roku Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030. Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2030 była podyktowana wejściem

w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535) wraz z aktami wykonawczymi. W zaktualizowanym dokumencie dostosowano nazewnictwo, pojęcia i definicje do zmian wprowadzonych nowelizacją. Zaktualizowano również dane statystyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Program określa i wytycza kierunki działań strategicznych Samorządu Województwa Dolnośląskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie województwa dolnośląskiego, uzupełniając i wspierając działania podejmowane na poziomie gminnym i powiatowym. Wydatkowana kwota: 9000,00 zł.

l) Broszury edukacyjne dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych, których głównym celem jest dostarczenie praktycznej wiedzy i wskazówek interwencyjnych w zakresie wsparcia dziecka doświadczającego przemocy domowej, znajdującego się w rodzinie objętej procedurą Niebieskich Kart – 6000 broszur, 46 551,00 zł.

m) Współorganizacja z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu przy organizacji konferencji pt.: „Niemy krzyk ciszy”. W ramach konferencji DOPS zapewnił prelegenta, który wygłosił wykład pod tytułem „Hejt, przemoc, wykluczenie – jak reagować, zanim będzie za późno”. Wydatkowana kwota: 2000,00 zł.

n) Przygotowanie 3 filmów edukacyjnych: „Cisza to też przemoc”, „Klucze”, „Znikanie”. Filmy dotyczą: przemocy przez zaniedbanie, hejtu rówieśniczego, problemu bezdomności. Wydatkowana kwota: 4000,00 zł.

o) Catering na szkolenie pt.: „Programy korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową z wykorzystaniem metody Duluth”, 2764,00 zł.

p) Zakup sprzętu AGD na potrzeby organizacji szkoleń na rzecz kadry pomocy społecznej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 7141,90 zł.

q) Dostęp do platformy videokonferencyjnej ZoomPRO. Wydatkowana kwota: 4667,85 zł.

r) Zakup środków żywności na potrzeby organizacji poczęstunku dla kadry pomocy społecznej podczas organizowanych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 2000,00 zł.

s) Zakup branżowych publikacji książkowych w tematyce przeciwdziałania przemocy domowej. Wydatkowana kwota: 950,10 zł.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

2. „Projekt w zakresie rozwoju interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie”. Finansowanie: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027. Okres realizacji projektu: 01.06.2023 r.–31.12.2027 r. Kwota projektu: 1 721 250,00 zł.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej realizuje powyższy projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku, Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego, Typ 7.8 C Rozwój usług społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy. Głównym celem projektu jest podnoszenie kompetencji zawodowych kadr zatrudnionych w obszarze interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego poprzez organizację szkoleń i studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2025 roku zrealizowane zostały następujące działania:

1. Zorganizowano i zrealizowano Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I stopnia. Studium jest specjalistycznym 120-godzinym szkoleniem, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w tym w szczególności: zwiększenie wśród uczestników wiedzy na temat rozpoznawania przypadków przemocy domowej, dostarczenie umiejętności potrzebnych do pracy w zespole interdyscyplinarnym i grupach roboczych, zdobycie umiejętności potrzebnych w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy i osobą stosującą przemoc. Studium ma na celu dostarczenie specjalistycznej wiedzy i kompetencji niezbędnych do pracy z uczestnikami sytuacji przemocy.

Program Studium odpowiada wytycznym Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, dotyczącym prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz dostosowany jest do aktualnych aktów prawnych: ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, znowelizowanej w 2023 roku. Ramowy program Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I stopnia, zrealizowany przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej w 2024 roku, uwzględnił następujące, główne bloki tematyczne: Pierwszy kontakt i praca z osobą doznającą przemocy; Diagnoza przemocy wobec dzieci i praca z systemem rodzinnym dziecka; Aspekty prawne i proceduralne dotyczące przemocy domowej; Pierwszy kontakt i praca z osobą stosującą przemoc.

Wykonawcą Studium była firma: Karina Lniska z Kartuz, zaś zajęcia prowadził wykwalifikowany 4-osobowy zespół trenerski, składający się z następujących specjalistów: Agnieszka Kaczmarek, Teresa Wagner-Tomaszewska, Danuta Poważa, Jerzy Parzych (blok prawny).

Przed rozpoczęciem Studium, przeprowadzona została rekrutacja uczestników, zgodnie z Regulaminem rekrutacji i uczestnictwa w projekcie. W procesie rekrutacji w ciągu jednego dnia wpłynęło łącznie 49 formularzy zgłoszeniowych, które zostały sprawdzone pod względem formalnym oraz ocenione pod względem merytorycznym. Wyłoniono 18 uczestników Studium, z czego: 18 kobiet i 0 mężczyzn.

Zajęcia w ramach Studium realizowane były w budynku Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej. Uczestnikom zapewniony został catering, który dostarczała Fundacja Znacznie Więcej z Wrocławia.

2. W okresie sprawozdawczym zrealizowano łącznie 4 szkolenia 3-dniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy. Tematyka szkoleń oraz ich programy zostały opracowane zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu oraz zgodnie z wytycznymi ministra do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 30.10.2023 roku do prowadzenia szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy. Wykonawcą szkoleń była firma Oficyna Profilaktyczna z Krakowa.

Zrealizowano następujące szkolenia 3-dniowe:

- „Praca z osobą doznającą przemocy” (10-14.10.2025 r.);
- „Przemoc wobec dzieci i przemoc rówieśnicza. Kryzysy emocjonalne i interwencja kryzysowa” (29-31.10.2025 r.);
- „Praca z osobą stosującą przemoc” (12-16.12.2025 r.);
- „Interwencja kryzysowa w rodzinie dotkniętej przemocą” (16-18.12.2025 r.).

Szkolenie 29-31.10.2025 roku dedykowane było w głównej mierze pracownikom oświaty. Każde szkolenie trwało 24h dydaktyczne i poprzedzone było rekrutacją. Ogłoszenia o rekrutacji zamieszczano na stronie internetowej Beneficjenta, na profilu społecznościowym Facebook Beneficjenta a także wykonywano mailing do instytucji zatrudniających potencjalnych uczestników, tj. do OPS-ów, PCPR-ów, OIK-ów, kuratorium oświaty oraz przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych.

W ramach rekrutacji na cztery szkolenia realizowane w październiku i grudniu 2025 roku, wpłynęło łącznie 111 formularzy zgłoszeniowych. W szkoleniach łącznie wzięło udział 58 uczestników (50 kobiet i 8 mężczyzn). Nie wszyscy uczestnicy zakwalifikowani, wzięli udział w danym szkoleniu. Spośród 58 uczestników, 5 osób brało korzyść już ze wsparcia w ramach projektu (3K i 2M), co oznacza, że w okresie sprawozdawczym 53 nowe osoby skorzystały ze wsparcia (47 kobiet i 6 mężczyzn).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Dolnośląski Plan Rozwoju Usług Społecznych Deinstytucjonalizacji dla Województwa Dolnośląskiego

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Opracowano aktualizację REGIONALNEGO PLANU ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJI DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2027 (RPDI), który 07.01.2025 roku został pozytywnie zaopiniowany przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej.

21 stycznia 2025 r. Uchwałą nr 1393/VII/25 Zarząd Województwa przyjął „Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2027”. W związku ze stale rosnącą liczbą osób potrzebujących wsparcia: ludzi starszych, schorowanych, osób niepełnosprawnych, dzieci wymagających specjalnej uwagi albo po prostu opieki, a także w związku ze stale rosnącą świadomością oczekiwań i potrzeb, pojawiała się konieczność wzbogacenia oferty gwarantowanej przez instytucje państwowe i samorządowe o usługi zapewniane przez podmioty świadczące profesjonalne usługi społeczne. Proces ten nazywa się deinstytucjonalizacją. Jedną z istotnych korzyści płynących z takiej strategii jest umożliwienie osobom niesamodzielnym pozostawania w swoich domach, rodzinach i środowiskach.

Plan obejmuje m.in. wsparcie dla:

1. Osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów – rozwój usług asystenckich, mieszkalnictwa wspomaganego i opieki wytchnieniowej;
2. Osób starszych i przewlekle chorych – usługi opiekuńcze, teleopieka, poradnictwo i centra wsparcia;
3. Dzieci i rodzin – wsparcie dla rodzin w kryzysie, rozwój pieczy zastępczej i adopcji, programy profilaktyczne;
4. Osób w kryzysie zdrowia psychicznego – usługi asystenckie, mieszkalnictwo wspierane, kluby samopomocy;
5. Osób w kryzysie bezdomności – programy reintegracji i mieszkalnictwo wspomagane;
6. Obywateli państw trzecich, w tym uchodźców i migrantów – integracja społeczna i zawodowa.

Koordinacją działań w ramach planu zajmuje się Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej. Plan zakłada m.in. tworzenie lokalnych strategii deinstytucjonalizacji (LPDI), wspieranie współpracy między instytucjami oraz rozwój Centrów Usług Społecznych. Priorytetem jest poprawa dostępności i jakości tych usług (społecznych) w regionie. Działania finansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3.

Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2025 roku podpisano umów – 10, kwota realizacji 11 427 557,56 zł (środki PFRON).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.5.

Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2025 roku: podpisanych umów – 9 ze środków PFRON i 9 umów ze środków BWD, kwota 17 632 000,00 zł ze środków PFRON i 1 959 472,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 464 osób z niepełnosprawnościami).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.5.2.

a) Udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa) w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 3, kwota 105 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 4, kwota 3 500 000,00 zł.

b) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby w 2025 roku: podpisanych umów – 9, kwota 249 000,00 zł (PFRON).

c) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 11, kwota 257 778,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 20 000,00 zł.

d) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów – 5, kwota 118 000,00 zł (PFRON).

e) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które: mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych; rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną; usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach w 2025 roku: podpisanych umów – 3, kwota 140 000,00 zł (PFRON).

f) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe; przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej; prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w 2025 roku: podpisanych umów 1, kwota 28 000,00 zł (PFRON).

g) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 93, kwota 4 505 136,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 2, kwota 12 357,00 zł.

h) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego w 2025 roku: podpisanych umów PFRON – 1, kwota 30 000,00 zł oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł.

i) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji w 2025 roku: podpisanych umów – 6, kwota 340 176,00 zł (PFRON) oraz podpisanych umów BWD – 1, kwota 10 000,00 zł.

j) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych: dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością; kierowanych do osób niepełnosprawnych – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania w 2025 roku: podpisanych umów – 2, kwota 55 000,00 zł

k) działania informacyjno-wspierające dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz opiekunów, dotkniętych problemem niepełnosprawności nagłej w 2025 roku: umów - 3, kwota 499 750,00 zł (BWD).

l) wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ze szczególnym ukierunkowaniem na ich samodecyzyjność i umożliwienie szeroko rozumianego rozwoju w 2025 roku: umów – 9, kwota 499 380,00 zł (BWD).

ł) Produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku. W ramach audycji przekazywane są m. in. informacje o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób z niepełnosprawnościami. W 2024 roku zlecono produkcję i emisję audycji radiowych pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” i audycji telewizyjnych pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” w ramach 7 umów. Łączna wartość zawartych i zrealizowanych umów z mediami wyniosła 99 146,50 zł (BWD).

Podmiot realizujący: Wydział Integracji Społecznej, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Polityka wspierania bezpieczeństwa w województwie dolnośląskim do 2030 roku

Wydział Bezpieczeństwa

1. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych (środki z BWD):

- Otwarty konkurs ofert na realizację w 2025 roku zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego w zakresie ratownictwa wodnego realizowanego przez organizacje pozarządowe – kwota dofinansowania 600 000,00 zł;
- Otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2025 przez organizacje pozarządowe zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, na szkolenia dotyczące ratownictwa medycznego dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa dolnośląskiego - kwota dofinansowania 1 000 000,00 zł;
- Otwarty konkurs ofert pn. „Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2025” dla gmin z terenu województwa dolnośląskiego, na zakup samochodów pożarniczych, przeznaczonych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – kwota dofinansowania 3 350 000,00 zł;
- Otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2025 przez organizacje pozarządowe zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, na zorganizowanie szkoleń i zawodów strzeleckich dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa dolnośląskiego – kwota dofinansowania 199 300,00 zł;
- Zadania publiczne z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – kwota dofinansowania 150 000,00 zł (15 podmiotów).

2. Dotacje celowe (środki z BWD):

- Grupa Sudecka GOPR; wsparcie w kwocie 1 548 442,00 zł na budowę i wyposażenie stacji ratownictwa górskiego oraz zakup sprzętów i pojazdów specjalistycznych przeznaczonych do ratownictwa górskiego, na organizację szkoleń i zawodów z zakresu ratownictwa górskiego, na organizację wydarzenia pn. „Bezpieczna Zima 2025” oraz zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do ratowania ludzi;
- Grupa Karkonoska GOPR; wsparcie w kwocie 3 000 000,00 zł na kontynuację budowy stacji ratunkowej w Szklarskiej Porębie;
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu; wsparcie w kwocie 850 000,00 zł na zakup wideo-rejestratorów stanowiących wyposażenie nieoznakowanych służbowych pojazdów Policji, zakup psów służbowych różnych kategorii do tresury oraz zakup wyposażenia mundurowego dla Nietatowej Kompanii Honorowej Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu;
- Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu; wsparcie w kwocie 2 500 000,00 zł na zakup samochodów pożarniczych do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska;
- Przeprowadzenie Wojewódzkiego Samorządowego Ćwiczenia Obronnego z elementami praktycznymi pn. „Październik 2025” dla pracowników wskazanych do realizacji zadań obronnych w UMWD i podmiotach leczniczych – kwota wydatkowana 111 900,00 zł;
- Przeprowadzenie certyfikowanego szkolenia prowadzącego do uzyskania kwalifikacji w zakresie operatora bezzałogowego statku powietrznego dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa dolnośląskiego – kwota wydatkowana 195 000,00 zł;

- Zakup 26 bezałogowych statków powietrznych dla Gmin z terenu Dolnego Śląska w ramach realizacji pomocy na cele ochrony przeciwpożarowej z przeznaczeniem dla strażaków-ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych biorących udział w szkoleniu – kwota wydatkowana 137 774,00 zł;
- Dotacja dla Politechniki Wrocławskiej na realizację zadania publicznego pn. „CyberTrust 2025” – kwota wydatkowana 10 000,00 zł;
- Pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków powodzi - kwota 3 792 000,00 zł.

3. Edukacja dla bezpieczeństwa (środki z BWD).

- Program Bezpieczny Dolnoślązak: przekazanie kwoty 100 000,00 zł do Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu na organizację konferencji podsumowującej dla szkół biorących udział w VI edycji programu pn. „Bezpieczny Dolnoślązak”, którego głównym celem jest podniesienie świadomości uczniów z różnych poziomów edukacyjnych z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz zakup nagród (m.in. defibrylatorów, fantomów szkoleniowych, apteczek) dla wyróżnionych w projekcie szkół.

4. Dotacje z budżetu państwa: Ochrona ludności i obrona cywilna (środki z DOT-BP-Wł):

1 stycznia 2025 roku weszła w życie ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej, określając w swojej treści między innymi zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz organy i podmioty realizujące zadania. Rada Ministrów 27 maja 2025 roku przyjęła uchwałę Nr 72 w sprawie zatwierdzenia „Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026”, będącą aktem wykonawczym do ustawy, zapewniając tym samym środki finansowe na realizację zadań przez organy ochrony ludności. Środki finansowe z „Programu...” zostały przydzielone decyzjami Ministra Finansów i Gospodarki na podstawie wniosków złożonych do Wojewody Dolnośląskiego przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty ochrony ludności. W ramach dokonanego przez Wojewodę Dolnośląskiego podziału ww. środków finansowych na 2025 rok Województwo Dolnośląskie zrealizowało wydatki na łączną kwotę 14 951 051,16 zł. Należały do nich niżej wymienione zadania inwestycyjne oraz bieżące:

- Dotacja celowa dla Grupy Regionalnej Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupie Karkonoskiej, w kwocie 4 500 000,00 zł na budowę Stacji Ratunkowej/Górskiej Bazy Ochrony Ludności w Szklarskiej Porębie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- Dotacja dla Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego w Janowicach Wielkich w kwocie 2 000 000,00 zł na modernizację pomieszczeń piwnicznych wraz ze wzmocnieniem stropu. Przystosowanie pomieszczeń jako miejsc tymczasowego ukrycia z uwzględnieniem podwójnego przeznaczenia;
- Dotacja dla Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu w kwocie 1 700 000,00 zł na zakup karetek pogotowia w celu podniesienia funkcjonalności podmiotów leczniczych w ramach zadań OC i OL;
- Dotacje dla podmiotów leczniczych na zakup respiratorów, sprzętu USG oraz RTG w celu podniesienia funkcjonalności i jakości wykonywanych zadań w ramach OC i OL w łącznej kwocie 5 000 000,00 zł na zakup sprzętu medycznego dla następujących podmiotów leczniczych: Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu, w kwocie 1 000 000,00 zł; Dolnośląskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu, w kwocie 1 000 000,00 zł; Wojewódzkiemu Centrum Szpitalnemu Kotliny Jeleniogórskiej w kwocie 1 000 000,00 zł; Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu w Legnicy w kwocie 1 009 594,00 zł; Dolnośląskiemu Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o. w Kamiennej Górze w kwocie 990 406,00 zł;
- Dotacja na zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w 2025 roku dla podmiotów leczniczych na zakup materiałów i wyposażenia w ramach wydatków o charakterze bieżącym niezbędnych do realizacji zadań programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026: Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu w kwocie 500 670,00 zł, Dolnośląskiemu Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii w kwocie 449 310,00 zł, Dolnośląskiemu Centrum Rehabilitacji i Ortopedii sp. z o.o. w Kamiennej Górze, Szpitalowi Specjalistycznemu im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu w kwocie 242 186,00 zł, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu we Wrocławiu w kwocie 200 000,00 zł;
- Dotacje dla podmiotów leczniczych na zakup urządzeń medycznych w zakresie wydatków o charakterze majątkowym w kwocie 223 590,16 zł na zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w 2025 roku (dla Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu, Jeleniej Górze i Wałbrzychu);
- Przeprowadzenie kursów wraz z egzaminem końcowym w zakresie udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach „Programu Ochrony Ludności i obrony cywilnej na lata 2025-2026” - 115 395,00 zł;
- Przeprowadzenie Ćwiczenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w ramach Programu OLiOC - 19 900,00 zł.

Podmiot realizujący: Wydział Bezpieczeństwa.

Dolnośląska Strategia Rozwoju Edukacji Zawodowej

Dział ds. Wdrażania i Realizacji Projektów

Dolnośląska Strategia Rozwoju Edukacji Zawodowej – projekt realizowany jest w latach 2022–2024 przez: Dolnośląską Szkołę Wyższą (lider) oraz Województwo Dolnośląskie – Urząd Marszałkowski i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (partnerzy).

Celem głównym projektu jest wypracowanie Dolnośląskiej Strategii Rozwoju Edukacji Zawodowej (DSREZ) przez dokonanie szeregu analiz rozwiązań strategicznych w państwach UE i OECD oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych funkcjonowania edukacji zawodowej w Polsce (w tym DŚ). W 2023 roku zrealizowane zostały warsztaty strategiczne, przygotowano projekt oraz założenia wdrożeniowe „Dolnośląskiej Strategii Rozwoju Edukacji Zawodowej” Projekt finansowany jest w ramach Komponentu III Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz kształcenia ustawicznego w ramach Programu Edukacja finansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014–2021.

Całkowita wartość projektu: 147 712,00 zł.

„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, w Województwie Dolnośląskim” – projekt realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO).

Realizatorzy zadania: Województwo Dolnośląskie/Urząd Marszałkowski (lider i wnioskodawca), Politechnika Wrocławska i Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A. (partnerzy) oraz Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy i Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (realizatorzy).

Cel zadania: budowa systemu koordynacji działań w Województwie Dolnośląskim zorientowanego na wsparcie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, a także jeszcze lepsze dopasowanie kształcenia do rynku pracy oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie.

Projekt realizowany w okresie 09.2023 r.–06.2026 r.

W 2023 roku podpisano z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) umowę na realizację projektu oraz utworzono w DODNie Biuro Koordynacji WZK. Wartość całkowita projektu: 21 500 000,00 zł.

Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie hotelarstwa w Dolnośląskim Zespole Szkół w Biedrzychowicach – projekt finansowany ze środków z Krajowego Planu Odbudowy i zwiększenia Odporności. Realizatorem projektu jest Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach. Partnerem w projekcie jest Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego. Głównym celem jest realizacja przedsięwzięcia na rzecz gospodarki i edukacji społeczeństwa polegającego na utworzeniu Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie hotelarstwa w Dolnośląskim Zespole Szkół w Biedrzychowicach, w ramach którego zostanie utworzone zaplecze infrastrukturalne Centrum oraz wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży hotelarstwa poprzez zapewnienie przestrzeni dla innowacyjnej i trwałej współpracy biznesu z edukacją, zawodową, na wszystkich poziomach kształcenia zawodowego, a także wdrożenie koncepcji doskonałości zawodowej w polskim systemie kształcenia zawodowego tym samym rozwijając i wykorzystując wiedzę oraz umiejętności zawodowe (branżowe).

Wartość całkowita projektu: 8 641 447,57 zł.

Dolnośląski Program Stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów ścisłych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt realizowany przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego w Partnerstwie z dwiema uczelniami wyższymi tj.: Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Dolnośląskim DSW w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Realizatorami zadań po stronie Beneficjenta są: Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, Dolnośląski Zespół Szkół Medyczo-Sportowych w Świdnicy.

Projekt ma na celu objęcie wsparciem stypendialnym w latach 2024-2029 – 1500 szczególnie uzdolnionych uczniów 7 i 8 klas publicznych szkół podstawowych z obszaru Województwa Dolnośląskiego w zakresie szkolnych przedmiotów ścisłych, tzw. STEAM (ang. Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) i zagrożonych wykluczeniem społecznym. W każdym z pięciu lat szkolnych obejmujących realizację projektu, tj. 2024/25, 2025/26, 2026/27, 2027/28, 2028/29 zrekrutowanych zostanie po 300 uczniów. Za rekrutację i proces oceny wniosków odpowiada Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Po zakończeniu procesu związanego z wyborem uczestników danej edycji kolejnym etapem jest wsparcie uczniów w rozwijaniu ich kompetencji przez udział w warsztatach/szkoleniach czy zajęciach opartych na metodzie eksperymentu/doświadczenia oraz sesjach tutoringowych. Warsztaty oraz wsparcie tutoringowe realizowane

będzie przez uczelnie wyższe tj. Politechnikę Wrocławską (PWR) oraz Uniwersytet Dolnośląski DSW. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy efektywności kształcenia uczniów szkół podstawowych, co w przyszłości zwiększy szanse na zatrudnienie. W ramach wsparcia realizowane będą działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa oraz dostosowania go do regionalnych uwarunkowań rynku pracy/gospodarki.

Całkowita wartość projektu: 24 000 000,00 zł.

Szansa dla wszystkich - program podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół – projekt finansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, realizowany jest przez Samorząd Województwa w Partnerstwie z 11 Powiatami, tj.: Powiatem Średzkim, Powiatem Polkowickim, Powiatem Lwóweckim, Powiatem Jaworskim, Powiatem Kamiennogórskim, Powiatem Wołowskim, Powiatem Lubańskim, Powiatem Oławskim, Powiatem Oleśnickim, Powiatem Dzierżoniowskim oraz Powiatem Ząbkowickim. Realizator zadań po stronie Beneficjenta: Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy.

Projekt odpowiada na zidentyfikowaną potrzebę podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół, szczególnie szkół zawodowych, w zakresie dwóch przedmiotów obowiązkowych, tj. języka polskiego oraz matematyki. Jak pokazują dane porównawcze z wcześniejszych lat, wyniki maturalne uczniów dolnośląskich szkół są niższe od średniej ogólnopolskiej. Analizując szczegółowsze dane dla dolnośląskich powiatów widać, że zarówno poziom zdawalności oraz średni wynik egzaminu jest najlepszy dla języka angielskiego, natomiast zdecydowanie niższy dla języka polskiego oraz szczególnie matematyki. Dane te stanowią więc podstawę ukierunkowania wsparcia na podnoszenie wyników maturalnych w ramach przedmiotów: język polski oraz matematyka. Dodatkowym uwarunkowaniem jest fakt, że poziom zdawalności egzaminu maturalnego w technikum jest niższy niż w liceach. Dlatego też wsparcie w ramach projektu priorytetowo kierowane będzie do uczniów szkół zawodowych.

Całkowita wartość projektu: 13 185 650,80 zł.

Regionalna gastronomia dla Dolnego Śląska - projekt realizowany ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 w Partnerstwie Województwa Dolnośląskiego z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Powiatem Bolesławieckim oraz Powiatem Lwóweckim. W projekcie udział biorą uczniowie z następujących szkół, które są Realizatorami działań: Dolnośląski Zespół Szkół w Biedzychowicach (Województwo Dolnośląskie), Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu (Województwo Dolnośląskie), Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bożkowie (Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi), Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. H. Sucharskiego w Bolesławcu (Powiat Bolesławiecki) oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych im. Kombatantów Ziemi Lwóweckiej w Rakowicach Wielkich (Powiat Lwówecki).

Projekt skierowany jest do uczniów z tych placówek, którzy kształcą się na kierunku "Technik żywienia i usług gastronomicznych" oraz nauczycieli, którzy prowadzą kształcenie w ramach tego kierunku. Głównym celem projektu jest rozwijanie działań związanych z dostosowaniem szkolnictwa zawodowego do potrzeb dolnośląskiego rynku pracy oraz zwiększenie efektywności nauczania kompetencji, w tym kluczowych. Przyczyni się to do podniesienia atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego, dostosowania kształcenia do regionalnego rynku pracy, zwiększenia współpracy szkół z pracodawcami oraz zwiększenia zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych. Projekt odpowiada na potrzebę zapewnienia rozwoju atrakcyjnej oferty w obszarze kształcenia zawodowego, szczególnie w ramach kierunku "Technik żywienia i usług gastronomicznych" poprzez podnoszenia kompetencji uczniów i nauczycieli.

Wartość projektu - 2 977 027,00 zł.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

„Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wigilijnych”

Wydział Obszarów Wiejskich

W 2025 roku na terenie Centrum Handlowego Magnolia Park we Wrocławiu odbyła się „Prezentacja Tradycyjnych Stołów Wigilijnych”. W prezentacji wzięły udział Koła Gospodyń Wiejskich z Dolnego Śląska. Celem tego wydarzenia było kultywowanie tradycji i zwyczajów związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia przez m.in. zaprezentowanie świątecznych potraw i wypieków, występy zespołów ludowych, promowanie i sprzedaż rękodzieła charakterystycznego dla mieszkańców obszarów wiejskich naszego regionu. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 9874,46 zł.

Festiwal Produktów Regionalnych „Made in Dolny Śląsk”**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku Festiwal Produktów Regionalnych „Made in Dolny Śląsk” odbył się dwa razy: w Dobromierzu podczas dorocznego festiwalu „Dolny Śląsk na ludowo” oraz w Krynicznie podczas „Festiwalu Produktów Regionalnych i Dolnośląskich Tradycji Regionalnych – Dolnośląskie Święto Kapusty”. Wzięli w nim udział producenci żywności regionalnej i tradycyjnej z Dolnego Śląska. Festiwal miał na celu promocję produktów lokalnych, regionalnych i tradycyjnych wytwarzanych na terenie województwa. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana łącznie: 42 500,00 zł.

Dożynki wojewódzkie w Wądrożu Wielkim (gmina Wądroże Wielkie)**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku organizatorem dożynek wojewódzkich była gmina Wądroże Wielkie. Gmina otrzymała z Budżetu Województwa Dolnośląskiego dotację celową w wysokości 220 000,00 zł na dofinansowanie organizacji dożynek. Ich organizacja przyczynia się do podtrzymania jednej z najpiękniejszych tradycji polskiej historii. Dożynki to pielęgnacja staropolskich obyczajów związanych z wyrażeniem podziękowania za plony i zbiory. W ramach rozpowszechniania i promocji w social mediach zostały opracowane materiały wizualne – grafiki, zdjęcia na potrzeby dotarcia do jak najszerszego grona odbiorców wśród mieszkańców regionu. Podczas dożynek odbył się konkurs na „Najpiękniejszy wieniec dożynkowy”. Kwota wydatkowana łącznie: 240 200,00 zł.

Dożynki Prezydenckie**Wydział Obszarów Wiejskich**

Uczestnictwo Grupy wieńcowej reprezentującej Województwo Dolnośląskie podczas Dożynek Prezydenckich w Warszawie. Kwota wydatkowana: 25 140,00 zł.

Festiwal Tradycji Dolnego Śląska**Wydział Obszarów Wiejskich**

W Operze Wrocławskiej odbył się „XVI Festiwal Tradycji Dolnego Śląska”. Celem wydarzenia było kultywowanie tradycji, pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, integracja środowisk ludowej twórczości artystycznej oraz dążenie do poszerzenia kręgu wspólnych działań w oparciu o folklor i tradycje prowadzące do upowszechniania dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska. Podczas festiwalu przeprowadzona została prelekcja dotycząca dolnośląskiego folkloru, a całe wydarzenie zostało udokumentowane na fotografiach. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana łącznie: 64 600,00 zł.

Kalendarz imprez Kulinarnych Dolnego Śląska**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku wydano Kalendarz imprez kulinarnych Dolnego Śląska, który zawierał informacje o imprezach, konkursach, festynach, festiwalach odbywających się na m.in. na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego, nawiązujących do produktów tradycyjnych i regionalnych. Kalendarz stanowił źródło informacji o tradycjach kulinarnych Dolnego Śląska. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 13 665,00 zł.

„XVIII Konwent Polskich Winiarzy” we Wrocławiu**Wydział Obszarów Wiejskich**

Wydział Obszarów Wiejskich w 2025 rok współorganizował festiwal produktów regionalnych z województwa dolnośląskiego podczas trwania „XVIII Konwentu Polskich Winiarzy” we Wrocławiu. Koszt obejmował wynajem powierzchni wystawienniczej oraz wynajem powierzchni konferencyjnej. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 35 000,00 zł.

„Święto Wsi Polskiej” w Chełmsku Śląskim**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku w Chełmsku Śląskim przy ul. Rynek 14 zostało współorganizowane wydarzenie pn. „Święto Wsi Polskiej” w Chełmsku Śląskim w gminie Lubawka. Wydarzenie miało na celu celebrowanie bogatej kultury oraz tradycji, stanowiącej istotny element narodowej tożsamości jak i również promowanie regionu Dolnego Śląska, łącząc historię dawnych, zapomnianych zawodów z regionalnymi smakami oraz integracją społeczną. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 20 000,00 zł.

Targi „Smaki Regionów” w Poznaniu**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyły się Targi „Smaki Regionów”. Mają one na celu promocję produktów regionalnych i tradycyjnych oraz pozwalają zaprezentować wyroby kulinarne i rękodzielnicze, a także integrują producentów z całego kraju. Wydatkowanie obejmowało wynajem powierzchni wystawienniczej, opracowanie projektu i realizacji zabudowy stoiska wystawienniczego oraz dostawę produktów regionalnych z Dolnego Śląska do degustacji. Kwota wydatkowana: 134 667,89 zł.

„Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”**Wydział Obszarów Wiejskich**

Podczas wydarzenia plenerowego „Dolnośląska Wieś Zaprasza” na terenie Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu został zorganizowany regionalny etap konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”. Konkurs ma na celu poznanie dolnośląskich, regionalnych produktów żywnościowych oraz potraw, osadzonych głęboko w polskiej tradycji, upowszechnianie wiedzy o możliwości wykorzystania walorów specyficznych, regionalnych produktów w ofercie lokalnego rolnictwa, turystyki i przetwórstwa. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 25 000,00 zł.

„Międzynarodowy Dzień Kobiet Wiejskich”**Wydział Obszarów Wiejskich**

W Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze został zorganizowany „Międzynarodowy Dzień Kobiet Wiejskich”. Wydarzenie w szczególności skierowane było do Kół Gospodyń Wiejskich z terenu województwa dolnośląskiego i miało na celu integrację środowisk ludowej twórczości artystycznej oraz podkreślenie kluczowej roli kobiet w rozwoju obszarów wiejskich. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 32 000,00 zł.

„Dolnośląski Konkurs Kronik Kół Gospodyń Wiejskich”**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku na terenie Zamku Grodziec został zorganizowany „Dolnośląski Konkurs Kronik Kół Gospodyń Wiejskich”. Wydarzenie miało na celu wspieranie rozwoju obszarów wiejskich oraz kultywowanie tradycji regionalnych Dolnego Śląska podtrzymywanych przez koła gospodyń wiejskich, które mają znaczący wpływ na rozwój polskiej wsi przez m.in. doskonalenie sztuki kulinarnej, muzykowanie, promowanie i sprzedaż wyrobów rękodzieła ludowego oraz artystycznego, charakterystycznego dla społeczności zamieszkujących Dolny Śląsk. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 6000,00 zł.

Europejskie Dni Dziedzictwa w Warszawie**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku po raz pierwszy Wydział Obszarów Wiejskich został zaproszony do uczestnictwa w Europejskich Dniach Dziedzictwa w Warszawie poprzez promowanie i wsparcie Zespołów Pieśni i Tańca z województwa dolnośląskiego organizując usługę transportową na przewóz elementów dekoracyjnych i wyposażenia stoiska promującego dziedzictwo kulturowe i kulinarne obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 7995,00 zł.

„Miss Kobiety Wiejskiej”**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku Wydział Obszarów Wiejskich zorganizował wybory „Miss Kobiety Wiejskiej”, które odbyły się w Centrum Kultury „MUZA” w Lubinie. Wybory zostały urozmaicone występami artystycznymi. Celem organizacji wydarzenia była integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców terenów wiejskich, a także upowszechnianie lokalnych tradycji i kultury ludowej. Wydarzenie przyczyniło się do wzmacniania roli kobiet w środowisku lokalnym oraz integracji międzypokoleniowej mieszkańców terenów wiejskich. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 42 491,00 zł.

Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku wykonano doświadczenia według Planu Doświadczeń Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego na Dolnym Śląsku: badania zostały przeprowadzone w kierunku oceny wartości gospodarczej odmian roślin uprawnych. Wyniki opracowano, przedłożono w formie elektronicznej i papierowej, a następnie upowszechniono wśród samorządów szczebla lokalnego i dolnośląskich rolników. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 120 000,00 zł.

Wsparcie rozwoju pszczelarstwa**Wydział Obszarów Wiejskich**

W 2025 roku w ramach wsparcia rozwoju pszczelarstwa zostały zorganizowane wydarzenia: XXV Dolnośląskie Święto Miodu i Wina - XLI Ogólnopolskich Dni Pszczelarza w Przemkowie, Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie w Jeleniej Górze, XII Dolnośląski Dzień Pszczelarza w Dolnośląskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu oraz wynajem sali widowiskowej w celu organizacji wydarzenia „Święta Miodu” w Bolkowie. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 135 000,00 zł.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku dofinansowano 100 projektów w dziedzinie integracja społeczna. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu zrealizowano:

- budowę/remont 11 wiat rekreacyjnych,
- remont 72 świetlic wiejskich,
- zakup wyposażenia do 55 świetlic wiejskich.

Łączne środki przekazane na ten cel – 4 100 032,00 zł, w tym na:

- subregion legnicko-głogowski – 950 429,00 zł,
- subregion jeleniogórski – 673 784,00 zł,
- subregion wałbrzyski – 1 154 616,00 zł,
- subregion wrocławski – 1 321 203,00 zł.

Otwarty konkurs ofert „Przedsięwzięcia promujące ideę odnowy wsi” dla organizacji pożytku publicznego**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach otwartego konkursu ofert z budżetu województwa dolnośląskiego przyznano dotację 55 organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych na kwotę 600 000,00 zł.

Łączne wydatki w 2025 roku w podziale na subregiony:

- subregion jeleniogórski – 186 282,00 zł,
- subregion legnicko-głogowski - 42 153,00 zł,
- subregion wałbrzyski – 104 545,00 zł,
- subregion wrocławski - 267 020,00 zł.

Dotacje przyznawane w trybie art. 19a, oferty składane z własnej inicjatywy organizacji pożytku publicznego**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach trybu art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na realizację zadań z własnej inicjatywy organizacji pozarządowych, sfinansowano realizację 11 zadań publicznych na kwotę 99 995,00 zł.

Łączne wydatki w 2025 roku w podziale na subregiony:

- subregion jeleniogórski – 10 000,00 zł,
- subregion wałbrzyski - 19 300,00 zł,
- subregion wrocławski - 70 695,00 zł.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2025 roku w województwie dolnośląskim zrealizowano następujące działania:

- konferencje, kongresy – 1: konferencja podsumowująca PROW 2014-2020,
- targi, wystawy, prezentacje – 1: stoisko wystawiennicze na targach Grune Woche w Berlinie,
- konkursy – 2: Piękna Wieś Dolnośląska oraz konkurs wielkanocny.

Źródło finansowania: Schemat II Pomocy Technicznej PROW 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kwota wydatkowana: 386 952,43 zł. Pomoc Techniczna PROW 2014-2020 była wdrażana do 30.06.2025 roku.

W ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ w 2025 roku w województwie dolnośląskim zrealizowano następujące działania:

- szkolenia, seminaria, inne formy szkoleniowe – 7: 2 szkolenia dla Lokalnych Grup Działania dotyczące wdrażania lokalnych strategii rozwoju, 4 szkolenia wspierające rozwój przedsiębiorczości kobiet na obszarach wiejskich, 1 szkolenie dotyczące krótkich łańcuchów dostaw,
- konferencje, kongresy – 1: konferencja sieciująca dla restauratorów i producentów żywności w ramach projektu „Z pola na dolnośląski stół”,
- spot radiowy – 1: wyprodukowano i wyemitowano w radiu o zasięgu regionalnym spot radiowy promujący krótkie łańcuchy dostaw,
- publikacje – 1: wydano publikację dotyczącą produktów regionalnych z Dolnego Śląska (dostępna online),
- artykuły prasowe – 4: artykuły promujące działania delegowane PS WPR 2023-2027 ukazały się w dzienniku o zasięgu regionalnym,
- artykuły promocyjne PS WPR 2023-2027.

Źródło finansowania: Schemat II Pomocy Technicznej PS WPR 2023-2027 w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kwota wydatkowana: 268 386,15 zł. Pomoc Techniczna PS WPR 2023-2027 była wdrażana od 01.07.2025 roku.

Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Wydział Edukacji

W ramach działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wydatkowano środki w wysokości ogółem 38 155,41 zł (BWD) na organizację spotkań w ramach Forum Rad Senioralnych na terenie Dolnego Śląska. Przeprowadzono 3 spotkania warsztatowe pt: Współpraca Rad z Samorządami - czego potrzebują Rady Seniorów?

Realizatorami zadania były:

- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu (22 903,87 zł),
- Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy (12 001,54 zł),
- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu (5250,00 zł).

Działania w dziedzinie Integracja społeczna realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

3.1.3 Podnoszenie kompetencji interkulturowych.

Projekty realizowane przez KARR S.A.

Projekt „Seniorzy - ambasadorzy na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu”

Numer i nazwa osi priorytetowej: Priorytet III „Pogranicze otwarte na dialog mieszkańców i instytucji”

Okres realizacji: 01.11.2023 r.– 31.10.2026 r.

Całkowity budżet projektu: 882 069,69 euro.

Budżet KARR S.A.: 189 530,00 euro.

Partner wiodący projektu: Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal (IBZ).

Partnerzy projektu:

- Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
- Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze.

Cel projektu: wspieranie więzi i wymiany, jak również wzajemnego zrozumienia i usuwania uprzedzeń pomiędzy polsko-niemieckimi seniorami/seniorkami. Ponadto, wspierana i rozwijana jest współpraca pomiędzy podmiotami regionu i seniorami/seniorkami oraz poszerzana jest wiedza o istnieniu niematerialnych dóbr kultury polsko-niemieckiego pogranicza.

Opis projektu: projekt koncentruje się na zwiększeniu i przekazaniu wiedzy o niematerialnym dziedzictwie kulturowym polsko-niemieckiego pogranicza. 100 seniorów/seniorek (50 z Polski/50 z Niemiec) zostanie przeszkolonych jako „Seniorzy – ambasadorzy na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu”. Wspólnie opracowany program edukacyjny będzie obejmował warsztaty, wyjazdy studyjne, wycieczki i kursy językowe.

Działania zrealizowane w 2025 roku:

- Przeprowadzenie działań poprawiających kwalifikacje seniorów – **warsztaty z niematerialnego dziedzictwa**, w których wzięło udział łącznie 62 osoby z Polski, odbyły się w dniach: 07-08.01.2025 r. (10), 14-15.01.2025 r. (8), 03-04.02.2025 r. (8), 12-13.02.2025 r. (8), 03-04.03.2025 r. (10), 13-14.03.2025 r. (10), 26-27.03.2025 r.(8).
- Kurs języka niemieckiego dla personelu projektu – łącznie w roku 2025 odbyło się 40 godzin lekcyjnych.
- **Wspólne stoiska informacyjne** i prezentacja na wydarzeniach:
  - 16 sierpnia 2025 roku KARR S.A. zorganizowała stoisko informacyjne podczas Wystawy Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”;

- 30 sierpnia 2025 roku KARR S.A. zorganizowała stoisko informacyjne podczas Święta Starego Miasta oraz Altstadtfest „**Jakuby**” w Zgorzelcu.
- KARR S.A. zorganizowała stoisko informacyjne na Festiwalu „**Święto sadowników i winiarzy**” w Ostritz w dniu 19.10.2025 roku, które odwiedziło 18 seniorów z Polski.
- 28 czerwca 2025 roku KARR S.A. zorganizowała stoisko informacyjne podczas **Festiwalu Rodzinnego JSM**.
  - **Wizyty studyjne:**
    - **9 września 2025** roku grupa 25 seniorów z Saksonii przyjechała do Jeleniej Góry, organizatorem wizyty była KANS, KARR zadbała o obecność polskich seniorów.
    - **25 września 2025** roku polscy seniorzy (24 osoby) pojechali do Löbau w Saksonii, do manufaktury pianin i do gospodarstwa ekologicznego Ender Hof; wizytę przygotowało IBZ St. Marienthal, a transport i ubezpieczenie zapewniła KARR.
  - **Tandemowe warsztaty językowe w Ostritz:** 02-03.12.2025 roku pierwsza grupa uczestników kursu języka niemieckiego spotkała się na tandemowych warsztatach w St. Marienthal, z Polski pojechało 9 osób.

3.3.2 Wspieranie i pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.

Projekt „Nowe kompetencje, nowe perspektywy – kształcenie osób dorosłych w subregionie jeleniogórskim”

Nazwa programu operacyjnego: FEDS.08.02 – Uczenie się przez całe życie

Numer i nazwa osi priorytetowej: ESO4.7 Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)
Typ 8.2 Upowszechnienie modelu Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji. Wsparcie dla osób dorosłych realizowane poza systemem BUR i PSF umożliwiające wdrożenie upskilling pathways.

Okres realizacji: 01.03.2024 r. – 31.12.2026 r.

Całkowity budżet projektu: 24 066 516,85 zł.

Partner wiodący projektu: Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Cel projektu: Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowej 1946 osób dorosłych, w tym będących przede wszystkim w niekorzystnej sytuacji, zamieszkałych na terenie subregionu jeleniogórskiego, w tym w powiecie zgorzeleckim, poprzez organizację programu wsparcia w formie kursów i szkoleń zawodowych realizowanych w Bazie Usług Rozwojowych.

Opis projektu: Projekt realizowany będzie indywidualnie na terenie subregionu jeleniogórskiego, ze szczególnym uwzględnieniem powiatu zgorzeleckiego. Wsparcie udzielane w projekcie kierowane będzie do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy chcą podnieść swoje kwalifikacje/kompetencje lub przekwalifikować się, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zielonych i cyfrowej transformacji. Realizacja przedsięwzięcia obejmie zestaw działań dostosowanych do zdiagnozowanych i indywidualnych potrzeb uczestników.

Planowane działania w projekcie:

1. **Doradztwo oraz wizyty monitoringowe:** obejmuje doradztwo dotyczące określenia potrzeb rozwojowych uczestników projektu, wsparcie w wyborze odpowiednich usług rozwojowych, weryfikację rynkowości wybranych usług, identyfikację nabytych umiejętności/kompetencji oraz wsparcie w ich walidacji i certyfikacji i wizyty monitoringowe.
2. **Dofinansowanie usług rozwojowych dla osób dorosłych:** obejmuje udzielenie dofinansowania w postaci refundacji kosztów usług rozwojowych skierowanych do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy chcą podnieść swoje kompetencje/kwalifikacje lub przekwalifikować się. Minimalna wartość dofinansowania wyniesie 80% z możliwością zwiększenia do 90%, w przypadku spełnienia określonych kryteriów. Poziom dofinansowania pojedynczej usługi rozwojowej dla jednej osoby korzystającej ze wsparcia wyniesie max 10 000,00 zł brutto (z wkładem własnym uczestnika).

Planowane rezultaty/wskaźniki projektu:

Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi – 1946 osób,

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu – 80 osób,

Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu – 60 osób,

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 1800 osób.

W ramach projektu KARR S.A. w 2025 zrealizowała następujące działania:

Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi – 802 osób,

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu – 17 osób,

Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu - 16 osób,

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 185 osób.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego na lata 2025-2028

Wydział Dziedzictwa Kulturowego

1. Wsparcie działań związanych z dokumentowaniem zabytków w województwie dolnośląskim.

a) Dofinansowanie opracowania dokumentacji (ekspertyz technicznych, konserwatorskich, projektów budowlanych, itp.) w ramach dotacji udzielanych z Budżetu Województwa Dolnośląskiego. W 2025 roku udzielono 5 dotacji na łączną kwotę 303 095,00 zł.

b) W ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków udzielono dotacji na zadanie: „Zabezpieczenie budynku Wysoka Łąka w Kowarach – sieć odwodnieniowa, uregulowanie gospodarki wód opadowych i nawierzchni – etap I dokumentacja techniczna”, łączna kwota dotacji 95 940,00 zł, z czego z Budżetu Województwa Dolnośląskiego 8385,16 zł i z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków 87 554,84 zł.

2. Wsparcie dla obiektów i zespołów zabytkowych ubiegających się o wpisanie na listę pomników historii i listę światowego dziedzictwa UNESCO oraz na tworzenie parków kulturowych.

a) Wsparcie dla zabytków ubiegających się o wpis na listę światowego dziedzictwa UNESCO. W ramach działania przewiduje się udzielenie wsparcia dla 2 obiektów: młyna papierniczego w Dusznikach-Zdroju i Twierdzy Srebrna Góra. Środki w wysokości 200 000,00 zł z budżetu Województwa Dolnośląskiego, zostały przeznaczone jako pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Gminy Stoszowice na wsparcie starań o wpisanie Twierdzy Srebrna Góra na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

b) Wsparcie dla zabytków ubiegających się o wpis na listę pomników historii. W trakcie realizacji poprzedniej perspektywy Programu (na lata 2021-2024) zainicjowano współpracę dotyczącą wsparcia merytoryczno-organizacyjnego dla trzech zespołów zabytkowych. W ramach aktualnego Programu planowana jest kontynuacja współpracy obejmująca:

- Opactwo Cystersów w Lubiążu. W 2024 roku zainicjowano współpracę i przystąpiono do opracowania wniosku o wpis na listę Pomników Historii Prezydenta RP. Planowane złożenie wniosku w 2026 roku,
- Kościół Wang w Karpaczu. W 2024 roku zainicjowano współpracę przy opracowaniu części wniosku wraz z pracownikiem Urzędu Miejskiego w Karpaczu. Planowane złożenie wniosku w 2026 roku.

3. Prowadzenie i aktualizowanie zbiorów danych przestrzennych i zasobów cyfrowych dotyczących obiektów zabytkowych. Działanie zakłada bieżącą obsługę 2 modułów dotyczących zabytków w Dolnośląskiej Infrastrukturze Informacji Przestrzennej (Geoportal Dolny Śląsk).

Moduł zawierający podstawowe dane o zabytkach figurujących na listach, które stanowią załączniki do Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego na lata 2021-2024. Dane te są sukcesywnie aktualizowane w oparciu o aktualne listy zabytków stanowiące załącznik do niniejszego Programu na lata 2025-2028 (Tabela nr 7 i 8). 2. Moduł obejmujący dotacje do prac przy zabytkach.

4. Wsparcie finansowe działań związanych z ratowaniem i użytkowaniem zabytków.

a) Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych stanowiących mienie województwa:

- w ramach dotacji pochodzących z Budżetu Województwa Dolnośląskiego udzielono na ten cel wsparcia dla 1 obiektu: Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane dotyczące balkonu i płaskorzeźby figuralnej nad portalem. Dotacja w kwocie 100 000,00 zł;
- w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków: Prace konserwatorskie i restauratorskie w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy - 1 005 240,28 zł, w tym 20 104,80 zł z Budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz 985 135,48 zł ze środków RPOZ.

b) Dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich oraz konserwacji zabytków znajdujących się na terenie województwa.

Przeprowadzenie w okresie 10.12.2024 r.-10.01.2025 r. naboru wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach z Dolnego Śląska, wpisanych do rejestru zabytków. W efekcie podpisano **106 umów** o dotacje na łączną kwotę **10 571 007,00 zł**. Całość kwoty finansowana z budżetu województwa dolnośląskiego.

W ramach działania w 2025 roku poniesiony został koszt 26 557,00 zł z tytułu dostępu do generatora wniosków online – narzędzie cyfrowe wspierające proces aplikowania o dotacje z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach zadania „Prace remontowe i konserwatorskie obiektów zabytkowych” kwota 250 000,00 zł została ujęta w planie rocznym i wykorzystana na finansowanie projektu pn. „Konserwacja i restauracja zabytkowego wnętrza Kościoła Pokoju w Świdnicy” jako wkład własny beneficjenta - Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Świętej Trójcy w Świdnicy, do projektu realizowanego z udziałem środków w ramach FENIX.

W ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wypłacono środki po zakończeniu 8 projektów związanych z remontami zabytków:

- remont elewacji budynku kościoła parafialnego pw. Św. Jacka w Legnicy – 802 394,08 zł, w tym 16 047,88 zł z BWD i 786 346,20 zł ze środków RPOZ – zadanie zakończone;
- Wrocław, Cerkiew Katedralna p.w. Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy (XV w.): konserwacja ścian, posadzek, malowideł J. Nowosielskiego - 1 997 295,23 zł, w tym 39 945,90 zł z BWD i 1 957 349,33 zł ze środków RPOZ – zadanie zakończone;
- konserwacja elewacji wieży gotyckiej katedry pw. Św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy – 899 200,69 zł, w tym 37 556,69 zł z BWD i 861 644,00 zł ze środków RPOZ – zadanie niezakończony, a do wydania w roku 2026 pozostało jeszcze 978 633,73 zł środków z RPOZ;
- remont dachu budynku 1F Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o. w Kamiennej Górze – 500 000,00 zł, w tym 100 000,00 zł z BWD i 400 000,00 zł ze środków RPOZ - zadanie zakończone;
- prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty świdnickiej w Katedrze Parafia p.w. św. Stanisława, biskupa i męczennika i św. Wacława, męczennika - 3 499 573,00 zł, w tym 69 991,46 zł z BWD oraz 3 429 581,54 zł ze środków RPOZ - zadanie zakończone;
- prace konserwatorskie portalu zachodniego katedry pw. Św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu - 1 869 047,45 zł, w tym 69 546,39 zł z BWD oraz 1 799 501,06 zł ze środków RPOZ - zadanie zakończone;
- prace zabezpieczające i konserwatorskie katedry św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy, w obrębie kamiennego cokołu, portali (pn. i zach.), drzwi i okuć - 1 448 606,06 zł, w tym 28 972,12 zł z BWD oraz 1 419 633,94 zł ze środków RPOZ- zadanie zakończone;
- prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy wykończeniu sklepień i sufitów w Kolegium Jezuitskim w Świdnicy Pl. św. Jana Pawła II - 3 477 319,24 zł, w tym 69 546,39 zł z BWD i 3 407 772,85 zł ze środków RPOZ – zadanie zakończone.

5. Inne działania wynikające z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami.

W 2025 roku przyznano 5 nagród Marszałka Województwa Dolnośląskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury - w zakresie konserwacji zabytków na rok 2025. Przyznano łącznie 5 nagród po 10 000,00 zł, a w 2025 roku otrzymali je:

- 1) Fundacja Marysieńka,
- 2) Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu,
- 3) Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Legnicy,
- 4) Ks. Edwin Pech - proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wang w Karpaczu,
- 5) Zamek Książ w Wałbrzychu sp. z o.o.

Wręczenie nagród odbyło się w dniu 05.11.2025 roku podczas seminarium pt.: Historia, która napędza przyszłość - zabytki w rozwoju gospodarczym gmin i powiatów w Sokołowsku w Sanatorium „Grunwald”.

W 2025 roku Wydział Dziedzictwa Kulturowego opracował nowy Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2028. W dniach 04.09-06.10.2025 roku odbywały się konsultacje społeczne Programu, a 05.11.2025 roku POnZWD został pozytywnie zaopiniowany przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Program został przyjęty Uchwałą nr XXII/556/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27.11.2025 roku.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Przyznawanie dotacji organizacjom pozarządowym

Wydział Kultury

Udzielono dotacje w ramach otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych z podziałem na:

- otwarty konkurs ofert na zadania jednoroczne, w którym przyznano dotacje na 121 zadań, w wysokości: 2 685 000,00 zł,
- otwarty konkurs ofert na zadania wieloletnie – edycja 2023-2025, w którym przyznano 13 dotacji, w wysokości: 484 650,00 zł,
- otwarty konkurs ofert na zadania wieloletnie – edycja 2024-2026, w którym przyznano 17 dotacji, w wysokości: 555 350,00 zł.

Przyznawanie stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury

Wydział Kultury

Udzielono 29 dotacji w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 225 000,00 zł.

Finasowanie: Budżet Województwa Dolnośląskiego.

Udzielono 42 stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury na łączną kwotę 581 000,00 zł.

Finasowanie: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy

Wydział Edukacji

W roku 2025 w ramach Przedsięwzięcia Kultura kontynuowane było zadanie inwestycyjne pn.: „Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy”. Trwały Zarząd nad częścią tego zabytkowego obiektu należąca do Województwa Dolnośląskiego posiada Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy – jednostka oświatowa, dla której organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego. „Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy”. W roku 2025 Wykonano wydatki ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego w wysokości 136 893,17 zł. W ramach zadania zorganizowano przetargu na roboty budowlane w sali D-222 Zamku (segment D), pełnienie nadzoru inwestorskiego, wykonano roboty budowlane w sali D-222 Zamku Piastowskiego w Legnicy (segment D) oraz opracowano dokumentację projektową na przebudowę pomieszczeń na toalety publiczne w Zamku Piastowskim.

Działalność samorządowych instytucji kultury

Instytucje kultury samorządu województwa dolnośląskiego

W 2025 roku działalność samorządowych instytucji kultury Województwa Dolnośląskiego realizowana była w sposób stabilny i efektywny, w oparciu o konsekwentną politykę Zarządu Województwa ukierunkowaną na zapewnienie trwałych podstaw funkcjonowania sektora kultury oraz rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej regionu. Skala zaangażowania finansowego samorządu pozostaje znacząca - środki przeznaczone na kulturę przekroczyły 231 mln zł, z czego ponad 115 mln zł skierowano na działalność bieżącą instytucji, co jednoznacznie potwierdza kluczową rolę województwa jako organizatora i stabilizatora systemu instytucjonalnego kultury.

System instytucji kultury w regionie ma charakter zróżnicowany i obejmuje zarówno duże instytucje artystyczne, jak i muzea, instytucje animacji kultury, podmioty filmowe oraz bibliotekę regionalną. Pomimo tej różnorodności, analiza sprawozdań finansowych wskazuje na wspólną cechę całego sektora - wysoki poziom realizacji planów finansowych, w większości przypadków mieszczący się w przedziale 95–105% zarówno po stronie przychodów, jak i kosztów, co świadczy o dobrej jakości planowania oraz stabilności zarządczej instytucji.

Jednocześnie sektor pozostaje systemowo uzależniony od finansowania publicznego. Dotacje stanowią dominujące źródło przychodów, a zdolność do generowania przychodów własnych - choć w części instytucji rozwijana - ma charakter ograniczony i silnie zależy od profilu działalności.

W grupie instytucji artystycznych szczególne znaczenie ma Teatr Polski we Wrocławiu, który w 2025 roku osiągnął przychody na poziomie 27 444 542,00 zł, z czego 22 221 944,00 zł stanowiły dotacje publiczne. Przychody własne wyniosły ok. 2,9 mln zł, natomiast pozostałe przychody operacyjne i finansowe przekroczyły 2,3 mln zł. Koszty ogółem ukształtowały się na poziomie 26 412 791,00 zł, przy czym same wynagrodzenia osobowe wyniosły ponad 14,1 mln zł, a koszty usług obcych ponad 4,2 mln zł. Instytucja osiągnęła dodatni wynik finansowy, przy realizacji planu przychodów na poziomie 99% i kosztów na poziomie 96%. Jednocześnie działalność teatru była ograniczona przez wyłączenie Sceny Głównej, co wpłynęło na obniżenie przychodów z biletów i wskazuje na silną zależność wyników finansowych od dostępności infrastruktury.

Równolegle realizowane były wieloletnie inwestycje o dużej skali, obejmujące modernizację obiektu, finansowane ze środków UE i budżetu województwa.

Modernizacja Teatru Polskiego we Wrocławiu - Scena Główna w celu obniżenia energochłonności obiektu: Inwestycja realizowana w latach 2025–2027 w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS).

Całkowita wartość zadania wynosi 45 296 000,00 zł, w tym dofinansowanie z budżetu Województwa Dolnośląskiego 15 941 982,00 zł oraz dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej 29 354 017,00 zł.

W roku 2025 na zadanie wydatkowano środki w wysokości: 45 937,00 zł.

W 2025 roku zostały wykonane prace związane z przebudową przyłącza wodociągowego (wydatki inwestycyjne) oraz poniesiono koszty bieżące związane z obowiązującą promocją projektu. Ponadto przeprowadzono dwa postępowania przetargowe:

- remont, rozbudowa i przebudowa budynku Sceny Głównej w zakresie instalacji elektrycznej foyer i sceny,
- wykonanie dokumentacji technicznej i wykonawczej rozbudowy i modernizacji Teatru Polskiego we Wrocławiu wraz z nadzorem autorskim.

Modernizacja Sceny Kameralnej Teatru Polskiego we Wrocławiu wraz z zakupem wyposażenia w celu uzyskania niższej energochłonności obiektu:

Inwestycja realizowana w latach 2022–2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska. Całkowita wartość zadania wynosi 29 615 405,00 zł, w tym środki budżetu Województwa Dolnośląskiego 13 112 265,00 zł oraz środki Unii Europejskiej 16 854 296,00 zł.

Modernizacja Teatru Polskiego we Wrocławiu - Scena Główna:

Inwestycja realizowana w latach 2022–2026 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska.

Całkowita wartość zadania wynosi 51 541 387,00 zł, w tym środki budżetu Województwa Dolnośląskiego 22 322 199,00 zł oraz środki Unii Europejskiej 29 219 187,00 zł.

W roku 2025 na zadanie wydatkowano środki w wysokości: 5 781 969,00 zł. Kwota 1 602 310,00 zł została ujęta w wykazie środków niewygasających z upływem roku 2025 z terminem wykorzystania do dnia 30 czerwca 2026 roku. Łącznie na zadanie w 2025 roku wydatkowano 7 384 279,00 zł.

W 2025 roku częściowo zostały wykonane następujące prace:

- przebudowa sali teatralnej, w tym: ściany, płyty, słupy, belki żelbetowe, stal zbrojeniowa, konstrukcja wsporcza górnej mechaniki sceny i widowni, posadzka na gruncie, roboty murowe, sufity podwieszane, wykończenie ścian i sufitów, ustroje akustyczne, niecka zapadni,
- dostosowanie obiektu do wymogów ppoż. zgodnie z ekspertyzą techniczną, w tym: roboty rozbiórkowe, stolarka, brama pożarowa, dach świetliki, elewacja, kanalizacja sanitarna, wentylacja, zabezpieczenie ppoż., przebudowa przyłącza wodociągowego do obsługi ppoż.,
- remont części przeznaczony do obsługi widza (foyer, sanitariaty) poprzez prace wykończeniowe ścian i sufitów, prace wykończeniowe przy posadzkach, stolarka, instalacje sanitarne w łazienkach, wykonanie instalacji elektrycznej w toaletach, montaż czujek ruchu w toaletach, montaż opraw oświetlenia podstawowego w toaletach.

Koszty pośrednie realizowane są w postaci usług:

- zarządzanie projektem i świadczenie kompleksowych usług doradztwa finansowego w obszarze rozliczania dofinansowania projektu,
- wynajem magazynu na potrzeby przechowania wyposażenia instytucji na czas realizacji zadania,
- realizacja stałych konsultacji w zakresie prowadzonych w obiekcie Teatru Polskiego we Wrocławiu prac modernizacyjnych związanych z systemami sterowania, mechaniki sceny,
- pełnienie obowiązków z zakresu księgowości, działu inwestycji oraz administracji niezbędnych do prawidłowej realizacji zadania przez Beneficjenta.

Dodatkowo teatr zrealizował 243 przedstawienia oraz przyciągnął blisko 46,8 tys. widzów spektakli własnych, co potwierdza utrzymanie wysokiej aktywności repertuarowej mimo ograniczeń infrastrukturalnych.

Wrocławski Teatr Pantomimy osiągnął przychody ogółem na poziomie 6 503 964,00 zł, co stanowi 104% planu, przy czym przychody własne przekroczyły plan aż o ponad 50% (741 tys. zł wobec planowanych 489 tys. zł). Koszty ogółem wyniosły 6 052 239,00 zł, co pozwoliło na osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego w wysokości 451 724,00 zł. Struktura kosztów wskazuje na dominację wynagrodzeń (3,7 mln zł) oraz znaczący udział kosztów usług i energii. Pomimo wysokiej efektywności przychodowej, instytucja pozostaje w dużym stopniu uzależniona od dotacji wynoszących ponad 5,6 mln zł. Jednocześnie teatr zrealizował 60 przedstawień oraz ponad 6,4 tys. widzów.

Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy osiągnął przychody na poziomie 14 023 294,00 zł (101% planu), z czego 11 873 774,00 zł stanowiły dotacje, w tym ponad 10,4 mln zł z budżetu województwa. Przychody własne wyniosły blisko 1,9 mln zł, a dodatkowe wpływy generowane były m.in. z działalności sponsoringowej i edukacyjnej. Koszty ogółem wyniosły 13 549 676,00 zł, przy dominującym udziale wynagrodzeń (ponad 8,6 mln zł). Instytucja osiągnęła dodatni wynik finansowy w wysokości 473 618,00 zł oraz wykazuje aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, w tym z programów MKiDN.

W Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy realizowane było zadanie „Prace konserwatorskie i restauratorskie w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy”. W zaplanowanym na rok 2025 zadaniu

wydatkowano środki w wysokości: 1 005 241,00 zł. Prace konserwatorskie i restauratorskie w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy - 1 005 240,28 zł, w tym 20 104,80 zł z BWD oraz 985 135,48 zł ze środków RPOZ – zadanie zostało zakończone.

W 2025 roku teatr zrealizował 149 przedstawień oraz przyciągnął ponad 18,2 tys. widzów, prowadząc również szeroką działalność edukacyjną.

Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu, podobnie jak inne instytucje artystyczne, wykazuje stabilną sytuację finansową i wysoki poziom realizacji planów, przy dodatnim wyniku finansowym i umiarkowanym udziale przychodów własnych. Instytucja prowadzi intensywną działalność repertuarową i edukacyjną, przy dominującej roli dotacji publicznych. Instytucja zrealizowała 182 przedstawienia i obsłużyła ponad 14,6 tys. widzów, przy jednoczesnym znaczącym przekroczeniu planu działań edukacyjnych.

Opera Wroclawska operuje budżetem przekraczającym 56 mln zł, realizując plan przychodów na poziomie ponad 97%, przy jednoczesnym dodatnim wyniku finansowym rzędu ok. 870 tys. zł. Instytucja generuje znaczące przychody własne z działalności artystycznej, jednak ze względu na skalę działalności i wysokie koszty utrzymania zespołów artystycznych pozostaje silnie uzależniona od finansowania publicznego.

Na zadanie „Rozwój oferty kulturalnej oraz utworzenie centrum aktywności społecznej w Operze Wroclawskiej poprzez modernizację budynku i zakup wyposażenia” w 2025 roku na zadanie wydatkowano środki w wysokości: 409 451,00 zł.

W okresie sprawozdawczym opracowano kompleksowe opracowania techniczno-projektowe, w tym:

- ekspertyzę stanu technicznego budynku (dach, elewacja, stolarka okienna oraz drzwiowa),
- wielobranżowy projekt budowlano-wykonawczy (modernizacja dachu z tarasem, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, monitoring),
- specjalistyczny projekt techniczny nowej nawierzchni sceny głównej,
- projekt aranżacji wnętrz ukierunkowany na poszerzenie oferty kulturalnej.

Ponadto zrealizowany został proces diagnostyczny mający na celu modernizację teatru oraz rozwój oferty kulturalnej, w tym dostosowanie Opery do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Przygotowano wniosek o dofinansowanie wraz z kompletem niezbędnych załączników do programu FENIKS 2021-2027. Ponadto w 2025 roku zrealizowano 136 przedstawień operowych, które zgromadziły ponad 74 tys. widzów.

Narodowe Forum Muzyki, Filharmonia Sudecka oraz Filharmonia Dolnośląska funkcjonują jako instytucje muzyczne o istotnym znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. Ich działalność charakteryzuje się wysokim poziomem kosztów stałych oraz ograniczonym potencjałem przychodowym, przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności finansowej dzięki dotacjom. W 2025 roku instytucje te zrealizowały łącznie setki koncertów, w tym 76 koncertów symfonicznych w NFM oraz ponad 200 koncertów kameralnych, przy łącznej liczbie odbiorców przekraczającej 186 tys. osób.

Ponadto w Filharmonii Dolnośląskiej im. Ludomira Różyckiego w Jeleniej Górze realizowane było zadanie „Modernizacja budynku i urządzeń pod kątem dostosowania do obowiązujących przepisów ppoż. w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze”. Jest to zadanie dwuletnie realizowane w latach: 2024-2025. W 2025 roku na zadanie wydatkowano środki w wysokości: 112 277,00 zł. Zaplanowane były środki w wysokości 267 264,00 zł. Zadanie zostało wykonane w 42%. W ramach zaplanowanych na 2025 rok działań częściowo wykonano zaplanowane działania. Sporządzono dokumentację projektową, na podstawie której wydane zostało pozwolenie na budowę. Decyzja o pozwoleniu na budowę stała się prawomocna z dniem 20.11.2025 roku. Kwota, która zaplanowana była do realizacji robót budowlanych zobowiązywała do przeprowadzenia postępowania przetargowego. Przeprowadzenie rozeznania rynku oraz wyłonienie wykonawcy trwałoby na tyle długo, że Filharmonia nie zdążyłaby zrealizować projektu do 31.12.2025 roku. W związku z powyższym na tym etapie zakończono realizację zadania.

Dolnośląskie Centrum Filmowe wyróżnia się relatywnie większym udziałem przychodów własnych wynikających z działalności kinowej i wydarzeń filmowych, jednak nadal funkcjonuje w modelu mieszanym, wymagającym istotnego wsparcia publicznego. W 2025 roku instytucja zrealizowała m.in. 128 pokazów specjalnych, 80 pokazów przedpremierowych oraz wsparła 21 produkcji filmowych, docierając do ponad 400 tys. odbiorców działań merytorycznych.

Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu realizuje działalność projektową o szerokim zakresie, osiągając bardzo wysoki poziom wykonania planu przychodów (blisko 100%) oraz dodatni wynik finansowy przekraczający 500 tys. zł. Należy jednak zaznaczyć, że wynik ten wynika częściowo z przesunięć inwestycyjnych, co oznacza jego

techniczny charakter. Skala działalności instytucji obejmuje m.in. 17 festiwali, 241 koncertów oraz ponad 3,3 mln odbiorców działań.

Dolnośląska Biblioteka Publiczna funkcjonuje w modelu w pełni publicznym, przy minimalnym udziale przychodów własnych, realizując zadania o charakterze systemowym i edukacyjnym. W 2025 roku liczba odwiedzin przekroczyła 422 tys., a liczba odsłon online ponad 4 mln.

Instytucje muzealne, w tym Muzeum Gross-Rosen, Muzeum Papiernictwa, Muzeum Karkonoskie, Muzeum Poczty i Telekomunikacji oraz Muzeum Sportu i Turystyki, funkcjonują w modelu o bardzo wysokim udziale dotacji publicznych i ograniczonym potencjale przychodowym. W przypadku Muzeum Papiernictwa widoczny jest większy udział przychodów własnych związanych z ruchem turystycznym i działalnością warsztatową, jednak nie zmienia to ogólnej charakterystyki sektora muzealnego jako zależnego od finansowania publicznego.

W roku 2025 w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu realizowane było zadanie „Konservacja - restauracja części kolekcji znaczków wyd.: 1919-1938 z Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu”. Zadanie to było dofinansowane z budżetu ministerstwa właściwego do spraw kultury. W 2025 roku na to zadanie wydatkowano środki w wysokości: 9500,00 zł. Zadanie było realizowane w trybie 2-letnim. Głównym założeniem II etapu było przeprowadzenie prac badawczo-konserwatorskich znaczków z kolekcji polskich znaczków wyd.: 1919-1938 z Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, opracowanie programu konserwacji-restauracji, konserwacji zachowawczej oraz działań z zakresu profilaktyki konserwatorskiej badanych obiektów. W ramach tych prac we współpracy z naukowcami z Katedry Konserwacji-Restauracji Papieru i Skóry Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przeprowadzono konsultacje merytoryczne, prace badawczo-konserwatorskie etap 2 i opracowano program profilaktyki konserwatorskiej dla badanych obiektów. W celu przygotowania kompleksowego programu zabezpieczeń obiektów przeprowadzono rozpoznanie zniszczeń i opracowanie programu badań. Następnie przeprowadzono konserwację-restaurację zachowawczą dla badanych zespołów znaczków. Sporządzono dokumentację fotograficzną i opisową stanu przed i po konserwacji. Opracowano program zabezpieczenia obiektów przed dalszą destrukcją, zewnętrznymi czynnikami niszczącymi i zapewniono warunki bezpiecznego przechowywania. Przeprowadzono prace konserwatorsko-badawcze etap II przewidziane na rok 2025. Prace zakończono dnia 24.10.2025 roku zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji zadania pt. „Konservacja-restauracja części kolekcji znaczków wyd.: 1919-1938 z Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu”. Odbiór prac i weryfikacja merytoryczna efektów przeprowadzonej konserwacji przez dyplomowanego konserwatora odbyła się w dniu 14.11.2025 roku. Przeprowadzono re-transport obiektów i umieszczenie ich w magazynach muzealnych w dniu 13.11.2025 roku. Sfinalizowaniem projektu było otwarcie wystawy ukazującej obiekty po przeprowadzonej konserwacji oraz informacje dotyczące samej konserwacji i dokumentacji powykonawczej. Wydrukowano materiały promocyjne wraz z dostawą, tj. foldery A4 i plansze B1. Wystawa była udostępniona dla publiczności w dniach 17-24.11.2025 roku.

Ponadto w roku 2025 w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu realizowane było zadanie polegające na stworzeniu wystawy stałej pt. „Zbiór katalogowy polskich znaczków pocztowych”. Zadanie to było dofinansowane z budżetu ministerstwa właściwego do spraw kultury. W 2025 roku na zadanie wydatkowano środki w wysokości: 55 818,00 zł. Głównym celem zadania było stworzenie wystawy stałej przedstawiającej historię i rozwój filatelistyki polskiej ze szczególnym uwzględnieniem prezentacji zbioru katalogowego polskich znaczków pocztowych. Do tego celu zostały zaprojektowane specjalne gabloty-szafy z wysuwanymi kasetami, w których znajdują się znaczki pocztowe prezentowane w układzie chronologicznym od 1860 roku (data wydania pierwszego znaczka polskiego) do 2023 roku. W sumie to ok. 5000 sztuk walorów filatelistycznych. Pozostałe wydania będą eksponowane w kiosku multimedialnym, gdzie będą sukcesywnie uzupełniane o kolejne emisje. Wystawa została zaprojektowana zgodnie ze współcześnie obowiązującymi standardami muzealnymi, zgodnie z prawidłami ekspozycji walorów filatelistycznych i we współpracy z członkami Polskiego Związku Filatelistów, współpracującymi z Muzeum. Jest to jedyny w Polsce pełny zbiór katalogowy wszystkich polskich znaczków pocztowych, wydanych przez pocztę na ziemiach polskich.

Skala działalności muzeów pozostaje znacząca - Muzeum Karkonoskie odwiedziło ponad 181 tys. osób, Muzeum Papiernictwa ponad 65 tys., a Muzeum Gross-Rosen ponad 50 tys. odwiedzających.

Istotnym uzupełnieniem systemu instytucjonalnego kultury pozostaje wsparcie przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające w obszarze kultury, które stanowią ważny element ekosystemu kulturalnego regionu i wpływają na jego różnorodność oraz dostępność oferty. W 2025 roku w ramach otwartych konkursów ofert przeznaczono na ten cel łącznie 3 895 350,00 zł, wspierając realizację projektów przez 156 organizacji pozarządowych, w tym stowarzyszeń i fundacji. Dodatkowo, w trybie pozakonkursowym, na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przyznano

dotacje o łącznej wartości 229 000,00 zł, z których skorzystało 30 organizacji. Równolegle realizowany był system wsparcia indywidualnego twórców - w 2025 roku przyznano stypendia artystyczne Marszałka Województwa Dolnośląskiego na łączną kwotę 600 000,00 zł, obejmując wsparciem 43 twórców realizujących projekty w różnych dziedzinach kultury.

Istotne znaczenie dla budowania marki regionu oraz wzmocnienia jego pozycji na mapie kulturalnej kraju i Europy mają przedsięwzięcia o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym, współfinansowane przez Województwo Dolnośląskie. Wśród nich znajdują się zarówno wydarzenia o ugruntowanej renomie, jak i projekty rozwijające nowe obszary aktywności artystycznej, takie jak Festiwal Silesia Sonans w Jeleniej Górze, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej im. Felixa Mendelssohna, Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą”, Międzynarodowy Festiwal Chopinowski w Dusznikach-Zdroju, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty, Międzynarodowy Festiwal Tańca im. Olgi Sawickiej w Łądku-Zdroju, Festiwal Cyrku Współczesnego OFCA, Międzynarodowy Festiwal Sztuki Włókna w Kowarach oraz SLOT Art Festival w Lubiążu. Wydarzenia te pełnią istotną funkcję promocyjną, edukacyjną i integracyjną, przyczyniając się do zwiększenia rozpoznawalności Dolnego Śląska jako regionu o bogatej i zróżnicowanej ofercie kulturalnej.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

EDUKACJA I NAUKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski System Wspierania Uzdolnień

Wydział Edukacji

KONKURSY

Wydział Edukacji w porozumieniu z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty realizował w 2025 roku konkursy przedmiotowe „zDolny Ślązak”. Konkursy „zDolny Ślązak” są konkursami wojewódzkimi, skierowanymi do wszystkich uczniów szkół podstawowych z terenu województwa dolnośląskiego. Obejmują przedmioty szkolne: język polski, matematykę, historię, biologię, geografię, chemię, fizykę, język angielski oraz język niemiecki. Realizatorem konkursów jest Dolnośląski Kurator Oświaty, we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, Dolnośląskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla uczniów Nieśłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu, przy współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim oraz dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Konkursy odbywają się w trzech etapach: szkolnym, powiatowym oraz wojewódzkim. Laureaci konkursów otrzymują najwyższą pozytywną roczną ocenę z zajęć edukacyjnych, z których uczeń otrzymał tytuł laureata, zwolnienie z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu ósmoklasisty, przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej.

Wydatkowana kwota to 64 202,71 zł - (środki BWD).

W ramach współpracy z Gruzją, Wydział Edukacji był organizatorem VII edycji Regionalnego Konkursu pn. „Gruzja – fascynująca podróż”. Realizatorem konkursu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, przy współpracy z Dolnośląskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla uczniów Nieśłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Celem konkursu było propagowanie wiedzy o Gruzji, w tym o partnerskiej Adżarskiej Republice Autonomicznej. Uczestnikami konkursu byli uczniowie z dolnośląskich szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Nagrodą dla laureatów był wyjazd do Gruzji. Laureaci tożsamy konkursów przeprowadzonych w szkołach w Gruzji, w ramach nagrody przyjeżdżają do Polski, w celu poznania tradycji, kultury i historii naszego kraju, a także biorą udział w lekcjach języka polskiego.

Wydatkowana kwota to 138 383,02 zł – (środki BWD).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego wraz z Politechniką Wrocławską, Wrocławskim Centrum Sieciowo Superkomputerowym, Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, Dolnośląską Biblioteką Pedagogiczną we Wrocławiu, Dolnośląskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 13 dla uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu i Dolnośląskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla uczniów Nieśłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu w 2025 roku był organizatorem konkursu pn. Polsko-czesko-słowacko-niemieckie zawody informatyczne „CyberTron4”. Grupą docelową zadania, byli uczniowie szkół średnich z Dolnego Śląska oraz Czech, Słowacji i Niemiec. Przedmiotowy konkurs to zespołowa grywalizacja informatyczna, sprawdzająca umiejętności informatyczne i zdolności kreatywnego rozwiązywania problemów, z zakresu cyberbezpieczeństwa i infrastruktury krytycznej. W ramach konkursu „CyberTron4” Samorząd Województwa Dolnośląskiego przekazał również dotację dla Politechniki Wrocławskiej, na działania związane z jego realizacją.

Wydatkowana kwota to 240 692,44 zł - (środki BWD).

W 2025 roku realizowany był projekt pn. "Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna", polegający na przeprowadzeniu szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i wychowawców, z zakresu rozpoznawania problemów emocjonalnych i psychicznych uczniów oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz projekt „Polityka ochrony dzieci w placówkach oświatowych” polegający na przeprowadzeniu warsztatów dla nauczycieli przez zewnętrznych specjalistów. Realizatorem projektu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wydatkowana kwota to 227 508,47 zł – (środki BWD).

WYDARZENIA

Zgodnie z Uchwałą Nr LXVIII/1472/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyznawania jednorazowego stypendium uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studentom w ramach Dolnośląskiego Programu Wspierania Talentów Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu powołana została do realizacji wymienionego zadania.

Głównym celem i zadaniem programu jest przyznanie stypendiów utalentowanym i efektywnie działającym grupom młodzieży, chcącym pracować nad swoim rozwojem, by umożliwić im start w prestiżowych międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach. Dzięki temu uczniowie oraz studenci, którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w konkursach, olimpiadach, turniejach na szczeblu ogólnopolskim czy międzynarodowym z zakresu różnych dziedzin mogą uzyskać na nie środki. Wydatkowana kwota to 93 500,00 zł – (środki BWD).

DOTACJE

W ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień Samorząd Województwa Dolnośląskiego od 2001 roku przekazuje dotację na realizację Programu Stypendialnego „zDolny Śląsk”. Program Stypendialny „zDolny Śląsk” realizowany jest w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w danym roku szkolnym zadania publicznego w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień, polegającego na obsłudze regionalnego programu stypendialnego „zDolny Śląsk”. W 2023 roku ogłoszony został otwarty konkurs ofert na realizację przedmiotowego zadania na lata 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026. Przedmiotowe zadanie realizowane jest przez Fundację Edukacji Międzynarodowej we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 240 000,00 zł – (środki BWD).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych, przekazał w 2025 roku dotację w kwocie 395 000,00 zł dla dolnośląskich uczelni wyższych na następujące zadania:

- Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. VIII Ogólnopolska Konferencja dla Młodych Naukowców „Wieczór Naukowca 2025 – Wokół Człowieka”. Konferencja miała na celu promowanie wyników badań młodych naukowców, rozwój potencjału naukowego studentów oraz uczestników studiów doktoranckich i szkoły doktorskiej, edukacja uczestników konferencji w zakresie tworzenia zespołów naukowych i współpracy interdyscyplinarnej, komunikacji z mediami i popularyzacji nauki, wymianę doświadczeń badawczo-naukowych z krajowymi jednostkami naukowymi, propagowanie idei Studenckich Kół Naukowych, motywowanie nauczycieli akademickich do podejmowania współpracy ze studentami w zakresie badań naukowych, integracja lokalnego środowiska akademickiego. Przekazana dotacja to 8000,00 zł - (środki BWD);

- Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu, realizacja zadania publicznego pn. 6 Międzynarodowe Sympozjum: Aktualne trendy w badaniach nad skoliozą i innymi deformacjami kręgosłupa (ScoSym 2025). Celem wydarzenia było promowanie najnowszych badań, wymiana wiedzy i doświadczeń oraz wspieranie rozwoju innowacyjnych metod leczenia. Tegoroczne sympozjum zgromadzi czołowych specjalistów z kraju i zagranicy, by omówić najnowsze osiągnięcia i wyzwania w diagnostyce i leczeniu skolioz oraz innych deformacji kręgosłupa. Przekazana dotacja to 30 000,00 zł - (środki BWD);

- Collegium Witelona Uczelni Państwowej w Legnicy - sfinansowanie zadania publicznego pn. „Mistrzostwa Polski Robotów”. Projekt „Robotyka w Szkołach” to szereg działań mających na celu merytoryczne wsparcie szkół w realizacji wyzwań związanych z nowoczesną edukacją. Wśród nich wyróżnić można przekazywanie szkołom materiałów dydaktycznych, zapewnienie wsparcia w postaci helpdesku oraz organizację imprez robotycznych, na których uczniowie – młodzi konstruktorzy mogą porównywać swoje pomysły, umiejętności i doświadczenia poprzez rywalizację fair play w rozmaitych konkurencjach. Adresatami bezpośrednimi zadania są uczniowie szkół biorących udział w projekcie, natomiast adresatami pośrednimi są firmy, których pracownikami i współpracownikami zostaną w przyszłości młodzi entuzjaści robotyki oraz uczelnie wyższe kształcące na kierunkach technicznych, które wybierze młodzież rozpoczynając studia. Przekazana dotacja to 30 000,00 zł - (środki BWD);

- Politechnice Wrocławskiej - na realizację zadania publicznego pn. Międzynarodowa konferencja pt. Filozofia w technologii – różne perspektywy (Philosophy in Technology - Different Perspectives). Głównym tematem konferencji była ewolucja sztucznej inteligencji w kierunku zdolności podobnych do ludzkich. Konferencja opierała się na multidyscyplinarnym podejściu, łączącym spostrzeżenia z badań nad sztuczną inteligencją, filozofii umysłu, kognitywistyki, etyki i teorii społecznej oraz wieloaspektowej analizie wpływu osiągnięć z obszaru AI na rozwój. Przekazana dotacja to – 8000,00 zł - (środki BWD);

- Politechnice Wrocławskiej - na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja międzynarodowej konferencji naukowej PhoBiA Annual Nanophotonics International Conference PANIC 2025 (konferencja poświęcona nanotechnologii i fotonice)”. Przedmiotem konferencji były zagadnienia z dziedziny nanotechnologii, nano- i biofotoniki, biotechnologii oraz inżynierii materiałowej. Podczas konferencji studenci i doktoranci mają szansę przedstawić wyniki swoich badań w formie wystąpień ustnych lub posterowych oraz wysłuchać wykładów zaproszonych gości. Przekazana dotacja to – 10 000,00 zł - (środki BWD);
- Politechnice Wrocławskiej - realizacja zadania publicznego pn. „Spotkanie Organizacji Naukowych – Dyskusja o Rozwoju”. Przedsięwzięcie miało na celu pogłębienie współpracy między członkami kół oraz organizację wspólnych sesji o charakterze dydaktycznym, połączonych z wymianą doświadczeń. Efektem ww. przedsięwzięcia były m.in. rozwój kompetencji strategicznych i organizacyjnych, ułatwienie działań międzynarodowych oraz wymiana dobrych praktyk. Przekazana dotacja to – 15 000,00 zł - (środki BWD);
- Uczelni Jana Wyżykowskiego w Polkowicach - realizacja zadania publicznego pn. Wydanie monografii pokonferencyjnej „Społeczności lokalne w dobie (r)ewolucyjnych zmian technologicznych”. Zadanie polegało na opracowaniu, redakcji naukowej, opracowaniu redakcyjnym, druku i dystrybucji monografii pokonferencyjnej, zawierającej artykuły naukowe, zaprezentowane podczas XIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Społeczności lokalne w dobie (r)ewolucyjnych zmian technologicznych”, organizowanej przez Uczelnię Jana Wyżykowskiego i Uniwersytet Dolnośląski DSW we Wrocławiu, która odbyła się 07.11.2025 roku w Polkowicach. Przekazana dotacja to – 20 000,00 zł - (środki BWD);
- Uniwersytetowi Ekonomicznemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. 5. Forum Dobrych Praktyk – Biblioteka 360°: technologie, usługi, użytkownik w centrum. Wydarzenie stanowiło przestrzeń wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy instytucjami reprezentującymi różne regiony kraju. Jego celem było wzmacnianie kompetencji instytucji publicznych niezależnie od lokalizacji oraz przenoszenie sprawdzonych rozwiązań do praktyki działania jednostek w innych województwach i środowiskach. Forum Dobrych Praktyk „Biblioteka 360°” wzmocniło rozpoznawalność Dolnego Śląska jako regionu aktywnie wspierającego rozwój nowoczesnych usług publicznych, cyfryzacji i działań na rzecz dostępności. Przekazana dotacja to – 10 000,00 zł - (środki BWD);
- Uniwersytetowi Ekonomicznemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. Konferencja pt. „Kierunek: Ewaluacja i Finanse – jak budować potencjał projektowy uczelni. Głównym celem konferencji było zwiększenie praktycznej wiedzy oraz wymiana doświadczeń pracowników administracyjnych szkół wyższych odpowiedzialnych za pozyskiwanie środków zewnętrznych, realizację procesów projektowych oraz działania na rzecz rozwoju dydaktyki i nauki. Wydarzenie stworzyło przestrzeń do analizy i omówienia kluczowych zagadnień związanych z zarządzaniem projektami na uczelniach, w tym aspektów finansowych i organizacyjnych. Istotnym tematem było także budowanie potencjału naukowca oraz promocja efektów badań. Przekazana dotacja to – 12 000,00 zł – (środki BWD);
- Uniwersytetowi Ekonomicznemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. „Uniwersytet Liderów – edycja V”. Uniwersytet Liderów to unikatowy projekt, w ramach którego zorganizowano cykl szkoleń, dotyczących między innymi przywództwa oraz komunikacji społecznej. Przedsięwzięcie dedykowane było uczniom z powiatów: karkonoskiego, wałbrzyskiego, lwóweckiego, kamiennogórskiego, zgorzeleckiego, złotoryjskiego, jaworskiego oraz miasta Jeleniej Góry i Wałbrzycha. Celem projektu było kształcenie kompetencji społecznych młodzieży w warunkach akademickich. Szkoła Liderów umożliwia młodzieży rozwój indywidualny i zespołowy poprzez wzmacnianie kompetencji społecznych w warunkach kształcenia akademickiego. Przekazana dotacja to – 12 000,00 zł – (środki BWD);
- Uniwersytetowi Ekonomicznemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. „Uniwersytet Liderów – edycja VI”. Przedmiotem projektu jest realizacja szkolenia pn.: Uniwersytet Liderów, który jest unikatowym, niekomercyjnym przedsięwzięciem, dającym młodzieży możliwość rozwoju indywidualnego i zespołowego potencjału intelektualnego poprzez wzmacnianie kompetencji społecznych w warunkach kształcenia akademickiego. Przekazana dotacja to – 30 000,00 zł – (środki BWD);
- Uniwersytetowi Przyrodniczemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. I Konferencja „Ratować dzikie życie: weterynaria, wiedza i ochrona gatunków nieudomowionych”. Założeniem wydarzenia było umożliwienie przyszłym lekarzom weterynarii pozyskania wiedzy od naukowców i praktyków zajmujących się podaną dziedziną. Problemem grupy docelowej jest trudny dostęp do informacji dotyczących medycyny i ochrony zwierząt dziko żyjących, sposobów leczenia i zajmowania się ich dobrotanem. Specjaliści z tej dziedziny są rozproszeni po Polsce i jest ich stosunkowo niewielu, a dostępne materiały są najczęściej w języku angielskim. Konferencja umożliwi zebranie wspomnianych specjalistów w jednym miejscu i czasie co przyniesie korzyści dla wszystkich zainteresowanych. Samym specjalistom wydarzenie to pozwoli wymienić poglądy, pomysły i doświadczenia między sobą na żywo, a uczestnikom - przyszłym lekarzom weterynarii, umożliwi pozyskanie

szczegółowej, rzetelnej wiedzy od naukowców i praktyków zajmujących się medycyną zwierząt dziko żyjących. Przekazana dotacja to – 10 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Przyrodniczemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. „Wrocławska Konferencja Hippiatryczna: stany nagłe u koni”. Głównymi celami konferencji było m.in. podniesienie kompetencji merytorycznych i praktycznych studentów kierunku weterynaria oraz lekarzy weterynarii w zakresie diagnozowania i leczenia stanów nagłych u koni oraz udzielania pierwszej pomocy w warunkach terenowych, rozwój umiejętności miękkich, takich jak skuteczna komunikacja z klientem i zarządzanie sytuacjami trudnymi, zwiększeni dostępności wiedzy specjalistycznej dla lekarzy pracujących w małych miejscowościach, integracja środowiska hipiatrycznego, promocja Dolnego Śląska jako ośrodka edukacyjno-naukowego w dziedzinie medycyny weterynaryjnej. Przekazana dotacja to – 10 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Przyrodniczemu we Wrocławiu - na realizację zadania publicznego pn. „Bezdomność psów w Europie. Konferencja popularno-naukowa dotycząca bezdomności zwierząt połączona z doradztwem”. Wydarzenie miało charakter popularno-naukowy. Zaproszeni prelegenci z różnych krajów Europy podejmowali temat aktualnej sytuacji zwierząt, w szczególności psów bezdomnych, wskazując na różnice systemowe, prawne i kulturowe w podejściu do ochrony zwierząt. W programie przewidziano panele poświęcone wizerunkowi zwierząt w mediach i kulturze, które mają na celu przybliżenie szerszej publiczności wpływu narracji społecznej na postrzeganie zwierząt i ich status. Przekazana dotacja to – 12 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. XXVIII Dolnośląski Festiwal Nauki 2025. Edycja 2025 odbywała się pod hasłem „Nauka jest chrobra!”, nawiązującym do obchodów 1000-lecia Koronacji Bolesława Chrobrego i utworzenia Królestwa Polskiego. Hasło to podkreśla znaczenie nauki jako siły napędowej rozwoju społecznego i cywilizacyjnego oraz ukazuje ścisły związek między historią, dziedzictwem kulturowym a postępem naukowym. Festiwal skupia się na szerokim spektrum dziedzin, od nauk społecznych, ekonomicznych, prawnych i humanistycznych, po architekturę, nauki ścisłe i teologiczne, przyrodnicze, medycynę, sport, informatykę, inżynierię, ochronę środowiska oraz sztuki plastyczne i teatralne. Przekazana dotacja to – 88 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja Dolnośląskiego Kongresu Nauczycieli Matematyki Szkół Średnich”. Dolnośląski Kongres Nauczycieli Matematyki Szkół Średnich ma na celu integrację nauczycieli matematyki z województwa dolnośląskiego, wymianę doświadczeń między nauczycielami, nawiązanie kontaktów między studentami specjalności matematyka nauczycielska i nauczycielami matematyki. W ramach Kongresu odbędą się wykłady i warsztaty prowadzone przez pracowników Instytutu Matematycznego, jak również zaproszonych gości. Patronat nad Kongresem objęła p. Ewa Skrzywanek, Dolnośląska Kurator Oświaty. Przekazana dotacja to – 15 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. Prze-Wodnik dolnośląski. Wody regionu jako miejsca pamięci i dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe (projekt naukowo-edukacyjny). Część II”. Projekt był kontynuacją i rozwinięciem badań oraz działań edukacyjnych, prowadzonych w 2024 roku, w ramach realizacji projektu współfinansowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Uniwersytet Wrocławski. Projekt składał się z dwóch części: naukowej i edukacyjnej. W części naukowej przeprowadzono badania dolnośląskich rzek, źródeł i zbiorników wodnych jako miejsc pamięci w kulturze i historii regionu oraz jako składowych jego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego. Głównym przedmiotem planowanych badań były wody (rzeki i inne zbiorniki) Dolnego Śląska, Sudetów i tzw. Łużyc Wschodnich Jako miejsca pamięci i dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe w XX i XXI wieku. W części edukacyjnej (edukacyjno-popularyzatorskiej) wyniki badań i dokumentacja fotograficzna zostały przedstawione, m.in. na konferencjach regionalistycznych, w wybranych szkołach, domach kultury lub bibliotekach na Dolnym Śląsku. Przekazana dotacja to – 10 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. „8. Międzynarodowa Konferencja Nietoperze Sudetów”. Międzynarodowa Konferencja Nietoperze Sudetów organizowana jest co 2-3 lata, naprzemiennie w jednym z trzech państw, na terenie których zlokalizowane są Sudety – Polska, Czechy, Niemcy. W tym roku będzie to 8. edycja, która odbędzie się w Zamku Książ. Konferencje są okazją do wymiany nowych doświadczeń i informacji o badaniach i ochronie nietoperzy w Sudetach i ich otoczeniu. Podczas wydarzenia prezentowane będą badania oraz projekty mające na celu ochronę nietoperzy. Ponadto zaprezentowane zostały działania prowadzone przez naukowców, stowarzyszenia i służby ochrony przyrody. Dzięki konferencji wypracowywane zostały wspólne transgraniczne projekty badawcze. Przekazana dotacja to – 12 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. Organizacja IV edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Odczytując Język Zmarłych”. W ramach przedsięwzięcia odbyła się część warsztatowa oraz sesje plenarne. Odbyły się one w Katedrze Kryminalistyki na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii,

na Wydziale Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Konferencja zgromadziła uczestników z ośrodków akademickich z całej Polski. Wydarzenie stanowiło będzie przestrzeń do interdyscyplinarnej wymiany wiedzy i doświadczeń, dotyczących zagadnień z zakresu: antropologii fizycznej, kryminalistyki, medycyny sądowej oraz pokrewnych nauk sądowych. Przekazana dotacja to – 15 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. III Konferencja Międzynarodowa: „Transformacje Europy Wschodniej w ostatnim stuleciu. Rok 1945 – między wojną a pokojem”. Wydarzenie miało dwa tematy przewodnie. Pierwszy to podsumowanie stanu wiedzy oraz zaprezentowanie najnowszych zróżnicowanych badań nad przemianami, jakim podlegała Europa Wschodnia w XX w., a także zagadnienia związane z problemami narodowościowymi, polityką represji, budową i demontażem systemu radzieckiego, przemiany społeczne „komunistycznej modernizacji” oraz skutki rozpadu ZSRR. Poruszony był również problem pamięci zbiorowej o komunizmie, stosunek współczesnych społeczeństw do jego schedy. Drugim zagadnieniem był koniec drugiej wojny światowej widziany z perspektywy tej części Europy. Przekazana dotacja to – 15 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. Organizacja Konferencji Dolnośląskiego Kuratora Oświaty „Jak wesprzeć uczniów w nauce matematyki?”. Celem zadania była organizacja Konferencji Dolnośląskiego Kuratora Oświaty pn.: Jak wesprzeć uczniów w nauce matematyki? na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego. W ramach konferencji odbyły się wykłady i warsztaty prowadzone przez zaproszonych nauczycieli, metodyków oraz pracownika Instytutu Matematycznego, których zadaniem była integracja nauczycieli matematyki z województwa dolnośląskiego, wymiana doświadczeń między nauczycielami, pomoc w pracy nauczycielom ze szkół osiągających słabsze wyniki nauczania, nawiązanie kontaktów między studentami specjalności matematyka nauczycielska i nauczycielami matematyki, między innymi w kontekście przyszłych praktyk studenckich. Przekazana dotacja to – 15 000,00 zł – (środki BWD);

- Uniwersytetowi Wrocławskiemu - na realizację zadania publicznego pn. Publikacja monografii pt. „Samorząd Terytorialny na Dolnym Śląsku. Sprawy, dylematy i wyzwania”. Przedmiotem zadania było opracowanie i publikacja monografii wieloautorskiej pt. „Samorząd Terytorialny na Dolnym Śląsku. Sprawy, dylematy i wyzwania”. Monografia była podsumowaniem konferencji naukowej pt. „Samorząd Terytorialny na Dolnym Śląsku. 30 lat doświadczeń”. Tematyka monografii dotyczyła interdyscyplinarnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej na Dolnym Śląsku. Przekazana dotacja to – 8000,00 zł – (środki BWD);

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Projekty i konkursy

Wydział Edukacji

W 2025 roku Wydział Edukacji realizował następujące zadania pn.:

- Dolnośląska Liga Piłki Nożnej organizowana przez Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydarzenie miało miejsce 16.10.2025 roku na boiskach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Szczawnie-Zdroju. W XIII edycji Ligi wzięło udział 6 drużyn, które reprezentowały placówki z terenu Dolnego Śląska oraz województwa opolskiego – Nysa. Głównym celem Ligi było oddziaływanie resocjalizacyjne wobec młodzieży przebywającej w placówkach resocjalizacyjnych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz zakładach poprawczych na terenie województwa dolnośląskiego, poprzez sportowe współzawodnictwo, promowanie aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia. Liga odbyła się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Wydatkowana kwota to - 7365,79 zł (środki BWD);

- XXXXVI edycja Ogólnopolskiego Rajdu Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych „Sudety 2025” zorganizowana w dniach 06–08.06.2025 roku Rajd „SUDETY” jest coroczną imprezą turystyczno-krajoznawczą, propagującą idee aktywnej formy spędzania wolnego czasu, zdrowego trybu życia oraz poznawania walorów krajoznawczych i kulturowych Sudetów. Celem Rajdu była integracja i resocjalizacja młodzieży, poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wspólnie z reprezentantami wychowanków z 12 placówek MOW-ów z całego kraju zostały przemierzone szlaki turystyczne jednego z najpiękniejszych i najbardziej widowiskowych pasm Sudetów - Góry Stołowe. Założeniem Rajdu było, aby każdy z uczestników odwiedził wszystkie najpiękniejsze miejsca polskich Gór Stołowych. Rajd był sprawdzianem charakterów uczestników, zarówno dorosłych jak i młodzieży, którzy wyruszyli w trasy o łącznej długości ponad 50 kilometrów. Wydatkowana kwota to – 10 613,42 zł (środki BWD);

- Jubileuszowe X Mistrzostwa Dolnego Śląska Placówek Resocjalizacyjnych w tenisie stołowym, które odbyły się 04.12.2025 roku w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Szczawnie-Zdroju. Wydarzenie odbyło się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Dolnośląska. W Turnieju, który od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem młodzieży z placówek resocjalizacyjnych udział wzięło 15 placówek z terenu Dolnego Śląska oraz województwa opolskiego. Wydarzenie od dekady przyciąga młodzież do współzawodnictwa, stanowi cel pracy nauczycieli, wychowawców, a przede wszystkim podopiecznych placówek resocjalizacyjnych, który poprzedzony jest treningami, zaangażowaniem, a przede wszystkim dążeniem do perfekcji w tej dyscyplinie sportu. Wartością dodaną udziału młodzieży z różnego typu placówek resocjalizacyjnych była wymiana doświadczeń, integracja oraz kształtowanie pożądanych umiejętności społecznych oraz zasady fair-play. Łącznie w X Mistrzostwach Dolnego Śląska Placówek Resocjalizacyjnych w tenisie stołowym wzięło udział 9 zawodniczek oraz 42 zawodników. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 7541,79 zł (środky BWD);

- II Dolnośląskie Mistrzostwa Szachowe SZACH–MAT 2025, które odbyły się 27.03.2025 roku w siedzibie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki „Pod Atlantami” w Wałbrzychu. Celem Mistrzostw było propagowanie królewskiej gry szachowej wśród wychowanków placówek resocjalizacyjnych. Impreza odbyła się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Rozgrywki turniejowe odbywały. W Mistrzostwach Szachowych wzięło udział 27 najlepszych szachistów z dziewięciu placówek Dolnego Śląska. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 1525,46 zł - (środky BWD);

- I Turniej Piłki Siatkowej „Siatkarska Wiosna 2025”, który odbył się 21.03.2025 roku. Organizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Turniej zapoczątkował cykl spotkań z tą dyscypliną sportu i będzie częścią projektu „Siatkarskich Pór Roku”. Turniej odbył się na sali gimnastycznej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 w Wałbrzychu, a udział wzięły w nim drużyny z MOW Mrowiny, MOS Wałbrzych oraz gospodarzy DMOW Wałbrzych. Po bardzo zaciętej walce, która przebiegała w kameralnej atmosferze oraz w duchu zasad fair-play drużyna DMOW Wałbrzych odniosła dwa zwycięstwa – zdobywając Puchar Wiosny 2025. Miejsce drugie przypadło drużynie z MOW Mrowiny, a najniższy stopień na podium zanotowali zawodnicy z MOS Wałbrzych. Wydatkowana kwota to 5445,22 zł – (środky BWD);

- XXIV Turniej Reportażu im. W. Dybalskiej "Reportaż to my!" organizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu. Była to kolejna edycja Konkursu, którego celem jest przygotowanie przez młodzież w sposób samodzielny tekstu reportażu na dowolny temat. Udział DBP we Wrocławiu polegał na organizacji warsztatów dla młodych reportażystów, wydaniu w formie katalogu najlepszych reportaży oraz przekazaniu jednemu z laureatów Nagrody Marszałka. Wydatkowana kwota to 11 727,74 zł – (środky BWD);

- Konkurs o nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego - „Innowacje Młodych - moc w działaniu” organizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu. Celem konkursu było wyróżnienie aktywnych i zaangażowanych uczniów dolnośląskich szkół ponadpodstawowych. Uczniów, którzy łączą obowiązki szkolne z realizacją swoich pasji, zainteresowań i działalność społeczną. Ważne idee towarzyszące konkursowi to: promowanie innowacyjności i kreatywności młodych ludzi - zachęcanie do poszukiwania nowatorskich rozwiązań, rozwijania swoich talentów oraz realizacji kreatywnych pomysłów, wspieranie rozwoju regionalnego - wyróżnianie projektów, które przyczyniają się do rozwoju regionu poprzez innowacyjne podejście do problemów społecznych czy środowiskowych. Konkurs przyczynił się do promowania inicjatyw, które uwzględniały aspekty ekologiczne, społeczne i gospodarcze, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Uhonorowano młodych liderów, którzy swoją działalnością inspirują innych, a także motywują społeczność lokalną do działania na rzecz pozytywnych zmian. Wydatkowana kwota to 19 973,39 zł – (środky BWD);

- Konkurs przyrodniczy "Efekt motyla" zorganizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu, we współpracy z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych, na terenie Województwa Dolnośląskiego. Wydarzenie adresowane było do uczniów klas I–VIII dolnośląskich szkół podstawowych, w trzech kategoriach wiekowych. Była to kontynuacja IV już Spotkań Przyrodniczych w Bibliotece. Celem Konkursu było, między innymi przybliżenie uczestnikom wiedzy o motylach – fascynujących owadach, zrozumienie ich znaczenia oraz zachęcenie uczniów do ochrony przyrody. Wydatkowana kwota to 9949,75 zł – (środky BWD);

- XII edycja seminarium "Strefa czytania" – wydarzenia organizowanego przez DBP we Wrocławiu z okazji Międzynarodowego Dnia Książki. Było to cykliczne wydarzenie, adresowane głównie do środowiska bibliotekarskiego oraz nauczycieli polonistów. Jego głównym celem było promowanie czytelnictwa i literatury, dyskusja o roli książki w erze cyfrowej, inspirowanie do tworzenia nowych inicjatyw i projektów w bibliotekach, które mają na celu poprawę dostępu do książek, rozwój oferty edukacyjnej czy też zaangażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz literatury, a także zwiększenie świadomości na temat ochrony prawa

autorskiego. W seminarium uczestniczyło ok. 70 do 100 nauczycieli bibliotekarzy i polonistów z terenu województwa dolnośląskiego. Wydatkowana kwota to 4169,29 zł – (środki BWD);

- Konferencja SCM - "Biblioteka miejscem wspólnoty" zorganizowana przez DBP we Wrocławiu. Konferencja SCM -Szkolne Centra Multimedialne pn. „Biblioteka miejscem wspólnoty – przestrzeń dialogu i tożsamości” to cykliczne wydarzenie adresowane jest głównie do nauczycieli bibliotekarzy, nauczycieli języka polskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej. Wydatkowana kwota to 10 000,00 zł – (środki BWD);

- IV konferencja "Liczymy się dla edukacji", której współorganizatorem była DBP we Wrocławiu, we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym oraz Fundacją Pro Mathematica, w ramach inicjatywy Projektujemy Przyszłość! Była to kolejna edycja Konferencji, podczas której prowadzone były dyskusje o przyszłości polskiej edukacji, problemach, wyzwaniach a także podejmowano próby wypracowania rozwiązań wspomagających szkołę w procesie transformacji. W wydarzeniu wzięli udział nauczyciele, dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, przedstawiciele organizacji pozarządowych, rodzice, uczniowie oraz samorządowcy – łącznie kilkaset osób. Wydatkowana kwota to 40 000,00 zł – (środki BWD);

- Projekt 550-lecie druku w j. polskim na terenie pogranicza polsko-czesko-niemieckiego, realizowanego przez DBP we Wrocławiu. Biblioteka wraz z Fundacją Klub Innowatora przygotowała cykl pięciu wykładów w filiach DBP we Wrocławiu oraz przeprowadziła konkurs z nagrodami dla dzieci w trzech kategoriach wiekowych. Dzięki tym działaniom, które upamiętniły druk pierwszych na Śląsku Statuta synodalia episcoporum Wratislaviensium w 1475 roku przez Kaspiera Elyana, dzieci i młodzież poznała historię słowa drukowanego, zwłaszcza w kontekście włączenia polszczyzny do technologii komunikacyjnych. Wydatkowana kwota to 10 000,00 zł – (środki BWD);

- Konferencja dla nauczycieli "Technologia w edukacji - cyfrowe rozwiązania w procesie nauczania i nauki" organizowana przez DBP we Wrocławiu. Wydarzenie odbyło się, po raz trzeci, 26.11.2025 roku pod hasłem: „Technologia w edukacji – Nowe kompetencje uczniów i nauczycieli w erze cyfrowej transformacji”. Zagadnienia dotyczyły zagadnień: edukacja 2030 – jak zmieniają się kompetencje uczniów i nauczycieli?, AI w edukacji – od ciekawostki do codziennego narzędzia pracy nauczyciela, wirtualna i rozszerzona rzeczywistość na lekcjach, narzędzia cyfrowe do współpracy i komunikacji z uczniami i rodzicami, szkoła bez podręczników – mit czy przyszłość?, cyberbezpieczeństwo w szkole – jak chronić uczniów i nauczycieli?, uczniowie jako twórcy treści – jak wspierać kreatywność cyfrową?, cyfrowe narzędzia wspierające indywidualizację nauczania. W konferencji udział wzięło ok. 100 osób (nauczyciele szkół podstawowych, dyrektorzy, edukatorzy i pedagodzy szkolni z województwa dolnośląskiego). Wydatkowana kwota to 34 994,50 zł – (środki BWD);

- Konferencja Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień pod tytułem "Wspieranie uzdolnień w szkole wielokulturowej" organizowana przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Celem wydarzenia była rozmowa na temat wspierania uzdolnień w szkole wielokulturowej. Wydatkowana kwota to 41 580,76 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Matematyka i Ekonomia dla uczniów szkół podstawowych" zorganizowany przez DODN we Wrocławiu. Konkurs zachęcił uczniów do zgłębiania wiedzy ekonomicznej poprzez pryzmat matematyki. Uczestnicy analizowali i interpretowali zjawiska gospodarcze, a także zdobywali praktyczną wiedzę, którą mogli wykorzystać w realnych sytuacjach życiowych. Dzięki temu mogli rozwijać umiejętność analitycznego myślenia oraz zdolność rozwiązywania problemów – kompetencje nieocenione zarówno w dalszej edukacji, jak i w przyszłej karierze. Konkurs zorganizowany był we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim, uczelniami wyższymi i ze szkołami ponadpodstawowymi kształcącymi w obszarze ekonomii. Wydatkowana kwota to 48 650,83 zł – (środki BWD);

- Przeprowadzenie szkoleń/warsztatów dla nauczycieli i wychowawców, z zakresu rozpoznawania problemów emocjonalnych i psychicznych uczniów oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przez DODN we Wrocławiu. Zrealizowano dla nauczycieli i wychowawców szkolenia i warsztaty z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej. W ramach przyznanych środków, m.in. zakupiono specjalistyczne publikacje dla każdego uczestnika (ponad 300 osób), a także zrealizowano warsztaty z zakresu Polityki Ochrony Dzieci oraz rozpoznawania problemów emocjonalnych u uczniów. Wydatkowana kwota to 48 650,83 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Edukacja Regionalna - Pod dolnośląskim niebem", realizowany przez DODN we Wrocławiu, dedykowany był uczniom z klas 3 szkół podstawowych z terenu Dolnego Śląska. Celem konkursu było kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich sprzyjających wzmocnieniu poczucia tożsamości regionalnej, umożliwienie poznania regionu poprzez odkrywanie jego historii, sztuki, zwyczajów i przyrody. Wydatkowana kwota to 18 627,35 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Mój sąsiad i ja w Europie. Uczniowie z Saksonii i Dolnego Śląska w dialogu". Celem konkursu było propagowanie wiedzy o Dolnym Śląsku i Saksonii wśród młodzieży i nauczycieli. Przedmiotem konkursu było

nagranie i zmontowanie filmu krótkometrażowego, którego celem było zachęcenie rówieśników z Saksonii do odwiedzenia wybranego miejsca na Dolnym Śląsku. Saksońscy uczniowie nakręcili film o swoim regionie. Konkurs realizowany był przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 33 626,88 zł – (środki BWD);

- Konferencja podsumowująca VI edycję programu "Bezpieczny Dolnoślązak" zorganizowana przez DODN we Wrocławiu. Przedsięwzięcie dotyczyło edukacji uczniów w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Celem wydarzenia było rozwijanie świadomości i umiejętności niezbędnych w sytuacjach zagrożenia. Wydatkowana kwota to 91 622,36 zł – (środki BWD);

- Warsztaty edukacyjne organizowane przez Sieć Badawczą Łukasiewicz - PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii we Wrocławiu. W warsztatach udział wzięli wychowankowie Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Uczniowie Ośrodka uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych "Ogrody doświadczeń". Celem warsztatów był rozwój logicznego myślenia, kreatywności i umiejętności współpracy. Wydatkowana kwota to 3975,00 zł – (środki BWD);

- XLIV Olimpiada Matematyczna, która odbyła się w Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu w dniach 30.05–01.06.2025 roku. W wydarzeniu uczestniczyli uczniowie szkoły podstawowej. W ramach przedsięwzięcia odbyły się zabawy i gry integracyjne uczniów z niepełnosprawnościami, wycieczka na pokaz fontanny multimedialnej oraz pełna zagadek gra miejska Echo Hejnału we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 14 430,70 zł - (środki BWD);

- 10-lecie świadczenia wolontariatu na rzecz Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Wernisaż wystawy „Pamięć zapisana w emocjach” w DSOSW Nr 12 we Wrocławiu. Podczas uroczystej gali zostały zaprezentowane prace naszych Wolontariuszy – te, które powstały na bazie projektów tworzonych rok temu w Miejscu Pamięci. Wydatkowana kwota to 3000,00 zł - (środki BWD);

- Przyjazd dzieci polonijnych z Ukrainy do DSOSW Nr 12 w czasie wakacji. Wydatkowana kwota to 7999,32 zł - (środki BWD);

- Międzynarodowe warsztaty kulinarne z okazji Europejskiego Miasta Kultury do Chemnitz z udziałem uczniów z Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach. Warsztaty odbyły się w ramach międzynarodowego projektu edukacyjno-kulinarne, organizowanego przez Landesamt für Schule und Bildung (LaSuB) w Saksonii. W dniach 14–20.09.2025 roku Chemnitz stało się miejscem spotkania młodzieży i nauczycieli z Polski, Czech, Francji, Austrii i Niemiec. Celem projektu było nie tylko wspólne gotowanie, ale także wymiana doświadczeń, poznawanie kultur i budowanie mostów przyjaźni ponad granicami. Wydatkowana kwota to 5590,46 zł - (środki BWD);

- Międzynarodowy projekt edukacyjno-kulinary, organizowany przez Landesamt für Schule und Bildung (LaSuB) w Saksonii. W projekcie udział wzięli uczniowie Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Karpaczu. Wydatkowana kwota to 10 379,28 zł - (środki BWD);

- Polsko-czesko-niemiecko-słowackie warsztaty gastronomiczne "Kulinarna wiosna", z udziałem uczniów DZS w Karpaczu. Po raz czwarty Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu współorganizował warsztaty kulinarne z udziałem młodych kucharzy z Polski, Niemiec, Czech i Słowacji. Tematem przewodnim warsztatów była "Kulinarna wiosna". Warsztaty odbyły się w dniach 08-11.04.2025 roku. Wydatkowana kwota to 53 809,21 zł - (środki BWD);

- XXII Ogólnopolski Turniej Wiedzy „Pierwsza Pomoc”. Realizatorem zadania był Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy. Głównym celem Turnieju było upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu ratowania życia, zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji. Wydarzenie miało na celu promocję postaw prospołecznych, takich jak np. odpowiedzialność za drugiego człowieka oraz przełamywanie strachu przed udzielaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych. Wydatkowana kwota to 20 000,00 zł – (środki BWD).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie konkursowym przeznaczył w 2025 roku środki finansowe, w wysokości 300 000,00 zł (środki BWD) na:

- organizację konkursów i wydarzeń naukowych mających na celu wsparcie młodzieży szkolnej w realizacji autorskich projektów badawczych i wynalazków w 2025 roku. Zadanie realizowane było w ramach otwartego konkursu ofert, przez Fundację Zaawansowanych Technologii z Warszawy. Celem konkursu było wyłonienie

i dofinansowanie działań podejmowanych na rzecz młodzieży szkolnej, które rozwiną ich innowacyjność i kreatywność oraz zachęcą do realizacji autorskich projektów badawczych i wynalazków. Przekazana dotacja to 100 000,00 zł (środki BWD);

- organizację zajęć edukacyjnych w zakresie edukacji regionalnej, w tym działań promujących dziedzictwo historyczno-kulturowe Dolnego Śląska. Zadanie realizowane było w ramach otwartego konkursu ofert. W ramach konkursu zlecone były zadania, polegające na: organizacji warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, współpracy z placówkami edukacyjnymi i instytucjami kultury poprzez organizację dla szkół wycieczek, lekcji muzealnych itp., opracowaniu materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat Dolnego Śląska i jego potencjału. W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu zadanie realizowane było przez: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Szlakiem Granitu" w Dobromierzu, Fundację Kierunek Kultura w Ścinawie, Towarzystwo Edukacji Obywatelskiej we Wrocławiu, Fundację Hali Stulecia we Wrocławiu, Fundację Zamek Rozтока Ocalić od Zapomnienia w Roztoce. Przekazana dotacja to 200 000,00 zł (środki BWD).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie pozakonkursowym, przeznaczył w 2025 roku środki finansowe, w wysokości 218 553,05 zł (środki BWD), z przeznaczeniem na:

- „XXX Turniej na najlepszego Ucznia w zawodzie cukiernik i piekarz”. Zadanie polegało na organizacji XXX finału konkursu na najlepszego ucznia w zawodzie cukiernika i piekarza. Konkurs skierowany był do uczniów szkół branżowych. Organizacja konkursu był doskonałą promocją zawodów wśród młodzieży w Województwie Dolnośląskim. Dzięki udziałowi w wydarzeniu, cukiernicy i piekarze mogli poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności, poznać nowe techniki wypieku, podzielić się swoją pasją oraz poznać innych specjalistów z branży. Realizatorem zadania była Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł (środki BWD);

- „Wrocławska Mapa Akademicka 2025”. WMA to poradnik pozwalający zaplanować uczniom dolnośląskich szkół ponadpodstawowych ścieżkę edukacji oraz karierę na Dolnym Śląsku. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Studentów Marketingu i Zarządzania w Łodzi. Przekazana dotacja to 9000,00 zł;

- „Rzemiosło wczoraj i dziś – Jubileusz Izby i rola edukacji zawodowej przyszłych pokoleń”. Uroczysta Gala z okazji jubileuszu 80-lecia Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu i Rzemiosła na Dolnym Śląsku to wyjątkowe wydarzenie, które służyło uhonorowaniu tradycji, ugruntowaniu tożsamości zawodowej oraz promocji rzemiosła jako nowoczesnej i przyszłościowej ścieżki kariery zawodowej. Realizatorem zadania była Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- Konferencja pn. „Moc dobrego dzieciństwa- wsparcie dzieci i młodzieży w kryzysie”. Konferencja odbyła się 18.11.2025 roku w Głogowie i była elementem ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” organizowanej przez Krajową Koalicję Na Rzecz Ochrony Dzieci. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży Szansa w Głogowie. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Rozmowy w spectrum”. Celem projektu było zwrócenie uwagi na fakt, że autyzm to całościowe zaburzenie rozwoju, które towarzyszy osobie przez całe życie, wpływając również na funkcjonowanie jej rodziny. Osoby w spektrum autyzmu wymagają intensywnej terapii, wsparcia i akceptacji społecznej. Realizatorem zadania była Fundacja Z Innej Bajki w Świdnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „V Konferencja Świadomej Edukacji - Cała nadzieja w edukacji”. Celem V Konferencji Świadomej Edukacji pod hasłem „Cała nadzieja w edukacji” było stworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy, inspiracji i dobrych praktyk pomiędzy nauczycielami, rodzicami i osobami zaangażowanymi w edukację. Konferencja miała na celu wzmacnianie roli szkoły jako środowiska sprzyjającego relacjom, empatii i odpowiedzialności – nie tylko systemowej, ale też osobistej. Konferencja miała inspirować do działania, dzielenia się dobrymi praktykami oraz szukania rozwiązań w codziennej pracy edukacyjnej. Realizatorem zadania była Fundacja Z Innej Bajki w Świdnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „XXXI Okręgowe Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża we Wrocławiu”. Celem XXXI Okręgowych Mistrzostw Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża we Wrocławiu było podniesienie poziomu wiedzy z zakresu pierwszej pomocy, upowszechnianie zasad i procedur bezpieczeństwa oraz wykształcenie nawyków ich przestrzegania. Wydarzenie to skierowane było do uczniów szkół ponadpodstawowych z Dolnego Śląska. Realizatorem zadania był Dolnośląski Oddział Okręgowy PCK. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- „Konkurs „Wydarzenie edukacyjno-profilaktyczne dla młodzieży””. Wydarzenie odbywało się będzie pod hasłem „Mój świat na marzenia, nie uzależnienia” i miało na celu zwiększenie świadomości na temat uzależnień

i promowania zdrowego stylu życia wśród młodzieży. Zadaniem wydarzenia było wyposażenie uczniów w wiedzę na temat sposobów reagowania, w celu pomocy sobie lub innym, dążenia do samorealizacji, podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji zarówno społecznych, poznawczych jak i psychicznych. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół w Miliczu. Przekazana dotacja to 6000,00 zł;

- „Bezpiecznie nad wodą, w wodzie i na wodzie. Zadanie polegało na przeprowadzeniu szkoleń dla uczniów szkół podstawowych (klasy I-III) z Dolnego Śląska z zakresu bezpieczeństwa w warunkach korzystania ze zbiorników wodnych i rzek. Szczegółowy program szkolenia zawierał prezentację dostępnych środków ratunkowych i asekuracyjnych w tym: koła ratunkowe, rzutki ratunkowej, boi asekuracyjnej, kamizelek ratunkowych, kamizelek asekuracyjnych tradycyjnych, kamizelek ratunkowych pneumatycznych z podkreśleniem istotnych różnic w użytkowaniu i zastosowaniu. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Żeglarskich i Motorowodnych SWAŻM. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- Edukacyjna wycieczka do Warszawy dla uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Zgorzelcu. Celem zadania było wsparcie edukacyjnej wycieczki do Warszawy w dniach 22-23.04.2025 roku dla 49 osobowej grupy uczniów z nauczycielami-opiekunami z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Zgorzelcu. W ramach wycieczki uczniowie zwiedzili takie miejsca jak Sejm, czy Belweder, Muzeum Fryderyka Chopina, Zamek Królewski, Park Łazienkowski z Pomnikiem Chopina, miejsc tak ważnych z punktu społecznego, edukacyjnego i historycznego. Realizatorem zadania było Zgorzeleckie Towarzystwo Muzyczne. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „MAGIA NATURY - Wrocławski Dzień Fotografii Przyrodniczej”. Celem wydarzenia było przybliżenie piękna przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem jej różnorodności i zagrożeń, poprzez prezentację fotografii oraz edukację na temat etycznego i odpowiedzialnego fotografowania natury. Wrocławski Dzień Fotografii Przyrodniczej to inicjatywa o ogromnym potencjale edukacyjnym i społecznym, której celem jest nie tylko promocja fotografii jako formy artystycznej, ale również budowanie świadomości obywatelskiej, etycznej i ekologicznej. Jednym z kluczowych komponentów imprezy były warsztaty dla młodzieży poświęcone etyce fotografii przyrodniczej – tematowi niezwykle aktualnemu w dobie masowej konsumpcji obrazów, toksycznej pozytywności i związanej z nią presji na „idealne ujęcie”. Stowarzyszenie Związek Polskich Fotografów Przyrody w Poznaniu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Nauka kontra „plastikowy” ocean – Młodzi naukowcy”. Zadanie zakładało realizację naukowych działań prośrodowiskowych na terenie wiejskich obszarów gminy Radwanice. Miały one na celu aktywizację dzieci ze szkół podstawowych oraz mieszkańców, poprzez budowanie świadomości i postawy społecznej w kierunku dbania o otaczające nas środowisko, przyrodę i kulturę funkcjonowania w gospodarowaniu odpadami. Realizatorem zadania było Fundacja Aktywności Społecznej Integracji „Bez Balastu Active Team” w Radwanicach. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Ruch i Relaks – Zajęcia Wsparcia dla Dzieci z Terenów Popowodziowych”. Celem zadania było wsparcie psychospołeczne i fizyczne uczestników poprzez organizację zajęć ruchowo-odstresowujących w dwóch modułach. Program obejmuje dwa moduły. Zajęcia były dostosowane do wieku i możliwości dzieci. Prowadzone były w formie angażujących i atrakcyjnych dla uczestników aktywności. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Boks Polonia Świdnica. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- „Szkolenie z bezpieczeństwa w górach dla dzieci i młodzieży”. Zadanie polegało na organizacji trzydniowego szkolenia dla dzieci i młodzieży oraz 5 nauczycieli. Uczniowie mieli okazję uczestniczyć w warsztatach o bezpieczeństwie w górach, warsztatach o florze i faunie Gór Izerskich, a także wzięli udział w zajęciach sportowych z gwiazdą koszykówki. Wszystkie zajęcia były prowadzone przez doświadczonych szkoleniowców, którzy przeprowadzili szkolenia z pierwszej pomocy, a także nauczyli młodzież bezpiecznie poruszać się w trudnym terenie górskim i odczytywać pogodę. Realizatorem zadania była Fundacja Karkonoska Szkoła Górską w Sońnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Moc emocji”. Głównym celem projektu było kształtowanie kompetencji emocjonalno-społecznych u najmłodszych, co stanowi fundament ich prawidłowego rozwoju psychicznego, społecznego i relacyjnego. Realizacja projektu przyczyniła się do wzmacniania odporności emocjonalnej dzieci oraz budowania bezpiecznego i wspierającego środowiska wychowawczego. Projekt miała na celu wspieranie dzieci w rozumieniu natury emocji oraz rozwijaniu umiejętności ich rozpoznawania i adekwatnego reagowania. Realizatorem zadania była Fundacja Koliber we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Bezpieczna szkoła – edukacja z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów i nauczycieli”. Celem projektu było wyposażenie uczniów klas 4-8 i nauczycieli w praktyczne umiejętności udzielania pierwszej pomocy, zwiększenia bezpieczeństwa w szkole oraz rozwijania świadomości za zdrowie własne i innych. Szkolenie pozwoliło uczestnikom zdobyć wiedzę na temat zasad postępowania w sytuacjach nagłego zagrożenia życia, przećwiczyć podstawowe techniki udzielania pierwszej pomocy, w tym resuscytację krążeniowo-oddechową i użycie

automatycznego defibrylatora, poznać procedury reagowania w przypadku wypadków szkolnych oraz sposobu wezwania pomocy, zrozumieć znaczenie spokoju, współpracy i odpowiedzialności w sytuacji kryzysowych. Realizatorem zadania była Fundacja „Naszej Szkole” w Świdnicy. Przekazana dotacja to 6500,00 zł;

- „Pokazy i warsztaty edukacyjne Dziedzictwo: Ucieleśnienie”. Projekt „Pokazy i warsztaty edukacyjne Dziedzictwo: Ucieleśnienie” skierowany był przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Jego celem było promowanie tradycji rzemiosła szklarskiego i ceramicznego regionu Dolnego Śląska poprzez twórcze warsztaty, pokazy na żywo, spotkania autorskie oraz integrację pokoleń. Uczestnicy projektu poznali techniki obróbki szkła w ogniu palnika oraz tworzenia ceramiki artystycznej. Wydarzenie miało na celu edukację i integrację lokalnej społeczności, nawiązanie międzypokoleniowych relacji poprzez sztukę, rozwój twórczych kompetencji dzieci i młodzieży oraz inspirowanie do reinterpretacji tradycji związanych z rzemiosłem Dolnego Śląska. Realizatorem zadania była Fundacja „Prosto do Ucha” we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 9295,25 zł;

- „Warsztaty edukacyjne ze Świętym Mikołajem po Dolnym Śląsku – odkrywamy tajemnice Złotego Stoku”. Projekt obejmował jednodniowy wyjazd mikołajkowy dla dzieci w wieku od 5 do 14 lat do Złotego Stoku. Uczestnicy wzięli udział w programie „Spotkanie ze Świętym Mikołajem w podziemiach Kopalni Złota”, które łączyło elementy zabawy, edukacji oraz poznawania lokalnej historii i tradycji górniczych regionu. Podczas wyjazdu dzieci zwiedziły podziemia kopalni, poznały ciekawostki związane z dawnym wydobywaniem złota oraz lokalne legendy. Realizatorem zadania było Koło Gospodyń Wiejskich w Krynicznie. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- Konferencja edukacyjna z cyklu „Przebudzenia – Odporność psychiczna nauczycieli”. Konferencja pn. „Przebudzenia – Odporność psychiczna nauczycieli” odbyła się w dniach 21-22.03.2025 roku w Kreatywnym Obiekcie Multifunkcyjnym w Miliczu. Hasło przewodnie konferencji: „Odporność psychiczna nauczycieli”. Był to pretekst do tego, by inicjować pozytywne podejście do nauczycieli, uczniów, pracowników szkoły, rodziców. Wydarzenie miało na celu popularyzację naukowego podejścia do szczęścia i dobrostanu w szkołach, przedszkolach, bibliotekach, domach kultury - wśród dorosłych (naukowcy, edukatorzy, nauczyciele, pracownicy administracji, rodzice) i wśród dzieci. Realizatorem zadania była Fundacja KOM w Miliczu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Zajęcia edukacyjne na kółkach”. Zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć edukacyjnych dla dzieci z zakresu nauk ścisłych i przyrodniczych. Wychodząc naprzeciw potrzebom szkół, Fundacja wsparła szkoły jeżdżąc do nich z mobilnym laboratorium, które otworzyło wiele możliwości dla tamtejszych uczniów. Mobilne laboratorium to doskonała forma nauki, która łączy teorię z praktyką, wspiera kreatywność oraz umożliwia rozwój interpersonalny i osobisty. Eksperymenty dla dzieci to różnorodne, proste i bezpieczne działania, które pozwalają na odkrywanie i zrozumienie podstawowych zasad naukowych. Celem takich eksperymentów było pobudzenie ciekawości, rozwijanie umiejętności myślenia krytycznego oraz zachęcanie do nauki przez zabawę. Realizatorem zadania była Fundacja Polskiego Ośrodka Rozwoju Technologii we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 9000,00 zł;

- Tydzień Edukacji o Patriotyzmie pod hasłem: „Świadkowie nadziei”. Zadanie odbyło się w dniach 07-14.11.2025 roku w Powiatowym Zespole Szkół w Chojnowie. W ramach wydarzenia zorganizowano wystawę „Karol Wojtyła – inspiracje” inaugurującą Tydzień Edukacji o Patriotyzmie oraz prelekcję edukatora Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu. Dodatkowo odbyło się wielkie czytanie treści patriotycznych przygotowane przez uczniów i nauczycieli ZSP w Chojnowie, Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej dla uczniów szkół podstawowych z Powiatu Legnickiego oraz uczniów Powiatowego Zespołu Szkół w Chojnowie, III Bieg Orłąt Lwowskich, warsztaty edukacyjne. Celem podejmowanych działań było kształtowanie postaw patriotycznych oraz wychowanie ku wartościom takim jak: wolność, odpowiedzialność, ojczyzna i tradycje. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Imelda w Chojnowie. Przekazana dotacja to 5500,00 zł;

- „Mistrzowie Nauki po zmroku”. Projekt „Mistrzowie Nauki po zmroku” to tajemnicze wydarzenie, które połączyło naukę z niezwykłą atmosferą nocnych odkryć. Wszystkie działania opierały się na założeniu, że dzieci są naturalnymi odkrywcami i badaczami świata oraz otaczającej przyrody. Całe przedsięwzięcie było realizowane na terenie Dolnego Śląska, w małej miejscowości Krzeszów, z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży z powiatu kamiennogórskiego. Głównym celem projektu było odkrycie tajemnic życia dzieciątów poprzez różnorodne formy aktywności – od fascynujących prelekcji, przez terenowe obserwacje, aż po warsztaty filmowe i inspiracje. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Konwersja w Krzeszowie. Przekazana dotacja to 6000,00 zł;

- „Edukacyjna wycieczka do Warszawy dla uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Żelaźnie”. Celem zadania było wsparcie dwudniowej edukacyjnej wycieczki do Warszawy w dniach 11-12.06.2025 roku dla 70-osobowej grupy uczniów z nauczycielami-opiekunami z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Żelaźnie. Organizowana wycieczka umożliwiła pogłębienie wiedzy historycznej, kulturowej oraz rozbudzenie zainteresowania dziedzictwem narodowym wśród dolnośląskich uczniów. W trakcie pobytu uczniowie zwiedzili najważniejsze

miejsca stolicy, które pozwoliły im na aktywne poznanie historii i tradycji Polski. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Inicjatywa Edukacyjna „Nasze Żelazno”. Przekazana dotacja to 3257,80 zł;

- „Organizacja XVIII Akademickich Mistrzostw na Celność Lądowania”. Akademickie Mistrzostwa na Celność Lądowania to zawody szybowcowe organizowane przez Akademicki Klub Lotniczy Politechniki Wrocławskiej, koło naukowe zrzeszające studentów uczelni wyższych Wrocławia. Celem zadania była m.in. promocja lotnictwa wśród studentów Politechniki Wrocławskiej oraz społeczności akademickiej i lokalnej, integracja społeczności akademickiej, lokalnej, promocja nauk technicznych wśród przyszłym studentów Politechniki Wrocławskiej, promocja działalności Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Wrocławskiej. Realizatorem zadania była Fundacja Manus we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Rozwój Akademicki, Edukacja i Współpraca Studencka - General Assembly Wrocław 2025”. Projekt „Rozwój Akademicki, Edukacja i Współpraca Studencka - General Assembly Wrocław 2025” to spotkanie środowisk akademickich i studenckich, które odbyło się we Wrocławiu. W ramach wydarzenia uczestnicy wzięli udział w obradach plenarnych, warsztatach edukacyjnych, spacerze po Wrocławiu, prezentacji polskiej kultury. Warsztaty edukacyjne objęły tematyką umiejętności miękkie, zarządzania projektami, współpracy międzyuczelnianej oraz aktywności społecznej i wolontariackiej. Realizatorem zadania był Związek stowarzyszeń ESN Polska w Warszawie. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł.

Projekty

Dział ds. Wdrażania i Realizacji Projektów

W 2025 roku Wydział Edukacji realizował następujące zadania pn.:

- Dolnośląska Liga Piłki Nożnej organizowana przez Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydarzenie miało miejsce 16.10.2025 roku na boiskach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Szczawnie-Zdroju. W XIII edycji Ligi wzięło udział 6 drużyn, które reprezentowały placówki z terenu Dolnego Śląska oraz województwa opolskiego – Nysa. Głównym celem Ligi było oddziaływanie resocjalizacyjne wobec młodzieży przebywającej w placówkach resocjalizacyjnych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz zakładach poprawczych na terenie województwa dolnośląskiego, poprzez sportowe współzawodnictwo, promowanie aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia. Liga odbyła się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Wydatkowana kwota to - 7365,79 zł (środki BWD);

- XXXXVI edycja Ogólnopolskiego Rajdu Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych „Sudety 2025” zorganizowana w dniach 06–08.06.2025 roku Rajd „SUDETY” jest coroczną imprezą turystyczno- krajoznawczą, propagującą idee aktywnej formy spędzania wolnego czasu, zdrowego trybu życia oraz poznawania walorów krajoznawczych i kulturowych Sudetów. Celem Rajdu była integracja i resocjalizacja młodzieży, poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wspólnie z reprezentantami wychowanków z 12 placówek MOW-ów z całego kraju zostały przemierzone szlaki turystyczne jednego z najpiękniejszych i najbardziej widowiskowych pasm Sudetów - Góry Stołowe. Założeniem Rajdu było, aby każdy z uczestników odwiedził wszystkie najpiękniejsze miejsca polskich Gór Stołowych. Rajd był sprawdzianem charakterów uczestników, zarówno dorosłych jak i młodzieży, którzy wyruszyli w trasy o łącznej długości ponad 50 kilometrów. Wydatkowana kwota to – 10 613,42 zł (środki BWD);

- Jubileuszowe X Mistrzostwa Dolnego Śląska Placówek Resocjalizacyjnych w tenisie stołowym, które odbyły się 04.12.2025 roku w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Szczawnie-Zdroju. Wydarzenie odbyło się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Dolnośląska. W Turnieju, który od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem młodzieży z placówek resocjalizacyjnych udział wzięło 15 placówek z terenu Dolnego Śląska oraz województwa opolskiego. Wydarzenie od dekady przyciąga młodzież do współzawodnictwa, stanowi cel pracy nauczycieli, wychowawców, a przede wszystkim podopiecznych placówek resocjalizacyjnych, który poprzedzony jest treningami, zaangażowaniem, a przede wszystkim dążeniem do perfekcji w tej dyscyplinie sportu. Wartością dodaną udziału młodzieży z różnego typu placówek resocjalizacyjnych była wymiana doświadczeń, integracja oraz kształtowanie pożądanych umiejętności społecznych oraz zasady fair-play. Łącznie w X Mistrzostwach Dolnego Śląska Placówek Resocjalizacyjnych w tenisie stołowym wzięło udział 9 zawodniczek oraz 42 zawodników. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 7541,79 zł (środki BWD);

- II Dolnośląskie Mistrzostwa Szachowe SZACH–MAT 2025, które odbyły się 27.03.2025 roku w siedzibie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki „Pod Atlantami” w Wałbrzychu. Celem Mistrzostw było propagowanie królewskiej gry szachowej wśród wychowanków placówek resocjalizacyjnych. Impreza odbyła się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Rozgrywki turniejowe odbywały.

W Mistrzostwach Szachowych wzięło udział 27 najlepszych szachistów z dziewięciu placówek Dolnego Śląska. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 1525,46 zł - (środki BWD);

- I Turniej Piłki Siatkowej „Siatkarska Wiosna 2025”, który odbył się 21.03.2025 roku. Organizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu. Turniej zapoczątkował cykl spotkań z tą dyscypliną sportu i będzie częścią projektu „Siatkarskich Pór Roku”. Turniej odbył się na sali gimnastycznej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 w Wałbrzychu, a udział wzięły w nim drużyny z MOW Mrowiny, MOS Wałbrzych oraz gospodarzy DMOW Wałbrzych. Po bardzo zaciętej walce, która przebiegała w kameralnej atmosferze oraz w duchu zasad fair-play drużyna DMOW Wałbrzych odniosła dwa zwycięstwa – zdobywając Puchar Wiosny 2025. Miejsce drugie przypadło drużynie z MOW Mrowiny, a najniższy stopień na podium zanotowali zawodnicy z MOS Wałbrzych. Wydatkowana kwota to 5445, 22 zł – (środki BWD);

- XXIV Turniej Reportażu im. W. Dybalskiej "Reportaż to my!" organizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu. Była to kolejna edycja Konkursu, którego celem jest przygotowanie przez młodzież w sposób samodzielny tekstu reportażu na dowolny temat. Udział DBP we Wrocławiu polegał na organizacji warsztatów dla młodych reportażyistów, wydaniu w formie katalogu najlepszych reportaży oraz przekazaniu jednemu z laureatów Nagrody Marszałka. Wydatkowana kwota to 11 727,74 zł – (środki BWD);

- Konkurs o nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego - „Innowacje Młodych - moc w działaniu” organizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu. Celem konkursu było wyróżnienie aktywnych i zaangażowanych uczniów dolnośląskich szkół ponadpodstawowych. Uczniów, którzy łączą obowiązki szkolne z realizacją swoich pasji, zainteresowań i działalność społeczną. Ważne idee towarzyszące konkursowi to: promowanie innowacyjności i kreatywności młodych ludzi - zachęcanie do poszukiwania nowatorskich rozwiązań, rozwijania swoich talentów oraz realizacji kreatywnych pomysłów, wspieranie rozwoju regionalnego - wyróżnianie projektów, które przyczyniają się do rozwoju regionu poprzez innowacyjne podejście do problemów społecznych czy środowiskowych. Konkurs przyczynił się do promowania inicjatyw, które uwzględniały aspekty ekologiczne, społeczne i gospodarcze, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Uhonorowano młodych liderów, którzy swoją działalnością inspirowali innych, a także motywują społeczność lokalną do działania na rzecz pozytywnych zmian. Wydatkowana kwota to 19 973,39 zł – (środki BWD);

- Konkurs przyrodniczy "Efekt motyla" zorganizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu, we współpracy z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych, na terenie Województwa Dolnośląskiego. Wydarzenie adresowane było do uczniów klas I–VIII dolnośląskich szkół podstawowych, w trzech kategoriach wiekowych. Była to kontynuacja IV już Spotkań Przyrodniczych w Bibliotece. Celem Konkursu było, między innymi przybliżenie uczestnikom wiedzy o motylach – fascynujących owadach, zrozumienie ich znaczenia oraz zachęcenie uczniów do ochrony przyrody. Wydatkowana kwota to 9949,75 zł – (środki BWD);

- XII edycja seminarium "Strefa czytania" – wydarzenia organizowanego przez DBP we Wrocławiu z okazji Międzynarodowego Dnia Książki. Było to cykliczne wydarzenie, adresowane głównie do środowiska bibliotekarskiego oraz nauczycieli polonistów. Jego głównym celem było promowanie czytelnictwa i literatury, dyskusja o roli książki w erze cyfrowej, inspirowanie do tworzenia nowych inicjatyw i projektów w bibliotekach, które mają na celu poprawę dostępu do książek, rozwój oferty edukacyjnej czy też angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz literatury, a także zwiększenie świadomości na temat ochrony prawa autorskiego. W seminarium uczestniczyło ok 70 do 100 nauczycieli bibliotekarzy i polonistów z terenu województwa dolnośląskiego. Wydatkowana kwota to 4169,29 zł – (środki BWD);

- Konferencja SCM - "Biblioteka miejscem wspólnoty" zorganizowana przez DBP we Wrocławiu. Konferencja SCM -Szkolne Centra Multimedialne pn. „Biblioteka miejscem wspólnoty – przestrzeń dialogu i tożsamości” to cykliczne wydarzenie adresowane jest głównie do nauczycieli bibliotekarzy, nauczycieli języka polskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej. Wydatkowana kwota to 10 000,00 zł – (środki BWD);

- IV konferencja "Liczymy się dla edukacji", której współorganizatorem była DBP we Wrocławiu, we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym oraz Fundacją Pro Mathematica, w ramach inicjatywy Projektujemy Przyszłość! Była to kolejna edycja Konferencji, podczas której prowadzone były dyskusje o przyszłości polskiej edukacji, problemach, wyzwaniach a także podejmowano próby wypracowania rozwiązań wspomagających szkołę w procesie transformacji. W wydarzeniu wzięli udział nauczyciele, dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, przedstawiciele organizacji pozarządowych, rodzice, uczniowie oraz samorządowcy – łącznie kilkaset osób. Wydatkowana kwota to 40 000,00 zł – (środki BWD);

- Projekt 550-lecie druku w j. polskim na terenie pogranicza polsko-czesko-niemieckiego, realizowanego przez DBP we Wrocławiu. Biblioteka wraz z Fundacją Klub Innowatora przygotowała cykl pięciu wykładów w filiach DBP we Wrocławiu oraz przeprowadziła konkurs z nagrodami dla dzieci w trzech kategoriach wiekowych. Dzięki tym

działaniom, które upamiętniły druk pierwszych na Śląsku Statuta synodalia episcoporum Wratislaviensium w 1475 roku przez Kasprowa Elyana, dzieci i młodzież poznała historię słowa drukowanego, zwłaszcza w kontekście włączenia polszczyzny do technologii komunikacyjnych. Wydatkowana kwota to 10 000,00 zł – (środki BWD);

- Konferencja dla nauczycieli "Technologia w edukacji - cyfrowe rozwiązania w procesie nauczania i nauki" organizowana przez DBP we Wrocławiu. Wydarzenie odbyło się, po raz trzeci, 26.11.2025 roku pod hasłem: „Technologia w edukacji – Nowe kompetencje uczniów i nauczycieli w erze cyfrowej transformacji”. Zagadnienia dotyczyły zagadnień: edukacja 2030 – jak zmieniają się kompetencje uczniów i nauczycieli?, AI w edukacji – od ciekawostki do codziennego narzędzia pracy nauczyciela, wirtualna i rozszerzona rzeczywistość na lekcjach, narzędzia cyfrowe do współpracy i komunikacji z uczniami i rodzicami, szkoła bez podręczników – mit czy przyszłość?, cyberbezpieczeństwo w szkole – jak chronić uczniów i nauczycieli?, uczniowie jako twórcy treści – jak wspierać kreatywność cyfrową?, cyfrowe narzędzia wspierające indywidualizację nauczania. W konferencji udział wzięło ok. 100 osób (nauczyciele szkół podstawowych, dyrektorzy, edukatorzy i pedagodzy szkolni z województwa dolnośląskiego). Wydatkowana kwota to 34 994,50 zł – (środki BWD);

- Konferencja Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień pod tytułem "Wspieranie uzdolnień w szkole wielokulturowej" organizowana przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Celem wydarzenia była rozmowa na temat wspierania uzdolnień w szkole wielokulturowej. Wydatkowana kwota to 41 580,76 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Matematyka i Ekonomia dla uczniów szkół podstawowych" zorganizowany przez DODN we Wrocławiu. Konkurs zachęcił uczniów do zgłębiania wiedzy ekonomicznej poprzez pryzmat matematyki. Uczestnicy analizowali i interpretowali zjawiska gospodarcze, a także zdobywali praktyczną wiedzę, którą mogli wykorzystać w realnych sytuacjach życiowych. Dzięki temu mogli rozwijać umiejętność analitycznego myślenia oraz zdolność rozwiązywania problemów – kompetencje nieocenione zarówno w dalszej edukacji, jak i w przyszłej karierze. Konkurs zorganizowany był we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim, uczelniami wyższymi i ze szkołami ponadpodstawowymi kształcącymi w obszarze ekonomii. Wydatkowana kwota to 48 650,83 zł – (środki BWD);

- Przeprowadzenie szkoleń/warsztatów dla nauczycieli i wychowawców, z zakresu rozpoznawania problemów emocjonalnych i psychicznych uczniów oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przez DODN we Wrocławiu. Zrealizowano dla nauczycieli i wychowawców szkolenia i warsztaty z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W ramach przyznanych środków, m.in. zakupiono specjalistyczne publikacje dla każdego uczestnika (ponad 300 osób), a także zrealizowano warsztaty z zakresu Polityki Ochrony Dzieci oraz rozpoznawania problemów emocjonalnych u uczniów. Wydatkowana kwota to 48 650,83 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Edukacja Regionalna - Pod dolnośląskim niebem", realizowany przez DODN we Wrocławiu, dedykowany był uczniom z klas 3 szkół podstawowych z terenu Dolnego Śląska. Celem konkursu było kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich sprzyjających wzmocnieniu poczucia tożsamości regionalnej, umożliwienie poznania regionu poprzez odkrywanie jego historii, sztuki, zwyczajów i przyrody. Wydatkowana kwota to 18 627,35 zł – (środki BWD);

- Konkurs "Mój sąsiad i ja w Europie. Uczniowie z Saksonii i Dolnego Śląska w dialogu". Celem konkursu było propagowanie wiedzy o Dolnym Śląsku i Saksonii wśród młodzieży i nauczycieli. Przedmiotem konkursu było nagranie i zmontowanie filmu krótkometrażowego, którego celem było zachęcenie rówieśników z Saksonii do odwiedzenia wybranego miejsca na Dolnym Śląsku. Saksońscy uczniowie nakręcili film o swoim regionie. Konkurs realizowany był przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 33 626,88 zł – (środki BWD);

- Konferencja podsumowująca VI edycję programu "Bezpieczny Dolnoślązak" zorganizowana przez DODN we Wrocławiu. Przedsięwzięcie dotyczyło edukacji uczniów w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Celem wydarzenia było rozwijanie świadomości i umiejętności niezbędnych w sytuacjach zagrożenia. Wydatkowana kwota to 91 622,36 zł – (środki BWD);

- Warsztaty edukacyjne organizowane przez Sieć Badawczą Łukasiewicz - PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii we Wrocławiu. W warsztatach udział wzięli wychowankowie Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Uczniowie Ośrodka uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych "Ogrody doświadczeń". Celem warsztatów był rozwój logicznego myślenia, kreatywności i umiejętności współpracy. Wydatkowana kwota to 3975,00 zł – (środki BWD);

- XLIV Olimpiada Matematyczna, która odbyła się w Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii

Grzegorzewskiej we Wrocławiu w dniach 30.05.-01.06.2025 roku. W wydarzeniu uczestniczyli uczniowie szkoły podstawowej. W ramach przedsięwzięcia odbyły się zabawy i gry integracyjne uczniów z niepełnosprawnościami, wycieczka na pokaz fontanny multimedialnej oraz pełna zagadek gra miejska Echo Hejnału we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 14 430,70 zł - (środki BWD);

- 10-lecie świadczenia wolontariatu na rzecz Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Wernisaż wystawy „Pamięć zapisana w emocjach” w DSOSW Nr 12 we Wrocławiu. Podczas uroczystej gali zostały zaprezentowane prace naszych Wolontariuszy – te, które powstały na bazie projektów tworzonych rok temu w Miejscu Pamięci. Wydatkowana kwota to 3000,00 zł - (środki BWD);

- Przyjazd dzieci polonijnych z Ukrainy do DSOSW Nr 12 w czasie wakacji. Wydatkowana kwota to 7999,32 zł - (środki BWD);

- Międzynarodowe warsztaty kulinarne z okazji Europejskiego Miasta Kultury do Chemnitz z udziałem uczniów z Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach. Warsztaty odbyły się w ramach międzynarodowego projektu edukacyjno-kulinarnego, organizowanego przez Landesamt für Schule und Bildung (LaSuB) w Saksonii. W dniach 14–20.09.2025 roku. Chemnitz stało się miejscem spotkania młodzieży i nauczycieli z Polski, Czech, Francji, Austrii i Niemiec. Celem projektu było nie tylko wspólne gotowanie, ale także wymiana doświadczeń, poznawanie kultur i budowanie mostów przyjaźni ponad granicami. Wydatkowana kwota to 5590,46 zł - (środki BWD);

- Międzynarodowy projekt edukacyjno-kulinarny, organizowany przez Landesamt für Schule und Bildung (LaSuB) w Saksonii. W projekcie udział wzięli uczniowie Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Karpaczu. Wydatkowana kwota to 10 379,28 zł - (środki BWD);

- Polsko-czesko-niemiecko-słowackie warsztaty gastronomiczne "Kulinarna wiosna", z udziałem uczniów DZS w Karpaczu. Po raz czwarty Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu współorganizował warsztaty kulinarne z udziałem młodych kucharzy z Polski, Niemiec, Czech i Słowacji. Tematem przewodnim warsztatów była "Kulinarna wiosna". Warsztaty odbyły się w dniach 08-11.04.2025 roku. Wydatkowana kwota to 53 809,21 r. - (środki BWD);

- XXII Ogólnopolski Turniej Wiedzy „Pierwsza Pomoc”. Realizatorem zadania był Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy. Głównym celem Turnieju było upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu ratowania życia, zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji. Wydarzenie miało na celu promocję postaw prospołecznych, takich jak np. odpowiedzialność za drugiego człowieka oraz przełamywanie strachu przed udzielaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych. Wydatkowana kwota to 20 000,00 zł – (środki BWD).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie konkursowym przeznaczył w 2025 roku środki finansowe, w wysokości 300 000,00 zł (środki BWD) na:

- organizację konkursów i wydarzeń naukowych mających na celu wsparcie młodzieży szkolnej w realizacji autorskich projektów badawczych i wynalazków w 2025 roku. Zadanie realizowane było w ramach otwartego konkursu ofert, przez Fundację Zaawansowanych Technologii z Warszawy. Celem konkursu było wyłonienie i dofinansowanie działań podejmowanych na rzecz młodzieży szkolnej, które rozwiną ich innowacyjność i kreatywność oraz zachęcą do realizacji autorskich projektów badawczych i wynalazków. Przekazana dotacja to 100 000,00 zł (środki BWD);

- organizację zajęć edukacyjnych w zakresie edukacji regionalnej, w tym działań promujących dziedzictwo historyczno-kulturowe Dolnego Śląska. Zadanie realizowane było w ramach otwartego konkursu ofert. W ramach konkursu zlecone były zadania, polegające na: organizacji warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, współpracy z placówkami edukacyjnymi i instytucjami kultury poprzez organizację dla szkół wycieczek, lekcji muzealnych itp., opracowaniu materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat Dolnego Śląska i jego potencjału. W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu zadanie realizowane było przez: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Szlakiem Granitu" w Dobromierzu, Fundację Kierunek Kultura w Ścinawie, Towarzystwo Edukacji Obywatelskiej we Wrocławiu, Fundację Hali Stulecia we Wrocławiu, Fundację Zamek Roztoka Ocalić od Zapomnienia w Roztoce. Przekazana dotacja to 200 000,00 zł (środki BWD);

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie

pozakonkursowym, przeznaczył w 2025 roku środki finansowe, w wysokości 218 553,05 zł (środki BWD), z przeznaczeniem na:

- „XXX Turniej na najlepszego Ucznia w zawodzie cukiernik i piekarz”. Zadanie polegało na organizacji XXX finału konkursu na najlepszego ucznia w zawodzie cukiernika i piekarza. Konkurs skierowany był do uczniów szkół branżowych. Organizacja konkursu był doskonałą promocją zawodów wśród młodzieży w Województwie Dolnośląskim. Dzięki udziałowi w wydarzeniu, cukiernicy i piekarze mogli poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności, poznać nowe techniki wypieku, podzielić się swoją pasją oraz poznać innych specjalistów z branży. Realizatorem zadania była Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł (środki BWD);

- „Wrocławska Mapa Akademicka 2025”. WMA to poradnik pozwalający zaplanować uczniom dolnośląskich szkół ponadpodstawowych ścieżkę edukacji oraz karierę na Dolnym Śląsku. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Studentów Marketingu i Zarządzania w Łodzi. Przekazana dotacja to 9000,00 zł;

- „Rzemiosło wczoraj i dziś – Jubileusz Izby i rola edukacji zawodowej przyszłych pokoleń”. Uroczysta Gala z okazji jubileuszu 80-lecia Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu i Rzemiosła na Dolnym Śląsku to wyjątkowe wydarzenie, które służyło uhonorowaniu tradycji, ugruntowaniu tożsamości zawodowej oraz promocji rzemiosła jako nowoczesnej i przyszłościowej ścieżki kariery zawodowej. Realizatorem zadania była Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- Konferencja pn. „Moc dobrego dzieciństwa- wsparcie dzieci i młodzieży w kryzysie”. Konferencja odbyła się 18.11.2025 roku w Głogowie i była elementem ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” organizowanej przez Krajową Koalicję Na Rzecz Ochrony Dzieci. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży Szansa w Głogowie. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Rozmowy w spectrum”. Celem projektu było zwrócenie uwagi na fakt, że autyzm to całościowe zaburzenie rozwoju, które towarzyszy osobie przez całe życie, wpływając również na funkcjonowanie jej rodziny. Osoby w spektrum autyzmu wymagają intensywnej terapii, wsparcia i akceptacji społecznej. Realizatorem zadania była Fundacja Z Innej Bajki w Świdnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „V Konferencja Świadomej Edukacji - Cała nadzieja w edukacji”. Celem V Konferencji Świadomej Edukacji pod hasłem „Cała nadzieja w edukacji” było stworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy, inspiracji i dobrych praktyk pomiędzy nauczycielami, rodzicami i osobami zaangażowanymi w edukację. Konferencja miała na celu wzmacnianie roli szkoły jako środowiska sprzyjającego relacjom, empatii i odpowiedzialności – nie tylko systemowej, ale też osobistej. Konferencja miała inspirować do działania, dzielenia się dobrymi praktykami oraz szukania rozwiązań w codziennej pracy edukacyjnej. Realizatorem zadania była Fundacja Z Innej Bajki w Świdnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „XXXI Okręgowe Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża we Wrocławiu”. Celem XXXI Okręgowych Mistrzostw Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża we Wrocławiu było podniesienie poziomu wiedzy z zakresu pierwszej pomocy, upowszechnianie zasad i procedur bezpieczeństwa oraz wykształcenie nawyków ich przestrzegania. Wydarzenie to skierowane było do uczniów szkół ponadpodstawowych z Dolnego Śląska. Realizatorem zadania był Dolnośląski Oddział Okręgowy PCK. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- „Konkurs „Wydarzenie edukacyjno-profilaktyczne dla młodzieży””. Wydarzenie odbywało się będzie pod hasłem „Mój świat na marzenia, nie uzależnienia” i miało na celu zwiększenie świadomości na temat uzależnień i promowania zdrowego stylu życia wśród młodzieży. Zadaniem wydarzenia było wyposażenie uczniów w wiedzę na temat sposobów reagowania, w celu pomocy sobie lub innym, dążenia do samorealizacji, podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji zarówno społecznych, poznawczych jak i psychicznych. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół w Miliczu. Przekazana dotacja to 6000,00 zł;

- „Bezpiecznie nad wodą, w wodzie i na wodzie. Zadanie polegało na przeprowadzeniu szkoleń dla uczniów szkół podstawowych (klasy I-III) z Dolnego Śląska z zakresu bezpieczeństwa w warunkach korzystania ze zbiorników wodnych i rzek. Szczegółowy program szkolenia zawierał prezentację dostępnych środków ratunkowych i asekuracyjnych w tym: koła ratunkowego, rzutki ratunkowej, boi asekuracyjnej, kamizelek ratunkowych, kamizelek asekuracyjnych tradycyjnych, kamizelek ratunkowych pneumatycznych z podkreśleniem istotnych różnic w użytkowaniu i zastosowaniu. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Żeglarskich i Motorowodnych SWAŻM. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- Edukacyjna wycieczka do Warszawy dla uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Zgorzelcu. Celem zadania było wsparcie edukacyjnej wycieczki do Warszawy w dniach 22-23.04.2025 roku dla 49 osobowej grupy uczniów z nauczycielami-opiekunami z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Zgorzelcu. W ramach wycieczki uczniowie zwiedzili takie miejsca jak Sejm, czy Belweder, Muzeum Fryderyka Chopina, Zamek Królewski, Park Łazienkowski

z Pomnikiem Chopina, miejsc tak ważnych z punktu społecznego, edukacyjnego i historycznego. Realizatorem zadania było Zgorzeleckie Towarzystwo Muzyczne. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „MAGIA NATURY - Wrocławski Dzień Fotografii Przyrodniczej”. Celem wydarzenia było przybliżenie piękna przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem jej różnorodności i zagrożeń, poprzez prezentację fotografii oraz edukację na temat etycznego i odpowiedzialnego fotografowania natury. Wrocławski Dzień Fotografii Przyrodniczej to inicjatywa o ogromnym potencjale edukacyjnym i społecznym, której celem jest nie tylko promocja fotografii jako formy artystycznej, ale również budowanie świadomości obywatelskiej, etycznej i ekologicznej. Jednym z kluczowych komponentów imprezy były warsztaty dla młodzieży poświęcone etyce fotografii przyrodniczej – tematowi niezwykle aktualnemu w dobie masowej konsumpcji obrazów, toksycznej pozytywności i związanej z nią presji na „idealne ujęcie”. Stowarzyszenie Związków Polskich Fotografów Przyrody w Poznaniu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Nauka kontra „plastikowy” ocean – Młodzi naukowcy””. Zadanie zakładało realizację naukowych działań prośrodowiskowych na terenie wiejskich obszarów gminy Radwanice. Miały one na celu aktywizację dzieci ze szkół podstawowych oraz mieszkańców, poprzez budowanie świadomości i postawy społecznej w kierunku dbania o otaczające nas środowisko, przyrodę i kulturę funkcjonowania w gospodarowaniu odpadami. Realizatorem zadania było Fundacja Aktywiści Społecznej Integracji „Bez Balastu Active Team” w Radwanicach. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Ruch i Relaks – Zajęcia Wsparcia dla Dzieci z Terenów Popowodziowych””. Celem zadania było wsparcie psychospołeczne i fizyczne uczestników poprzez organizację zajęć ruchowo-odstresowujących w dwóch modułach. Program obejmuje dwa moduły. Zajęcia były dostosowane do wieku i możliwości dzieci. Prowadzone były w formie angażujących i atrakcyjnych dla uczestników aktywności. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Boks Polonia Świdnica. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- „Szkolenie z bezpieczeństwa w górach dla dzieci i młodzieży”. Zadanie polegało na organizacji trzydniowego szkolenia dla dzieci i młodzieży oraz 5 nauczycieli. Uczniowie mieli okazję uczestniczyć w warsztatach o bezpieczeństwie w górach, warsztatach o florze i faunie Gór Izerskich, a także wzięli udział w zajęciach sportowych z gwiazdą koszykówki. Wszystkie zajęcia były prowadzone przez doświadczonych szkoleniowców, którzy przeprowadzili szkolenia z pierwszej pomocy, a także nauczyli młodzież bezpiecznie poruszać się w trudnym terenie górskim i odczytywać pogodę. Realizatorem zadania była Fundacja Karkonoska Szkoła Górską w Sośnicy. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Moc emocji”. Głównym celem projektu było kształtowanie kompetencji emocjonalno-społecznych u najmłodszych, co stanowi fundament ich prawidłowego rozwoju psychicznego, społecznego i relacyjnego. Realizacja projektu przyczyniła się do wzmacniania odporności emocjonalnej dzieci oraz budowania bezpiecznego i wspierającego środowiska wychowawczego. Projekt miała na celu wspieranie dzieci w rozumieniu natury emocji oraz rozwijaniu umiejętności ich rozpoznawania i adekwatnego reagowania. Realizatorem zadania była Fundacja Koliber we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Bezpieczna szkoła – edukacja z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów i nauczycieli”. Celem projektu było wyposażenie uczniów klas 4-8 i nauczycieli w praktyczne umiejętności udzielania pierwszej pomocy, zwiększenia bezpieczeństwa w szkole oraz rozwijania świadomości za zdrowie własne i innych. Szkolenie pozwoliło uczestnikom zdobyć wiedzę na temat zasad postępowania w sytuacjach nagłego zagrożenia życia, przećwiczyć podstawowe techniki udzielania pierwszej pomocy, w tym resuscytację krążeniowo-oddechową i użycie automatycznego defibrylatora, poznać procedury reagowania w przypadku wypadków szkolnych oraz sposobu wezwania pomocy, zrozumieć znaczenie spokoju, współpracy i odpowiedzialności w sytuacji kryzysowych. Realizatorem zadania była Fundacja „Naszej Szkole” w Świdnicy. Przekazana dotacja to 6500,00 zł;

- „Pokazy i warsztaty edukacyjne Dziedzictwo: Ucieleśnienie”. Projekt „Pokazy i warsztaty edukacyjne Dziedzictwo: Ucieleśnienie” skierowany był przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Jego celem było promowanie tradycji rzemiosła szklarskiego i ceramicznego regionu Dolnego Śląska poprzez twórcze warsztaty, pokazy na żywo, spotkania autorskie oraz integrację pokoleń. Uczestnicy projektu poznali techniki obróbki szkła w ogniu palnika oraz tworzenia ceramiki artystycznej. Wydarzenie miało na celu edukację i integrację lokalnej społeczności, nawiązanie międzypokoleniowych relacji poprzez sztukę, rozwój twórczych kompetencji dzieci i młodzieży oraz inspirowanie do reinterpretacji tradycji związanych z rzemiosłem Dolnego Śląska. Realizatorem zadania była Fundacja „Prosto do Ucha” we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 9295,25 zł;

- „Warsztaty edukacyjne ze Świętym Mikołajem po Dolnym Śląsku – odkrywamy tajemnice Złotego Stoku”. Projekt obejmował jednodniowy wyjazd mikołajkowy dla dzieci w wieku od 5 do 14 lat do Złotego Stoku. Uczestnicy wzięli udział w programie „Spotkanie ze Świętym Mikołajem w podziemiach Kopalni Złota”, które łączyło elementy zabawy, edukacji oraz poznawania lokalnej historii i tradycji górniczych regionu. Podczas

wyjazdu dzieci zwiedziły podziemia kopalni, poznały ciekawostki związane z dawnym wydobywaniem złota oraz lokalne legendy. Realizatorem zadania było Koło Gospodyń Wiejskich w Krynicznie. Przekazana dotacja to 8000,00 zł;

- Konferencja edukacyjna z cyklu „Przebudzenia – Odporność psychiczna nauczycieli”. Konferencja pn. „Przebudzenia – Odporność psychiczna nauczycieli” odbyła się w dniach 21-22.03.2025 roku w Kreatywnym Obiekcie Multifunkcyjnym w Miliczu. Hasło przewodnie konferencji: „Odporność psychiczna nauczycieli”. Był to pretekst do tego, by inicjować pozytywne podejście do nauczycieli, uczniów, pracowników szkoły, rodziców. Wydarzenie miało na celu popularyzację naukowego podejścia do szczęścia i dobrostanu w szkołach, przedszkolach, bibliotekach, domach kultury - wśród dorosłych (naukowcy, edukatorzy, nauczyciele, pracownicy administracji, rodzice) i wśród dzieci. Realizatorem zadania była Fundacja KOM w Miliczu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Zajęcia edukacyjne na kółkach”. Zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć edukacyjnych dla dzieci z zakresu nauk ścisłych i przyrodniczych. Wychodząc naprzeciw potrzebom szkół, Fundacja wsparła szkoły jeżdżąc do nich z mobilnym laboratorium, które otworzyło wiele możliwości dla tamtejszych uczniów. Mobilne laboratorium to doskonała forma nauki, która łączy teorię z praktyką, wspiera kreatywność oraz umożliwia rozwój interpersonalny i osobisty. Eksperymenty dla dzieci to różnorodne, proste i bezpieczne działania, które pozwalają na odkrywanie i zrozumienie podstawowych zasad naukowych. Celem takich eksperymentów było pobudzenie ciekawości, rozwijanie umiejętności myślenia krytycznego oraz zachęcanie do nauki przez zabawę. Realizatorem zadania była Fundacja Polskiego Ośrodka Rozwoju Technologii we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 9000,00 zł;

- Tydzień Edukacji o Patriotyzmie pod hasłem: „Świadkowie nadziei”. Zadanie odbyło się w dniach 07-14.11.2025 roku w Powiatowym Zespole Szkół w Chojnowie. W ramach wydarzenia zorganizowano wystawę „Karol Wojtyła – inspiracje” inaugurującą Tydzień Edukacji o Patriotyzmie oraz prelekcję edukatora Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu. Dodatkowo odbyło się wielkie czytanie treści patriotycznych przygotowane przez uczniów i nauczycieli ZSP w Chojnowie, Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej dla uczniów szkół podstawowych z Powiatu Legnickiego oraz uczniów Powiatowego Zespołu Szkół w Chojnowie, III Bieg Orłąt Lwowskich, warsztaty edukacyjne. Celem podejmowanych działań było kształtowanie postaw patriotycznych oraz wychowanie ku wartościom takim jak: wolność, odpowiedzialność, ojczyzna i tradycja. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Imelda w Chojnowie. Przekazana dotacja to 5500,00 zł;

- „Mistrzowie Nauki po zmroku”. Projekt „Mistrzowie Nauki po zmroku” to tajemnicze wydarzenie, które połączyło naukę z niezwykłą atmosferą nocnych odkryć. Wszystkie działania opierały się na założeniu, że dzieci są naturalnymi odkrywcami i badaczami świata oraz otaczającej przyrody. Całe przedsięwzięcie było realizowane na terenie Dolnego Śląska, w małej miejscowości Krzeszów, z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży z powiatu kamiennogórskiego. Głównym celem projektu było odkrycie tajemnic życia dzieciątów poprzez różnorodne formy aktywności – od fascynujących prelekcji, przez terenowe obserwacje, aż po warsztaty filmowe i inspiracje. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Konwersja w Krzeszowie. Przekazana dotacja to 6000,00 zł;

- „Edukacyjna wycieczka do Warszawy dla uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Żelaźnie”. Celem zadania było wsparcie dwudniowej edukacyjnej wycieczki do Warszawy w dniach 11-12.06.2025 roku dla 70-osobowej grupy uczniów z nauczycielami-opiekunami z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Żelaźnie. Organizowana wycieczka umożliwiła pogłębienie wiedzy historycznej, kulturowej oraz rozbudzenie zainteresowania dziedzictwem narodowym wśród dolnośląskich uczniów. W trakcie pobytu uczniowie zwiedzili najważniejsze miejsca stolicy, które pozwoliły im na aktywne poznanie historii i tradycji Polski. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Inicjatywa Edukacyjna „Nasze Żelazno”. Przekazana dotacja to 3257,80 zł;

- „Organizacja XVIII Akademickich Mistrzostw na Celność Lądowania”. Akademickie Mistrzostwa na Celność Lądowania to zawody szybowcowe organizowane przez Akademicki Klub Lotniczy Politechniki Wrocławskiej, koło naukowe zrzeszające studentów uczelni wyższych Wrocławia. Celem zadania była m.in. promocja lotnictwa wśród studentów Politechniki Wrocławskiej oraz społeczności akademickiej i lokalnej, integracja społeczności akademickiej, lokalnej, promocja nauk technicznych wśród przyszłym studentów Politechniki Wrocławskiej, promocja działalności Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Wrocławskiej. Realizatorem zadania była Fundacja Manus we Wrocławiu. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł;

- „Rozwój Akademicki, Edukacja i Współpraca Studencka - General Assembly Wrocław 2025”. Projekt „Rozwój Akademicki, Edukacja i Współpraca Studencka - General Assembly Wrocław 2025” to spotkanie środowisk akademickich i studenckich, które odbyło się we Wrocławiu. W ramach wydarzenia uczestnicy wzięli udział w obradach plenarnych, warsztatach edukacyjnych, spacerze po Wrocławiu, prezentacji polskiej kultury. Warsztaty edukacyjne objęły tematyką umiejętności miękkie, zarządzania projektami, współpracy

międzyuczelnianej oraz aktywności społecznej i wolontariackiej. Realizatorem zadania był Związek stowarzyszeń ESN Polska w Warszawie. Przekazana dotacja to 10 000,00 zł.

„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, w Województwie Dolnośląskim” – projekt realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO).

Realizatorzy zadania: Województwo Dolnośląskie/Urząd Marszałkowski (lider i wnioskodawca), Politechnika Wrocławska i Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A. (partnerzy) oraz Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy i Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (realizatorzy).

Cel zadania: Celem głównym projektu jest budowa systemu koordynacji działań w Województwie Dolnośląskim zorientowanego na wsparcie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, a także jeszcze lepsze dopasowanie kształcenia do rynku pracy oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie.

Projekt realizowany w okresie 09.2023 r.–06.2026 r.

W 2023 roku podpisano z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) umowę na realizację projektu oraz utworzono w DODNie Biuro Koordynacji WZK. Wartość całkowita projektu: 21 500 000,00 zł.

Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie hotelarstwa w Dolnośląskim Zespole Szkół w Biedzychowicach – projekt finansowany ze środków z Krajowego Planu Odbudowy i zwiększenia Odporności. Realizatorem projektu jest Dolnośląski Zespół Szkół w Biedzychowicach. Partnerem w projekcie jest Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego.

Głównym celem jest realizacja przedsięwzięcia na rzecz gospodarki i edukacji społeczeństwa polegającego na utworzeniu Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie hotelarstwa w Dolnośląskim Zespole Szkół w Biedzychowicach, w ramach, którego zostanie utworzone zaplecze infrastrukturalne Centrum oraz wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży hotelarstwa poprzez zapewnienie przestrzeni dla innowacyjnej i trwałej współpracy biznesu z edukacją, zawodową, na wszystkich poziomach kształcenia zawodowego, a także wdrożenie koncepcji doskonałości zawodowej w polskim systemie kształcenia zawodowego tym samym rozwijając i wykorzystując wiedzę, oraz umiejętności zawodowe (branżowe). Wartość całkowita projektu: 8 641 447,57 zł.

Dolnośląski Program Stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów ścisłych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt realizowany przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego w Partnerstwie z dwiema uczelniami wyższymi tj.: Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Dolnośląskim DSW w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Realizatorami zadań po stronie Beneficjenta są: Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy.

Projekt ma na celu objęcie wsparciem stypendialnym w latach 2024-2029 – 1500 szczególnie uzdolnionych uczniów 7 i 8 klas publicznych szkół podstawowych z obszaru Województwa Dolnośląskiego w zakresie szkolnych przedmiotów ścisłych, tzw. STEAM (ang. Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W każdym z pięciu lat szkolnych obejmujących realizację projektu, tj. 2024/25, 2025/26, 2026/27, 2027/28, 2028/29 zrekrutowanych zostanie po 300 uczniów. Za rekrutację i proces oceny wniosków odpowiada Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Po zakończeniu procesu związanego z wyborem uczestników danej edycji kolejnym etapem jest wsparcie uczniów w rozwijaniu ich kompetencji przez udział w warsztatach/szkoleniach czy zajęciach opartych na metodzie eksperymentu/doświadczenia oraz sesjach tutoringowych. Warsztaty oraz wsparcie tutoringowe realizowane będzie przez uczelnie wyższe tj. Politechnikę Wrocławską (PWR) oraz Uniwersytet Dolnośląski DSW. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy efektywności kształcenia uczniów szkół podstawowych, co w przyszłości zwiększy szanse na zatrudnienie. W ramach wsparcia realizowane będą działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa oraz dostosowania go do regionalnych uwarunkowań rynku pracy/gospodarki. Całkowita wartość projektu: 24 000 000,00 zł

Szansa dla wszystkich - program podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół – projekt finansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, realizowany jest przez Samorząd Województwa w Partnerstwie z 11 Powiatami, tj.: Powiatem Średzkim, Powiatem Polkowickim,

Powiatem Lwóweckim, Powiatem Jaworskim, Powiatem Kamiennogórskim, Powiatem Wołowskim, Powiatem Lubańskim, Powiatem Oławskim, Powiatem Oleśnickim, Powiatem Dzierżoniowskim oraz Powiatem Ząbkowickim. Realizator zadań po stronie Beneficjenta: Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy.

Projekt odpowiada na zidentyfikowaną potrzebę podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół, szczególnie szkół zawodowych, w zakresie dwóch przedmiotów obowiązkowych, tj. języka polskiego oraz matematyki. Jak pokazują dane porównawcze z wcześniejszych lat, wyniki maturalne uczniów dolnośląskich szkół są niższe od średniej ogólnopolskiej. Analizując szczegółowsze dane dla dolnośląskich powiatów widać, że zarówno poziom zdawalności oraz średni wynik egzaminu jest najlepszy dla języka angielskiego, natomiast zdecydowanie niższy dla języka polskiego oraz szczególnie matematyki. Dane te stanowią więc podstawę ukierunkowania wsparcia na podnoszenie wyników maturalnych w ramach przedmiotów: język polski oraz matematyka. Dodatkowym uwarunkowaniem jest fakt, że poziom zdawalności egzaminu maturalnego w technikach jest niższy niż w liceach. Dlatego też wsparcie w ramach projektu priorytetowo kierowane będzie do uczniów szkół zawodowych. Całkowita wartość projektu: 13 185 650,80 zł.

Regionalna gastronomia dla Dolnego Śląska - projekt realizowany ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 w Partnerstwie Województwa Dolnośląskiego z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Powiatem Bolesławieckim oraz Powiatem Lwóweckim.

W projekcie udział biorą uczniowie z następujących szkół, które są Realizatorami działań: Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach (Województwo Dolnośląskie), Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu (Województwo Dolnośląskie), Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bożkowie (Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi), Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. H. Sucharskiego w Bolesławcu (Powiat Bolesławiecki) oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych im. Kombatantów Ziemi Lwóweckiej w Rakowicach Wielkich (Powiat Lwówecki). Projekt skierowany jest do uczniów z tych placówek, którzy kształcą się na kierunku "Technik żywienia i usług gastronomicznych" oraz nauczycieli, którzy prowadzą kształcenie w ramach tego kierunku.

Głównym celem projektu jest rozwijanie działań związanych z dostosowaniem szkolnictwa zawodowego do potrzeb dolnośląskiego rynku pracy oraz zwiększenie efektywności nauczania kompetencji, w tym kluczowych. Przyczyni się to do podniesienia atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego, dostosowania kształcenia do regionalnego rynku pracy, zwiększenia współpracy szkół z pracodawcami oraz zwiększenia zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych.

Projekt odpowiada na potrzebę zapewnienia rozwoju atrakcyjnej oferty w obszarze kształcenia zawodowego, szczególnie w ramach kierunku "Technik żywienia i usług gastronomicznych" poprzez podnoszenia kompetencji uczniów i nauczycieli. Wartość projektu - 2 977 027,00 zł.

Dolny Śląsk PLUS 2.0" oraz „Dolny Śląsk PLUS 3.0” – projekty realizowane są na podstawie Akredytacji w sektorze Kształcenie i szkolenie zawodowe Programu Erasmus+, przyznanej dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Akredytacja jest przyznana przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na okres 01.02.2022 r. -31.12.2027 r.

Z możliwości jakie daje akredytacja korzysta konsorcjum składające się z 14 szkół specjalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego pełni rolę koordynatora działań. Projekt konsorcjum zakłada udział wyłącznie uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (np. uczniowie z niepełnosprawnościami intelektualnymi, uczniowie z wadami słuchu, uczniowie z wadami wzroku oraz sprzężeniami). Program ma się przyczynić do rozwijania umiejętności jego uczestników oraz zwiększania ich szans na zatrudnienie. Realizatorem projektu pn.: „Dolny Śląsk Plus” jest Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Z projektów skorzystało dotąd ponad 100 uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Całkowita wartość budżetu: Dolny Śląsk PLUS 2.0: 731 836,00 zł. Dolny Śląsk PLUS 3.0: 648 600,00 zł.

Erasmus – Edukacja szkolna - projekt realizowany jest na podstawie Akredytacji w sektorze Edukacja szkolna Programu Erasmus+ przyznanej dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Akredytacja jest przyznana przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na okres 01.02.2023 r.-31.12.2027 r.

Celem projektu jest wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli, członków kadry kierowniczej szkół i innych pracowników szkół, promowanie wykorzystania nowych technologii i innowacyjnych metod nauczania, poprawę uczenia się języków i zwiększanie różnorodności językowej w szkołach, wspieranie wymiany

i przekazywania najlepszych praktyk w dziedzinie nauczania i rozwoju szkół. W ramach projektu odbywają się mobilności do krajów będących członkiem Unii Europejskiej w celu podniesienia kompetencji zawodowych w tym realizację kursów językowych, kursów specjalistycznych w zakresie praktycznej nauki zawodu, obserwację pracy w ośrodkach zagranicznych o podobnym profilu nauczania.

Realizatorem projektu pn.: „Erasmus – Edukacja szkolna” jest Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu. Całkowita wartość budżetu: 610 560,00 zł.

„Wspólnie chronimy dzieci przed przemocą” - projekt realizowany w ramach programu Interreg Czechi-Polska 2021–2027. Stanowi odpowiedź na realną i rosnącą potrzebę rozwoju współpracy transgranicznej w zakresie zapobiegania wszelkim formom przemocy wobec dzieci na obszarze objętym Programem. W ramach projektu zaplanowano szereg działań o charakterze edukacyjnym i sieciującym, których celem jest zwiększenie skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych podejmowanych w sytuacjach zagrożenia dzieci przemocą.

Kluczowymi działaniami w projekcie są polsko-czeskie:

- spotkania w formule okrągłych stołów, ukierunkowane na wymianę doświadczeń, dobrych praktyk oraz procedur w obszarze profilaktyki przemocy wobec dzieci i interwencji w przypadku jej wystąpienia,
- warsztaty dla pracowników terenowych w tym m.in. organizacji pozarządowych, pracowników socjalnych, przedstawicieli zespołów interdyscyplinarnych, grup diagnostyczno-pomocowych, kuratorów,
- wizyty studyjne w organizacjach i instytucjach wsparcia dzieci w Czechach i w Polsce.

W projekcie przewiduje się ponadto przeprowadzenie badań ilościowych i jakościowych zjawiska przemocy po obu stronach granicy. W wyniku realizacji projektu powstanie długofalowy ukierunkowany na przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci plan wzajemnej współpracy i wzajemnej wymiany informacji i wiedzy. Całkowita wartość budżetu: 995 960,00 zł.

Realizacja działań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Wydział Edukacji

Realizacja działań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – wszystkie działania i aktywności podejmowane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.) oraz uchwałą nr XLV/873/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy zapewnianej obywatelom Ukrainy z późn. zm.

Województwo Dolnośląskie od 24.02.2022 roku uzyskuje środki z rachunku pomocniczego Funduszu Pomocy, z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wydatków, w tym zakresie, dokonują jednostki oświatowe prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego bezpośrednio realizujące dodatkowe zadania oświatowe, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W roku 2025 jednostki zrealizowały wydatki finansowane ze środków Funduszu Pomocy w kwocie 4 178 909,61 zł.

Wsparcie podmiotów leczniczych w zakresie motywowania lekarzy w trakcie specjalizacji

Wydział Zdrowia

Uchwałą nr LXVI/1376/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie Regulaminu przyznawania stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim, Zarząd Województwa Dolnośląskiego wprowadził, począwszy od roku akademickiego 2024/2025, pilotażowy program stypendialny dla studentów VI roku studiów kształcących się na kierunku lekarskim. Celem stworzenia programu jest zmotywowanie i zachęcenie najzdolniejszych studentów medycyny do podjęcia pracy, przez okres co najmniej trzech lat, z wojewódzkimi lub powiatowymi publicznymi podmiotami leczniczymi, w wybranych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego specjalizacjach deficytowych, w których wymagane jest uzupełnienie niedoborów kadrowych na obszarze województwa dolnośląskiego.

Stypendium zostaje przyznane studentom według kryterium najwyższej średniej ocen z egzaminów na roku studiów poprzedzającym złożenie wniosku (średnia co najmniej 4,0 i spełnienie innych wymagań formalnych) i wypłacane jest co miesiąc, przez okres 9 miesięcy tj. od 01.10.2025 roku do 30.06.2026 roku, w kwocie 2500,00 zł brutto.

W roku akademickim 2024/2025 do programu stypendialnego zakwalifikowano 12 studentów VI roku, kształcących się na kierunku lekarskim. Na etapie przygotowywania umów, 2 studentki zrezygnowały z przystąpienia do programu i ostatecznie umowy podpisano z 10 stypendystami.

W roku akademickim 2025/2026 do II edycji programu stypendialnego zakwalifikowano 49 studentów VI roku, kształcących się na kierunku lekarskim. Po rezygnacji ze stypendium przez 5 studentów, do programu ostatecznie przystąpiło 44 stypendystów. W 2025 roku na zadanie wydatkowano 480 000,00 zł (źródło finansowania BWD).

Program stypendialny dla kadry medycznej

Wydział Zdrowia

Uchwałą nr X/255/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne (Uchwała nr XXXVII/733/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr X/255/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne), Samorząd Województwa wprowadził pilotażowy projekt - program stypendialny dla przyszłych pielęgniarek, zmieniony w 2021 oraz 2022 roku, który umożliwia przyznanie stypendiów studentom studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne. Najlepsi studenci III roku studiów otrzymują co miesiąc od 10.2025 roku do 06.2026 roku stypendium w kwocie 1500,00 zł brutto, a w zamian zobowiązują się przez okres trzech lat po zakończeniu studiów do pracy w wybranym podmiocie leczniczym, podległym Samorządowi Województwa Dolnośląskiego.

W roku akademickim 2024/2025 do programu zakwalifikowano 51 studentów III roku kształcących się na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne. Po rezygnacji ze stypendium przez dwóch studentów, do programu przystąpiło 49 osób.

W roku akademickim 2025/2026 do programu zakwalifikowano 55 studentów III roku kształcących się na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne. W 2025 roku na realizację zadania wydatkowano 679 500,00 zł (źródło finansowania BWD).

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku dofinansowano 2 projekty w dziedzinie edukacja i nauka. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego. W ramach konkursu zrealizowano remont, zakup wyposażenia oraz księgozbioru do 2 bibliotek.

Łączne środki przekazane na ten cel – 80 017,00 zł, w tym na:

- subregion legnicko głogowski - 28 885,00 zł,
- subregion jeleniogórski – 51 132,00 zł.

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie i promocja pszczelarstwa - pasieka edukacyjna”

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach otwartego konkursu ofert „Wsparcie i promocja pszczelarstwa - pasieka edukacyjna” w 2025 roku dofinansowano 3 zadania publiczne w dziedzinie edukacja i nauka. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego. W ramach konkursu założono i przystosowano do celów edukacyjnych 3 pasieki.

Łączne środki przekazane na ten cel – 223 892,18 zł, w całości na subregion jeleniogórski: 223 892,18 zł.

I Międzynarodowy Kongres Pszczelarski „Razem dla pszczół, razem dla przyszłości”

Wydział Obszarów Wiejskich

Łączne środki przekazane na ten cel – 194 401,00 zł w tym na: przeprowadzenie pięciu prelekcji, usługę pełnienia funkcji konferansjera, zakupu czasu antenowego i produkcję audycji informacyjno-promocyjnej dotyczącej I Międzynarodowego Kongresu Pszczelarskiego, usługę tłumaczenia ustnego i pisemnego oraz usługę organizacji wydarzenia.

Działania w dziedzinie Edukacja i nauka realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A. jest Partnerem Projektu pn. **„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych, w Województwie Dolnośląskim”**, który jest finansowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w Komponentcie A „Odporność

i konkurencyjność gospodarki”, jako inwestycja A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”. Cele wyznaczone w projekcie są przekrojowe, stąd liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, partnerem jest także Politechnika Wrocławska, a realizatorami są Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy i Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Głównym zadaniem w Projekcie jest wypracowanie innowacyjnych narzędzi i metod współpracy pracodawców na rzecz rozwoju umiejętności pracowników, zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie oraz kształcenia pozaformalnego i uczenia się nieformalnego.

Okres realizacji projektu 01.01.2023 r.- 31.08.2026 r.

Budżet projektu - całkowity 21 500 000,00 zł w tym ARR ARLEG 4 000 000,00 zł.

Wykonanie budżetu w roku 2025 – 848 166,36 zł.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA FIZYCZNA I TURYSTYKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Sportu i Turystyki**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Program Rozwoju Sportu Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2030

Wydział Sportu

W ramach zadań dotyczących inwestycji w dolnośląską bazę sportową, służących budowie nowych obiektów oraz modernizacji już istniejących zrealizowano założenia programowe programów inwestycyjnych skierowanych zarówno na unowocześnienie i modernizację bazy sportowej służącej szkoleniu sportowemu, szczególnie dzieci i młodzieży, jak również budowie i przebudowie obiektów służących masowemu uczestnictwu w sporcie. Zrealizowano:

- program Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej - program, którego celem jest dofinansowanie z budżetu Województwa Dolnośląskiego zadań inwestycyjnych dotyczących budowy, przebudowy lub modernizacji ogólnodostępnych obiektów sportowych, służących szkoleniu sportowemu prowadzonemu przez Dolnośląskie Związki Sportowe, szkoły mistrzostwa sportowego oraz kluby sportowe oraz umożliwiające masowe uprawianie sportu. W ramach dofinansowania inwestycji zostaną zrealizowane przedsięwzięcia dotyczące budowy, przebudowy, modernizacji, termomodernizacji wielu obiektów sportowych, w tym sal gimnastycznych, boisk, pływalni, boisk wielofunkcyjnych czy hal sportowych. W ramach programu pomoc finansową w formie dotacji celowej przyznano kilkudziesięciu gminom i powiatom dolnośląskim: Gminie Kobierzyce, Gminie Żmigród, Powiatowi Wrocławskiemu, Powiatowi Lwóweckiemu, Powiatowi Oleśnickiemu, Powiatowi Lubańskiemu, Gminie Jawor, Gminie Bolesławiec, Gminie Ząbkowice Śląskie, Gminie Miasto Świdnica, Gminie Długołęka, Gminie Miejska Zgorzelec, Gminie Wrocław (Tor Wyścigów konnych Partynice), Gminie Miękinia, Powiatowi Lubińskiemu, Gminie Polanica-Zdrój, Gminie Miasto Oława, Gminie Prusice, Gminie Kąty Wrocławskie, Gminie Wisznia Mała, Gminie Siechnice, Gminie Oława, Gminie Dobroszyce, Gminie Twardogóra, Gminie Żórawina, Gminie Marciszów, Gminie i Miastu Bierutów, Gminie Żukowice, Gminie Męcinka, Gminie Szczytna, Gminie Środa Śląska, Gminie Legnica, Gminie Kudowa-Zdrój i Gminie Bystrzyca Kłodzka. W 2025 roku przekazano na realizację zadania łącznie kwotę 15 412 931,00 zł – źródło finansowania BWD;

- Program Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Dolnośląskim - celem programu jest poprawa warunków do uprawiania sportu, zwiększenie dostępności nowoczesnych obiektów sportowych dla lokalnych społeczności oraz wspieranie rozwoju i modernizacji obiektów sportowych na Dolnym Śląsku. W ramach realizacji tego zadania zostaną zrealizowane m.in. budowy boisk wielofunkcyjnych, bieżni lekkoatletycznych, sal gimnastycznych i sportowych, Inwestycje zostały dofinansowane w JST: Gmina Kobierzyce, Gmina Mściwojów, Gmina Legnica, Gmina Brzeg Dolny, Powiat Oleśnicki, Powiat Głogowski, Gmina Bielawa, Powiat Milicki, Gmina Przeworno, Gmina Wrocław, Gmina Twardogóra, Gmina Środa Śląska, Gmina Oława, Gmina Siechnice, Gmina Syców, Gmina Żmigród, Gmina Ziębice. W 2025 roku przekazano na realizację zadania kwotę 7 605 993,00 zł – źródło finansowania BWD;

- kontynuacja zadania pn. Park Rowerowy Cross Country w Polanicy-Zdroju; zadanie obejmowało budowę ścieżki terenowo - rowerowej typu „cross country” wraz z zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną, niezbędnymi budowlami i obiektami małej architektury oraz budowę placów utwardzonych będących miejscem do ćwiczeń rowerzystów oraz stanowiące komunikację pozwalającą na dojazd rowerem do elementów zagospodarowania terenu. Zadanie zostało zrealizowane w 2025 roku na realizację zadania przekazano 1 375 000,00 zł; źródło finansowania: BWD;

- Dolnośląskie Rowerowe Parki Umiejętności – program budowy tras rowerowych służących doskonaleniu techniki jazdy na rowerze górskim; na terenie każdego Dolnośląskiego Rowerowego Parku Umiejętności znajdują się trasy i przeszkody, dostosowane do różnych grup wiekowych oraz ich umiejętności. Środki w formie pomocy finansowej dla gmin (dotacje celowe) przyznano w latach 2023–2025 28 jednostkom samorządu terytorialnego. W 2025 roku przekazano środki Gminie Gryfów Śląski oraz Gminie Bolesławiec, wykorzystano środki w wysokości 597 232,00 zł, źródło finansowania – BWD;

- Dolnośląskie Parki do gry w tenisa i padła – program zakłada budowę kortów służących do nauki i doskonalenia gry w tenisa ziemnego i padła. Realizacja inwestycji przyczyni się do rozwoju tych dyscyplin, postrzeganych jako tzw. sporty całego życia, to znaczy takich, w których możliwe jest uczestnictwo osób o różnym poziomie

sprawności i zaawansowania technicznego. Dzięki budowie tych obiektów sportowych możliwa będzie realizacja zajęć szkolnych i pozaszkolnych, szkolenia sportowego oraz gry rekreacyjnej. W roku 2025 dotacja została przyznana Gminie Bielawa oraz Gminie Miejskiej Złotoryja – przekazano środki w łącznej kwocie 1 205 960,00 zł, źródła finansowania: BWD;

- Program Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej dla Klubów – realizacja programu inwestycyjnego związanego z budową lub modernizacją ogólnodostępnych obiektów sportowych i skierowana do klubów sportowych, które na terenie Województwa Dolnośląskiego prowadzą działalność sportową oraz posiadają tytuł prawny do dysponowania nieruchomością. Cel zadania to rozwój infrastruktury sportowej na Dolnym Śląsku zapewniający odpowiednie warunki dla szkolenia i treningu sportowców, organizacji zawodów oraz zapobieganie procesom utraty wartości użytkowej istniejących obiektów. W ramach zadania zawarto 6 umów z Dolnośląskimi Klubami: Klubem Sportowym Ślęza Wrocław Sp. z o.o., 1 Klubem Sportowym Ślęza Wrocław, Wojskowym Klubem Sportowym Śląsk, Klubem Strzeleckim Agat Złotoryja, KS Silesia Żarów, Ludowym Zapaśniczym Klubem Sportowym Heros Boguszków Gorce. Środki przekazane w ramach zadania to łączna kwota 2 450 000,00 zł, źródła finansowania: budżet BWD.

W ramach współpracy z dolnośląskimi organizacjami pozarządowymi w 2025 roku w wyniku rozstrzygnięć otwartych konkursów ofert na zadanie „Poprawa Bazy Sportowej” zawarto w sumie 59 umów. Zadania obejmowały modernizację i remonty pływalni, budynków klubowych w tym zapleczy szatniowo – sanitarnych, modernizację trybun, oświetlenia, nawodnienia i ogrodzenia boisk piłkarskich oraz doposażenia w urządzenia sportowe. Łączna kwota przekazanych dotacji wyniosła 1 904 000,00 zł; źródło finansowania: BWD.

Województwo Dolnośląskie realizuje program wsparcia indywidualnego rozwoju najbardziej utalentowanych dolnośląskich młodych sportowców, bazując na programie przyznawania stypendiów sportowych oraz systemie nagród za osiągnięte wyniki sportowe.

W ramach realizacji uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe w 2025 roku przyznano 141 stypendiów dla sportowców kontynuujących naukę – przekazano łączną kwotę stypendiów w wysokości 767 851,88 zł; źródło finansowania BWD.

Zgodnie z regulaminem przyznawania nagród sportowych określonym w uchwale Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie nagród sportowych Samorządu Województwa Dolnośląskiego przyznano nagrody finansowe za osiągnięte wyniki sportowe oraz zdobyte medale na imprezach międzynarodowych i za wyróżniające się wyniki podnoszące poziom dolnośląskiego sportu i promujące region. Uhonorowano również dolnośląskich trenerów. Łącznie nagrody przyznano 118 zawodnikom i trenerom na łączną kwotę 330 200,00 zł; źródło finansowania BWD.

W ramach realizacji zadań dotyczących szkolenia sportowego, popularyzacji i upowszechniania sportu zrealizowano następujące zadania we współpracy z organizacjami pozarządowymi:

1. Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo – program wsparcia szkolenia dzieci i młodzieży stanowiących kadry wojewódzkie w kilkudziesięciu dyscyplinach sportowych, realizowany we współpracy z Dolnośląską Federacją Sportu, skupiającą dolnośląskie związki sportowe. Przekazane środki wspomagają organizację procesu szkoleniowego, służą doposażeniu w sprzęt, umożliwiają prowadzenie treningów oraz udział w zawodach sportowych i organizację mistrzostw Dolnego Śląska w różnych dyscyplinach sportu. W ramach tego zadania prowadzone były również działania dotyczące międzynarodowej współpracy województwa w sporcie.
2. Dolnośląskie Akademie Sportowe – program dolnośląskich akademii sportowych stworzył warunki do uzupełnienia szkolenia sportowego w 4 dyscyplinach sportu: piłce siatkowej, koszykówce, piłce ręcznej i kolarstwie. Programy zawierały działania służące objęciu procesem selekcji i treningu sportowego grup, które nie są objęte wsparciem finansowym w ramach szkolenia kadr. Pozwoliło to na realizację specjalistycznych zajęć i konsultacji, wyłowienie najbardziej utalentowanych zawodników do dalszego treningu, organizację spotkań eksperckich i służących wzrostowi kompetencji szkoleniowców oraz doposażenie w treningowy sprzęt sportowy.
3. Upowszechnianie sportu w różnych środowiskach – w środowisku szkolnym, wśród osób z niepełnosprawnościami, w środowisku wiejskim i akademickim – dofinansowanie projektów przeznaczonych dla dolnośląskich uczniów, społeczności małych miasteczek i wsi oraz studentów pozwoliło realizację całorocznego systemu współzawodnictwa i organizacji zajęć. W ramach wsparcia sportu szkolnego odbyła się kolejna edycja programu „Sprawny Dolnoślązaczek” realizującego celowane zajęcia wychowania fizycznego w klasach I-III, podczas których dzieci nabywają podstawowe umiejętności ruchowe z 6 bloków zajęć, co pozwala utrwalac wśród nich nawyk aktywnego spędzania czasu wolnego i zamiłowanie do sportu. W ramach tego zadania wsparciem zostały objęte również organizacje, w których trenują osoby z niepełnosprawnościami, co pozwala

im na utrwaloną obecność w życiu społecznym, pozwala podtrzymać zdrowie i rozwijać swoje kompetencje sportowe.

4. Wsparcie organizacji imprez sportowych różnego szczebla – dofinansowanie organizacji zawodów sportowych różnego szczebla, w szczególności promujących dolnośląski sport, pozwalające dolnośląskim i polskim sportowcom na udział w zawodach najwyższej rangi oraz na porównanie poziomu sportowego i popularyzujących aktywność sportową. W ramach zadania wsparcie uzyskały zawody mistrzostw i pucharów Polski, mistrzostw Europy, zawody międzynarodowe i regionalne.

5. Upowszechnianie i popularyzacja sportu - zrealizowano programy sportu powszechnego takie jak zajęcia pływackie dla dzieci (realizowane ze wsparciem Ministerstw Sportu i Turystyki na terenie około 100 dolnośląskich gmin dla dzieci z klas I-III), programy popularyzacji różnych dyscyplin sportu: lekkiej atletyki, gimnastyki, baseballu, ultimate, koszykówki, akrobatyki sportowej, piłki siatkowej, zapasów czy rugby.

W wyniku rozstrzygnięć konkursowych oraz w trybie pozakonkursowym przekazano dotacje w łącznej wysokości 10 162 887,03 zł – źródło finansowania BWD.

W ramach współpracy z uczelniami wyższymi odbyła się druga edycja zadania dotyczącego przeprowadzenia badań młodych zawodniczek i zawodników z dolnośląskich kadr wojewódzkich i aspirujących do niej, uprawiających różne dyscypliny sportu monitorujące ich stan zdrowia w celu zapobieżeniu ewentualnym przeciążeniom i występowaniu kontuzji (zadanie objęło 400 osób). Celem zadania jest wychwycenie ewentualnych nieprawidłowości i zagrożeń zdrowotnych dla młodych zawodników, wskazanie kierunków korekcji i modyfikacji treningu oraz ukazanie prawidłowości rozwojowych i zmian spowodowanych intensywnością treningu sportowego dla prawidłowego rozwoju osobniczego. Kwota przeznaczona na zadania: 524 962,00 zł – źródło finansowania BWD;

Zrealizowano zadanie dotyczące promocji Województwa Dolnośląskiego poprzez sport podczas wydarzeń sportowych związanych z sezonem ligowym 2025/2026 w sportach zespołowych. Zadanie obejmowało promocję programów sportu powszechnego oraz inwestycji sportowych realizowanych przez Województwo Dolnośląskie i promowanie marki Dolny Śląsk Travel. Działania były realizowane podczas meczów wiodących dolnośląskich drużyn sportowych biorących udział w rozgrywkach ligowych wysokiego szczebla objęły także działania popularyzujące sport i aktywność fizyczną wśród mieszkańców Dolnego Śląska, szczególnie dzieci i młodzieży. W ramach realizacji zadania zawarto 10 umów, łącznie przekazano kwotę 918 670,00 zł; źródło finansowania budżet BWD.

W ramach działań promocji kultury fizycznej zrealizowano działania promocyjne na rzecz Województwa Dolnośląskiego w obszarze inwestycji sportowych, w tym autorskich programów budowy i modernizacji rowerowych i tenisowych obiektów sportowych oraz projektów dla dzieci i młodzieży popularyzujących sport – materiały promocyjno-informacyjne ukazały się min. na łamach i stronie internetowej Gazety Wrocławskiej oraz Słowa Sportowego – łączna kwota przekazana na te działania to 345 000,00 zł, źródła finansowania: budżet BWD.

Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego

Wydział Turystyki

1. Promocja na rynkach zagranicznych:

- aktualizacja bazy danych dotyczącej dotychczasowych oraz potencjalnych partnerów w zakresie promocji zagranicznej regionu;
- działania w porozumieniu z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w zakresie udziału w wydarzeniach turystycznych za granicą.

2. Działania promocyjne na rynku krajowym:

- współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystyki i Czasu Wolnego 2025 roku we Wrocławiu – wraz z partnerami wydarzenia – źródło finansowania: budżet województwa, wartość: 115 000,00 zł;
- przygotowanie wraz z organizatorem wydarzenia spotkania przedstawicieli biur podróży z przedstawicielami atrakcji turystycznych regionu podczas Międzynarodowych Targów Turystyki i Czasu Wolnego 2025;
- przeprowadzenie konkursu „Kryształ Turystyki” podczas Międzynarodowych Targów Turystyki i Czasu Wolnego 2025 we Wrocławiu – wraz z organizatorem wydarzenia;
- promocja projektów turystycznych realizowanych z dotacji UMWD na stronach internetowych i kanałach społecznościowych urzędu;
- promocja województwa podczas imprez plenerowych: Otwarcie Sezonu Turystycznego w Legnicy, Turystyczne Rozpoczęcie Wakacji w Rudzie Sułowskiej, Targi Turystyczne Piknik nad Odrą w Szczecinie;
- prowadzenie strony internetowej www.turystyka.dolnyslask.pl;
- udział w szkoleniach i spotkaniach branżowych (m.in. Forum Ekonomiczne w Karpaczu, obchody Międzynarodowego Dnia Przewodników Turystycznych, Święto Województwa Dolnośląskiego);

- współtworzenie bazy przewodników turystycznych na stronie internetowej Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej;
- współorganizacja Światowego Dnia Turystyki we Wrocławiu.

3. Inne działania:

- organizacja wręczenia listów gratulacyjnych przewodnikom górskim;
  - tworzenie bazy obiektów zabytkowych, w których są świadczone usługi hotelarskie;
  - Przeprowadzenie badań ankietowych w zakresie ruchu turystycznego na Dolnym Śląsku - głównym celem badań było określenie motywów, preferencji i stopnia satysfakcji turystów przyjeżdżających na Dolny Śląsk na podstawie dwóch rodzajów ankiet: ankiety skrócone - metryczka oraz 5 pytań; ankiety pełne - metryczka oraz 19 pytań; liczba zebranych ankiet: 12 000 ankiet skróconych, 4000 ankiet właściwych;
  - Dolnośląski Fundusz Odrzański 2025 dla gmin - upowszechnienie turystyki i promocja walorów turystycznych regionu poprzez dofinansowanie zadań realizowanych na rzecz poprawy warunków uprawiania turystyki na dolnośląskich terenach nadodrzańskich (rzeka Odra i jej dopływy);
  - realizacja otwartych konkursów ofert w podziale na zadania:
    - #Mojedolnośląskie - zadania, których celem jest definiowanie dolnośląskości poprzez poznanie, odkrywanie i eksplorowanie najbliższego otoczenia, jego dziedzictwa przyrodniczego, historycznego i kulturowego. Działania, które przyczynią się do określania ważnych dla lokalnej społeczności elementów tożsamości – zarówno indywidualnej, jak i wspólnej. Działania, które pogłębią wiedzę uczestników o atrakcjach turystycznych w ich najbliższym otoczeniu, wpłyną na integrację i poczucie dumy mieszkańców. Zadania popularyzujące turystykę tematyczną, np.: turystykę filmową, astroturystykę, turystykę rowerową, turystykę aktywną, w tym w szczególności wodną, turystykę slow, turystykę kulturalną, turystykę kulinarną itp.;
    - rozwój branży turystycznej- zadania, które przyczynią się do profesjonalizacji pracowników branży turystycznej i podnoszenia jakości usług turystycznych,
    - szlaki turystyczne - zadania w zakresie wyznaczania nowych i renowacji istniejących szlaków turystycznych i tematycznych,
    - „Rozwój turystyki biznesowej na Dolnym Śląsku”. Celem konkursu ofert było upowszechnianie turystyki i promocja walorów turystycznych regionu poprzez działania rozwijające turystykę biznesową (dalej jako „MICE”) na Dolnym Śląsku. W ramach konkursu dofinansowanie otrzymało zadania „Rozwój turystyki biznesowej na Dolnym Śląsku” obejmującego m.in. organizację wizyt studyjnych, spotkań branżowych, konferencji, kongresów, targów, szkoleń, warsztatów, seminariów i innych wydarzeń wspierających rozwój MICE na Dolnym Śląsku, promocję dolnośląskiej oferty turystyki biznesowej,
    - Dolnośląski konkurs turystyczny dla szkół biorących udział w programie "Poznaj Dolny Śląsk". Celem konkursu było wyłonienie organizacji, która zrealizuje Dolnośląski konkurs turystyczny dla szkół biorących udział w programie "Poznaj Dolny Śląsk". W ramach konkursu dofinansowanie otrzymało zadanie: Dolnośląski konkurs turystyczny dla szkół biorących udział w programie "Poznaj Dolny Śląsk" - wybrany podmiot zobowiązany jest do realizacji konkursu, powołania kapituły konkursowej oraz przygotowania nagród dla laureatów. Ponadto organizator zapewni drobne upominki dla wszystkich uczestników konkursu,
    - „Mała Infrastruktura Turystyczna”. Celem konkursu ofert było wyłonienie i wsparcie projektów w zakresie turystyki i krajoznawstwa podejmowanych na rzecz poprawy warunków uprawiania turystyki na Dolnym Śląsku wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W ramach konkursu dofinansowano zadanie: BUDOWA I/LUB MODERNIZACJA I/LUB ZAKUP MAŁEJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ
- Poprzez infrastrukturę turystyczną rozumie się między innymi: wiaty, ławostoły, ławki, leżanki, opieracze itp., paleniska, kosze na śmieci, miejsca odpoczynku, stojaki na rowery, stacje naprawy rowerów, solarne ładowarki dla rowerów, tablice informacyjne, znaki drogowe E-22a, E-22b, E-22c, E-7 do E-12 i E-12, punkty widokowe, punkty obserwacyjne, ścieżki dydaktyczne, różnego rodzaju zabezpieczenia np. monitoring, barierki; udogodnienia dla wędkarzy, altany, grille, podesty, mostki, schody, zadaszenia, oświetlenie, punkty dostępu do wody pitnej, kurtyny wodne, punkty ładowania telefonów, udostępnienie Internetu, itp.
- „Dolnośląski Fundusz Odrzański”. Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym działającym na rzecz poprawy warunków uprawiania turystyki na terenach nadodrzańskich (rzeka Odra i jej dopływy) na realizację zadań:
    - o polegających na budowie lub modernizacji małej infrastruktury turystycznej i/lub zakupie sprzętu turystycznego, służącego do uprawiania turystyki wodnej, w szczególności: przystanie, pola biwakowe (np. wiaty, ławostoły, paleniska, kosze na śmieci), parkingi dla kamperów, zaplecze sportowo-rekreacyjne (np. boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw), miejsca wodowania i wyciągania kajaków oraz innego sprzętu pływającego, zejścia do wody, miejsca etapowe (węzłowe), szlaki wodne,

wypożyczalnie sprzętu pływającego, sprzęt pływający, slipy dla łodzi. Podpisano 151 umów o łącznej wartości: 4 351 529,02 zł, źródło finansowania: budżet województwa, w tym:

- o przyznanie dofinansowań dla organizacji pożytku publicznego na projekty promujące dolnośląską turystykę, w tym wzmacniające marki produktów regionalnych, w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 98 000,00 zł – 13 umów; źródło finansowania: budżet województwa;
- o przyznanie dofinansowań dla organizacji pożytku publicznego na projekty promujące dolnośląską turystykę, w tym wzmacniające marki produktów regionalnych, w trybie konkursowym na łączną kwotę 4 253 529,02 zł – 138 umów; źródło finansowania: budżet województwa;

- ścisła współpraca z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w zakresie m.in. promocji turystycznej Dolnego Śląska;

- realizacja zadań ujętych w rocznym planie merytorycznym działalności Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej na 2025 rok objęła szereg ważnych dla rozwoju turystyki na Dolnym Śląsku działań, które w pełni korelują z zadaniami Samorządu Województwa wskazanymi w Strategii Rozwoju Województwa i Aktualizacji Programu Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego:

- promocja turystyki regionalnej: we współpracy z lokalnymi samorządami i przedsiębiorstwami turystycznymi jak również z Polską Organizacją Turystyczną w tym również z Zagranicznymi Ośrodkami Polskiej Organizacji Turystycznej organizowano i współorganizowano: 10 stoisk targowych, 31 wizyt studyjnych dla łącznie 206 gości, 9 warsztatów B2B z przedstawicielami branży, 28 imprez plenerowych w regionie Dolnego Śląska w ramach mobilnej informacji turystycznej, imprezę plenerową „Otwarcie sezonu turystycznego na Dolnym Śląsku” w Legnicy, imprezę plenerową „Otwarcie wakacji na Dolnym Śląsku” w Rudzie Sułowskiej, cykl zimowych imprez plenerowych w dolnośląskich ośrodkach narciarskich „Akcja Zima”, imprezę plenerową „Święto Województwa”, obecni byliśmy też m.in. na Canaletto Fest w Dreźnie;

- wsparcie dla sektora turystycznego poprzez realizację zadań, które obejmowały organizację szkoleń, konferencji, działań edukacyjnych przyznawanie nagród, odznaczeń i wyróżnień za szczególne osiągnięcia w dziedzinie działalności turystycznej (np. Certyfikat Najlepszy Produkt Turystyczny Dolnego Śląska, Certyfikat Najlepszy Produkt Turystyczny Polski, Turystyczne mistrzostwa blogerów);

- wsparcie działań promocyjnych członków DOT oraz branży turystycznej Dolnego Śląska obejmowało również organizację IV edycji Konkursu na Zdobywcę Szlaku Tajemniczych Podziemi;

- zrealizowano spotkania dla branży turystycznej (b2b):

- o Roadshow B2B w Pradze, Brnie i Ostrawie,
- o Roadshow w Anglii- rozmowy B2B z przedstawicielami biur podróży w Londynie, Alton, Bath, Bristol, Hereford, Worcs, Shropshire, Banbury, Crawley, Tunbridge Wells,
- o wizyta 25 przedstawicieli biur podróży na targach turystycznych MTT i fam trip po regionie,
- o wspólna z POT fam trip agentów biura podróży Nekera po Dolnym Śląsku,
- o Buy Poland w Krakowie,
- o rozmowy B2B w Katarze i Arabii Saudyjskiej. Rozmowy z przedstawicielami branży turystycznej tamtejszych rynków, w których uczestniczyli również przedstawiciele Hotelu „Gołębiowski” w Karpaczu i wrocławskiego lotniska;

- szkolenia organizowane przez DOT:

- o Dolnośląska Konferencja Turystyczna dla Dyrektorów i Nauczycieli pn.: „Odkryj Dolny Śląsk podczas wycieczek szkolnych”. Miejsce: DCS Polana Jakuszycka,
- o szkolenie realizowane dzięki współpracy z WROt z obsługi turystów z krajów arabskich dedykowane przewodnikom i biurom podróży. Miejsce szkolenia: Piwnica Świdnicka we Wrocławiu,
- o szkolenie realizowane dzięki współpracy z WROt dla branży turystycznej z obsługi krajów arabskich dedykowane atrakcjom turystycznym na Dolnym Śląsku. Miejsce szkolenia: Kolejkowo we Wrocławiu,
- o szkolenie realizowane dzięki współpracy z WROt dla branży turystycznej z obsługi krajów arabskich dedykowane branży hotelarskiej na Dolnym Śląsku. Miejsce szkolenia: Ibis Styles Wrocław Centrum,
- o szkolenia dla pracowników punktów IT w ramach projektu unijnego Europejski Szlak Zamków i Pałaców Polska-Czechy pn.: „Łączą nas Zamki i Pałace II”. Miejsce szkolenia: Zamek Czocho,
- o szkolenie dla pracowników punktów IT w ramach projektu unijnego Europejski Szlak Zamków i Pałaców Polska-Niemcy pn.: „Łączą nas Zamki i Pałace”. Miejsce szkolenia: Pałac Łomnica,
- o szkolenie dla pracowników DOT i zaproszonych gości pn.: „Zastosowanie AI w turystyce”. Miejsce szkolenia: Pałac Ławica,
- o szkolenie dla pracowników punktów IT z Dolnego Śląska pn.: „Zastosowanie AI w pracy IT na Dolnym Śląsku”. Miejsce szkolenia: Złoty Stok;

- współpraca z innymi regionami i krajami poprzez realizację projektów związanych z turystyką transgraniczną. Celem było przyciąganie turystów z sąsiednich krajów oraz promowanie Dolnego Śląska na arenie międzynarodowej;

- w 2025 roku zrealizowano łącznie 4 projekty finansowane ze środków Interreg:

- o Via Sacra - wkład w transgraniczne usieciwienie i rozwój produktu turystycznego,
- o Odkryj Ukryte Klejnoty II,
- o Łączą nas zamki i pałace II,
- o Łączą nas zamki i pałace Polska-Niemcy,

z finansowaniem ze środków UE o łącznej wartości pozyskanych dotacji: 9 226 366,78 zł, w tym dofinansowanie 7 381 093,42 zł. Wartość łącznego dofinansowania dla DOT: 2 428 649,82 zł. Wartość działań DOT: 2 914 379,84 zł;

- realizowano też 2 projekty współfinansowane ze środków MSiT:

budowa aplikacji Dolnyślask.travel i integracja z portalem Polska.Travel. Dzięki temu powstała aplikacja na iOS oraz Android Dolny Śląsk Travel, dodatkowo przeprowadzono integrację baz danych z portalem Polska.Travel dzięki czemu treści dolnośląskie trafiają automatycznie na portal narodowy oraz dodatkowo wprowadzono z użyciem narzędzi AI 3 nowe wersje językowe portalu: niemiecką, czeską i hiszpańską;

- odbudowa potencjału turystycznego Dolnego Śląska po powodzi we wrześniu 2024 roku poprzez zintensyfikowane działania promocyjne – w ramach projektu powstały 2 spoty promocyjne, promowano spoty w kolejach ogólnopolskich i regionalnych, wsparto produkcję 3 sezonu serialu Górna Półka Smaku, przeprowadzono kampanię outdoor w Poznaniu i na lotnisku we Wrocławiu, przeprowadzono kampanie promocyjną 150 atrakcji turystycznych regionu, stworzono 180 krótkich filmów (rolek) pokazujących atrakcje turystyczne, wydrukowano i przekazano 30 punktom IT w regionie łącznie 120 000 szt. folderów informacyjnych o Dolnym Śląsku;

- wzmocnienie wizerunku Dolnego Śląska poprzez rozwój, aktualizację i promocję serwisów internetowych DOT oraz promocję logo DOT w prasie, wydawnictwach, na innych stronach internetowych, np.: podczas konferencji prasowych czy w wywiadach radiowych i telewizyjnych zarówno w miejscowych mediach, jak i w mediach ogólnopolskich;

- prowadzenie Dolnośląskich Punktów Informacji Turystycznej. W okresie od 01.01-31.12.2025 roku, z usług punktów Informacji Turystycznej na Dworcu Głównym PKP oraz na terenie Portu Lotniczego im. Mikołaja Kopernika we Wrocławiu skorzystało w sumie 78 889 turystów z kraju i z zagranicy oraz mieszkańców Wrocławia. W tym samym okresie w punktach IT zostało bezpłatnie rozdyskrebowanych 130 645 bezpłatnych egzemplarzy materiałów promocyjnych o Wrocławiu i Dolnym Śląsku. DOT jest również koordynatorem Dolnośląskiej Sieci informacji Turystycznych, która skupia 30 punktów na terenie Dolnego Śląska;

- koordynacja szlaków tematycznych, które stanowią podstawę oferty turystycznej regionu:

- o Europejski Szlak Zamków i Pałaców,
- o Szlak Tajemniczych Podziemi,
- o Szlak Kulinaryny Smaki Dolnego Śląska,
- o Dolny Śląsk Rowerem;

- mobilna Informacja Turystyczna - realizacja dwóch imprez plenerowych przez DOT i udział w łącznie 18 imprezach plenerowych na terenie Dolnego Śląska jako Mobilny Punkt Informacji Turystycznej;

- szkolenie pracowników punktów IT z terenu Dolnego Śląska, szkolenie zorganizowane wspólnie z miastem Złoty Stok i Lokalnej Organizacji Dolny Śląsk poza Utartym Szlakiem;

- katalog potencjału turystycznego Dolnego Śląska - opracowanie wersji elektronicznej wydawnictwa zawierającego dwujęzyczne opisy wszystkich członków stowarzyszenia;

- działalność wydawnicza: Łączny nakład wydawnictw Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej w 2025 roku wyniósł: 505 000 sztuk. Na tę liczbę składały się:

- o Inspiracyjne Programy: język polski, angielski, czeski – 6000 szt.,
- o Mapa Europejski Szlak Zamków i Pałaców Polska Niemcy - 40 000 szt.,
- o Ulotka Europejski Szlak Zamków i Pałaców: język polski, angielski, niemiecki czeski- 50 000 szt.,
- o Ulotka Szlak Tajemniczych Podziemi- 30 000 szt.,
- o Ulotka Orientacyjna Mapa Rowerowa POŁUDNIOWY ZACHÓD- 5000 szt.,
- o Ulotka Orientacyjna Mapa Rowerowa POŁUDNIE- 5000 szt.,
- o Ulotka Orientacyjna Mapa Rowerowa POŁUDNIOWY WSCHÓD - 5000 szt.,
- o Ulotka Orientacyjna Mapa Rowerowa PÓŁNOC- 5000 szt.,
- o Ulotka Orientacyjna Mapa Rowerowa WSCHÓD - 5000 szt.,

- Folder Wieże widokowe Dolnego Śląska - 10 000 szt.,
  - Ulotka Mapa Największych Atrakcji (TOP 100) - 115 000 szt.,
  - Ulotka Campingi na Dolnym Śląsku- 10 000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język polski- 10 000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język węgierski- 3000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język czeski- 5000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język włoski-5000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język niemiecki- 10 000 szt.,
  - Ulotka Trasy Turystyczne Wrocławia; język angielski – 5000 szt.,
  - Ulotka Wrocławskie Krasnale; wersja polska- 3000 szt.,
  - Ulotka Wrocławskie Krasnale; wersja angielska 5000 szt.,
  - Atlas Turystyki Wodnej; wersja polska- 3000 szt.,
  - Ulotka Mapa Komunikacji Miejskiej Wrocławia- 5000 szt.,
  - Ulotka Polecane noclegi na Dolnym Śląsku- 5000 szt.,
  - Ulotka Najlepsze na Dolnym Śląsku; wersja polska -20 000 szt.,
  - Folder Szlak Pielgrzymkowy Via Sacra; wersja polska, niemiecka, angielska 30 000 szt.,
  - Ulotka Atrakcje Dolnego Śląska - część południowa- 40 000 szt.,
  - Ulotka Atrakcje Dolnego Śląska - część zachodnia – 40 000 szt.,
  - Ulotka Atrakcje Dolnego Śląska – część północna - 40 000 szt.;
- strony internetowe i portale społecznościowe administrowane przez DOT:
- www.dolnyslask.travel,
  - www.dot.org.pl,
  - www.szlakzamkowipalacow.eu,
  - www.szlakpodziemi.pl,
  - www.smakidolnegoslaska.pl,
  - www.dolnyslaskrowerem.pl,
  - www.dolnyslask.travel.pl,
  - Facebook/Dolnośląska Organizacja Turystyczna,
  - Facebook/Dolny Śląsk Travel,
  - Facebook/Europejski Szlak Zamków i Pałaców,
  - Facebook/Dolny Śląsk Rowerem,
  - Facebook/Szlak Kulinaryny Smaki Dolnego Śląska,
  - Facebook/Szlak Tajemniczych Podziemi,
  - Facebook/Wspólne Dziedzictwo,
  - Instagram/Dolny Śląsk Travel,
  - Instagram/Dolny Śląsk Rowerem,
  - Instagram/Szlak Tajemniczych Podziemi,
  - Instagram/Europejski Szlak Zamków i Pałaców,
  - Instagram/Smaki Dolnego Śląska,
  - You Tube/Dolny Śląsk Travel,
  - You Tube/Wspólne Dziedzictwo,
  - Tik Tok/Dolny Śląsk Travel;
- podstawowe media społecznościowe prowadzone przez DOT w 2025 roku osiągnęły łącznie:
- zasięg i wyświetlenia na FB, IG, TikTok, Youtube: 27 443 757 mln (w 2024 roku: 3 745 371 mln) Tak znaczący wzrost był możliwy dzięki kampanii z projektu MSiT wsparcia obszarów dotkniętych powodzią w 2024 roku,
  - odwiedziny na FB, IG: 231 162 tys. (w 2024 roku: 171 286 tys.),
  - obserwujący stron na FB, IG, TikTok: 293 909 tys. (w 2024 roku: 276 785 tys.).
- W 2025 roku składka członkowska Urzędu Marszałkowskiego dla Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej finansowana z budżetu województwa wyniosła 5 224 288,00 zł.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Realizacja usług turystycznych**Wydział Turystyki**

Wydział Turystyki działając na podstawie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych w roku 2025 przeprowadził ok. 5000 postępowań z zakresu hotelarstwa, organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz z zakresu przewodnictwa turystycznego w tym:

- przeprowadzone zostało 165 kontroli obiektów hotelarskich w województwie dolnośląskim w zakresie spełniania wymagań;
- 9 nowych obiektów hotelarskich uzyskało decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zaszeregowaniu do odpowiedniego rodzaju i kategorii;
- 8 obiektów hotelarskich uzyskało potwierdzenie zaszeregowania do odpowiedniego rodzaju i kategorii;
- 9 obiektów hotelarskich otrzymało promesę - przyrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego;
- aktualizowano bazę obiektów hotelarskich na Geoportale Dolny Śląsk;
- aktualizowano bazę obiektów hotelarskich na stronie Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- 92 podmioty wpisano do rejestru organizatorów turystyki i pośredników ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- zweryfikowano 500 gwarancji bankowych, ubezpieczeniowych lub umów ubezpieczenia na rzecz podróży;
- przeprowadzono 5 egzaminów na uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego sudeckiego kl. III, w których wzięło udział 145 osób;
- przeprowadzono 1 egzamin na uprawnienia przewodnika górskiego sudeckiego kl. II, w którym wzięło udział 8 osób;
- nadano uprawnienia przewodnika górskiego 65 osobom;
- przygotowano ok 450 nowych identyfikatorów dla przewodników sudeckich z województwa dolnośląskiego;

W chwili obecnej w ewidencjach Marszałka Województwa Dolnośląskiego znajdują się:

- 400 obiektów hotelarskich,
- 435 przedsiębiorców posiadających wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych,
- 1428 osób posiadające uprawnienia przewodnika górskiego.

Organizację egzaminów na uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego sfinansowano z dotacji z budżetu państwa – koszt: 39 622,50 zł.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku dofinansowano 52 projekty w dziedzinie kultura fizyczna i turystyka. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu zrealizowano:

- budowę/remont 32 placów zabaw,
- budowę 6 siłowni zewnętrznych,
- budowę/remont 7 boisk sportowych,
- remont 1 hali sportowej,
- zagospodarowano 16 terenów zielonych.

Łączne środki przekazane na ten cel – 2 481 171,00 zł, w tym na:

- subregion legnicko-głogowski – 301 322,00 zł,
- subregion jeleniogórski – 487 885,00 zł,
- subregion wałbrzyski – 525 117,00 zł,
- subregion wrocławski – 1 166 847,00 zł.

Realizacja partnerskich projektów turystycznych – Projekt „Polsko-Czeska Akademia Kadr Turystyki”**Wydział Rozwoju Regionalnego**

Dział Współpracy Terytorialnej i Międzynarodowej przygotował i uzyskał wsparcie w ramach Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027 dla projektu „Polsko-Czeska Akademia Kadr Turystyki”.

Partner Wiodący: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;

Partner Projektu: Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladská - Euroregion Glacensis;

Dofinansowanie z EFRR: 636 595,39 euro;

Okres realizacji: styczeń 2026 – grudzień 2028;

Cel projektu: podniesienie jakości świadczonych usług i zwiększenie atrakcyjności turystycznej polsko-czeskiego obszaru pogranicza jako ważnego regionu turystycznego poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji - w tym językowych, polskich i czeskich pracowników odpowiedzialnych za rozwój i promocję turystyki, stworzenie możliwości wymiany doświadczeń i dzielenie się know-how przez uczestników działań projektowych oraz możliwość nawiązania trwałej współpracy w celu wspólnej odbudowy i rozwoju branży turystycznej na polsko-czeskim pograniczu.

Działania:

- Specjalistyczne szkolenia / warsztaty,
- Kursy językowe (języka czeskiego / języka polskiego),
- Staże wymienne.

Uczestnicy (100 osób, w tym 50 z Polski i 50 z Czech): polscy i czescy pracownicy sektora publicznego, administracji samorządowej, samorządu branżowego, lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych, czeskich spółek destynacyjnych oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych (NGO) działających na rzecz rozwoju turystyki.

Działania w dziedzinie Kultura fizyczna i turystyka realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

1.1.5 Promowanie regionu jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki, wypoczynku i poprawy stanu zdrowia.

Projekty zrealizowane przez KARR S.A.

W dniu 16.08.2025 r. na Błoniach Jeleniogórskich Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zorganizowała **23. Wystawę Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”**. Partnerem wydarzenia była Powiatowa Izba Gospodarcza w Jabloncu nad Nisou, która aktywnie uczestniczyła w przygotowaniu, organizacji oraz promocji wystawy. **Budżet KARR:** 28 162,15 zł; sfinansowany w całości ze środków własnych. Promocja wydarzenia prowadzona była za pośrednictwem stron internetowych oraz mediów społecznościowych KARR i OHK Jablonec nad Nisou, a także w lokalnych mediach polskich.

Wystawa odbywała się w ramach festiwalu „Country pod Śnieżką”. Wystawcy z Polski i Czech zaprezentowali bogatą ofertę regionalnych produktów oraz rękodzieła. Program wydarzenia uzupełniły warsztaty rękodzielnicze, prowadzone przez dwóch wystawców z Polski oraz dwóch z Czech.

Podczas wydarzenia rozstrzygnięto konkurs na najlepsze karkonoskie produkty. Laureaci otrzymali statuetki „Jelonka Karkonoskiego”.

Wystawa została zorganizowana pod patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Powiatowa Izba Gospodarcza w Jabloncu nad Nysą zorganizowała wystawę produktów regionalnych w ramach festiwalu szkła „Skleněné městečko Železný Brod 2025”, który odbył się w Żeleznym Brodzie (Czechy). Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. wsparła realizację wydarzenia w zakresie promocji inicjatywy oraz naboru polskich wystawców.

„Szkłane Miasteczko” to coroczny festiwal rzemiosła szklarskiego, organizowany we wrześniu, gromadzący szklarzy, artystów, rzemieślników, producentów oraz miłośników sztuki szklarskiej z regionu. W wydarzeniu uczestniczyli wystawcy z Polski i Czech, prezentując regionalne produkty oraz dziedzictwo rzemieślnicze pogranicza.

Działania promocyjne i rekrutacyjne prowadzone przez Karkonoską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. przyczyniły się do zwiększenia udziału polskich wystawców oraz wzmocnienia współpracy polsko-czeskiej w obszarze rzemiosła i produktów regionalnych.

2.2.1 Wspieranie inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną.

Rozbudowa Dolnośląskiego Centrum Sportu w Szklarskiej Porębie- Jakuszycach
Budowa systemu sztucznego naśnieżania

Spółka DPIN S.A. w wyniku przeprowadzonego postępowania o numerze ZP/TP/25/2024 w przedmiocie zamówienia: „Budowa systemu naśnieżania na terenie Dolnośląskiego Centrum Sportu Polana Jakuszycka na działkach nr 414/1, 414/2 i 400, obręb 0008 Szklarska Poręba. Etap I - Budowa instalacji naśnieżania, konstrukcji wsporczej pod urządzenia naśnieżania i montaż kontenerowej stacji pomp na działkach nr 414/1, 414/2 i 400,

obręb 0008 Szklarska Poręba. Etap II - Powiększenie istniejącego stawu retencyjnego na terenie Dolnośląskiego Centrum Sportu Polana Jakuszycka na działce nr 414/2 w Szklarskiej Porębie”, podpisała umowę z Wykonawcą DEMACLENKO sp. z o. o. Wartość umowy: 11 825 000,00 zł netto tj. 14 544 750,00 zł brutto.

Wykonawca zakończył roboty budowlane i dostawy w zakresie Etapu I w lipcu 2025 r. i w dniu 28.07.2025 roku został podpisany Protokół Odbioru Końcowego Etapu I. Start realizacji Etapu II miał rozpocząć się zaraz po procedurze odbioru Etapu I i zgodnie z umową powinien zakończyć się do 15.12.2025 roku.

W związku z brakiem realizacji przez Wykonawcę Etapu II, Spółka w dniu 16.10.2025 roku odstąpiła od umowy dot. budowy systemu naśnieżania. Odstąpienie ma charakter częściowy i dotyczy wyłącznie niewykonanej części umowy obejmującej „Etap II – Powiększenie istniejącego stawu retencyjnego na terenie Dolnośląskiego Centrum Sportu Polana Jakuszycka, działka nr 414/2 w Szklarskiej Porębie” i odnosi się do tej części zakresu rzeczowego umowy, która nie została przez Wykonawcę zrealizowana, a której wykonanie stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

Jednocześnie w dniu 14.11.2025 roku został złożony wniosek do MSiT o aneks do umowy o dofinansowanie w zakresie zmiany terminu zakończenia zadania inwestycyjnego oraz zmiany podziału dofinansowania określonego na lata i wypłaty w latach kolejnych części dofinansowania niewykorzystanej w danym roku. W dniu 19.12.2025 roku MSiT przekazało Spółce do podpisu aneks do umowy, w którym został przesunięty termin zakończenia zadania inwestycyjnego na dzień 31.12.2026 roku, a niewykorzystana w 2025 roku transza w wysokości 5 mln zł została przesunięta do wypłaty na 2027 roku.

Spółka w zakresie realizacji Etapu II planuje przeprowadzenie kolejno następujących czynności:

- 1) Sporządzenie dokumentacji zamówienia dla postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie obejmującym „Etap II – Powiększenie istniejącego stawu retencyjnego na terenie Dolnośląskiego Centrum Sportu Polana Jakuszycka, działka nr 414/2 w Szklarskiej Porębie”;
- 2) Przeprowadzenie powyżej wskazanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wraz z wyborem nowego wykonawcy;
- 3) Realizacja przez wykonawcę, któremu zostanie udzielone zamówienie, przedmiotu umowy w zakresie sporządzenia dokumentacji projektowej obejmującej wykonanie i uzgodnienie z zamawiającym projektu zagospodarowania terenu, projektu architektoniczno–budowlanego, projektu technicznego, projektów wykonawczych oraz specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót dla Etapu II;
- 4) Realizacja przez wykonawcę, któremu zostanie udzielone zamówienie, przedmiotu umowy w zakresie wykonania (na podstawie powyżej wskazanej dokumentacji projektowej) robót budowlanych i dostaw dla Etapu II.

Budowa obiektowej biologicznej oczyszczalni ścieków

W dniu 31.05.2024 roku została wydana decyzja środowiskowa dla budowy biologicznej obiektowej oczyszczalni ścieków w DCS. Decyzja została przesłana przez RDOŚ stronom postępowania, w tym stronie czeskiej w związku prowadzonym postępowaniem transgranicznym dla tego przedsięwzięcia. Do przedmiotowej decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania (w tym Republika Czeska) i dnia 27.08.2024 roku decyzja środowiskowa stała się ostateczna. Ważność decyzji wynosi 6 lat od daty jej ostateczności.

Spółka rozpatruje 2 potencjalne rozwiązania alternatywne - w stosunku do budowy przez Spółkę na terenie DCS własnej, biologicznej oczyszczalni ścieków: tj.

- 1) potencjalna budowa kolektora ściekowego w stronę granicy Państwa, która umożliwiłaby przyłączenie obiektów w Jakuszycach do oczyszczalni ścieków w Harrachovie (Republika Czeska),
- 2) potencjalna budowa kolektora ściekowego w stronę Szklarskiej Poręby, która umożliwiłaby przyłączenie obiektów w Jakuszycach do oczyszczalni ścieków w Szklarskiej Porębie (przy ul. Hofmana).

Spółka zwróciła się od odpowiednich organów z wnioskami o udzielenie informacji w zakresie stanu zaawansowania realizacji wariantów alternatywnych lub planów ich realizacji wraz z określeniem perspektywy czasowej.

Udzielona odpowiedź przez Burmistrza Szklarskiej Poręby jednoznacznie wskazuje brak na dzień dzisiejszy podjęcia przez gminę jakichkolwiek działań w zakresie uregulowania gospodarki ściekowej dla Jakuszycc. Odpowiedź Zarządu Karkonoskiego Systemu Wodociągów i Kanalizacji, podtrzymuje wyrażane już w 2017 roku stanowisko co do braku zasadności budowy kolektora z Jakuszycc do oczyszczalni ścieków w Szklarskiej Porębie w jakimkolwiek przebiegu oraz braku technicznej możliwości przyłączenia, nawet pomimo aktualnie prowadzonej jej modernizacji. Udzielona odpowiedź przez Burmistrza Harrachova nie zawiera z kolei żadnych informacji o stanie zaawansowania projektu (i to wyłącznie po stronie czeskiej), ani żadnych potencjalnych ram czasowych planowanej inwestycji.

Budowa własnej, biologicznej oczyszczalni ścieków stanowi preferowany przez Spółkę sposób rozwiązania gospodarki ściekowej dla Ośrodka jako rozwiązanie możliwe do wykonania w najkrótszej perspektywie czasowej oraz najbardziej uzasadnione ekonomicznie, technicznie oraz środowiskowo.

W ramach Uchwały nr XXIII/581/25 SWD z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2026 zostały przewidziane dla Spółki środki w kwocie około 5 mln zł na realizację przedmiotowego zadania. W 2026 r. planowane jest wykonanie dokumentacji projektowej i uzyskanie pozwolenia na budowę, w 2027 roku planowana jest realizacja robót budowlanych.

Rozbudowa drogi krajowej nr 3

Spółka realizuje wspólnie z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział we Wrocławiu inwestycję polegającą na rozbudowie odcinka drogi krajowej nr 3 na wysokości Polany Jakuszyckiej na podstawie umowy przyręczonej o znaku O.WR.Z-3.4111.1.2021.2.kb w sprawie wspólnej realizacji zadania pn.: „Rozbudowa drogi krajowej nr 3 od km 493+904 do km 494+588 w miejscowości Szklarska Poręba-Jakuszyce wraz ze skomunikowaniem Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu”.

Przedmiot inwestycji obejmuje rozbudowę drogi krajowej nr 3 na odcinku od km 493+897 (podział działki nr 173/1 na km 493+843) do km 494+582 (podział działki nr 173/1 na km 494+668) w miejscowości Szklarska Poręba – Jakuszyce. Celem jest obsługa komunikacyjna DCS oraz prawidłowe ukształtowanie pasa drogowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania terenu oraz przepisami, normami i warunkami technicznymi. Wykonany projekt rozbudowy DK3 zakłada zmianę sposobu użytkowania pasa drogowego i doprowadzenie do wymagań z uwzględnieniem odstępstw od warunków technicznych, zapewniającymi właściwą obsługę Ośrodka na odcinku od zjazdu północnego do zjazdu południowego, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwych warunków ruchu i bezpieczeństwa na drodze głównej, wlotach podporządkowanych, zjazdach i przecięciach z linią kolejową. Projekt w szczególności przedstawia rozwiązania mające na celu poprawę istniejących warunków ruchu drogowego i bezpieczeństwa poprzez ograniczenie niekorzystnych uwarunkowań określonych powyżej, a w szczególności:

- 1) Budowę urządzeń ruchu pieszego i rowerowego na całej długości projektowanego odcinka oraz ich połączenie z istniejącymi służącymi tym celom urządzeniami i szlakami turystycznymi;
- 2) Wyznaczenie miejsc przejść i przejazdów rowerowych przez drogę DK3 łączących źródła i cele ruchów pieszych i rowerowych;
- 3) Budowę zatok autobusowych komunikacji zbiorowych oraz ich połączenie z urządzeniami komunikacji pieszej;
- 4) Dodatkowe ograniczenie dopuszczalnych relacji na zjeździe z DK3 w kierunku drogi gospodarczej Lasów Państwowych prowadzącej w kierunku Stacji Turystycznej Orle (w szczególności zakaz skrętu w lewo z drogi DK3 z obiektu mostowego), co przy zakazie ruchu pojazdów innych niż pojazdy służb leśnych Lasów Państwowych winno ograniczyć niekorzystny wpływ ograniczonej widoczności dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 5) Odsunięcie zjazdów z dróg publicznych od centrum skrzyżowania – lokalizując je na granicach terenów, które obsługują tak aby zminimalizować wzajemne wpływy zjazdów i skrzyżowań przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu terenów przyległych do drogi publicznej z poszanowaniem praw nabytych;
- 6) Budowę 3 przejazdów drogowo-kolejowych z pełną automatyką przejazdu kolejowego – zabezpieczenia jak dla kategorii B (rogatki automatyczne stale otwarte zamykające się na czas przejazdu pociągu).

Spółka w dniu 07.05.2021 roku podpisała z GDDKiA Oddział we Wrocławiu umowę przyręczonej w zakresie realizacji przedmiotowego zadania inwestycyjnego, w której przewidywana wartość inwestycji oszacowana na tamtym etapie na podstawie koncepcji programowo-przestrzennej i kosztorysu inwestorskiego do tej koncepcji została ustalona łącznie na kwotę 17 328 294,00 zł, przy czym Spółka zobowiązała się do finansowania inwestycji w wysokości 11 838 266,00 zł, a GDDKiA w wysokości 5 400 028,00 zł. W związku z zakończeniem prac projektowych polegających na wykonaniu Projektu Budowlanego i uzyskanej na jego podstawie decyzji ZRID, Projektów Technicznych oraz Programu Funkcjonalno-Użytkowego wraz z aktualizacją kosztorysów inwestorskich, został opracowany na tej podstawie i uzgodniony z GDDKiA budżet zadania inwestycyjnego, w wyniku którego nastąpił wzrost kosztów inwestycyjnych dla obu stron, w której przewidywana wartość inwestycji została ustalona łącznie na kwotę 28 065 404,00 zł, w której koszt po stronie Spółki wzrósł do kwoty 18 399 686,00 zł, a po stronie GDDKiA do kwoty 9 665 717,00 zł. W związku ze wzrostem kosztów Spółka zawnioskowała o dodatkowe finansowanie ze środków Województwa Dolnośląskiego w kwocie 6 500 000,00 zł, które zostały zabezpieczone w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2024, a jednocześnie GDDKiA w kwietniu 2024 roku uzyskała zatwierdzenie powyższych zmian budżetowych na szczeblu centralnym

w Warszawie. W dniu 28.08.2024 roku Spółka i GDDKiA podpisały niniejszy aneks potwierdzający wzrost kosztów zadania inwestycyjnego oraz dalszą kontynuację zadania.

Spółka w ramach realizacji tego zadania dotychczas poniosła koszty za wykonanie dokumentacji projektowej w kwocie 2 566 847,00 zł, za wykonanie robót budowlanych w zakresie budowy przejazdu kolejowego (wjazd do DCS) w kwocie 1 596 524,00 zł, oraz za sprawowanie nadzoru inwestorskiego w tym zakresie w kwocie 170 975,00 zł – łącznie 4 334 346,00 zł - co stanowi około 23% wydatkowania planowanych kosztów (po stronie Spółki) inwestycyjnych.

Prace nad dokumentacją przetargową przygotowywaną wspólnie przez GDDKiA i Spółkę zakończyły się na koniec kwietnia 2025 roku, przy czym na wniosek Spółki skierowany do GDDKiA rozpoczęcie postępowań przetargowych zostało czasowo wstrzymane w związku z remontem linii kolejowej po stronie czeskiej w okresie 15.04-30.10.2025 roku i w konsekwencji z brakiem komunikacji kolejowej przez Polanę Jakuszycką w tym okresie.

Dodatkowo, w związku z presją lokalnej społeczności oraz pozostałych podmiotów znajdujących się w obszarze objętym rozbudową drogi krajowej nr 3 i gminy Szklarska Poręba, w szczególności skupioną na Spółce oraz Województwie Dolnośląskim oraz stanowiącą wyraźny sprzeciw co do realizacji zadania rozbudowy drogi krajowej nr 3 w Jakuszycach i będącą różnymi próbami zablokowania realizacji tej inwestycji, w I kwartale 2026 roku planowane jest spotkanie z udziałem władz Województwa, Spółki, GDDKiA oraz DSDiK w celu podjęcia dalszych decyzji co do zakresu i harmonogramu przedmiotowej inwestycji.

W związku z powyższym postępowania (wykonawca robót budowlanych, nadzór inwestorski) o udzielenie zamówienia publicznego dla realizacji niniejszego zadania nie zostały jeszcze rozpoczęte.

Przebudowa narciarskich tras wyczynowych

W lipcu 2018 roku, z inicjatywy Spółki działającej w konsultacji z Panem Julianem Gozdowskim, Rada Miejska Szklarskiej Poręby podjęła uchwałę nr LIX/660/18 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – obszar III trasy narciarstwa biegowego. Na podstawie tego planu miejscowego wyznaczono funkcje usług sportowych na odcinkach około 8 km tzw. tras wyczynowych. W granicach tych funkcji możliwe jest poszerzenie tras narciarskich, ułożenie infrastruktury technicznej służącej zawodom narciarskim oraz częściowo budowa utwardzonych tras rolkowych.

W 2020 roku została przygotowana dokumentacja inwentaryzacyjna, dokumentacja koncepcyjna, program funkcjonalno-użytkowy oraz wskaźnikowe zbiorcze zestawienie kosztów dla zadania pn. „Przygotowanie tras narciarskich w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach do certyfikacji dla organizacji Pucharów Świata i Mistrzostw Świata w narciarstwie biegowym i biathlonie zgodnie z przepisami FIS i IBU”. Na podstawie mapy do celów projektowych oraz rysunku aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaprojektowano koncepcyjnie przebieg zimowych i letnich tras na obszarze objętym niniejszym planem.

Dodatkowo Spółka w maju 2025 roku zleciła delegatom technicznym FIS i IBU opracowanie koncepcji optymalnego przebiegu tras narciarskich wyczynowych dla biegów narciarskich i biathlonu jako materiał uzupełniający i aktualizujący szczegółową koncepcję wykonaną przez Spółkę w 2020 roku łącznie powyższe materiały będą stanowić elementy opisu przedmiotu zamówienia w postępowaniu na wykonawcę dokumentacji projektowej dla przebudowy narciarskich tras wyczynowych.

W zakresie przebudowy wyczynowych tras narciarskich planowane jest:

- 1) Trwałe wyłączenie z produkcji leśnej około 9,5 ha gruntów leśnych wraz z wycinką drzew i karczowaniem pni na obszarze około 3 ha,
- 2) Poszerzenie istniejących tras narciarskich i budowa nowych tras narciarskich o nawierzchni szutrowej o szerokości co najmniej 9 m (na podbiegach), 7,5 m (w terenie falistym i na zjazdach), wraz z wykonaniem robót melioracyjnych odwodnienia, budową przepustów kablowych, wykonaniem robót ziemnych polegających na wykonaniu odpowiedniego profilowania terenu, budowie skarp, stabilizacji terenu i podbudowie tras (w tym w części ze wzmocnioną podbudową dla pojazdów ciężarowych i harwesterów Lasów Państwowych) oraz budowa ewentualnych mostów krzyżujących poprzecznie trasy,
- 3) Wykonanie w obrębie szutrowych tras narciarskich nawierzchni asfaltowej trasy rolkowej o szerokości 4 m dla dystansu 2,5 km,
- 4) Wykonanie w obrębie szutrowych tras narciarskich obustronnych miejsc przewidzianych na ruchome bariery ochronne wraz oraz jednostronne lub dwustronne przejścia dla kibiców, trenerów, organizatorów i ekip telewizyjnych wraz z trasą dla przejazdu skuterów śnieżnych,

- 5) Wykonanie kablowej instalacji elektrycznej do zasilania pomiaru czasu i kamer telewizyjnych wraz z rozdzielnicami kablowymi oraz kanalizacji kablowej ze studzienkami rewizyjnymi przeznaczonymi na tymczasowe rozciąganie okablowania do kamer telewizyjnych i do pomiaru czasu,
- 6) Wykonanie infrastruktury technicznej Etapu 3 budowy systemu naśnieżania, dla szacowanej powierzchni ok. 42000 m², przy czym ostateczna powierzchnia naśnieżania zależeć będzie od ostatecznego układu planowanej certyfikacji (licencja A) tras narciarskich. Zakłada się naśnieżanie utwardzonych tras przy minimalnej warstwie pokrywy śnieżnej 40 cm,
- 7) Wykonanie instalacji sztucznego oświetlenia tras – opcjonalnie – w zależności od uzgodnień środowiskowych.

Wstępnie oszacowany łączny koszt inwestycji został określony na kwotę 40-60 mln zł netto, w zależności od ostatecznie przyjętych rozwiązań, które zostaną przyjęte w finalnej koncepcji, która będzie stanowić podstawę do opracowania szczegółowej dokumentacji projektowej dla potrzeb uzyskania pozwolenia na budowę. Aktualizacja szacunkowej kwoty i sporządzenie kosztorysu będzie możliwa po sporządzeniu i uzgodnieniu finalnej koncepcji przebudowy tras narciarskich, która będzie stanowić pierwszy etap prac projektowych wykonawcy wyłonionego w postępowaniu przetargowym na wykonanie kompleksowej dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego.

Wykonawca dokumentacji projektowej zobowiązany będzie do:

- 1) wykonania finalnej koncepcji przebudowy tras narciarskich,
- 2) uzyskania wszystkich uzgodnień projektowych wymaganych przepisami,
- 3) uzyskania wszystkich uzgodnień z FIS/PZN oraz IBU/PZB,
- 4) uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 5) wykonania projektu budowlanego,
- 6) uzyskania pozwolenia na budowę,
- 7) wykonania projektu technicznego i projektów wykonawczych,
- 8) wykonania specyfikacji technicznych wykonania i obioru robót,
- 9) wykonania przedmiarów i kosztorysów inwestorskich,
- 10) zapewnienia doradztwa na etapie postępowań na wybór wykonawcy robót,
- 11) sprawowania nadzoru autorskiego na etapie realizacji robót.

Dla możliwości realizacji powyższego zadania, Spółka zawarła w sierpniu 2025 roku porozumienie ze Stowarzyszeniem „Bieg Piastów” w zakresie możliwości przejęcia przez Spółkę tras wyczynowych w rejonie Polany Jakuszyckiej na podstawie umów dzierżawy z Lasami Państwowymi. Porozumienie to umożliwia:

- 1) Zawarcie umowy dzierżawy z Lasami Państwowymi oraz rozpoczęcie realizacji zadania inwestycyjnego polegająca na przebudowie istniejących wyczynowych tras narciarskich w celu dostosowania ich do wymogów IBU (Międzynarodowa Unia Biathlonu), FIS (Międzynarodowa Federacja Narciarska) i innych federacji dla możliwości rozgrywania międzynarodowych zawodów najwyższej rangi w biegach narciarskich i biathlonie,
- 2) Zachowanie funkcji turystycznych i amatorskich – Stowarzyszenie „Bieg Piastów” będzie mieć zagwarantowany dostęp do tras turystycznych biegnących przez teren tras wyczynowych, co umożliwi ich dalsze udostępnianie dla użytkowników indywidualnych, służb ratowniczych oraz wydarzeń o charakterze rekreacyjnym.

Obecnie Spółka uzgadnia z Lasami Państwowymi treść umowy dzierżawy w zakresie tras wyczynowych, której zawarcie zapewni Spółce posiadanie do nich prawa dysponowania nimi na cele budowlane, co pozwoli na rozpoczęcie procesu projektowego.

Modernizacja i rozbudowa Dolnośląskiego Centrum Sportu o nowe miejsca noclegowe

Spółka w II połowie 2025 roku zleciła przygotowanie dokumentacji projektowej w zakresie:

- 1) zmiany sposobu użytkowania trzech sal konferencyjnych na trzy pokoje hotelowe (w tym dwa pokoje przeznaczone dla osób niepełnosprawnych) wraz z wydzielonymi przedpokojami i łazienkami. Do zakresu zadania należeć będzie budowa ścian działowych wydzielających poszczególne pomieszczenia w pokojach hotelowych, wykonanie nowych instalacji wodno-kanalizacyjnych, przebudowa instalacji klimatyzacyjnych i wentylacyjnych, przebudowa instalacji elektrycznych i teletechnicznych i ewentualna przebudowa instalacji ppoż.
- 2) Rozbudowy istniejącego baru bistro o przestrzeń ogrodu zimowego, w całości przeszklonego, zadaszonego płytą istniejącej trybuny VIP. Oprócz budowy przeszklonych fasad w konstrukcji aluminiowej niezbędna będzie przebudowa instalacji elektrycznych i teletechnicznych (nagłośnienie) oraz rozwiązanie umożliwiające wentylowanie pomieszczenia ogrodu zimowego.

W grudniu 2025 roku zakończono wykonywanie dokumentacji projektowej oraz uzyskano ostateczne pozwolenia na budowę. Spółka planuje rozpoczęcie robót budowlanych wiosną 2026 roku po zakończeniu wysokiego sezonu turystycznego.

Dodatkowo Spółka rozpoczęła działania przedinwestycyjne dla zadania pn. „Budowa dwufunkcyjnego obiektu przeznaczonego na cele smarowni narciarskich (funkcja sportowa) oraz na cele socjalno-sanitarne i noclegowe wraz z zapleczem technicznym na działce nr 414/1 obręb 0008 w Szklarskiej Porębie Jakuszycach.”

Dzięki temu obiektowi, zaprojektowanemu na terenie części tzw. parkingu szutrowego w Dolnośląskim Centrum Sportu, udało się w znacznej części poszerzyć bazę noclegową Centrum oraz przygotować stałe miejsca smarowania nart podczas zawodów zimowych, bez konieczności zajmowania najbardziej atrakcyjnych powierzchni w budynku głównym i bez konieczności kosztownego sezonowego wynajmu tymczasowych kontenerów.

Planowany obiekt byłby trzykondygnacyjny, składający się z 30 podstawowych jednostek modułowych o powierzchni około 39,4 m² każda, z pomieszczeń techniczno-gospodarczych oraz 1 pomieszczenia wyciszenia mogącego pełnić również rolę kaplicy.

Jednostka podstawowa przeznaczona będzie:

- w trybie sportowym na funkcje smarowni, cele socjalno-sanitarne i noclegowe dla techników drużyn – razem w budynku 30 smarowni. Przewidziano dla nich po 2 miejsca noclegowe, razem w budynku 60 miejsc noclegowych;
- w trybie poza zawodami, cele socjalno-sanitarne i noclegowe dla amatorów sportu. Przewidziano dla nich kuchnię, łazienkę i 2 pokoje - od 4 do 5 miejsc noclegowych, razem w budynku od 120 do 150 miejsc noclegowych w zależności od liczby jednostek przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

W przypadku drużyn, dla których, zgodnie z przepisami międzynarodowych federacji narciarskich, należy przewidzieć 2 kabiny smarowni, nastąpi połączenie dwóch jednostek za pomocą drzwi w przedsiionkach. Dwie połączone jednostki będą miały około 78,8 m². W trybie poza zawodami połączone jednostki pełni będą funkcję apartamentów dla grup pobytowych od 8 do 10 osób, z 2 kuchniami, 2 łazienkami i 4 pokojami.

Dla planowanego zadania inwestycyjnego został w listopadzie 2025 roku złożony wniosek o dofinansowanie do Programu Inwestycji o Szczególnym Znaczeniu dla Sportu edycja 2025 wdrażanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Na podstawie wskaźnikowych zestawień kosztów inwestycję w Programie Funkcjonalno-Użytkowym oszacowano na kwotę 17 820 240 zł brutto z podatkiem VAT (14 488 000 zł netto), przy czym we wniosku wystąpiono o dofinansowanie na około 1/4 kwoty netto (3 713 999 zł).

Działalność sportowa DCS Polana Jakuszycka

W 2024 roku Dolnośląskie Centrum Sportu uzyskało licencję B Międzynarodowej Unii Biathlonu (IBU). Jest to unikalne osiągnięcie, które pozwala na organizację międzynarodowych wydarzeń biathlonowych najwyższego szczebla. DCS jest jedynym obiektem w Polsce posiadającym ten certyfikat. Licencja umożliwia organizację prestiżowych wydarzeń sportowych, jednak, aby uzyskać najwyższą licencję typu A, umożliwiającą rozgrywanie mistrzostw świata i zawodów Pucharu Świata, konieczne jest wdrożenie systemu naśnieżania tras. W II półroczu 2025 roku Biathlonworld przyznał Ośrodkowi rolę gospodarza na Puchar Świata w Parabiathlonie na rok 2026, Mistrzostwa Świata Juniorów w Biathlonie na rok 2027, Puchar IBU Seniorów w Biathlonie na rok 2028.

DCS stanowi bazę treningową dla wielu klubów sportowych oraz reprezentacji krajowych i zagranicznych. Wydarzenia międzynarodowe i prestiżowe odbywające się w DCS to m.in.: IBU Junior CUP - Puchar Juniorów IBU, Finał Dolnośląskich Igrzysk Dzieci i Młodzieży Szkolnej w Narciarstwie biegowym, Zawody FIS/ Puchar Polski w Narciarstwie Biegowym, Puchar Polski w Biathlonie, Mistrzostwa Polski Amatorów, Dolnośląski Myting w narciarstwie biegowym i biegach na raketach śnieżnych Olimpiad Specjalnych, *Bieg Piastów* – Jeden z największych biegów narciarski w Polsce, należący do Worldloppet Ski Federation, *UCI Gravel Adventure 2025* oraz *Konferencja projektu Sieppur*.

Projekty sportowe

I. IBU SIEPPUR

Projekt SIEPPUR – Sustainable Snow Management Project, to 30-miesięczny projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+, którego celem jest identyfikacja, rozwój i promowanie zrównoważonych praktyk w zarządzaniu śniegiem od produkcji i przechowywania do transportu. W obliczu zmian klimatycznych, powodujących niedobór naturalnego śniegu niezwykle istotne jest uznanie zrównoważonego zarządzania śniegiem, w kontekście wykorzystania naturalnych źródeł, minimalizacji i przystosowania się do bieżących zmian klimatycznych, w celu zapewnienia dostępu do śniegu w sytuacji rosnących temperatur.

W projekcie uczestniczy konsorcjum sześciu partnerów, w tym IBU jako koordynator projektu, Peak 63, WSL Institute for Snow and Avalanche Research (SLF), Sustainable Mountain Alliance (SMA) i trzy federacje członkowskie IBU; Svenskt Skidskytte AB (SSSAB), Polski Związek Biathlonowy (PZB), Kinga Jaworek (DCS) i Słoweński Związek Narciarski (SZS).

Dolnośląskie Centrum Sportu, położone w Szklarskiej Porębie - Jakuszytach jest jednym z ośrodków pośród trzech regionów klimatycznych (nisko położonym), który jest „poletkiem badawczym” nieposiadającym systemu naśnieżania, magazynu śniegu, a więc idealnym miejscem do opracowania optymalnego projektu i cyklu zarządzania śniegiem, zarazem przyjaznym środowisku, z uwzględnieniem ochrony jego naturalnych zasobów.

Projekt realizowany był w ramach funduszy EU Erasmus +, od 12.2022 do 05.2025 roku. Budżet projektu (POL) 33 000 euro.

II. IBU SNOW NETWORK

Snow Network (Sieć Śnieżna) IBU składa się z ekspertów od zarządzania śniegiem z Komitetów Organizacyjnych IBU. Priorytetem Snow Network jest określenie, w jaki sposób zarządzanie śniegiem może stać się bardziej wydajne i zrównoważone na zawodach pod egidą IBU. W ramach projektu gromadzone są dane dotyczące wszystkich etapów zarządzania śniegiem.

W ramach swojej sieci Snow Network IBU zebrała dane dotyczące zarządzania śniegiem z trzech sezonów z obiektów biathlonowych na całym świecie. Dane te stanowią obszerną podstawę, którą projekt SIEPPUR wykorzysta do kompleksowej analizy pojawiających się wyzwań, takich jak różnice między warunkami klimatycznymi wpływającymi na przyszłą zdolność do zabezpieczenia śniegu dla klasycznych sportów zimowych w różnych regionach, takich jak alpejskie (duże wysokości – małe szerokości geograficzne), niskie góry (mała wysokość – mała szerokość geograficzna) i skandynawskie/północnoeuropejskie (duże szerokości geograficzne – mała wysokość).

Część IV

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

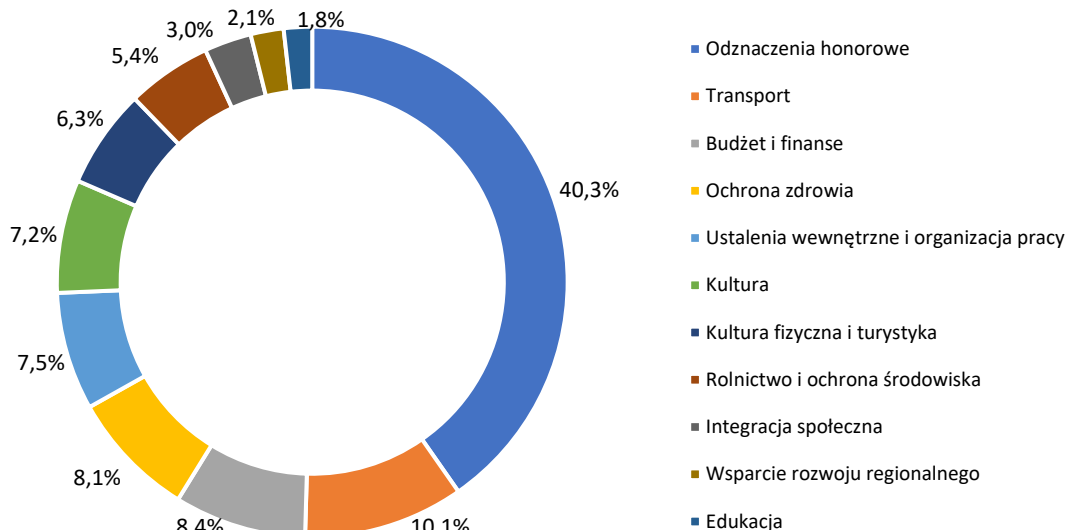
W 2025 roku Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął 335 uchwał. Aż 40,3% podjętych w 2025 roku uchwał dotyczyło przyznania regionalnych odznaczeń honorowych zasłużonym osobom i instytucjom. Ponad 10% podjętych uchwał odnosiło się do kwestii związanych z transportem, z czego większość dotyczyła powierzania innym jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych, zmiany kategorii dróg lub udzielenia wsparcia finansowego innym jednostkom samorządu terytorialnego w ramach prowadzonych przez nie prac drogowych. Ponad 8% uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku odnosiło się do budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej i ich zmian oraz zagadnień związanych z ochroną zdrowia.

Aż 7,5% uchwał dotyczyło ustaleń wewnętrznych i organizacji pracy. Na mocy uchwał Sejmiku przyznawano pomoc finansową i rzeczową podmiotom zewnętrznym, w postaci dotacji lub darowizn, innym jednostkom samorządu terytorialnego. Przyznano też stypendia dla uzdolnionych mieszkańców województwa dolnośląskiego. Sejmik podjął również uchwały związane z udzieleniem pomocy finansowej w formie dotacji celowej na usuwanie skutków powodzi.

Sejmik kolejny już rok, reagował również na bieżące wydarzenia związane z agresją Rosji na Ukrainę, przyjmując m.in. stanowisko w sprawie Listu intencyjnego o współpracy pomiędzy Sejmikiem Województwa Dolnośląskiego (Rzeczpospolita Polska) oraz Dnipropietrowską Radą Obwodową (Ukraina). W 2025 roku została podjęta uchwała w sprawie aktualizacji treści Wspólnego Oświadczenia między Województwem Dolnośląskim a Krajem Związkowym Dolna Saksonia oraz uchwała w sprawie apelu Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Komisji Europejskiej o zmianę aktualnego stanowiska wobec planów podpisania umowy o wolnym handlu z państwami Ameryki Łacińskiej (MERCOSUR).

Wśród szczególnie istotnych uchwał podjętych w 2025 roku przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego wymienić uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji *Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2030*, uchwalenia *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.*, przyjęcia *Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2030* oraz *Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2028*.

Wykres 4. Udział podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwał wg kategorii Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2025 roku.

Sejmik udzielił również Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium z wykonania budżetu województwa za 2024 rok oraz uchwalił budżet województwa na 2026 rok wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową. Sejmik udzielił Zarządowi również wotum zaufania po debacie nad *Raportem o stanie województwa za 2024 rok*.

Zdecydowana większość z podjętych przez Sejmik w 2025 roku uchwał została zrealizowana, część z nich ma charakter wieloletni i jest w trakcie realizacji. Brak jest natomiast uchwał, których realizacji zaniechano.

W Załączniku C do niniejszego *Raportu* przedstawione zostały najistotniejsze, z punktu widzenia oceny działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego, uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. W zestawieniu pomięto uchwały, których przedmiotem było przyznanie nagród i odznaczeń honorowych, a także uchwały dotyczące rozstrzygnięcia spraw wewnętrznej organizacji prac Sejmiku.

Część V

REALIZACJA PROGRAMÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE

**DOLNY
ŚLĄSK**

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA DOLNEGO ŚLĄSKA 2021-2027

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

Alokacja środków Unii Europejskiej przeznaczona na realizację Programu wynosi **9 789 278 577 zł** (2 316 276 312 euro¹⁰).

Program finansowany jest z trzech Funduszy Europejskich, dla których alokacja UE wynosi:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 5 391 801 040,00 zł, tj. 55,08% alokacji Programu,
- Europejski Fundusz Społeczny Plus – 1 939 513 986,00 zł, tj. 19,81% alokacji Programu,
- Fundusz Sprawiedliwej Transformacji – 2 457 963 551,00 zł, tj. 25,11% alokacji Programu.

W ramach Programu do 31.12.2025 roku **ogłoszono 374 nabory wniosków** o dofinansowanie na łączną kwotę alokacji z UE w wysokości 9 008 885 009,00 zł, co stanowi 92,03% alokacji Programu.

Do końca grudnia 2025 r. **podpisano 1695 umów** o dofinansowanie realizacji projektów o wartości całkowitej 10 032 532 841,10 zł, w których wysokość dofinansowania ze środków UE wyniosła 6 173 551 541,12 zł, tj. 63,06% alokacji Programu.

Do 31.12.2025 roku **rozliczono wydatki poniesione przez beneficjentów** w wysokości 1 611 390 870,79 zł, tj. 16,46% alokacji Programu.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Do końca grudnia 2025 roku, w ramach EFRR ogłoszono 186 naborów wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę alokacji w wysokości 5 008 282 731,00 zł, tj. 92,89% alokacji EFRR.

Podpisano 451 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 5 782 014 572,05 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE wyniosło 3 537 394 247,56 zł, tj. 65,61% alokacji EFRR.

Rozliczono wydatki poniesione przez beneficjentów w wysokości 855 704 176,86 zł, tj. 15,87% alokacji EFRR.

W ramach EFRR realizowane są projekty w zakresie:

- inwestycji w rozwój infrastruktury badawczej,
- rozwoju usług elektronicznych (e-administracja),
- modernizacji energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych,
- budowy instalacji do produkcji energii i ciepła z odnawialnych źródeł energii, w tym także budowa magazynów energii,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- tworzenia szlaków rowerowych w celu kanalizowania ruchu turystycznego na obszarach chronionych,
- wsparcia mobilności miejskiej, w tym budowa parkingów P&D, infrastruktury rowerowej, ciągów pieszo-rowerowych w celu ograniczania transportu samochodowego w centrach miast,
- zakupu elektrycznych zespołów trakcyjnych do przewozów pasażerskich (dolnośląski tabor kolejowy),
- budowy i przebudowy dróg wojewódzkich,
- rewitalizacji linii kolejowych,
- wsparcia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – utworzenie dwóch Ośrodków Zdrowia Psychicznego,
- budowy nowych dróg rowerowych w ramach budowy Dolnośląskiej Cyklostrady,
- wsparcia instytucji kultury, w tym modernizacja Teatru Polskiego we Wrocławiu,
- odnowy przestrzeni publicznej w miastach Dolnego Śląska (place, skwery, parki, tereny rekreacyjne),
- inwestycji związanych z odbudową infrastruktury po powodzi z 2024 roku,

Środki EFRR wysokości 693 586 450,00 zł (7,09% alokacji Programu) przeznaczone zostały również na instrumenty finansowe – pożyczki. Menadżerem Funduszu Powierniczego został Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Europejski Fundusz Społeczny + (EFS+)

Do końca grudnia 2025 roku, w ramach EFS+ ogłoszono 74 nabory wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę alokacji w wysokości 1 419 546 026,00 zł, tj. 73,19% alokacji EFS+.

Podpisano 580 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 1 885 330 158,24 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE wyniosło 1 319 557 394,71 zł, tj. 68,04% alokacji EFS+.

Rozliczono wydatki poniesione przez beneficjentów w wysokości 418 472 906,83 zł, tj. 21,58% alokacji EFS+.

¹⁰ Do przeliczeń zastosowano kurs EBC z dn. 30.12.2025 r. 1 euro = 4,2263 zł.

W ramach EFS+ realizowane są, m.in. projekty dotyczące:

- wsparcia na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia,
- rozwoju instytucji rynku pracy (m.in. utworzenie Obserwatorium Rynku Pracy),
- prowadzenia działań w zakresie przystosowania pracowników i pracodawców do zmian zachodzących w gospodarce, w szczególności na rynku pracy,
- wsparcia podmiotów ekonomii społecznej,
- integracji osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- integracji społecznej i zawodowej migrantów oraz obywateli państw trzecich,
- rozwoju usług społecznych, w tym usług opiekuńczych,
- podniesienia jakości edukacji (edukacja przedszkolna, kształcenie ogólne i zawodowe, kształcenie osób dorosłych w formach pozaszkolnych).

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST)

Fundusz skierowany na wsparcie subregionu wałbrzyskiego.

Do końca grudnia 2025 roku, w ramach FST ogłoszono 114 naborów wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę alokacji w wysokości 2 581 056 252,00 zł, tj. 105,01% alokacji FST¹¹.

Podpisano 664 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 2 365 188 110,81 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE wyniosło 1 316 599 898,85 zł, tj. 53,56% alokacji FST.

Rozliczono wydatki poniesione przez beneficjentów w wysokości 337 213 787,10 zł, tj. 13,72% alokacji FST.

W ramach FST realizowane są projekty w zakresie:

- dostosowania kwalifikacji zawodowych do zmian zachodzących na rynku pracy,
- rozwoju infrastruktury edukacyjnej na potrzeby kształcenia ogólnego i zawodowego,
- wsparcia usług społecznych,
- zwiększenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, budynkach publicznych i mieszkalnych oraz ograniczenia niskiej emisji,
- rewaloryzacji obszarów przemysłowych i rekultywacji skażonych gruntów,
- wsparcia rozwoju mobilności miejskiej (budowa ciągów pieszo-rowerowych, zakup bezemisyjnego taboru).

Program FEDS wdrażany jest przez 4 instytucje: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (Instytucja Zarządzająca FEDS 2021-2027), Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą, Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu oraz przez Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

---

¹¹ Przekroczenie kwoty alokacji związane jest głównie z konieczności przeliczenia środków UE i zastosowanym kursem euro do przeliczeń.

Tabela 2. Zestawienie projektów realizowanych w poszczególnych subregionach w ramach programu FEDS 2021-2027 wg stanu na 31.12.2025 rok.

Subregion	Liczba realizowanych projektów [szt.]	Wartość ogółem projektów [zł]	Dofinansowanie ze środków UE [zł]	Udział subregionu (środki UE)
jeleniogórski				
EFRR	124	860 054 012,59	547 166 148,46	8,86%
EFS+	88	296 222 739,12	207 355 917,28	3,36%
razem	212	1 156 276 751,71	754 522 065,74	12,22%
legnicko-głogowski				
EFRR	52	703 411 904,36	451 365 903,14	7,31%
EFS+	46	145 449 932,61	101 814 952,77	1,65%
razem	98	848 861 836,97	553 180 855,91	8,96%
wałbrzyski				
EFRR	73	910 790 047,71	529 606 674,11	8,58%
EFS+	98	288 005 954,23	201 604 167,83	3,27%
FST	662	2 335 955 761,24	1 296 137 256,39	21,00%
razem	833	3 534 751 763,18	2 027 348 098,33	32,84%
Miasto Wrocław				
EFRR	88	948 803 420,28	534 783 492,34	8,66%
EFS+	29	89 172 080,85	62 420 456,52	1,01%
FST	1	28 273 097,53	19 791 166,07	0,31
razem	118	1 066 248 598,66	616 995 114,93	9,99%
wrocławski				
EFRR	101	690 523 737,64	427 345 708,61	6,92%
EFS+	88	231 807 229,70	162 265 059,68	2,63%
razem	189	922 330 967,34	589 610 768,29	9,55%
województwo*				
EFRR	13	1 668 431 449,47	1 047 126 320,90	16,96%
EFS+	231	834 672 221,73	584 096 840,63	9,46%
FST	1	959 252,04	671 476,39	0,01%
razem	245	2 504 062 923,24	1 631 894 637,92	26,43%
Podsumowanie				
EFRR	451	5 782 014 572,05	3 537 394 247,56	57,30%
EFS+	580	1 885 330 158,24	1 319 557 394,71	21,37%
FST	664	2 365 188 110,81	1 316 599 898,85	21,33%
razem	1 695	10 032 532 841,10	6 173 551 541,12	100,00%

* W kategorii „województwo” zostały sklasyfikowane projekty realizowane na obszarze większym niż powiat, bądź realizowane przez kilka powiatów, których nie można przypisać do danego subregionu, tj. projekty realizowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego (np. drogi wojewódzkie, linie kolejowe), projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych, projekty realizowane na terenie całego województwa przez przedsiębiorstwa, fundacje, stowarzyszenia.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2014-2020

I. ZADANIA I KONKURSY

W ramach realizacji zadań związanych z rozwojem obszarów wiejskich, w 2025 roku przeprowadzono nabory w następujących konkursach i rozliczono następujące zadania:

- Odnowa Dolnośląskiej Wsi – konkurs dla gmin, dofinansowaniem objęto 154 gminy na łączną kwotę dotacji 6 721 220,00 zł;
- Dofinansowanie bieżącego utrzymania urzędzeń melioracji wodnych będących własnością gminy – w ramach konkursu dofinansowaniem objęto 61 gmin na łączną kwotę dotacji 1 778 810,00 zł;
- Dotacje dla organizacji pozarządowych (w ramach konkursu „Przedsięwzięcia promujące ideę odnowy wsi” oraz trybu art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) – w trybie konkursowym i pozakonkursowym przekazano dotacje dla organizacji pozarządowych w łącznej wysokości 699 995,00 zł na realizację 66 zadań publicznych.
- Dotacje dla organizacji pozarządowych związanych z pszczelarstwem (w ramach dwóch konkursów „Poprawa warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich” oraz „Wsparcie i promocja pszczelarstwa - pasieka edukacyjna”) – w trybie konkursowym przekazano dotacje dla organizacji pozarządowych w łącznej wysokości 723 891,66 zł na realizację 4 zadań publicznych.
- Dofinansowanie Programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w wysokości 120 000,00 zł.
- Organizacja dożynek wojewódzkich w Wądrożu Wielkim – w ramach podpisanego porozumienia między UMWD a gminą Wądroże Wielkie przekazano dotację w wysokości 220 000,00 zł.

II. REALIZACJA PROGRAMÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH**1. Informacja za rok 2025**PROW na lata 2014-2020

W zakresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach wszystkich działań powierzonych do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku podpisano 25 nowych umów o pomoc na kwotę kosztów kwalifikowalnych 51 350 417,96 zł w tym 47 302 704,00 zł dofinansowania ze środków UE. Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego złożonych zostało 111 wniosków o płatność na kwotę kosztów kwalifikowalnych 296 750 939,68 zł- w tym 227 109 602,46 zł dofinansowania ze środków UE. ARiMR zrealizowała płatności dla 258 zleceń (w tym 47 płatności dla wniosków/zleceń wyprzedzającego finansowania) na kwotę pomocy ogółem 351 429 116,99 zł w tym 270 204 370,43 zł ze środków UE.

PS WPR na lata 2023-2027**Interwencja 10.8 – Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym:**

Samorząd Województwa Dolnośląskiego ogłosił nabór wniosków od 28.04-28.05.2025 roku. Limit środków na działanie: 5 993 159,00 euro. W odpowiedzi na nabór złożone zostały 2 wnioski o pomoc. Podpisano jedną umowę na realizację projektu na kwotę kosztów kwalifikowalnych ogółem 13 774 850,40 zł w tym wkład UE (EFRROW) 7 620 247,24 zł.

Interwencja I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – Komponent Zarządzanie:

W 2025 roku SW przekazał do ARiMR 36 zleceń płatności zaliczkowych na kwotę 7 418 256,80 zł w tym 4 080 041,02 zł ze środków UE. ARiMR zrealizowała płatności na tożsame kwoty.

Interwencja I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – Komponent Wdrażanie LSR:

W 2025 roku w systemie informatycznym LGD przekazały do SW 675 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 113 143 954,90 zł w tym 66 619 273,66 zł wkład ze środków UE. Podpisano 91 umów o przyznaniu pomocy na kwotę ogółem 18 906 326,45 w tym 11 861 265,89 zł ze środków EFRROW. ARiMR zrealizowała 66 płatności zaliczkowych i wyprzedzającego finansowania na kwotę pomocy ogółem 6 959 620,89 zł w tym 3 677 684,35 zł ze środków EFRROW.

KPO - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Samorząd Województwa Dolnośląskiego zawarł w dn. 17.09.2024 roku z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi umowę powierzenia części zadań związanych z realizacją następujących inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności:

- B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”,
- B3.3.1 „Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich (obszar B)”.

Interwencja B3.1.1

W przypadku zadania B3.1.1 ogłoszony został jeden nabór, który trwał w dniach od 16.12.2024 roku do 17.01.2025 roku. Kwota środków przeznaczona na nabór wyniosła 50 790 672,00 zł i pierwotnie wystarczyła tylko dla 13 z 84 beneficjentów, jednak w porozumieniu z MRiRW dostępne środki zostały zwiększone do 118 131 036 zł co pozwoliło objąć wsparciem kolejne operacje. Na dzień 31.12.2025 roku podpisano łącznie 20 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 81 097 038,00 zł (68% limitu województwa), z czego wypłacono 17 864 900,02 zł (15% limitu województwa) w postaci zaliczek. W miesiącach styczeń-luty 2026 roku kontynuowana jest weryfikacja i podpisywanie kolejnych umów w ramach dostępnych środków.

Interwencja B3.3.1 (obszar B)

W przypadku zadania B3.3.1 (obszar B) ogłoszono dwa nabory wniosków. Pierwszy nabór trwał w terminie od 08.04.2025 r.-30.04.2025 roku. Na realizację ww. naboru województwo dolnośląskie otrzymało budżet w wysokości 61 754 010,46 zł. Limit ten został ostatecznie zredukowany do 24 019 425,15 zł po urealnieniu zapotrzebowania w trakcie drugiego naboru. Łącznie w ramach pierwszego naboru wpłynęło 19 projektów na kwotę pomocy 24 467 440,00 zł (40% limitu województwa). Po zakończonej weryfikacji podpisano 10 umów na kwotę pomocy 18 075 806,61 zł. Z uwagi na wciąż dostępne środki i zgłaszane zapotrzebowanie z gmin ogłoszono drugi nabór, który trwał w terminie od 07-15.07.2025 roku. Dostępny limit środków naboru wyniósł wówczas 37 286 570,46 zł. Na dzień 31.12.2025 roku łącznie w ramach dwóch naborów podpisano 17 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 21 846 271,38 zł, jednak 4 beneficjentów zrezygnowało z realizacji zadań i rozwiązano z nimi umowy.

Złożono 19 wniosków o płatność na kwotę 11 936 650,07 zł (w tym 6 wniosków o płatność zaliczkową na kwotę 4 298 941,02 zł), z czego wypłacono 11 772 649,88 zł (a po uwzględnieniu dokonanych przez beneficjentów zwrotów w wys. 244 565,98 zł, wartość wypłaconej pomocy wyniosła 11 528 083,90 zł).

Mając na uwadze powyższe, Samorząd Województwa Dolnośląskiego, pełniący funkcję Jednostki wspierającej dla inwestycji B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich (obszar B), w ramach ww. inwestycji zrealizował zadanie na poziomie 47,99 % przyznanego limitu środków. Środki niewykorzystane zostały zwrócone do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2. Informacja ze stanem narastającym na dzień 31.12.2025 roku.**Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wg stanu na dzień 31.12.2025 roku:**

Łączny limit środków dostępnych na wszystkie działania, które zostały powierzone do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w ramach PROW na lata 2014-2020 wynosi 238 890 825,00 euro w tym 238 076 578,00 euro dodatkowych środków zapisanych w budżecie PROW pochodzących z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy (EURI) oraz 29 439 482,00 euro - jako wspólny limit krajowy w ramach działania *Zarządzanie zasobami wodnymi w zakresie budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych naturalnych lub sztucznych.*

Tabela 3. Aktualne limity (w euro) dla województw na działania PROW 2014-2020 w podziale na działania/operacje.

Nazwa działania	Poddziałania nazwa operacji	Limit w euro
4. Inwestycje w środki trwałe	4. 3 Scalanie gruntów	36 782 845
4. Zarządzanie zasobami wodnymi w zakresie:	a) budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych lub budowli hydrotechnicznych na ciekach wodnych naturalnych lub sztucznych. Limit ogólnokrajowy: 29 439 482 euro	31 614 200
	b) budowy lub przebudowy otwartych zbiorników retencyjnych służących do gromadzenia wód opadowych lub roztopowych, wód gruntowych lub wód płynących: 2 174 718 euro	
7. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	7.2.1 Budowa lub modernizacja dróg	61 911 299 + 38 076 578 = 99 987 877
	7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa (W tym dodatkowe środki z EURI – 28 403 578 euro)	
	7.4.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	
	7.6.1 Ochrona zabytków	
	7.4.2 Inwestycje w targowiska	
19 Leader	19.1 – wsparcie przygotowawcze;	70 505 903
	19.2- wdrażanie LSR;	
	19.3 – wdrażanie proj. współpracy;	
	19.4 – koszty bieżące i aktywizacja	
RAZEM:		238 890 825

Od początku wdrażania Programu, na dzień 31.12.2025 roku Samorząd Województwa, podpisał 2157 umów (tzw. umów czynnych tj. zrealizowanych lub będące w realizacji – bez umów rozwiązanych) o przyznanie pomocy na kwotę kosztów kwalifikowalnych 1 003 443 977,00 zł, w tym 688 120 479,00 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Beneficjenci złożyli 3549 wniosków o płatność na kwotę kosztów kwalifikowalnych 1 052 718 985,00 zł przy udziale środków EFRROW w wysokości 721 218 114,00 zł. W ramach realizacji finansowej wszystkich powyższych umów zakończono realizację 2156 projektów, w ramach których Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła środki na kwotę kosztów kwalifikowalnych ogółem 998 936 384,00 zł, w tym 683 502 039,00 zł ze środków EFRROW. Rok 2025 jest rokiem kończącym realizację działań w ramach PROW na lata 2014-2020.

Tabela 4. Poziom realizacji poszczególnych działań wdrażanych przez SW w ramach PROW na lata 2014-2020 w podziale na subregiony (wg stanu na 31.12.2025 rok).

Nazwa działania/poddziałania/ typ operacji – w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	Liczba	kwota (zł)		Liczba	kwota (zł)		Liczba	kwota (zł)	
		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW
4.3 Scalanie gruntów w tym subregion:	13	146 358 468,60	93 127 893,50	20	146 188 958,60	93 020 034,40	20	146 177 479,90	93 012 730,40
jeleniogórski	4	39 498 811,80	25 133 094,00	7	39 499 379,20	25 133 455,00	7	39 495 609,00	25 131 055,98
legnicko-głogowski	3	31 494 720,38	20 040 090,58	4	31 493 532,00	20 039 334,41	4	31 487 971,78	20 035 796,43
wałbrzyski	4	60 333 185,60	38 390 006,00	7	60 163 787,52	38 282 218,00	7	60 162 148,38	38 281 175,00
wrocławski	2	15 031 750,75	9 564 703,00	2	15 032 259,94	9 565 027,00	2	15 031 750,75	9 564 703,00
4.3.1 Zarządzanie zasobami wodnymi	21	6 616 757,27	4 210 242,65	22	6 511 757,27	4 143 431,15	22	6 412 847,02	4 080 494,46
jeleniogórski	1	144 376,00	91 866,45	1	144 376,00	91 866,45	1	144 376,00	91 866,44
legnicko-głogowski	1	165 423,00	105 258,65	1	165 423,00	105 258,65	1	165 423,00	105 258,65
wałbrzyski	11	4 147 804,00	2 639 247,69	12	4 042 804,00	2 572 436,19	12	3 987 311,29	2 537 126,12
wrocławski	8	2 159 154,27	1 373 869,86	8	2 159 154,27	1 373 869,86	8	2 115 736,73	1 346 243,25
7.2.1 Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	111	188 596 605,40	120 004 020,00	143	199 509 602,90	126 947 960,30	131	186 821 264,10	118 874 369,90
jeleniogórski	17	27 343 525,07	17 398 685,00	25	32 632 199,90	20 763 868,80	20	26 780 871,39	17 040 668,41
legnicko-głogowski	15	19 318 087,38	12 292 099,00	19	20 854 874,21	13 269 956,46	17	18 367 025,50	11 686 938,28
wałbrzyski	45	70 814 526,17	45 059 283,00	58	72 056 568,57	45 849 594,58	56	70 707 406,97	44 991 122,88
wrocławski	34	71 120 466,76	45 253 953,00	41	73 965 960,24	47 064 540,50	38	70 965 960,24	45 155 640,38
7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa	129	291 251 488,70	234 952 400,00	210	305 337 600,20	246 357 623,70	195	289 807 081,00	233 811 341,30
jeleniogórski	33	70 461 874,98	58 741 445,00	48	72 857 651,18	63 750 444,70	45	69 857 651,09	58 323 946,99
legnicko-głogowski	19	45 555 989,61	37 464 558,00	28	47 475 605,97	41 303 777,01	25	45 475 605,76	37 387 582,31
wałbrzyski	41	91 314 759,64	73 071 315,00	68	95 727 521,50	84 274 434,63	64	90 729 965,19	72 549 274,86
wrocławski	36	83 918 864,45	65 675 082,00	66	89 276 821,53	57 028 967,33	61	83 743 858,96	65 550 537,16

Nazwa działania/poddziałania/typ operacji – w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	Liczba	kwota (zł)		Liczba	kwota (zł)		Liczba	kwota (zł)	
		ogółem	EFROW		ogółem	EFROW		ogółem	EFROW
7.4.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	56	47 464 393,00	30 201 594,00	98	52 988 823,00	33 716 788,00	88	47 118 892,00	29 981 751,00
jeleniogórski	8	6 303 091,00	4 010 657,00	17	8 267 729,00	5 260 756,00	13	6 275 524,00	3 993 116,00
legnicko-głogowski	10	6 475 351,00	4 120 266,00	17	7 813 673,00	4 971 840,00	15	6 475 351,00	4 120 266,00
wałbrzyski	20	16 693 212,00	10 621 891,00	33	18 002 219,00	11 454 812,00	30	16 442 486,00	10 462 354,00
wrocławski	18	17 992 739,00	11 448 780,00	31	18 905 202,00	12 029 380,00	30	17 925 531,00	11 406 015,00
7.4.2 Inwestycje w targowiska	12	13 341 327,00	8 489 086,00	18	15 999 866,00	10 180 715,00	15	12 919 070,00	8 220 404,00
jeleniogórski	3	3 632 933	2 311 635	4	3 632 932,00	2 311 635,00	4	3 325 101,00	2 115 762,00
legnicko-głogowski	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
wałbrzyski	4	3 983 208,00	2 534 515,00	7	6 354 949,00	4 043 654,00	4	3 970 310,00	2 526 308,00
wrocławski	5	5 725 186,00	3 642 936,00	7	6 011 985,00	3 825 426,00	7	5 623 659,00	3 578 334,00
7.6.1 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	16	9 795 194,00	6 232 681,00	21	9 691 413,00	6 166 646,00	21	9 670 688,49	6 153 459,09
jeleniogórski	4	2 158 817,00	1 373 655,00	7	2 131 438,00	1 356 234,00	7	2 154 029,49	1 370 608,96
legnicko-głogowski	4	2 768 366,00	1 761 511,00	4	2 691 964,00	1 712 897,00	4	2 663 742,00	1 694 939,03
wałbrzyski	5	3 020 335,00	1 921 839,00	7	3 020 335,00	1 921 839,00	7	3 020 335,00	1 921 839,16
wrocławski	3	1 847 676,00	1 175 676,00	3	1 847 676,00	1 175 676,00	3	1 832 582,00	1 166 071,93
19.1 Wsparcie przygotowawcze **	35	3 554 000,00	2 261 410,00	70	3 554 000,00	2 261 410,00	70	3 554 000,00	2 261 410,00
19.2 **	1 732	238 100 131,10	151 503 113,4	2 795	254 728 511,40	161 385 467,20	2 580	238 569 744,80	150 337 135,10
jeleniogórski	423	59 239 787,25	37 694 276,63	664	64 513 542,46	40 351 683,16	627	59 398 459,81	37 325 490,52
legnicko-głogowski	169	27 810 332,05	17 695 714,28	262	31 455 011,00	20 014 823,00	238	27 756 638,05	17 455 271,61
wałbrzyski	493	63 313 623,67	40 286 458,74	859	65 919 937,00	41 944 856,00	782	63 013 382,24	39 924 499,78
wrocławski	621	83 081 208,06	52 864 572,69	943	86 987 666,00	55 350 252,00	894	83 807 484,58	52 709 055,22
Inne	26	4 655 180,11	2 962 091,10	67	5 852 355,00	3 723 853,00	39	4 593 780,12	2 922 817,99
19.3 ** Wdrażanie projektów współpracy	15	13 890 982,00	8 838 832,00	17	13 872 142,37	8 826 844,19	17	13 967 076,59	8 823 883,39
19.4 ** Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	17	44 474 629,49	28 299 206,10	135	44 336 310,23	28 211 194,20	133	43 918 240,16	27 945 060,15
RAZEM:	2 157	1 003 443 977	688 120 479	3 549	1 052 718 985	721 218 114	3 292	998 936 384	683 502 039

Uwaga: Liczba i kwoty złożonych wniosków o płatność – wszystkie złożone wnioski o płatność w tym wnioski wycofane przez beneficjentów. Liczby i kwota zrealizowanych płatności- tylko zlecenia i kwoty dla wniosków o płatność dotyczące umów czynnych (bez zleceń płatności dla umów rozwiązanych).

* W przypadku działania 19.2 19.3 i 19.4 w liczbie złożonych wniosków o płatność i zrealizowanych płatności nie uwzględniono liczby wniosków o wyprzedzające finansowanie i zleceń dla wyprzedzającego finansowania.

** W przypadku działań 19.1, 19.3, 19.4 ze względu na to, że dotyczą one projektów międzyregionalnych i/lub międzynarodowych, nie przedstawiono w ujęciu subregionalnym.

*** W przypadku podziałania 19.2 i projektów realizowanych na obszarze kilku subregionów klasyfikacji do danego subregionu dokonano po lokalizacji siedziby beneficjenta.

PLAN STRATEGICZNY DLA WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ NA LATA 2023-2027

Realizacja PS WPR 2023-2027 wg stanu na 31.12.2025 roku:

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach realizacji PS WPR 2023-2027 odpowiada za wdrażanie zadań delegowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie II filaru (rozwoj obszarów wiejskich):

Scalanie gruntów: Organizacja i finansowanie procesów scalania gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym (I.10.8.).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego ogłosił nabór wniosków od 28.04-28.05.2025 roku. Limit środków na działanie: 5 993 159,00 euro. W odpowiedzi na nabór złożone zostały 2 wnioski o pomoc. Podpisano jedną umowę na realizację projektu na kwotę kosztów kwalifikowalnych ogółem 13 774 850,40 w tym wkład UE (EFRROW) 7 620 247,24 zł.

Tabela 5. Zawarte umowy w ramach scalania gruntów: Organizacja i finansowanie procesów scalania gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym (I.10.8.) w subregionach.

Nazwa działania/poddziałania/typ operacji - w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)		
	ilość	kwota (zł)	
		ogółem	EFRROW
Scalanie Gruntów	1	13 774 850,40	7 620 247,24
wałbrzyski	1	13 774 850,40	7 620 247,24

Infrastruktura na obszarach wiejskich: Wdrażanie inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową (I.10.10) Inteligentne wsie: Wdrażanie koncepcji "Smart Villages" na obszarach wiejskich.

Limit środków na działanie:

- Wdrażanie inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową - 9 561 158,00 euro;
- Inteligentne wsie: Wdrażanie koncepcji "Smart Villages" na obszarach wiejskich - 1 647 940,00 euro;

Pierwsze nabory na poszczególne zakresy w ramach działania zaplanowane są na 2026 roku.

LEADER

W 2023 roku wybrano 18 Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność do realizacji przez Lokalne Grupy Działania w latach 2023-2027. W 2024 roku każda z 18 zgłoszonych LGD, które otrzymała pozytywną ocenę swojej strategii, podpisała umowy ramowe na realizację strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) dla województwa dolnośląskiego objętych Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Przyznane wsparcie w ramach komponentów wdrażanie LSR oraz zarządzanie LSR funduszu EFRROW wynosi łącznie 49 275 000,00 euro, w tym na komponent Wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju wysokość środków finansowych wyniosła 40 500 000,00 euro. Umowy te regulują zasady współpracy pomiędzy beneficjentami, a instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie środków w ramach PS WPR 2023-2027 (w tym SW) oraz stanowią ramy prawne, które określają zasady wdrażania i realizacji lokalnych strategii rozwoju, które są tworzone na poziomie lokalnych grup działania. Podpisanie umów ramowych stanowi faktyczne rzeczowe i finansowe otwarcie nowej perspektywy finansowej Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027). W związku z zawarciem umów ramowych z 18 Lokalnymi Grupami Działania na Dolnym Śląsku Lokalną Strategią Rozwoju zostało objętych 141 gmin. Liczba ludności wiejskiej zamieszkałej obszar objęty LSR wyniosła 1 346 435 (według danych GUS za 2020 rok).

LEADER / Rozwój Lokalny/ Komponent - Zarządzanie lokalnymi strategiami rozwoju (LSR) w ramach podejścia LEADER (I.13.1)

W roku 2024 LGD złożyły za pomocą systemu CSOB wnioski o przyznanie pomocy w ramach interwencji LEADER, dotyczące komponentu 13.1 Zarządzanie LSR, związanego z funkcjonowaniem LGD. Wszystkie 18 wniosków zostało pozytywnie zweryfikowanych, podpisano 18 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 8 775 000,00 euro. Na dzień 31.12.2025 roku ARiMR zrealizowała 54 płatności zaliczkowe na kwotę pomocy ogółem 14 938 860,80 zł w tym 8 216 373,13 zł ze środków EFRROW.

LEADER / Rozwój Lokalny/ Komponent 13.1 WDR Realizacja – na dzień 31.12.2025 roku złożonych zostało 598 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 116 557 206,07 zł w tym 68 616 449,23 zł z EFRROW. Podpisano 91 umów

o przyznaniu pomocy na kwotę ogółem 18 906 326,45, w tym 11 861 265,89 zł ze środków EFRROW. ARiMR zrealizowała 66 płatności zaliczkowych i wyprzedzającego finansowania na kwotę pomocy ogółem 6 959 620,89 zł, w tym 3 677 684,35 zł ze środków EFRROW.

Tabela 6. Zawarte umowy w ramach Komponent 13.1 WDR Realizacja z podziałem na subregiony.

Nazwa działania/poddziałania/typ operacji - w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)		
	ilość	kwota (zł)	
		ogółem	EFRROW
13.1 WDR Realizacja –Razem	91	18 906 055,45	11 861 116,84
jeleniogórski	14	2 176 283,00	1 253 534,15
legnicko-głogowski	19	4 562 830,21	2 807 454,55
wałbrzyski	43	7 200 519,62	4 629 807,06
wrocławski	15	4 966 422,62	3 170 321,08

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Realizacja KPO wg stanu na 31.12.2025 roku:

Interwencja B3.1.1

Na dzień 31.12.2025 roku podpisano łącznie 20 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 81 097 038,00 zł (68% limitu województwa), z czego wypłacono 17 864 900,02 zł (15% limitu województwa) w postaci zaliczek. W miesiącach styczeń-luty 2026 roku kontynuowana jest weryfikacja i podpisywanie kolejnych umów w ramach pozostałego limitu środków.

Interwencja B3.3.1 (obszar B)

Na dzień 31.12.2025 roku w ramach 2 naborów podpisano łącznie 17 umów o dofinansowanie na kwotę pomocy 21 846 271,38 zł, jednak 4 beneficjentów zrezygnowało z realizacji zadań i rozwiązano z nimi umowy.

Złożono 19 wniosków o płatność na kwotę 11 936 650,07 zł (w tym 6 wniosków o płatność zaliczkową na kwotę 4 298 941,02 zł), z czego wypłacono 11 772 649,88 zł, a po uwzględnieniu dokonanych przez beneficjentów zwrotów w wys. 244 565,98 zł, wartość wypłaconej pomocy wyniosła 11 528 083,90 zł. Tym samym inwestycja została zrealizowana na poziomie 47,99% przysługującego limitu.

Tabela 7. Poziom realizacji poszczególnych działań wdrażanych przez SW w ramach KPO na rok 2025 ze stanem na 31.12.2025 rok w podziale na subregiony.

Nazwa działania/poddziałania/typ operacji - w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność złożone			Zrealizowane płatności		
	ilość	kwota (zł)		Ilość	kwota (zł)		ilość*	kwota (zł)*	
		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW
Interwencja B3.1.1	20	81 097 038,00	-	19	37 501 835,00	-	8	17 864 900,00	-
wałbrzyski	4	16 910 249,00	-	7	12 746 855,00	-	4	5 845 767,00	-
legnicko-głogowski	4	15 097 893,00	-	3	5 728 543,00	-	2	3 404 082,00	-
jeleniogórski	3	10 715 795,00	-	0	0,00	-	0	0,00	-
wrocławski	9	38 373 101,00	-	9	19 026 437,00	-	2	8 615 051,00	-
B3.3.1 (obszar B)	13	11 567 097,30	-	19	11 936 650,07,00	-	19	11 528 083,90	-
jeleniogórski	3	1 615 518,00	-	5	1 611 617,00	-	5	1 604 882,18	-
legnicko-głogowski	1	1 664 444,00	-	1	1 664 444,00	-	1	1 664 444,00	-
wałbrzyski	2	1 925 220,00	-	3	1 925 220,00	-	3	1 925 220,40	-
wrocławski	7	6 361 915,00	-	10	6 735 369,00	-	10	6 333 537,52	-

Część VI

REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk (DBO) realizowany był w 5 subregionach: jeleniogórskim, wałbrzyskim, legnickim, wrocławskim oraz m. Wrocław, w pięciu obszarach tematycznych: sport, turystyka, kultura, działania na rzecz seniorów oraz działania na rzecz młodzieży.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego przeznaczono kwotę 1 000 000 zł. W ramach DBO złożonych zostało 105 projektów, do głosowania zakwalifikowały się 93 projekty. W głosowaniu Dolnoślązaków zwyciężyło 25 projektów, których realizatorzy – organizacje pozarządowe – wyłonieni zostali w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w ramach Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego.

Tabela 8. Lista projektów do realizacji w ramach dolnośląskiego budżetu obywatelskiego w 2025 roku.

Lp.	Nr projektu	Tytuł projektu	Obszar tematyczny
SUBREGION JELENIOGÓRSKI			
1.	17	Zagraj w NBA. Z autorytetami w sporcie - II edycja	SPORT
2.	44	Akademia Dziadków i Wnuków 2025	TURYSTYKA
3.	60	CoolturaJna Jelonka	KULTURA
4.	24	Domowe sanatorium seniora	DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW
5.	77	Maraton Twórczego Myślenia "Liderzy Eko Fun"	DZIAŁANIA NA RZECZ MŁODZIEŻY
SUBREGION LEGNICKI			
6.	4	RUSZAJ W NIEZNANE	SPORT
7.	20	TAJEMNICE PRZESZŁOŚCI	TURYSTYKA
8.	94	Wydanie książki o historii harcerstwa na Ziemi Legnickiej	KULTURA
9.	1	Akademia Kompetencji Seniora z Edytą Stein	
10.	33	Helpton młodzieżowy dolnośląski	DZIAŁANIA NA RZECZ MŁODZIEŻY
SUBREGION WAŁBRZYSKI			
11.	50	BWA Masters - Mistrzostwa Break Dance 2025	SPORT
12.	45	Szturm Na Twierdze	TURYSTYKA
13.	8	SEKRETY REGIONU	KULTURA
14.	41	DODAC ŻYCIA DO LAT	DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW
15.	51	BWA Streets 2025	DZIAŁANIA NA RZECZ MŁODZIEŻY
SUBREGION WROCŁAWSKI			
16.	88	SPORTOWY DOLNY ŚLĄSK	SPORT
17.	62	Uroki Dolnego Śląska	TURYSTYKA
18.	43	TEATR NA DOBRY WIECZÓR	KULTURA
19.	42	DOLNY ŚLĄSK PRZYJAZNY SENIOROM	DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW
20.	97	Aktywna młodzież Dolnego Śląska	DZIAŁANIA NA RZECZ MŁODZIEŻY
SUBREGION MIASTO WROCŁAW			
21.	6	RUSZAJ W DROGĘ	SPORT
22.	57	Dni otwarte dolnośląskich zagród edukacyjnych	TURYSTYKA
23.	59	Z kulturą wiejską na Ty	KULTURA
24.	76	Bioróżnorodność Doliny Baryczy – Skarby Natury i Tradycji	DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW
25.	30	Helpton młodzieżowy we Wrocławiu	DZIAŁANIA NA RZECZ MŁODZIEŻY

Podmiot realizujący: Wydział Polityki Senioralnej i Projektów Społecznych, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

ZAŁĄCZNIKI

A. Wykaz jednostek podległych samorządowi województwa

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego

1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu
3. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka - Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu
4. Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu
5. Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze,
6. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy
7. Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu
8. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Lubiążu
9. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu
10. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi
11. Wojewódzkie Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim
12. Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze
13. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu
14. Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. E. Biernackiego w Wałbrzychu
15. Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Janowicach Wielkich
16. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
17. Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej
18. Pogotowie Ratunkowe we Wrocławiu
19. Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze
20. Pogotowie Ratunkowe w Legnicy
21. Pogotowie Ratunkowe w Wałbrzychu

Spółki prawa handlowego wykonujące działalność leczniczą, których Samorząd Województwa Dolnośląskiego jest (współ)właścicielem

1. Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.
2. Sanatoria Dolnośląskie Sp. z o.o.
3. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o.
4. Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o.
5. Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
6. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Jednoosobowe Spółki Województwa Dolnośląskiego

- Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.
- Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.
- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o.
- Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
- Koleje Dolnośląskie S.A.
- Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.
- Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o.
- Stawy Milickie S.A.
- Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
- Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Spółki z większościami lub 100% udziałem Województwa Dolnośląskiego

- Agencja Rozwoju Regionalnego Arleg S.A.
- Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o.o.
- Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.
- Dolnośląskie Centrum Medyczne Dolmed S.A.
- Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Spółki prawa handlowego z mniejszościowym udziałem Województwa Dolnośląskiego

- Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A.
- Port Lotniczy Wrocław S.A.
- POLREGIO S.A.
- Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Krosno S.A.

Jednostki organizacyjne samorządu

- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu
- Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
- Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei
- Instytut Rozwoju Terytorialnego
- Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych
- Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych

Wojewódzkie osoby prawne

- Dolnośląski Ośrodek Ruchu Drogowego – Wrocław

Instytucje kultury, dla których organizatorem jest samorząd

- Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
- Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju
- Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy
- Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu
- Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu,
- Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu
- Teatr Polski we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy (instytucja prowadzona wspólnie z miastem Legnica)
- Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu
- Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego we Wrocławiu
- Opera Wrocławska (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Filharmonia Dolnośląska w Jeleniej Górze
- Filharmonia Sudecka w Wałbrzychu
- Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
- Dolnośląskie Centrum Filmowe we Wrocławiu
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego do końca stycznia 2022)
- Narodowe Forum Muzyki (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z miastem Wrocław)

Jednostki oświaty**Szkoły**

- Dolnośląska Szkoła policealna Medyczna im. M. Curie-Skłodowskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Zespół Szkół w Jaworze
- Dolnośląski Zespół Szkół w Lubinie
- Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy
- Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych przy Wielospecjalistycznym Szpitalu w Miliczu
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych przy Szpitalu Uzdrawiskowym dla Dzieci "Jagusia" w Kudowie-Zdroju
- Dolnośląska Szkoła Podstawowa nr 4 przy Szpitalu Rehabilitacyjnym Hematologicznym "Orlik" w Kudowie-Zdroju
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych Przystępnych w Wałbrzychu
- Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu
- Dolnośląskie Samorządowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy

Placówki doskonalenia nauczycieli

- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Legnicy
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

Ośrodki wychowawcze

- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Uczniów Niestyszających i Słabosłyszających oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworze
- Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu

Biblioteki pedagogiczne

- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Legnicy
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Strzelinie
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Świdnicy
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli

Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie

B. Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

Kontraktacja środków do dn. 31.12.2025 r.

Nazwa Priorytetu Nazwa Działania	Alokacja UE* [zł]	Umowy o dofinansowanie projektów			
		liczba	Wartość ogółem umowy [zł]	w tym wkład UE [zł]	% alokacji UE**
PRIORYTET 1 Przedsiębiorczość [EFRR]	641 408 011,85	77	854 605 117,38	544 825 876,17	84,94%
1.1 Rozwój jednostek naukowych	47 740 094,62	2	64 689 584,38	34 612 810,10	72,50%
1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa	191 798 990,51	60	290 368 673,14	172 691 548,36	90,04%
1.3 Cyfryzacja usług publicznych	105 987 836,06	12	129 107 245,33	87 222 542,54	82,29%
1.4 Wsparcie rozwoju MŚP	102 168 630,18	2	91 455 114,53	55 009 825,17	53,84%
1.5 Instrumenty finansowe dla MŚP	193 712 460,50	1	278 984 500,00	195 289 150,00	100,81%
PRIORYTET 2 Środowisko [EFRR]	1 508 542 909,57	216	1 698 319 822,76	1 078 783 756,38	71,51%
2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych	221 810 044,00	59	248 189 460,45	159 676 481,19	71,99%
2.2 Efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych	100 102 011,74	86	123 802 388,13	81 817 757,91	81,73%
2.3 Instrumenty finansowe na efektywność energetyczną	336 815 375,77	1	487 329 246,03	341 130 472,22	101,28%
2.4 Innowacje w OZE	13 994 340,10	16	21 642 308,50	13 829 914,86	98,83%
2.5 Instrumenty finansowe na OZE	136 592 262,10	1	197 631 726,10	138 342 208,27	101,28%
2.6 Gospodarka ściekowa - ZIT	307 085 895,28	16	429 505 267,29	227 264 745,22	74,01%
2.7 Ochrona przyrody i klimatu	104 527 822,69	12	80 781 206,16	52 680 001,40	50,40%
2.8 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych - ZIT	64 970 140,71	14	52 098 287,58	31 943 789,50	49,17%
2.9 Gospodarka ściekowa - IIT	47 709 086,25	1	9 563 711,07	5 165 352,07	10,83%
2.10 Ochrona przyrody i klimatu - ZIT	132 672 930,93	10	47 776 221,45	26 933 033,74	20,30%
2.11 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom naturalnym	42 263 000,00	-	-	-	-
PRIORYTET 3 Mobilność miejska [EFRR]	291 466 547,05	19	151 841 651,04	80 675 893,99	27,68%
Ekotransport miejski i podmiejski - ZIT	233 173 237,64	18	147 232 463,99	77 216 631,99	33,12%
Ekotransport miejski i podmiejski - IIT	58 293 309,41	1	5 609 187,05	3 459 262,00	5,93%
PRIORYTET 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa [EFRR]	1 362 075 821,46	15	1 667 570 260,29	956 568 367,27	70,23%
4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa	1 362 075 821,46	15	1 667 570 260,29	956 568 367,27	70,23%
PRIORYTET 5 Opieka zdrowotna, kultura i turystyka [EFRR]	516 870 594,31	29	560 791 100,83	345 340 289,50	66,81%
5.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	296 308 458,38	3	249 049 540,48	142 247 343,09	48,01%
5.2 Kultura i turystyka	220 562 136,95	26	311 741 560,35	203 092 946,41	92,08%
PRIORYTET 6 Projekty ZIT I IIT	423 951 344,24	86	507 943 821,33	251 158 662,14	59,24%
6.1 Rozwój lokalny - strategii ZIT	379 898 823,16	71	470 784 235,01	228 202 362,74	60,07%
6.2 Rozwój lokalny - strategii IIT	44 052 521,08	15	37 159 586,32	22 956 299,40	52,11%
PRIORYTET 7 Rynek pracy i włączenie społeczne [EFS+]	1 384 367 550,70	369	1 275 862 951,45	893 104 065,51	64,51%
7.1 Projekty Powiatowych Urzędów Pracy	387 062 279,10	52	266 228 795,38	186 360 157,06	48,15%
7.2 Rozwój instytucji rynku pracy	5 620 979,00	2	7 599 912,00	5 319 938,40	94,64%
7.3 Równe szanse	21 131 500,00	19	23 138 472,01	16 196 930,39	76,65%
7.4 Adaptacja do zmian na rynku pracy	159 480 935,06	12	203 599 182,49	142 519 427,72	89,36%
7.5 Aktywna integracja	243 695 812,76	88	238 658 630,63	167 061 041,15	68,55%
7.6 Integracja migrantów	90 328 993,06	55	45 646 282,34	31 952 397,48	35,37%
7.7 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych	253 515 244,67	82	290 293 162,77	203 205 213,77	80,16%
7.8 Wspieranie włączenia społecznego	66 486 364,88	11	42 261 608,38	29 583 125,84	44,50%
7.9 Aktywacja osób na rynku pracy	82 151 339,23	37	84 725 112,25	59 307 578,47	72,19%
7.10 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	74 894 106,93	11	73 711 793,20	51 598 255,23	68,89%
PRIORYTET 8 Edukacja [EFS+]	476 499 827,16	205	547 825 409,41	383 304 071,05	80,44%
8.1 Dostęp do edukacji	323 609 951,64	183	383 920 499,06	268 570 634,85	82,99%
8.2 Uczenie się przez całe życie	69 973 700,55	4	95 267 569,79	66 687 298,84	95,30%
8.3 Dostęp do edukacji - ZIT	82 916 177,97	18	68 637 340,56	48 046 137,36	57,95%
PRIORYTET 9 Transformacja obszarów pogórnich [FST]	2 359 645 017,04	661	2 331 085 041,24	1 292 727 752,39	54,78%
9.1 Transformacja społeczna	182 787 475,00	74	251 961 649,30	176 373 154,42	96,49%
9.2 Transformacja infrastruktury społecznej i edukacyjnej	113 053 525,00	3	10 548 444,54	7 334 937,47	6,49%
9.3 Transformacja w edukacji	63 394 500,00	7	65 481 735,62	45 837 214,92	72,30%
9.4 Transformacja gospodarcza	526 788 710,33	259	695 503 631,96	274 078 421,05	52,03%
9.5 Transformacja środowiskowa	607 898 216,90	281	858 158 989,79	508 820 570,41	83,70%
9.6 Transformacja Środowiskowa - ZIT	659 279 238,38	37	449 430 590,03	280 283 454,12	42,51%
9.7 Wsparcie dla transformacji -ZIT	206 443 352,44	-	-	-	-
PRIORYTET 10 Pomoc techniczna EFRR	214 680 052,91	5	171 617 025,65	120 131 917,99	55,96%
10.1 Pomoc Techniczna EFRR	214 680 052,91	5	171 617 025,65	120 131 917,99	55,96%
PRIORYTET 11 Pomoc techniczna EFS+	78 646 608,11	6	61 641 797,38	43 149 258,15	54,86%
11.1 Pomoc Techniczna EFS+	78 646 608,11	6	61 641 797,38	43 149 258,15	54,86%
PRIORYTET 12 Pomoc techniczna FST	98 318 534,28	3	34 103 069,57	23 872 146,46	24,28%
12.1 Pomoc Techniczna FST	98 318 534,28	3	34 103 069,57	23 872 146,46	24,28%
PRIORYTET 13 Odbudowa po klęsce żywiołowej (powódź 2024) [EFRR]	348 279 760,71	4	168 325 772,77	159 909 484,12	45,91%

Nazwa Priorytetu Nazwa Działania	Alokacja UE* [zł]	Umowy o dofinansowanie projektów			
		liczba	Wartość ogółem umowy [zł]	w tym wkład UE [zł]	% alokacji UE**
13.1 Odbudowa po powodzi	348 279 760,71	4	168 325 772,77	159 909 484,12	45,91%
PRIORYTET 14 Inwestycje na rzecz technologii strategicznych [EFRR]	84 526 000,00	-	-	-	-
14.1 Technologie strategiczne dla Dolnego Śląska	84 526 000,00	-	-	-	-
OGÓLEM	9 789 278 577,41	1 695	10 032 532 841,10	6 173 551 541,12	63,06%

* Do przeliczenia alokacji UE zastosowano kurs EBC z dn. 30.12.2025 r., tj. 1 EUR = 4,2263 zł.

** Przekroczenie wysokości alokacji UE wynika z zastosowanego do przeliczeń kursu EUR.

Fundusze Europejskiego dla Dolnego Śląska 2021-2027
Kontraktacja środków do dn. 31.12.2025 r.

Ip.	Priorytet	Działanie	Fundusz	Data podpisania umowy	Beneficjent	Tytuł projektu	Wydatki ogółem [zł]	Wkład UE [zł]	Okres realizacji projektu od	Okres realizacji projektu do	Status projektu
1.	Priorytet 1 Przedsiębiorczość	<i>Działanie 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa</i>	EFRR	2023-12-21	Województwo Dolnośląskie, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Innowacyjny Dolny Śląsk	5 993 313,81	4 195 319,67	2023-11-01	2026-10-31	W realizacji
2.	Priorytet 1 Przedsiębiorczość	<i>Działanie 1.3 Cyfryzacja usług publicznych</i>	EFRR	2024-02-12	Województwo Dolnośląskie	Transformacja cyfrowa administracji publicznej szczebla wojewódzkiego poprzez zwiększenie cyfrowych zasobów informacyjnych oraz e-usług publicznych Geoportalu Dolny Śląsk	22 050 000,00	15 435 000,00	2021-03-30	2026-12-31	W realizacji
3.	Priorytet 1 Przedsiębiorczość	<i>Działanie 1.4 Wsparcie rozwoju MŚP</i>	EFRR	2024-08-06	Województwo Dolnośląskie, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Going Global 4.0 - Internacjonalizacja Dolnośląskich Przedsiębiorstw	21 511 364,53	15 057 955,17	2024-03-01	2025-12-01	W realizacji
4.	Priorytet 2 Środowisko	<i>Działanie 2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych</i>	EFRR	2024-08-27	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Termomodernizacja budynku Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu - Obwód Drogowy Olszyniec	1 041 800,80	728 130,30	2023-05-12	2025-12-31	W realizacji
5.	Priorytet 2 Środowisko	<i>Działanie 2.7 Ochrona przyrody i klimatu</i>	EFRR	2024-10-01	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Budowa Dolnośląskiej Cyklostrady - Trasa Miedziana na terenie Gminy Przemków	15 551 013,99	10 885 709,80	2024-05-06	2028-01-31	W realizacji
6.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-05-20	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa)	316 468 208,37	152 037 455,50	2021-02-08	2028-03-31	W realizacji
7.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-07-03	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Rewitalizacja linii kolejowej nr 340 i 308 na odcinku Jelenia Góra-Karpacz	61 769 826,38	35 144 739,73	2023-04-18	2025-11-28	W realizacji
8.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-06-24	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Rewitalizacja linii kolejowej nr 303 Duninów - Chocianów	11 393 134,40	7 975 194,08	2022-02-01	2025-06-30	Zakończony

lp.	Priorytet	Działanie	Fundusz	Data podpisania umowy	Beneficjent	Tytuł projektu	Wydatki ogółem [zł]	Wkład UE [zł]	Okres realizacji projektu od	Okres realizacji projektu do	Status projektu
9.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-06-03	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 382 od m. Świdnica do m. Paczków odcinkami	107 709 630,27	30 099 247,50	2024-02-02	2026-09-30	W realizacji
10.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-06-24	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa dolnośląskiego DW 346 Wierzbice (DK 8) - Stary Śleszów (DW 395)	33 020 000,00	23 100 000,00	2022-12-22	2027-12-31	W realizacji
11.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-06-24	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa dolnośląskiego DW 346 Stary Śleszów (DW 395) - Godzikowice (DK 94)	63 152 709,45	44 174 200,00	2022-08-17	2027-12-31	W realizacji
12.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-07-15	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 382 w Piławie Górnej do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 ul. Batalionów Chłopskich w Dzierżoniowie) - etap III	92 014 268,00	64 400 000,00	2022-12-16	2027-06-30	W realizacji
13.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-08-27	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 323 pomiędzy drogami S5 i S3 wraz z obwodnicą Góry	66 010 331,99	46 199 999,98	2022-04-13	2026-12-31	W realizacji
14.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-07-15	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 na odcinku Lwówek Śląski - Pasiecznik	213 875 723,77	149 699 006,64	2024-03-20	2027-12-31	W realizacji
15.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-11-25	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Rewitalizacja linii kolejowej nr 318 na odcinku Srebrna Góra- Bielawa Zachodnia	86 286 882,36	48 956 898,70	2022-11-09	2026-12-30	W realizacji
16.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2024-12-23	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Rewitalizacja linii kolejowej nr 322 na odcinku Kłodzko Nowe – Stronie Śląskie	71 277 362,25	40 558 472,50	2024-03-29	2027-07-30	W realizacji

ZAŁĄCZNIKI

lp.	Priorytet	Działanie	Fundusz	Data podpisania umowy	Beneficjent	Tytuł projektu	Wydatki ogółem [zł]	Wkład UE [zł]	Okres realizacji projektu od	Okres realizacji projektu do	Status projektu
17.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2025-03-31	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 na odcinku Kobierzyce - Łagiewniki Dzierżoniowskie - Piława Górna	121 851 267,84	69 410 823,42	2023-11-14	2027-12-31	W realizacji
18.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2025-04-28	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Poprawa bezpieczeństwa drogowego na przejeździe kolejowym w ciągu drogi wojewódzkiej nr 333 - na ul. Legnickiej w m. Lubin	29 521 308,68	19 486 639,77	2022-12-19	2028-01-31	W realizacji
19.	Priorytet 4 Infrastruktura drogowa i kolejowa	<i>Działanie 4.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa</i>	EFRR	2025-09-30	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Poprawa stanu technicznego drogi wojewódzkiej nr 324 na odcinku Niechlów - Załęcze (do granicy województwa - węzeł Rawicz S5)	80 000 000,00	56 000 000,00	2021-10-27	2027-10-01	W realizacji
20.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.2 Rozwój instytucji rynku pracy</i>	EFS+	2023-07-25	Wojewódzki Urząd Pracy	Obserwatorium Rynku Pracy	2 399 912,00	1 679 938,40	2023-06-30	2027-12-31	W realizacji
21.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.2 Rozwój instytucji rynku pracy</i>	EFS+	2023-08-22	Wojewódzki Urząd Pracy	Modernizacja instytucji i służb regionalnego rynku pracy	5 200 000,00	3 640 000,00	2023-06-30	2027-12-31	W realizacji
22.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego</i>	EFS+	2023-07-25	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	Podnoszenie kompetencji kadr systemu, pomocy i integracji społecznej oraz systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej	8 032 500,00	5 622 750,00	2023-06-01	2027-12-31	W realizacji
23.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego</i>	EFS+	2023-07-25	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	Projekt w zakresie rozwoju interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie	1 721 250,00	1 204 875,00	2023-06-01	2027-12-31	W realizacji
24.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.8 Wspieranie włączenia społecznego</i>	EFS+	2023-07-25	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	Działania ośrodka adopcyjnego na rzecz dolnośląskich rodzin	1 147 500,00	803 250,00	2024-01-01	2027-12-31	W realizacji
25.	Priorytet 7 Rynek pracy i włączenie społeczne	<i>Działanie 7.9 Aktywizacja osób na rynku pracy</i>	EFS+	2023-08-22	Wojewódzki Urząd Pracy	Dolnośląskie perspektywy na pracę w UE II	1 200 000,00	840 000,00	2023-06-30	2024-12-31	Zakończony
26.	Priorytet 8 Edukacja	<i>Działanie 8.1 Dostęp do edukacji</i>	EFS+	2024-04-29	Województwo Dolnośląskie	Regionalna gastronomia dla Dolnego Śląska	2 977 027,00	2 083 918,90	2024-01-01	2026-06-30	W realizacji
27.	Priorytet 8 Edukacja	<i>Działanie 8.1 Dostęp do edukacji</i>	EFS+	2024-07-08	Województwo Dolnośląskie	Szansa dla wszystkich – program podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół	13 185 650,80	9 229 953,56	2024-01-31	2027-09-30	W realizacji

ZALĄCZNIKI

lp.	Priorytet	Działanie	Fundusz	Data podpisania umowy	Beneficjent	Tytuł projektu	Wydatki ogółem [zł]	Wkład UE [zł]	Okres realizacji projektu od	Okres realizacji projektu do	Status projektu
28.	Priorytet 8 Edukacja	<i>Działanie 8.1 Dostęp do edukacji</i>	EFS+	2024-08-06	Województwo Dolnośląskie	Dolnośląski Program Stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów ścisłych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	24 000 000,00	16 800 000,00	2024-02-01	2029-06-30	W realizacji
29.	Priorytet 8 Edukacja	<i>Działanie 8.1 Dostęp do edukacji</i>	EFS+	2024-08-12	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej	Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”	6 998 160,00	4 725 000,00	2024-05-01	2026-05-31	W realizacji
30.	Priorytet 9 Transformacja obszarów pogórnich	<i>Działanie 9.5 Transformacja środowiskowa</i>	FST	2024-08-12	Wojewódzki Urząd Pracy	Termomodernizacja budynku Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy (w Świdnicy)	10 019 701,38	7 013 790,97	2024-02-01	2026-06-30	W realizacji
31.	Priorytet 13 Odbudowa po klęsce żywiołowej (powódź 2024)	<i>Działanie 13.1 Odbudowa po powodzi</i>	EFRR	2025-12-16	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 392 na odcinku Żelazno - Łądek Zdrój - Stronie Śląskie - Bystrzyca Kłodzka	69 592 491,55	66 112 866,97	2025-09-19	2028-09-30	W realizacji
32.	Priorytet 13 Odbudowa po klęsce żywiołowej (powódź 2024)	<i>Działanie 13.1 Odbudowa po powodzi</i>	EFRR	2025-12-16	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 390 na odcinku Kamieniec Ząbkowicki - Łądek-Zdrój	17 339 633,84	16 472 652,14	2025-09-22	2028-03-31	W realizacji
33.	Priorytet 13 Odbudowa po klęsce żywiołowej (powódź 2024)	<i>Działanie 13.1 Odbudowa po powodzi</i>	EFRR	2025-12-16	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 385 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 do m. Ząbkowice Śląskie odcinkami	40 280 188,19	38 266 178,78	2025-09-08	2028-09-30	W realizacji
34.	Priorytet 13 Odbudowa po klęsce żywiołowej (powódź 2024)	<i>Działanie 13.1 Odbudowa po powodzi</i>	EFRR	2025-12-16	Województwo Dolnośląskie, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei	Usunięcie skutków powodzi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 396 na odcinku od m. Stary Górnik do m. Janików oraz drogi wojewódzkiej nr 455 na odcinku od m. Jelcz – Laskowice do skrzyżowania z drogą wojewódzką 396	41 113 459,19	39 057 786,23	2025-09-18	2027-12-31	W realizacji
SUMA							1 665 705 620,84	1 047 097 753,71			

C. Wykaz uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
1.	XI/288/25	Uchwała w sprawie rezolucji ustanawiającej „Rok 2025 rokiem Harcerstwa na Dolnym Śląsku”	04.02.2025	zrealizowana	Kultura
2.	XI/287/25	Uchwała w sprawie powierzenia Gminie Wądroże Wielkie realizacji w 2025 r. zadania własnego Województwa Dolnośląskiego pn. „Dożynki Wojewódzkie”	04.02.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
3.	XI/286/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	04.02.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
4.	XI/285/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	04.02.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
5.	XI/283/25	Uchwała w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	04.02.2025	wieloletnia	Transport
6.	XI/282/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	04.02.2025	wieloletnia	Transport
7.	XI/281/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 - 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	04.02.2025	wieloletnia	Transport
8.	XI/280/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej wybranym gminom wyłonionym w ramach otwartego konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Odrzański 2025 dla gmin”	04.02.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
9.	XI/279/25	Uchwała w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego polegającego na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi sportu na Dolnym Śląsku	04.02.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
10.	XI/278/25	Uchwała w sprawie przyjęcia do realizacji „Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2030”	04.02.2025	wieloletnia	Integracja społeczna
11.	XI/277/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu	04.02.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
12.	XI/276/25	Uchwała w sprawie określenia zadań, na które przeznaczona jest środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 r.	04.02.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
13.	XI/275/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXVI/1374/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Partnerom w projekcie pn.: „Regionalna gastronomia dla Dolnego Śląska”	04.02.2025	zrealizowana	Edukacja
14.	XI/274/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXVIII/1472/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyznawania jednorazowego stypendium uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studentom w ramach Dolnośląskiego Programu Wspierania Talentów	04.02.2025	zrealizowana	Edukacja
15.	XI/273/25	Uchwała w sprawie nadania Statutu Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu	04.02.2025	zrealizowana	Kultura
16.	XI/271/25	Uchwała w sprawie wyznaczenia wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	04.02.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
17.	XIII/321/25	Uchwała w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 3 marca 2025 r. o podjęcie uchwały w 80. rocznicę deportacji tysięcy mieszkańców Więcborka i obecnego województwa kujawsko – pomorskiego i śląskiego do sowieckich obozów koncentracyjnych w ZSRR od stycznia do marca 1945 r. na rozkaz władz PRL i ZSRR	02.04.2025	zrealizowana	Kultura
18.	XIII/320/25	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji Stowarzyszenia Karkonoska Lokalna Organizacja Turystyczna z dnia 14 stycznia 2025 r. o wsparcie Mieszkańców powiatu karkonoskiego i kamiennogórskiego, gmin Szklarska Poręba, Piechowice, Karpacz, Kowary, Podgórzyn, Jelenia Góra, Lubawka w Ministerstwie Środowiska i Klimatu	02.04.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
19.	XIII/319/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w Programie Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Dolnośląskim	02.04.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
20.	XIII/318/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	02.04.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
21.	XIII/317/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	02.04.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
22.	XIII/316/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/235/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	02.04.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
23.	XIII/315/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	02.04.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
24.	XIII/314/25	Uchwała w sprawie przyjęcia projektu statutu Opery Wrocławskiej	02.04.2025	zrealizowana	Kultura
25.	XIII/313/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	02.04.2025	zrealizowana	Kultura
26.	XIII/312/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Stoszowice przeznaczonej na wsparcie starań o wpisanie Twierdzy Srebrna Góra na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	02.04.2025	zrealizowana	Kultura
27.	XIII/309/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXVI/1374/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Partnerom w projekcie pn. „Regionalna gastronomia dla Dolnego Śląska”	02.04.2025	zrealizowana	Edukacja
28.	XIII/308/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego	02.04.2025	zrealizowana	Integracja społeczna

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
		na działania gminnych i powiatowych rad seniorów w ramach Programu Wsparcia Rad Seniorów na Dolnym Śląsku			
29.	XIII/307/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na wsparcie w roku 2025 publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, na Dolnym Śląsku	02.04.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
30.	XIII/306/25	Uchwała w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań utrzymaniowych w pasie drogowym dróg wojewódzkich w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady”	02.04.2025	zrealizowana	Transport
31.	XIII/305/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VII/125/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie powierzenia w roku 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady”	02.04.2025	wieloletnia	Transport
32.	XIII/304/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1106/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie Strzegom realizacji zadania pn.: „Letnie utrzymanie odcinka drogi wojewódzkiej nr 382 na terenie miasta Strzegom w latach 2023 - 2025” oraz przyjęcia pomocy rzeczowej na rzecz Województwa Dolnośląskiego od Gminy Strzegom	02.04.2025	wieloletnia	Transport
33.	XIII/303/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	02.04.2025	wieloletnia	Transport
34.	XIII/302/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1113/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 - 2026 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn.: „Utrzymanie dróg wojewódzkich”	02.04.2025	wieloletnia	Transport
35.	XIII/301/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 – 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	02.04.2025	wieloletnia	Transport
36.	XIII/300/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków powodzi	02.04.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
37.	XIII/299/25	Uchwała w sprawie zawarcia aktualizacji treści Wspólnego Oświadczenia między Województwem Dolnośląskim a Krajem Związkowym Dolna Saksonia	02.04.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
38.	XIII/298/25	Uchwała w sprawie apelu Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wzmocnienia służb Inspekcji Ochrony Środowiska	02.04.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
39.	XV/385/25	Uchwała w sprawie wskazania kandydatów Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do składu Rady Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia	20.05.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
40.	XV/356/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	20.05.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
41.	XV/355/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/235/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	20.05.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
42.	XV/354/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	20.05.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
43.	XV/353/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, wybranym gminom i powiatom na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych będących ich własnością	20.05.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
44.	XV/352/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku	20.05.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
45.	XV/351/25	Uchwała w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej w formie dotacji celowych z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 na realizację programów polityki zdrowotnej	20.05.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
46.	XV/350/25	Uchwała w sprawie przyjęcia projektu Statutu Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju	20.05.2025	zrealizowana	Kultura
47.	XV/349/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na działania gminnych i powiatowych klubów seniora w ramach pilotażowego Funduszu Wsparcia Klubów Seniora na Dolnym Śląsku pt.: „Dolnośląska Inicjatywa Międzypokoleniowa” realizowanego w ramach „Wojewódzkiego Programu Nestor”	20.05.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
48.	XV/348/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na działania gminnych i powiatowych rad seniorów w ramach II naboru wniosków Programu Wsparcia Rad Seniorów na Dolnym Śląsku	20.05.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
49.	XV/347/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy na dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, obejmujący lata 2025-2027	20.05.2025	wieloletnia	Ochrona zdrowia
50.	XV/346/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na wsparcie w roku 2025 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży na dofinansowanie wycieczek szkolnych pn.: „Poznaj Dolny Śląsk”	20.05.2025	zrealizowana	Edukacja
51.	XV/344/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom wyłonionym w ramach konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2025”	20.05.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
52.	XV/343/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	20.05.2025	wieloletnia	Transport
53.	XV/342/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023-2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	20.05.2025	wieloletnia	Transport
54.	XV/341/25	Uchwała w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego za wykonanie budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2024	20.05.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
55.	XV/340/25	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Dolnośląskiego za rok 2024 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2024	20.05.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
56.	XVII/418/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Złotorzy	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
57.	XVII/417/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym we Wrocławiu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
58.	XVII/416/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym w Wałbrzychu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
59.	XVII/415/25	Uchwała w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.	17.06.2025	wieloletnia	Rolnictwo i ochrona środowiska
60.	XVII/406/25	Uchwała w sprawie wskazania kandydata Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do składu Rady Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
61.	XVII/404/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	17.06.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
62.	XVII/403/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/235/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	17.06.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
63.	XVII/402/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	17.06.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
64.	XVII/401/25	Uchwała w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej w formie dotacji celowych z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 na realizację programów polityki zdrowotnej	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
65.	XVII/400/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
66.	XVII/399/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym w Janowicach Wielkich	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
67.	XVII/398/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
68.	XVII/397/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
69.	XVII/396/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
70.	XVII/395/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. J. Gromkowskiego	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
71.	XVII/394/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu im. A. Falkiewicza we Wrocławiu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
72.	XVII/393/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Wrocławiu	17.06.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
73.	XVII/392/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląskie Parki do gry w tenisa i padła	17.06.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
74.	XVII/391/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej wybranym gminom wyłonionym w ramach otwartego konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Odrzański 2025 dla gmin – II nabór”	17.06.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
75.	XVII/390/25	Uchwała w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy we Wrocławiu	17.06.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
76.	XVII/389/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXV/468/2000 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 września 2000 roku w sprawie utworzenia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Wałbrzychu	17.06.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
77.	XVII/388/25	Uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej na lata szkolne 2025/2026 oraz 2026/2027 w ramach Dolnośląskiego Programu Stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów ścisłych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	17.06.2025	wieloletnia	Integracja społeczna
78.	XVIII/441/25	Uchwała w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej w formie dotacji celowych z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 na realizację programów polityki zdrowotnej	16.07.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
79.	XVIII/440/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/318/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	16.07.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
80.	XVIII/434/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	16.07.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
81.	XVIII/433/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	16.07.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
82.	XVIII/432/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/353/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, wybranym gminom i powiatom na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych będących ich własnością	16.07.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
83.	XVIII/431/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/352/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu "Odnowa Dolnośląskiej Wsi" w 2025 roku	16.07.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
84.	XVIII/430/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr L/1023/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia terminów zakończenia zbiorów poszczególnych gatunków roślin rolniczych na terenie województwa dolnośląskiego	16.07.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
85.	XVIII/429/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVII/397/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu	16.07.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
86.	XVIII/428/25	Uchwała w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego zamiaru utworzenia Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego na terenie Województwa Dolnośląskiego poprzez zlecenie prowadzenia ośrodka w formie zadania publicznego organizacji pozarządowej w otwartym konkursie ofert	16.07.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
87.	XVIII/427/25	Uchwała w sprawie nadania Statutu Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju	16.07.2025	zrealizowana	Kultura
88.	XVIII/426/25	Uchwała w sprawie nadania Statutu Opery Wrocławskiej	16.07.2025	zrealizowana	Kultura
89.	XVIII/425/25	Uchwała w sprawie przyjęcia projektu Statutu Teatru Polskiego we Wrocławiu	16.07.2025	zrealizowana	Kultura
90.	XVIII/424/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/344/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom wyłonionym w ramach konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2025”	16.07.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
91.	XVIII/423/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	16.07.2025	wieloletnia	Transport
92.	XVIII/422/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 - 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	16.07.2025	wieloletnia	Transport
93.	XVIII/421/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2022-2025 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	16.07.2025	wieloletnia	Transport
94.	XVIII/420/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1118/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2023-2024 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na opracowanie dokumentacji projektowej sieci tras rowerowych w ramach "Dolnośląskiej Cyklostrady"	16.07.2025	wieloletnia	Transport
95.	XVIII/419/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej Edycja 2025"	16.07.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
96.	XVIII/443/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym w Jeleniej Górze	17.07.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
97.	XVIII/442/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu	17.07.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
98.	XIX/507/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Szklarska Poręba na rozbudowę szlaków turystycznych - modernizacja szlaku turystycznego do Wodospadu Kamieńczyka	01.10.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
99.	XIX/477/25	Uchwała w sprawie przyznania Zespołowi Górali Czadeckich „Dawidenka” Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
100.	XIX/476/25	Uchwała w sprawie przyznania Monice Kruk Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
101.	XIX/475/25	Uchwała w sprawie przyznania Kapeli Ludowej „Kostomłocianie” Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
102.	XIX/474/25	Uchwała w sprawie przyznania Dolnośląskiemu Zespołowi Folklorystycznemu Warzęgowianie Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
103.	XIX/473/25	Uchwała w sprawie przyznania Danucie Chłód Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
104.	XIX/472/25	Uchwała w sprawie przyznania Agnieszce Radziejewskiej i Bartłomiejowi Drakowi Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
105.	XIX/469/25	Uchwała w sprawie apelu Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Komisji Europejskiej o zmianę aktualnego stanowiska wobec planów podpisania umowy o wolnym handlu z państwami Ameryki Łacińskiej (MERCOSUR)	01.10.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
106.	XIX/467/25	Uchwała w sprawie przyjęcia rezolucji ustanawiającej rok 2026 w Województwie Dolnośląskim Rokiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego na Dolnym Śląsku	01.10.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
107.	XIX/466/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/235/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
108.	XIX/465/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	01.10.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
109.	XIX/464/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	01.10.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
110.	XIX/463/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/353/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa	01.10.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
		Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, wybranym gminom i powiatom na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych będących ich własnością			
111.	XIX/462/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/352/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku	01.10.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
112.	XIX/458/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/419/25 z dnia 10 lipca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej Edycja 2025"	01.10.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
113.	XIX/457/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/319/25 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w Programie Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Dolnośląskim	01.10.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
114.	XIX/456/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Malczyce na rewitalizację nabrzeża Odry poprzez budowę małej infrastruktury turystycznej	01.10.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
115.	XIX/455/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/313/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
116.	XIX/454/25	Uchwała w sprawie nadania Statutu Teatrowi Polskiemu we Wrocławiu	01.10.2025	zrealizowana	Kultura
117.	XIX/453/25	Uchwała w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej w formie dotacji celowych z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 na realizację programów polityki zdrowotnej	01.10.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
118.	XIX/452/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VII/128/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działanie 8.1 Dostęp do edukacji	01.10.2025	wieloletnia	Edukacja
119.	XIX/451/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VII/125/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie udzielenia w latach 2024-2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady”	01.10.2025	wieloletnia	Transport
120.	XIX/450/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1118/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2023-2026 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na opracowanie dokumentacji projektowej sieci tras rowerowych w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady”	01.10.2025	wieloletnia	Transport
121.	XIX/449/25	Uchwała w sprawie pozbawienia dróg i odcinków dróg kategorii dróg wojewódzkich	01.10.2025	wieloletnia	Transport
122.	XIX/448/25	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Świdnickiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego będącej partycypacją w kosztach realizacji zadania pod nazwą „Budowa drogi powiatowej nr 3396D na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 5 a drogą wojewódzką nr 382 i ul. Stęczyńskiego w Świdnicy”	01.10.2025	wieloletnia	Transport
123.	XIX/447/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.10.2025	wieloletnia	Transport
124.	XIX/446/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 - 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.10.2025	wieloletnia	Transport
125.	XIX/445/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2022-2025 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	01.10.2025	wieloletnia	Transport
126.	XIX/444/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom z terenu województwa dolnośląskiego na realizację projektów wyłonionych w ramach konkursu pn. „Poprawa bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim w roku 2025”	01.10.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
127.	XXI/529/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr IV/47/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego dotacji dla Wojewódzkiego Centrum Szpitalnego Kotliny Jeleniogórskiej na realizację inwestycji: „Inwentaryzacja, ekspertyza oraz dokumentacja techniczna instalacji ppoż. w budynku Wysoka Łąka w Kowarach”	05.11.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
128.	XXI/528/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr IV/50/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła w Legnicy na realizację inwestycji: „Prace zabezpieczające i konserwatorskie katedry św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy, w obrębie kamiennego cokołu, portali (pn. i zach.), drzwi i oku”	05.11.2025	zrealizowana	Kultura
129.	XXI/527/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/313/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2025 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	05.11.2025	zrealizowana	Kultura

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
130.	XXI/525/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/235/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	05.11.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
131.	XXI/524/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	05.11.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
132.	XXI/523/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	05.11.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
133.	XXI/522/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/352/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu "Odnowa Dolnośląskiej Wsi" w 2025 roku	05.11.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
134.	XXI/520/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr IX/202/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe	05.11.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
135.	XXI/519/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXI/1274/23 z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. „Dolnośląskie Rowerowe Parki Umiejętności” w latach 2024-2025	05.11.2025	wieloletnia	Kultura fizyczna i turystyka
136.	XXI/518/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVII/392/25 z dnia 12 czerwca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląskie Parki do gry w tenisa i padła"	05.11.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
137.	XXI/517/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały XIII/319/25 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w Programie Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Dolnośląskim	05.11.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
138.	XXI/516/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/419/25 z dnia 10 lipca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej Edycja 2025"	05.11.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
139.	XXI/515/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXVI/1404/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji programu pn. "Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej" w latach 2024–2025	05.11.2025	wieloletnia	Kultura fizyczna i turystyka
140.	XXI/514/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LXIX/1506/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Partnerom w projekcie pn. "Szansa dla wszystkich – program podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół"	05.11.2025	zrealizowana	Edukacja
141.	XXI/511/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1118/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2023-2026 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na opracowanie dokumentacji projektowej sieci tras rowerowych w ramach "Dolnośląskiej Cyklostrady"	05.11.2025	wieloletnia	Transport
142.	XXI/509/25	Uchwała w sprawie przyjęcia „Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2030"	05.11.2025	wieloletnia	Wsparcie rozwoju regionalnego
143.	XXI/513/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	06.11.2025	wieloletnia	Transport
144.	XXI/512/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LI/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023 - 2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	06.11.2025	wieloletnia	Transport
145.	XIX/468/25	Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca Gminy Miłków na niezadowolony wniosek skierowanego do Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei o udostępnienie przejazdu kolejowego na drodze dojazdowej do nieruchomości gruntowej w Miłkowie	13.11.2025	zrealizowana	Transport
146.	XXII/580/25	Uchwała w sprawie skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę nr XIX/449/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 września 2025 r. w sprawie pozbawienia dróg i odcinków dróg kategorii dróg wojewódzkich	03.12.2025	zrealizowana	Transport
147.	XXII/564/25	Uchwała w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do składu Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	03.12.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
148.	XXII/563/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	03.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
149.	XXII/562/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	03.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
150.	XXII/561/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/318/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	03.12.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
151.	XXII/560/25	Uchwała w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Wielkopolskim w sprawie organizowania publicznego transportu zbiorowego ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich	03.12.2025	zrealizowana	Transport

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
152.	XXIII/559/25	Uchwała w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Lubuskim w sprawie przyjęcia powierzanego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich na linii komunikacyjnej Wrocław – Legnica/Wołów – Głogów – Zielona Góra	03.12.2025	zrealizowana	Transport
153.	XXIII/558/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/419/25 z dnia 10 lipca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. "Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej Edycja 2025"	03.12.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
154.	XXIII/557/25	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Pogotowiu Ratunkowym w Legnicy	03.12.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
155.	XXII/556/25	Uchwała w sprawie przyjęcia Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2025-2028	03.12.2025	wieloletnia	Kultura
156.	XXII/555/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr IV/55/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego dotacji dla Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do wojewódzkiego rejestru zabytków	03.12.2025	zrealizowana	Kultura
157.	XXII/554/25	Uchwała w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego	03.12.2025	zrealizowana	Kultura
158.	XXII/553/25	Uchwała w sprawie Dolnośląskich Stypendiów Artystycznych	03.12.2025	zrealizowana	Kultura
159.	XXII/552/25	Uchwała w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2026 r.”	03.12.2025	zrealizowana	Integracja społeczna
160.	XXIII/596/25	Uchwała w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2025	23.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
161.	XXIII/595/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2025	23.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
162.	XXIII/594/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/236/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	23.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
163.	XXIII/593/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie darowizny nieruchomości gruntowej położonej w Mościsku gm. Dzierżoniów	23.12.2025	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
164.	XXIII/592/25	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Wrocławiu	23.12.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
165.	XXIII/591/25	Uchwała w sprawie połączenia Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Złotorzy z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Legnicy	23.12.2025	zrealizowana	Ochrona zdrowia
166.	XXIII/590/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/419/25 z dnia 10 lipca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w programie pn. „Dolnośląski Fundusz Rozwoju Bazy Sportowej Edycja 2025"	23.12.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
167.	XXIII/589/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XIII/319/25 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w Programie Rozwoju Infrastruktury Sportowej w Województwie Dolnośląskim	23.12.2025	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
168.	XXIII/588/25	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2025 roku pomocy rzeczowej w formie darowizny gminom z terenu województwa dolnośląskiego na cele ochrony przeciwpożarowej z przeznaczeniem dla strażaków - ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych	23.12.2025	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
169.	XXIII/587/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LIII/1118/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2023-2026 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na opracowanie dokumentacji projektowej sieci tras rowerowych w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady"	23.12.2025	wieloletnia	Transport
170.	XXIII/586/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VII/125/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie powierzenia w latach 2024-2026 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych w ramach „Dolnośląskiej Cyklostrady"	23.12.2025	wieloletnia	Transport
171.	XXIII/585/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XI/283/25 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie powierzenia w roku 2025 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	23.12.2025	wieloletnia	Transport
172.	XXIII/584/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr LII/1073/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie powierzenia w latach 2023-2024 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	23.12.2025	wieloletnia	Transport
173.	XXIII/583/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały LXVIII/1473/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań utrzymaniowych w pasie drogowym dróg wojewódzkich	23.12.2025	wieloletnia	Transport
174.	XXIII/582/25	Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	23.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse
175.	XXIII/581/25	Uchwała w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2026	23.12.2025	zrealizowana	Budżet i finanse

**DOLNY
ŚLĄSK**